C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Jordan_Robert -Kolo_casu_4-Stin_se_siri_2.PDB

PDB Name: Jordan_Robert -Kolo_casu_4-Stin
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 26.12.2004
Modification Date: 26.12.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

KOLO ČASU

KNIHA ČTVRTÁ

STÍN SE ŠÍŘÍ

Svazek 2

Robert Jordan

A stín se rozšíří přes celý svět, zatmí každou zemi, i ten nejmenší koutek, a nebude ani Světlo, ani bezpečí. A on, jenž byl zrozen z úsvitu, zrozen z Děvy, podle proroctví, natáhne ruce, aby chytil Stín, a svět vykřikne bolestí ze spasení. Všechna sláva patří Stvořiteli a Světlu a tomu, kdo bude zrozen zas. Kéž nás před ním Světlo ochrání.

z Poznámek ke Karaethonskému cyklu
Sereine dar Shamelle Motara

sestra-rádkyně Comaelle, nejvyšší královny Jaramidské
(asi 325 PR, třetí věk)

KAPITOLA PRVNÍ

Do Srdce

Ohromnou klenutou síň s mohutnými sloupy z leštěné krevele, pět loktů tlustými, zvedajícími se do šerých výšin nad světlo zlatých lustrů zavěšených na zlatých řetězech, naplnila tairenská šlechta. Vznešení páni a paní se seřadili v kruhu pod velkou kupolí v srdci komnaty a nižší šlechtici se stavěli za ně, řada za řadou až k lesu sloupů, všichni v nejlepším sametu, hedvábí a krajkách, širokých rukávcích, s okružím a špičatými klobouky, a všichni si znepokojeně špitali, takže klenutý strop odrážel zvuky jako od vyplašených husí. Jedině vznešení páni samotní směli vstoupit na toto místo zvané Srdce Kamene, a ti sem přicházívali jen čtyřikrát do roka podle požadavků zákona a zvyku. Teď přicházeli také, všichni, kteří nebyli někde na venkově, na pozvání nového pána, tvůrce zákonů a narušitele zvyků.
Natlačení lidé uhýbali Moirain hned, jak si všimli, kdo to je, takže se s Egwain pohybovaly jako v kapse volného prostoru. Lanova nepřítomnost Moirain zlobila. Strážci nebylo podobné, aby zmizel, když by ho mohla potřebovat. Obvykle na ni dohlížel, jako by se bez ochránce sama bránit neuměla. Kdyby nebyla schopná cítit pouto, jež je spájelo, a nevěděla, že nemůže být daleko od Kamene, byla by si dělala starosti.
Lan bojoval s provázky, které si na něj přivazovala Nyneiva, stejně tvrdě, jako bojovával s trolloky v Morně, ale ať se to snažil sebevíc popírat, ta mladá žena ho spoutala tak pevně, jako ona sama, i když jiným způsobem. To by se klidně mohl snažit přervat holýma rukama ocel, jako ta pouta. Moirain nebyla tak docela žárlivá, ale Lan byl její ozbrojenou paží, jejím štítem i společníkem tak dlouho, že se ho nedokázala tak lehce vzdát. Udělala jsem, co v tom bylo třeba udělat. Ona ho získá, jestli zemřu, a ne dříve. Kde je ten chlap? Co dělá?
Jakási žena v rudém hávu, paní země jménem Leitha, s krajkovým okružím a koňskou tváří, odtahovala suknice s poněkud přehnanou úslužností a Moirain se na ni podívala. Stačil pohled, ani nemusela zpomalit, ale žena se otřásla a sklopila zrak. Moirain si pro sebe kývla. Dokázala přijmout, že tito lidé Aes Sedai nenávidí, ale nehodlala kromě zastřeného pohrdání snášet otevřenou hrubost. Kromě toho ostatní ustoupili o další krok, když viděli, jak se Leitha nechala zastrašit.
"Jsi si jistá, že neříkal nic o tom, co hodlá ohlásit?" zeptala se tiše. Při takovém štěbetání nemohl nikdo o tři kroky dál slyšet ani slovo. A Tairenové si teď od nich udržovali vzdálenost přibližně tři kroky. A Moirain neměla ráda, když ji slyšel někdo nezvaný.
"Nic," odpověděla Egwain stejně tiše. Mluvila stejně podrážděně, jako se Moirain cítila.
"Něco se povídalo."
"Povídalo? A co?"
Ta dívka se nedokázala příliš ovládat, ani hlas, ani výraz tváře. Ona zřejmě nezaslechla nic o tom, co se děje ve Dvouříčí. Sázet ale na to, že se to nedoslechl ani Rand, by mohlo znamenat, že svého koně dostane za tři sáhy vysokou ohradu. "Měla bys ho přimět, aby se ti svěřoval. Potřebuje, aby ho někdo vyslechl. Pomůže mu to popovídat si o svých potížích s někým, komu může věřit." Egwain se na ni podívala koutkem oka. Na tak prosté metody začínala být příliš zkušená. Přesto Moirain vyslovila nepřizdobenou pravdu - ten chlapec si potřeboval s někým popovídat a ulevit si tak - a navíc by to mohlo fungovat.
"On se nesvěří nikomu, Moirain. Co ho bolí, skrývá, a doufá, že se s tím dokáže vyrovnat dřív, než si toho někdo všimne." Egwain se po tváři mihl hněv. "Ten vrtohlavý mezek!"
Moirain pocítila na okamžik soucit. Nedalo se čekat, že jen tak přijme, že se tu Rand prochází zavěšený

do Elain a líbající se s ní v koutku, když si myslí, že je nikdo nevidí. A Egwain toho nevěděla ani polovinu. Soucit však Moirain dlouho nevydržel. Bylo třeba vyřídit ještě tolik důležitých věcí, aby se ta dívka rozčilovala kvůli něčemu, co stejně nemohla mít.
Elain a Nyneiva už by měly být na palubě fregaty a z cesty. Jejich plavba by nakonec mohla potvrdit, že její podezření ohledně hledaček větru bylo správné. To však byla maličkost. Přinejhorším mají obě dost zlata, aby koupily loď a najaly si posádku - což by mohlo být nutné vzhledem k tomu, co se o Tanchiku povídalo - a ještě by jim mělo zbýt tolik, aby mohly podplatit tarabonské úředníky. Pokoj Toma Merrilina byl prázdný a její zvědové jí ohlásili, že si cestou z Kamene mumlal cosi o Tanchiku. Dohlédne na to, aby dostaly dobrou posádku, a najde ty správné úředníky. Údajný plán s Mazrimem Taimem byl z těch dvou možností ten pravděpodobnější, ale její zprávy amyrlin by se o to měly postarat. Obě mladé ženy dokážou zvládnout mnohem méně pravděpodobný případ, že v Tanchiku opravdu nějaké tajuplné nebezpečí existuje, a hlavně se jí přestaly plést pod nohy a jsou daleko od Randa. Jen litovala, že Egwain odmítla jít s nimi. Tar Valon by byl pro všechny tři tím nejlepším místem, ale Tanchiko bude stačit.
"Když už mluvíme o tvrdohlavcích, hodláš pokračovat v tom svém plánu a jít do Pustiny?"
"Ano," odvětila dívka pevně. Potřebovala se vrátit do Věže, cvičit svou sílu. Nač ta Siuan vlastně myslí? Nejspíš by skončila u jednoho z těch svých pořekadel ohledně člunů a ryb, kdybych se jí zeptala. Nakonec Egwain bude brzy také z cesty a ta aielská dívka na ni dá pozor. Možná ji moudré opravdu dokážou naučit něco o snění. Ten dopis od nich byl naprosto ohromující, tedy ne že by si mohla dovolit mu věnovat větší pozornost. Egwainina cesta do Pustiny by však mohla být z dlouhodobého hlediska užitečná.
Poslední řada Tairenů ustoupila, takže s Egwain stály na otevřeném prostranství pod rozlehlou kupolí. Tady bylo ještě zřetelnější, jak se šlechtici cítí nepohodlně. Mnozí si pozorně prohlíželi špičky svých bot, jako mrzuté děti, a další hleděli do prázdna, prostě na cokoliv, jen ne na obě ženy. Tady býval uložen Callandor, než si ho Rand vzal. Tady, pod touto kopulí, nedotčen rukou přes tři tisíce let, nedotknutelný pro každou ruku kromě ruky Draka Znovuzrozeného. Tairenové jen neradi přiznávali, že Srdce Kamene vůbec existuje.
"Ubohá žena," podotkla tiše Egwain.
Moirain sledovala směr jejího pohledu. Vznešená paní Alteima, již v rouše s okružím a s čepcem z neposkvrněné běli, jakou nosily tairenské vdovy, přestože její manžel ještě žil, byla nejspíš nejklidnější ze všech přítomných urozenců. Byla to štíhlá, milá žena, ještě milejší než obvykle díky smutnému úsměvu, s velkýma hnědýma očima a dlouhými černými vlasy do půli zad. Byla vysoká, i když si Moirain přiznávala, že pro ni je vysoká každá, která je vyšší než ona sama, a s poněkud příliš plným poprsím. Cairhieňané nebyli vysocí, a Moirain byla malá dokonce i podle jejich měřítek.
"Ano, ubohá žena," řekla, ale nemyslela to soucitně. Bylo dobré vidět, že Egwain ještě není natolik bystrá, aby pokaždé viděla pod povrch věcí. Ta dívka byla už teď mnohem méně učenlivá, než by měla být po mnoho dalších let. Potřebovala vytvarovat dřív, než ztvrdne úplně.
S Alteimou se Tom spletl. Nebo to možná nechtěl vidět. Z nějakého důvodu velice váhal zaútočit proti ženě. Vznešená paní Alteima byla mnohem nebezpečnější než její manžel či milenec, jež oba dokonale ovládala, aniž oni o sobě věděli. Možná byla nebezpečnější než kdokoliv jiný v Tearu, ženy i muže nevyjímaje. Brzy si najde jiné, které využije. Alteima vždy zůstávala v pozadí a tahala za provázky. Něco se s ní bude muset podniknout.
Moirain přenesla pohled podél řady vznešených pánů a paní, až našla Estandu ve žlutém hedvábném brokátu s velkým okružím ze slonovinové krajky a ladícím maličkým čepečkem. Krásu její tváře poněkud kazila jistá tvrdost, a občasné pohledy, které vrhala na Alteimu, byly tvrdé jako železo. Jejich vzájemné pocity šly mnohem dál než k pouhému soupeření. Kdyby byly muži, už dávno by jedna prolila krev té druhé v souboji. Kdyby bylo možné jejich nepřátelství vyostřit, Alteima by měla mít na nějakou dobu příliš velké starosti, než aby mohla dělat potíže Randovi.
Na chvíli zalitovala, že poslala Toma pryč. Nerada marnila čas těmito malichernými šarvátkami. Ale Tom měl příliš velký vliv na Randa, a ten chlapec musel být závislý jen na její radě. Jen a jenom její. Světlo vědělo, že je s ním těžké pořízení i bez vměšování ostatních. Tom chlapci stále radil, aby vládl Tearu, když by se měl dát na cestu za většími věcmi. Ale to teď bylo vyřešeno. Potíž, jak přivést Toma Merrilina

k noze, může zvládnout později. Teď byl na pořadu Rand. Co tu chce oznámit?
"Kde je? Zřejmě se naučil první umění králů. Nechat lidi čekat."
Neuvědomila si, že promluvila nahlas, dokud se na ni Egwain překvapeně nepodívala. Moirain okamžitě zahnala z výrazu podráždění. Rand se nakonec objeví a ona zjistí, co má v plánu. Zjistí to zároveň s ostatními. Málem zaskřípala zuby. Ten zaslepený hlupák, řítící se střemhlav nocí, aniž by myslel na útesy, aniž by myslel na to, že společně s sebou může strhnout i celý svět. Jen kdyby mu dokázala zabránit, aby se nehnal zachránit svou vesnici. Bude to chtít udělat, ale teď si to nemůže dovolit. Možná to nevěděl. Byla to jistá naděje.
Proti nim stál Mat, neučesaný, hrbící se, s rukama v kapsách zeleného kabátce s vysokým límcem. Kabátec měl jako obvykle nedopnutý a boty měl ošoupané, což bylo v ostrém protikladu k dokonalé eleganci okolo. Když si všiml, že se na něj Moirain dívá, neklidně přešlápl a potom předvedl jeden z těch svých přidrzlých vzdorovitých úsměvů. Aspoň že byl tady, pod dohledem. Dohlížet na Mata Cauthona byla naprosto vyčerpávající práce, protože se jejím špehům snadno vyhýbal. Nikdy nedal ani v nejmenším najevo, že o jejich přítomnosti ví, ale její zvědové hlásili, že jim nějak vždycky uklouzne z dohledu, kdykoliv se dostanou příliš blízko.
"Myslím, že v tom svým kabátci i spí," podotkla s nesouhlasem Egwain. "A schválně. Ráda bych věděla, kde je Perrin." Postavila se na špičky a snažila se dohlédnout nad hlavami shromážděných. "Nikde ho nevidím."
Moirain se zamračila a také pátrala v davu. Ne že by viděla dál než na první řadu. Lan mohl být až vzadu mezi sloupy. Moirain však rozhodně nehodlala natahovat krk nebo dokonce vyskakovat na špičkách jako neklidné dítě. S Lanem si hodlala promluvit tak, aby na to dlouho nezapomněl, až ho najde. Moirain často přemítala, že když ho Nyneiva táhne na jednu stranu a ta'veren - přinejmenším Rand - na druhou, jak dlouho asi jejich pouto vydrží. Aspoň čas, který strážce trávil s Randem, byl k užitku. Dávalo jí to další polínko, které mohla přiložit na Randův oheň.
"Možná je s Faile," řekla Egwain. "Určitě by neutekl, Moirain. Perrin má silný smysl pro povinnost."
Skoro tak silný jako strážce, to Moirain věděla, což byl důvod, proč na něj neposílala tolik špehů, jako se snažila mít u Mata. "Faile se ho snaží přemluvit k odchodu, děvče." Bylo docela dobře možné, že je s ní. Obvykle s ní býval. "Netvař se tak překvapeně. Často o tom mluví - a hádají se - tak, že jsou jasně slyšet."
"Mě nepřekvapuje, že to víš," prohodila Egwain suše, "jen že by se mu Faile snažila vymluvit něco, o čem ví, že udělat musí."
"Ona možná nevěří, že to musí udělat." Moirain tomu nejdřív sama nevěřila, neviděla to. Tři ta'veren, všichni tři stejného stáří, pocházející ze stejné vesnice. Musela být slepá, když si hned neuvědomila, že musejí být spojení. Všechno se díky tomu jen ještě víc zkomplikovalo. Bylo to jako snažit se žonglovat třemi Tomovými barevnými míčky jednou rukou a se zavázanýma očima. Viděla Toma, jak to dělá, ale ona by to zkoušet nechtěla. A nedalo se ani poznat, jak jsou spojeni, nebo co by měli udělat. Proroctví se o společnících nikdy nezmiňovala.
"Mám ji ráda," řekla Egwain. "Hodí se k němu, je přesně to, co potřebuje. A hodně jí na něm záleží."
"Asi ano." Jestli začnou být s Faile příliš velké potíže, Moirain si s ní bude muset promluvit o tajemstvích, která Faile před Perrinem má. Nebo řekne jednomu ze svých špehů, aby to udělal. To by mělo celou záležitost vyřídit.
"Říkáš to, jako bys tomu nevěřila. Oni se milují, Moirain. Copak to nevidíš? Copak ty nepoznáš lidský cit, ani když ho uvidíš?"
Moirain jí věnovala dost přísný pohled, který by ji měl okamžitě vhodným způsobem uzemnit. To děvče vědělo tak málo, a myslelo si, že ví tolik. Moirain už jí to chtěla říci a řádně ji zpražit, když začali Tairenové překvapeně, někdy dokonce poděšeně, lapat po dechu.
Dav rychle ustupoval, velice ochotně, ti vepředu nemilosrdně nutili ty vzadu ustoupit, takže se pod kupolí otevřel široký průchod. Tím průchodem prošel Rand s pohledem upřeným přímo před sebe, majestátní v rudém kabátci vyšívaném na rukávcích zlatými spirálami, s Callandorem položeným v ohbí lokte pravé ruky jako žezlo. Ale Tairenové neuhýbali jen díky tomu. Za ním přicházela dobře stovka Aielů s oštěpy a luky s nasazenými šípy v rukou, se šufami omotanými kolem hlav. Černé závoje jim halily tváře, až byly

vidět jenom oči. Moirain měla dojem, že v čele zástupu, těsně za Randem, poznává Rhuarka, ale to jen díky jeho pohybům. Ostatní byli zcela anonymní. Připravení k zabíjení. Očividně, ať už jim chtěl Rand sdělit cokoliv, hodlal udusit každý odpor dřív, než budou mít zúčastnění čas se sjednotit.
Aielové se zastavili, ale Rand šel dál až doprostřed místnosti. Pak přelétl shromážděné očima. Při spatření Egwain vypadal překvapeně a snad i nešťastně, ale Moirain věnoval úsměv, který ji dohánělk zuřivosti, a Matovi zas takový, že když ho Mat opětoval, vypadali oba jako malí kluci. Tairenové všichni zbledli jako plátno, nevědíce, mají-li se dívat na Randa a Callandor nebo na zahalené Aiely. Obojí mohlo být smrtící.
"Vznešený pán Sunamon," prohlásil Rand náhle a hlasitě, až onen bachratý chlapík nadskočil, "se mi zaručil za smlouvu s Mayene, že přesně dodrží smysl, jaký jsem chtěl. Zaručil se mi za to svým životem." Zasmál se, jako by právě řekl dobrý vtip, a většina urozenců se zasmála s ním. Ne tak Sunamon, jenž vypadal, že se mu udělalo vážně nevolno. - "Nedodrží-li to," oznámil Rand, "souhlasil, že bude pověšen a že se tímto slibem cítí vázán." Smích ustal. Sunamonův obličej dostal odporný nazelenalý odstín. Egwain se ustaraně podívala na Moirain. Oběma rukama si mačkala sukni. Moirain jen čekala. Nesvedl sem každého šlechtice ze vzdálenosti deseti mil, jen aby jim dal vědět o smlouvě nebo aby vyhrožoval tomu tlustému hlupákovi. Přiměla se pustit vlastní sukni.
Rand se obrátil kolem dokola a zvažoval obličeje, které viděl. "Díky této smlouvě bude brzy možné přepravovat na lodích tairenské zrní na západ a hledat nové trhy." Ozvalo se několik tichých oceňujících poznámek, ale byly rychle umlčeny. "Je toho však víc. Vojska Tearu vyrazí na pochod."
Ozval se neslýchaný jásot, bouřlivý pokřik se odrážel od vysokého stropu. Muži poskakovali a máchali pěstmi nad hlavou, dokonce i vznešení páni, a vyhazovali do vzduchu špičaté klobouky. Ženy se usmívaly stejně nadšeně jako muži, líbaly na tváře ty, kteří měli odejít do války, a jemně čichaly k maličkým porcelánovým fiólám s vonnými solemi - bez takové fióly by žádná tairenská šlechtična nevyšla na veřejnost - a předstíraly, že na ně z té zprávy jdou mrákoty. "Illian padne!" vykřikl kdosi a stovky hlasů to opakovaly jako dunění hromu. "Illian padne! Illian padne! Illian padne!"
Moirain viděla, že Egwain hýbe pusou, ale její slova pohltil všeobecný jásot. Nicméně dokázala si ze rtů přečíst: "Ne, Rande. Prosím, to ne. Prosím, ne!" Na druhé straně proti Randovi se nesouhlasně mračil Mat. Ti dva a ona byli jediní, kteří neoslavovali, tedy až na vždy pozorné Aiely a Randa samotného. Rand zkřivil rty v opovržlivém úsměvu, jenž mu ani na okamžik nedostoupil až k očím. Na obličeji se mu zaleskl pot. Moirain se setkala s jeho zatrpklým pohledem a vyčkávala. Bude toho víc, a jak tušila, ani to se jí nebude líbit.
Rand zvedl levici. Pomalu se rozhostilo ticho, ti vepředu spěšně utišovali ty za sebou. Rand počkal, až bylo ticho úplné. "Vojska vyrazí na sever do Cairhienu. Povede je vznešený pán Meilan a pod ním vznešení páni Gueyam, Aracome, Hearne, Maraconn a Simaan. Vojska bude štědře platit vznešený pán Torean, z vás ten nejbohatší, jenž také vojska doprovodí, aby dohlédl na to, že jeho peníze budou utraceny moudře."
Toto prohlášení přivítalo mrtvolné ticho. Nikdo se ani nepohnul, i když nehezky vypadající Torean měl zřejmě problémy udržet se na nohou.
Moirain se musela Randovi v duchu poklonit za jeho výběr. Poslat těch sedm z Tearu hladce vykuchalo sedm nejnebezpečnějších úkladů proti němu a žádný z těch mužů nedůvěřoval ostatním natolik, aby mohli nějaké pikle kout mezi sebou. Tom Merrilin mu poradil dobře. Jejím špehům očividně unikly některé poznámky, které podstrčil Randovi do kapes. Ale co to ostatní? Bylo to šílenství. Tohle přece nemohla být odpověď, jíž se mu dostalo na druhé straně onoho ter'angrialu. Určitě to nebylo možné.
Meilan s ní zřejmě souhlasil, byť ne ze stejných důvodů. Váhavě vystoupil dopředu, hubený, tvrdý muž, ale tak vyděšený, že mu bylo vidět bělmo. "Můj pane Draku..." Zarazil se, polkl a začal znovu maličko silnějším hlasem. "Můj pane Draku, zaplést se do občanské války je jako vstoupit do močálu. O Sluneční trůn usiluje tucet frakcí se stejně tolika proměnlivými spojeneckými smlouvami, a každý den se všichni zrazují navzájem. - Kromě toho zaplavili Cairhien lupiči jako blechy divokého kance. Hladovějící sedláci obrali zemi dohola. Mám zaručené zprávy, že jedí kůru a listí. Můj pane Draku, ‚brynda' je slovo, které ani zdaleka nevystihuje -"
Rand ho uťal. "Ty snad nechceš rozšířit hranice Tearu až k Rodovrahově Dýce, Meilane? To je v

pořádku. Vím, koho chci posadit na Sluneční trůn. Nejdeš tam dobývat, Meilane, ale znovu nastolit pořádek a mír. A nakrmit hladové. V tairenských sýpkách je teď více zrní, než dokáže Tear prodat, a sedláci letos sklidí nejméně stejně tolik, leda bys mne neuposlechl. Povozy zrní dopraví za vojsky, a ti sedláci... Ti sedláci už nebudou muset jíst kůru, můj pane Meilane." Vysoký vznešený pán otevřel znovu ústa a Rand švihl Callandorem dolů a opřel jeho křišťálový hrot před sebe o zem. "Máš otázky, Meilane?" Meilan zavrtěl hlavou a zacouval do davu, jako by se chtěl schovat.
"Já věděla, že nezačne válku," prohlásila důrazně Egwain. "Věděla jsem to."
"Myslíš, že tady se bude méně zabíjet?" zareptala Moirain. Co má ten kluk za lubem? Aspoň nechce utéci zachránit tu svou vesnici, když si Zaprodanci se zbytkem světa dělají, co se jim zamane. "Hromady mrtvol budou přinejmenším stejně vysoké, děvče. Rozdíl mezi tímhle a válkou ani nepoznáš."
Útokem na Illian a Sammaela by získal trochu času, i kdyby to nakonec dopadlo nerozhodně. Získal by čas učit se, jak nakládat se svou mocí, a možná by dokázal strhnout jednoho ze svých nejsilnějších nepřátel, což by zastrašilo ostatní. Co ale získá tímhle? Mír pro její rodnou zemi, nakrmení hladovějících Cairhieňanů. Jindy by mu byla tleskala. Bylo to chvályhodně lidské - a nyní naprosto nesmyslné. Neužitečné krveprolití spíš než by se postavil nepříteli, který ho zničí, dostane-li tu nejmenší možnost. Proč? Lanfear. Co mu řekla Lanfear? Co udělala? Možnosti Moirain zamrazily až u srdce. Rand bude potřebovat bližší dohled víc než kdy dřív. Nedopustí, aby byl obrácen ke Stínu.
"Aha, ano," řekl Rand, jako by si právě na cosi vzpomněl. "Vojáci toho moc nevědí o krmení hladových lidí, že ne? K tomu je třeba laskavého, ženského srdce. Má paní Alteimo, lituji, že musím narušit tvůj žal, ale ujala by ses dohledu nad rozdělováním jídla? Budete muset nakrmit celý stát."
A získat moc, pomyslela si Moirain. Tohle byla jeho první chyba. Ovšem až na to, že si vybral Cairhien místo Illianu. Alteima se do Tearu určitě vrátí jako spojenec Meilana nebo Gueyama, připravená k dalším intrikám. A jestli si Rand nebude dávat pozor, nechá ho zavraždit. Možná by se dala v Cairhienu zinscenovat nějaká nehoda.
Alteima udělala půvabné pukrle a roztáhla dlouhé bílé suknice. Tvářila se jen trošku překvapeně. "Jak můj pán Drak velí, já uposlechnu. Velice mě těší, že mohu posloužit pánu Drakovi."
"Byl jsem si tím jistý," podotkl Rand suše. "A i když zajisté velice miluješ svého manžela, nebude tě asi moct provázet do Cairhienu. Podmínky tam budou pro nemocného velice tvrdé. Dovolím si ho dopravit do komnat vznešené paní Estandy. Ona se o něj postará, zatímco budeš pryč, a pošle ho za tebou do Cairhienu, až mu bude lépe." Estanda se vítězoslavně usmála. Alteima vyvrátila oči a zhroutila se na pomačkanou hromádku.
Moirain lehce zavrtěla hlavou. Byl opravdu tvrdší než dřív. Nebezpečnější. Egwain vykročila k zhroucené ženě, ale Moirain jí položila ruku na loket. "Myslím, že ji jen přemohly city. Já to poznám, víš. Dámy se o ni postarají." Několik se již k Alteimě sklonilo, poplácávaly ji po rukou a přikládaly jí pod nos vonnou sůl. Alteima zakašlala a otevřela oči. Když ale viděla, že nad ní stojí Estanda, vypadalo to, že omdlí znovu.
"Rand myslím právě udělal něco velmi chytrého," řekla Egwain chabě. "A velice krutého. Měl by se stydět."
Rand se tak opravdu tvářil. Mračil se do dlaždic pod svýma nohama. Možná nebyl tak tvrdý, jak se snažil předstírat.
"A ne nezaslouženě," poznamenala Moirain. To děvče vypadalo slibně, všímalo si věcí, kterým nerozumělo. Ale stále se potřebovalo naučit ovládat své pocity, všimnout si, co je potřeba udělat, stejně jako vědělo, co si přeje udělat. "Doufejme, že pro dnešek s tou chytrostí už skončil."
Jen málokdo ve velké komnatě opravdu pochopil, co se stalo, kromě toho, že Alteiminy mdloby znepokojily pána Draka. Zezadu se ozvalo pár výkřiků: "Cairhien padne!", ale dlouho to nevydrželo.
"Když nás povedeš ty, můj pane Draku, dobydeme svět!" křikl jakýsi muž s tváří plnou vřídků, který napůl podpíral Toreana. Byl to Estean, Toreanův nejstarší syn, ta vředovitá tvář jako podobnost stačila, i když otec si stále cosi mumlal.
Rand zvedl s trhnutím hlavu a vypadal překvapeně. Nebo možná rozzlobeně. "Nebudu s vámi. Jdu... na chvíli pryč." To rozhodně vyvolalo mlčení. Upíraly se na něj oči všech přítomných, ale on věnoval pozornost cele jen Callandoru. Dav sebou trhl, když Rand zvedl křišťálový meč před sebe. Po tvářích se

mu řinul pot mnohem silněji než dříve. "Kámen držel Callandor předtím, než jsem přišel. A Kámen ho podrží opět, než se vrátím."
Náhle mu průsvitný meč v rukou vzplál. Rand ho obrátil jílcem nahoru a zarazil ho do země. Do kamene podlahy. Ke kupoli nahoře vzlétly obloukem namodralé blesky. Kameny hlasitě zaduněly a Kámen se otřásl, zatančil a srazil ječící lidi na zem.
Moirain odstrčila Egwain, ještě než chvění zcela ustalo, a narovnala se. Co to udělali A proč? Odejít? To byla nejhorší z jejích nočních můr.
Aielové už také stáli. Všichni ostatní leželi omráčeni či se krčili na kolenou. Až na Randa. Ten klečel na jednom koleni a oběma rukama svíral jílec Callandoru. Čepel meče byla z poloviny zaražena do podlahy. Meč byl opět jen průhledným křišťálem. Obličej se mládenci leskl potem. Přinutil se otevřít zaťaté ruce jeden prst po druhém a pak je držel kolem jílce, aniž se ho přímo dotýkal. Moirain měla na chvíli dojem, že ho chce znovu uchopit, ale on se místo toho přinutil vstát. Musel se k tomu přinutit, tím si byla Moirain jistá.
"Dohlídněte mi na to, co budu pryč." Hlas měl lehčí, víc jako když ho poprvé spatřila v jeho vesnici, ale o nic méně jistý a pevný než před chvílí. "Dohlídněte na to a vzpomínejte na mě. Pamatujte, že si pro něj přijdu. Jestli chce moje místo zaujmout někdo jiný, musí ho jenom vytáhnout." Zahrozil jim prstem a téměř poťouchle se zazubil. "Ale nezapomeňte na cenu za neúspěch."
Otočil se na patě a vyšel z komnaty. Aielové se zařadili za něj. Tairenové zírali na meč trčící z podlahy Srdce Kamene a pomalu se zvedali. Většina se tvářila, že by nejraději utekla, ale příliš se báli.
"Ten chlap!" zavrčela Egwain oprašujíc si zelené lněné šaty. "Copak se zbláznil?" Připlácla si ruku na ústa. "Ó, Moirain, nezbláznil se, že ne? Nebo ano? Ještě ne."
"Světlo dej, aby ne," zamumlala Moirain. Nedokázala odtrhnout zrak od meče, stejně jako Tairenové. Světlo toho kluka vem. Proč nemohl zůstat tím poddajným mládenečkem, jehož našla v Emondově Roli? Přiměla se vykročit za Randem. "Ale zjistím to."
Téměř běžíce dohnaly zástup Aielů v široké, goblény ověšené chodbě. Aielové teď měli závoje odhrnuté, ale snadno je mohli zvednout a přetáhnout přes obličej, aniž by zpomalili krok. Ohlédli se po ní a po Egwain a jejich tvrdé výrazy se nezměnily, ale v očích se jim objevila ostražitost, kterou tam v blízkosti Aes Sedai Aielové vždycky měli.
Jak je mohla vyvést z míry ona, když tak klidně následovali Randa, to Moirain nechápala. Zjistit o nich víc než pár zlomků bylo obtížné. Na otázky odpovídali vcelku ochotně - na otázky týkající se čehokoliv, co ji vůbec nezajímalo. Co zjistili její zvědové, i to, co sama odposlechla, nebylo nikdy důležité, a síť jejích špehů už to nezkoušela. Ne od chvíle, kdy jednu ženu nechali svázanou a s roubíkem viset za kotníky z hradeb, kdy mohla jen s vytřeštěnýma očima zírat na sto sáhů hluboký sráz, a kdy jeden muž jednoduše zmizel. Prostě byl pryč. A ta žena, odmítající vstoupit kamkoliv výš než do přízemí, byla živou připomínkou, dokud ji Moirain neposlala na venkov.
Když k němu s Egwain z obou stran došly, Rand ani nezpomalil, stejně jako Aielové. Také se tvářil ostražitě, ale jinak, a také byl popuzený a rozzlobený. "Myslel jsem, že už jsi pryč," řekl Egwain. "Myslel jsem, žes šla s Elain a Nyneivou. Mělas to udělat. Dokonce i Tanchiko je... Cos říkala?"
"Už moc dlouho nezůstanu," pravila Egwain. "Odcházím s Aviendhou do Pustiny, do Rhuideanu, abych studovala u moudrých."
Když se dívka zmínila o Pustině, Rand škobrtl a nejistě se na ni podíval, ale hned šel dál. Zdál se teď vyrovnaný, až příliš, jako vroucí konvice, která má přivázané víčko a zaražený špunt. "Pamatuješ, jak jsme se koupávali v Luhu?" zeptal se tiše. "Já plaval v tůni na zádech a myslel jsem, že nejtěžší věc, co budu kdy muset dělat, bude orat pole, možná až na stříhání ovcí. Stříhání od slunce východu do západu, kdy se skoro nezastavíš ani kvůli jídlu, dokud není hotovo."
"Předení," řekla Egwain. "Nenáviděla jsem to víc než drhnutí podlah. Z předení mě hrozně bolely prsty."
"Proč jsi to udělal?" zeptala se Moirain, než mohli pokračovat v tom dětinském žvatlání a vzpomínání na mládí.
Rand se na ni úkosem podíval a usmál se dost poťouchle, aby to slušelo i Matoví. "Copak jsem ji mohl nechat pověsit za to, že se snažila zabít chlapa, co mě chtěl zabít? Bylo by to snad spravedlivější než to, co jsem udělal?" Úsměv mu z tváře zmizel. "Je spravedlivé vůbec něco, co udělám? Když Sunamon

neuspěje, bude viset. Protože jsem to řekl. Zaslouží si to po tom, jak se snažil získat výhody a nestaral se, jestli třeba jeho vlastní lidi umřou hlady, ale za to nepůjde na šibenici. Bude viset, protože jsem já řekl, že bude. Protože jsem to řekl."
Egwain mu položila ruku na loket, ale Moirain ho nehodlala nechat vyklouznout jenom tak hladce. "Víš dobře, že to jsem vůbec nemyslela."
Rand kývl. Tentokrát bylo v jeho úsměvu cosi děsivého, jako úsměv mrtvoly. "Callandor. S ním v rukou dokážu cokoliv. Cokoliv. Vím, že dokážu cokoliv. Ale teď jako by mi spadl kámen ze srdce. Ty to nechápeš, co?" Moirain to nechápala, i když ji popíchlo, že to poznal. Mlčela a on pokračoval. "Možná ti pomůže, když budeš vědět, že to pochází z Proroctví.

‚Do srdce si vrazí svůj meč,
do srdce, aby udržel jejich srdce.
Kdo ho tasí, následovat bude.
Čí ruka sevře tu děsivou čepel?'

Vidíš? Přímo z Proroctví."
"Zapomínáš ale na jednu velmi důležitou věc," sdělila mu Moirain upjatě. "Tys tasil Callandor, abys naplnil proroctví. Ochrany, které ho držely a na tebe čekaly tři tisíce let, jsou pryč. Už to není Meč, jehož se nelze dotknout. I já bych ho dokázala skrze usměrňování uvolnit. Hůř, kterýkoliv ze Zaprodanců může. Co když se vrátí Lanfear? Nemohla by sice Callandor použít o nic víc než já, ale mohla by ho sebrat."
Rand na to jméno nijak nezareagoval. Protože se jí nebál - v kterémžto případě byl hlupák - nebo z nějakého jiného důvodu? "Jestli Sammael nebo Rahvin nebo kterýkoliv jiný z mužů Zaprodanců dostane Callandor do rukou, může jím vládnout jako ty. Pomysli na to, že budeš muset čelit síle, kterou jsi tak lhostejně odložil. Pomysli na to, co ta síla spáchá v rukou Stínu."
"Skoro doufám, že to zkusí." V očích mu zaplálo hrozivé světlo a na chvíli jeho oči vypadaly jako šedé bouřkové mraky. "Na každého, kdo se pokusí usměrnit Callandor z Kamene, čeká překvapení, Moirain. Ať tě ani nenapadne odnést ho do Věže do úschovy. Nedokázal jsem tu past nařídit tak, aby sklapla jen někdy. Stačí jen síla, aby sklapla a zase se nastavila, připravená znovu sklapnout. Já se Callandoru nevzdávám navždy. Jen dokud..." Zhluboka se nadechl. "Callandor zůstane, kde je, dokud se pro něj nevrátím. A tím, že tu bude, jim zároveň bude připomínat, kdo jsem a co jsem, zajistí, že se budu moct vrátit bez vojska. Bude to jakýsi přístav, a takoví jako Alteima a Sunamon mě přivítají doma. Jestli Alteima přežije spravedlnost svého manžela a trest, který jí vyměří Estanda, a Sunamon ten můj. Světlo, jaký je to mizerný propletenec."
Nemohl tu past udělat tak, aby si vybírala, nebo nechtěl? Moirain se rozhodla, že nebude podceňovat to, čeho je možná schopen. Callandor patřil do Věže, když ho nechce nosit tak, jak by měl, patřil do Věže, dokud ho nebude nosit. "Dokud" co? Chtěl říci něco jiného, než "se nevrátím", ale co?
"A kam jdeš? Nebo to chceš taky držet v tajnosti?" V duchu si přísahala, že ho nenechá znovu uniknout, že ho nějak přiměje změnit rozhodnutí, pokud se chtěl rozběhnout do Dvouříčí, když ji překvapil.
"Ne v tajnosti, Moirain. Aspoň ne před tebou a Egwain. Jdu do Rhuideanu."
Dívka vytřeštila oči a vypadala stejně ohromeně, jako by to jméno ještě nikdy neslyšela. Co se toho týkalo, Moirain nebyla překvapená o nic méně. Aielové začali cosi mumlat, ale když se Moirain ohlédla, šli dál s naprosto bezvýraznými obličeji. Moirain si přála, aby je dokázala přimět odejít, ale oni by jejího rozkazu neuposlechli, a ona nehodlala Randa žádat, aby je poslal pryč. Jejímu postavení u něj by nepomohlo, kdyby ho měla žádat o laskavosti, zvláště o takové, které by nejspíš odmítl.
"Ty nejsi náčelník aielského kmene, Rande," řekla zcela pevně, "a nemusíš jím být, není to nutné. Tvůj zápas se odehrává na této straně Dračí stěny. Leda... Tohle vzešlo z odpovědí, kterých se ti dostalo v ter'angrialu? Cairhien, Callandor a Rhuidean? Říkala jsem ti, že ty odpovědi mohou být zašifrované. Mohl jsi je špatně pochopit, a to by mohlo být osudné. A pro víc lidí než jenom pro tebe."
"Musíš mi důvěřovat, Moirain. Jako jsem já musel tak často důvěřovat tobě." Podle toho, co z jeho výrazu vyčetla, mohla jeho tvář klidně patřit jednomu z Aielů.
"Prozatím ti budu důvěřovat. Jen nečekej a vyhledej mou radu dřív, než bude pozdě." Nenechám tě přejít

ke Stínu. Pracovala jsem příliš dlouho, abych to dovolila. Ať to stojí, co to stojí.

KAPITOLA DRUHÁ

Cesta z Kamene

Bylo to zvláštní procesí, které Rand vedl z Kamene na východ. Bílá oblaka stínila polední slunce a městem vál slabý vánek. Na jeho rozkaz nebylo žádné veřejné oznámení ani prohlášení, ale zpráva se pomalu šířila. Měšťané ustávali v práci a utíkali k místům, odkud byl dobrý výhled. Aielové pochodovali městem a ven za hradby. Lidé, kteří je v noci neviděli přicházet, kteří jen zpola věřili, že jsou vůbec v Kameni, se ve stále větším množství tlačili v ulicích podél jejich cesty, plnili okna a dokonce šplhali na šikmé střechy a obkročmo usedali na štíty střech i na vzhůru obrácené rohy. Počítali Aiely a tiše se bavili. Těch pár set přece nemohlo dobýt Kámen. Dračí zástava stále vlaje nad pevností. Musí tu být ještě tisíce Aielů. A pán Drak.
Rand jel klidně bez kabátce, jen v košili, jsa si jist, že ho nikdo z přihlížejících nebude považovat za nic jiného než za obyčejného muže. Cizinec, dost bohatý, aby mohl jet na koni - a na skvělém grošovaném hřebci, nejlepším z tairenského chovu - bohatý muž cestující v té nejpodivnější z podivných společností, ale zcela jistě jen další obyčejný muž. Dokonce ani vůdce tohoto podivného oddílu. Ten titul určitě patřil Lanovi nebo Moirain i přesto, že jeli o kousek dál za ním, přímo před Aiely. Tiché, uctivé šeptání, zvedající se, jak projížděl kolem, určitě patřilo Aielům, ne jemu. Tihle Tairenové ho mohli klidně považovat třeba za podkoního jedoucího na koni svého pána. No, to ne, ne když jel takhle v čele. A stejně byl krásný den. Nebylo horko, jen teplo. Nikdo nečekal, že bude vykonávat spravedlnost nebo vládnout státu. Mohl si prostě užívat jízdu jako někdo neznámý, radovat se ze vzácného vánku. Načas mohl zapomenout na pocit dlaní s vypálenými volavkami na otěžích. Aspoň na chvíli, říkal si. Jen ještě

chvíli.
"Rande," ozvala se Egwain, "opravdu si myslíš, že bylo správné nechat Aiely, aby vzali všechny ty věci?"
Rand se ohlédl, když k němu pobídla svou bílou klisničku Rosu. Někde získala tmavozelené šaty s úzkými rozstřiženými suknicemi a vlasy jí v uzlu na temeni přidržovala zelená sametka.
Moirain s Lanem se stále drželi o půl tuctu kroků vzadu, ona jela na bílé klisně v modrých hedvábných, zeleně prolamovaných jezdeckých šatech se širokými nerozdělenými suknicemi a tmavé vlasy jí přidržovala zlatá síťka, on seděl na svém velkém černém válečném hřebci v plášti strážce měňavých barev, který nejspíš vyvolával stejně tolik vzdechů jako Aielové. Když ten plášť zachytil vítr, zavlnily se na něm zelené, hnědé a šedé odstíny, když jen tak visel, tak nějak splýval s pozadím, ať bylo jakékoliv, takže se člověku zdálo, že vidí skrz části Lana i jeho koně. Při pohledu na ten plášť se člověku dělalo nevolno.
Mat tu byl také, shrbený v sedle, s odevzdaným výrazem se snažil držet co nejdál od strážce a Aes Sedai. Vybral si nevýrazného hnědého valacha a zvíře nazval Oko, jako v kostkách. Člověk se musel dobře vyznat v koních, aby si všiml hlubokého hrudníku a silné zádi, které slibovaly, že klabonosý Oko se nejspíš vyrovná Randovu či Lanovu hřebci jak co do rychlosti, tak do vytrvalosti. Matovo rozhodnutí jít s sebou přišlo jako blesk z čistého nebe. Rand pořád nevěděl proč. Možná s přátelství, ale možná také ne. Mat dokázal být pěkný podivín v tom, co dělal, a proč.
"Vysvětlila ti tvoje přítelkyně Aviendha ‚pětinu'?" zeptal se Rand.
"O něčem takovém se zmiňovala, ale... Rande, nemyslíš, že by taky... brala... věci?"
Za Moirain a za Lanem, za Matem, za Rhuarkem, jenž je vedl, pochodovali Aielové v dlouhém zástupu, vždy čtyři a čtyři vedle sebe, a mezi oběma čtveřicemi šli naložení mezci. Když se Aielové v Pustině zmocnili držby nepřátelského kmene, podle zvyku - nebo možná podle práva, Rand se v tom zcela přesně nevyznal - odnesli si pětinu všeho, co tam bylo, vynechávajíce pouze jídlo.
Neviděli pak důvod, proč by se v Kameni měli chovat jinak. Ne že by mezci nesli víc než jen malou část z malé části pětiny kamenských pokladů. Rhuark tvrdil, že chamtivost zabila víc lidí než ocel. Proutěné koše zakryté srolovanými koberci a goblény byly naloženy jen zlehka. Čekal je téměř jistě tvrdý přechod přes Páteř světa a pak ještě mnohem tvrdší cesta Pustinou.
Kdy jim to mám říct? přemítal Rand. Už brzo. Musí to být brzo. Moirain to bude nepochybně považovat za odvážný až drzý úder, i když by možná mohla i souhlasit. Možná. Myslela si, že zná celý jeho plán, a nijak se nenamáhala zakrývat, že ho neschvaluje. Bezpochyby to chtěla mít za sebou co nejdřív. Ale Aielové... Co když odmítnou? No, jestli odmítnou, tak odmítnou. Musím to udělat. A ohledně té pětiny... Nemyslel si, že by bylo možné zabránit Aielům, aby si ji vzali, i kdyby sám chtěl, a on nechtěl. Zasloužili si odměnu, a on nehodlal pomáhat tairenským pánům uchovat to, co za mnoho pokolení vymačkali ze svého lidu.
"Viděl jsem ji, jak Rhuarkovi ukazuje stříbrnou mísu," řekl nahlas. "Podle toho, jak jí cinkal tlumok, když ji tam cpala, v něm měla stříbra víc. Nebo možná zlata. Ty s tím nesouhlasíš?"
"Ne." - Egwain mluvila pomalu, s náznakem pochybností, ale pak promluvila pevnějším hlasem. "Jen jsem si nemyslela, že by... Tairenové by se nezastavili u pětiny, kdyby to bylo obráceně. Naložili by všechno, co by nebylo součástí zdí, a ukradli by všechny vozy, jen aby to odvezli. To, že mají někteří lidi jiný zvyky, ještě neznamená, že jsou špatní, Rande. To bys měl vědět."
Rand se tiše zasmál. Bylo to skoro jako za starých časů, on byl připraven jí vysvětlit, kdy a kde se zmýlila, a ona mu jeho pozici sebrala pod nosem a předhodila mu jeho vlastní nevyslovené vysvětlení. Randův hřebec odtančil o pár kroků dál, jak přebral náladu svého jezdce. Rand poplácal grošáka po klenutém krku. Dobrý den.
"To je skvělý kůň," poznamenala Egwain. "Jak sis ho pojmenoval?"
"Jeade'en," řekl opatrně a dobrá nálada ho částečně přešla. Za to jméno se trošku styděl, za důvody, proč si je vybral. K jeho nejoblíbenějším knihám vždycky patřila Putování Jaima Dalekokrokého, a tento velký cestovatel pojmenoval svého koně Jeade'en - ve starém jazyce to znamenalo Pravý Hledač - neboť zvíře vždycky dokázalo najít cestu domů. Bylo by hezké myslet si, že ho Jeade'en jednou třeba donese domů. Hezké, ale ne příliš pravděpodobné, a on nechtěl, aby někdo vytušil důvod pro takové jméno. Na chlapecké sny nebylo už v jeho životě místo. Vlastně v něm nebylo místo skoro na nic, kromě

toho, co musel udělat.
"Hezký jméno," prohodila Egwain nepřítomně. Rand věděl, že tu knihu četla také, a napůl čekal, že to jméno pozná, ale ona zřejmě hloubala nad něčím jiným a zamyšleně si hryzala dolní ret.
Rand byl tichu rád. Poslední zbytky města ustoupily venkovu a ubohoučkým, řídce roztroušeným hospodářstvím. Dokonce ani Congarové nebo Coplinové, ve Dvouříčí kromě jiného vyhlášení lenoši, by své statky neudržovali v tak zchátralém a zanedbaném stavu, jako byly tyto hrubé kamenné domy s nakloněnými zdmi, které jako by se měly každou chvíli svalit na slepice hrabající v prachu. Hroutící se stodoly se opíraly o vavříny či styrače. Střechy z popraskaných a polámaných tašek všechny vypadaly, že zatékají. V kamenných ohrádkách, které klidně mohly být spěšně postaveny dnes ráno, žalostně mečely kozy. Shrbení bosí muži a ženy okopávali neohrazená políčka a nevzhlédli, ani když kolem procházel tak velký oddíl. V malých houštinách švitořili lenivky a drozdi, ale nestačilo to, aby zlepšili pocit tísnivého šera.
Musím s tím něco udělat. Musím... Ne, ne teď. Hezky všechno jedno po druhém. Za těch pár týdnů jsem pro ně udělal, co jsem mohl. Teď už víc udělat nemůžu. Snažil se nedívat na bortící se statky. Byly na tom olivové háje na jihu také tak špatně? Lidé, kteří tady pracovali s půdou, ji dokonce ani nevlastnili. Všechno patřilo vznešeným pánům. Ne. Ten vítr. Je příjemné, jak umenšuje to vedro. Ještě chvíli si to můžu užívat. Musím jim to říci, už brzo.
"Rande," promluvila náhle Egwain. "Chci si s tebou promluvit." Podle toho, jak se tvářila, chtěla mluvit o něčem důležitém. Upírala na něj své velké tmavé oči, jejichž lesk mu trochu připomněl Nyneivu, když mu hodlala udělit kázání. "Chci si promluvit o Elain."
"Co je s ní?" zeptal se Rand ostražitě. Dotkl se váčku, kde měl dva pomačkané dopisy a malý tvrdý předmět. Kdyby oba dopisy nebyly napsány tím stejným elegantně rozmáchlým rukopisem, nikdy by nevěřil, že pocházejí od stejné ženy. A po všem tom líbání a mazlení. Vznešeným pánům bylo snazší porozumět než ženám.
"Proč jsi ji nechal jen tak odejít?"
Rand se na ni zmateně podíval. "Chtěla jít. Byl bych ji musel svázat, abych jí v tom zabránil. Kromě toho bude v Tanchiku ve větším bezpečí než se mnou - nebo s Matem - jestli budeme přitahovat ty bubliny zla tak, jak říká Moirain. Ty bys tam na tom taky byla líp."
"Tak jsem to vůbec nemyslela. Ovšemže chtěla jít. A tys neměl právo jí v tom bránit. Ale proč jsi jí neřekl, že chceš, aby zůstala?"
"Chtěla jít," zopakoval Rand, a ještě víc ho zmátlo, když Egwain vyvrátila oči, jako by mluvil nějakou hatmatilkou. Jestli neměl právo Elain bránit v odchodu a ona chtěla odejít, tak proč jí to měl rozmlouvat? Zvlášť když bude na cestách bezpečnější.
Těsně za ním se ozvala Moirain. "Už jsi připraven mi prozradit příští tajemství? Je jasné, že přede mnou něco skrýváš. Alespoň bych ti mohla říci, jestli nás všechny nevedeš rovnou do propasti."
Rand si povzdechl. Ani je neslyšel, když se k němu s Lanem přiblížili. A také Mat, i když si od něj a od Aes Sedai stále udržoval jistou vzdálenost. Matův obličej byl zajímavou ukázkou pochybností, váhání a ponurého odhodlání, přičemž všechny tyto výrazy se mu v obličeji střídaly. Zvláště když se podíval na Moirain. Nikdy se na ni nepodíval přímo, vždy jen koutkem oka.
"Opravdu chceš jít s sebou, Mate?" zeptal se Rand.
Mat pokrčil rameny a předvedl úsměv, byť ne příliš sebevědomý. "Kdo by si nechal ujít možnost uvidět ten zatracenej Rhuidean?" Egwain zvedla obočí. "Ó, promiň mi můj jazyk, Aes Sedai. Slyšel jsem tě mluvit mnohem hůř a sázím se, že z menších důvodů." Egwain se na něj rozhořčeně zamračila, ale rudé skvrny na lících dokazovaly, že Mat trefil do černého.
"Buď rád, že tu Mat je," řekla Randovi Moirain chladným hlasem bez nejmenšího nadšení. "Když jsi nechal Perrina utéci a neřekl mi o tom, že chce odejít, udělal jsi vážnou chybu. Svět spočívá na tvých ramenou, ale oni tě oba musejí podporovat, jinak padneš, a svět s tebou." Mat sebou trhl a Rand si pomyslel, že v té chvíli skoro otočil valacha a odjel.
"Znám své povinnosti," řekl Rand Moirain. A znám i svůj osud, pomyslel si, ale tohle nahlas neřekl. Neprosil se o soucit. "Jeden z nás se musel vrátit, Moirain, a Perrin chtěl. Ty jsi ochotná nechat všechno plavat, jen abys zachránila svět. Já... já dělám, co musím."

Strážce kývl, i když neřekl nic. Lan by před ostatními nesouhlas s Moirain nahlas nikdy nevyslovil.
"A to příští tajemství?" naléhala Aes Sedai. Nevzdá se, dokud to z něj nevytáhne, a Rand neměl důvod to dál držet v tajnosti. Aspoň ne tuto část.
"Portálové kameny," řekl prostě. "Jestli budeme mít štěstí."
"Ó, Světlo!" zasténal Mat. "Zatracený prokletý Světlo! Neškleb se na mě, Egwain! Štěstí? Copak ti to jednou nestačilo, Rande? Skoro jsi nás zabil, pamatuješ? Ne, bylo to horší, než kdybys nás jen zabil. To se radši vrátím na jeden z těch statků a požádám o práci u vepřů na zbytek života."
"Jestli chceš, můžeš si klidně jít po svých, Mate," sdělil mu Rand. Moirainin klidný výraz maskoval zuřivost, ale Rand si jejího ledového pohledu, jímž se ho snažila umlčet, nevšímal. Dokonce i Lan se tvářil nesouhlasně, i když jeho kamenný výraz se příliš nezměnil. Strážce věřil především na povinnost. Rand svou povinnost vykoná, ale jeho přátelé... Rand nerad nutil lidi dělat něco proti jejich vůli, svým přátelům by to nikdy neudělal. Aspoň tomu se dokázal vyhnout. "Nemáš důvod chodit do Pustiny."
"Ale ano, to mám. Aspoň... Ó, ať shořím! Mám přece jeden život, který můžu zahodit, ne? Tak proč ne takhle?" Mat se nervózně a trochu hystericky zasmál. "Zatracený Portálový kameny! Světlo!"
Rand se zamračil. To on byl ten, kdo se měl zbláznit, ale Mat byl ten, kdo vypadal, že mu to hrozí nejdřív.
Egwain na Mata ustaraně zamrkala, ale naklonila se k Randovi. "Rande, Verin Sedai mi o Portálových kamenech něco málo řekla. Vyprávěla mi o... té cestě, co jste podnikli. Opravdu to chceš udělat?"
"To právě musím udělat, Egwain." Musel si pospíšit, a žádná rychlejší cesta než Portálovými kameny neexistovala. Byly to pozůstatky věku staršího, než byl věk pověstí. Dokonce ani Aes Sedai ve věku pověstí jim zřejmě příliš nerozuměli. Ale žádná rychlejší cesta neexistovala. Pokud budou Portálové kameny fungovat, jak doufal.
Moirain výměně názorů trpělivě naslouchala. Zvláště tomu, co říkal Mat, i když Rand nechápal proč. Teď řekla: "Verin mi také vyprávěla o vaší cestě za použití Portálových kamenů. Tenkrát to bylo jen pár lidí a koní, ne stovky, a i když jsi přitom málem všechny nezabil, byť to Mat tvrdí, nepřipadalo mi to jako zkušenost, kterou by si chtěl člověk zopakovat. A ani to nedopadlo, jak jsi čekal. Také to vyžadovalo značné množství jediné síly. Verin říkala, že tě to posledně málem zabilo. I kdybys nechal většinu Aielů tady, odvažuješ se to riskovat?"
"Musím," odtušil Rand a nahmatal váček u pasu, malý tvrdý tvar mezi dopisy, ale Moirain mluvila dál, jako by Rand nebyl promluvil.
"Jsi si vůbec jist, že v Pustině je Portálový kámen? Verin toho o nich ví rozhodně víc než já, ale já o něčem takovém ještě nikdy neslyšela. A pokud tam někde je, přenese vůbec nás blíž Rhuideanu, než jsme teď?"
"Asi tak před šesti sty lety," oznámil jí Rand, "se chtěl jeden forman podívat do Rhuideanu." Jindy by mu činilo potěšení, že pro změnu může poučovat on ji. Dnes však ne. Bylo toho mnoho, co nevěděl. "Ten chlapík z něj zřejmě nic nezahlédl. Tvrdil, že viděl zlaté město nahoře v mracích, vznášející se nad horami."
"V Pustině žádná města nejsou," namítl Lan, "ani v mracích, ani na zemi. Bojoval jsem s Aiely. Žádná města nemají."
Egwain kývla. "Aviendha mi říkala, že dokud neodešla z Pustiny, nikdy žádné město neviděla."
"Možná," připustil Rand. "Ale ten forman taky viděl, jak něco trčí z úbočí jedné z těch hor. Portálový kámen. Přesně ho popsal. Neexistuje nic podobného Portálovým kamenům. Když jsem ho popsal hlavnímu knihovníkovi v Kameni..." aniž by mu sdělil, co ho vlastně zajímá, což teď nedodal, "...ten ho poznal, i když nevěděl, co to doopravdy je, a stačilo to, aby mi na jedné staré tairenské mapě ukázal hned čtyři -"
"Čtyři?" Moirain mluvila poplašeně. "Všechny v Tearu? Portálové kameny nejsou tak běžné."
"Čtyři," opáčil Rand vzdorně. Ten kostnatý knihovník si byl jist, dokonce vyhrabal potrhaný zažloutlý rukopis, v němž se psalo o pokusu přesunout "neznámý artefakt z dřívějšího věku" do velké sbírky. Žádný pokus se nezdařil a Tairenové to nakonec vzdali. To Randovi jako potvrzení stačilo. Portálové kameny se nedaly přepravovat. "Jeden je ani ne hodinu jízdy odsud," pokračoval Rand. "Aielové tomu formanovi dovolili odejít, protože byl formanem. S jednou mulou a tolika vody, kolik unesla na zádech.

Nějak se mu podařilo dorazit až do državy v Páteři světa, kde se pak setkal s mužem jménem Soran Milo, který psal knihu Zabijáci v černém závoji. Když jsem si řekl o knihy o Aielech, ten knihovník mi přinesl odřenou kopii. Milo to všechno zřejmě založil na Aielovi, který přišel obchodovat do državy, a podle Rhuarka stejně všechno popsal špatně, ale Portálový kámen nemůže být nic jiného než Portálový kámen." Prozkoumal i ostatní mapy a rukopisy, celé tucty, předstíraje, že studuje Tear a jeho dějiny a učí se znát zemi. Nikdo nemohl uhodnout, co má v plánu, až teprve před pár minutami.
Moirain si odfrkla a její bílá klisna Aldíb odtančila o pár kroků dál, jak se na ni přeneslo podráždění jezdkyně. "Údajný příběh vyprávěný údajným formanem, který tvrdil, že viděl v oblacích létat zlaté město. Viděl ten Portálový kámen Rhuark? On přece v Rhuideanu byl. I kdyby ten forman do Pustiny šel a Portálový kámen viděl, mohlo to být kdekoliv. Muž vyprávějící příběh se obvykle snaží vylepšit to, co se ve skutečnosti stalo. Město, vznášející se v mracích?"
"Jak víš, že to tak není?" chtěl vědět Rand. Rhuark byl ochoten se smát všem věcem, které Milo o Aielech napsal špatně, avšak ohledně Rhuideanu nebyl příliš sdílný. Ne, vlastně o něm vůbec odmítal hovořit. Aielan se odmítl dokonce i bavit o těch částech knihy, které měly být o Rhuideanu. Rhuidean, na území Jenn Aielů, kmene, jenž není. To bylo tak asi všechno, co o něm byl Rhuark ochoten říci. O Rhuideanu se prostě nemluvilo.
Aes Sedai Randova štiplavá poznámka zřejmě nepotěšila, ale jemu na tom nezáleželo. Sama si pro sebe nechávala až příliš mnoho tajemství a příliš často ho nutila dělat něco, při čem musel jen slepě věřit jejímu vedení. Teď byla na řadě ona. Musí se naučit, že Rand není žádná loutka. Budu se řídit její radou, když budu mít dojem, že má pravdu, ale já už nebudu tancovat podle toho, jak bude Tar Valon tahat za provázky. Zemře za svých vlastních podmínek.
Egwain pobídla bělku blíž, až byla těsně vedle něj. "Rande, opravdu chceš riskovat naše životy kvůli... možnosti? Rhuark ti nic neřekl, že ne? Když jsem se ptala na Rhuidean Aviendhy, zavřela se jako pekanový ořech." Mat vypadal, že mu je špatně.
Rand se tvářil vyrovnaně a nedal vůbec najevo, jak se zastyděl. Nechtěl děsit své přátele. "Je tam Portálový kámen," trval stále na svém. Znovu sáhl na tvrdý předmět, který měl v kapse. Musí to fungovat.
Knihovníkovy mapy byly staré, ale jistým způsobem mu pomohly. Travnatá pláň, po níž právě jeli, bývala zalesněná, když byly mapy kresleny, pár stromů však zůstalo, daleko od sebe rostly řídké hájky bílých dubů, borovic a jinanů, a vysoké osamělé stromy, které neznal, s pokroucenými vřetenovitými kmeny. Snadno tedy rozeznával terén, kopce nyní porostlé většinou vysokou travou.
Na mapách ukazovaly dva ohnuté hřebeny těsně za sebou ke shluku oblých kopečků, kde byl Portálový kámen. Pokud byly mapy dobře zakresleny. Pokud knihovník opravdu poznal jeho popis a zelený kosočtvereček skutečně znamenal starobylou ruinu, jak tvrdil. Proč by ti lhal? Začínám být příliš podezíravý. Ne. Musím být podezíravý. Stejně důvěřivý jako zmije a stejně chladnokrevný. Líbit se mu to ale nemuselo.
Na severu jen tak tak rozeznával kopce zcela holé, beze stromů, po nichž se pohybovaly pouze nejasné stíny, což museli být koně. Stáda vznešených pánů, pasoucí se na místě starého ogiéřího háje. Doufal, že Perrin s Loialem se už dostali bezpečně pryč. Pomoz jim, Perrine, pomyslel si. Nějak jim pomoz, protože já nemůžu.
Ogiéří háj znamenal, že zahnuté hřebeny už musejí být blízko, a brzy je také zahlédl o kousek dál na jih, jako dvě šipky, jedna uvnitř druhé, a na jejich vrcholcích rostlo pár stromů tvořících proti obloze tenkou čárku. Za nimi nízké kulaté vršky připomínaly travou porostlé splývající bubliny. Bylo tu víc kopců než na staré mapě. Příliš mnoho na plochu ani ne zvíci čtvereční míle. Jestli neodpovídají mapě, na kterém kopci je tedy Portálový kámen?
"Aielů je hodně," podotkl tiše Lan, "a mají bystrý zrak."
Rand vděčně kývl a přitáhl Jeade'enovi otěže, takže mohl svůj problém nanést Rhuarkovi. Jen mu Portálový kámen popsal, neřekl mu, co to vlastně je. Na to bude dost času, až bude kámen nalezen. Už uměl docela dobře zachovávat tajemství. Rhuark nejspíš stejně neměl potuchy, co to takový Portálový kámen je. To věděl kromě Aes Sedai jen málokdo. On sám to nevěděl, dokud mu to někdo neřekl.
Aielan kráčel vedle grošáka a lehce se zamračil - pro většinu lidí by to byl velice ustaraný výraz - a pak

kývl. "To můžeme najít." Zvýšil hlas. "Aethan Dor! Far Aldazar Din! Duadhe Mahdi'in! Far Dareis Mai! Seia Doon! Sha'mad Conde!"
Na jeho vyvolávání členové jmenovaných válečných společenstev přiklusali dopředu, až se kolem Rhuarka s Randem shlukla dobrá čtvrtina Aielů. Rudé štíty. Orlí bratři. Hledači vody. Děvy oštěpu. Černé oči. Bouřní chodci.
Rand zahlédl Egwaininu přítelkyni Aviendhu, vysokou hezkou ženu s povýšeným, bezúsměvným výrazem. Děvy sice strážily jeho dveře, ale Rand měl dojem, že ji nezahlédl, dokud se Aielové neshromáždili k odchodu z Kamene. Teď Aviendha jeho pohled opětovala, pyšná jako zelenooká jestřábice, a pak pohodila hlavou a věnovala pozornost náčelníkovi kmene.
No, chtěl jsem být zase obyčejný, řekl si v duchu trochu lítostivě. Aielové v něm ten pocit rozhodně vyvolávali. Dokonce i náčelníka klanu byli ochotni jen uctivě vyslechnout, aniž by mu prokazovali horlivou podřízenost, jakou by vyžadoval urozený pán, a poslouchali ho, jako by si byli rovni. Rand pro sebe těžko mohl čekat víc.
Rhuark jim stručně vydal nařízení a naslouchající Aielové se okamžitě lehkým krokem vějířovitě rozběhli do kopců. Někteří si, jen tak pro jistotu, zahalili tvář. Ostatní čekali stojíce či sedíce vedle naložených soumarů.
Byli tu členové téměř z každého kmene - až na Jenn Aiely, samozřejmě. Rand z toho, jak se o nich Aielové zmiňovali, což stejně činili zřídka, přesně nepochopil, jestli Jennové opravdu existují nebo ne, mohlo to být obojí - včetně několika kmenů, mezi nimiž panovala krevní msta, a dalších, které spolu často bojovaly. Tolik se o nich Rand dozvěděl. Nikoliv poprvé uvažoval, co je vlastně zatím udrželo pohromadě. Bylo to jen jejich proroctví týkající se pádu Kamene a pátrání po Tom, jenž přijde s úsvitem?
"Víc než to," řekl Rhuark a Rand si uvědomil, že přemýšlel nahlas. "Proroctví nás převedlo přes Dračí stěnu, a jméno, které se nevyslovuje, nás přivedlo do Tearského Kamene." To jméno, jež měl na mysli, bylo "Lid Draka", tajné jméno pro Aiely. Jen náčelníkové kmenů a moudré ho znali či používali, očividně velice zřídka a pouze mezi sebou. "A to ostatní? Nikdo samozřejmě nesmí prolít krev člena svého společenství - přesto spojení Shaaradů s Goshieny, Taardadů a Nakai se Shaidy... Se Shaidy bych si i já zatančil s oštěpy, kdyby moudré nepřiměly každého, kdo překročil Dračí stěnu, složit vodní přísahu, že se ke každému Aielovi na této straně hor bude chovat jako ke členovi svého společenstva. Dokonce i ti mizerní Shaidové..." Lehce pokrčil rameny. "Chápeš? Ani pro mě to není snadné."
"Tihle Shaidové jsou tvoji nepřátelé?" Rand měl s výslovností jména trochu potíže. V Kameni se Aielové označovali svými společenstvy, ne kmeny.
"Vyhnuli jsme se krevní mstě," řekl Rhuark, "ale Taardadové a Shaidové nebyli nikdy přátelé. Kmeny na sebe občas pořádaly nájezdy a kradly si kozy a krávy. Ale přísahy nás ochránily proti třem krevním mstám a tuctu starých nenávistí mezi kmeny či klany. Taky nám pomáhá, že míříme k Rhuideanu, i když nás někteří opustí dříve. Nikdo nesmí prolít krev cestou do Rhuideanu nebo zpátky." Aielan vzhlédl k Randovi s dokonale bezvýraznou tváří. "Je možné, že brzy už nebudeme prolévat navzájem svou krev vůbec." Nedalo se poznat, jestli se mu ta představa líbí.
Jedna z Děv vydala pronikavý skřek. Stála na vrcholku kopce a mávala rukama nad hlavou.
"Zdá se, že tvůj kamenný sloup byl nalezen," poznamenal Rhuark.
Moirain zvedla otěže, a jak Rand projížděl kolem, dychtivě pobízeje Jeade'ena do cvalu, věnovala mu vyrovnaný pohled. Egwain přibrzdila kobylku u Mata, naklonila se ze sedla a položila ruku na jeho vysokou sedlovou hrušku, aby ho zatáhla do hovoru. Zřejmě se ho snažila přimět, aby jí něco řekl nebo se k něčemu přiznal, a z toho, jak rozhodně Mat máchal rukama, byl buď nevinný jako novorozeně, nebo v hrdlo lhal.
Rand seskočil z koně a rychle se vyšplhal po mírném svahu, aby prozkoumal to, co Děva - byla to Aviendha - našla polozasypané ve svahu a zakryté vysokou travou. Omšelý sloup z šedého kamene, nejméně tři sáhy dlouhý a půl sáhu široký. Každý odhalený kousek byl pokryt zvláštními symboly, které pak byly všechny obklopeny tenkou řádkou značek, jež Rand považoval za písmo. I kdyby ten jazyk uměl číst - pokud to vůbec jazyk byl - nápis - pokud to nápis byl - byl dávno setřen, až byl nečitelný. Symboly přece jen trochu rozeznával. Některé z nich. Mnoho z nich mohla být práce deště a větru.

Po hrstech začal vytrhávat trávu kolem sloupu, aby lépe viděl, a ohlédl se na Aviendhu. Ta si stáhla šufu na ramena, odhalujíc tak krátké narudlé vlasy, a sledovala ho s tvrdým, vyrovnaným výrazem. "Tobě se nelíbím," prohodil Rand. "Proč?" Musel najít jeden symbol, ten jediný, který znal.
"Líbit se mi?" řekla. "Možná jsi Ten, jenž přichází s úsvitem, osudový muž. Komu by se líbil někdo takový? Kromě toho, chodíš si volně, i přes ten svůj mokřinský obličej, a přesto jdeš do Rhuideanu pro čest, kdežto já..."
"Kdežto ty co?" zeptal se Rand, když se Aviendha odmlčela. Prohlížel si pomalu sloup. Kde to je? Dvě rovnoběžné čárky zkřížené podivným klikyhákem. Světlo, jestli je to zasypané, bude nám trvat hodiny, než to obrátíme. Náhle se rozesmál. Hodiny ne. Mohl by usměrnit a vyzvednout celý sloup ze země, nebo by to mohla udělat Moirain nebo Egwain. Portálový kámen se možná nedal přemístit, ale určitě by s ním pohnuli aspoň natolik. Usměrňování mu ale nepomůže najít ty vlnovky. Ty mohl najít jen tak, že celý kámen pečlivě prohlédne a případně osahá.
Aielanka si místo odpovědi dřepla a krátké oštěpy si položila na kolena. "Choval ses k Elain špatně. Mně by to nevadilo, ale Elain je skoro-sestra Egwain, která je mou přítelkyní. Přesto tě má Egwain ráda, takže kvůli ní to zkusím."
Rand, prohledávaje široký sloup, jen zavrtěl hlavou. Zase Elain. Občas měl dojem, že všechny ženy náležejí k jednomu cechu, tak jako řemeslníci ve městech. Provedete něco jedné, a dalších deset, které potkáte, to bude vědět a pěkně vám to vytmaví.
Náhle se zarazil a vrátil se rukou kousek zpátky. Symbol byl omšelý tak, že se skoro nedal rozeznat, ale Rand si byl jist, že svoje vlnovky našel. Představovaly Portálový kámen na Tomově Hlavě, ne v Pustině, ale označovaly to, co bylo patou sloupu, když ještě stál. Symboly na vrcholku představovaly jednotlivé světy. Ty u paty zase Portálové kameny. Se symbolem z vrcholku a jedním ze spodku by měl být schopen dostat se k danému Portálovému kameni v daném světě. Jen s tím na spodku Rand věděl, že dokáže dorazit k Portálovému kameni v tomto světě. Například k Portálovému kameni u Rhuideanu. Kdyby pro něj znal symbol. Teď už potřeboval jen štěstí, potřeboval, aby mu ten tah, který vyvolávali ta'veren, pomohl.
Na rameno mu dopadla čísi ruka a Rhuark váhavě poznamenal: "Tyhle dva se ve starých spisech používají pro Rhuidean. Kdysi dávno se často nepsala ani jména." Přejel prstem po dvou trojúhelnících, z nichž každý obsahoval něco, co vypadalo jako rozdvojený blesk. Jeden ukazoval napravo, druhý nalevo.
"Víš, který to je?" zeptal se Rand. Aielan odvrátil zrak. "Ať shořím, Rhuarku, musím to vědět. Vím, že o tom nechceš mluvit, ale musíš mi to říct. Pověz mi to, Rhuarku. Už jsi někdy něco takového viděl?"
Druhý muž se zhluboka nadechl, než odpověděl. "Už jsem takové viděl." Každé slovo jako by z něj tahali párem volů. "Když muž odchází do Rhuideanu, moudré a náčelníci kmenů čekají na svazích Chaendaeru poblíž kamene, jako je tenhle." - Aviendha vstala a škrobeně odešla. Rhuark se za ní zamračil. "Víc o tom nevím, Rande al'Thore. Ať už nikdy nespočinu ve stínu, pokud ano."
Rand přejel prsten nečitelný nápis kolem trojúhelníků. Který z nich? Jen jeden ho zanese tam, kam chce jít. Druhý by ho mohl přenést na druhý konec světa nebo třeba na dno moře.
Ostatní Aielové se shromáždili na úpatí kopce s nákladními mezky. Moirain a ostatní sesedli a vyšplhali do mírného svahu vedouce své koně s sebou. Mat držel Jeade'ena stejně jako svého hnědého valacha, a držel hřebce hezky daleko od Lanova Mandarba. Oba hřebci se teď, když byli bez jezdců, ohnivě pozorovali.
"Ty opravdu nevíš, co děláš, viď?" namítala Egwain. "Moirain, zastav ho. Do Rhuideanu můžeme dojet. Proč ho v tom necháváš pokračovat? Proč něco neřekneš?"
"Co navrhuješ, abych udělala?" podotkla Aes Sedai suše. "Těžko ho mohu odtáhnout za ucho. A možná se teď dozvíme, jak užitečné je snění doopravdy."
"Snění?" vyhrkla prudce Egwain. "Co má snění s tímhle společnýho?"
"Budete už vy dvě zticha?" Rand se přiměl mluvit trpělivě. -"Snažím se rozhodnout." Egwain se na něj rozhořčeně podívala. Moirain nevykazovala žádné pocity, ale napjatě ho sledovala.
"Musíme to dělat takhle?" zeptal se Mat. "Co máš proti jízdě?" Rand se na něho jen podíval a Mat znepokojeně pokrčil rameny.

"Ó, ať shořím. Jestli se snažíš rozhodnout..." Vzal otěže obou koní do jedné ruky, vylovil z kapsy minci, zlatou tarvalonskou marku, a povzdechl si. "Zas ta stejná mince, co?" A překulil si minci mezi prsty. "Občas... mívám štěstí, Rande. Ať rozhodne mý štěstí. Hlava, ten, co ukazuje doprava. Plamen, ten druhej. Co říkáš?"
"Tohle je to nejsměšnější," začala Egwain, ale Moirain ji pokynem ruky umlčela.
Rand kývl. "Proč ne?" Egwain cosi reptala. Rand zachytil jen slova "muži" a "kluci", ale neznělo to jako lichotka.
Mince vylétla do vzduchu, jak ji Mat vyhodil palcem, a matně se zaleskla ve slunci. Mat ji sebral ze vzduchu a plácl si ji na hřbet druhé ruky. Potom zaváhal. "Je to pěkná pitomost věřit mincím, Rande."
Rand bez dívání položil dlaň na jeden ze symbolů. "Tenhle," řekl. "Vybral jsi tenhle."
Mat se podíval na minci a zamrkal. "Máš pravdu. Jaks to věděl?"
"Dřív nebo později to muselo fungovat i u mě." Nikdo z ostatních nechápal - to Rand viděl - ale na tom nezáleželo. Zvedl ruku a podíval se, co s Matem vybrali. Trojúhelník ukazující doleva. Slunce již sklouzlo z nadhlavníku. Musel to udělat správně. Chyba, a mohli by čas ztratit, ne získat. To musel být ten nejhorší výsledek. Prostě musel.
Rand vstal, zalovil ve váčku a vytáhl malý tvrdý předmět, řezbu z lesklého, tmavozeleného kamene, která mu padla do dlaně. Soška představovala muže s kulatou tváří i tělem, sedícího se zkříženýma nohama s mečem na kolenou. Přejel palcem po holé hlavě postavičky. "Sežeň sem všechny. Každého. Rhuarku, řekni jim, aby ty soumary přivedli sem nahoru. Všichni musejí být, co nejblíž to půjde."
"Proč?" zeptal se Aielan.
"Jdeme do Rhuideanu." Rand nadhodil sošku v dlani a pak se sklonil a poplácal Portálový kámen. "Do Rhuideanu. Právě teď."
Rhuark se na něj dlouze, klidně zadíval, pak se narovnal a hned zavolal na ostatní Aiely.
Moirain přistoupila blíž. "Co je to?" zeptala se zvědavě.
"Angrial," odpověděl Rand a obrátil řezbu v dlani. "Jeden z těch, co fungují pro muže. Našel jsem ho ve velké sbírce, když jsem šel hledat ten rám. Meč mě přiměl ho vybrat, a pak jsem to poznal. Jestli přemýšlíš, jak chci usměrnit dost síly, aby nás to všechny - Aiely, soumary, všechno a všechny - přeneslo, tak díky tomuhle."
"Rande," ozvala se znepokojeně Egwain. "Určitě jsi přesvědčený, že děláš, co je nejlepší, ale jsi si opravdu jistý? Jsi si jistý, že ten angrialje dost silný? Já ani nevím určitě, že to je angrial. Věřím ti, když to říkáš, ale angrialy jsou různé, Rande. Aspoň ty, které používají ženy. Některé jsou mocnější než jiné, a velikost ani tvar tomu neodpovídají."
"Jasně, že jsem si jistý," zalhal Rand. Nemohl figurku vyzkoušet, ne pro tento účel, aniž by dal polovině Tearu vědět, že má cosi v plánu, ale myslel si, že to půjde. Jenom tak tak. A i když byl malý, nikdo nepozná, že je pryč z Kamene, dokud se někdo nerozhodne sbírku překontrolovat. Což nebylo příliš pravděpodobné.
"Nechat tam Callandor a vzít si tohle," mumlala Moirain. "Zřejmě máš rozsáhlé znalosti ohledně užívání Portálových kamenů. Větší, než jsem si myslela."
"Verin mi toho hodně řekla," prohlásil Rand. Verin mu opravdu něco řekla, ale právě Lanfear mu to vysvětlila první. Znal ji tehdy jako Seléné, ale nehodlal to vysvětlovat Moirain, stejně jako jí nehodlal prozradit, že mu Lanfear nabídla pomocnou ruku. Aes Sedai vzala na vědomí zprávu o zjevení Lanfear až příliš klidně, dokonce i na svůj obvyklý postoj. A měla v očích ten zvažující pohled, jako by ho v duchu zvažovala na vážkách.
"Buď opatrný, Rande al'Thore," pravila tím ledovým, melodickým hlasem. "Každý ta'veren tvaruje do určité míry vzor, ale takový ta'veren, jako jsi ty, by mohl rozervat krajku věků navěky."
Rand by byl moc rád věděl, nač Moirain myslí. Moc rád by byl věděl, co chystá.
Do svahu vylezli Aielové se soumary, a jak se tlačili blíž k němu a Portálovému kameni, úplně pokryli celý svah kolem kamene. Tlačili se těsně k sobě, jenom Moirain a Egwain zůstávaly na volném prostranství. Rhuark na Randa kývl, jako by říkal: Je to hotovo, teď je to na tobě.
Rand potěžkal malý zelený angrial a napadlo ho, že Aielům řekne, aby tu zvířata nechali, ale zůstávala otázka, jestli by to udělali, a on je chtěl přepravit všechny s tím, že mu pak budou zavázáni, protože pro

ně taky něco udělal. Dobrá vůle mohla být v Pustině vzácným zbožím. Aielové ho sledovali s neproniknutelnými výrazy. Někteří se však zahalili. Mat pořád dokola nervózně převaloval tarvalonskou marku mezi prsty a Egwain, jíž se na čele perlil pot, byla jediná, kdo vypadal znepokojeně. Nemělo smysl dál čekat. Musel konat rychleji, než ostatní dokázali přemýšlet.
Zahalil se tedy do prázdnoty a sáhl po pravém zdroji, tom odporném mihotavém světle, které tu vždy bylo přítomno někde těsně za ramenem. Naplnila ho jediná síla, dech života, vichr, který by dokázal vyvrátit i vzrostlé duby, letní vítr sladký vůní květin, odporné výpary z kupy hnoje. Vznášeje se v prázdnotě se Rand upřel na trojúhelník s bleskem před sebou a vsáhl skrze angrial, zhluboka natáhl ze zuřícího proudu saidínu. Musel je přenést všechny. Muselo to fungovat. Drže se symbolu Rand natáhl z jediné síly, natáhl jí do sebe tolik, až si byl jist, že se rozletí na tisíc kousků. A táhl dál. Ještě víc.
Svět jako by mrknutím oka zmizel.

KAPITOLA TŘETÍ

Za Kamenem

Když se jí země zvedla pod nohama, Egwain klopýtla a objala Rosu kolem krku. Všude kolem se Aielové snažili zabránit nákladním hýkajícím soumarům, aby nesklouzli po prudkém kamenitém svahu, kde nic nerostlo. Udeřil do ní žár, který si pamatovala z Tel'aran'rhiodu. Vzduch se jí mihotal před očima a země ji pálila do nohou i přes podrážky bot. Chvíli ji bolestivě svědila kůže, ale pak se jí ze všech pórů vyřinul pot. Jen se jí vpil do šatů, a jako kdyby se okamžitě vypařil.
Vzpírající se soumaři a vysocí Aielové jí téměř zcela zakrývali výhled, ale občas mezi nimi něco zahlédla. Silný sloup z šedého kamene, trčící nakřivo ze země necelé tři kroky daleko, a tolik odřený větrem poháněným pískem, až se nedalo poznat, jestli je to dvojče Portálového kamene z Tearu. Rozervané hory s kolmými stěnami, jež vypadaly, jako by je nějaký šílený obr rozťal sekerou, se pekly pod paprsky slunce stojícího vysoko na bezmračné obloze. A přesto uprostřed dlouhého, neúrodného údolí hluboko dole visela hustá mlha, vzdouvající se jako mraky. Planoucí slunce ji zcela určitě mohlo ve chvilce sežehnout, ale tato mlha se vlnila sluncem zcela nedotčena. A z té převalující se šedi vyčnívaly vrcholky věží, některé zakončené do špičky, jiné náhle, jako by na nich zedníci ještě pracovali.
"Měl pravdu," zamumlala si pro sebe. "Město v oblacích."
Mat pevně svíral uzdu svého valacha a s rozšířenýma očima se divoce rozhlížel kolem sebe. "Zvládli jsme to!" zasmál se. "Zvládli jsme to, Egwain, a bez... Ať shořím, zvládli jsme to!" Rozvázal si u krku tkanice od košile. "Světlo, ale že je tu vedro. Ať shořím, ale je to pravda!"
Egwain si náhle uvědomila, že Rand klečí, hlavu má sklopenou a opírá se rukou o zem. Egwain za sebou přitáhla svou kobylku a protlačila se mezi hemžícími se Aiely k Randovi ve chvíli, kdy mu Lan pomáhal na nohy. Moirain již byla u něj a napohled klidně si Randa prohlížela - jen lehké napětí v koutku úst prozrazovalo, že by mu nejradši dala jednu za uši.
"Dokázal jsem to," funěl Rand a rozhlížel se kolem sebe. Jedině díky strážci se udržel na nohou, obličej měl strhaný a vyhublý jako člověk na smrtelné posteli.
"Bylo to těsně," podotkla Moirain jen chladně. Velice chladně. "Angrial na tento úkol nestačil. Tohle už

nesmíš nikdy udělat. Když budeš riskovat, musíš si to dobře promyslet a mít k tomu vážný důvod. To rozhodně."
"Já neriskuju, Moirain. Na riskování je tu Mat." Rand se přinutil otevřít pravou ruku. Angrial, malý tlustý mužíček mu zaryl špičku vyřezávaného meče do dlaně přímo do vypálené volavky. "Možná máš pravdu. Možná jsem opravdu potřeboval nějaký silnější. Snad jen o trochu." Přidušeně se zasmál. "Fungovalo to, Moirain. A to je důležitý. Předběhl jsem je všechny. Fungovalo to."
"Na tom jediném taky záleží," poznamenal Lan a kývl.
Egwain rozhořčeně zasykla. Muži. Jeden se málem zabije a pak se to snaží obrátit v žert, a druhý mu pak řekne, že udělal tu správnou věc. Copak nikdy nevyrostou?
"Únava z usměrňování není jako jiné vyčerpání," řekla Moirain. "Nemohu tě jí úplně zbavit, ne když jsi usměrnil tolik jako právě teď, ale udělám, co půjde. Možná to, co přetrvá, ti bude připomínat, abys byl v budoucnu opatrnější." Opravdu se zlobila a v jejím hlase se ozýval jistý náznak uspokojení.
Když se Aes Sedai natáhla k Randovi a uchopila jeho hlavu do dlaní, obklopila ji záře saidaru. Rand roztřeseně vydechl a neovladatelně se roztřásl. Vzápětí se jí vytrhl a odtáhl se i od Lana.
"Zeptej se, Moirain," řekl Rand chladně a nacpal si angrial do váčku u pasu. "Nejdřív se zeptej. Nejsem tvůj psí mazlíček, aby sis se mnou mohla dělat, cokoliv se ti zlíbí a kdykoliv se ti zlíbí." Otřel si dlaně, aby nebylo vidět ani kapičku krve.Egwain znovu rozhořčeně sykla. Dětinské a nevděčné až hanba. Teď už aspoň mohl stát sám, i když stále vypadal unaveně, a ona nepotřebovala vidět jeho dlaň, aby věděla, že maličké bodnutí zmizelo, jako by tam nikdy nebylo. Bylo to od něj hrozně nevděčné. Kupodivu ho ale Lan nesepsul, že s Moirain mluví takovým způsobem.
Připadlo jí, že teď, když Aielové uklidnili soumary, stojí tu naprosto tiše. Ostražitě se rozhlíželi, nedívali se však na údolí a mlhou zahalené město, které muselo být Rhuideanem, ale na dva tábory naproti nim asi půl míle daleko. Dva shluky desítek a desítek nízkých stanů s odkrytými boky, jeden dvakrát větší než druhý, visely na horském úbočí a téměř v něm mizely, ale šedohnědí Aielové v obou táborech byli jasně viditelní. V rukou drželi krátké oštěpy a luky s nasazenými šípy a ti, co ještě nebyli zahalení, si právě halili tváře. Vypadali, jako kdyby stáli na špičkách, připravení k boji.
"Mír Rhuideanu," zavolala shora jakási žena a Egwain cítila, jak z Aielů, kteří ji obklopovali, opadá napětí. Ti mezi stany si začali sundávat závoje, i když se stále měli na pozoru.
Egwain si uvědomila, že ještě výš ve svahu je další, mnohem menší tábor, jen pár nízkých stanů na malé plošince. Od horního tábora scházela čtveřice žen, všechny vypadaly vyrovnaně a důstojně v tmavomodrých sukních a volných bílých halenách, s hnědými či šedými loktušemi, které měly kolem ramen i přes panující vedro, z něhož se Egwain začínala točit hlava, a množstvím zlatých a slonovinových náramků a náhrdelníků. Dvě ženy měly vlasy bílé a jedna v barvě slunce a všem spadaly až do pasu. Kolem čela jim vlasy přidržovaly stočené šály.
Egwain poznala jednu z bělovlasých žen: Amys, moudrou, kterou potkala v Tel'aran'rhiodu. Opět ji ohromil kontrast Amysiných opálených rysů a sněhobílých vlasů. Moudrá prostě nevypadala dost staře. Druhá bělovlasá žena měla vrásčitý obličej babičky a další, s tmavými prošedivělými vlasy, vypadala skoro stejně stará. Egwain si byla zcela jistá, že všechny čtyři ženy jsou moudré, pravděpodobně ty stejné čtyři, které podepsaly onen dopis Moirain.
Aielanky se zastavily deset kroků nad skupinkou kolem Portálového kamene a žena s tváří babičky rozhodila ruce a promluvila stařeckým, přesto však silným, hlasem. "Kéž na vás spočine mír Rhuideanu. Kdo přichází k Chaendaeru, smí se v míru vrátit ke svým závazkům. Na této zemi nebude prolita žádná krev."
S tím se začali Aielové z Tearu rozcházet a rychle si rozdělili nákladní zvířata i obsah košů. Nyní se nerozcházeli podle společenstev. Egwain viděla, jak Děvy odcházejí s několika skupinkami, z nichž některé okamžitě začaly obcházet horu, aby se vyhnuly oběma táborů, a to i bez ohledu na mír Rhuideanu. Jiní Aielové se vydali k jednomu či druhému shluku stanů, kde teprve odložili zbraně.
Ne každý si byl mírem Rhuideanu jist. Lan si uvolnil jílec meče v pochvě, i když Egwain viděla, že na něm nemá položenou ruku, a Mat si spěšně vsunul dva nože zpátky do rukávů. Rand stál s palci zastrčenými za opaskem, ale na očích mu bylo vidět, jak se mu ulevilo.
Egwain hledala očima Aviendhu, aby se jí zeptala na pár věcí, než přistoupí k Amys. Doufala, že

Aielanka bude tady, na svém vlastním území, ohledně moudrých vstřícnější. Zahlédla Děvu, jak nese jutový pytel, z něhož se ozývalo cinkání, a rychlým krokem míří k jednomu z táborů.
"Zůstaneš tady, Aviendho," pravila moudrá se šedivými prameny ve vlasech nahlas. Aviendha se na místě zastavila, ale na nikoho se ani nepodívala.
Egwain k ní vykročila, ale Moirain zamumlala: "Radši se do toho nepleť. Pochybuji, že touží po soucitu nebo že bude vnímat, pokud jí nabídneš něco jiného."
Egwain proti své vůli přikývla. Aviendha se tvářila, že chce, aby ji všichni nechali na pokoji. Co to po ní moudré chtěly? Porušila snad nějaké pravidlo nebo zákon?
Egwain by další společnost Aielanky nevadila. Cítila se celá nesvá, když tu tak stála a kolem nebyl žádný Aiel, zato všichni v táborech se dívali. Aielové, kteří s nimi přišli od Kamene, byli zdvořilí, i když ne doslova přátelští. Diváci však nevypadali ani na jedno. Svádělo ji to obejmout saidar. Jedině Moirain, vyrovnaná a chladná jako vždy, i přes kapky potu na čele, a Lan, nepohnutý jako skály kolem nich, jí v tom zabránili. Dokud oni přijímali, co se kolem dálo, ona bude také. Ale přála si, aby ti Aielové přestali tak civět.
Rhuark s úsměvem sešplhal dolů. "Vrátil jsem se, Amys, i když bych se vsadil, že ne tak, jak jsi čekala."
"Věděla jsem, že dneska dorazíš, stíne mého srdce." Natáhla ruku, aby ho mohla pohladit po tváři, a hnědá loktuše jí sklouzla dolů. "Moje sestry-ženy ti posílají nejsrdečnější pozdravy."
"Tak tohle jsi myslela sněním," poznamenala Egwain tiše k Moirain. Lan byl jediný, kdo byl dost blízko, aby ji slyšel. "Proto jsi byla ochotná nechat Randa zkusit nás sem přenést portálovým kamenem. Ony o tom věděly a sdělily ti to v tom dopise. Ne, to by nedávalo smysl. Kdyby se byly zmínily o portálovém kameni, nezkoušela bys mu to rozmluvit. Ony ale věděly, že tu budeme."
Moirain kývla, aniž odtrhla zrak od moudrých. "Napsaly, že se s námi sejdou tady, na Chaendaeru, dneska. Považovala jsem to za... nepravděpodobné... dokud se Rand nezmínil o Portálových kamenech. Když si byl tak jistý - i přesto, že jsem ho odrazovala - že jeden stojí i tady... Řekněme, že náhle bylo velice pravděpodobné, že dneska dorazíme do Chaendaeru."
Egwain se zhluboka nadechla. Takže tohle byla jedna z věcí, které snílkové dokázali. Nemohla se dočkat, až se začne učit. Chtěla zajít za Rhuarkem a představit se Amys - znovu se jí představit - ale Rhuark a Amys se dívali jeden druhému do očí způsobem, který vylučoval jakékoliv vyrušení.
Z každého tábora vyšel jeden muž. První byl vysoký, širokoplecí, s vlasy barvy ohně a ještě na vrcholku sil, druhý starší, snědší, ale neméně vysoký, i když štíhlejší. Oba muži se zastavili pár kroků od Rhuarka a moudrých. Starší muž, s tváří jako z vydělané kůže, neměl až na nůž s těžkou čepelí u pasu žádnou viditelnou zbraň, druhý však měl oštěpy, kožený puklíř a hlavu nesl vysoko a na Rhuarka upíral pyšný pohled plný opovržení.
Rhuark si ho nevšímal a obrátil se ke staršímu muži. "Vidím tě, Heirne. Náčelníci klanů se už snad usnesli, že jsem mrtvý? Kdo chce převzít moje místo?"
"Vidím tě, Rhuarku. Žádný z Taardadů do Rhuideanu nevstoupil, ani po tom netouží. Amys řekla, že sem dnes půjde za tebou, a tyto moudré putovaly s ní. Přivedl jsem tyto muže z klanu Jindo, abychom je sem bezpečně doprovodili."
Rhuark vážně kývl. Egwain měla pocit, že právě bylo řečeno, nebo aspoň naznačeno, něco velice důležitého. Moudré rusovlasému muži nevěnovaly nejmenší pozornost, a Rhuark s Heirnem také ne, ale podle toho, jak muži vystoupila červeň do tváří, na něj mohli civět. Egwain se podívala na Moirain, ta však jenom lehce zavrtěla hlavou. Taky nevěděla, oč jde.
Mezi obě ženy se naklonil Lan a tiše pravil: "Moudrá může jít v bezpečí kamkoliv, do jakékoliv držby, bez ohledu na kmen. Myslím, že moudrých se netýká ani krevní msta. Tento Heirn sem přišel ochránit Rhuarka před muži z toho druhého tábora, ať už je to kdokoliv, ale bylo by neuctivé to říci přímo."
Moirain maličko zvedla obočí a Lan dodal: "Moc toho o nich nevím, ale bojoval jsem s nimi často, než jsem potkal tebe. A ty ses mě na ně nikdy nezeptala."
"To rychle napravím," prohodila Aes Sedai suše.
Když se Egwain otočila zpátky k moudrým a trojici mužů, zatočila se jí hlava. Lan jí strčil do ruky otevřenou lahvici s vodou a Egwain zaklonila hlavu a vděčně se napila. Voda byla zteplalá a byla cítit kůží, ale v žáru chutnala, jako by byla právě nabrána z pramene. Egwain nabídla poloprázdnou lahvici

Moirain, která se trošku napila a vrátila jí ji. Egwain vodu ráda dopila a zavřela oči. Na hlavu jí vyšplíchla voda a Egwain prudce otevřela oči. Lan jí vyléval na hlavu další láhev s vodou a Moirain již z vlasů stékaly kapky.
"Tenhle žár tě dokáže snadno zabít, když na to nejsi zvyklá," vysvětloval strážce, když z kabátce vytahoval dva prosté lněné bílé šátky. Podle jeho návodu si Egwain a Moirain ovázaly namočenou látku kolem čela. Rand a Mat dělali to samé. Lan si však hlavu před pražícím sluncem nijak nechránil, jeho zřejmě nedokázalo zmoci nic.
Ticho mezi Rhuarkem a Aielany narůstalo, ale náčelník klanu se nakonec přece jen obrátil k rusovlasému muži. "Takže Shaidům chybí náčelník kmene, Couladine?"
"Suladrik je mrtvý," odpověděl rusovlasý muž. "Muradin vstoupil do Rhuideanu. Pokud neuspěje, vstoupím já."
"Nezeptal ses, Couladine," podotkla babičkovská moudrá tím křehkým, leč silným hlasem. "Pokud Muradin neuspěje, pak se zeptej. Jsme čtyři, to je dost, abychom mohly říci ano či ne."
"Je to moje právo, Bair," vyjel Couladin rozzlobeně. Vypadal jako muž, který není zvyklý na zastrašování.
"Je tvým právem se zeptat," odtušila křehká žena. "A naším je odpovědět. Nemyslím, že ti bude dovoleno vstoupit, ať už se s Muradinem stane cokoliv. Máš zkažené nitro, Couladine." Upravila si šedou loktuši a přetáhla si ji přes kostnatá ramena způsobem, který naznačoval, že řekla víc, než považovala za nezbytné.
Muž s vlasy barvy plamene zrudl vzteky. "Můj první bratr se vrátí poznačen za náčelníka kmene a pak povedeme Shaidy k velikým poctám! Chceme -!" Prudce zavřel ústa a téměř se třásl.
Egwain si pomyslela, že zůstane-li někde poblíž, bude ho určitě sledovat. Připomínal jí Congary a Copliny u nich doma, ti se také neustále vychloubali a dělali potíže. Rozhodně ještě nikdy neviděla Aiela vystavovat na odiv tak čiré emoce.
Amys ho však již zřejmě zahnala z mysli. "Je tu kdosi, kdo přišel s tebou, Rhuarku," řekla. Egwain čekala, že žena mluví o ní, ale ta se podívala přímo na Randa. Moirain to očividně nijak nepřekvapilo. Egwain uvažovala, co vlastně stálo v dopise od těchto čtyř moudrých, co jí Aes Sedai nesdělila.
Rand se chvíli tvářil zaraženě, váhal, ale pak vyšel po svahu a postavil se vedle Rhuarka, takže ženám viděl do očí. Propocená bílá košile se mu lepila na tělo a na spodcích měl propocené tmavé skvrny. Se zkrouceným bílým šátkem kolem hlavy rozhodně nevypadal tak velkolepě jako v Srdci Kamene. Zvláštně se uklonil, s levou nohou hodně vepředu a levou rukou na koleni a pravicí nataženou před sebe dlaní nahoru.
"Právem krve," pravil, "žádám o povolení ke vstupu do Rhuideanu, pro čest našich předků a vzpomínku na to, co bylo."
Amys zamrkala, viditelně překvapená, a Bair zamumlala: "Starobylá formulace, ale otázka byla položena. Odpovídám ano."
"Já také odpovídám ano, Bair," řekla Amys. "Seano?"
"Tento muž není Aiel," skočil jim rozzlobeně do řeči Couladin. Egwain tušila, že je téměř stále rozzlobený. "Pro něj znamená smrt už jen to, že tu stojí! Proč ho sem Rhuark přivedl? Proč -?"
"Přeješ si stát se moudrou, Couladine?" zeptala se Bair a zamračila se, až se jí prohloubily vrásky. "Oblékni si šaty a přijď za mnou, já zjistím, jestli tě lze vycvičit. Do té doby mlč, když mluví moudré!"
"Moje matka byla Aielanka," prohlásil Rand trochu napjatým hlasem.
Egwain na něj zazírala. Kari al'Thorová sice zemřela, když ještě Egwain málem ležela v kolébce, ale jestli byla Tamova žena Aielanka, Egwain by o tom určitě něco slyšela. Mrkla na Moirain. Aes Sedai se dívala, tvář měla hladkou a klidnou. Rand opravdu vypadal skoro jako Aielani, byl vysoký, oči měl modrošedé a vlasy narudlé, ale celá ta představa byla prostě směšná.
"Tvoje matka ne," poznamenala pomalu Amys, "ale tvůj otec ano." - Egwain zavrtěla hlavou. Tohle se blížilo šílenství. Rand otevřel ústa, ale Amys ho nenechala promluvit. "Seano, co říkáš?"
"Ano," řekla žena s prošedivělými vlasy. "Melain?"
Poslední ze čtveřice, hezká žena s rudozlatými vlasy, ne o víc než o deset patnáct let starší než Egwain, zaváhala. "Musí to být," řekla nakonec neochotně. "Odpovídám ano."

"Dostal jsi odpověď," sdělila Amys Randovi. "Smíš vstoupit do Rhuideanu, a -" Odmlčela se, protože nahoru se doškrábal Mat a neohrabaně napodobil Randovu úklonu.
"Já také žádám o vstup do Rhuideanu," řekl roztřeseně.
Čtyři moudré na něj zíraly. Rand překvapeně otočil hlavu. Egwain měla dojem, že nikdo není šokovanější než ona, ale Couladin dokázal, že se mýlila. Se zavrčením zvedl jeden z oštěpů a bodl po Matovi.
Amys a Melain obklopila záře saidaru a prameny vzduchu mladého muže odhodily o dobrý tucet kroků dozadu.
Egwain s rozšířenýma očima zírala. Ony mohly usměrňovat. Přinejmenším dvě z nich mohly. Náhle jí mladistvý obličej Amys pod bílými vlasy připomněl, čím to je, velice se to podobalo bezvěkosti Aes Sedai. Moirain stála úplně nehybně. Egwain téměř slyšela, jak se jí hlavou honí myšlenky. Pro Aes Sedai to zřejmě bylo stejné překvapení jako pro Egwain.
Couladin se vyškrábal na nohy a přikrčil se. "Přijímáte toho cizáka jako jednoho z našich," zachraptěl a oštěpem, který chtěl použít na Mata, ukázal na Randa. "Jestli to tak chcete, budiž. Je to stejně jenom měkký mokřiňan a Rhuidean ho zabije." Oštěp se otočil k Matovi, který se snažil vrátit nůž zpátky do rukávu, aniž by si toho někdo všiml. "Ale on - pro něj znamená smrt už jen to být tady, a je svatokrádež, když se vůbec zeptá, jestli smí vstoupit do Rhuideanu. Tam nesmí vstoupit nikdo, kdo není pravé krve. Nikdo!"
"Vrať se do svého stanu, Couladine," nakázala mu Melain zcela chladně. "I ty, Heirne. A ty také, Rhuarku. Toto je záležitost moudrých, a ne mužů, kromě těch, kdo požádali, Jděte!" Rhuark a Heirn kývli a společně odešli k menšímu shluku stanů. Couladin se zuřivě mračil na Randa, Mata i moudré, ale pak se prudce obrátil a vydal se k většímu táboru.
Moudré si vyměnily pohledy. Ustarané pohledy, řekla by Egwain, byť byly skoro tak dobré jako Aes Sedai v zachovávání nehybné tváře, když chtěly.
"To není dovoleno," prohlásila Amys nakonec. "Mladý muži, ani nevíš, cos udělal. Vrať se zpátky k ostatním." Očima přelétla Egwain, Moirain a Lana, stojící opodál s koňmi poblíž větrem ošlehaného Portálového kamene. Egwain z jejího pohledu nevyčetla, že by ji moudrá poznala.
"Nemůžu." Mat mluvil zoufalým tónem. "Došel jsem až sem, ale to se nepočítá, že ne? Musím jít do Rhuideanu."
"To není dovoleno," pravila ostře Melain a dlouhé rudozlaté vlasy jí zavlály, jak prudce zavrtěla hlavou. "Ve tvých žilách žádná aielská krev neproudí."
Rand si Mata celou dobu velmi pozorně prohlížel. "Přišel se mnou," řekl nakonec. "Daly jste povolení mně, a on může jít se mnou, ať už vy říkáte co chcete." Hleděl na moudré, ne vyzývavě, prostě jen odhodlaně, bylo vidět, že učinil konečné rozhodnutí. Egwain ho takového dobře znala. Teď neustoupí, ať moudré řeknou cokoliv.
"Není to dovoleno," zopakovala Melain pevně, obracejíc se na své sestry. Přetáhla si šál přes hlavu. "Zákon je jasný. Žádná žena nesmí vstoupit do Rhuideanu víc než dvakrát, žádný muž víc než jednou, a vstoupit nesmí nikdo, kdo není aielské krve."
Seana zavrtěla hlavou. "Hodně věcí se mění, Melain. Staré způsoby..."
"Jestli je tím pravým," ozvala se Bair, "přišel čas změny. Aes Sedai stojí na Chaendaeru a také aan'allein ve svém měňavém plášti. Můžeme se dále držet starých zvyklostí? Vědouce, kolik se toho změnilo?"
"Nesmíme v žádném případě ustrnout," řekla Amys. "Vše stojí na pokraji změny. Melain?" Zlatovlasá žena se podívala na hory, jež je obklopovaly, a mlhou zahalené město pod nimi, pak si povzdechla a kývla. "Je rozhodnuto," prohlásila Amys obracejíc se k Randovi s Matem. "Vy," začala, a pak se odmlčela. "Jakými jmény se zovete?"
"Rand al'Thor."
"Mat. Mat Cauthon."
Amys kývla. - "Ty, Rande al'Thore, musíš vstoupit do srdce Rhuideanu, do samotného středu. Přeješ-li si jít s ním, Mate Cauthone, budiž, ale vězte, že většina mužů, kteří do srdce Rhuideanu vstoupili, se nevrátila, a někteří se vrátili šílení. Nesmíte si s sebou vzít ani jídlo, ani vodu, jako připomínku našeho bloudění po Rozbití světa. Musíte do Rhuideanu vstoupit neozbrojeni, budete mít jen své ruce a odvahu, na počest Jennů. Máte-li zbraně, položte je na zem před nás. Budou tu na vás čekat, dokud se nevrátíte.

Pokud se vrátíte."
Rand si odepjal opasek s nožem a položil ho Amys k nohám, pak po chvilce váhání přidal sošku malého tlouštíka, vyřezanou ze zeleného kamene. "Líp to udělat neumím," řekl.
Mat začal s opaskem s nožem a pokračoval dál tím, že vytáhl nože z rukávů a zpod kabátce, jeden dokonce vyndal zpoza krku, a vytvořil tak hromádku, která zřejmě udělala dojem i na Aielanky. Pak se zastavil, jako by již skončil, podíval se na ženy a dva další nože vytáhl z vysokých bot. "Zapomněl jsem na ně," prohlásil s úsměvem a pokrčením ramen. Moudré na něj upřeně hleděly, až mu zmizel úsměv ze rtů.
"Jsou zaslíbeni Rhuideanu," pravila Amys obřadně a vzhlédla nad dvojici mužů, a tři zbývající ženy odpověděly zároveň: "Rhuidean patří mrtvým."
"Do svého návratu nesmějí promluvit s žádnou živou bytostí," pokračovala zpěvavým hlasem a ostatní znovu odpověděly. "Mrtví nemluví s živými."
"Neuvidíme je, dokud znovu nestanou mezi živými." Amys si přetáhla lokruši přes oči a ostatní tři ženy ji jedna po druhé napodobily. S tvářemi již zakrytými sborově pronesly: "Odejděte ze světa živých a nepronásledujte nás vzpomínkami na to, co je ztraceno. Nemluvte o tom, co vidí mrtví." Pak se odmlčely a jen tam tak stály, s loktušemi přes oči, a čekaly.
Rand s Matem se na sebe podívali. Egwain chtěla jít za nimi, promluvit s nimi - měli ten příliš kamenný výraz, jaký si muži nasazovali, když nechtěli, aby někdo poznal, že jsou znepokojení nebo mají strach - ale to by mohlo narušit obřad.
Nakonec Mat vyštěkl smíchy. "No, hádám, že mrtví se aspoň můžou bavit mezi sebou. Rád bych věděl, jestli to platí pro... To je jedno. Myslíš, že bude v pořádku, když pojedeme?"
"Ani bych neřekl," odpověděl Rand. "Myslím, že budeme muset jít po svých."
"Ó, ať shoří moje bolavý nohy. Takže bychom se do toho měli radši dát. Nejmíň půl odpoledne nám zabere, než se tam vůbec dostaneme. Jestli budeme mít štěstí."
Rand se na Egwain usmál, jako by ji chtěl ujistit, že je všechno v pořádku, že žádné nebezpečí nehrozí, a oba mládenci se vydali dolů z kopce. Mat se zubil jako tehdy, když dělal něco obzvláště hloupého, třeba jako když tancoval na hřebeni střechy.
"Nehodláš provádět nic... šíleného... že ne?" zeptal se Mat. "Já se totiž chci vrátit živý."
"To já taky," opáčil Rand. "To já taky."
Dostali se z doslechu ostatních, a jak sestupovali stále níž, byli menší a menší. Když z nich byly již jenom maličké postavičky, v nichž bylo těžké rozeznat lidi, moudré sundaly loktuše.
Egwain si uhladila šaty přejíc si přitom, aby je neměla tak propocené, a s Rosou za sebou sešplhala kousek dolů ke čtveřici žen. "Amys? Já jsem Egwain z al'Vereů. Říkalas, že bych měla..."
Amys ji uťala gestem ruky a vzhlédla k místu, kde Lan vedl Mandarba, Oka a Jeade'ena za Moirain s Aldíb. "Tohle je teď záležitost žen, aan'alleine. Musíš zůstat stranou. Jdi do stanu. Rhuark ti poskytne vodu a stín."
Lan počkal, než Moirain kývne, a pak se vydal směrem, kterým předtím odešel Rhuark. Díky jeho měňavému plášti se občas zdálo, že se před trojicí koní pohybuje jen hlava a paže bez těla.
"Proč mu tak říkáš?" zeptala se Moirain, když byl Lan z doslechu. "Jeden muž. Ty ho znáš?"
"Víme o něm, Aes Sedai." V podání Amys ten titul zněl, jako když hovoří rovná s rovnou. "Poslední z Malkierů. Muž, který nevzdá svou válku proti Stínu, i když jeho lid již dávno zničila. Je velmi čestný. Ze snu vím, že jestli přijdeš, téměř jistě bude aan'allein s tebou, ale nevěděla jsem, že tě poslouchá."
"Je můj strážce," pravila Moirain prostě.
Egwain měla pocit, že Aes Sedai je přes svůj vyrovnaný tón něčím znepokojená, a věděla proč. Lan přijde téměř jistě s Moirain? Lan Moirain vždycky následoval, byl by za ní šel i do Jámy smrti a bez mrknutí oka. Pro Egwain bylo skoro stejně zajímavé to "jestli přijdeš". Tak věděly moudré, že přicházejí, nebo ne? Vykládání snů nejspíš nebylo tak jasné, jak doufala. Už se chtěla zeptat, když promluvila Bair.
"Aviendho? Pojď sem."
Aviendha znechuceně seděla stranou, rukama si objímala kolena a upřeně zírala do země. Kdyby ji Egwain neznala tak dobře, byla by si myslela, že druhá žena má strach. Když se Aviendha šplhala k místu, kde stály moudré, vláčela nohy za sebou. Když k nim došla, položila si ranec a stočené pokrývky

k nohám.
"Je čas," řekla Bair nikoliv nelaskavě. Přesto v jejích světle modrých očích nebylo místo pro kompromisy. "Utíkala jsi s oštěpy, jak dlouho to šlo. Déle, než bys měla."
Aviendha vzdorně zvedla hlavu. "Já jsem Děva oštěpu. Nechci být moudrou. Nebudu!"
Obličeje moudrých ztuhly. Egwain to připomnělo ženský kroužek u nich doma, když čelil ženě, která se hodlala dopustit nějaké hlouposti.
"Zacházelo se s tebou mírněji než za mých dnů," pravila Amys hlasem tvrdým jako kámen. "Já jsem také odmítla, když jsem byla povolána. Moje sestry oštěpu mi zlámaly oštěpy před očima. Odvedly mě k Bair a Coedelin se svázanýma rukama a nohama a bez šatů."
"A hezkou panenkou v podpaždí," dodala Bair suše, "aby ti připomněly, jak dětinsky ses chovala. Pokud se vzpomínám, první měsíc jsi devětkrát utekla."
Amys ponuře kývla. "A pokaždé jsem to obrečela jako nějaké malé děcko. Druhý měsíc jsem utekla jenom pětkrát. Myslela jsem, že jsem silná a tvrdá, jak jen žena může být. Ale nebyla jsem dost mazaná. Trvalo mi půl roku, abych zjistila, že jsi silnější a tvrdší, než já kdy můžu být, Bair. Nakonec jsem se naučila plnit povinnosti i závazky ke svému lidu. Jako se to naučíš i ty, Aviendho. Takové, jako jsme my dvě, mají závazky. Už nejsi dítě. Je čas, abys odložila panenky - a oštěpy - a stala se ženou, jakou se máš stát."
Egwain náhle pochopila, proč k Aviendze cítí od začátku takovou spřízněnost, poznala, proč Amys a ostatní chtějí, aby se stala moudrou. Aviendha mohla usměrňovat. Jako ona sama, jako Elain a Nyneiva - a také třeba Moirain - byla jednou z těch vzácných žen, které nejenže se mohly naučit usměrňovat, ale které se s tou schopností rodily, takže by se nakonec pravého zdroje stejně dotkla, ať už by věděla, co dělá, nebo ne. Moirain se tvářila klidně a vyrovnaně, ale Egwain v jejích očích spatřila potvrzení své domněnky. Aes Sedai to musela vědět od první chvíle, co se k Aielance dostala na dosah ruky. Egwain si také uvědomila, že stejnou spřízněnost cítí také k Amys a Melain. Ne však k Bair či Seaně. Jen první dvě mohly usměrňovat. Tím si teď byla naprosto jistá. A teď také vycítila to samé v Moirain. Bylo to poprvé, co to ucítila. Aes Sedai se tvářila velice zdrženlivě.
Aspoň některé z moudrých ve výrazu Moirain vyčetly víc. "Chceš ji odvést do vaší Bílé věže," řekla Bair, "aby se stala jednou z vás. Ona je Aielanka, Aes Sedai."
"Může být velice silná, bude-li správně cvičena," odpověděla Moirain. "Stejně silná, jako bude jednou Egwain. Ve Věži by té síly dosáhla."
"My ji také dokážeme učit, Aes Sedai." Melain mluvila dostatečně zdvořile, ale z jejích zelených očí bylo možné vyčíst pohrdání. "Lépe. Mluvila jsem s Aes Sedai. Vy ženy ve Věži rozmazlujete. Trojí země není místo pro rozmazlování. Aviendha se naučí, co může, za dobu, kdy vy byste ještě hrály ty svoje hry."
Egwain se na Aviendhu ustaraně podívala. Druhá žena upírala zrak na špičky svých nohou a všechen vzdor z jejího výrazu zmizel. Jestli si myslely, že výcvik ve věži je rozmazlování... Egwain tam jako novicka dřela mnohem víc a musela dodržovat přísnější disciplínu než kdykoliv předtím. Pocítila s Aielankou hluboký soucit.
Amys natáhla ruce a Aviendha jí váhavě předala oštěpy a puklíř. Když je moudrá odhodila stranou, až zachřestily o zem, Aviendha sebou trhla. Pak si pomalu sundala luk v pouzdře ze zad a také jej odevzdala, jakož si odepjala i opasek s toulcem a nožem v pochvě. Amys vše převzala a odhodila jako smetí. Aviendha sebou pokaždé lehce škubla. V koutcích modrozelených očí se jí zaleskly slzy.
"Musíš s nimi zacházet takhle?" zeptala se rozzlobeně Egwain. Amys a ostatní na ni upřely bezvýrazný pohled, ale Egwain se nehodlala nechat zastrašit. "Zacházíš s věcmi, na kterých jí záleží, jako s odpadky."
"Ona v nich musí vidět odpadky," řekla Seana. "Až se vrátí -jestli se vrátí - spálí je a popel rozpráší. Kov předá kováři, aby z něj vyrobil něco prostého. Žádné zbraně. Dokonce ani stahovací nůž ne. Přezky, hrnce nebo hlavolamy pro děti. Věci, které sama rozdá, až budou vyrobeny."
"Trojí země není měkká, Aes Sedai," ozvala se Bair. "Měkké srdce tě tady zabije."
"Cadin'sor, Aviendho." Amys ukázala na odhozené zbraně. "Po návratu tě budou čekat nové šaty."
Aviendha se mechanicky svlékla a na hromadu odhodila kabátec, spodky, měkké boty i všechno ostatní co měla na sobě. Nahá tu stála, aniž by hnula brvou, i když Egwain měla pocit, že se jí žárem propalují i

podrážky. Vzpomněla si, jak se musela dívat, když jí po příchodu do Věže pálili její šaty, aby tak bylo přerušeno pouto k předešlému životu, ale nebylo to přesto takovéhle. Ne tak syrové.
Když Aviendha chtěla na hromadu přihodit i nástěnné koberce, Seana jí je vzala. "Tohle můžeš dostat zpátky. Jestli se vrátíš. Pokud ne, dostane je tvoje rodina na památku."
Aviendha kývla. Nevypadala, že se bojí. Váhala, zlobila se, byla mrzutá, ale nebála se.
"V Rhuideanu," rozvykládala se Amys, "najdeš tři kruhy takto spojené." Načrtla ve vzduchu tři čáry spojené uprostřed. "Vstup do jednoho z nich. Uvidíš tam před sebou svou budoucnost, znovu a znovu, v různých obměnách. Nepovedou tě zcela, což by bylo nejlepší, protože se začnou ztrácet jako píseň, kterou jsi slyšela kdysi dávno, ale budeš si pamatovat dost, abys znala některé věci, které musejí být, ať budou jakkoliv odporné, a některé, které být nesmějí, ať už to budou jakkoliv růžové naděje. Toto je začátek cesty k tomu, zvát se moudrou. Některé ženy se z kruhů nikdy nevrátily. Možná nedokázaly čelit své budoucnosti. Jiné, které přežily kruhy, nepřežily druhou cestu do Rhuideanu, do jeho srdce. Ale ty se tady nevzdáváš tvrdého a nebezpečného života kvůli pohodlí, ale kvůli ještě tvrdšímu a nebezpečnějšímu životu."
Ter'angrial. Amys tu popisovala ter'angrial. - Jaké místo je vlastně ten Rhuidean? Egwain se přistihla, že chce jít dolů sama, aby to zjistila. To by byla hloupost. Nebyla tu, aby zbytečně riskovala v ter'angrialu, o němž nic neví.
Melain uchopila Aviendhu za bradu a obrátila jí hlavu k sobě. "Máš sílu," řekla s tichým přesvědčením. "Silná mysl a silné srdce jsou teď tvými zbraněmi, ale ty jimi vládneš stejně jistě, jako jsi kdy vládla oštěpem. Nezapomeň na ně, používej je a ony tě dostanou skrze veškerá nebezpečenství."
Egwain byla překvapena. Ze všech čtyř by u zlatovlasé ženy předpokládala nejméně soucitu.
Aviendha kývla a dokonce se jí podařil úsměv. "Dostanu se do Rhuideanu dřív než ti muži. Oni neumějí běhat."
Každá moudrá ji popořadě zlehka políbila na tvář. "Vrať se k nám zpátky."
Egwain popadla Aviendhu za ruku a pevně jí ji stiskla. Aviendha odpověděla stejně. Pak se Aielanka rozběhla lehkým klusem dolů po úbočí hory. Vypadalo to, že Randa s Matem snadno dostihne. Egwain ji ustaraně sledovala. Tohle bylo něco jako přijetí ve Věži, ale bez výcviku mladší novicky předtím, bez toho, že by ji pak někdo utěšil. Jaké by to bylo, kdyby povýšila mezi přijaté novicky hned svůj první den ve Věži? Pomyslela si, že by asi zešílela. Nyneiva byla takto přijata pro svou sílu, a Egwain předpokládala, že alespoň část nechuti, kterou Nyneiva k Aes Sedai cítila, pochází z této zkušenosti. Vrať se k nám zpátky, říkala v duchu. Buď odhodlaná.
Když jim Aviendha zmizela z dohledu, Egwain si povzdechla a obrátila se zpátky k moudrým. Měla tu svůj vlastní cíl a oddalovat jej nikomu nepomůže. "Amys, v Tel'aran'rhiodu jsi mi řekla, že bych sem měla přijít a učit se. Tak jsem tu."
"Spěch," řekla bělovlasá žena. "Uspěchaly jsme to, protože se Aviendha tak dlouho vzpírala svému toh, protože jsme se bály, že by si Shaidové mohli zahalit tváře, dokonce i tady, kdybychom neposlaly Randa al'Thora do Rhuideanu dřív, než si to stačí promyslet."
"Ty myslíš, že by se ho pokusili zabít?" vyjekla Egwain. "Ale on je ten, koho měli najít vaši lidé, které jste poslali za Dračí stěnu. On je Ten, jenž přichází s úsvitem."
Bair si upravila loktuši. "Možná je. Uvidíme. Jestli přežije."
"Má oči své matky," dodávala Amys, "a hodně z její tváře, i dost ze svého otce, ale Couladin viděl jen jeho šaty a jeho koně. Ostatní Shaidové uvidí také jen to, a Taardadové možná také. Cizinci sem nemají přístup a teď je vás tu pět. Ne, čtyři, Rand al'Thor není cizinec, ať už byl vychován kdekoliv. Ale už jsme dovolili jednomu cizinci vstoupit do Rhuideanu, což je také zakázáno. Změny se valí jako lavina, ať už to chceme či nikoliv."
"Musí to přijít," řekla Bair, i když to neznělo právě šťastně. "Vzor nás umístí tam, kam bude chtít on."
"Tys znala Randovy rodiče?" zeptala se opatrně Egwain. Ať už říkaly cokoliv, stále myslela na Kari a Tama al'Thorovy jako na Randovy rodiče.
"To je jeho příběh," prohlásila Amys, Jestli ho bude chtít slyšet." Z toho, jak pevně tiskla rty, bylo zřejmé, že se o této věci nehodlá bavit dál.
"Pojďte," řekla Bair. "Teď není proč spěchat. Pojďte. Nabízíme vám vodu a stín."

Egwain se při zmínce o stínu málem podlomila kolena. Namočený šátek kolem hlavy již téměř uschl, měla pocit, že má temeno hlavy úplně upečené a zbytek těla skoro také. Moirain vypadala téměř stejně vděčná, když následovaly moudré nahoru k několika nízkým stanům s otevřenými stranami.
Vysoký muž v sandálech a bílém hábitu s kapuci převzal jejich koně. Jeho tvrdá tvář a sklopené oči vypadaly v hlubině měkké látky jaksi nepatřičně.
"Dej zvířatům vodu," nařídila mu Bair, než se sklonila a vstoupila do nízkého stanu beze stěn, a muž se poklonil už jejím zádům a dotkl se čela.
Egwain váhala, než nechala muže Rosu odvést. Tvářil se sebevědomě, ale co může nějaký Aiel vědět o koních? Přesto si nemyslela, že by jim ublížil, a ve stanu byl tak nádherný stín. - Ve srovnání s ovzduším venku tam byl úžasný chládek.
Střecha stanu se zvedala do špičky kolem stanové tyče, ale ani tam se téměř nedalo narovnat. Jako by to mělo vyrovnat nevýrazné barvy, které Aielové nosili, zde na kobercích jasných barev, naskládaných do tolika vrstev, až tvrdá země nebyla vůbec cítit, ležely rozházené velké červené polštáře se zlatými třásněmi. Egwain a Moirain napodobily moudré, položily se na koberce a loktem se opřely o polštář. Uložily se do kruhu a byly tak blízko jedna druhé, že se málem dotýkaly.
Bair udeřila na mosazný gong a do stanu vstoupily dvě mladé ženy se stříbrnými podnosy, celé v bílém, s hlubokými kapucemi a sklopenýma očima, jako měl muž venku, a půvabně se sklonily. Poklekly doprostřed stanu a jedna každé z žen odpočívajících na polštářích naplnila malý stříbrný pohár vínem a druhá do větších pohárů nalila vodu. Beze slova potom obě s úklonami vycouvaly a nechaly lesklé podnosy a džbánky, celé orosené, ležet ve stanu.
"Tady je voda a stín," pravila Bair, "volně dávané. Ať mezi námi nestojí žádné přehrady. Jste tu vítány, jako jsou vítány první sestry."
"Ať tu nestojí žádné přehrady," zamumlala Amys a ostatní. Poté, co usrkly vody, se Aielanky formálně představily. Bair z klanu Haido Shaarad Aielů. Amys z klanu Devět údolí kmene Taardad Aielů. Melain z klanu Jhirad Goshien Aielů. Seana z klanu Černý útes Nakai Aielů.
Egwain a Moirain se k obřadu připojily, i když Moirain pevněji stiskla rty, když se Egwain prohlásila za Aes Sedai ze zeleného adžah.
Jako by voda a stín strhly zeď, nálada ve stanu se viditelně změnila. Aielanky se začaly usmívat, mírně se uvolnily a na chvíli se věnovaly nezávaznému hovoru.
Egwain byla vděčnější za vodu než za víno. Ve stanu sice bylo chladněji než venku, ale i z pouhého dýchání jí vysychalo v hrdle. Amys kývla a Egwain si vděčně nalila druhý pohár.
Lidé v bílém pro ni byli překvapením. Bylo to sice hloupé, ale Egwain si uvědomila, že předpokládala, že kromě moudrých jsou všichni Aielové válečníci jako Rhuark a Aviendha. Ovšem, měli kováře a tkalce a jiné řemeslníky, museli je mít. Tak proč ne sluhy? Jenže Aviendha se ke sloužícím v Kameni chovala opovržlivě a nedovolila jim udělat nic, co si mohla udělat sama. Tito lidé s pokornou náturou se vůbec nechovali jako Aielové. Egwain si nevzpomínala, že by v obou velkých táborech viděla jen záblesk běli.
"To mají sluhy jenom moudré?" zeptala se.
Melain zaskočilo víno. "Sluhy?" zalapala po dechu. "To jsou gai'šainové, ne sluhové." Mluvila, jako by to vše vysvětlovalo.
Moirain se lehce zamračila do poháru s vínem. "Gai'šainové? Jak to překládáte? ‚Ti, co přísahali mír v bitvě'?"
"Jsou to prostě gai'šainové," řekla Amys. Zřejmě si však uvědomila, že jí nerozuměly. "Odpusť, ale víš o ji'e'toh?"
"Čest a závazek," odpověděla ihned Moirain. "Nebo snad čest a povinnost."
"To jsou správná slova, ano. Ale význam. My žijeme podle ji'e'toh, Aes Sedai."
"Nesnaž se jim vysvětlit všechno, Amys," varovala ji Bair. -Jednou jsem strávila měsíc, když jsem se snažila vysvětlit ji'e'toh mokřiňance, a ona nakonec měla víc otázek než na začátku."
Amys kývla. "Budu se držet toho hlavního. Jestli to chceš vysvětlit, Moirain."
Egwain by se raději začala bavit o snění a výcviku, ale k jejímu zklamání Aes Sedai odpověděla: "Ano, můžeš-li."
Amys kývla a pokračovala. "Budu se držet hlavní linie gai 'šain. Při tanci oštěpů si největší ji, čest,

vysloužíš, když se dotkneš ozbrojeného nepřítele, aniž bys ho zabila či nějak zranila."
"Největší čest je to proto, že je to tak těžké," řekla Seana a suše přimhouřila modrošedé oči, "a proto se to provádí zřídka."
"Nejmenší čest pochází ze zabití," pokračovala dál Amys. "I dítě nebo blázen může zabít. Mezitím je chycení zajatce. Zjednodušila jsem to, jak vidíš. Existuje mnoho stupňů. Gai'šainové jsou zajatci, kteří byli takto lapeni, i když válečník, kterého se někdo dotkl, může žádat, aby byl jat jako gai'šain, a tím umenšil poctu svému nepříteli i vlastní ztrátu."
"Děvy oštěpu a Kamenní psi jsou tímhle obzvlášť vyhlášení," přisadila si Seana, čímž si vysloužila přísný a zamračený pohled od Amys.
"Vykládám to já, nebo ty? Ale dál. Některé samozřejmě nelze zajmout jako gai'šaina. Moudrou, kováře, dítě, ženu s dítětem nebo takovou, která má dítě pod deset let. Gai'šain má toh k tomu, kdo jej nebo ji zajal. Pro gai'šaina to znamená sloužit rok a den, pokorně poslouchat, nedotknout se zbraně a nespáchat žádné násilí."
Egwain to proti její vůli zaujalo. "To se nesnaží uprchnout? Já bych to určitě zkusila." Už nikdy nikomu nedovolím, aby ze mé udělal zajatce.
Moudré se zatvářily zděšeně. "Stalo se to," pravila škrobeně Seana, "ale není v tom žádná čest. Gai'šain, který uteče, je klanem vrácen zpátky a musí odsloužit celý rok a den znovu. Ztráta cti je tak veliká, že jeho první bratr nebo první sestra by mohli jít jako gai'šain také, aby odsloužili toh klanu. Víc než jeden, pokud mají dojem, že ztráta ji je veliká."
Moirain to všechno poslouchala klidně a usrkávala vodu, ale Egwain měla co dělat, aby nevrtěla hlavou. Aielové byli šílení. Víc se toho říci nedalo. Ale bylo ještě hůř.
"Někteří gai'šainové teď dělají z pokory nadutost," řekla opovržlivě Melain. "Myslejí si, že si tak vysloužíčest, když dovedou poslušnost a pokoru na pokraj posměchu. To je nová věc, a je to hloupé. Nemá to nic společného s ji'e'toh."
Bair se zasmála, ve srovnání se slabým hlasem zněl její smích překvapivě silně. "Hlupáci byli vždycky. Když jsem byla malá, Shaaradové a Tomanelle si skoro každou noc kradli dobytek a kozy. Chendu, správkyni střechy Maindeské Vrásy, odstrčil při přepadu stranou mladý Hledač vody z klanu Haido. Ona se vydala do Zahnutého údolí a požadovala, aby z ní chlapec učinil gai'šain. Nehodlala připustit, aby získal poctu tím, že se jí dotkl, protože když to udělal, držela v ruce stahovací nůž. Stahovací nůž! Je to zbraň, tvrdila Chenda, jako by byla Děvou. Ten kluk neměl na vybranou, musel udělat, co požadovala, i když se mu všichni smáli. Člověk prostě nepošle správkyni střechy zpátky bosky do její držby. Než uplynul rok a den, klany Haido a Jenda si vyměnily oštěpy a chlapec brzy zjistil, že je ženatý s Chendinou nejstarší dcerou, když jeho druhá matka stále ještě je jeho gai'šain. Snažil se ji dát své ženě jako součást věna, a obě ženy tvrdily, že se je snaží připravit o čest. Málem si musel vzít svou vlastní manželku jako gai'šain. Než byl toh odsloužen, skoro zase došlo k nájezdům mezi klany Haido a Jenda." Aielanky se málem doslova válely smíchy po podlaze a Amys a Melain si otíraly oči.
Egwain toho z příběhu moc nepochopila - rozhodně ne, proč měl být tak veselý - ale zdvořile se zasmála.
Moirain odložila pohár s vodou a vzala si malý pohárek s vínem. "Slyšela jsem muže vyprávět o tom, jak bojovali s Aiely, ale nic takového jsem ještě neslyšela. Rozhodně ne nic o Aielovi, který se vzdá, protože se ho někdo dotkl."
"On se nevzdává," poukázala Amys. "To je ji'e'toh."
"Nikdo by nepožádal o to, stát se gai'šainem mokřiňana," dodávala Melain. "Cizinci nevědí, co je to ji'e'toh."
Aielanky si vyměnily pohledy. Náhle byly znepokojené. Proč? divila se Egwain. Aha. Pro Aiely nevědět, co je to ji'e'toh, musí být jako neznat slušné způsoby nebo nebýt poctivý. "Mezi námi jsou také čestní muži a ženy," řekla Egwain. "Většina z nás je taková. Poznáme, co je správné, a co je špatné."
"Ovšemže ano," zamumlala Bair tónem, který naznačoval, že to není jedno a totéž.
"Poslala jsi mi dopis do Tearu," řekla Moirain, "než jsem se tam vůbec dostala. Tvrdila jsi hodně věcí, z nichž některé se ukázaly být pravda. Včetně toho, že se s tebou - musím - dneska sejít tady. Skoro jsi mi rozkazovala. A přesto jsi předtím řekla, jestli přijdu. Kolik z toho, cos napsala, je podle tebe pravda?"

Amys si povzdechla a odložila pohár s vínem, ale byla to Bair, kdo promluvil. "Mnoho není jisté, i pro někoho, kdo chodí ve snu. Amys a Melain jsou nejlepší z nás, a přesto ani ony nevidí všechno, co je, ani všechno, co může být."
"Přítomnost je mnohem více jasnější než budoucnost dokonce i v Tel'aran'rhiodu," vysvětlovala zlatovlasá moudrá. "Co se děje, nebo aspoň co začíná, je vidět mnohem snáz než to, co se teprve stane, nebo může stát. Egwain ani Mata Cauthona jsme vůbec nezahlédly. A byla to jen poloviční šance, že mladý muž, který si říká Rand al'Thor, přijde. Kdyby nepřišel, bylo jasné, že zemře, a Aielové taky. Přesto přišel, a pokud přežije Rhuidean, aspoň někteří z Aielů přežijí také. To víme. Kdybys nepřišla ty, byl by mrtev. Kdyby nepřišel aan'allein, byla bys mrtvá ty. Jestli neprojdeš kruhy -" Prudce se odmlčela, jako by se kousla do jazyka.
Egwain se napjatě předklonila. Moirain že má vstoupit do Rhuideanu? Ale Aes Sedai si toho nevšímala a Seana rychle promluvila, aby zakryla Melainino uklouznutí.
"Budoucnost není nijak dána. - Ve vzoru vypadá i ta nejjemnější krajka jako hrubá vlněná záplata, nebo zamotaná šňůra. V Tel'aran'rhiodu je možné vidět jisté způsoby, jak bude utkána budoucnost. Nic víc než to."
Moirain se napila vína. "Starý jazyk se často špatně překládá." Egwain na ni zírala. Starý jazyk? A co ty kruhy, ter'angrial? Ale Moirain klidně pokračovala dál. - "Tel'aran'rhiod znamená svět snů, nebo možná neviděný svět. Ale ani jedno není úplně přesné. Je to mnohem složitější. Aan'allein. Jeden muž, ale také Muž, který je celým národem, a dá se to přeložit ještě dvěma či třemi dalšími způsoby. A slova, která jsme převzali do běžného užívání a nikdy jsme nepomysleli na jejich význam ve starém jazyce. Strážci jsou zváni ‚gaidinové', což značí ‚bratři bitev'. Aes Sedai znamená ‚služebníci všech'. A ‚Aiel'. ‚Oddaný', ve starém jazyce. Ale je to silnější. Naznačuje to přísahu, která vešla do krve. Často jsem uvažovala nad tím, čemu jsou Aielové vlastně oddáni." Moudré měly náhle tváře jako ze železa, ale Moirain pokračovala dál. "A ‚Jenn Aielové'. ‚Skutečně oddaní', ale opět silněji. Možná jediní skutečně oddaní'. Jediní skuteční Aielové?" Tázavě se na ně podívala, jako by neviděla jejich oči jako z kamene. Žádná z moudrých nepromluvila.
Co to ta Moirain dělá? Egwain nechtěla dopustit, aby jí Aes Sedai zničila naděje na to, že se dozví, co ji moudré mohou naučit. "Amys, mohly bychom si teď promluvit o snění?"
"Večer bude času dost," odtušila Amys.
"Ale -"
"Večer, Egwain. Možná jsi Aes Sedai, ale teď se znovu musíš stát žačkou. Zatím ani nesmíš jít spát, kdy budeš chtít, nebo spát dost lehce, abys mohla povědět, cos viděla před probuzením. Až začne slunce zapadat, začnu tě učit."
Egwain sklonila hlavu a vyhlédla ze stanu. Ze stínu uvnitř byla záře venku, procházející vzduchem chvějícím žárem, až bolestivá. Slunce už stálo v půli cesty k vrcholkům hor.
Moirain se náhle zvedla na kolena, sáhla za sebe a začala si svlékat šaty. "Předpokládám, že musím jít, jako šla Aviendha," poznamenala, ale nebyla to otázka.
Bair se tvrdě podívala na Melain a mladší žena vydržela jen chvíli, než sklopila zrak. Seana rezignovaně podotkla: "Neměla jsi to vědět. Ale už se stalo. Změna. Jeden, co není pravé krve, odešel do Rhuideanu, a teď další."
Moirain se zarazila. "Znamená snad nějaký rozdíl, že to vím?"
"Možná veliký," připustila Bair váhavě, "možná žádný. Často vedeme, ale nikdy neříkáme věci rovnou. Když jsme tě viděly v kruzích, pokaždé jsi to byla ty, kdo trval na tom, že půjde, kdo se dožadoval práva, i když nemáš pravou krev. Teď se o tom jedna z nás zmínila dříve. Změny toho, co jsme viděly, se již dějí. Kdo může říci, jaké budou ty další?"
"A co jste viděly, kdybych nešla?"
Baiřina vrásčitá tvář byla zcela bez výrazu, ale ve světle modrých očích se jí objevil soucit. "Už jsme ti toho řekly až moc, Moirain. To, co vidí ten, kdo chodí ve snu, se stane pravděpodobně, ne zcela jistě. Ti, kteří jednají s příliš velkými znalostmi budoucnosti, nevyhnutelně skončí pohromou, ať už díky jistotě, že vědí, co musí přijít, nebo proto, že se to snaží změnit."
"Je milosrdenstvím kruhů, že vzpomínky vyblednou," dodávala Amys. "Žena pár věcí ví - velmi málo -

které se stanou, a jiné nepozná, dokud se nemusí rozhodnout, pokud vůbec. Život je plný nejistoty a zápasu, rozhodování a změn. Ta, která ví, jak byl její život vetkán do vzoru, jako by věděla, jak položit vlákno při tkaní koberce, by vedla život jako zvíře. Pokud by se nezbláznila. Lidstvo bylo stvořeno k nejistotě, zápasu, rozhodování a změnám."

Moirain poslouchala bez toho, aby na ní byla vidět netrpělivost, i když Egwain vytušila, že netrpělivá je. Aes Sedai byla zvyklá poučovat, ne být poučována. Když jí Egwain pomáhala se šaty, Aes Sedai mlčela a nepromluvila, dokud nedřepěla nahá na kraji koberce a nevyhlížela dolů ze svahu směrem k mlhou zahalenému městu dole v údolí. Tehdy pravila: "Nedovolte, aby mě Lan sledoval. Jestli mě uvidí, tak to zkusí."

"Stane se, jak se má stát," opáčila Bair. Její slabý hlas teď zněl chladně a s konečnou platností.

Moirain po chvíli neochotně kývla a vyklouzla ze stanu do žáru panujícího venku. Okamžitě se rozběhla, bosá, dolů rozpálenou horou.

Egwain se zamračila. Rand a Mat, Aviendha a nyní Moirain, všichni jdou do Rhuideanu. "Přežije to? Zdálo se vám o tom, tak to musíte vědět."

"Existují místa, kam se v Tel'aran'rhiodu vstoupit nedá," poučila ji Seana. "Rhuidean. Ogierská država. Pár dalších. Co se stane tam, je očím toho, kdo chodí ve snu, skryto."

To nebyla odpověď - mohly vidět, jestli Moirain z Rhuideanu vyjde - ale bylo jasné, že víc jí toho neřeknou. "No dobře. Mám jít taky?" Představa toho, co by ji čekalo v kruzích, ji nijak netěšila. Bylo by to jako být znovu povýšena mezi přijaté novicky. Ale když šli všichni ostatní...

"Nebuď hloupá," napomenula ji důrazně Amys.

"Nic z takového jsme pro tebe neviděly," připojila Bair mírnějším tónem. "Tebe jsme vlastně vůbec neviděly."

"A jestli požádáš, já souhlas nedám," pokračovala Amys. "Pro souhlas je třeba čtyř, a já souhlasit nebudu. Ty jsi tu, aby ses naučila chodit ve snech."

"V tom případě," prohlásila Egwain a opřela se o polštář, "mě uč. Musí přece být něco, čím můžeš začít dřív, než slunce zapadne."

Melain se na ni zamračila, ale Bair se suše uchichtla. "Je stejně dychtivá jako netrpělivá, stejně jako ty, když ses rozhodla učit, Amys."

Amys kývla. "Doufám, že dokáže svou dychtivost udržet na uzdě a přestane být netrpělivá, už kvůli ní samé. Poslouchej mě dobře, Egwain. I když to bude tvrdé, musíš zapomenout, že jsi Aes Sedai, jestli se máš něčemu naučit. Musíš poslouchat, nezapomeň, a udělat, co se ti řekne. A nade všechno nesmíš do Tel'aran'rhiodu vstoupit dřív, než ti některá z nás řekne, že smíš. Přijímáš to?"

Nebude těžké zapomenout, že je Aes Sedai, když není. A ten zbytek zněl stejně hrozivě jako stát se znovu novickou. "Přijímám." Doufala, že to neznělo pochybovačně.

"Dobrá," řekla Bair. "Teď ti povím něco o chození ve snu a Tel'aran'rhiodu. Jen všeobecně. Až skončím, zopakuješ mi, co jsem říkala. Jestli nedokážeš vyjmenovat všechny důležité body, budeš dneska večer drhnout hrnce místo gai'šainů. Jestli máš tak špatnou paměť, že nedokážeš zopakovat, co jsem říkala, když ti to zopakuju... No, o tom si promluvíme, až na to dojde. Poslyš.

Tel'aran'rhiodu se může dotknout skoro každý, ale jen pár lidí do něj může skutečně vstoupit. Ze všech moudrých jen my čtyři můžeme chodit ve snech, a vaše Věž neměla nikoho, kdo by chodil ve snech, už skoro pět set let. Není to otázka jediné síly, i když si to Aes Sedai myslí. Já nemůžu usměrňovat a Seana taky ne, přesto však dokážeme chodit ve snu stejně jako Amys a Melain. Mnoho lidí se ve spánku o svět snů otře. Protože se o něj jenom otřou, probudí se jen s odřeninami a bolením tam, kde by měli mít polámané kosti a smrtelné rány. Ten, kdo chodí ve snech, vstoupí do snu plně, proto jsou po probuzení jeho zranění skutečná. Pro někoho, kdo je plně ve snu, ať v něm umí chodit či nikoliv, je smrt tam i tady. Vstoupit do snu příliš však znamená ztratit spojení s tělem. Pak není cesty zpátky a tělo zahyne. Říká se, že kdysi existovali tací, kteří mohli do snu vstoupit i tělesně a už nebýt v tomto světě. To bylo špatné, protože páchali zlo. O to se nikdy nesmíš pokusit, protože pak ztratíš jistou část toho, co z tebe činí lidskou bytost. Musíš se naučit vstoupit do Tel'aran'rhiodu tehdy, když chceš ty, a tak plně, jak chceš ty. Musíš se naučit vyhledat to, co vyhledat potřebuješ, a rozluštit to, co uvidíš, vstoupit do snů jiných, kteří jsou blízko, abys mohla napomoci léčení, a poznat ty, kdo jsou natolik plně ve snu, aby ti mohli ublížit..."

Egwain napjatě poslouchala. Fascinovalo ji to, naznačovalo to věci, o nichž ani netušila, že jsou možné, ale kromě toho také rozhodně nechtěla drhnout hrnce. Připadalo jí to nespravedlivé. Ať už museli Rand, Mat a ostatní čelit v Rhuideanu čemukoliv, rozhodně tam neskončí u drhnutí hrnců. A já s tím souhlasila! Prostě to nebylo spravedlivé. Ale také pochybovala, že měli nějakou naději vyhnout se Rhuideanu, stejně jako ona neměla naději vyhnout se těmto ženám.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Rhuidean

Hladký oblázek, který měl Mat v ústech, už nepomáhal tvorbě slin, což trvalo delší dobu. Mat jej nakonec vyplivl, dřepl si vedle Randa a zadíval se na vzdouvající se šedou stěnu asi třicet kroků před nimi. Mlha. Mat doufal, že tam aspoň bude chladněji než tady. A taky by ocenil trochu vody. Rty měl celé rozpraskané. Stáhl si šátek, který měl kolem hlavy, a otřel si obličej, ale potu nebylo ani tolik, aby zvlhčil šátek. Už v něm nezůstalo dost vlhkosti, aby propotil kus látky. Našel si vhodné místo a posadil se. Nohy v botách měl jako vařené vuřty. Vlastně se celý cítil tak nějak uvařený. Mlha se táhla doleva a doprava víc než míli a tyčila se jim na hlavami jako vysoký útes. Útes z husté mlhy uprostřed pustého, rozpáleného údolí. Musela tam být voda.

Proč se neodpaří? Tahle část se mu nelíbila. Přivedlo ho sem to, že si zahrával s jedinou silou, a teď se s ní zřejmě bude muset potýkat dál. Světlo, chci se zbavit jediné síly a Aes Sedai. Ať shořím, to chci!

Cokoliv, jen aby nemusel myslet na to, že musí vstoupit do té mlhy, aspoň ještě chviličku. "To byla ta Egwainina aielská kamarádka, co jsem ji viděl utíkat," zachraptěl. Utíkat! V tomhle vedru. Z pouhého pomyšlení na běh ho nohy rozbolely ještě víc. "Aviendha. Nebo jak se to vůbec jmenuje."
"Když to říkáš," utrousil Rand, který studoval mlhu před nimi. Mluvil, jako by měl plná ústa prachu, obličej měl spálený a i v podřepu se jaksi nejistě kymácel. "Ale co by dělala tady dole? A nahá?"
Mat to nechal být. Rand ji neviděl - od chvíle, kdy se dostali dolů, téměř neodtrhl oči od převalující se mlhy - a nevěřil, že ji Mat viděl. Běžela jako šílená a jim dvěma se vyhnula širokým obloukem. Mat měl dojem, že mířila do téhle divné mlhy. Rand zřejmě nedychtil o nic víc vstoupit než Mat. Mata napadlo, jestli vypadá taky tak hrozně jako Rand. Dotkl se tváře a trhl sebou. Čekal to.
"To tady zůstaneme celou noc? Tohle údolí je pěkně hluboký. Za pár hodin tady bude tma jako v pytli. Možná se kapku ochladí, ale já bych určitě nechtěl potkat zvířata, co se po tomhle místě potloukají v noci. Nejspíš to budou lvi. Slyšel jsem, že tady v Pustině lvi žijí."
"Jsi si jistý, že tohle chceš, Mate? Slyšels, co říkaly moudré. Můžeš tam umřít nebo zešílet. Ještě se klidně můžeš vrátit ke stanům. Nechal jsi Oku na sedle láhve s vodou i měch."
Mat si přál, aby mu to Rand nepřipomínal. Nejlepší bylo na vodu vůbec nemyslet. "Ať shořím, ne, nechci se vrátit. Musím tam jít. A co ty? Nestačí ti být tím zatraceným Drakem Znovuzrozeným? Musíš se taky stát prokletým náčelníkem aielskýho kmene? Proč jsi tady?"
"Musím tu být, Mate. Musím." Z jeho vyprahlého hlasu čišela odevzdanost, ale také něco jiného. Náznak dychtivosti. Ten chlap je opravdu šílený. On to chce udělat.
"Rande, možná je to odpověď, kterou dávají každýmu. Totiž ti hadí lidi. Jdi do Rhuideanu. Možná tady vůbec nemusíme být." Nevěřil tomu, ale s tou mlhou, která mu zírala do tváře...
Rand k němu otočil hlavu, ale nic neřekl. Nakonec pravil: "Mně se o Rhuideanu ani nezmínili, Mate."
"Ó, ať shořím," zamumlal Mat. Chtěl si nějak najít cestu zpátky k tomu zkroucenému dveřnímu rámu v Tearu. Nepřítomně vytáhl z kapsy zlatou tarvalonskou marku, převalil ji mezi prsty a vrátil ji zpátky. Ti hadí lidé mu budou muset dát pár odpovědí, ať už budou chtít nebo ne. Nějak.
Bez dalšího slova se Rand zvedl a na nejistých nohou vykročil k mlze. Pohled upíral přímo před sebe. Mat si pospíšil za ním. Ať shořím, já tohle nechci udělat.
Rand se rovnou vrhl do mlhy, ale Mat váhal, než ho následoval. Tu mlhu musela přece jen udržovat jediná síla, když její okraj přímo bublal, aniž však postoupil dopředu či se stáhl dozadu. Zatracená jediná síla a ani jediná zatracená jiná možnost. První krok byl požehnanou úlevou, přechod do chladu a vlhka. Mat otevřel ústa, aby se mu vlhkost dostala na jazyk. Další tři kroky, a začal si dělat starosti. Viděl si tak tak na špičku nosu, jinak bylo vše beztvaře šedé. Nerozeznal dokonce ani stín, který by mohl být Randem.
"Rande?" Ten zvuk snad ani nevyšel z jeho úst, šero jej pohltilo dřív, než se dostal k Matovým uším. Dokonce si ani nebyl jist, kterým směrem jde. Vepředu mohlo číhat cokoliv. Nebo pod nohama. Neviděl si ani na nohy. Mlha ho od pasu dolů dokonale zakrývala. Mat přesto zrychlil krok. A náhle stál vedle Randa v podivném světle, které nevrhalo žádný stín.
Mlha vytvářela ohromnou dutou kupoli zakrývající slunce, jejíž bublající vnitřní povrch vydával světlé, ostře modré světlo. Rhuidean nebyl ani tak velký jako Tear nebo Caemlyn, ale prázdné ulice byly široké jako kdekoliv jinde, se širokými pásy holé hlíny uprostřed, jako by tu kdysi rostly stromy, a velkými kašnami se sochami. Ulice lemovaly velikánské budovy, zvláštní paláce s rovnými stěnami z mramoru, křišťálu a brouseného skla, desítky sáhů vysoká schodiště či holé stěny. Nikde nebyla vidět žádná menší stavba, nic, co by mohla být prostá krčma, zájezdní hostinec nebo stáj. Jen ohromné paláce s lesklými sloupy přes dvacet loktů silnými, zvedající se na stovky kroků v červené, bílé či modré barvě, a úžasné věže, fiály i spirálové vížky, některé dokonce pronikaly do mraků nahoře.
Přes všechnu tu velkolepost město nikdy nebylo dokončeno. -Mnoho z těch nádherných budov končilo zubatou linkou nedokončené stavby. Barevné sklo v některých oknech tvořilo obrazy: vyrovnané, majestátní muže a ženy přes deset sáhů na výšku, východ slunce i noční oblohu plnou hvězd. Jiná okna tu zela prázdná. Město bylo nedokončené a dávno opuštěné. V žádné kašně nešplouchala voda. Město halilo ticho stejně dokonale jako mlžná kupole. Bylo tu mnohem chladněji než venku, ale stejně sucho. Pod nohama na světlých hladkých dlažebních kamenech jim skřípal prach.

Mat přesto doklusal k nejbližší kašně, jen pro jistotu, a naklonil se přes do pasu vysoký okraj. Tři nahé ženy, dvakrát vyšší než on a podpírající podivnou rybu se širokou tlamou, tu shlížely do zaprášené nádrže, v níž bylo stejně sucho jako v jeho ústech.
"Ovšem," promluvil za ním Rand. - "Mělo mě to napadnout dřív."
Mat se ohlédl přes rameno. "Co tě mělo napadnout?" Rand zíral na kašnu a otřásal se tichým smíchem.
"Jen se drž, Rande. V poslední minutě ses nemohl zbláznit. Co tě mělo napadnout?"
Duté zabublání přitáhlo Matovu pozornost zpátky ke kašně. Rybě se z tlamy náhle vyřinula voda proudem silným, jako měl nohu. Mat přelezl do nádrže a rychle se postavil pod proud vody, zvrátil hlavu dozadu a otevřel ústa. Chladná, sladká voda, dost studená, aby ho to roztřáslo, a sladší než víno. Promáčela mu vlasy, kabátec i spodky. Mat pil, až měl dojem, že se utopí, a nakonec se dopotácel o kousek vedle a lapaje po dechu se jedné kamenné ženě opřel o nohu.
Rand tu pořád stál a civěl na kašnu, obličej měl zarudlý a rty rozpraskané. Tiše se smál. "Žádná voda, Mate. Říkaly, že si nesmíme přinést vodu, ale neříkaly nic o tom, co tu už je."
"Rande? Ty se nenapiješ?"
Rand sebou trhl, pak vkročil do nádrže, v níž teď bylo po kotníky vody, a s cákáním se dobrouzdal k místu, kde stál Mat. Napil se stejně, se zavřenýma očima a obličejem zvednutým, aby mu na něj mohla téci voda.
Mat ho ustaraně sledoval. Nebyl úplně šílený, ještě ne. Ale jak dlouho by tam Rand stál a smál se, zatímco by mu žízeň měnila hrdlo v kámen, kdyby byl Mat nepromluvil? Mat nechal Randa stát ve vodě a vylezl z kašny. Voda se mu dostala i do bot. Mat si čvachtání nevšímal, nebyl si totiž jist, zda by si pak dokázal boty obout, kdyby si je teď zul. Kromě toho to bylo příjemné.
Hleděl na město a uvažoval, co tu vlastně dělá. Ti lidé říkali, že jinak zemře, ale stačilo jen vstoupit do Rhuideanu? Musím tu taky něco udělat? A pokud ano, tak co?
Zpola dokončené paláce v blankytném světle nevrhaly na prázdné ulice žádný stín. Mata zasvědilo mezi lopatkami. Všechna ta prázdná okna jako by na něj zírala, jakož i všechny zubaté okraje opuštěných zdí. Tam se mohlo skrývat cokoliv, a v paláci, jako byly tyhle, mohlo být cokoliv... Zatraceně naprosto cokoliv. Přál si, aby měl aspoň svoje nože v botách. Ale ty ženské, ty moudré, na něj zíraly, jako by přesně věděly, co před nimi skrývá. A mohly usměrňovat, jedna nebo všechny čtyři. Nebylo moudré rozzlobit ženu, která mohla usměrňovat, aspoň pokud jste se tomu mohli vyhnout. Ať shořím, jestli se dokážu zbavit Aes Sedai, už nikdy o nic nepožádám. No, aspoň hodně dlouho. Světlo, rád bych věděl, jestli se tu něco skrývá.
"Srdce musí být tímhle směrem, Mate." Rand také lezl z kašny a kapala z něj voda.
"Srdce?"
"Moudré říkaly, že musím jít do srdce Rhuideanu. Musely tím myslet střed města." Rand se ohlédl na kašnu a proud vody se náhle ztenčil v čůrek, a pak se zastavil i ten. "Tam dole je celý oceán sladké vody. Hluboko. Tak hluboko, že jsem ho skoro nenašel. Kdybych ji dokázal vyvést nahoru... Ale není nutné jí plýtvat. Až budeme odcházet, můžeme se na cestu znovu pořádně napít."
Mat nejistě přešlápl. Blázne! Odkud sis myslel, že to pochází? Ovšemže musel zatraceně usměrňovat. Copak sis vážně myslel, že to prostě jen tak začalo téct po Světlo ví jak dlouhé době? "Střed města. Ovšem. Jdi první."
Drželi se uprostřed těch širokých ulic a kráčeli vedle holých pásů hlíny, kolem dalších vyschlých kašen, z nichž některé měly v nádržce sochy, jiné jen kamennou nádržku a mramorový podstavec tam, kde by měly sochy stát. Ve městě nebylo nic rozbité, jenom... nedokončené. Paláce se tyčily po obou stranách ulic jako útesy. Uvnitř musely být nějaké věci. Možná nábytek, pokud nezetlel. Možná zlato. Nože. Nože by v tak suchém vzduchu určitě nezrezivěly bez ohledu na to, jak dlouho by tu byly.
Klidně by tam mohl být třeba zatracený myrddraal. Světlo, proč musím myslet zrovna na tohle? Kdyby ho tak jenom napadlo vzít si s sebou hůl, když odcházel z Kamene. Možná by byl dokázal moudré přesvědčit, že je to jenom poutnická hůl. Teď však nemělo smysl na to myslet. Strom by taky stačil, kdyby nějak mohl odseknout slušnou větev a očistit ji. Zase to kdyby. Napadlo ho, jestli se těm, kdo stavěli tohle město, podařilo tu vypěstovat nějaké stromy. Pracoval dost dlouho na statku svého otce, aby poznal dobrou hlínu, když nějakou uviděl. A tyhle pásy hlíny byly chudé, rozhodně by se tu nemohlo

dařit ničemu kromě plevele, a možná ani tomu ne. Teď tedy rozhodně ne.
Když ušli asi míli, ulice náhle končila na velkém náměstí širokém asi tolik, co zatím ušli, a obklopeném těmi mramorovými a křišťálovými paláci. Překvapivě stál uprostřed rozlehlého náměstí strom, dobrých pětatřicet sáhů vysoký, jehož tlusté hlavní větve, hustě porostlé listy, pokrývaly dobrý hon zaprášených bílých dlažebních kamenů. Strom stál poblíž něčeho, co vypadalo jako soustředné kruhy z čistých třpytících se skleněných sloupů, tenkých jako jehly, ve srovnání s jejich výškou, kdy dosahovaly skoro tak vysoko, jako strom vedle. Mat by se byl určitě divil, jak tady mohl vyrůst nějaký strom, když tu nesvítilo slunce, kdyby nebyl zaneprázdněn pohledem na změť vyplňující zbytek náměstí.
Z každé ulice, kterou Mat viděl, vedla rovná cesta přímo ke kruhům, ale mezi nimi byly náhodně rozestavěny sochy v životní velikosti, i poloviční, kamenné či křišťálové nebo kovové, postavené přímo na dláždění. A všude mezi nimi byly... Nejdřív nevěděl, jak to nazvat. Plochý stříbřitý prstenec, tři sáhy v průměru a tenký jako čepel. Kuželovitý křišťálový podstavec, půl sáhu vysoký, který mohl podpírat jednu z menších soch. Lesklý černý sloup, tenký jako kopí a o nic delší, který přesto stál na jednom konci, jako by tu zapustil kořeny. A stovky dalších takových věcí, možná tisíce, všech možných tvarů, ze všech možných materiálů, stály po celém náměstí a mezi nimi nebylo víc než čtyři pět sáhů.
A právě to černé kovové kopí, tak nepřirozeně vzpřímené, mu náhle prozradilo, co to musí být. Ter'angrialy. Nebo nějaké věci, které měly co do činění s jedinou silou. Aspoň některé musely. Ten zkroucený dveřní rám ve velké sbírce v Kameni také nespadl.
Mat už byl připraven se otočit a vrátit se, ale Rand šel dál a na předměty kolem sebe se skoro ani nepodíval. Jen jednou se zastavil a zadíval se na dvě sošky, které si skoro nezasloužily místo mezi ostatními. Sošky byly tak půl lokte vysoké a zpodobňovaly muže a ženu, kdy každý v jedné ruce držel křišťálovou kouli. Rand se sklonil, snad aby se jich dotkl, ale pak se narovnal tak rychle, že si to snad Mat jen představoval.
Po chvíli ho Mat následoval a zrychlil krok, aby Randa dohonil. Čím blíž byli k těm jiskřivým sloupovým kruhům, tím byl Mat napjatější. Ty věci všude kolem měly něco společného s jedinou silou, stejně jako kruhy. Prostě to věděl. Ty nemožně vysoké a tenké sloupy v namodralém světle jiskřily, až oči přecházely. Říkali jen, že sem musím přijít. No, jsem tady. Ale o žádné zatracené síle se nezmiňovali.
Rand se zastavil tak náhle, že Mat ušel tři kroky ke kruhům, než si to uvědomil. Rand teď zíral na strom. Strom. Mat se přistihl, že jde ke stromu, jako by ho přitahoval. Žádný jiný strom neměl tyhle trojité lístky. Jen tento jediný, strom z pověstí.
"Avendesora, " řekl Rand tiše. "Strom života. Je tady."
Pod rozložitými větvemi Mat vyskočil, aby utrhl jeden lístek. Nataženou rukou se dostal dobrý sáh pod nejnižší větévku. Spokojil se tedy s tím, že zašel hlouběji pod tu střechu z větví a opřel se o tlustý kmen. Po chvíli se svezl do sedu. Staré báje mluvily pravdu. Cítil... Uspokojení. Mír. Pohodu. Dokonce i nohy ho přestaly bolet.
Rand se se zkříženýma nohama posadil vedle. "Začínám věřit těm příběhům. Goetham, sedící čtyřicet let pod avendesorou, aby získal moudrost. Teď tomu věřím."
Mat se hlavou opřel o kmen. "Nevím, jestli bych věřil ptákům, že mi přinesou jídlo. Občas se musíš zvednout." Ale tak hodinka dvě by neuškodily. Možná ani celý den. "Stejně to nedává smysl. Jaký jídlo by ti mohli tady nosit ptáci? A jací ptáci?"
"Možná Rhuidean nevypadal vždycky takhle, Mate. Možná... já nevím. Možná tehdy rostla avendesora někde jinde."
"Někde jinde," zamumlal Mat. "Mně by taky nevadilo být někde jinde." Ale mám takový... příjemný... pocit.
"Někde jinde?" Rand se pootočil, aby dohlédl na vysoké tenké sloupy, zářící tak blízko. "Povinnost je těžší než hora," povzdechl si.
To byla součást pořekadla, které sebral v Hraničních státech. "Smrt je lehčí než peříčko, povinnost těžší než hora." Matovi to připadalo jako čirý nesmysl, ale Rand už vstával. Mat ho váhavě napodobil. "Co myslíš, že tam najdeme?"
"Myslím, že odsud musím jít sám," řekl Rand pomalu.
"Co tím myslíš?" chtěl vědět Mat. "Došel jsem až sem, ne? Teď nestáhnu ocas mezi nohy." Ale jak by se

mi to líbilo!
"To není tím, Mate. Jestli tam vstoupíš, vyjdeš jako náčelník kmene nebo zemřeš. Nebo vyjdeš šílený. Nevěřím, že existuje nějaká další možnost. Pokud tam nevstoupí moudrá."
Mat zaváhal. Zemřít a žít znovu. Tohle ti haďáci říkali. Mat však nijak nehodlal zkoušet stát se kmenovým náčelníkem Aielů. Aielové by ho nejspíš prokláli oštěpy. "Necháme rozhodnout štěstí," řekl a vytáhl z kapsy zlatou tarvalonskou marku. "Začíná to být moje mince pro štěstí. Plamen, jdu dovnitř s tebou. Hlava, zůstanu tady." Rychle zlaťák vyhodil do vzduchu, než mohl Rand něco namítnout.
Nějak se mu nepodařilo peníz zachytit a mince se mu odrazila od konečku prstu, zazvonila o dláždění, dvakrát se odrazila... a zastavila se na hraně.
Mat na Randa vrhl obviňující pohled. "Tohle jsi udělal schválně? Nebo to nemůžeš ovládnout?"
"Ne." Mince přepadla a ukázala bezvěkou ženskou tvář obklopenou nespočetnými hvězdami. "Vypadá to, že zůstaneš tady venku, Mate."
"Tos udělal...?" Přál si, aby Rand přestal usměrňovat, když je poblíž. "Ó, ať shořím, jestli chceš, abych zůstal tady, tak zůstanu." Sebral minci a strčil si ji zpátky do kapsy. "Poslyš, ty jdi dovnitř a udělej, co to vlastně musíš udělat, a pak se vrať. Chci se odsud dostat a nehodlám tu stát věčně a točit palcema, zatímco na tebe budu čekat. A nemysli si, že tam půjdu pro tebe, tak buď laskavě opatrnej."
"To by mě ani nenapadlo, Mate," řekl Rand.
Mat se na něj podezřívavě zadíval. Proč se tak kření? "Dokud je ti jasné, že tam nepůjdu. Áááá, jen si tam jdi a staň se zatraceným aielským náčelníkem. Máš na to obličej."
"Nechoď tam, Mate. Ať se stane cokoliv, nechoď tam." Počkal, dokud Mat nekývne, a teprve pak se otočil k odchodu.
Mat vstal a díval se za ním, jak vstupuje mezi třpytící se sloupy. V oslnivém světle jako by okamžitě zmizel. Zrakový klam, říkal si Mat. To muselo být ono. Zatracený zrakový klam.
Vydal se kolem kruhů, držel se hodně zpátky a nahlížel dovnitř ve snaze Randa znovu zahlédnout. "Dávej zatraceně pozor, co děláš," křikl. "Jestli mě necháš samotnýho v Pustině s Moirain a těma zatracenýma Aielama, tak tě uškrtím. Drak nedrak!" Po chvíli dodal: "Nepůjdu tam za tebou, jestli se dostaneš do maléru! Slyšíš mě?" Žádná odpověď. Jestli odtamtud do hodiny nevyleze... "Je blázen, že tam vůbec chodil," zamumlal si pro sebe. "No, já nebudu ten, kdo za něj bude tahat slaninu z ohně. On je ten, kdo může usměrňovat. Jestli strčí hlavu do sršního hnízda, může si zatraceně usměrnit cestu ven." Dám mu hodinu. A pak odejde, ať už se Rand vrátí nebo ne. Prostě se otočí a odejde. Půjde prostě pryč. To udělá. Právě tohle.
To, jak tenké skleněné sloupy chytaly namodralé světlo a mnohonásobně ho odrážely zpátky, způsobovalo, že pouhý pohled na ně vyvolával bolení hlavy. Mat se odvrátil a vrátil se cestou, kterou přišel, přičemž si znepokojeně prohlížel ter'angrialy - nebo co to vlastně bylo - vyplňující náměstí. Co tu vůbec dělá? A proč?
Náhle se prudce zastavil a zahleděl se na jeden z těch podivných předmětů. Velký rám dveří z leštěné krevele, zkroucený tak, že mu při pohledu na něj klouzaly oči stranou, když se snažil přejet pohledem celý rám. Mat pomalu vykročil k rámu mezi třpytnými sloupy s mnoha ploškami vysokými jako on a nízkými zlatými rámy vyplněnými něčím, co vypadalo jako skleněné tabule, ale on si toho nevšímal, nedokázal odtrhnout oči od rámu.
Byl to ten samý. Stejná leštěná krevel, stejná velikost, stejné podivné rohy. Po obou stranách vedly nahoru tři řady trojúhelníků špičkou ukazujících k zemi. Měl je i ten v Tearu? Nemohl si vzpomenout, naposledy se nesnažil zapamatovat si všechny podrobnosti. Byl to ten samý, musel být. Možná nemohl projít znovu tamtím, ale tímhle...? Další možnost dostat se k hadím lidem a přinutit je odpovědět na pár dalších otázek.
Zašilhal do záře, jak se upřeně zadíval ke sloupům. Hodinu dal Randovi. Za hodinu by mohl touhle věcí projít a být zase zpátky a ještě by měl dosti času. Možná to pro něj nebude fungovat, když už použil dvojče této věci. Ony jsou stejné. Ale třeba to fungovat bude. Znamená to jenom se ještě jednou otřít o jedinou sílu.
"Světlo," zamumlal si pro sebe. "Ter'angrial. Portálový kameny. Rhuidean. Jakej rozdíl může znamenat jednou navíc?"

A prošel skrz. Skrz stěnu oslepujícího bílého světla a duněním tak silným, až pohltilo všechny zvuky. Zamrkal, rozhlédl se kolem sebe a spolkl tu nejošklivější kletbu, jakou znal. Ať už tohle místo bylo kdekoliv, nevypadalo to tu jako předtím.
Pokroucený rám stál uprostřed ohromné komnaty, která zřejmě měla tvar hvězdy, pokud dokázal rozeznat přes les silných sloupů, z nichž jeden každý měl na sobě osm hlubokých podélných zářezů, jejichž ostré hrany byly žluté a ve světle jemně zářily. Kromě těch žlutých proužků byly uhlově černé a zvedaly se od matné bílé podlahy do ponurého šera vysoko nahoře, kde se ztrácely dokonce i jejich žluté proužky. Sloupy a podlaha skoro připomínaly sklo, ale když se Mat sklonil a přejel rukou po podlaze, byla cítit jako kámen. Zaprášený kámen. Otřel si ruku do kabátce. Vzduch tu byl zatuchlý a jeho stopy v prachu byly to jediné, co jej narušovalo. Tady už velice dlouho nikdo nebyl.
Mat se zklamaně obrátil k ter'angrialu.
"Už je to tak dlouho."
Mat se bleskově obrátil a hrábl do rukávu pro nůž, který ležel nahoře na svahu hory. Muž stojící mezi sloupy v ničem nepřipomínal hadí lidi. Při pohledu na něj Mat znovu zalitoval, že moudrým vydal i své poslední nože.
Chlapík to byl vysoký, vyšší než Aiel, a šlachovitý, ale s rameny pro tak úzký pas až příliš širokými a pletí bílou jako nejjemnější papír. Paže a holou hruď mu křižovaly řemeny ze světlé kůže obité stříbrem a ke kolenům mu visel černý kilt. Oči měl příliš velké, téměř bezbarvé, a zasazené hluboko do obličeje s úzkou bradou. Nakrátko přistřižené vybledle nazrzlé vlasy mu stály jako kartáč a přilehlé uši jako by měly nahoře náznak špičky. Muž se naklonil k Matovi, zhluboka se nadechl, a když otevřel ústa, aby do sebe nasál ještě víc vzduchu, zableskly se mu mezi rty ostré zuby. Muž silně připomínal lišku připravenou skočit na slepici zahnanou do rohu.
"Už je to tak dlouho," řekl a narovnal se. Hlas měl drsný, skoro jako by vrčel. "Zachováváš smlouvy a dohody? Máš u sebe železo nebo hudební nástroje nebo přístroje vytvářející světlo?"
"Nic takového nemám," odpověděl Mat pomalu. Tohle sice nebylo stejné místo, ale ten chlápek kladl přesně stejné otázky. A taky se choval stejně, jak pořád větřil. Snaží se prohrabat mými zatracenými zkušenostmi, že ano? No, ať'si. Možná mi tím taky trochu osvěží paměť. Napadlo ho, jestli snad zase nemluví starým jazykem. Nedalo se to ovládat, a jelikož to nevěděl, nedokázal to poznat. "Jestli mě můžeš vzít někam, kde mi odpovědí na pár otázek, tak mě veď. Jestli ne, tak půjdu a omlouvám se, že jsem tě vyrušil."
"Ne!" Ty velké bezbarvé oči podrážděně zamrkaly. "Nesmíš odejít. Pojď. Vezmu tě tam, kde můžeš najít, co hledáš. Pojď." Obrátil se a kýval na Mata oběma rukama. "Pojď."
Mat se ohlédl na ter'angrial a pak ho následoval. Přál si, aby se na něj ten muž právě v té chvíli nezazubil. Možná ho chtěl uklidnit, ale ty zuby... Mat se rozhodl, že už nikdy neodevzdá všechny své nože, ani moudrým, ani samotné amyrlin.
Velké pětiúhelníkové dveře vypadaly docela jako vchod do tunelu, protože chodba za nimi měla přesně stejnou velikost a tvar a v rozích se táhly ty světle žluté proužky, na podlaze i na stropě. Zdálo se, že se táhnou donekonečna, až se ztrácely kdesi v šeré dálavě, a v pravidelných vzdálenostech byly ve stěnách další pětiúhelníkové dveře. Muž v kiltu nešel dál, dokud nebyli v chodbě oba dva, a i pak se neustále ohlížel přes rameno, jako by se chtěl ujistit, že tam Mat pořád je. Vzduch už nebyl zatuchlý, místo toho se v něm vznášel jakýsi nepříjemný pach, který Matovi cosi připomínal, ale nebyl dost silný, aby jej rozpoznal.
U prvních dveří Mat cestou kolem nahlédl dovnitř a povzdechl si. Za černými sloupy s hvězdovitým průřezem stál na matné skleněné bílé podlaze dveřní rám z leštěné krevele a od něj vedly v prachu stopy bot a ke dveřím do chodby je provázely úzké bosé nohy. Ohlédl se přes rameno. Místo aby o padesát kroků dál chodba končila v další podobné komnatě, táhla se, kam až oko dohlédlo, zrcadlový obraz toho, co leželo před ním. Matův strážce se zase tak zubatě usmál. Vypadal hladově.
Mat věděl, že po tom, co viděl na druhé straně dveřního rámu v Kameni, měl něco takového očekávat. Tam se věžičky pohybovaly z místa, kde by měly být, tam, kde logicky vůbec být nemohly. Když věže, tak proč ne komnaty. Měl jsem tam zůstat a počkat na Randa, to jsem měl udělat. Měl jsem udělat spoustu věcí. Aspoň nebude mít potíže zase ter'angrial najít, jestli jsou stejné i všechny vchody před nimi.

Nahlédl do dalšího a spatřil černé sloupy, krevelový ter'angrial a dvoje stopy v prachu. Když se muž s úzkou tváří znovu ohlédl přes rameno, Mat se na něj taky zazubil. "Jen si nemysli, žes do svejch osidel chytil dítě. Jestli se mě pokusíš podvíst, dostanu tvou kůži na sedlo."
Chlapík sebou trhl a rozšířily se mu oči. Pak pokrčil rameny a upravil si stříbrem obité řemení na prsou. Jeho výsměšný úsměv zřejmě měl přitáhnout pozornost k tomu, co dělal. Mata náhle napadlo, odkud asi pochází ta světlá kůže. Určitě to nebyla... Světlo, myslím, že to je. Podařilo se mu, že zděšeně nepolkl, ale jen tak tak. "Tak veď, ty kozlí synu. Tvoje kůže za stříbrný obití nestojí. Zaveď mě, kam chci jít."
Muž si odfrkl a se vzpřímenými zády vyrazil dál. Matovi bylo jedno, jestli se snad urazil. Toužil mít jeden ze svých nožů. Ať shořím, jestli dovolím, aby si nějaký kozí mozek s liščím čenichem udělal postroj z mé kůže.
Nedalo se poznat, jak dlouho šli. Chodba se vůbec neměnila, stále tu byly stejné ohnuté stěny i zářící žluté pruhy. Všechny vchody vedly do stejné komnaty, s ter'angrialem, stopami a tak. Neměnnost způsobila, že čas plynul bez rozměrů. Mat si začínal dělat starosti, jak dlouho tu už asi je. Rozhodně déle než tu hodinu, kterou si dal. Šaty teď měl jen vlhké a v botách mu již nečvachtalo. Ale šel dál, s pohledem upřeným na záda svého průvodce, šel a šel.
Náhle chodba vepředu skončila u dalších dveří. Mat zamrkal. Byl by přísahal, že před chvílí se chodba táhla, kam až dohlédl. Ale všímal si spíš muže s ostrými zuby než toho, co bylo před ním. Ohlédl se zpátky a téměř zaklel. Chodba se táhla, až se zdálo, že se žluté zářící proužky v dálce stýkají v jednom bodě. A po celé délce chodby nebyl vidět jediný otvor.
Když se obrátil, stál sám před velkými pětiúhelníkovými dveřmi. Ať shořím, přál bych si, aby to nedělali. Zhluboka se nadechl a vstoupil dovnitř.
Byla to další hvězdicová komnata s bílou podlahou, ne tak velká jako ta - nebo ty - se sloupy. Před každou hranou i rohem stála na skleněném černém podstavci osmicípá hvězda, jako by někdo vyřízl dva sáhy z některého sloupu. Po hranách v komnatě i na podstavcích se taky táhly zářící žluté pruhy. Ten nepříjemný pach tu byl silnější. Teď ho poznal. Puch nory nějakého divokého zvířete. Ale skoro si toho nevšímal, protože komnata byla až na něj prázdná.
Mat se pomalu otočil kolem dokola a zamračil se na podstavce. Někdo by na nich měl stát, ten, kdo by mu měl odpovědět na otázky. Oklamali ho. Když dokázal dojít až sem, měl by dostat nějaké odpovědi.
Prudce se otočil kolem dokola a neprohlížel si podstavce, ale hladké šedé zdi. Dveře byly pryč, nebylo cesty ven.
Ale než dokončil druhou otočku, kdosi stál na každém podstavci, lidé jako jeho průvodce, ale jinak oblečení. Čtyři byli muži, ostatní byly ženy, a tvrdé vlasy se jim zvedaly do hřebene, než jim přepadly na záda. Všichni na sobě měli dlouhé bílé suknice, které jim zakrývaly nohy. Ženy měly bílé haleny, jež jim spadaly přes boky, vysoké krajkové límečky a světlé manžety na zápěstí. Muži měli ještě víc řemenů než jeho průvodce, širších a obitých zlatem. Každému muži na postroji visely na prsou dva nože s obnaženou čepelí. Bronzové čepele, usoudil Mat z barvy, ale on by dal všechno své zlato za jediný z nich.
"Mluv," vyzvala ho jedna žena tím vrčivým hlasem. "Podle staré smlouvy je uzavřena dohoda. Co potřebuješ? Mluv."
Mat zaváhal. Tohle haďáci neříkali. Tihle na něj zírali, jako když lišky civí na svou večeři. "Kdo je dcera Devíti měsíců a proč si ji musím vzít?" Doufal, že to budou brát jako jednu otázku.
Nikdo neodpověděl. Nikdo z nich nepromluvil, prostě na něj jen dál zírali.
"Máte mi odpovědět," řekl Mat. Ticho. "Ať vaše kosti shoří na popel, odpovězte mi! Kdo je dcera Devíti měsíců a proč si ji musím vzít? Jak zemřu a znovu ožiju? Co to znamená, že se budu muset vzdát poloviny světla světa? To jsou moje tři otázky. Tak řekněte něco!"
Mrtvé ticho. Slyšel jen svůj dech, slyšel, jak mu v uších buší krev.
"Já se nehodlám ženit. A nehodlám ani umřít, ať už mám pak ožít nebo ne. Chodím tady s dírama v paměti, s dírama v životě, a vy na mě civíte jako pitomci. Kdyby bylo po mým, chtěl bych mít ty díry zaplněný, ale odpovědi na mý otázky by aspoň mohly zaplnit díry v mý budoucnosti. Musíte odpovědět -!"
"Hotovo," zavrčel jeden z mužů a Mat zamrkal.
Hotovo? Co bylo hotovo? Co tím myslel? "Ať shoří vaše oči," zamumlal. "Ať shoří vaše duše! Jste horší

než Aes Sedai. No, chci najít způsob, jak se zbavit Aes Sedai a jediný síly a chci se zbavit vás a být zpátky v Rhuideanu, jestli mi neodpovíte. Otevřete dveře a nechte mě -"
"Hotovo," řekl další muž a jedna z žen zopakovala po něm: "Hotovo." Mat si prohlédl zdi a pak si je zamračeně všechny prohlédl, jak tam tak stáli na těch svých podstavcích a zírali na něj.
"Hotovo? Co je hotovo? Žádný dveře tu nevidím. Lžete, vy potomci kozlů -"
"Hlupáku," řekla jedna žena šeplavým zavrčením a ostatní to opakovali. Hlupáku. Hlupáku. Hlupáku.
"Je moudré požádat o rozloučení, když nedohodneš cenu ani podmínky."
"Přesto je hloupé nedohodnout nejdřív cenu."
"My určíme cenu."
Mluvili tak rychle, že Mat nepoznal, který z nich právě hovoří.
"Oč bylo požádáno, bude dáno."
"A cena bude zaplacena."
"Shořte všichni!" zařval Mat, "o čem to mluvíte -"
Kolem něj se sevřela naprostá temnota. Cosi měl kolem krku. Nemohl dýchat. Vzduch. Nemohl...

KAPITOLA PÁTÁ

Cesta k oštěpu

Rand, aniž by sebeméně zaváhal u první řady sloupů, se vydal dál. Teď nesměl váhat ani se ohlížet zpět. Světlo, co to má vlastně být? Co to doopravdy dělá?
Průhledné jako nejčistší sklo, asi půl lokte silné a stojící na krok od sebe, sloupy vytvářely les oslepujícího světla plného kaskádovitých vlnek, záře a podivné duhy. Bylo tu chladněji, dost chladno, aby zatoužil po svém kabátci, ale hladký bílý kámen pod jeho nohama pokrýval stejný drsný prach. Ani vánek nezafoukal, a přesto se mu pohyboval každý chlup na těle, i ty, co měl pod košilí.
Před sebou a napravo spatřil dalšího muže, v šedém a hnědém oděvu Aiela. V tom proměnlivém světle stál nehybně jako socha. To musel být Muradin, Couladinův bratr. Strnulý a nehybný, něco se muselo stát. Zvláštní, že i přes všechnu tu záři Rand jasně rozeznával Aielův obličej. Muž měl doširoka otevřené oči upřené přímo před sebe, napjatý výraz, a rty se mu chvěly, až to připomínalo opovržlivý úšklebek. Ať už viděl cokoliv, nelíbilo se mu to. Ale Muradin žil, zatím. Když to dokázal on, dokáže to Rand taky.
Muž byl jen asi o šest sedm kroků dál. Randa napadlo, proč ho s Matem neviděli jít dovnitř, a udělal další krok.

* * *

Pohyboval se za párem očí, přičemž své tělo cítil, ale neovládal. Majitel těch očí se lehce přikrčil mezi balvany na pustém horském svahu pod sluncem rozžhavenou oblohou a zadíval se dolů na zvláštní, zpola dokončené kamenné stavby - Ne! Méně než zpola dokončeně. Tohle je Rhuidean, ale bez mlhy, a stojí teprve na začátku - zadíval se dolů s opovržením. Byl Mandein, ve čtyřiceti na náčelníka klanu dost mladý. Oddělenost se vytratila a přišlo přijetí. Byl Mandeinem.

"Musíš souhlasit," říkala Sealdra, ale on si jí chvíli nevšímal.

Jennové vytvořili přístroje, které tahaly vodu nahoru a vylévaly ji do velkých kamenných nádrží. Mandein vybojoval bitvy kvůli mnohem menšímu množství vody, než bylo v těch nádržích, kolem nichž chodili lidé, jako by voda nebyla nijak důležitá. Uprostřed vší jejich činnosti se tyčil podivný skleněný les, třpytil se ve slunci, a opodál něj rostl ten nejvyšší strom, jaký kdy viděl, nejméně tři sáhy vysoký. Kamenné stavby Jennů vypadaly, jako by byla po dokončení každá určena nejméně pro jednu držbu, pro celý klan. Šílenství. Tenhle Rhuidean se nedal bránit. Ne že by Jenny někdo napadl. Většina se Jennům vyhýbala, jako se vyhýbala těm prokletým Ztraceným, kteří se toulali světem a hledali písně, o nichž tvrdili, že přivedou zpátky ztracené dny.

"Musíš souhlasit se vším, oč požádají, manželi," opakovala Sealdra.

Mandein se na ni podíval a na okamžik zatoužil zabořit prsty do jejích dlouhých zlatých vlasů, vidět tu smějící se dívku, která mu k nohám položila svatební věneček a požádala ho, aby si ji vzal. Nyní však mluvila vážně, byla soustředěná a ustaraná. "Přijdou i ostatní?" zeptal se.

"Někteří. Snad většina. Mluvila jsem ve snu se svými sestrami a všem se nám zdál stejný sen. Náčelníci, kteří nepřijdou, a ti, kteří nebudou souhlasit... Jejich klany zahynou, Mandeine. Během tří pokolení z nich zbyde jen prach a jejich držby a dobytek budou patřit jiným klanům. Jejich jména budou ztracena."

Mandeinovi se nelíbilo, když se bavila s moudrými z jiných klanů, dokonce i ve snu. Ale sny moudrých byly pravdivé. Když to moudré jednou věděly, tak se to určitě stalo. "Zůstaň tady," nařídil Sealdře. "Jestli se nevrátím, pomoz našim synům a dcerám udržet klan pohromadě."

Sealdra ho pohladila po tváři. "To udělám, stíne mého života. Ale pamatuj. Musíš souhlasit."

Mandein mávl rukou a stovka zahalených postav se vydala za ním dolů ze svahu. Bojovníci se neslyšně přesouvali od balvanu k balvanu, luky a oštěpy měli připravené a šedé a hnědé barvy jejich oděvů splývaly s pustinou dokonce i jemu. Všechno to byli muži, ženy klanu, které nosily oštěpy, nechal s muži kolem Sealdry. Kdyby se něco zvrtlo a ona se rozhodla udělat něco nesmyslného, aby ho zachránila, muži by ji pravděpodobně následovali. Ženy ji však doprovodí zpátky do držby třeba i proti její vůli, aby ochránily držbu i klan. Mandein doufal, že to udělají. Občas se dokázaly rozzuřit stejně jako kterýkoliv muž, a napáchat mnohem víc hloupostí.

Než dorazili dolů, průvod z Rhuideanu se zastavil na ploše rozpraskané hlíny. Mandein kývl svým mužům, aby zalehli, a sám vyšel dopředu a shrnul si závoj. Byl si vědom dalších mužů scházejících z hory po jeho pravici i levici, a dalších, blížících se po spečené hlíně. Kolik jich bylo? Padesát? Možná stovka? Některé tváře, které čekal, že tu uvidí, chyběly. Sealdra měla jako obvykle pravdu. Někteří neposlechli sny svých moudrých. Byly tu tváře, které ještě nikdy neviděl, a tváře mužů, které se snažil zabít, i těch, kteří chtěli zabít jeho. Aspoň že nikdo neměl závoj. Zabíjení před Jenny bylo skoro stejně špatné jako zabít Jenna. Mandein doufal, že si to ostatní budou pamatovat. Stačil jeden zrádce, a všechny závoje budou zase nahoře. Válečníci, které s sebou každý náčelník přivedl, by seběhli dolů a vyschlý jíl pod jejich nohama by byl rozbahněn krví. Mandein napůl čekal, že každou chvíli mezi žebry ucítí oštěp. Dokonce ani snaha sledovat zároveň stovku různých zdrojů nebezpečí nebyla tak namáhavá jako nezírat na Aes Sedai, když nosiči kladli jejich vyřezávaná křesla na zem. Ženy s vlasy tak bílými, až vypadaly skoro průsvitné. Bezvěké tváře s pletí, kterou na pohled dokázal protrhnout i větřík. Mandein slyšel, že roky se Aes Sedai nedotknou. Jak staré musí tyhle dvě být? Co za ta léta viděly? Mohou se pamatovat na dobu, kdy jeho děd Comran jako první našel ogierskou državu u Dračí stěny a začal s nimi obchodovat? Nebo možná pamatují i dobu, kdy Comranův děd Rhodrik vedl Aiely do boje proti mužům v železných košilích, kteří překročili Dračí stěnu? Aes Sedai k němu obrátily oči - jasně modré a tmavě, velice tmavě hnědé, první tmavé oči, jaké kdy viděl - a jako by mu nahlížely dovnitř lebky, do myšlenek. Věděl, že je vyvolený, ale nevěděl proč. S námahou odtrhl zrak od těch dvou párů očí, které ho znaly

lépe, než se kdy znal on.
Od Jennů vyšel dopředu vyzáblý bělovlasý muž, vysoký, ale poněkud shrbený, se dvěma prošedivělými ženami po boku, které mohly být sestry, neboť měly stejné hluboko posazené zelené oči a stejně nakláněly hlavy na stranu, když se na něco dívaly. Ostatní Jennové se raději znepokojeně dívali do země, než by se podívali na Aiely.
"Jsem Dermon," prohlásil muž silným, hlubokým hlasem a pohled jeho modrých očí byl stejně neuhýbavý jako kteréhokoliv Aiela. "Toto jsou Mordain a Narissa." Postupně ukázal na obě ženy vedle sebe. "Mluvíme za Rhuidean a za Jenn Aiely."
Řadami mužů kolem Mandeina proběhlo znepokojení. Většině z nich se nelíbilo, že se Jennové prohlašují za Aiely, o nic víc než jemu. "Proč jste nás sem povolali?" chtěl vědět Mandein, i když ho pálilo na jazyku, že musel přiznat, že byl povolán.
Dermon místo odpovědi pravil: "Proč nenosíte meč?" To vyvolalo hněvivé mručení.
"Je to zakázáno," odpověděl Mandein. "Dokonce i Jenn by to měl vědět." Zvedl své oštěpy a dotkl se nože u pasu i luku na zádech. "Tohle jsou zbraně, které každému válečníkovi stačí." Mručení teď znělo souhlasně, včetně od několika mužů, kteří se zapřísáhli, že ho zabijí. - To by sice udělali stejně, kdyby dostali možnost, ale schvalovali to, co řekl. A zřejmě se spokojili i s tím, že mluví on, když je sledovaly ty dvě Aes Sedai.
"Nevíte proč," řekla Mordain a Narissa dodala: "Je toho tolik, co nevíte. Ale musíte se to dozvědět."
"Co od nás chcete?" dožadoval se Mandein.
"Vás," řekl Dermon a očima přelétl řady Aielů, aby bylo jasné, že tím slovem míní je všechny. "Kdožkoliv se mezi vámi stane vůdcem, musí přijít do Rhuideanu a zjistit, odkud přicházíme a proč nesmíte nosit meče. Kdo to zjistit nedokáže, nebude dál žít."
"Vaše moudré s vámi hovořily," dodávala Mordain, "jinak byste tu nebyli. Znáte cenu za odmítnutí."
Dopředu se protlačil Charendin a střídavě se mračil na Mordein a na Jenny. Tu dlouhou, svraštělou jizvu na tváři měl jako památku na Mandeina. Už třikrát se skoro zabili navzájem. - "Jenom k vám přijít?" vyptával se Charendin. "Kdokoliv z nás k vám přijde, povede Aiely?"
"Ne." Ten hlas byl tichý jako šepot, ale dost silný, aby ho všichni jasně slyšeli. Patřil té tmavooké Aes Sedai, sedící ve vyřezávaném křesle s pokrývkou na kolenou, jako by jí pod planoucím sluncem byla zima. "Ten přijde později," oznámila jim. "Kámen, který nikdy nespadl, padne, aby ohlásil jeho příchod. Bude z vaší krve, ale vaše krev ho nevychová. Přijde z Rhuideanu za úsvitu a spoutá vás pouty, která nedokážete zpřetrhat. Odvede vás zpátky a zničí vás."
Někteří z klanových náčelníků se otočili, jako by chtěli odejít, ale žádný neudělal než pár kroků. Každý naslouchal moudré svého klanu. Musíš souhlasit, jinak budeš zničen, jako bys nikdy nebyl. Musíš souhlasit, nebo zničíš i nás.
"Tohle je nějaký trik!" zařval Charendin. - Aes Sedai na něj upřely pohled a on ztišil hlas, ale stále se mu v něm ozýval hněv. "Chcete naše klany ovládnout. Aiel neohne koleno před žádným mužem ani ženou."
Trhl hlavou a uhnul před Aes Sedai pohledem. "Před nikým," zamumlal.
"My ale nechceme nikoho ovládnout," řekla mu pevným hlasem Narissa.
"Naše dny se krátí," dodávala Mordain. "Přijde den, kdy již žádní Jennové nebudou. Vy ale musíte zůstat, jinak to vše nebylo k ničemu."
Její bezvýrazný hlas a chladná jistota Charendina utišily, ale Mandein měl ještě jednu otázku. "Proč? Jestli víte, že přichází vaše zkáza, tak proč tohle všechno?" Ukázal ke stavbám tyčícím se v dálce.
"To je náš cíl," odpověděl klidně Dermon. "Dlouhá léta jsme tohle místo hledali, a teď ho připravujeme, i když ne k takovému účelu, jaký jsme zamýšleli. Děláme, co musíme, a uchováváme si víru."
Mandein si prohlížel jeho obličej. Nezahlédl ani nejmenší stopu strachu. "Ty jsi Aiel," řekl, a když někteří z ostatních klanových náčelníků údivem otevřeli ústa, zesílil hlas. "Půjdu k Jenn Aielům."
"Do Rhuideanu nesmíš nikdy vstoupit ozbrojen," varoval ho Dermon.
Mandein se nahlas zasmál opovážlivosti toho muže. Žádat Aiela, aby někam šel neozbrojen. Odložil zbraně a vykročil dopředu. "Vezmi mě do Rhuideanu. Jsem stejně udatný jako ty."
* * *
Rand v mihotavém světle zamrkal. On byl Mandeinem. Stále cítil, jak opovržení Jenny přechází v obdiv.

Byli Jennové Aiely nebo ne? Vypadali stejně, byli vysocí, se světlýma očima v opálených tvářích, oblečení do stejných šatů, až na chybějící závoje. Ale žádný z nich nenosil zbraň kromě obyčejných nožů za pasem, které se tak hodily na práci. Neexistovalo něco takového, jako Aiel beze zbraně.
Ocitl se dál mezi sloupy, než co by stačil překonat jedním krokem, a blíže Muradinovi, než byl předtím. Aiel stále upíral zrak před sebe, ale teď se strašlivě mračil.
Randovi pod nohama zakřupal drsný prach, jak pokročil kupředu.
* * *
Jmenoval se Rhodrik a bylo mu skoro dvacet. Slunce bylo zlatým puchýřem na obloze, ale on měl závoj kolem tváře a pozorně sledoval okolí. Oštěpy měl připravené - jeden v pravici, tři spolu s malým kozí potaženým puklířem v druhé ruce - a byl připraven. Jeordam byl zalehlý v hnědé trávě přímo na jih od hor, kde byla většina keřů ubohoučká a svraštělá. Starý muž měl vlasy bílé jako ta věc, co se nazývala sníh, o němž hovořili starší, ale oči měl bystré a svou pozornost nesoustředil jen na kopáče studní vytahující nahoru plné měchy s vodou.
Na severu a na východě se zvedaly hory, severní pohoří bylo vysoké, s ostrými hřbety a vrcholky s bílými čepicemi, ale ve srovnání s východními obry vypadalo jako menší kopečky. Hory na východě jako kdyby se snažily dotknout nebes, a možná se jich i dotýkaly. To bílé možná byl sníh. Rhodrik to zjišťovat nepůjde. Tváří v tvář tomuhle museli Jennové zahnout k východu. Dlouhé měsíce se plahočili na sever podél horských stěn a namáhavě za sebou vláčeli své vozy, snažíce se pominout Aiely, kteří je sledovali. Aspoň tu byla voda, když přecházeli řeku, i když ne mnoho. Už uplynula celá léta od doby, kdy Rhodrik naposledy viděl řeku, kterou nemohl přebrodit. Většina se mimo hory měnila jen v trochu rozpukaného jílu. Rhodrik doufal, že znovu přijdou deště a vše kolem se opět zazelená. Pamatoval se na dobu, kdy byl svět ještě zelený.
Koně zaslechl dřív, než je uviděl, tři muže sjíždějící po hnědém úbočí v dlouhých kožených košilích pošitých všude kovovými kolečky. Dva z mužů měli kopí. Rhodrik znal muže, jenž je vedl. Byl to Garam, syn náčelníka města těsně mimo dohled směrem, kterým právě přišli, a o málo starší než on sám. Tihle měštěníni byli slepí. Aiela, který se zavrtěl poté, co projeli, a pak zase zalehl, až byl v této spálené zemi takřka neviditelný, si ani nevšimli. Rhodrik si sňal závoj. Dnes žádné zabíjení nebude, pokud ho nezačnou jezdci. Nelitoval toho - ne doopravdy - ale nedokázal se přimět věřit lidem, kteří žili v domech a městech. Bylo s nimi svedeno příliš mnoho bitev. A v příbězích se vyprávělo, že tomu tak bylo vždycky.
Garam přitáhl otěže a na pozdrav zvedl pravici. Byl to štíhlý, tmavooký muž, podobně jako jeho dva průvodci, ale všichni tři vypadali tvrdě a schopně. "Ahoj, Rhodriku. Už tvoji lidé doplnili zásobu vody v měších?"
"Vidím tě, Garame." Mluvil vyrovnaným, bezvýrazným hlasem. Pohled na muže na koních ho vyváděl z míry dokonce víc než pohled na jejich meče. Aielové měli nákladní zvířata, ale na tom sedět na hřbetě koně bylo cosi nepřirozeného. Člověku by měly stačit jeho nohy. "Už jsme skoro hotovi. Odvolal snad tvůj otec povolení, že smíme na jeho pozemcích čerpat vodu?" Žádné jiné město ještě nikdy takové povolení nevydalo. O vodu bylo nutné bojovat, pokud byli poblíž jiní lidé, stejně jako o všechno ostatní, a pokud někde byla voda, vždycky byli poblíž nějací lidé. Nebude právě snadné dostat všechny tři. Rhodrik přešlápl, připraven na tanec, připraven na smrt.
"To neudělal," řekl Garam. Dokonce si ani nevšiml, jak Rhodrik přešlápl. "Máme ve městě vydatný pramen, a můj otec říká, že až odejdete, budeme mít nové studny, které jste vykopali, dokud neodejdeme sami. Ale tvůj dědeček zřejmě chtěl vědět, jestli se už ti druzí hnuli, což udělali." Opřel se o sedlovou hrušku. "Řekni mi, Rhodriku, jsou to opravdu stejní lidé jako vy?"
"Jsou to Jenn Aielové. Jsme stejní, a přece nejsme. Neumím to vysvětlit líp, Garame." Sám tomu vlastně pořádně nerozuměl.
"Kudy odešli?" zeptal se Jeordam.
Rhodrik se klidně poklonil svému dědečkovi. Slyšel kroky, zvuk, jaký vydávaly měkké boty, a poznal Aiela. Měštěníni si Jeordamova příchodu nevšimli a teď překvapeně trhli otěžemi. Jedině Garamův pokyn zabránil ostatním dvěma, aby sklonili kopí. Rhodrik a jeho dědeček vyčkávali.
"Na východ," řekl Garam, když znovu ovládl koně. "Přes Páteř světa." Mávl k horám probodávajícím oblohu.

Rhodrik sebou trhl, ale Jeordam chladně pravil: "Co leží na druhé straně?"
"Konec světa, pokud já vím," odpověděl Garam. "Nejsem si jistý, jestli skrz vede cesta." Zaváhal. "Jennové s sebou měli Aes Sedai. Tucty, jak jsem slyšel. Nevadí vám cestovat spolu s Aes Sedai? Slyšel jsem, že svět byl kdysi jiný, ale ony ho zničily."
Aes Sedai Rhodrika velice zneklidňovaly, i když si podržel neutrální výraz. Byly jenom čtyři, ne tucty, ale již to stačilo, aby si připomněl příběhy, které vyprávěly, jak Aielové Aes Sedai zklamali nějakým způsobem, jejž již nikdo nepamatoval. Aes Sedai to ale vědět musely. Během roku od svého příchodu jen zřídka opouštěly jennské vozy, ale když to udělaly, pohlížely na Aiely smutnýma očima. Rhodrik nebyl jediný, kdo se jim snažil vyhýbat.
"Dáváme na Jenny pozor," řekl Jeordam. "To oni putují s Aes Sedai."
Garam kývl, jako by to znamenalo rozdíl, a pak se znovu předklonil a ztišil hlas. "Můj otec má poradkyni Aes Sedai, i když se to před městem snaží utajit. Ona říká, že musíme opustit tyhle kopce a přesunout se na východ. Říká, že vyschlé řeky znovu potečou a my na břehu jedné z nich vybudujeme veliké město. - Říká spoustu věcí. Slyšel jsem, že Aes Sedai hodlají postavit město - našly dokonce ogiery, aby jim ho postavili. Ogiery!" Potřásl hlavou a přenesl se z pověstí do skutečnosti. "Myslíte, že znovu chtějí ovládnout svět? Aes Sedai? Myslím, že bychom je měli zabít dřív, než nás znovu zničí."
"Musíš konat to, co považuješ za nejlepší." Jeordamův hlas neprozrazoval nic ze starcových myšlenek. "Musím připravit lidi k překročení těch hor."
Tmavovlasý muž se narovnal v sedle a jasně bylo vidět, jak je zklamán. Rhodrik vytušil, že chtěl, aby mu Aielové pomohli zabít Aes Sedai. "Páteř světa," řekl rázně Garam. "Má i jiné jméno. Někteří ji nazývají Dračí stěna."
"Vhodné jméno," opáčil Jeordam.
Rhodrik hleděl na vysokánské hory v dálce. Vhodné jméno pro Aiely. Jejich vlastní tajné jméno, které nikdy nikomu neprozradili, bylo Lid Draka. Rhodrik nevěděl proč, věděl jen, že se nikdy nevyslovovalo nahlas, pokud člověk nedostával oštěpy. Co leželo za Dračí stěnou? Aspoň tam jsou lidé, s nimiž lze bojovat. Vždycky tam byli. Na celém světě byli jen Aielové, Jennové a nepřátelé. Jen ti, Aielové, Jennové a nepřátelé.
* * *
Rand se zhluboka nadechl a zachraptěl, jako by nedýchal celé hodiny. Po sloupech kolem něj běhaly nahoru pruhy světla, z něhož bolely oči. V hlavě se mu stále ozývala ta slova. Aielové, Jennové a nepřátelé. To byl celý svět. Určitě nebyli v Pustině. Viděl - žil - v době, než Aielové přišlí do své Trojí země.
Byl ještě blíž k Muradinovi. Aiel neklidně přesunul pohled stranou. Zřejmě se snažil neudělat další krok. Rand pokročil dopředu.
* * *
Jeordam si ladně dřepl na svahu pokrytém bílým příkrovem a nevšímal si okolního chladu, jen čekal, než k němu dojde pětice lidí brodících se sněhem. Tři muži v pláštích a dvě ženy v nabíraných šatech se s námahou ploužili sněhovou pokrývkou. Podle starších měla zima už dávno skončit, ale pak zase vyprávěli příběhy o ročních dobách, které se měnily jinak, než by měly. Starší tvrdili, že se země kdysi zachvívala a hory se zvedaly a klesaly, jako voda v letním jezírku, když do ní hodíte kámen. Jeordam tomu nevěřil. Bylo mu osmnáct, narodil se ve stanech a tohle byl jediný život, jaký kdy poznal. Sníh, stany a povinnost chránit.
Sňal si závoj a pomalu vstal. Opřel se o dlouhý oštěp, jako by nechtěl lidi od vozů vyděsit, ale oni se stejně prudce zastavili s pohledy upřenými na oštěp a luk, který měl na zádech, a toulec u pasu. Žádný zřejmě nebyl o mnoho starší než on sám. "Potřebujete nás, Jennové?" zavolal.
"Nazýváte nás tak, abyste nás zesměšnili," křikl v odpověď vysoký chlapík s ostrým nosem, "ale je to pravda. My jsme jediní skuteční Aielové. Vy jste se vzdali Cesty."
"To je lež!" vyštěkl Jeordam. "Já nikdy nevzal do ruky meč!" Zhluboka se nadechl, aby se uklidnil. Neposlali ho sem, aby se zlobil na Jenny. "Jestli jste se ztratili, vaše vozy jsou tímhle směrem." Ukázal oštěpem k jihu.
Jedna z žen položila muži s ostrým nosem ruku na paži a tiše k němu promluvila. Ostatní přikyvovali a

nakonec kývl i ostronosý chlapík, byť váhavě. Žena to byla hezká, zpod tmavého šátku omotaného kolem hlavy jí vyklouzlo pár pramínků světlých vlasů. Teď se obrátila k Jeordamovi a pravila: "Neztratili jsme se." Náhle na něj upřela pohled, jako by ho uviděla poprvé, a přitáhla si šátek úžeji k tělu.
Jeordam kývl. Nemyslel si, že by se ztratili. Jennové se obvykle pečlivě vyhýbali všem lidem ze stanů, i když třeba potřebovali pomoci. Těch pár, co se objevilo, přicházelo jen v zoufalství, když nemohli pomoc nalézt jinde. "Pojď za mnou."
Přes kopce ke stanům jeho otce to bylo dobrou míli. Stany byly nízké, částečně zasypané sněhem po poslední vánici, a lepily se na horské úbočí. Jeho lidé nově příchozí ostražitě pozorovali, ale neustávali v činnosti, ať už vařili nebo opravovali zbraně či se koulovali s dětmi. Jeordam byl pyšný na svůj klan, skoro dvě stě lidí, největší z deseti táborů roztroušených na sever od vozů. Jennové ale nevypadali, že to na ně udělalo dojem. Jeordama dráždilo, že Jennů je o tolik víc než Aielů.
Ze stanu vyšel Lewin, prošedivělý muž s tvrdou tváří. Lewin se údajně nikdy neusmíval a Jeordam ho přitom rozhodně nikdy nepřistihl. - Možná se usmívával v době, než zemřela Jeordamova matka na horečku, ale Jeordam tomu nevěřil.
Žlutovlasá žena - jmenovala se Morin - vyprávěla příběh, jaký Jeordam ostatně očekával. Jennové obchodovali s vesnicí, místem obehnaným palisádou, a pak za noci přišli muži z vesnice a sebrali vše, co bylo vyměněno, i víc. Jennové si vždycky mysleli, že lze důvěřovat lidem žijícím v domech, vždycky si mysleli, že je jejich Cesta nějak ochrání. Byli vypočteni mrtví - otec, matka, první bratři. A zajatci - první sestry, první matka, dcera. To poslední Jeordama překvapilo. Právě Morin s hořkostí hovořila o pětileté dcerce, kterou odnesli, aby ji vychovala nějaká jiná žena. Když si ji Jeordam lépe prohlédl, přidal k jejímu věku pár let.
"Přivedeme je zpátky," slíbil Lewin. Zvedl svazek oštěpů, které mu jiný válečník podal, a zarazil je do země. "Můžete zůstat u nás, jestli chcete, pokud budete ochotni bránit sebe i nás ostatní. Jestli zůstanete, nikdy se nebudete moci vrátit ke svým vozům." Muž s ostrým nosem se při těchto slovech obrátil a spěchal zpátky cestou, kterou přišli. Lewin pokračoval. Nestávalo se často, že v této chvíli odcházel jen jeden z Jennů. "Ti, kteří si přejí jít s námi do té vesnice, ať zvednou oštěp. Ale pamatujte, jestli zvednete oštěp a použijete ho proti člověku, budete muset zůstat s námi." Jeho hlas i oči jako by byly z kamene. "Co se týče Jennů, budete mrtví."
Jeden z mužů zaváhal, ale nakonec oba muži vytáhli oštěp ze země. Taktéž Morin. Jeordam na ni zíral s otevřenými ústy, Lewin ani nemrkl.
"Nemusíš si brát oštěp, abys mohla zůstat," řekl jí Lewin, "ani kvůli tomu, abychom přivedli zpátky vaše lidi. Vzít oštěp znamená být ochotna bojovat, ne jen se bránit. Můžeš ho odložit, není to žádná hanba."
"Mají moji dceru," odvětila Morin.
K Jeordamově zděšení Lewin téměř ihned kývl. "Všechno je jednou poprvé. Všechno. Budiž tedy."
Vydal se táborem a cestou poklepával muže po rameni a zval je, aby se s ním vydali na návštěvu do té vesnice za palisádou. Jeordama jmenoval jako prvního. Jeho otec ho vždycky vybíral jako prvního ode dne, kdy byl dost starý, aby dostal oštěp. Jinak by to Jeordam ani nechtěl.
Morin měla s oštěpem potíže, ratiště se jí zaplétalo do dlouhých sukní.
"Nemusíš chodit," řekl jí Jeordam. "Žádná žena ještě nikdy nešla. Dcerku ti přivedeme zpátky."
"Chci odtamtud Kirin vyvést sama," prohlásila Morin s důrazem. "Ty mě nezastavíš." Umíněná ženská.
"V tom případě se musíš obléknout takhle." Ukázal na vlastní šedohnědý kabátec a spodky. "Nemůžeš chodit za noci po kraji v těch šatech." Sebral jí oštěp dřív, než stačila zareagovat. "Zacházet s oštěpem není lehké se naučit." Dva muži, kteří přišli s ní a nyní dostávali neohrabané instrukce a málem si zakopávali o vlastní nohy, toho byli důkazem. Jeordam našel sekeru a usekl dobrý loket z ratiště. Zůstaly dva lokte včetně půl lokte dlouhé ocelové hlavice. "Bodej s tím. Nic víc než to. Prostě bodni. Ratiště se taky používá ke krytí, ale já ti najdu něco, aby sis mohla na druhou ruku přivázat štít."
Morin se na něj zvláštně podívala. "Kolik je ti let?" zeptala se ještě divněji. Jeordam jí to řekl a ona jen zamyšleně přikývla.
Po chvíli Jeordam pravil: "Je jeden z těch mužů tvůj manžel?" Muži stále zakopávali o své oštěpy.
"Můj manžel již Kirin oplakává. Víc se stará o stromy než o svou vlastní dceru."
"O stromy?"

"O stromy života." Když se na ni stále díval nechápavě, zavrtěla hlavou. "Tři maličké stromky zasazené do sudů. Starají se o ně skoro tolik, jako se starají o sebe. Až najdou bezpečné místo, chtějí je tam zasadit. Říkají, že potom se vrátí staré časy. Oni. Řekla jsem oni. No dobrá, už nejsem Jennka." Potěžkala zkrácený oštěp. "Tohle je teď můj manžel." Zblízka si prohlédla Jeordama a dodala: "Kdyby ti někdo ukradl dítě, mluvil bys o Cestě listu a utrpení, které na nás bylo sesláno jako zkouška?" Jeordam zavrtěl hlavou a ona řekla: "To jsem si myslela. Bude z tebe skvělý otec. Teď mě nauč, jak zacházet s oštěpem."

Ano, zvláštní žena, ale hezká. Jeordam jí oštěp vzal a začal jí ukazovat, jak s ním zacházet, a zrovna to přitom vymýšlel. S kratším ratištěm byl rychlejší a pohyblivější.

Morin ho pozorovala s tím zvláštním úsměvem, ale oštěp ho cele zaujal. "Viděla jsem ve snu tvoji tvář," pravila tiše, ale on ji neslyšel. S takovým oštěpem může být rychlejší než muž s mečem. V duchu viděl Aiely porážející všechny muže s meči. Nikdo se jim nebude moci postavit. Nikdo.

* * *

Skleněnými sloupy probleskovala světla a Randa napůl oslepovala. Muradin byl již jen krok či dva před ním, zíral upřeně před sebe, zuby měl vyceněné a tiše vrčel. Sloupy je odváděly zpátky, do ztracených dějin Aielů. Randovi se nohy pohybovaly o své vlastní vůli. Dopředu. A zpátky v čase.

* * *

Lewin si upravil závoj proti prachu na obličeji a zadíval se dolů na malý tábor, kde pod železnými kotlíky s večeří stále žhnuly uhlíky skomírajících ohňů. Vítr k němu také přinášel pach polospáleného masa. Uhlíky v měsíčním světle obklopovaly hromádky v pokrývkách. Na dohled nebyli žádní koně. Lewin si přál, aby s sebou přinesl nějakou vodu, ale vodu směly kromě jídla pít jen děti. Lewin si matně vzpomínal na dobu, kdy bylo vody víc, kdy dny nebyly tak žhavé a prašné a vítr nevál pořád. Noc byla jen malou úlevou, kdy rozmazané rudé žhnoucí slunce vystřídal chlad. Lewin se úžeji zavinul do pláštěnky z kůží divokých koz, kterou používal místo pokrývky.

Jeho společníci se doškrábali blíž, stejně zabalení jako on, a kopali do kamenů a bručeli, až si byl jist, že vzbudí muže pod nimi. Nestěžoval si. Nebyl na to zvyklý o nic víc než oni. Tváře měli zakryté závoji proti prachu, ale Lewin přesto poznal, kdo přichází. Luca s rameny o polovinu širšími než kdokoliv z ostatních. Rád prováděl triky. Gearan, hubený jako čáp a nejlepší běžec mezi vozy. Charlin a Alijha, stejní jako odraz ve vodě, až na to, že Charlin nakláněl hlavu, když měl starosti, jako třeba právě teď. Jejich sestra Colline byla dole v táboře. A Maigran, Lewinova sestra.

Když našli vaky, do nichž dívky sbíraly plody, ležet na zemi roztrhané při zápase, všichni byli připraveni je oplakat a jít dál, jako to udělali už tolikrát předtím. Dokonce i Lewinův dědeček. Kdyby se Adan dozvěděl, co jich pět má v úmyslu, byl by je zastavil. Teď jenom mumlal, že je třeba mít víru v Aes Sedai, které Lewin v životě neviděl, to, a snažit se udržet Aiely naživu. Aiely jako lid, ale ne jednotlivé Aiely. Dokonce ani Maigran.

"Jsou čtyři," zašeptal Lewin. "Dívky jsou na téhle straně ohně. Vzbudím je - tiše - a dostaneme je odtamtud, dokud chlapi spí." Jeho přátelé se podívali na sebe a kývli. Lewin tušil, že si měli plán připravit dopředu, ale oni dokázali myslet jen na to, že se musejí vydat za dívkami a jak opustit vozy tak, aby je nikdo neviděl. Lewin si nebyl jist, že dokáží tyhle muže sledovat nebo je najít dřív, než dorazí do vesnice, z níž pocházeli, shluku hrubých chýší, odkud Aiely zahnali kameny a klacky. Jestli se lovci dostanou až tam, nebude možné nic udělat.

"A co když se vzbudí?" zeptal se Gearan.

"Já Colline neopustím," odsekl Charlin přes bratrovo tišší: "Odvedeme je zpátky, Gearane."

"To odvedeme," souhlasil Lewin. Luca dloubl Gearana do žeber a Gearan kývl.

Dostat se potmě dolů nebylo zrovna snadné. Suché větvičky jim křupaly pod nohama. Kamínky a oblázky se sunuly po svahu před nimi. Čím víc se Lewin snažil pohybovat se docela tiše, tím víc hluku zřejmě nadělal. Luca spadl do trnitého keře, který hlasitě zapraskal, ale podařilo se mu z něj vymanit a jen těžce dýchal. Charlin uklouzl a půl cesty dolů sjel po zadku. Dole se však nic nepohnulo.

Kousek od tábora se Lewin zastavil a vyměnil si s přáteli rozčilený pohled. Pak se po špičkách přiblížil k táboru. Vlastní dech mu zněl jako dunění, stejně hlasitě jako chrápání nesoucí se od jedné ze čtyř větších hromádek. Lewin ztuhl, když chrápání utichlo a jedna z hromádek se pohnula. Pak se uklidnila a chrápání

se ozvalo nanovo. Lewin konečně začal zase dýchat.
Opatrně přidřepl u jedné z menších hromádek a odhrnul hrubou vlněnou pokrývku ztvrdlou špínou. Vzhlédla k němu Maigran s obličejem plným modřin a otoků, s šaty rozervanými téměř na hadry. Lewin jí položil ruku na ústa, aby nevykřikla, ale ona jenom zírala před sebe prázdným pohledem a ani nemrkla.
"Podříznu tě jako prase, kluku." Jedna z větších hromádek se převalila na stranu a muž s rozcuchaným plnovousem ve špinavých šatech se vyškrábal na nohy a v měsíčním světle se mu matně třpytil dlouhý nůž, jenž zachytával i narudlé světlo řeřavých uhlíků. Muž kopl do hromádek vedle sebe a ty se začaly hýbat a vrčet. "Právě jako prase. Umíš kvičet, kluku, nebo tvoji lidi jenom utíkají?"
"Utíkej," řekl Lewin, ale jeho sestra jen tupě hleděla před sebe. Lewin ji zoufale chytil za rameno a táhna ji za sebou vyrazil k místu, kde čekali ostatní. "Utíkej!" Ztuhle se vyškrábala z pokrývek, téměř bez vlády. Colline byla vzhůru - slyšel její kňourání - ale spíš jako by si k sobě těsněji přitahovala špinavé pokrývky a snažila se v nich schovat. Maigran tam stála a zírala do prázdna a nic neviděla.
"Zdá se, že nezvládneš ani to." Muž se zazubil a blížil se kolem ohně. Nůž držel nízko. Ostatní se teď hrabali z pokrývek, smáli se a sledovali zábavnou podívanou.
Lewin nevěděl, co dělat. Nemohl tu svou sestru nechat. Mohl jenom umřít. Možná by to poskytlo Maigran šanci na útěk. "Utíkej, Maigran! Prosím, utíkej!" Ani se nehnula. Jako by ho vůbec neslyšela. Co jí to udělali?
Vousáč se blížil, dával si na čas, chechtal se a bavil se pomalým postupem.
"Néééééééééééééééé!" Z noci se vyřítil Charlin a pažemi objal muže s nožem, přičemž ho strhl na zem. Ostatní muži vyskočili na nohy. Jeden, s vyholenou hlavou, která se mu v matném světle leskla, zvedl meč a rozpřáhl se na Charlina.
Lewin si nebyl jist, jak přesně se to všechno seběhlo. Nějak popadl železnou konvici za ouško a rozpřáhl se. Zasáhl holohlavého muže do hlavy s hlasitým křupnutím. Muž se zhroutil, jako by se mu rozpustily kosti. Lewina to vyvedlo z rovnováhy a on klopýtl, jak se snažil nespadnout do ohně. Nakonec upadl vedle holohlavého muže a konvici pustil z ruky. Tmavý muž s vlasy spletenými do copů zvedl jiný meč, připraven ho rozpárat. Lewin se odplazil po zádech dozadu jako pavouk s očima upřenýma na ostrý hrot meče a zoufale se snažil nahmátnout něco, čím by muže odrazil. Větev, cokoliv. Dlaň mu padla na kulatý kus dřeva. Škubl s ním dopředu a vrazil to šklebícímu se vousáči do břicha. Muži se tmavé oči rozšířily a meč mu vypadl z rukou. Z úst se mu vyřinula krev. Nebyl to klacek, ale oštěp.
Jakmile si Lewin uvědomil, co to vlastně drží, okamžitě ratiště pustil. Příliš pozdě. Odplazil se dozadu, aby na něj muž nespadl, a jen na zhrouceného muže zděšeně zíral a třásl se. Mrtvý muž. Muž, kterého sám zabil. Vítr byl náhle velice studený.
Po chvíli ho napadlo, proč ho nezabil některý z ostatních. Překvapilo ho, že jeho přátelé se choulí kolem uhlíků. Gearan, Luca a Alijha, všichni lapali po dechu a nad závoji proti prachu valili oči. Colline stále tiše vzlykala pod pokrývkou a Maigran stála s vytřeštěnýma očima. Charlin se choulil na kolenou. A ti čtyři muži, ti vesničani... Lewin hleděl z jedné nehybné hromádky na druhou.
"My... jsme je zabili." Lukovi se třásl hlas. "My... Světlo se nad námi smiluj."
Lewin se doplazil k Charlinovi a položil mu ruku na rameno. "Jsi zraněný?"
Charlin přepadl na bok. Ruce měl kluzké rudou tekutinou, jak svíral jílec nože, který mu trčel z břicha. "Bolí to, Lewine," zašeptal. Jednou se otřásl a světlo se mu vytratilo z očí.
"Co budeme dělat?" zeptal se Gearan. "Charlin je mrtvý a my... Světlo, co jsme to udělali? Co budeme dělat?"
"Odvedeme holky zpátky k vozům." - Lewin nedokázal odtrhnout zrak od Charlinových skelných očí. "To uděláme."
Posbírali všechno, co bylo k užitku, hlavně konvici a nože. Kovové věci se těžko sháněly. "Klidně si to můžeme vzít," prohlásil Alijha. "Určitě to ukradli někomu, jako jsme my."
Když však začal Alijha sbírat meče, Lewin ho zarazil. "Ne, Alijho. Tohle je zbraň vyrobená k zabíjení lidí. K ničemu jinému se nehodí." Alijha neřekl nic, jen přelétl pohledem čtyři mrtvá těla a podíval se na oštěpy, které Luca balil do pokrývek, aby měli na čem odnést Charlinovo tělo. Lewin se na mrtvé vesničany odmítl podívat. "Oštěp může sehnat jídlo do kotle, Alijho. Meč ale ne. Je to zakázáno Cestou."

Alijha stále nic neříkal, ale Lewin měl pocit, že se za závojem opovržlivě mračí. Přesto když konečně vyrazili do noci, meče zůstaly u pohasínajících uhlíků a mrtvých mužů.
Zpátky temnotou to byla dlouhá cesta, když nesli neumělá nosítka s Charlinem a vítr občas zvedal dusivá oblaka prachu. Maigran klopýtala s nimi a zírala přímo před sebe. Nevěděla, kde je, ani kdo jsou oni. Colline vypadala napůl mrtvá hrůzou, dokonce ji děsil i vlastní bratr, a když se jí kdokoliv dotkl, nadskočila. Takhle si Lewin jejich návrat nepředstavoval. V jeho představách se dívky smály, těšily se z návratu k vozům. Vlastně se všichni smáli. Nenesli Charlinovu mrtvolu. Ani je netížila vzpomínka na to, co udělali.
Na dohled se objevilo světlo ohňů pod kotlíky s večeří, a pak i vozy. Postroje již byly připraveny, aby je muži mohli použít, hned jak se rozední. Potmě nikdo neopouštěl přístřeší vozů, takže Lewina překvapilo, když viděl, jak se k nim rychle blíží tři postavy. Adanovy bílé vlasy bylo snadno vidět i za noci. Druhé dvě osoby byly Nerrine, Collineina matka, a Saralin, jeho a Maigranina. Lewin si s neblahou předtuchou sňal závoj proti prachu.
Ženy spěchaly ke svým dcerám, objaly je a tiše jim šeptaly na uklidněnou. Colline se sesula do matčina objetí a vydechla úlevou. Maigran Saralin, která si prohlížela modřiny a otoky na tváři své dcery, téměř nevnímala.
Adan se na mladé muže zamračil a ustarané vrásky na čele se mu ještě více prohloubily. "Ve jménu Světla, co se stalo? Když jsme zjistili, že jste taky pryč..." Odmlčel se, když spatřil nosítka s Charlinem. "Co se stalo?" zeptal se znovu, jako by se děsil odpovědi.
Lewin pomalu otevřel ústa, ale Maigran promluvila první.
"Zabili je." Zírala na něco v dálce a její hlas zněl jako hlas malého děvčátka. "Ti špatní muži nám ublížili. Oni... Pak přišel Lewin a zabil je."
"Takové věci nesmíš říkat, dítě," napomenula ji mírně Saralin. "Ty -" Zarazila se a zadívala se dceři do očí. Pak se obrátila a nejistě se zadívala na Lewina. "Je to...? Je to pravda?"
"Museli jsme," prohlásil Ajilha a v hlase se mu ozývala bolest. "Snažili se nás zabít. Zabili Charlina."
Adan ustoupil o krok zpátky. "Vy... jste zabili? Zabili jste člověka? A co Úmluva? Nikomu nesmíme ublížit. Nikomu! Neexistuje důvod dost dobrý, aby ospravedlnil zabití jiné lidské bytosti. Neexistuje!"
"Unesli Maigran, dědečku," řekl Lewin. "Unesli Maigran a Colline a ublížili jim. Oni -"
"To není důvod!" zařval Adan a třásl se vzteky. "Musíme přijímat, co přichází. Utrpení je na nás sesláno jako zkouška naší víry. My je přijímáme a přetrpíme! My nevraždíme! Vy jste sešli z Cesty, opustili jste ji. Už nejste Da'shain. Jste zkažení a já nedovolím, abyste zkazili i ostatní Aiely. Odejděte, cizinci. Vrazi! Ve vozech Aielů už nejste vítáni." Obrátil se a odkráčel, jako by již neexistovali. Saralin a Nerrine se vydaly za ním a vedly dívky s sebou.
"Matko?" řekl Lewin a trhl sebou, když na něj pohlédla studenýma očima. "Matko, prosím -"
"Kdo jsi, že mě takto oslovuješ? Schovej přede mnou svou tvář, cizinče. Měla jsem syna, kdysi, se stejnou tváří. Nepřeji si ji vidět u vraha." A odvedla Maigran za ostatními.
"Jsem pořád Aiel!" zařval Lewin, ale ony se neohlédly. Lewin měl dojem, že slyší Luku plakat. Zvedl se vítr a do vzduchu vylétl prach. Lewin si zahalil tvář. "Já jsem Aiel!"
* * *
Randovi se zabodly do očí prudce se mihotající blesky. Stále cítil bolest s Lewinovy ztráty a myšlenky mu divoce vířily hlavou. Lewin nenosil zbraň. Nevěděl, jak zbraň použít. Zabíjení ho děsilo. Nedávalo to smysl.
Teď už byl skoro vedle Muradina, ale ten o něm nevěděl. Muradinův úšklebek teď byl ztuhlý jako ve smrti. Na obličeji se mu perlil pot a třásl se, jako by chtěl utéci.
Randa nesly nohy dál, a zpátky.

KAPITOLA ŠESTÁ

Oddaní

Kupředu a zpátky.
Adan ležel v písčitém dolíku a objímal plačící děti svého mrtvého syna, stínil jim oči svým potrhaným kabátem. Jemu se také po tváři koulely slzy, ale tiše, jak ostražitě vyhlížel nad okrajem dolíku. Bylo jim pět a šest, takže jak Maigran, tak Lewin měli právo plakat. Adana překvapilo, že mu ještě nějaké slzy zbyly.
Některé vozy hořely. Mrtví leželi na místě, kde padli. Koně již byli odehnáni, až na ty, kteří byli stále připřaženi k těm několika málo vozům, jež byly vyprazdňovány. Pro jednou si nevšiml beden, které daly Aielům do opatrování Aes Sedai a jež byly nyní bezstarostně pohozeny v blátě. Nebylo to poprvé, co něco takového viděl, i mrtvé Aiely, ale tentokrát mu na tom nezáleželo. Muži s meči, oštěpy a luky, muži, kteří předtím zabíjeli, teď nakládali prázdné vozy. Nakládali na ně ženy. Adan se díval, jak smějící se vrahové Rheu, jeho dceru, strkají do vozu spolu s ostatními, až byly namačkány jako zvířata. Rhea, poslední z jeho dětí. Elwin zemřel v deseti letech hlady, Sorelle ve dvaceti na horečku, kterou její sny předpověděly, a Jarenovi bylo devatenáct, když se před rokem vrhl z útesu poté, co zjistil, že může usměrňovat. Dnes ráno Marind.
Adan chtěl křičet. Chtěl vyběhnout k vozům a zabránit jim, aby mu odvedli poslední dítě. Nějak je zastavit. A kdyby vyběhl? Zabili by ho a Rheu by stejně odvedli. Taky by mohli zabít i děti. Některá z těl ležících ve vlastní krvi byla maličká.
Maigran ho tiskla, jako by vycítila, že by mohl odejít, a Lewin ztuhl, jako by se chtěl přidržet pevněji, ale považoval se za příliš starého. Adan je pohladil po vláscích a dál si tiskl jejich obličejíky k hrudi. Sám se ale přiměl dívat, dokud vozy neodjely obklopeny výskajícími jezdci, dokud nebyli koně téměř mimo dohled na cestě ke kouřovým horám, lemujícím obzor.
Teprve tehdy vstal a vybídl děti, aby také vstaly. - "Počkejte tu na mě," nařídil jim. "Počkejte, dokud se nevrátím." Děti se tiskly k sobě, dívaly se na něj s bílými tvářičkami smáčenými slzami a jen nejistě kývaly.
Adan došel k jednomu z těl a jemně je převrátil. Siedra mohla spát, její tvář vypadala právě tak, jako

když se každé ráno probudil a viděl ji vedle sebe. Vždycky ho překvapilo, když si všiml šedin v jejích rudozlatých vlasech. Byla jeho láskou, jeho životem, věčně mladá a nová. Snažil se nedívat na krev, jež jí třísnila předek šatů, ani na zející ránu pod ňadry.
"Co chceš dělat teď, Adane? Pověz nám to! Co?"
Odhrnul Siedře vlasy z obličeje - ráda byla upravená - a vstal. Pomalu se obrátil čelem k hloučku rozzlobených a vyděšených lidí. Sulwin byl jejich vůdcem, vysoký muž s hluboko zapadlýma očima. Nechal si narůst vlasy, to Sulwin udělal, jako by se snažil zakrýt, že je Aiel. Hodně mužů to dělalo. Neznamenalo to žádný rozdíl, ani pro ty poslední jezdce, ani pro ty, jež přišli předtím.
"Chci pohřbít naše mrtvé, Sulwine, a jít dál." Oči mu zabloudily zpátky k Siedře. "Co jiného zbývá?"
"Jít dál, Adane? Jak můžeme jít dál? Nemáme koně. Nezbyla skoro žádná voda ani jídlo. Zbyly nám jen vozy plné věcí, pro které si Aes Sedai nikdy nepřijdou zpátky. Co to vůbec je, Adane? Co je to, že máme obětovat život, abychom ty krámy tahali po světě a dokonce se jich báli dotknout? Nemůžeme pokračovat, jako předtím."
"Můžeme!" zařval nyní Adan. "A budeme! Máme nohy. Máme záda. Jestli bude třeba, tak vozy potáhneme sami. Budeme věrně plnit naše povinnosti!" Překvapilo ho, když viděl vlastní zaťatou pěst. Pěst! Ruka se mu třásla, když rozevíral prsty, a svěsil ruku k boku.
Sulwin ustoupil dozadu, ale pak se vzepřel spolu se svými společníky. "Ne, Adane. Máme najít bezpečné místo, a někteří z nás to hodlají udělat. Můj děda mi vyprávíval příběhy, které slýchával jako malý chlapec, příběhy o době, kdy jsme žili v bezpečí a lidé přicházeli poslouchat náš zpěv. Chceme najít místo, kde budeme v bezpečí, a znovu začít zpívat."
"Zpívat?" ošklíbl se Adan. "Já ty staré příběhy slyšel taky, ale vy ty písně neznáte o nic víc než já. Písně jsou pryč a staré časy pominuly. Nevzdáme se povinnosti, již máme k Aes Sedai, abychom se honili za něčím, co je navěky ztraceno."
"Někteří z nás to udělají, Adane." Ostatní za Sulwinem přikyvovali. "Chceme najít bezpečné místo. A ty písně také. To uděláme!"
Ozvalo se prásknutí, které přimělo Adana otočit hlavu. Další ze Sulwinových kamarádů vykládali jeden z vozů a jedna velká plochá bedna spadla na zem a rozbila se, takže bylo vidět něco, co vypadalo jako leštěný dveřní rám z tmavě rudého kamene. Muži již vyprazdňovali i ostatní vozy, a nebyli to jenom Sulwinovi přátelé. Nejméně čtvrtina lidí, které tu viděl, tvrdě pracovala, aby na vozech nezůstalo nic než voda a jídlo.
"Nesnaž se nás zastavit," varoval ho Sulwin.
Adan se znovu přiměl rozevřít pěst. "Ty nejsi Aiel," prohlásil. "Zradil jsi všechno. Ať jsi cokoliv, už nejsi Aiel."
"My se držíme Cesty listu, jako to děláš ty, Adane."
"Jděte!" zařval Adan. "Jděte! Vy nejste Aielové! Jste ztracení! Ztracení! Nechci se už na vás dívat! Jděte!" Sulwin a ostatní až klopýtali, jak se od něj rychle snažili dostat co nejdál.
Adanovi pokleslo srdce ještě víc, když si prohlédl vozy a mrtvé, ležící mezi nimi. Tolik mrtvých. Tolik raněných sténajících, jak byli ošetřováni. Sulwin a jeho ztracení dávali při vykládání trochu pozor. Muži s meči některé bedny rozbili, než si uvědomili, že v nich není zlato ani jídlo. Jídlo bylo vzácnější než zlato.
Adan si prohlížel kamenný rám, sesuté hromady kamenných sošek, podivné tvary z křišťálu stojící mezi hliněnými nádobami s rouby chora, pro které neměli Sulwin a jeho lidé žádné využití. K čemu ty věci byly? Kvůli tomuhle měli být věrní? Pokud ano, budiž. Některé je možné zachránit. Nedalo se určit, co z toho by Aes Sedai považovaly za nejdůležitější, ale něco zachránit šlo.
Zahlédl Maigran a Lewina, jak se tisknou k sukním své matky. Byl rád, že Saralin přežila a postará se o ně. Jeho poslední syn, její manžel, otec jejích dětí, zemřel prvním šípem toho rána. Něco šlo zachránit. On zachrání Aiely za jakoukoliv cenu.
Poklekl a vzal Siedru do náruče. "Stále jsme věrní, Aes Sedai," zašeptal. "Jak dlouho musíme být věrní?" Sklonil hlavu na prsa své ženy a zaplakal.
* * *
Randa pálily v očích slzy. Tiše vyslovil: "Siedra." Cesta listu? To nebyla víra Aielů. Nedokázal myslet jasně. Vlastně nedokázal myslet skoro vůbec. Světla vířila rychleji a rychleji. Vedle něj Muradin otevíral

ústa v bezhlesém vytí. Aielovi lezly oči z důlků, jako by přihlížel smrti celého světa. Společně postoupili kupředu.

* * *

Jonai stál na okraji útesu a hleděl k západu přes vodu, od jejíž hladiny se odráželo slunce. Stovky leguí tím směrem leželo Comelle. Ležívalo Comelle. Comelle se kdysi tisklo k horám přehlížejícím moře. Stovky leguí na západ, kde se teď vzdouvalo moře. Kdyby byla Alnora stále naživu, možná by bylo snazší to snášet. Bez jejích snů ani nevěděl, kam jít a co dělat. Bez ní mu téměř nezáleželo na životě.

Když se obrátil a ploužil se zpátky k vozům čekajícím o míli dál, cítil každičký šedivý vlas. Vozů teď bylo méně a byly dost opotřebované. Také zbylo méně lidí, pár tisíc, kde bývaly desítky. Ale na zbývající vozy jich bylo příliš mnoho. Teď se vezly jenom děti příliš malé, aby mohly jít.

U prvního vozu se s ním setkal Adan, vysoký mladý muž s modrýma očima, které byly příliš ostražité. Jonai pořád čekal, že když se rychle ohlédne, spatří Willima. Ale Willim byl samozřejmě poslán pryč, už před lety, když začal usměrňovat bez ohledu na to, jak tvrdě se to snažil potlačit. Svět však měl stále ještě příliš mnoho mužů, kteří mohli usměrňovat. Museli posílat pryč chlapce, u nichž se objevily známky usměrňování. Museli. Ale Jonai si přál, aby měl své děti zpátky. Kdy to Esola zemřela? Byla tak maličká, že ji jen položili do narychlo vykopané jámy. Zabila ji stravující nemoc, když po ruce nebyla žádná Aes Sedai, aby ji vyléčila.

"Jsou tu ogierové, otče," řekl Adan vzrušeně. Jonai tušil, že jeho syn vždycky považoval jeho příběhy o ogierech právě jen za příběhy. "Přicházejí od severu."

Byla to pěkně odraná skupinka, k níž ho Adan vedl. Nebylo jich ani padesát, měli propadlé tváře, smutné oči a uši se štětičkami svěšené. Jonai si pomalu zvykal na strhané tváře vlastních lidí i prodřené, záplatované oděvy, ale vidět ve stejném stavu ogiery ho šokovalo. Měl však na starosti své lidi a povinnosti k Aes Sedai. Jak dlouho tomu je, co naposledy viděl Aes Sedai? Bylo to těsně po Alnořině smrti. Příliš pozdě pro Alnoru. Ta žena, která léčila nemocné, již ještě žili, vzala některé ze sa'angrialů a odešla svou cestou. Když se jí zeptal, kde že je nějaké bezpečné místo, jen se hořce zasmála. Šaty měla záplatované a u lemů prodřené. Jonai si nebyl jist, zda byla duševně zdravá. Tvrdila, že jeden ze Zaprodanců je jen částečně polapen, a možná vůbec ne. Izmael se stále dotýká světa, říkala. Musela být stejně šílená, jako zbývající muži Aes Sedai.

Jonai se vytrhl z minulosti a vrátil se zpátky k ogierům, již zde stáli a nejistě se kymáceli na svých velkých nohou. Od Alnořiny smrti byl až příliš roztěkaný. Ogierové měli v rukou chléb a misky. Jonai byl šokován, když pocítil bodnutí hněvu nad tím, že někdo se dělí o své ubohé zásoby jídla. Kolik z jeho lidí by se mohlo najíst z toho, co spotřebuje padesát ogierů? Ne. Správné bylo se podělit. Dát o své vlastní vůli. Stovka lidí? Dvě stovky?

"Máte rouby chora," řekl jeden z ogierů. Prsty pohladil trojlístky dvou semenáčků v květináčích přivázaných k postranici vozu.

"Pár," připustil stroze Adan. "Zahynuly, ale starší odřízli nové rouby, než staré uschly úplně." Neměl na stromy čas. Musel se starat o lidi. "Jak zlé to je na severu?"

"Zlé," odpověděla jedna ogieřice. "Spálené země se sunou na jih a je tam plno myrddraalů a trolloků."

"Myslel jsem, že jsou všichni mrtví." Takže na sever ne. Na sever zamířit nemohli. Tak na jih? Jerenské moře leželo deset dní cesty na jih. A bylo tam vůbec ještě? Byl unavený. Tolik unavený. "Přišli jste od východu?" zeptal se jiný ogier. - Vytřel misku kouskem chleba a ten spolkl: "Jak to vypadá na východě?"

"Špatně," odvětil Jonai. "Pro vás možná ne tak špatně. Před deseti - ne dvanácti dny nám nějací lidé ukradli třetinu koní, než jsme jim unikli. Museli jsme opustit vozy." To ho bolelo. Opuštěné vozy a to, co na nich bylo. Věci, které Aes Sedai daly Aielům do opatrování, zůstaly nyní opuštěny. Že to nebylo poprvé, všechno jenom zhoršovalo. "Skoro každý, koho jsme potkali, nám sebral, co se mu zalíbilo. Ale k ogierům se třeba takhle chovat nebudou."

"Snad," řekla ogieřice, jako by tomu nevěřila. Jonai si nebyl jist, zda tomu věří sám. Žádné bezpečné místo neexistovalo. "Nevíš, kde je nějaká država!"

Jonai na ni zíral. "Ne. Ne, to nevím. Ale vy přece určitě dokážete najít svou državu"

"Utíkali jsme tak daleko a tak dlouho," ozval se ogier uprostřed hloučku, a další dodal s lítostivým

zahřměním: "Krajina se tolik změnila."
"Myslím, že musíme brzy najít nějakou državu, nebo zemřeme," připojila první ogieřice. "Cítím... toužení... v kostech. Musíme najít državu. Musíme."
"Nemůžu vám pomoci," pravil smutně Jonai. Sám se cítil stísněný. Země se změnila tak, že už ji nikdo neznal, a stále se měnila, takže pláň, po níž loni putovali, teď mohla být vysokou horou. Spálené země se rozrůstaly. Myrddraalové a trolloci byli stále naživu. Lidé kradli, lidé s tvářemi jako zvířata, lidé, kteří nepoznávali Da'shainy, ani o nich nevěděli. Skoro nemohl dýchat. Ogierové, ztraceni. Aielové, ztraceni. Všechno ztraceno. Stísněnost se změnila v bolest a Jonai klesl na kolena, převrátil se a tiskl si hruď. Jeho srdce jako by někdo držel v pěsti a tiskl.
Vedle něj ustaraně poklekl Adan. "Otče, co se děje? Co se stalo? Můžu něco udělat?"
Jonaiovi se podařilo chytit syna za potrhaný límec a přitáhl si ho blíž. "Odveď - lidi - na jih." Musel slova vyrážet mezi záchvaty křečí, které mu rvaly srdce na kusy.
"Otče, to ty musíš -"
"Poslouchej. Poslouchej! Odveď je - na jih. Odveď - Aiely - do bezpečí. Dodržuj - Úmluvu. Hlídej - co nám - Aes Sedai daly - dokud - se pro to nevrátí. Cesta - listu. Musíš -" Snažil se. Solinda Sedai to musela pochopit. Snažil se. Alnora.
* * *
Alnora. To jméno se vytratilo a bolest v Randových prsou povolila. Nedávalo to smysl. Vůbec to nedávalo smysl. Jak mohli tihle lidé být Aiely?
Sloupy se oslepivě blýskaly. Vzduch se vlnil a vířil.
Vedle něho Muradin otevíral doširoka ústa ve snaze zakřičet. Aielan si drásal závoj, drásal si tvář, až mu na obličeji po nehtech zůstávaly krvavé skvrny.
Kupředu.
* * *
Jonai spěchal prázdnými ulicemi a snažil se nedívat na pobořené domy a mrtvé stromy chora. Všechny byly mrtvé. Aspoň že poslední z dávno opuštěných jokár byly odtaženy. Země pod jeho nohama se stále ještě otřásala. Měl na sobě samozřejmě pracovní oděv, cadin'sor, i když práce, kterou dostal, nebyla taková, pro niž se cvičil. Bylo mu třiašedesát, byl v rozpuku života, ještě nebyl dost starý, aby měl šedé vlasy, ale cítil se jako unavený stařec.
Když vstoupil do Síně služebníků, nikdo ho nezastavil. Ve velkém vchodu s mohutnými sloupy nikdo nebyl, aby ho vyzpovídal nebo pozdravil. Uvnitř se hemžila spousta lidí s náručemi plnými papírů či krabic, s neklidnými pohledy, ale nikdo se na něj ani nepodíval. Bylo vidět, že jsou všichni vyděšení, a strach rostl pokaždé, když se země otřásla. Jonai znepokojeně prošel předpokojem a vyběhl nahoru po širokých schodech. Na stříbřitě bílém elkameni bylo bláto. Nikdo neměl čas. Možná na tom ani nikomu nezáleželo.
Na široké dveře, které hledal, nebylo třeba klepat. Nebyly to velké pozlacené dveře do sklizňového sálu, ale dveře prosté a nenápadné. Jonai dovnitř vklouzl tiše a byl rád, že tak učinil. Kolem dlouhého stolu stálo na tucet Aes Sedai a hádaly se. Očividně si nevšímaly toho, že se budova stále otřásá. Všechno to byly ženy.
Jonai se zachvěl a napadlo ho, zda budou kdy muži ještě někdy stát při takovém setkání. Když viděl, co je na stole, otřásl se mnohem silněji. Křišťálový meč - možná předmět síly, možná jen ozdoba, to Jonai nepoznal - přidržoval Dračí zástavu Luise Therina Rodovraha, rozprostřenou jako ubrus a přepadající na podlahu. Srdce se mu sevřelo. Co to tady dělá? Proč to nebylo zničeno a vzpomínka na toho prokletého muže také?
"K čemu je tvé věštění?" Oselle skoro křičela, "když nám nemůžeš říci kdy?" Dlouhé černé vlasy jí jen vlály, jak potřásala hlavou. "Závisí na tom celý svět! Budoucnost! Samotné kolo!"
Tmavooká Deindra jí čelila s obvyklým klidem. "Já nejsem Stvořitel. Já vám můžu říci jenom to, co jsem vyvěštila."
"Klid, sestry." Solinda z nich byla nejklidnější. Její starodávné pružné šaty byly jen jako světle modrá mlha. Sluncem vyrudlé vlasy jí spadaly do pasu a měly skoro stejnou barvu jako jeho vlastní. Jeho děd jí sloužil jako mladý muž, ale ona vypadala mladší než on. Byla Aes Sedai. "Čas svárů mezi námi pominul.

Zítra ráno tu budou Jarik a Haindar."
"Což znamená, že si nemůžeme dovolit chyby, Solindo."
"Musíme vědět..."
"Je nějaká naděje na..."
Jonai přestal poslouchat. Všimnou si ho, až budou připraveny. Nebyl jediný v místnosti kromě Aes Sedai. U stěny vedle dveří seděl Somešta, velká postava zdánlivě spletená z lián a listí, a hlavou i tak dosahoval vysoko nad Jonaie. Nymovi se přes obličej táhla brázda svraštělých hnědých a ožehlých černých listů a zkrabatila zelenou trávu jeho vlasů. Když se podíval na Jonaie, jeho oříškové oči vypadaly ustaraně.
Jonai mu kývl na pozdrav a Somešta přejel prstem po štěrbině a zamračil se. "Známe se?" zeptal se tiše.
"Jsem tvůj přítel," odvětil smutně Jonai. Neviděl Someštu celá léta, ale slyšel o tom. Slyšel, že většina nymů je mrtvá. "Nosil jsi mě na ramenou, když jsem byl malý. To si na nic nevzpomínáš?"
"Zpěv," řekl Somešta. "Zpívalo se? Tolik toho zmizelo. Aes Sedai říkají, že se něco vrátí. Ty jsi Dračí dítě, nebo ne?"
Jonai sebou trhl. To jméno vyvolávalo potíže, i když to nebyla pravda. Ale kolik občanů teď věřilo, že Da'shain Aielové kdysi sloužili Draku a ne ostatním Aes Sedai?
"Jonaii?"
Obrátil se po zvuku Solindina hlasu, a když se přiblížila, poklekl na koleno. Ostatní Aes Sedai se stále hádaly, ale tišeji.
"Je všechno připraveno, Jonaii?" zeptala se.
"Všechno, Aes Sedai. Solindo Sedai..." Zaváhal a zhluboka se nadechl. "Solindo Sedai, někteří z nás si přejí zůstat. Můžeme dál sloužit."
"Víš, co se stalo Aielům v Tzoře?" Jonai kývl - a ona si povzdechla a natáhla ruku, aby mu uhladila krátké vlasy, jako když byl malý. "Ovšemže to víš. Vy Da'shainové máte víc odvahy než... Deset tisíc Aielů spojilo ruce a zpívalo, snažilo se připomenou šílenci, kdo jsou a kým on býval, snažili se ho obrátit svými těly a písní. Jarik Mondoran je zabil. Stál tam a civěl na ně jako na hádanku, zabíjel je, a oni uzavírali řadu a zpívali. Slyšela jsem, že poslednímu Aielovi naslouchal skoro hodinu, než ho zabil. A pak shořela Tzora, jediným velkým plamenem, který pohltil kámen, kov i těla. Tam, kde kdysi stávalo druhé největší město na světě, je teď jen skleněná plocha."
"Mnoho lidí mělo čas uprchnout, Aes Sedai. Da'shainové jim vykoupili čas k útěku. My se nebojíme."
Její ruka se mu ve vlasech bolestivě sevřela. "Občané už utekli do Paaran Disenu, Jonaii. Kromě toho Da'shainové musejí zahrát ještě jednu roli, jen kdyby Deindra dohlédla dost daleko, aby řekla jakou. V každém případě tu chci něco zachránit, a to něco jste vy."
"Jak říkáš," přitakal váhavě. "Postaráme se o to, co jste nám svěřily, dokud to nebudete chtít zpátky."
"Ovšem, ty věci, které jsme vám daly." Usmála se na něj a pustila ho, znovu mu uhladila vlasy a založila si ruce na prsou. "Odnesete... ty věci... do bezpečí, Jonaii. Budete v pohybu, stále v pohybu, dokud nenajdete bezpečné místo, kde vám nikdo neublíží."
"Jak říkáš, Aes Sedai."
"A co Coumin, Jonaii? Už se uklidnil?"
Nevěděl o žádném způsobu, jak jí to říci. Raději by si ukousl jazyk. "Můj otec se skrývá někde ve městě. Snažil se nás přemluvit k... odporu. On nebude poslouchat, Aes Sedai. Nebude poslouchat. Našel někde staré úderné kopí a..." Nedokázal pokračovat. Očekával, že se rozzlobí, ale jí se v očích zaleskly slzy.
"Dodržuj Úmluvu, Jonaii. Jestli Da'shainové ztratí všechno ostatní, dohlédni na to, aby dodržovali Cestu listu. Slib mi to."
"Ovšem, Aes Sedai," řekl dost šokované. Úmluva tvořila Aiely a Aielové tvořili Úmluvu. Opustit Cestu bylo, jako by opustili to, čím byli. Coumin byl zrůda. Byl velice divný už od dětství, jak se povídalo, skoro jako by vůbec nebyl Aiel, i když nikdo nevěděl proč.
"Teď jdi, Jonaii. Chci, abyste do rána byli co nejdál od Paaran Disenu. A dobře si pamatuj - pořád v pohybu. Udrž Aiely v bezpečí."
Jonai se vkleče uklonil, ale ona už se zatím opět cele ponořila do hádky.

"Můžeme věřit Kodamovi a jeho druhům, Selindo?"
"Musíme, Oselle. Jsou mladí a nezkušení, ale téměř nedotčení špínou a... Nemáme jinou možnost."
"Tak uděláme, co musíme. Meč musí počkat. Somešto, máme úkol pro posledního nyma, jestli to uděláš. Žádaly jsme tě o příliš mnoho, teď musíme požádat o víc."
Jonai se obřadně odpoklonkoval, když se nym zvedl a hlavou se dotkl stropu. Aes Sedai, již ponořené do svého plánu, se na něj ani nepodívaly, ale on jim stejně prokázal poslední poctu. Nemyslel si, že je ještě někdy uvidí.
Vyběhl se Síně služebníků a běžel celou cestu z města k místu, kde čekalo velké shromáždění. Tisíce vozů v deseti zástupech se táhly téměř dvě legue. Vozy naložené jídlem a sudy s vodou, vozy naložené věcmi v bednách, které Aielům do opatrování svěřily Aes Sedai, angrialy a sa'angrialy a ter'angrialy, všechno věci, které bylo třeba udržet z dosahu mužů, kteří šíleli, zatímco se dotýkali jediné síly. Kdysi by byly jiné způsoby, jak ty věci přepravit, jo-káry, skokani, vznášídla a velká šo-křídla. Nyní museli stačit s námahou sehnaní koně a vozy. Mezi povozy stáli lidé, dost na zabydlení slušného města, ale možná všichni Aielové, kteří na světě zbyli.
Stovka jich mu vyšla vstříc, muži i ženy, představitelé dožadující se zpráv, zda Aes Sedai dovolily některým zůstat. "Ne," sdělil jim Jonai. Někteří se váhavě zamračili, a on dodal: "Musíme poslechnout. Jsme Da'shain Aielové a posloucháme Aes Sedai."
Hlouček se pomalu rozešel mezi vozy a Jonai měl dojem, že slyší Couminovo jméno, ale nenechal se tím rozčílit. Spěchal k vlastnímu vozu v čele jednoho z prostředních zástupů. Koně už byli celí nervózní, jak se země neustále otřásala.
Jeho synové již seděli na kozlíku - Willin, patnáctiletý, držel opratě, a Adan, desetiletý, vedle něj. - Oba se zubili nervózním vzrušením. Maličká Esola si hrála s panenkou na vozové plachtě, jíž byl převázán jejich majetek - a, což bylo důležitější, věci, které jim svěřily Aes Sedai. Nebylo dost místa, aby se vezli než ti nejmladší a nejstarší. Za kozlíkem byl tucet roubů chora v hliněných květináčích, aby byly zasazeny, až najdou bezpečné místo. Možná bylo hloupé je vozit s sebou, ale chora v květináči nechyběla na žádném z vozů. Něco z dávno minulých časů. Symbol lepších časů, které musejí přijít. Lidé potřebovali naději a symboly.
Alnora čekala vedle spřežení a bohaté černé kadeře jí splývaly na ramena. Připomněla mu dobu, kdy ji poprvé uviděl, ještě jako malou holku. Ale teď jí starosti vryly vrásky kolem očí.
Podařilo se mu na ni usmát a skrýt starosti ve vlastním srdci. "Všechno bude v pořádku, ženo mého srdce." Alnora neodpověděla a on dodal: "Snila jsi?"
"O ničem brzkém," zamumlala. "Všichni budou zcela v pořádku, všechno bude v pořádku a všechny možné věci budou v pořádku." Roztřeseně se usmála a pohladila ho po tváři. "S tebou vím, že to tak bude, muži mého srdce."
Jonai mávl rukama nad hlavou a signál se nesl dál čekajícími řadami. Vozy se pomalu vydaly na cestu, Aielové opouštěli Paaran Disen.
* * *
Rand zavrtěl hlavou. Příliš. Vzpomínky se tlačily jedna na druhou. Vzduch jako by se změnil v jediný záblesk světla. Vítr zvedal drsný prach v tančící oblaka. Muradin si do obličeje vyryl hluboké brázdy. Nyní si drásal oči. Kupředu.
* * *
Coumin v pracovních šatech klečel na okraji zorané země. Měl na sobě prostý, hnědošedý kabát, spodky a měkké boty s tkanicemi. Klečel v řadě s ostatními kolem pole, deset mužů Da'shain Aielů na vzdálenost dvou rozpřažených paží a pak ogier, a tak dál kolem celého pole. Viděl další pole, stejně obstoupené, a za nimi vojáky s jejich údernými kopími sedící na obrněných jo-kárách. Nad hlavou bzučelo na hlídce vznášídlo, smrtící černá kovová vosa se dvěma muži. Couminovi bylo šestnáct a ženy rozhodly, že jeho hlas je konečně dost hluboký, aby se mohl připojit k ostatním při zpěvu osivu.
Vojáci ho fascinovali, muži i ogierové, jako by ho fascinoval barevný jedovatý had. Oni zabíjeli. Děd jeho otce, Charn, tvrdil, že kdysi - nebyli žádní vojáci, ale Coumin tomu nevěřil. Kdyby nebyli žádní vojáci, kdo by zastavil noční jezdce a trolloky a zabránil jim, aby nepřišli a všechny nepobili? Ovšem, Charn tvrdil, že tenkrát nebyli žádní myrddraalové ani trolloci. Žádní Zaprodanci, žádní Stínutvoři. Měl

mnoho příběhů, o nichž tvrdil, že pocházejí z časů, než byli vojáci, noční jezdci a trolloci, když, jak tvrdil, Temný pán hrobů byl spoután a nikdo neznal jeho jméno ani slovo "válka". Coumin si takový svět neuměl představit. Válka byla stará záležitost, když se narodil.
Charnovy příběhy se mu líbily, i když se nedokázal přimět, aby jim uvěřil, ale některé starému muži vysloužily mračení i hubování. Jako když tvrdil, že kdysi sloužil jednomu ze Zaprodanců. A ne jen tak nějakému Zaprodanci, ale samotné Lanfear. To klidně mohl tvrdit, že sloužil Izmaelovi. Když už si Charn musel vymýšlet příběhy, Coumin si přál, aby tvrdil, že sloužil Luisi Therinu, samotnému největšímu vůdci. Samozřejmě každý by se hned ptal, proč neslouží Draku teď, ale to by bylo lepší, než jak zatím věci vypadaly. Coumin neměl rád způsob, jakým se občané na Charna dívali, když tvrdil, že Lanfear nebyla vždycky zlá a špatná.
Neklid na konci pole mu prozradil, že se blíží jeden z nymů. Velká postava, o hlavu, ramena a prsa vyšší než nejvyšší z ogierů, vstoupila na osetou plochu, a Coumin se nemusel dívat, aby viděl, jak se její šlépěje plní zelenými výhonky. Byl to Somešta, obklopený mrakem motýlů, bílých, žlutých a modrých. Městští lidé začali vzrušeně šeptat a lidé, jimž patřilo toto pole, se seběhli a dívali se. Každé pole už bude mít svého nyma.
Coumina napadlo, jestli by se mohl Somešty zeptat na Charnovy vyprávěnky. Jednou s ním mluvil a Somešta byl starý dost, aby věděl, jestli Charn mluví pravdu. Nymové byli starší než kdokoliv. Někteří tvrdili, že nymové nikdy neumírají, aspoň ne dokud rostou rostliny. Ale teď nebyl čas přemýšlet o tom, jak vyzvídat na nymovi.
Ogierové začali, jak se slušelo, vstali a začali zpívat. Mohutné dunění znělo, jako by pěla sama země. Aielové vstali a hlasy mužů načaly vlastní píseň, jejichž nejhlubší tóny zněly v porovnání se zpěvem ogierů jako fistule. Přesto se písně proplétaly a Somešta ta vlákna vzal a spletl je do svého tance. Klouzal po poli dlouhými kroky, s rozpřaženými pažemi, a kolem něj vířili motýli a přistávali na jeho roztažených prstech.
Coumin slyšel zpěv osivu i z ostatních polí, slyšel ženy, jak tleskáním pobízejí muže dál, a jejich rytmus byl jako tlukot srdce nového života, ale bylo to jaksi vzdálené. Píseň ho pohltila a on téměř cítil, že je to on sám, a ne zvuky, které vydává, co Somešta vplétá do půdy a kolem semínek. Ale už to nebyla semínka. Celé pole pokrývaly výhonky zemais, tam, kam nym šlápl, vyšší než jinde. Těchto rostlinek se nedotkne žádná sněť ani žádný hmyz. Výzpěvné osení, nakonec doroste do výšky dvakrát větší, než byl dospělý muž, a naplní městské sýpky. Pro tohle se Coumin zrodil, pro tuhle píseň a ostatní zpěvy osivu. Nelitoval skutečnosti, že ho Aes Sedai ve věku deseti let předali tvrdíce, že mu chybí jiskra. Být cvičen Aes Sedai mohlo být úchvatné, ale rozhodně ne víc než tato chvíle.
Píseň pomalu utichala. Aielové ji dováděli ke konci. Somešta zatančil ještě pár kroků, než umlkly poslední hlasy, a zdálo se, že píseň ještě visí ve vzduchu po dobu, co se pohyboval. Pak se nym zastavil a bylo po všem.
Coumina překvapilo, že městští lidé jsou pryč, ale neměl čas se divit, kam odešli nebo proč. Přicházely ženy a se smíchem mužům blahopřály. Coumin teď byl jedním z mužů, již ne chlapec, i když ho ženy zatím střídavě líbaly na rty a rozhrabovaly mu krátké rusé vlasy.
Tehdy zahlédl toho vojáka, jen o pár kroků dál, jak je pozoruje. Odložil někam úderné kopí a barvitou bojovou pláštěnku, ale stále měl přilbu, jako nějakou obludnou hmyzí hlavu, jejíž čelisti mu zakrývaly obličej, i když černé úderné hledí měl zdvižené. Jako by si uvědomil, že stále vyčnívá, voják si přilbu sňal, takže bylo vidět, že je to snědý mladý muž jen o čtyři pět let starší než Coumin. Coumin pohlédl do vojákových nemrkajících hnědých očí a zachvěl se. Ten obličej byl jen o čtyři pět let starší, ale ty oči...
Voják byl také vybrán v deseti letech pro výcvik. Coumin byl rád, že Aielové byli této volby ušetřeni. Přistoupil k nim jeden z ogierů, Tomada, a zvídavě naklápěl uši se štětičkami dopředu. "Máš nějaké zprávy, válečný muži? Zatímco jsme pěli, viděl jsem mezi jo-kárami nějaké vzrušení."
Voják zaváhal. "Asi vám to můžu říct, i když to není potvrzeno. Dostali jsme zprávu, že Luis Therin a jeho rytíři podnikli dnes ráno za úsvitu útok proti Shayol Ghulu. Něco ruší komunikace, ale zpráva říká, že průlom byl uzavřen a většina Zaprodanců je na druhé straně. Možná všichni."
"Takže je po všem," vydechl si Tomada. "Konečně je po všem, Světlo budiž pochváleno."
"Ano." Voják se rozhlédl kolem sebe a náhle vypadal ztracený. "Já... asi je po všem. Asi..." Podíval se na

své ruce a pak je znovu nechal klesnout k bokům. Mluvil unaveně. "Místní lidé se nemůžou dočkat, až začnou oslavy. Jestli je ta zpráva pravdivá, mohlo by to trvat i několik dní. Rád bych věděl, jestli...? Ne, nebudou chtít, aby se k nim připojili vojáci. Vy byste chtěli?"
"Dnes v noci snad," řekl Tomada. "Ale musíme navštívit ještě tři města, než dokončíme okruh."
"Ovšem. Pořád máte co dělat. Máte tohle." Voják se znovu rozhlédl kolem sebe. "A pořád tu jsou trolloci. I když budou Zaprodanci pryč, pořád tu jsou trolloci. A noční jezdci." Kývl si pro sebe a vydal se zpátky k jo-kárám.
Tomada teď samozřejmě nevypadal vzrušeně, ale Coumin byl stejně ohromený jako mladý voják. Válka že skončila? Jak bude svět bez války vypadat? - Náhle si musel promluvit s Charnem.
Ještě než dorazil k městu, vstříc se mu vyvalily zvuky veselí a oslav - smích a zpěv. Zvony na věži městské radnice rozmarně vyzváněly. Městští lidé tancovali v ulicích, muži, ženy i děti. Coumin před nimi uhýbal a pátral. Charn se rozhodl přebývat v jednom z hostinců, kde se scházeli Aielové, místo aby vyšel ven a zpíval. Dokonce ani Aes Sedai již nemohly udělat nic, aby ho přestala bolet kolena - ale kvůli tomuhle určitě vyšel ven.
Coumina náhle cosi zasáhlo do úst a podlomily se mu nohy. Už se zvedal na kolena, když si teprve uvědomil, že je na zemi. Ruku, kterou si přitiskl na ústa, měl celou od krve. Vzhlédl, a viděl nad sebou rozzlobeného městského muže, jenž si foukal na ruku. "Proč jsi to udělal?" zeptal se ho Coumin.
Městský muž na něj plivl. "Zaprodanci jsou mrtví. Mrtví, slyšíš? Lanfear tě teď už nebude chránit. Vykořeníme všechny, co kdy sloužili Zaprodancům, zatímco předstírali, že jsou na naší straně, a zatočíme s vámi jako s tím bláznivým stařík em."
Za rukáv ho zatahala jakási žena. "Pojď pryč, Tomo. Pojď pryč a drž ten svůj hloupý jazyk za zuby! Copak chceš, aby si pro tebe přišli ogierové?" Muž, náhle ostražitý, se nechal odtáhnout do davu.
Coumin se s námahou vyškrábal na nohy a rozběhl se, nevšímaje si krve, jež mu stékala po bradě. Hostinec byl prázdný a tichý. Nebyl tu dokonce ani hostinský, ani kuchařka, ani její pomocníci. Coumin proběhl budovou volaje: "Charne? Charne? Charne?"
Možná je vzadu. Charn rád sedával pod kořennými jabloněmi za hostincem a vyprávěl své příběhy ze dnů, kdy byl mlád.
Coumin doběhl k zadním dveřím a klopýtl. Spadl na zem. Noha se mu zachytila o prázdnou botu. O jednu z Charnových červených látkových bot, které stále nosil, když se teď nepřipojoval ke zpěvu. Cosi Coumina přimělo vzhlédnout.
Bělovlasý Charn visel na provaze přivázaném k jednomu stropnímu trámu, jednu nohu bosou, jak si skopl botu, prsty jedné ruky zat'até do krku, jak se snažil uvolnit provaz.
"Proč?" zeptal se Coumin. "My jsme Da'shainové. Proč?" Nebyl tu nikdo, kdo by mu odpověděl.
Coumin si tiskl botu k hrudi, klečel tu, zíraje nahoru na Charnovo mrtvé tělo, a kolem se nesl hluk veselí.
* * *
Rand se zachvěl. Světlo ze sloupů se změnilo v mihotavý modrý opar, který vypadal pevný na dotek, a jemu se zdálo, že mu to vytahuje nervy z těla. Vítr vyl, jediný mohutný vír vytahující prach nahoru. Muradinovi se podařilo zahalit si tvář. Zakrvácené oční důlky slepě zíraly nad černým závojem. Aiel přežvykoval a na hruď mu stékala krvavá pěna. Kupředu.
* * *
Charn šel po jedné široké, přeplněné ulici pod rozložitými větvemi stromů chora, jejichž trojlístky přinášely klid a spokojenost ve stínech stříbřitých budov, jež jako by se dotýkaly nebe. Město bez stromů chorá by vypadalo pustě jako divočina. Jo-káry tiše bzučely ulicí a po obloze přelétlo velké bílé šo-křídlo, přenášející občany do Comelle nebo Tzory nebo někam jinam. Charn šo-křídel používal zřídka - pokud se potřeboval dostat někam daleko, obvykle s ním cestovala Aes Sedai - ale dneska v noci ji použije na cestu do Mjinn. Dneska byly jeho pětadvacáté jmeniny a dneska v noci hodlal přijmout Nallinu poslední nabídku k sňatku. Napadlo ho, zda ji to překvapí. Odmítal ji skoro rok, protože se ještě nechtěl usadit. Znamenalo by to přejít do služby Zorelle Sedai, které Nalla sloužila, ale Mierin Sedai jí už dala své požehnání.
Charn zahnul za roh a jen tak tak stačil zahlédnout tmavého muže se širokými rameny a módně zastřiženou úzkou bradkou, než ho muž ramenem srazil dozadu, až mu hlava odskočila od chodníku a

před očima mu zavířily hvězdičky. Omámeně tam ležel.
"Dávej pozor, kam šlapeš," vyjel vousáč podrážděně, upravil si červený kabátec bez rukávů a popotáhl krajku na zápěstí. Černé vlasy po ramena měl stažené do culíku. To byla také poslední móda, jak nejvíc se někdo, kdo nepřísahal na Úmluvu, odvážil napodobit Aiely.
Světlovlasá žena, která s ním byla, mu položila ruku na paži. Žena měla šaty z měňavě bílé pružné látky, a jak náhle upadla do rozpaků, látka byla ještě měňavější. "Jome, podívej na jeho vlasy. Je to Aiel, Jome."
Charn si ohmatával hlavu, jestli ji nemá rozbitou, a projížděl si prsty krátce zastřižené, rudozlaté vlasy. Místo zavrtění hlavou se popotáhl za delší culík na temeni. Asi bude mít bouli, usoudil, ale nic horšího.
"To je." Mužovo podráždění se změnilo ve starost. "Odpusť mi, Da'shaine. To já jsem ten, kdo by se měl dívat, kam jde. Ukaž, pomohu ti vstát." A již dělal, co říkal, a zvedal Charna na nohy. "Jsi v pořádku? Dovol, zavolám skokana, aby tě odvezl, kam máš namířeno."
"Nic mi není, občane," řekl Charn mírně. "Opravdu, byla to moje chyba." To taky byla, že tolik spěchal. Mohl toho člověka zranit. "Neublížil jsem ti? Prosím, odpusť mi."
Muž otevřel ústa, aby něco namítl - občané to vždycky dělali, zřejmě si mysleli, že Aielové jsou z foukaného skla - ale než stačil promluvit, země se jim zavlnila pod nohama. Vzduch se také zavlnil v šířících se vlnách. Muž se nejistě rozhlédl kolem sebe, roztáhl kolem sebe i kolem své dámy módní pláštík z vlnivého sukna, až se zdálo, že se tu jejich hlavy vznášejí bez těl. "Co je to, Da'shaine?"
Ostatní, kteří zahlédli Charnovy vlasy, se seběhli kolem a znepokojeně kladli tutéž otázku, ale Charn si jich nevšímal a dokonce mu bylo jedno, zda se chová hrubě. Vlastně se začal tlačit davem s očima upřenýma na Sharom. Bílou kouli, dvě stě sáhů v průměru, vznášející se vysoko nad modrými a bílými kupolemi Collam Daan.
Mierin říkala, že dnešek je ten den. Tvrdila, že našla nový zdroj jediné síly. Ženy i muži Aes Sedai budou schopni se dotknout stejného zdroje, ne rozdělených polovic. - Co muži a ženy dokážou udělat společně, bude nyní ještě větší, když nebudou žádné rozdíly. A dneska říkala, že se ho s Beidomonem dotknou poprvé - naposled, kdy muži a ženy budou pracovat společně vládnouce rozličnou silou. Dneska.
Od Sharom se na uhlově černém ohni oddělilo cosi, co vypadalo jako maličký odštěpek běli. Sestupovalo to, klamně pomalé a bezvýznamné. Pak se všude na obrovské bílé kouli objevily stovky děr. Sharom se rozlomila jako vejce a začala se snášet dolů, padala, jako obsidiánové peklo. Oblohou se šířila temnota a nepřirozená noc spolkla slunce, jako by světlo těch plamenů bylo černotou. Lidé ječeli, ječeli všude.
S prvním zábleskem ohně se Charn rozběhl ke Collan Daan, ale věděl, že jde pozdě. Přísahal, že bude sloužit Aes Sedai, a opozdil se. Při běhu mu po tvářích stékaly slzy.
* * *
Rand mrkal, aby zahnal jiskřičky, které se mu dělaly před očima, a oběma rukama si tiskl hlavu. Obraz mu stále táhl hlavou, ta obrovská koule, hořící černým ohněm a snášející se k zemi. Opravdu jsem viděl, jak do věznice Temného dělají díru? Viděl? Stál na okraji skleněných sloupů a zíral na avendesoru. Strom chora. Město je bez stromů chora pustina. A teď zůstal než jeden. Sloupy jiskřily modrou září, kterou vydávala jedna z kupolí v mlze nahoře, ale světlo opět připomínalo jen třpytný odraz. Po Muradinovi nebylo ani stopy. Rand si nemyslel, že se Aiel dostal ze skleněného lesa. Ani že se z něj někdy dostane.
Náhle cosi přitáhlo jeho pozornost. Nízko ve větvích stromu života. Pomalu se pohupující postava. Muž, visící z tyče položené mezi dvěma větvemi na provaze, který měl kolem krku.
Rand zařval a rozběhl se ke stromu, zachytil saidín, ten ohnivý meč mu vskočil do rukou ještě ve výskoku, kdy přesekával provaz. Spolu s Matem dopadl na zaprášené bílé dláždění s dvojím zaduněním. Tyč se uvolnila a se zařinčením dopadla vedle nich. Nebyla to tyč, ale podivný oštěp s černým ratištěm a krátkou čepelí meče místo hlavice, lehce zakřivenou, s jediným břitem. Randovi by bylo jedno, i kdyby byla třeba ze zlata a cuendillaru vykládaná safíry a rubíny.
Pustil meč i sílu a serval Matovi z krku provaz. Přitiskl příteli ucho na hruď. Nic. Zoufale Matovi rozevřel kabátec a košili a přetrhl řemínek stříbrného medailonku, který měl Mat na prsou. Odhodil medailonek stranou a znovu se zaposlouchal. Nic. Žádný tlukot srdce. Mrtev. Ne! Byl by v pořádku, kdybych mu nedovolil, aby mě sem následoval. Nemůžu dovolit, aby zemřel!

Jak nejsilněji dokázal, udeřil Mata pěstí do hrudi a zaposlouchal se. Nic. Znovu udeřil a poslouchal. Ano. Teď. Slabý tlukot srdce. Ano. Tak slabý, tak pomalý. A zpomaloval. Ale Mat byl pořád naživu, i přes naběhlý purpurový pruh na krku. Možná se ho podaří udržet naživu.
Rand si naplnil plíce a sklonil se, aby mohl Matovi fouknout co nejsilněji do úst. Znovu. Znovu. Pak se nad Matem rozkročil, popadl ho za pásek spodků a zatáhl, zvedaje mu tak zadek z dláždění. Nahoru a dolů, třikrát, potom znovu fouknout do úst. Mohl usměrňovat, měl by být schopen něco udělat. Vzpomínka na dívku v Kameni ho zastavila. Chtěl, aby Mat žil. Žil, ne aby byl loutkou, jíž pohybuje jediná síla. Jednou v Emondově Roli viděl pantátu Luhhana, jak oživuje chlapce, kterého našli plavat ve vodě Vinného střiku. A tak dýchal, zvedal, dýchal a zvedal a modlil se.
Náhle sebou Mat škubl a zakašlal. Rand vedle něj poklekl, když si Mat přiložil ruce k hrdlu, převalil se na bok a lapal po dechu s bolestivým sípěním.
Mat se jednou rukou dotkl kusu provazu a otřásl se. "Ti prokletí - synové - koz," zamumlal ochraptěle. "Snažili se mě - zabít."
"Kdo to byl?" vyzvídal Rand a ostražitě se rozhlížel kolem. Polodokončené paláce kolem velkého náměstí civěly na oplátku na něj. Rhuidean byl určitě prázdný až na ně dva. Pokud nebyl Muradin ještě naživu, tam někde.
"Ti lidi - na druhý straně - toho - pokrouceného rámu." Mat bolestivě polkl, posadil se a zhluboka, roztřeseně se nadechl. "Jeden je taky tady, Rande." Stále mluvil, jako by mu někdo zevnitř obrousil hrdlo.
"Tys mohl projít? Odpověděli ti na otázky?" To by mohlo být užitečné. Rand zoufale potřeboval další odpovědi. Měl tisíce otázek, a jen pár odpovědí.
"Žádný odpovědi," zachrčel Mat. "Podvádějí. A snažili se mě zabít." Zvedl medailonek, stříbrnou liščí hlavu, která mu téměř vyplňovala dlaň, a po chvíli si ho s úšklebkem nacpal do kapsy. "Aspoň jsem z nich něco dostal." Přitáhl si k sobě ten podivný oštěp a přejel prsty po černém ratišti. Po jeho délce se táhla linka podivně proloženého písma, uvedená dvojicí ptáků vyložených kovem ještě tmavším, než bylo dřevo. Krkavci, Rand si myslel, že to jsou oni. Další pár byl vyložen na čepeli. Mat se s drsným, suchým zasmáním zvedl na nohy a zpola se přitom opíral o oštěp. Čepel meče začínala v jedné rovině s jeho hlavou. Nenamáhal se zavazovat si tkanice košile nebo zapínat knoflíky kabátce. "Tohle si taky nechám. Je to jejich žertík, ale stejně si ho nechám."
"Žert?"
Mat kývl. "Co tu stojí.

Takto je naše smlouva psána, takto je dohoda uzavřena.
Myšlenka je času šíp, vzpomínka nikdy neztracena.
Oč bylo požádáno, to je dáno. Cena je zaplacena.

Hezkej žertík, chápeš. Jestli někdy budu mít možnost, rozpářu je jejich vlastní mazaností. Dám jim ‚myšlenky a vzpomínky'." Trhl sebou a prohrábl si vlasy. "Světlo, ale že mě bolí hlava. Točí se mi jako tisíc kousků snu, a každej bodá jako jehla. Myslíš, že s tím Moirain něco udělá, když ji poprosím?"
"Jsem si tím jistý," odpověděl Rand pomalu. Mata musela hlava opravdu velice ošklivě bolet, když žádal o pomoc Aes Sedai. Znovu se zadíval na tmavý oštěp. Většinu nápisu zakrývala Matova ruka, ale ne vše. Ať to bylo cokoliv, neměl Rand nejmenší tušení, co tam stojí. Jak to věděl Mat? Prázdná okna Rhuideanu na něj posměšně zírala. Zdálo se, jako by mu sdělovala, že ukrývají ještě mnohá tajemství. Víc, než mohl vědět. Horší, než mohl vědět. "Vraťme se zpátky, Mate. Mně je jedno, že musíme to údolí překročit potmě. Jak jsi říkal, aspoň bude chladněji. Nechci tu zůstat už ani chvíli."
"To mi připadá jako dobrej nápad," zakašlal Mat. "Pokud se budeme moct znovu napít v tý kašně."
Rand udržoval krok s Matem, jenž šel pomalu a kulhal, pomáhaje si při chůzi tím podivným oštěpem. Jednou se Rand zastavil, aby se podíval na sošky muže a ženy, držící křišťálové koule, ale ponechal je tam. Ještě ne. Ještě dlouho ne, bude-li mít dost štěstí.
Když nechali náměstí za zády, nedokončené paláce podél ulice dostaly výhružný vzhled, jejich zubaté vršky vypadaly jako hradba velké pevnosti. Rand uchopil saidín, i když neviděl žádnou skutečnou

hrozbu. Ale cítil ji, jako by se mu do zad nořil čísi vražedný pohled. Rhuidean ležel mírumilovný a prázdný, v záři mlžné střechy zcela beze stínů. Prach v ulicích se vlnil ve větru... Vítr. Nebyl tu žádný vítr.
"Ó, ať shořím," zamumlal Mat. "Myslím, že jsme v průšvihu, Rande. Tohle mám za to, že jsem zůstal s tebou. Vždycky mě dostaneš do potíží."
Vlnky v prachu se pohybovaly rychleji, splývaly, vytvářejíce silnější linky, které se roztřeseně zastavovaly.
"Nemůžeš jít rychleji?" zeptal se Rand.
"Jít? Krev a popel, můžu utíkat." Položil si oštěp šikmo přes hruď a svá slova doprovodil trhaným během.
Rand běžel vedle něj a znovu si přivolal meč, byť si nebyl jist, co by s ním mohl dělat proti těm plazícím se vlnkám v prachu, nebyl si ani jist, že je to třeba. Byl to jenom prach. Ne, to zatraceně není. Je to jedna z těch bublin. Temného zlo klouže po povrchu vzoru a hledá zatracené ta'veren. Vím, že je to ono.
Všude kolem nich se prach vlnil a vršil do stále vyšších vln, shrnoval se a splýval. Náhle se přímo před nimi z nádrže vyschlé kašny zvedla postava, pevná postava muže, tmavá a bez rysů, s prsty jako ostré drápy. Mlčky po nich skočila.
Rand se pohnul zcela instinktivně - Měsíc stoupá nad vodami - a čepel síly projela tou tmavou postavou. Vmžiku z ní zbyl jen hustý oblak prachu snášející se na chodník.
Ale prvního muže nahradili další, černé postavy bez rysů se k nim hnaly ze všech stran, ani dvě stejné, ale všechny s dlouhými drápy. Rand mezi nimi tančil figury, jeho čepel tkala složité vzory ve vzduchu a za sebou zanechávala pomalu klesající zrnka prachu. Mat používal svůj oštěp jako hůl, roztáčel jej, až byl vidět rozmazaně, ale k boji s holí přidal čepel meče, jako by takovou zbraň používal vždycky. Tvorové umírali - nebo se přinejmenším vraceli do prachu - ale bylo jich příliš mnoho a byli příliš rychlí. Randovi se již po obličeji řinula krev a stará rána na boku se mu napínala k prasknutí. Mat měl také obličej celý červený a krev měl i na hrudi. Bylo jich příliš mnoho a byli příliš rychlí.
Neděláš ani desetinu toho, čeho jsi již teď schopen. Tohle mu řekla Lanfear. Rand se při tanci s čepelí zasmál. Učit se od jednoho ze Zaprodanců. To mohl, i když ne tak, jako ona zamýšlela. Ano, to mohl. Usměrnil a spletl pramínky síly tak, že do středu každé černé postavy poslal větrný vír. Postavy vybuchovaly v oblacích prachu, z něhož se rozkašlal. Pokud viděl, prach se pomalu usazoval ze vzduchu.
Mat, kašlající a lapající po dechu, se opřel o svůj černý oštěp. "Tos udělal ty?" sípal a vytíral si nepříjemnou krev z očí. "Už bylo na čase. Když jsi věděl jak, pročs to, zatraceně, neudělal hned na začátku?"
Rand se znovu rozesmál - Protože mě to nenapadlo. Protože jsem to nevěděl, dokud jsem to neudělal - ale smích mu zmrzl v hrdle. Prach se snášel na zem, a jak se usazoval, začal se znovu vlnit. "Utíkej," řekl Rand. "Musíme se odsud dostat. Utíkej!"
Bok po boku se hnali k mlze a sekali a kopali do každé vlnky prachu, která jim připadala, že se zvyšuje, dělali cokoliv, aby mu zabránili se zhustit. Rand všemi směry rozesílal větrné víry, které se divoce otáčely. Rozvířený prach se teď srážel okamžitě, dokonce dřív, než dopadl na zem. Oba mládenci utíkali, až se dostali k mlze, proběhli jí a na druhé straně vyrazili do ponurého světla vrhajícího ostré stíny.
Randa bolel bok. Otočil se připraven zkusit blesk nebo oheň, cokoliv. Ale z mlhy za nimi nic neběželo. Možná ta mlha znamenala pro ony černé postavy nepřekročitelnou zeď. Možná je zadržela uvnitř. Možná... Rand nevěděl. Vlastně mu na tom ani nezáleželo, dokud je ty postavy nebudou sledovat.
"Ať shořím," zamumlal ochraptěle Mat, "byli jsme tam celou noc. Tady už skoro svítá. Nemyslel jsem, že to trvalo tak dlouho."
Rand se zadíval na oblohu. Slunce ještě nevyšlo nad hory, a přesto zubaté vrcholky lemovala bolestně jasná záře. Dno údolí pokrývaly dlouhé stíny. Přijde z Rhuideanu za úsvitu a spoutá vás pouty, která nedokážete zpřetrhat. Odvede vás zpátky a zničí vás.
"Vraťme se nahoru," řekl tiše. "Budou na nás čekat." Na mě.

KAPITOLA SEDMÁ

Na Cestách

Temnota na Cestách stlačila světlo Perrinovy lucerny do ostře ohraničeného jezírka kolem něj a Gaula. Vrzání jeho sedla ani drsné cvakání koňských podkov na kameni zřejmě také nedosahovala za hranice světla. Ve vzduchu nebylo nic cítit, vůbec nic. Aielan snadno udržoval krok s Tanečníkem a sledoval nejasnou záři luceren Loialovy skupinky před nimi. Perrin ji odmítal nazývat Faileina. Cesty Gaulovi zřejmě nedělaly nejmenší starosti i přes svou neblahou pověst. Perrin si nemohl pomoci, aby stále neposlouchal, jako to dělal celé dva dny, nebo spíš to, co dva dny znamenaly na tomto místě beze světla. On první by zaslechl zvuk, jenž by znamenal, že všichni zemřou, nebo i něco horšího, zvuk větru zvedajícího se na místě, kde žádný vítr nikdy nevál. Ne vítr, ale Machin Shin, Černý vítr, který požíral duše. Perrin si nemohl pomoci, aby si v duchu neříkal, že putování po Cestách je naprostá hloupost, ale když bylo potřeba, to, co bylo hloupé, se změnilo.

Slabé světlo vepředu se zastavilo a Perrin přitáhl otěže uprostřed něčeho, co vypadalo jako starobylý kamenný most klenoucí se přes naprostou temnotu. Prastarý kvůli prasklinám v zábradlí a dolíčkům a mělkým zubatým prohlubním na cestě. Most tu nejspíš stál dobře tři tisíce let, ale teď vypadal, že se každou chvíli zřítí. Možná právě teď.

Nákladní kůň se tlačil na Tanečníka. Zvířata se po sobě oháněla a znepokojeně koulela očima na okolní temnotu. Perrin věděl, jak se koně cítí. Pár dalších lidí by pomohlo zvednout něco z té tíže temnot. Přesto

se k lucernám před nimi nehodlal přiblížit ani o kousek, i kdyby byl úplně sám. Jen by se opakovalo to, co se stalo na prvním ostrově přímo po vstupu do brány v Tearu. Perrin se podrážděně podrbal v kudrnatých vousech. Nebyl si jistý, co vlastně očekával, ale ne...

Lucerna na tyči se kymácela, když sesedl a dovedl Tanečníka a nákladního koně k ukazateli, vysoké desce z bílého kamene, pokryté zdobnými stříbrnými inlejemi nejasně připomínajícími liány a listi, všechny podobané, jako by na ně někdo vychrstl kyselinu. Perrin písmo samozřejmě nedokázal přečíst - to musel udělat Loial, neboť nápis byl v ogierštině - a tak Perrin ukazatel po chvíli obešel, aby se rozhlédl po ostrově. Byl stejný jako ostatní ostrovy, které tu kdy viděl, se zábradlím z bílého kamene do výše hrudi, prosté křivky a kroužky sesazené do složitého vzoru. V pravidelných rozestupech byly v zábradlí mezery a odsud se do temnoty klenuly mosty a plošiny bez zábradlí, vedoucí nahoru a dolů, aniž by Perrin viděl nějaké podpěry. Všude byly praskliny, díry s nerovnými okraji a mělké jámy, jako by kámen hnil. Když se koně pohybovali, jejich podkovy vydávaly na kameni drsný zvuk, jako by se kusy kamene odlupovaly. Gaul nahlížel do temnoty bez nějakých viditelných známek nervozity, ale on taky nevěděl, co tam může číhat. Perrin to věděl, a až moc dobře.

Když dorazil Loial a ostatní, Faile okamžitě seskočila z černé klisny a došla rovnou k Perrinovi. Upřeně se mu dívala do tváře. Perrin už litoval, že si kvůli němu dělala starosti, ale ona rozhodně nevypadala ustaraně. Perrin nepoznal, jak se vlastně tváří, prostě mu upírala oči do tváře.

"Rozhodla ses mluvit se mnou místo přes mou hla -? "

Z facky, kterou mu uštědřila, se mu před očima roztančila světélka. " Cos tím chtěl dokázat, " skoro plivala, " vrazit sem jako divoký kanec? Nemáš žádný ohledy. Žádný!"

Perrin se pomalu, zhluboka nadechl. " Už jednou jsem tě žádal, abys to nedělala. " Její tmavé, šikmé oči se rozšířily, jako by řekl něco, co ji dohánělo k zuřivosti. Perrin si právě mnul tvář, když dostal druhou facku z druhé strany, která mu málem vykloubila čelist. Aielové je se zájmem pozorovali a Loial klopil uši.

"Říkal jsem ti, abys to nedělala, " zavrčel. Pěst sice neměla velkou, ale když ho zasáhla z boku do žeber, vyrazila mu dech, až se naklonil na stranu, a ona se rozpřáhla druhou rukou. Perrin ji se zavrčením popadl zezadu za krk a...

No, byla to její chyba. Byla. Žádal ji, aby ho netloukla, říkal jí to. Překvapilo ho však, že se nepokusila vytáhnout nože. Zřejmě jich nosila tolik co Mat.

Samozřejmě byla bez sebe vzteky. Vztekala se na Loiala, že se snažil zasáhnout. Přece se o sebe dokáže postarat sama, děkuji mnohokrát. Vztekala se na Bain a Chiad, že nezasáhly. Zarazilo ji, když jí sdělily, že si nemyslely, že by chtěla, aby zasahovaly do boje, který sama začala. Když se rozhodneš bojovat, řekla jí Bain, musíš nést následky, ať vyhraješ, nebo prohraješ. Na něj se však zřejmě už vůbec nezlobila. To Perrina vyvedlo z míry. Jen na něj zírala a v tmavých očích se jí leskly neprolité slzy, což v něm vyvolávalo provinilý pocit, což ho vzápětí rozzlobilo. Proč by se měl cítit provinile? Měl tam snad jen tak stát a nechat se mlátit, jak se jí zlíbí? Faile pak nasedla na Vlaštovku a seděla tam, velice škrobeně, odmítala sedět znepokojeně, a zírala na něj s nečitelným výrazem. To ho velice vyvedlo z míry. Málem si přál, aby vytáhla nůž. Málem.

"Už zase jdou," ozval se Gaul.

Perrin se prudce vrátil do přítomnosti. Druhé světlo se pohybovalo. Teď se zastavilo. Někdo si všiml, že je jeho světlo nesleduje. Nejspíš Loial. Faile by nejspíš nevadilo, kdyby se ztratil, a druhé dvě Aielanky se ho dvakrát snažily přemluvit, aby s nimi poodešel kousek stranou. Nepotřeboval vidět Gaulovo lehké zavrtění hlavou, aby je odmítl. Pobídl Tanečníka do kroku a nákladního koně vedl za sebou.

Ukazatel byl ještě poďobanější než poslední, který viděl, ale Perrin kolem něj projel a jen na něj mrkl. Světlo ostatních luceren už mířilo po mírně se svažující plošině a Perrin je s povzdechem následoval. Plošiny nesnášel. Lemovala je pouze temnota, a tato plošina se navíc začala stáčet dolů a dokola a za stlačeným světlem lucerny kymácející se mu nad hlavou se nedalo vůbec nic rozeznat. Něco mu říkalo, že pád přes okraj by nikdy neskončil. Tanečník i nákladní kůň se bez pobízení drželi uprostřed, a dokonce i Gaul se okraji vyhýbal. Horší bylo, že když plošina skončila na ostrově, člověku nemohl uniknout závěr, že leží přímo pod tím, který právě opustili. Perrin byl rád, když viděl, jak se Gaul dívá nahoru, byl rád, že není sám, kdo uvažuje nad tím, co vlastně drží ostrovy na místě, a jestli jsou stále v pořádku.

Lucerny Loiala a Faile se znovu zastavily u ukazatele, takže Perrin opět přitáhl otěže těsně za koncem plošiny. Tentokrát se však světla nehýbala. Po chvíli Faile zavolala: "Perrine."
Perrin si vyměnil pohled s Gaulem a Aielan pokrčil rameny. Nemluvila s Perrinem od chvíle, co on... "Perrine, pojď sem." Nebyl to sice přímo rozkaz, ale prosba také ne.
Vedle ukazatele dřepěly Bain a Chiad a Loial s Faile seděli na koních těsně u sebe s lucernami na tyčích v rukou. Ogier držel otěže prvního z řady nákladních koní. Když se podíval z Faile na Perrina a zpátky, štětičky na uších se mu zachvěly. Faile na druhou stranu vypadala cele zabraná do upravování jezdeckých rukaviček z měkké zelené kůže se zlatými sokoly vyšitými na hřbetech. Také se převlékla. Nové šaty měla střižené stejně, ale tyto byly z tmavozeleného hedvábného brokátu a nějak zdůrazňovaly její poprsí. Perrin ty šaty ještě nikdy neviděl.
"Co chceš?" zeptal se ostražitě.
Faile vzhlédla, jako by ji pohled na něj překvapil, zamyšleně naklonila hlavu na stranu a pak se usmála, jako by ji to právě napadlo. "Aha, ano. Chtěla jsem zjistit, jestli tě dokážu naučit, abys přišel, když tě zavolám." Usmála se víc, určitě proto, že zaslechla, jak skřípe zuby. Perrin se podrbal na nose. Cosi tu páchlo.
Gaul se tiše uchechtl. "Stejně se můžeš snažit pochopit slunce, Perrine. Prostě tu je, a nikoliv proto, aby mu někdo rozuměl. Nemůžeš bez něj žít, ale ukládá si za to cenu. Se ženami je to stejné."
Bain se naklonila a pošeptala cosi Chiad do ucha. Obě se zasmály. Podle toho, jak si ho s Gaulem prohlížely, si Perrin nemyslel, že by chtěl slyšet, co jim připadá tak směšné.
"Tak to vůbec není," zahřměl Loial a nasupeně zastříhal ušima. Vrhl na Faile obviňující pohled, který ji však vůbec nezarazil. Jen se na něj nejasně usmála a dál se věnovala svým rukavičkám a pořád dokola si popotahovala prsty. "Mrzí mě to, Perrine. Trvala na tom, že tě zavolá ona. Ale kvůli tomuhle. Jsme na místě." Ogier ukázal na spodek ukazatele, odkud vedla široká, poďobaná bílá čára, avšak ne k mostu či plošině, ale do tmy. "Toto je brána v Manetherenu, Perrine."
Perrin kývl a neříkal nic. Nehodlal navrhnout, že by se měli vydat po čáře, aby ho pak Faile obvinila, že se snaží převzít velení. Znovu se nepřítomně podrbal na nose. Ten velice nejasný zápach hniloby ho dráždil. Nehodlal pronést ani ten nejrozumnější návrh. Jestli chce vést, ať si vede. Ale ona seděla v sedle a pohrávala si s rukavičkami a očividně čekala, až promluví on, aby mohla pronést nějakou vtipnou poznámku. Ráda byla vtipná. On dával přednost tomu říkat, co si myslí. Podrážděně obrátil Tanečníka, hodlaje pokračovat bez ní a Loiala. Čára vedla k bráně a on dokázal najít lístek avendesory, který ji otevíral.
Náhle z temnoty zaslechl neustále se přibližující dusot podkov a ten odporný pach mu konečně připomněl něco co znal. "Trolloci!" zařval.
Gaul se ladně otočil a zarazil oštěp do hrudi trolloka s vlčím čenichem a černým osnířem, jenž se vrhl do světla s pozvednutou kosinou. Stejným nenásilným pohybem Aiel vyrval hrot oštěpu z rány a ukročil, aby mohlo mohutné stvoření spadnout na zem. Za prvním trollokem se však hnali další, všichni s kozlími čenichy a kančími kly, krutými zobany a zakroucenými rohy, se zakřivenými meči, sekerami s hroty a oštěpy s ozuby. Koně se roztančili a začali řičet.
Perrin vysoko držel lucernu na tyči - z pomyšlení na boj s těmito tvory potmě mu po těle vyrážel ledový pot - a hrábl po své zbrani. Prudce se otočil, aby čelil tváři pokřivené v čenich s ostrými zuby. Překvapilo ho, když si uvědomil, že vytáhl ze závěsu u sedla kladivo, ale i když nemělo ostří sekery, deset liber oceli vedené rukou kováře přesto odhánělo trolloky zpátky, vřískající a tisknoucí si poničené obličeje.
Loial vyrazil tyčí lucerny proti hlavě s kozlími rohy a lucerna se rozbila. Trollok, zalitý hořícím olejem, utekl s vytím do temnoty. Ogier se kolem sebe rozehnal tyčí, která v jeho rukou vypadala jako klacík, ale když narazila, ozvalo se ostré křupnutí drcených kostí. Jeden z Faileiných nožů skončil v až příliš lidském oku nad čenichem s kly. Aielové tančili se svými oštěpy a nějak se jim podařilo najít čas, aby si zahalili tváře. Perrin kolem sebe bušil a bušil. Vír smrti, který trval... Minutu? Pět? Připadalo mu to jako hodina. Ale trolloci byli náhle na zemi, a ti, kteří ještě nebyli mrtví, kopali v posledním tažení.
Perrin se zhluboka nadechl. Měl pocit, že mu váha kladiva utrhne pravou ruku. Obličej ho pálil a na boku mu stékalo cosi lepkavého. Další ránu měl na noze, kde se trollok se svou ocelí dostal přes jeho obranu. Všichni Aielové měli nejméně jednu tmavou skvrnu, která se jim šířila po hnědošedých šatech, a Loial

měl krvavou ránu na stehně. Perrin přelétl očima přes ně hledaje Faile. Jestli je zraněná... Faile seděla na černé klisně a v ruce měla připravený nůž. Konečně se jí podařilo stáhnout si rukavičky a měla je úhledně zastrčené za pasem. Neviděl, že by byla zraněná, ale bylo tu cítit příliš mnoho krve - lidské, ogieří, trolločí - takže její nerozeznal, pokud krvácela, ale znal její pach a nebyla z ní cítit bolest zranění. Jasné světlo pálilo trolloky do očí a oni se nepřizpůsobili dost rychle. Nejspíš jediný důvod, proč byli oni stále naživu a trolloci mrtví, byl ten náhlý přechod ze tmy do světla.
To byl všechen čas, který jim zbyl, chvilka oddechu dost dlouhá na to, aby se mohli rozhlédnout kolem sebe a nabrat dech. S řevem, jako když stovky liber kostí padají do obrovského mlýnku na maso, skočil do světla mizelec a jeho bezoký pohled byl pohledem smrti, jeho černý meč se míhal jako blesk. Koně zařičeli a snažili se utéci.
Gaulovi se jen tak tak podařilo odrazil čepel svým puklířem, přičemž o kus štítu přišel, jako by vrstvy hověziny byly pouhým papírem. Gaul bodl a vyhnul se výpadu - jen tak tak - a bodl znovu. Myrddraalovi se do prsou zabodly šípy. Bain a Chiad zasunuly oštěpy za řemení držící jim luky v pouzdrech na zádech, a teď používaly zakřivené rohovinové luky. Do půlčlověka se zarážely další šípy, až vypadal jako jehelníček. Gaulův oštěp se mu také zabodl do těla. V hladkém obličeji bílém jako červ se mu náhle objevil jeden z Faileiných nožů. Ale mizelec nepadal, neustával ve snaze zabíjet. Jen s největším úsilím se Gaulovi dařilo vyhýbat jeho meči.
Perrin nevědomky ohrnul rty a vycenil zuby. Nenáviděl trolloky jako nepřátele své krve, ale nezrozené...? Stálo za to zemřít, pokud byl zabit i nezrozený. Zatnout mu zuby do hrdla...! Nestaraje se, zda zavazí Bain a Chiad, navedl Tanečníka za záda nezrozeného a otěžemi i koleny nutil váhajícího šedáka postupovat dál. V poslední chvíli se tvor obrátil od Gaula a zřejmě si nevšímal oštěpu, který se mu zarazil mezi lopatky a vepředu mu vyjel pod bradou.
Mizelec upřel na Perrina svůj bezoký pohled, kterým do každého nervu člověka vyslal strach. Příliš pozdě. Perrinovo kladivo dopadlo a roztříštilo hlavu i bezoký pohled.
I na zemi a doslova bez hlavy se myrddraal ještě svíjel a bezcílně se oháněl svou v Thakandaru ukutou čepelí. Tanečník odtančil dozadu a nervózně pohazoval hlavou a Perrin měl náhle pocit, jako by spadl do ledové vody. Ta černá ocel způsobovala rány, které dokonce i Aes Sedai přišlo zatěžko vyléčit, a on tam vjel úplně bezstarostně. Zatnout mu zuby... Světlo, musím se ovládat, musím!
Neustále slyšel z temnoty na vzdálenějším konci ostrova dušené zvuky, klapot kopyt, škrábání bot, drsný dech a hrdelní mumlání. Další trolloci. Kolik - to nepoznal. Je škoda, že nebyli spojeni s myrddraalem, přesto však mohli váhat zaútočit bez jeho pobízení. Trolloci byli obvykle zbabělí, dávali přednost velké přesile a snadnému zabíjení. Ale i když s sebou neměli myrddraala, mohli by se přimět nakonec znovu zaútočit.
"Brána," řekl Perrin. "Musíme se dostat ven dřív, než se rozhodnou, co dělat i bez tohohle." Použil zakrvácené kladivo a ukázal na stále se zmítajícího mizelce. Faile okamžitě otočila Vlaštovku a Perrina to natolik překvapilo, že vyhrkl: "Ty se se mnou nebudeš hádat?"
"Ne, když mluvíš rozumně," odsekla stroze. "Ne, když mluvíš rozumně. Loiale?"
Ogier pobídl svého vysokého koně s dlouhými rousy a Perrin se s Tanečníkem zařadil až za Faile a Loiala. Kladivo nepouštěl z ruky, a po jeho boku se seřadili Aielové s luky nyní připravenými k okamžitému použití. Škrábání kopyt a bot je ve tmě následovalo, i drsné mumlání v jazyce pro lidská mluvidla příliš hrubém. Stále blíž, mumlání se blížilo, jak se trolloci snažili vemluvit do odvahy.
K Perrinovi se donesl další zvuk, jako hedvábí tažené přes hedvábí. Roztřáslo ho to až do morku kostí. Stále hlasitější, dech vzdáleného obra, nádech, výdech, hlubší nádech. "Honem!" zařval. "Honem!"
"Spěchám," vyštěkl Loial. "Já - ten zvuk! To je -? Světlo ozařuj naše duše a ruka Stvořitele nás chraň před nebezpečím! Už se otevírá. Už se otevírá! Musím být poslední. Ven! Ven! Ale ne příliš - ne, Faile!"
Perrin riskoval a ohlédl se přes rameno. Křídla brány z očividně živých listů se otevírala, objevoval se pohled jako přes kouřové sklo na hornatou krajinu. Loial sesedl, aby sňal lístek avendesory a otevřel tak bránu, a Faile držela nákladní zvířata i otěže jeho mohutného koně. Rychle křikla: "Za mnou! Rychle!" a kopla Vlaštovku do žeber. Tairenská klisna se vrhla k otvoru.
"Za ní," řekl Perrin Aielům. "Honem! S tímhle bojovat nemůžete." Aielové moudře zaváhali jen zlomeček vteřiny, než se vrhli za ní, a Gaul chytil otěže vedoucího nákladního koně. Tanečník se dostal vedle

Loiala. "Můžeš to nějak zavřít? Zablokovat?" Drsné mumlání teď znělo velice znepokojeně. Trolloci ten zvuk již poznali také. Machin Shin se blížil. Přežít znamenalo dostat se z Cest.
"Ano," řekl Loial. "Ano. Ale běž. Běž!"
Perrin rychle pobídl Tanečníka zadkem do brány, a než si uvědomil, co vlastně dělá, zvrátil hlavu dozadu a zavyl, byl v tom vzdor i výzva. Hloupost, hloupost, hloupost! Přesto stále upíral oči na tu černočernou tmu a couval s Tanečníkem do brány. Vlásek po vlásku po něm přejela ledová vlna a čas se natáhl. Náraz, když opustil Cesty, ho zasáhl, jako by v jediném kroku přešel z plného cvalu do zastavení. Aielové se obraceli k bráně a s nasazenými šípy se rozestupovali po svahu, mezi nízkými keři a pokřivenými horskými stromy, větrem ohnutými borovicemi a jedlemi a kalinami. Faile se právě sbírala ze země, kam spadla z Vlaštovky. Černá klisna do ní strkala nosem. Vycválat z brány bylo přinejmenším stejně špatné jako do ní vecválat. Měla štěstí, že si nesrazila vaz, a koni také. Loialův vysoký oř a její nákladní koně se třásli, jako by dostali ránu mezi oči. Perrin otevřel ústa a ona se na něj rozzlobeně podívala, jako by ho vyzývala, aby se opovážil něco poznamenat, byť tentokrát možná soucitně. Perrin se suše zašklebil a moudře neřekl nic.
Z brány se náhle vyřítil Loial, vyskočil z matného stříbrného zrcadla a jeho vlastní odraz za ním rostl. Ogier se na zemi překulil. Těsně za ním se objevili dva trolloci, s beraními rohy a čenichem a s orlím zobanem a peřím na prsou, ale než byli zpola venku, mihotavý povrch se změnil v mrtvolnou čerň, zabublal, nabyl na objemu a přilnul k nim.
Perrinovi v hlavě zašeptaly hlasy, tisíce šílením blábolících hlasů se mu zařízlo do lebky. Hořká krev. Krev tak hořká. Pít krev a rozbíjet kosti. Rozbíjet kosti a sát morek. Hořký morek, sladký křik. Zpívající křik. Zpívat křik. Maličké dušičky. Palčivé dušičky. Spolykat je. Tak sladká bolest. A pořád dokola. Trolloci s řevem a vytím tloukli do černoty vroucí kolem nich, snažili se dostat ven, jak je temnota vtahovala neustále hlouběji a hlouběji, až zůstala jen jedna chlupatá pracka, zoufale drásající temnotu vyvalující se ven, hledající. Pomalu se objevila křídla brány a začala se zavírat, zatlačujíce tak černotu zpátky, až se ta vyboulila v mezeře mezi křídly. Mezi myriádou lístků a lián nebyl jeden, ale dva lístky avendesory. Loial přesunul trojlístek zevnitř ven.
Ogier si zhluboka vydechl úlevou. "To je to nejlepší, co dokážu. Teď se dá brána otevřít jenom z této strany." Vrhl na Perrina pohled zároveň nervózní i odhodlaný. "Mohl jsem ji zamknout navěky tak, že bych lístky nevrátil, ale já bránu nezničím, Perrine. My jsme Cesty pěstovali a starali se o ně. Možná se je jednoho dne podaří vyčistit. Nemůžu bránu zničit."
"To bude stačit," ujistil ho Perrin. Mířili trolloci k této bráně, nebo to bylo jen náhodné setkání? V obou případech to bude stačit.
"To bylo -?" začala Faile nejistě, ale pak se zarazila a polkla. Dokonce i Aielové vypadali projednou otřeseně.
"Machin Shin," řekl Loial. "Černý vítr. Stvoření Stínu, nebo tvor, který vyrostl z vlastního pošpinění Cest - to nikdo neví. Lituji ty trolloky. Dokonce i je."
Perrin si nebyl jist, že je lituje, ani když zemřeli takovou smrtí. Viděl, co po sobě trolloci nechali, když dostali do rukou lidi. Trolloci jedli cokoliv, pokud to bylo maso, a občas rádi požírali maso, které ještě žilo, zatímco ho porcovali. Perrin nehodlal připustit lítost k trollokům.
Tanečníkovy podkovy zaskřípěly na hrubé hlíně, když ho Perrin otáčel, aby se podíval, kde vlastně jsou. Všude kolem se zvedaly hory s vrcholky zahalenými v mracích. Právě ta vždypřítomná mračna jim dala jméno, pohoří Oparů. Vzduch byl v této výšce chladný dokonce i v létě, zvláště ve srovnání s Tearem. Pozdně odpolední slunce stálo nad štíty na západě a odráželo se v potůčcích stékajících dolů do řeky, jež se vinula po dně dlouhého údolí pod nimi. Manetherendrella, tak se jí kdysi říkalo. Řeka vytékala z hor a mířila daleko na západ a na jih. Perrin však vyrostl s jiným jménem, patřícím řece, když protékala po jižní hranici Dvouříčí, kde se jmenovala Bílá řeka a tvořila nepřekročitelné peřeje, které měnily vodu v pěnu. Manetherendrella. Vody Horského domova.
Tam, kde se v údolí či na okolních svazích objevovala holá skála, leskla se jako sklo. Kdysi tu stávalo město, rozkládající se po celém údolí i okolních horách. Manetheren, město se vznosnými věžemi a šplíchajícími vodotrysky, hlavní město velkého státu stejného jména, možná to nejkrásnější město na světě, alespoň podle starých ogierských příběhů. Nyní bylo pryč, nezůstala po něm ani stopa, jen ta

téměř nezničitelná brána, která stávala v ogieřím háji. Město bylo sežehnuto na holou skálu před dvěma tisíci lety, když ještě zuřily trollocké války, zničeno jedinou silou po smrti posledního krále, Aemona al'Caar al'Thorina, v jeho poslední krvavé bitvě proti Stínu. Aemonovo Pole, tak lidé pojmenovali ono místo, kde nyní stála vesnice Emondova Role.
Perrin se zachvěl. Bylo to tak dávno. Trolloci přišli ještě jednou, o noci před Jarnicemi, více než před rokem, o noci, kdy byli s Randem a Matem přinuceni uprchnout do tmy s Moirain. Teď mu to připadalo tak dávno. Když však byla brána uzamčena, již se to nemohlo stát znovu. Teď si musím dělat starosti s bělokabátníky, ne s trolloky.
Nad vzdáleným koncem údolí se objevil párek bělokřídlých jestřábů. Perrin jen tak tak zachytil záblesk stoupajícího šípu. Jeden z jestřábů se otočil a zřítil se na zem a Perrin se zamračil. Proč by někdo střílel jestřáby tady nahoře v horách? Nad statkem, pokud měli slepice či husy, prosím, ale tady nahoře? A co tu kdo vůbec dělal? Lidé z Dvouříčí se horám vyhýbali.
Druhý jestřáb se na sněhobílých křídlech snesl k místu, kde padl jeho druh, ale náhle zase prudce zamířil nahoru. Z lesa vyrazil černý mrak krkavců, obklopil jestřába v divokém víru, a když se ptáci znovu snesli dolů, jestřáb byl pryč.
Perrin se přinutil znovu dýchat. Už viděl krkavce, a jiné ptáky, napadnout jestřába, který se dostal příliš blízko k jejich hnízdu, ale nedokázal uvěřit, že to tentokrát bylo tak prosté. Ptáci vyrazili z místa, odkud předtím vylétl šíp. Krkavci. Stín občas používal zvířata jako špehy. Obvykle krysy a další mrchožrouty. Zvláště krkavce. Perrin se dobře pamatoval, jak utíkal před ženoucí se řadou krkavců, která ho pronásledovala, jako by ptáci měli vlastní inteligenci.
"Na co tak zíráš?" zeptala se Faile a stínila si oči, jak sledovala údolí. "To na ty ptáky?"
"Byli to jenom ptáci," prohodil Perrin. Možná byli. Nemůžu každého vyděsit, dokud si nebudu jistý. Ne, dokud jsou ještě rozklepaní ze setkání s Machin Shinem.
Náhle si uvědomil, že stále svírá zakrvácené kladivo, kluzké černou krví myrddraala. Nahmátl si zasychající krev na tváři i v krátkém vousu. Když sesedal, bok i noha ho pálily. Našel v sedlové brašně košili, kterou očistil kladivo dřív, než krev mizelce poničí kov. Za chvíli zjistí, jestli se má v těchto horách čeho bát. Bylo-li to něco horšího než lidé, vlci to budou vědět.
Faile mu začala rozepínat kabátec.
"Co to děláš?" chtěl vědět Perrin.
"Ošetřuju ti přece rány," odsekla nakvašeně. "Nechci, abys mi tu vykrvácel k smrti. To by se ti podobalo, klidně si umřít a nechat všechnu práci s pohřbíváním na mně. Vůbec nemyslíš na druhý. Drž."
"Děkuju," řekl Perrin tiše a ona překvapeně vzhlédla.
Přinutila ho svléknout se jen do spodního prádla, aby mu mohla omýt rány a vetřít do nich mast, kterou vytáhla ze svých sedlových brašen. Perrin samozřejmě neviděl na ránu, již měl na tváři, ale připadala mu malá a mělká, i když nepříjemně blízko oka. Zranění na levém boku však bylo na dlaň dlouhé, táhlo se podél žebra, a díra, kterou mu v pravé noze udělal oštěp, byla také hluboká. Faile ji musela sešít jehlou a nití ze svého šitíčka. Perrin to snášel s klidem, kdežto ona sebou při každém stehu trhla. Rozzlobeně si celou dobu cosi mumlala, zvláště když mu vtírala svůj pálivý černý krém do tváře, a tvářila se skoro, jako by zraněná byla ona a navíc jeho vinou. Přesto mu obvazy kolem žeber a stehna utahovala jemnou rukou. Rozpor byl překvapivý, její jemný dotek a zuřivé vrčení. Dokonale vyvádějící z míry.
Zatímco si Perrin oblékal čistou košili a náhradní spodky, které vytáhl ze sedlových brašen, Faile si prohlížela díru v jeho kabátci. Dva couly napravo, a ten ostrov by již nebyl nikdy opustil. Perrin si dupl, aby mu padly boty, a natáhl se pro svůj kabátec - Faile mu ho rozzlobeně hodila.
"Jen si nemysli, že ti to zašiju. Už jsem ti zašila všechno, co jsem chtěla! Slyšíš mě, Perrine Aybaro?"
"Neprosil jsem se tě -"
"Jen si to nemysli! To je všechno!" Odkráčela, aby pomohla s ošetřováním ran Aielů a Loiala. Byla to zvláštní skupinka, když měl Loial baňaté spodky dole, Gaul a Chiad se na sebe dívali jako dvě cizí kočky a Faile roztírala svou mastičku a pomáhala s obvazy a celou dobu na Perrina vrhala obviňující pohledy.
Co měl teď asi dělat?
Perrin potřásl hlavou. Usoudil, že Gaul měl pravdu. Jako by se snažil pochopit slunce.
I když věděl, co musí udělat teď, váhal, zvláště poté, co se stalo na Cestách s mizelcem. Jednou viděl

muže, který zapomněl na to, že je člověkem. To stejné se mohlo stát jemu. Hlupáku. Musíš se udržet jen ještě pár dní. Jen dokud nenajdeš bělokabátníky. A musel se to dozvědět. Ti krkavci.
Vyslal svou mysl na zvědy přes údolí hledaje vlky. Tam, kde nebyli lidé, byli vždycky vlci, a pokud byli dost blízko, mohl s nimi mluvit. Vlci se lidem vyhýbali, pokud možno si jich nevšímali, ale nenáviděli trolloky jako cosi nepřirozeného, a myrddraaly opovrhovali s nenávistí příliš hlubokou, aby ji dokázali udržet. Pokud byli Stínuzvědi v pohoří Oparů, vlci mu to mohli povědět.
Ale žádné vlky nenašel. Vůbec žádné. Měli tu být, tady v divočině. Viděl na úbočí hor pasoucí se jeleny. Možná jenom žádní vlci nebyli dost blízko. Dokázali se dohovořit na jistou vzdálenost, ale již míle byla příliš daleko. Možná jich bylo v horách míň. To bylo možné.
Přelétl pohledem v mracích zahalené vrcholky hor a zadíval se na druhý konec údolí, odkud vylétli krkavci. Možná najde vlky zítra. Nechtěl myslet na ostatní možnosti.

KAPITOLA OSMÁ

Cesta k věži Ghenjei

Noc se blížila, a tak neměli na vybranou a museli se utábořit tam, na svahu hory poblíž brány. Ve dvou táborech, Faile na tom trvala.
"Už je po všem," řekl jí Loial znechuceným burácením. "Jsme venku z Cest a já jsem dodržel svou přísahu. Je to hotovo." Faile však nasadila jeden z těch svých umíněných výrazů s bradou nahoru a pěstmi v bocích.
"Nech to plavat, Loiale," řekl Perrin. "Já se utábořím támhle, o kousek dál." Loial se podíval na Faile, která jakmile uslyšela, že Perrin souhlasí, okamžitě se obrátila k oběma aielským ženám, pak potřásl mohutnou hlavou a nakročil, že se přidá k Perrinovi a Gaulovi. Perrin ho nepatrným gestem ruky, o němž doufal, že si ho žádná z žen nevšimla, vrátil zpátky.
Perrin však odešel jenom kousek, ani ne dvacet kroků. Brána možná byla uzamčená, ale pořád tu byli ti krkavci a to, čemu předcházeli. V případě potřeby chtěl být po ruce. Jestli si chce Faile stěžovat, klidně může. Perrin se tak upjal na to, že si jejích námitek nebude všímat, až ho rozladilo, když žádné neměla.
Nevšímaje si píchání v boku a noze, odsedlal Tanečníka a složil zavazadla z nákladního koně, obě zvířata spoutal a nasadil jim na nos pytlíky s hrstkou ječmene a trochou ovsa. Tady nahoře rozhodně žádná pastva nebyla. A to, co tu bylo... Nasadil na luk tětivu a položil si ho přes toulec k ohni, a sekeru vytáhl ze smyčky u pasu.
Připojil se k němu Gaul a pomohl mu s rozděláváním ohně, pak snědli něco chleba, sýra a sušeného masa. Jedli mlčky a jídlo zapíjeli vodou. Slunce sklouzlo za hory, takže byly vidět jen siluety štítů, a podbarvilo spodek mraků rudou barvou. Údolí zahalily stíny a teplota prudce klesala.
Perrin si oprášil drobky z rukou a vylovil ze sedlové brašny svůj dobrý zelený vlněný kabátec. Asi si na tairenské vedro zvykl víc, než si myslel. Ženy rozesazené kolem svého ve stínech zahaleného ohýnku rozhodně nejedly mlčky, Perrin slyšel jejich smích, a když občas zachytil kousek toho, co říkaly, zahořely mu uši. Ženy byly ochotné hovořit o čemkoliv, prostě vůbec neměly zábrany. Loial se od nich odtáhl, jak nejdál mohl, aby byl ještě stále ve světle, a snažil se ponořit do knihy. Ony si nejspíš ani neuvědomovaly, že ogiera uvádějí do rozpaků. Nejspíš si myslely, že mluví dost potichu, aby je Loial neslyšel.

Perrin si cosi rozzlobeně zamumlal a posadil se naproti Gaulovi. Aiel si mrazu zřejmě nevšímal. "Neznáš nějaký veselý příběhy?"
"Veselé příběhy? - Tak najednou si na žádný nevzpomínám." Gaul obracel oči k druhému ohni a smíchu. "Kdybych mohl, pověděl bych ti ho. Slunce, pamatuješ?"
Perrin se hlasitě zasmál a promluvil dost hlasitě, aby se jeho hlas donesl k druhému ohni. "To jo. Ženský!"
Veselí u druhého ohně na okamžik utichlo, než pokračovalo dál. To by jim mělo ukázat. I druzí lidé se mohou smát. Perrin zachmuřeně hleděl do ohně. Bolely ho rány.
Po chvíli se ozval Gaul. "Tohle místo začíná připomínat Trojí zemi nejvíc ze všech mokřin. Sice je tu pořád moc vody a stromy jsou pořád moc vysoké a je jich tu moc, ale není to tak divné jako místa, kterým říkáte lesy."
Půda tady, kde v ohni zahynul Manetheren, byla chudá, řídce roztroušené stromy byly všechny pokroucené a sukovaté, náhodné větry je zohýbaly do roztodivných tvarů, a žádný nebyl vyšší než osm sáhů. Perrin to považoval za to nejopuštěnější místo, jaké kdy viděl.
"Velice bych si přál, abych jednou tu vaši Trojí zemi uviděl, Gaule."
"Třeba uvidíš, až to tady vyřídíme."
"Třeba." Šance to byla samozřejmě mizivá. Vlastně téměř žádná. Mohl to Aielovi říci, ale nechtěl se o tom teď bavit, ani na to myslet.
"Tady stával Manetheren? Ty jsi z manetherenské krve?"
"Tohle býval Manetheren," odpověděl Perrin. "A ano, asi jsem z té krve." Bylo mu zatěžko uvěřit, že v té malé vesničce a tichých statcích Dvouříčí přebývají pozůstatky manetherenské krve, ale tak to říkala Moirain. Stará krev je ve Dvouříčí stále silná, tak to říkala. "To bylo strašně dávno, Gaule. My jsme sedláci, ovčáci, ne velký stát, ne velcí válečníci."
Gaul se nad tím trochu pousmál. "Když to říkáš. Já tě viděl tančit s oštěpy, i Randa al'Thora a toho, co se nazývá Mat. Ale když to říkáš."
Perrin si znepokojeně poposedl. Nakolik se změnil od chvíle, co opustil domov? On sám, Rand a Mat? Nebyly to jenom jeho oči a vlci nebo Randovo usměrňování, tak to nemyslel. Kolik z toho, co bylo v jeho nitru, zůstalo nezměněno? Mat byl jediný, kdo stále vypadal, že je sám sebou, jen o něco víc. "Ty víš o Manetherenu?"
"Víme toho o vašem světě víc, než si myslíš. A méně, než věříme. Dávno předtím, než jsem překročil Dračí stěnu, jsem četl knihy, které k nám přinesli formani. Věděl jsem o ‚lodích' a ‚řekách' a ‚lesích', nebo jsem si to aspoň myslel." Gaul ta slova vyslovoval, jako kdyby byla v cizím jazyce. "Takhle jsem si já představoval ‚les'." Ukázal na řídké stromy, které zdaleka nedosahovaly výšky, jakou by měly dole v nížině. "Věřit něčemu z toho ještě nečiní pravdu. A co noční běžci a Požírač listí? Věříš, že je to jen shoda okolností, že se dostali k této bráně?"
"Ne." Perrin si povzdechl. "Dole v údolí jsem viděl krkavce. Možná to byli jenom ptáci, ale já to nechci riskovat, ne po těch trollocích."
Gaul kývl. "Mohly to být oči Stínu. Když jsi připraven na nejhorší, všechna překvapeni jsou jen příjemná."
"Příjemné překvapení by se docela hodilo." Perrin se znovu natáhl za vlky a znovu nic nenašel. "Možná něco zjistím dneska v noci. Možná. Jestli tu k něčemu dojde, možná mě budeš muset nakopnout, abych se vzbudil." Uvědomil si, že to zní divně, ale Gaul jenom znovu kývl. "Gaule, nikdy ses nezmínil o mých očích, ani ses na ně podruhé nepodíval. Žádný z Aielů." Věděl, že mu teď ve světle ohně oči zlatě září.
"Svět se mění," řekl Gaul tiše. "Rhuark a Jheran, náčelník mého klanu - taky moudré - se to snažili zakrýt, ale když nás vysílali přes Dračí stěnu hledat Toho, jenž přichází s úsvitem, byli znepokojení. Myslím, že změna možná nebude taková, jak jsme vždycky věřili. Nevím, jak se bude lišit, ale lišit se určitě bude. Stvořitel nás zasadil do Trojí země, aby nás vytvaroval, stejně jako aby nás potrestal za naše hříchy, ale k čemu jsme byli tvarováni?" Náhle lítostivě zavrtěl hlavou. "Colinda, moudrá držby Horké prameny, mi řekla, že na Kamenného psa moc myslím, a Bair, nejstarší ze shaaradských moudrých, vyhrožovala, že mě pošle do Rhuideanu, až Jheram zemře, ať chci nebo ne. Vedle toho všeho, Perrine, co záleží na barvě něčích očí?"
"Přál bych si, aby to tak bral každý." Veselí u druhého ohně konečně ustalo. Jedna z Aielanek - Perrin

nepoznal která - si brala první hlídku, zády ke světlu, a ostatní se ukládali ke spánku. Byl to únavný den. Spánek by měl přijít snadno, a s ním i sen, který potřeboval. Natáhl se vedle ohně a přetáhl si přes sebe plášť. "Pamatuj. Kdyby bylo třeba, kopni do mě, abych se vzbudil."
Gaul ještě přikyvoval, a Perrina už zahalil spánek. Sen přišel okamžitě.
* * *
Byl den a on stál sám u brány, která vypadala, jako by byla půvabně vytesaná do skalní stěny, jasně se lišící od horského úbočí. Až na to, že tu nebylo ani stopy po tom, že by na horský svah kdy vstoupila noha člověka. Obloha byla čistá a z údolí vál mírný vánek, jenž k němu přinášel pach vysoké, králíků, křepelek a hrdliček, tisíce různých pachů, vody, země a stromů. Tohle byl vlčí sen.
Na chvíli pocítil, jak ho zavaluje pocit, že je vlkem. Měl tlapy a... Ne! Přejel si rukama po těle a ulevilo se mu, když našel své vlastní tělo, svůj vlastní kabátec a plášť. A široký opasek, na němž obvykle spočívala jeho sekera, ale teď v závěsu visel topor kladiva.
Zamračil se na ně a kupodivu se na okamžik objevila jeho sekera, nehmotná a mlžná. Náhle to zase bylo kladivo. Olízl si rty a doufal, že to tak i zůstane. Sekera možná byla lepší zbraň, ale on dával přednost kladivu. Nevzpomínal si, že by se něco takového stalo kdy předtím, že by se něco změnilo, ale o tomhle podivném místě toho nevěděl moc. Pokud se tomu dalo říkat místo. Byl to vlčí sen a tady se dály podivné věci, rozhodně tak divné jako v normálních snech.
A jako by pomyšlení na podivnosti jednu vyvolalo, náhle na obloze nad horami kus ztmavl a změnil se v okno někam jinam. Uprostřed prudkých bouřných vírů tam stál Rand, divoce se smál, dokonce šíleně, měl pozvednuté paže a na větrech se nesli maličcí tvorečkové, zlatí a šarlatoví, jako ta zvláštní postava na Dračí zástavě. Randa pozorovaly skryté oči a nedalo se poznat, zda o tom ví. To podivné "okno" zmizelo, jen aby ho nahradilo jiné o kus dál, kde se Nyneiva a Elain opatrně kradly bláznivou krajinou plnou pokřivených, zastíněných budov, lovíce nějakou nebezpečnou šelmu. Perrin netušil, jak poznal, že je nebezpečná, ale věděl to. Okno zmizelo a po obloze se rozšířila další skvrna. Mat stál na křižovatce a před ním se cesta větvila. Vyhodil do vzduchu minci a vydal se jednou z cest. Náhle měl klobouk se širokou krempou a při chůzi se opíral o hůl s krátkou čepelí meče. Další "okno", a překvapeně na něj hleděla Egwain a žena s dlouhými bílými vlasy a za nimi se kámen po kameni hroutila Bílá věž. Pak byly také pryč.
Perrin se zhluboka nadechl. Už něco takového viděl, tady, ve vlčím snu, a myslel si, že ta vidění jsou jistým způsobem skutečná nebo něco znamenají. Ať byla cokoliv, vlci je nikdy neviděli. Moirain naznačila, že vlčí sen je něco, čemu se říká Tel'aran'rhiod, a pak už neřekla ani slovo. Vyslechl, když si Egwain a Elain povídaly o snech, ale Egwain už toho o něm a o vlcích i tak věděla až moc, možná tolik, co Moirain. A to nebylo něco, o čem se dalo snadno bavit, dokonce ani s ní ne.
Byl tu jeden člověk, s nímž by si mohl pohovořit. Přál si, aby dokázal najít Eliase Macheru, muže, který ho představil vlkům. Elias o těchto věcech musel vědět. Když na toho muže pomyslel, na okamžik jako by ve větru zaslechl tiše zašeptat své jméno, ale když se zaposlouchal pozorněji, byl to jenom vítr. Byl to osamělý zvuk. Tady byl jen on sám.
"Hopsale!" zavolal, a taky v duchu: Hopsale! Vlk byl mrtvý, ale tady zase ne mrtvý. Vlčí sen byl místem, kam vlci odcházeli, když zemřeli, aby vyčkali na nové zrození. Pro vlky to však bylo něco mnohem víc. Zřejmě si ten sen nějak uvědomovali, i když byli vzhůru. Pro ně byl tento svět skoro stejně skutečný - možná stejně skutečný -jako svět bdělý. "Hopsale!" Hopsale! Ale Hopsal nepřicházel.
Všechno to bylo k ničemu. Byl tu z jistého důvodu, a tak mohl klidně pokračovat dál. Přinejmenším cesta dolů k místu, kde předtím zahlédl krkavce, potrvá několik hodin.
Udělal krok - a krajina se kolem něj rozmazala - a dokročil nedaleko úzkého potůčku pod zakrslými jedlovci a horskými vrbami, se štíty zahalenými v oblacích nahoře. Chvíli jen užasle zíral. Stál na opačném konci údolí, než byla brána. Vlastně byl přímo na místě, kam měl namířeno, na místě, odkud vzlétli krkavci a odkud šíp zabil prvního jestřába. Něco takového se mu ještě nikdy nestalo. Učil se snad víc a víc o vlčím snu - Hopsal vždycky tvrdil, že nic neví - nebo to bylo tentokrát jiné?
Při dalším kroku si dával větší pozor, ale byl to jenom krok. Po lučištníkovi ani po krkavcích tu nebylo ani stopy, ani otisk, ani peříčko, ani pach. Nebyl si jist, co vlastně očekával. Žádné stopy by tu nebyly, pokud by lučištník i krkavci také nebyli ve snu. Ale kdyby dokázal ve snu najít vlky, mohli by mu pomoci

najít své bratry a sestry v bdělém světě, a ti vlci by mu mohli říci, jestli jsou v horách zplozenci Stínu. Možná když bude výš, tak ho zaslechnou.
Upřel své oči na nejvyšší vrchol nad údolím, těsně pod mraky, a udělal krok. Svět se rozmazal a on stál na horském úbočí s bílými oblaky ani ne pět sáhů nad hlavou. Proti své vůli se zasmál. Tohle byla legrace. Odsud přehlédl celé údolí táhnoucí se dole pod ním.
"Hopsale!" žádná odpověď.
Přeskočil na další horu a stále volal, pak na další a na další, stále dál, pořád blíž k Dvouříčí. Hopsal neodpověděl. A co bylo ještě horší, Perrin ani necítil ostatní vlky. Ve vlčím snu vždycky byli nějací vlci. Vždycky.
Z vrcholku na vrcholek spěchal v rozmazaném pohybu, volal a hledal. Hory pod ním ležely prázdné, byli tu jen jeleni a další lovná zvěř. Přesto se tu občas objevily stopy po lidské činnosti. Starobylé znaky. Dvakrát velké vytesané postavy zabraly téměř celé úbočí hory, a na jiném místě byla do útesu trochu příliš hladkého a rovného vysekána podivná hranatá písmena, dva sáhy vysoká. Díky počasí byly obličeje postav ohlazené, a oči méně bystré než jeho by díky práci větru a deště písmena na útesu ani nerozeznaly. Hory a útesy ustoupily Pískopcům, velkým oblým kupám, řídce pokrytým tuhou trávou a umíněnými keři, jež kdysi, před Rozbitím, byly pobřežím velkého moře. A náhle, na vrcholku pískovcového kopce, spatřil jiného muže.
Muž byl příliš vzdálený, aby ho Perrin jasně viděl, takže rozeznával jen vysokého chlapíka s tmavými vlasy, ale určitě to nebyl trollok ani nic podobného, v modrém kabátci s lukem na zádech, sklánějícího se nad něčím na zemi, co však Perrinovi zakrýval nízký keř. Přesto na tom muži bylo cosi povědomého.
Zvedl se vítr a Perrin zachytil slabý pach. Studený pach, to byl jediný způsob, jak to popsat. Studený a ne zcela lidský. Náhle měl v ruce vlastní luk s nasazeným šípem a u boku jej tížila váha plného toulce.
Druhý muž vzhlédl a uviděl Perrina. Na zlomek vteřiny zaváhal, ale pak se obrátil a změnil se v blesk mířící přes kopce.
Perrin seskočil k místu, kde předtím stál onen muž, pohlédl na to, co toho chlapíka tolik zaujalo, a bez dalšího uvažování se jal prchajícího pronásledovat, nechaje polostaženou mrtvolu vlka za sebou. Mrtvý vlk ve vlčím snu. To bylo něco nemyslitelného. Co by tady mohlo zabít vlka? Něco zlého.
Jeho kořist se před ním hnala mílovými kroky, vždy jen těsně na dohled. Běželi ven z kopců a přes spleť Západního polesí s jeho velmi řídce roztroušenými statky, přes vyklučená pole, ježatý porost polí a menších houštin a kolem Hlídky. Bylo zvláštní vidět tu stát vesnické domy s doškovými střechami, jako by byly opuštěné. Ale on upíral oči na muže prchajícího daleko vepředu. Už si na pronásledování tak zvykl, že ho nepřekvapilo, když ho jeden krok přenesl dolů na jižní břeh řeky Taren a další mezi holé kopce beze stromů či trávy. Na sever a na východ se hnal, přes potoky, vesnice a řeky, soustředěný pouze na muže před sebou. Krajina tu byla rovná a travnatá, přerušená jen roztroušenými houštinami, po lidech tu nebylo ani stopy. Pak se vepředu cosi zatřpytilo, zalesklo ve slunci. Byla to kovová věž. Jeho kořist zamířila rovnou k věži a pak zmizela. Dva kroky přenesly Perrina také k věži.
Věž se zvedala do výšky dobrých padesáti sáhů, deset sáhů byla široká, a leskla se jako leštěná ocel. Klidně to mohl být sloup z pevného kovu. Perrin ji dvakrát obešel, aniž zahlédl nejmenší otvor, ani prasklinku, dokonce ani škrábanec na té hladké, rovné stěně. Ale ten pach tu visel ve vzduchu, ten studený, nelidský zápach. Stopa tu končila. Muž - pokud to byl muž - se nějak dostal dovnitř. Perrin jen musel najít cestu, jak se dostat za ním.
Přestaň! Byl to proud čirých citů, k nimž Perrinova mysl přiřadila slova. Přestaň!
Obrátil se ve chvíli, kdy se tu zjevil velký šedý vlk, jenž mu sahal dobře do pasu, zjizvený a starý, jako by právě seskočil z oblohy. Docela dobře mohl seskočit z oblohy. Hopsal vždycky záviděl orlům jejich schopnost létat, a tady mohl létat také. Žluté oči se upřely do žlutých očí.
"Proč bych měl přestávat, Hopsale? On zabil vlka."
Lidé zabíjeli vlky a vlci zabíjeli lidi. Proč tě tentokrát hněv popadl za hrdlo jako oheň?
"Já nevím," odpovídal Perrin pomalu. "Možná proto, že to bylo tady. Nevěděl jsem, že je možné zabít tady vlka. Myslel jsem, že ve snu jsou vlci v bezpečí."
Honil jsi Zabiječe, Mladý býku. Ten je tu přítomen tělesně a může zabíjet.
"Tělesně? Chceš říct, že on nesní? Jak by tu mohl být tělesně?"

To já nevím. Je to něco, co si matně pamatujeme z dávných dob a co přichází znovu jako tolik jiných věcí. Stvoření Stínu nyní kráčejí snem. Tvorové Jedovatého jazyka. Není tu bezpečno.
"No, on je teď uvnitř." Perrin si prohlížel beztvarou věž. "Když přijdu na to, jak se dostat dovnitř, můžu to s ním skoncovat."
Štěněcí hloupost, prohrabat se do hnízda zemních vos. Tohle místo je zlé. To je všechno, co vím. A ty bys pronásledoval zlo do zla. Zabíječ může zabíjet.
Perrin se zarazil. Jeho mysl přiřadila slovu "zabíjet" pocit konečnosti. "Hopsale, co se stane vlkovi, který zemře ve snu?"
Velký vlk chvíli mlčel. Když zemřeme tady, zemřeme navždy, Mladý býku. Nevím, jestli je to stejné pro tebe, ale myslím, že je.
"Nebezpečné místo, lučištníku. Věž Ghenjei je pro lidstvo nedobré místo."
Perrin se otočil a zpola zvedl luk, než o pár kroků dál uviděl stát ženu se zlatými vlasy spletenými do silného copu, jenž jí spadal k pasu téměř tak, jak je nosívaly ženy z Dvouříčí, ale její cop byl mnohem složitěji spletený. Šaty měla zvláštního střihu, krátký bílý kabátec a objemné kalhoty z nějaké tenké světle žluté látky, nabrané u kotníků nad nízkými botami. Tmavý plášť zakrýval něco, co se jí u pasu blýskalo stříbrem.
Přešlápla a ten kovový záblesk zmizel. "Máš bystré oči, lučištníku. Říkala jsem si to, už když jsem tě viděla poprvé."
Jak dlouho už ho pozorovala? Bylo nepříjemné, že se dostala tak blízko, aniž ji zaslechl. Aspoň Hopsal ho měl varovat. Vlk teď ležel v po kolena vysoké trávě, olizoval si přední tlapy a pozoroval ho.
Žena mu byla vzdáleně povědomá, i když si Perrin byl jist, že by si pamatoval, kdyby ji někdy předtím viděl. Kdo byla, že se dostala do vlčího snu? Nebo to byl zároveň taky ten Moirainin Tel'aran'rhio? "Ty jsi Aes Sedai?"
"Ne, lučištníku." Zasmála se. "Jen jsem tě přišla varovat, i přes zákazy. Kdo jednou vstoupí do věže Ghenjei, má potíže se dostat ven i v bdělém světě. Tady je to skoro nemožné. Máš odvahu korouhevníka, která se však těžko odlišuje od pošetilosti."
Nemožné dostat se ven? - Ale ten chlapík - Zabíječ - určitě vstoupil dovnitř. Proč by to dělal, kdyby nemohl odejít. "Hopsal říkal, že je to tady nebezpečné. Věž Ghenjei? Co je to?"
Ženě se rozšířily oči a ona mrkla na Hopsala, který se klidně rozvaloval v trávě, jí si nevšímal a pozoroval Perrina.
"Ty dokážeš mluvit s vlky? Tak to je něco, co bylo dlouho ztraceno v pověstech. Takže tak ses sem dostal. Měla jsem to vědět. Věž? To jsou dveře, lučištníku, do říší Aelfinnů a Eelfinnů." Pronesla ta jména, jako by je měl poznat. Když se na ni podíval nechápavě, dodala: "Hrál jsi někdy hru zvanou na hady a lišky?"
"Všechny děti ji hrávají. Aspoň ve Dvouříčí ano. Ale nechávají toho, když jsou dost velké, aby pochopily, že se to nedá vyhrát."
"Jedině když porušíš pravidla," prohlásila ta žena. "Odvaha posiluje, oheň oslepuje, železo poutá, hudba omamuje."
"To je verš z té hry. Tomu nerozumím. Co to má společnýho s tou věží?"
"To jsou způsoby, jak vyhrát proti hadům a liškám. Hra je připomínkou starých záležitostí. Nezáleží na tom, dokud se budeš držet od Aelfinnů a Eelfinnů dál. Oni nejsou špatní tak, jak je špatný Stín, a přesto se od lidí tak liší, že by mohli být. Nedá se jim věřit, lučištníku. Drž se dál od věže Ghenjei. Vyhýbej se světu snů, budeš-li moci. Kráčejí tudy temní tvorové."
"Jako ten muž, co jsem ho pronásledoval? Zabíječ?"
"To jméno se pro něj hodí. Tento Zabíječ není starý, lučištníku, ale jeho zlo je prastaré." Skoro jako by se opírala o něco neviditelného. Možná o tu stříbrnou věc, kterou pořádně neviděl. "Nějak ti toho prozrazuji až příliš. Nechápu, proč jsem s tebou vůbec navázala hovor. Ovšem. Ty jsi ta'veren, lučištníku?"
"Kdo jsi?" Zřejmě toho věděla hodně o věži a vlčím snu. Ale překvapilo ji, že dokážu mluvit s Hopsalem.
"Myslím, že jsem tě už někde potkal."
"Už jsem porušila až příliš mnoho nařízení, lučištníku."

"Nařízení? Jakých nařízení." Na zem za Hopsalem dopadl stín a Perrin se rychle otočil rozzloben, že se opět nechal překvapit. Nikdo tam nebyl. Ale on ten stín viděl. Stín muže s jílci dvou mečů nad rameny. Něco z toho obrazu mu cosi připomínalo.
"Má pravdu," řekla žena za ním. "Neměla bych s tebou mluvit."
Když se Perrin otočil, žena byla pryč. Kolem sebe viděl jen travnatou pláň a roztroušené houštiny. A zářící stříbrnou věž.
Zamračil se na Hopsala, který konečně zvedl hlavu z pracek. "Je div, že na tebe nezaútočí zemní veverky," zamumlal Perrin. "Co si o ní myslíš?"
O ní? Ona? Hopsal vstal a rozhlížel se kolem sebe. Kde?
"Mluvil jsem s ní. Přímo tady. Před chviličkou."
Dělal jsi hluk do větru, Mladý býku. Tady žádná ona nebyla. Nikdo kromě mě a tebe.
Perrin se podrážděně poškrábal ve vousech. Byla tady. Nemluvil sám se sebou. "Můžou se tady stát zvláštní věci," řekl si. "Souhlasila s tebou, Hopsale. Říkala mi, ať se od té věže držím dál."
Ona je moudrá. V té myšlence se objevoval náznak pochyb. Hopsal pořád nevěřil, že tu nějaká "ona" byla.
"Dostal jsem se hrozně daleko od toho, co jsem zamýšlel," zamumlal si Perrin. Vysvětlil svou potřebu najít vlky ve Dvouříčí nebo v horách nad ním, vysvětlil příhodu s krkavci a trolloky na cestách.
Když skončil, Hopsal dlouho mlčel. Huňatý ocas držel nízko a nehybně. Nakonec... Vyhni se svému starému domovu, Mladý býku. Obraz v Perrinově mysli, doprovázející výraz "domov", byla krajina plná vlčích smeček. Teď tu žádní vlci nejsou. Ti, kteří tu byli a neutekli, jsou mrtví. Tudy chodí snem Zabíječ.
"Musím jít domů, Hopsale. Musím."
Buď opatrný, Mladý býku. Dny Posledního lovu se blíží. Poběžíme spolu při Posledním lovu.
"Poběžíme," řekl Perrin smutně. Bylo by hezké, kdyby se po smrti dostal na toto místo. Někdy mu připadalo, že už je zpola vlkem. "Musím jít, Hopsale."
Kéž poznáš dobrý lov, Mladý býku, a ať ti ona dá hodně štěňat.
"Měj se dobře, Hopsale."
* * *
Perrin otevřel oči do nejasného světla pohasínajících uhlíků na svahu hory. Gaul dřepěl těsně za hranicí světla a rozhlížel se do noci. V druhém táboře byla vzhůru Faile, neboť byla její řada na hlídce. Měsíc visel nízko nad horami a měnil mraky v perlovou šeď. Perrin odhadl, že spal asi dvě hodiny.
"Budu chvíli hlídat," řekl a odhodil plášť. Gaul kývl a uložil se na zem na místě, kde byl. "Gaule?" Aiel zvedl hlavu. "Ve Dvouříčí by to mohlo být horší, než jsem si myslel."
"Věci často bývají takové," opáčil tiše Gaul. "Tak už to v životě chodí." Aiel se klidně uložil ke spánku.
Zabíječ? Kdo to byl? Co byl zač? Zplozenci Stínu v bráně, krkavci v pohoří Oparů a tento muž zvaný Zabíječ ve Dvouříčí. To nemohla být shoda okolností, ať už si to z celého srdce přál.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Návrat domů

Cesta do Západního polesí mu ve vlčím snu zabrala asi půl tuctu kroků, ven z hor a přes Pískopce však na koních trvala tři dlouhé dny. Aielové neměli potíže udržet s koňmi krok, ale zvířata nedokázala vyvinout vyšší rychlost, když cesta pořád vedla nahoru a dolů. Perrina prudce svědily rány, jak se hojily. Faileina mast zřejmě zabrala.

V podstatě to byla velice tichá cesta, častěji přerušená štěknutím horské lišky či ozvěnou volání jestřába než hovorem. Aspoň nezahlédli žádné další krkavce. Perrin měl nejednou dojem, že Faile pobídne vranku blíž k němu, aby něco řekla, ale pokaždé se ovládla. Perrin tomu byl rád. Chtěl s ní mluvit víc než co jiného, ale co kdyby zjistil, že to s ní urovnal? Vyplísnil se, že se s ní chce bavit. Ošálila Loiala, ošálila i jeho. Všechno to jenom zhorší, všechno teď bude ještě těžší. Přál si, aby ji mohl znovu políbit. Přál si, aby se rozhodla, že už ho má plné zuby, a odešla. Proč musela být tak umíněná?
S oběma Aielankami se držela stranou, Bain a Chiad kráčely každá po jednom boku Vlaštovky, pokud zrovna některá nebyla vepředu na zvědech. Občas si všechny tři cosi tiše špitaly, načež se všechny vyhýbaly pohledu na něj tak důrazně, že po něm klidně mohly házet kamením. Loial jel na Perrinovu žádost s nimi, i když ho tento stav rozčiloval. Stříhal ušima, jako by si přál, aby o lidech nikdy ani neslyšel. Gaula celá situace očividně velice bavila. Kdykoliv se na něho Perrin podíval, Aiel se nepřítomně zubil.
Perrin sám cestoval celý nastražený a luk s nasazenou tětivou měl položený přes vysokou hrušku svého sedla. Toulal se ten muž zvaný Zabíječ po Dvouříčí jen ve vlčím snu, nebo se tu objevoval i v bdělém světě? Perrin tušil, že to druhé a že Zabíječ byl tím, kdo tenkrát bezdůvodně zastřelil jestřába. S dětmi Světla na krku to byla další komplikace, bez které by se obešel.
Jeho rodina žila na velkém statku půl dne cesty od Emondovy Role, ležel téměř v Luhu. Jeho otec a matka, sestry i malý bratříček. Paetramovi teď bude devět a nepochybně se vzpíral víc než kdy jindy, aby mu říkali, že je malý. Deselle bude krásných dvanáct a Adoře šestnáct, nejspíš se připravuje zaplést si vlasy. Strýc Eward, bratr jeho otce, a teta Magda - oba byli statní a velice se sobě podobali - a jejich děti. Teta Neain, která každé ráno navštěvovala hrob strýce Carlina, a jejich děti, a prateta Ealsin, která se nikdy nevdala, se špičatým nosem a bystrýma očima, vždy připravena odhalit, co měl kdo na míli kolem zalubem. Když se kdysi učil u pantáty Luhhana, vídával je pouze o svátcích. Byli příliš daleko pro náhodné návštěvy, a vždy tu bylo co dělat. Jestli bělokabátníci pronásledují Aybary, tak je najdou velice snadno. A on měl na starosti je, ne tohohle Zabíječe. Mohl zvládnout jen něco. Chránit svou rodinu a Faile. To bylo nejdůležitější. Pak byla na řadě vesnice a vlci a Zabíječ jako poslední. Jeden člověk nemohl zvládnout všechno.
Porost Luhu zabíral kamenitou půdu a mezi stromy se občas objevovala ostružiním porostlá skaliska. Jako chlapec se do pralesa často zatoulal, sám či s Randem a Matem, lovil tam s lukem nebo prakem, kladl pasti na králíky či se prostě jen tak toulal kvůli pocitu volnosti. Ve stromech švitořily veverky s huňatými ocásky a ve větvích čiřikali zelenáčci napodobujíce černokřídlé mnohohlasé drozdce, a před poutníky z křoví vyskakovaly modrohřbeté křepelky - to všechno k němu hovořilo hlasem domova. Už pach hlíny, kterou obracela koňská kopyta, mu byl povědomý.
Mohl zamířit přímo do Emondovy Role, ale on místo toho zahnul víc na sever do lesa, a když se slunce sklánělo k západu a vrcholkům stromů, konečně překročil širokou stezku zvanou Kameniční cesta. Proč se jmenovala "kameniční", to nikdo ve Dvouříčí nevěděl, a zřídkakdy připomínala silnici, byla to jen zaplevelená plocha a pod stromy nerostl dokonce ani plevel. Že je to cesta se dalo poznat jen podle hluboko vyježděných kolejí vozů a žebříňáků. Občas se na povrch nějak dostaly zbytky starého dláždění. Možná kdysi vedla do kamenolomu v Manetherenu.
Statek, jejž Perrin hledal, ležel nedaleko cesty za řadami jabloní a hrušní, na nichž se nalévaly plody. Ucítil hospodářství dřív, než je uviděl. Pach spáleniště, ne nového, ale ani celý rok ten zápach nezakryl. Zastavil koně na okraji stromů, seděl tam a díval se, až se konečně přiměl vjet na místo, které bývalo statkem al'Thorových. Nákladní kůň se coural za šedákem. Doposud stál jen košár pro ovce s kamennými stěnami, ale vrátka byla otevřená a visela na jednom závěsu. Sazemi pokrytý komín vrhal dlouhý stín na popadané ohořelé trámy domu. Ze stodoly a úpravny tabáku zůstal jen popel. Pole tabáku i zeleninovou zahradu udusil plevel a zahrada vypadala zdupaně. To, co nebyl pýr a pelyněk, bylo polámané a zahnědlé.
Perrina ani nenapadlo nasadit šíp na tětivu. Oheň byl starý celé týdny, ohořelé dřevo bylo slizké a matné díky nedávným dešťům. Psí víno potřebovalo nejméně měsíc, aby tolik narostlo. Teď zcela zakrývalo pluh a brány ležící vedle pole. Pod světlými lístky byla vidět rez.
Aielové však vše pečlivě prohledali, oštěpy připravené a oči ostražité. Rozhrabávali hlínu i popel. Když

se z trosek domu vyškrábala Bain, podívala se na Perrina a zavrtěla hlavou. Aspoň že Tam al'Thor tady nezemřel.
Vědí to. Vědí to, Rande. Měl jsi jít s sebou. Málem se neudržel a pobídl Tanečníka do cvalu směrem k místu, kde ležel jeho rodný statek. Nebo to málem zkusil. Dokonce i Tanečník by dávno padl mrtev k zemi, než by doběhl tak daleko. Třeba to byla práce trolloků. Jestli to byli trolloci, možná jeho rodina ještě pracuje na statku a je v bezpečí. Zhluboka se nadechl, ale každý jiný pach přehlušil zápach spáleniny.
Přistoupil k němu Gaul. "Ať to udělal kdokoliv, je dávno pryč. Zabili pár ovcí a ostatní rozehnali. Někdo sem přišel později, stádo sehnal a odehnal ho na sever. Dva muži, myslím, ale stopy jsou moc staré, aby se to dalo poznat s jistotou."
"Zůstaly nějaké stopy po tom, kdo to udělal?" Gaul zavrtěl hlavou. Mohli to být trolloci. Zvláštní, přát si něco takového. A hloupé. Bělokabátníci znali jeho jméno, a stejně dobře znali i Randovo. Znají moje jméno. Zadíval se na popel z al'Thorovic hospodářství a Tanečník poskočil, jak se mu ruce na otěžích roztřásly.
Loial sesedl na okraji řady ovocných stromků, ale hlavou stále dosahoval nad stromy. Faile dojela k Perrinovi a cestou upřeně pozorovala jeho obličej. Její klisna lehce našlapovala. "Je tohle...? Znáš lidi, co tu žili?"
"Rand a jeho táta."
"Ó. Myslela jsem, že je to snad..." Úleva a sympatie v jejím hlase stačily, aby poznal, jak hodlala větu dokončit. "Tvoje rodina žije poblíž?"
"Ne," odvětil Perrin stroze a ona se stáhla, jako by dostala políček. Ale stále ho pozorovala a čekala. Co by musel udělat, aby ji od sebe odehnal? Víc než to, k čemu se dokázal přimět, když to nedokázal doteď.
Stíny se dloužily a slunce již bylo na úrovni korun stromů. Perrin otočil Tanečníka a hrubě se k ní obrátil zády. "Gaule, dnes se na noc utábořím opodál. Chci vyrazit hned brzy zrána." Kradí se ohlédl přes rameno. Faile odjížděla zpět k Loialovi a v sedle seděla velice vzpřímená. "V Emondově Roli budou vědět..." Kde jsou bělokabátníci, takže se jim bude moci vzdát dřív, než ublíží jeho rodině. Jestli je jeho rodina ještě v pořádku. Jestli statek, na němž se narodil, nevypadá jako tenhle. Ne. Musí to udělat včas, aby tomu zabránil. "Budou vědět, jak to vypadá kolem."
"Takže brzy." Gaul zaváhal. "Ji nezaženeš. Ta je skoro jako Far Dareis Mai, a když tě Děva miluje, neunikneš jí, ať utíkáš, jak chceš rychle."
"Starosti s Faile nechej na mně." Hlas mu změkl. Nebyl to Gaul, koho se chtěl zbavit. "Velmi brzy. Zatímco Faile bude stále spát."
Oba tábory pod jabloněmi byly této noci tiché. Jedna či druhá Aielanka se občas zvedla a zadívala se k malému ohýnku, u nějž seděl Perrin s Gaulem, ale houkání sovy a dupání koní byly jediné zvuky, které se ozývaly. Perrin nemohl usnout, a do svítání zbývala dobrá hodina, měsíc ještě svítil naplno, když s Gaulem tiše vyklouzli. Aielovy měkké boty mnoho hluku nenadělaly a koňská kopyta také ne. Bain, či snad Chiad, se za nimi dívala, jak odcházejí. Nepoznal, která z nich to je, ale Faile nevzbudila, za což jí byl Perrin vděčný.
Slunce už stálo vysoko, když se konečně dostali ze Západního polesí maličko pod vesnici, mezi stopami po vozech a stezkami ohraničenými živými ploty či nízkými hrubými zídkami. - Nad komíny statků se vznášel kouř jako jemné šedé peří, podle pachu hospodyně po ránu pekly. Na polích s tabákem či ječmenem se pohybovali muži a chlapci hlídali stáda černohlavých ovcí na pastvinách. Pár lidí si všimlo jejich příchodu, ale Perrin nechal Tanečníka jít rychlým krokem a doufal, že nikdo není dost blízko, aby ho poznal či se pozastavil nad Gaulovým divným oděním nebo jeho oštěpy.
Lidé se také určitě pohybovali kolem Emondovy Role, takže vesnici obejel z východu širokým obloukem, vyhýbaje se udusaným stezkám i doškovým střechám natlačeným kolem Trávníku, kde ze skalky vyvěral pramen Vinný střik s takovou silou, že dokázal srazit člověka na kolena, a dával zrod potoku stejného jména. Škody, na které si vzpomínal z jarniční noci, byly po roce úplně napravené, ohořelé domy a spálené střechy dávno postavené a spravené. Skoro jako by sem trolloci nikdy nepřišli. Modlil se, aby to nikdo z místních nemusel prožít znovu. Hostinec U Vinného střiku stál skoro na

východním konci Emondovy Role, mezi pevným dřevěným Vozovým mostem přes spěchající vody Vinného střiku a mohutnými starými kamennými základy, z jejichž středu vyrůstal silný dub. U stolů pod silnými větvemi za hezkých odpolední sedávali lidé a sledovali hru v kuželky. Tak brzy ráno byly stoly samozřejmě prázdné. Dál na východ bylo jen pár domů. Sám hostinec měl kamenné přízemí a poschodí, omítnuté nabilo, na všech stranách přesahovalo. Nad lesklé červené tašky na střeše se zvedal tucet komínů. Byla to jediná střecha z tašek na celé míle daleko.

Perrin přivázal Tanečníka i nákladního koně ke sloupku u dveří do kuchyně a ohlédl se ke stáji s doškovou střechou. Slyšel odtamtud pracující muže, nejspíš to byli Hud a Tad, kteří vyklízeli stání, kde pantáta al'Vere držel pár velkých dhurranských chladnokrevníků, jež pronajímal jako tažné koně pro těžké náklady. Z druhé strany hostince se také ozývaly zvuky, mumlání hlasů na Trávníku, kejhání husí, hrčení vozu. Nechal koně, jak byli, nehodlal se tu zdržovat. Kývl Gaulovi, aby šel za ním, a spěchal dovnitř, dřív než některý ze stájníků vyhlédne. Luk si nesl s sebou.

Kuchyně byla prázdná, obě železné pece a všechna ohniště až na jedno byly vyhaslé, i když se ve vzduchu stále vznášela vůně pečení, Chleba a medové koláčky. V hostinci nebyli hosté často, jen když přijeli kupci z Baerlonu, aby nakoupili tabák a vlnu, nebo se tu co měsíc stavil forman, pokud ovšem nenapadl sníh a cesty byly průjezdné. Později přes den se občas zastavil na něco k jídlu a pití některý z vesničanů, ti však teď tvrdě pracovali doma. Někdo tu však mohl být, tak po špičkách prošel chodbičkou vedoucí z kuchyně do šenku, pootevřel dveře a nahlédl dovnitř.

Čtvercovou místnost viděl snad tisíckrát, její ohniště z oblázků, táhnoucí se přes polovinu délky místnosti, krbovou římsu ve výši ramen, leštěnou nádobu na tabák pantáty al'Vereho i drahocenné hodiny stojící na římse. Všechno mu nyní však připadalo nějak menší. Židle s vysokými opěradly před ohništěm sloužily ke schůzím venické rady. Knihy Brandlewyna al'Vereho stály na polici proti ohništi - kdysi si Perrin neuměl představit víc knih na jednom místě než těch pár tuctů většinou odřených svazků - a soudky s pivem a vínem lemovaly třetí stěnu. Číča, žlutá kočka patřící k hostinci, ležela jako obvykle natažená na jednom ze soudků.

Kromě Brana al'Vereho samotného a jeho ženy Marin, v dlouhých bílých zástěrách, leštících u jednoho ze stolů rodinné stříbro a cínové nádobí, byl šenk prázdný. Pantáta al'Vere byl objemný kulatý muž s řídkými chomáčky šedých vlasů. Panímáma al'Vereová byla štíhlá, mateřsky vypadající žena se silným prošedivělým copem přehozeným přes rameno. Byl z ní cítit chleba a medové koláčky a pod tím se vznášela vůně růží. Perrin si na ně pamatoval jako na usmívající se pár, ale teď oba vypadali napjatě a starosta se mračil, i když to určitě nemělo nic společného se stříbrným pohárem v jeho rukou.

"Pantáto al' Vere?" Perrin otevřel dveře dokořán a vstoupil. "Panímámo al'Vereová. To jsem já, Perrin."

Oba vyskočili na nohy, až se židle převrátily, což vyděsilo kočku. Panímáma al'Vereová si přitiskla ruce na ústa. Oba na Perrina zírali stejně jako na Gaula. Stačilo to, aby si Perrin začal neobratně přendávat luk z ruky do ruky. Zvláště když Bran doběhl k oknu - na muže tak objemného se pohyboval s překvapivou lehkostí - a prudce odhrnul záclony, aby mohl vyhlédnout ven, jako by se bál, že tam jsou další Aielové.

"Perrine?" zamumlala nevěřícně panímáma al'Vereová. "Jsi to ty. Skoro jsem tě nepoznala, s těmi vousy a... Tvoje tvář. Kde jsi -? Je s tebou Egwain?"

Perrin se zpola nepřítomně dotkl zpola zahojené sečné rány na tváři a přál si, aby se byl předtím umyl nebo aby byl aspoň nechal luk a sekeru v kuchyni. Neuvědomil si, jak by je mohl jeho zjev vyděsit. "Ne. Tohle s ní nemá nic společnýho. Ona je v bezpečí." Možná ve větším bezpečí na cestě zpátky do Tar Valonu, než kdyby byla zůstala v Tearu s Randem, ale v obou případech v bezpečí. Perrina napadlo, že by měl její matce sdělit něco víc než těch pár prostých slov. "Panímámo al'Vereová, Egwain má studovat na Aes Sedai. Nyneiva taky."

"Já vím," řekla paní hostinská tiše a dotkla se kapsy na zástěře. "Dostala jsem od ní z Tar Valonu tři dopisy. Podle toho, co napsala, jich poslala víc, a Nyneiva aspoň jeden, ale jen ty tři Egwaininy dorazily až sem. Píše něco o výcviku, a podle mě to musí být velice tvrdé."

"Tohle ona chce." Tři dopisy? Přepadl ho pocit viny, až se nahrbil. On nenapsal nikomu ani řádku kromě zpráviček, které zanechal pro rodinu a pantátu Luhhana té noci, kdy ho Moirain odvedla z Emondovy Role. Ani jeden dopis.

"Tak to vypadá, i když jsem si pro ni tohle nepředstavovala. Není to něco, co můžeš na potkání vykládat lidem, že? Píše, že si tam ale udělala pár přátel, vypadá to na milá děvčata. Elain a Min. Znáš je?"
"Setkali jsme se. Myslím, že se jim dá říkat milý děvčata." Kolik toho Egwain v těch dopisech prozradila? Zřejmě moc ne. Ať si panímáma al'Vereová myslí, co chce. Perrin jí nehodlal přidávat starosti s věcmi, s nimiž stejně nemohla nic dělat. Co se stalo, stalo se. Egwain teď byla v dostatečném bezpečí.
Náhle si uvědomil, že tu Gaul celou dobu jen tak stojí, a spěšně všechny představil. Bran zamrkal, když Gaula označil za Aiela, a zamračil se na jeho oštěpy i černý závoj visící mu přes šufu na prsa, ale jeho žena jen řekla: "Vítej v Emondově Roli, pane Gaule, a v hostinci U Vinného střiku."
"Kéž máš vždy vodu a stín, správkyně střechy," pravil Gaul formálně a uklonil se jí. "Žádám o svolení bránit tvou střechu i držbu."
Paní hostinská téměř nezaváhala, než odpověděla, jako by tohle bylo přesně to, co byla zvyklá slýchávat. "Velkomyslná nabídka. Ale musíš mi dovolit rozhodnout, kdy to bude potřeba."
"Jak pravíš, správkyně střechy. Tvoje čest je i mou." Zpod kabátce Gaul vytáhl zlatou slánku, malou nádobku jemně připevněnou na umně vytepaného lva, a podal jí ji. "Nabízím malý hostovský dar pro tvou střechu."
Marin al'Vereová to zvládla jako kterýkoliv jiný dar, a skoro se nedalo poznat, jak je ohromená. Perrin pochyboval, že v celém Dvouříčí je kousek, jenž by se tomuto rovnal, a rozhodně ne ve zlatě. Ve Dvouříčí bylo málo zlatých mincí, natož zlatých ozdob. Perrin doufal, že nikdy nezjistí, že to bylo uloupeno v Tearském Kameni, aspoň si na to byl ochoten vsadit.
"Můj chlapče," ozval se Bran, "nejspíš bych měl říct ‚vítej domů', ale proč ses vracel?"
"Doslechl jsem se o bělokabátnících, pantáto," odpověděl Perrin prostě.
Starosta si se ženou vyměnil střízlivý pohled a pak Bran pravil: "Znovu se ptám, proč ses vracel? Nemůžeš tu nic zastavit, chlapče, ani nic změnit. Nejlepší bude, když odejdeš. Jestli nemáš koně, jednoho ti dám. Jestli máš, vyskoč do sedla a odjeď na sever. Myslím, že bělokabátníci hlídají Tarenský Přívoz... To oni ti tak ozdobili tvář?"
"Ne. To -"
"Tak na tom nezáleží. Jestli ses přes ně dostal cestou sem, tak můžeš taky odejít. Hlavní tábor mají v Hlídce, ale jejich výzvědný oddíly můžou být kdekoliv. Odjeď, chlapče můj."
"Nečekej, Perrine," dodala panímáma al'Vereová tiše, ale tím pevným hlasem, kterým obvykle dokázala, že lidé udělali přesně to, co po nich chtěla. "Nečekej ani hodinu. Připravím ti něco na cestu. Trochu čerstvýho chleba a sýr, kousek šunky a hovězí pečeně a zeleninu. Musíš jít, Perrine."
"Nemůžu. Víte, že jdou po mně, jinak byste nechtěli, abych odešel." A neřekli ani slovo o jeho očích, i kdyby se jenom zeptali, jestli není nemocný. Panímámu al'Vereovou to skoro nepřekvapilo. Věděli to.
"Jestli se jim vzdám, můžu něco z toho zarazit. Můžu udržet rodinu -" Nadskočil, když se dveře do chodby rozlétly, a dovnitř vstoupila Faile doprovázena Bain a Chiad.
Pantáta al'Vere si přejel dlaní holou hlavu. I když mu neunikl jejich oděv, podle něhož patřily ke Gaulovi, příliš ho nepobavilo, že jsou to ženy. Vypadal hlavně podrážděně, že byl vyrušen. Číča se posadila a podezíravě se zadívala na všechny ty cizí lidi. Perrina napadlo, jestli ho kočka považuje také za cizince, a kde je vlastně Loial. Cokoliv, jen aby se vyhnul pomyšlení na to, jak zvládne Faile teď.
Ta mu nedala příliš času na rozmyšlenou. Postavila se přímo před něho s rukama v bok. Nějak se jí podařil ten trik, který ženy ovládaly, a vypadala vyšší čistě jen díky tomu, že se třásla vzteky. "Vzdát se? Vzdát se! Tak tohle jsi měl od začátku v plánu? Měl, že jo? Ty hlupáku! Úplně ti zamrzl mozek, Perrine Aybaro. Nikdy to nebylo víc než svaly a vlasy, ale teď to není ani tohle. Jestli tě bělokabátníci pronásledují, tak tě pověsí, pokud se jim vzdáš. Proč by tě měli chtít?"
"Protože jsem pár bělokabátníků zabil." Podíval se na ni a nevšímal si toho, jak panímáma al'Vereová zalapala po dechu. "Tý v noci, kdy jsem tě potkal, a dva předtím. O těch dvou vědí, Faile, a myslí si, že jsem temnej druh." Tolik aspoň brzy zjistí. Kdyby byli sami, tak by jí v této chvíli už asi prozradil proč. Alespoň dva z bělokabátníků, Geofram Bornhald a Jaret Byar, tušili něco o jeho spojení s vlky. Nevěděli sice všechno, ale jim i to málo stačilo. Muž, který běhá s vlky, musí být temným druhem. Možná jeden nebo oba tu nyní byli s ostatními bělokabátníky. "Věří, že je to pravda."
"Ty nejsi o nic víc temný druh než já," zašeptala Faile ochraptěle. "To by dřív mohlo být temným druhem

slunko."
"Na tom ale nezáleží, Faile. Musím udělat, co musím."
"Ty popletenej halamo! Ty nic tak střelenýho udělat nemusíš! Ty slepičí mozečku! Jestli to zkusíš, oběsím tě sama!"
"Perrine," ozvala se tiše panímáma al'Vereová, "představil bys mě laskavě této mladé ženě, která má o tobě zjevně tak vysoké mínění?"
Faile se tváře zalily jasnou červení, jak si uvědomila, že si pantáty a panímámy al'Vereových doposud nevšimla, a začala se vybraně klanět a květnatě omlouvat. Bain a Chiad udělaly, co předtím Gaul, požádaly o svolení bránit střechu panímámy al'Vereové a daly jí malou zlatou misku s vytepanými lístky a bohatě zdobený mlýnek na pepř, větší než obě Perrinovy pěsti, na jehož vrcholku se skvělo jakési podivné stvoření, zpola kůň a zpola ryba.
Bran al'Vere na ně hleděl a mračil se, mnul si čelo a cosi si pro sebe mumlal. Perrin několikrát zachytil slovo "Aielové", pronesené nevěřícným tónem. Starosta se také stále ohlížel k oknům. Nebál se, že by tu mohlo být Aielů víc, překvapilo ho, když zjistil, že Gaul je Aiel. Starosta si dělal starosti s bělokabátníky.
Marin al'Vereová, na druhou stranu, to všechno klidně přijala a chovala se k Faile, Bain i Chiad jako ke kterékoliv mladé poutnici, která kdy vstoupila do hostince. Pochválila Faile její jezdecké šaty - dnes z tmavomodrého hedvábí - a Aielankám řekla, jak obdivuje barvu a lesk jejich vlasů. Perrin vytušil, že přinejmenším Bain a Chiad vůbec nevědí, co si z toho všeho vybrat, ale paní hostinská zakrátko, s tou svou klidnou mateřskou odhodlaností, usadila všechny tři ženy ke stolu, donesla jim mokré ručníky, aby si mohly otřít prach z rukou a obličeje, a nalila jim čaj z velkého čajníku s červenými proužky, na nějž se Perrin tak dobře pamatoval.
Mohlo být docela zábavné, vidět tyto divoké ženy - Faile k nim rozhodně patřila - jak náhle dychtí ujistit panímámu al'Vereovou, že se cítí velice pohodlně, a nemohou jí s něčím pomoci, dělá toho pro ně tolik, a všechny měly oči dokořán jako děti, majíce stejnou šanci jako děti jí vzdorovat. Bývalo by to zábavné, kdyby do toho nezahrnula jeho a Gaula, nezahnala je stejně odhodlaně ke stolu a netrvala na tom, že si musejí umýt ruce a obličej, než dostanou šálek čaje. Gaul se celou dobu mírně usmíval. Aiel měl zvláštní smysl pro humor.
Kupodivu se paní hostinská ani jednou nepodívala na jeho luk a sekeru, ani na zbraně Aielů. Lidé ve Dvouříčí zřídka nosili třebas jen luk, a ona vždycky trvala na tom, že i ten musí člověk odložit, než usedne k jednomu z jejích stolů. Teď však zbraně prostě pomíjela.
Další překvapení přišlo, když Bran položil Perrinovi k ruce stříbrný pohárek s jablečnou pálenkou, a ne tu trošku, kterou muži v šenku obvykle vypili, jež stačila tak na to, aby do ní člověk ponořil půlku palce, ale poloplný pohár. Když Perrin odjížděl, byl by dostal mošt nebo mléko nebo možná hodně zředěné víno, půl poháru k jídlu či plný při hodech. Potěšilo ho, že je brán jako dospělý muž, ale pohárek jen držel v prstech. Byl teď na víno zvyklý, ale zřídka pil co silnějšího.
"Perrine," řekl starosta, když usedal na židli vedle své ženy, "nikdo nevěří, že jsi temný druh. Nikdo, kdo má trochu zdravého rozumu. Není důvod, aby ses nechal pověsit."
Faile zuřivě přikyvovala na souhlas, ale Perrin si jí nevšímal. "Nenechám se odradit, pantáto al'Vere. Bělokabátníci chtějí mě, a jestli mě nedostanou, mohli by se obrátit na nejbližšího Aybaru, kterého najdou. Nejsou to zrovna milí lidi."
"My to víme," řekla měkce panímáma al'Vereová.
Její manžel se díval na své ruce, sepjaté na stole. "Perrine, tvoje rodina je pryč."
"Pryč? Chceš říct, že už vypálili jejich statek?" Perrin sevřel ruku kolem stříbrného pohárku. "Doufal jsem, že dorazím včas. Asi jsem to měl vědět. Trvalo moc dlouho, než jsem se to doslechl. Třeba můžu pomoct tátovi a strejdovi Ewardovi ho znovu postavit. U koho teď bydlí? Chci je aspoň nejdřív vidět."
Bran se zamračil a jeho žena ho na uklidněnou pohladila po rameni. Ale oči kupodivu stále upírala na Perrina, velice smutné a plné soucitu.
"Jsou mrtví, chlapče," vykládal spěšně Bran.
"Mrtví? Ne. Nemůžou -" Perrin se zamračil, když mu na ruku náhle dopadlo cosi mokrého, a zadíval se na rozmáčknutý pohár, jako by se divil, odkud se tu vzal. "Mrzí mě to. Nechtěl jsem -" Zatahal za zploštělé stříbro, snaže se mu prsty znovu vrátit původní tvar. Nešlo to. Samozřejmě. Velmi opatrně

položil zničenou nádobku doprostřed stolu. "Nahradím vám ho. Můžu -" Otřel si ruku o kabátec a náhle zjistil, že hladí topor sekery, kterou měl u pasu. Proč se na něj všichni tak divně dívají? "Jsi si jistý?" Vlastní hlas mu náhle zněl podivně vzdálený. "Adora a Deselle? Paet? Máma?"
"Všichni jsou mrtví," sdělil mu smutným hlasem Bran. "Tvoje tety a strýcové taky, i bratranci a sestřenice. Všichni ze statku. Pomáhal jsem je pochovávat, chlapče. Na tom nízkým vršku, na tom s jabloněmi."
Perrin si strčil palec do pusy. Byla to hloupost, takhle se říznout o vlastní sekeru. "Máma měla ráda jabloňový květy. Bělokabátníci. Proč by -? Ať shořím, Paetovi bylo teprv devět. A holky..."
Hlas měl velice jasný. Napadlo ho, že by měl do svých slov dát trochu emocí. Nějaké emoce.
"Byli to trolloci," pospíšila si panímáma al'Vereová. "Vrátili se, Perrine. Ne tak, jako když jste odcházeli, nepřepadli vesnici, ale byli venku v krajině. Většina statků, která stojí daleko od ostatních, je opuštěná. Nikdo nechodí v noci ven, ani blízko vesnice. Stejné je to dole v Devenském Průseku i nahoře v Hlídce, možná i v Tarenském Přívozu. Bělokabátníci, ať jsou jak chtějí špatní, jsou naše jediná skutečná ochrana. Co vím, zachránili už dvě rodiny, když trolloci přepadli jejich statek."
"Chtěl jsem - doufal jsem -" Nemohl si vzpomenout, co vlastně chtěl. Bylo to něco s trolloky. Nechtěl si vzpomenout. Bělokabátníci chránící Dvouříčí? Málem ho to rozesmálo. "Randův táta. Tamův statek. To byli taky trolloci?"
Panímáma al'Vereová otevřela ústa, ale Bran ji uťal. "Zaslouží si pravdu, Marin. To byli bělokabátníci, Perrine. Tam a u Cauthonů."
Matovi příbuzní taky. Randovi, Matovi a moji." Docela zláštní, znělo to, jako by říkal, že by mohlo začít pršet. "Ti jsou taky mrtví?"
"Ne, chlapče. Ne, Abell a Tam se skrývají někde v Západním polesí. A Matova máma a sestry... Ty jsou taky naživu."
"Skrývají se?"
"Není nutné se pouštět do tohohle," pravila rázně paní hostinská. "Brane, přines mu další pálenku. A tuhle vypij, Perrine." Její manžel zůstal sedět, ale ona se na něj jenom zamračila a pokračovala. "Nabídla bych ti postel, ale není to bezpečné. Někteří lidi by klidně mohli honem honem běžet za urozeným pánem Bornhaldem, kdyby zjistili, že jsi tady. Eward Congar a Hari Coplin se za bělokabátníky tahají jako pejsci, touží je potěšit a udělat si jméno, a Cenn Buie není o moc lepší. A Wit Congar by taky žvanil, kdyby ho Daisa nezarazila. Ona je teď vědmou. Perrine, nejlepší bude, když odejdeš. Věř mi."
Perrin pomalu zavrtěl hlavou. Bylo toho moc, nedokázal to strávit. Daisa Congarová je vědmou? Ta ženská byla jako býk. Bělokabátníci chrání Emondovu Roli. Hari a Eward a Wit spolupracují. Od Congarů a Coplinů se nic moc jiného čekat nedalo, ale Cenn Buie byl členem vesnické rady. Urozený pán Bornhald. Takže tu je Geofram Bornhald. Faile ho sledovala velikýma, zvlhlýma očima. Proč by měla ona mít slzy na krajíčku?
"Je toho víc, Brandlewyne al'Vere," řekl Gaul. "Tvůj výraz to prozrazuje."
"To je," přitakal Bran. "Ne, Marin," dodal pevně, když paní hostinská lehce zavrtěla hlavou. "Zaslouží si pravdu. Celou pravdu." Paní hostinská s povzdechem složila ruce do klína. Skoro vždy dosáhla svého - až na chvíle, kdy se Bran tvářil tak odhodlaně jako teď, s obočím staženým dolů jako vraní křídla.
"Jakou pravdu?" zeptal se Perrin. Jeho matka měla ráda jabloňové květy.
"Ze všeho nejdřív, Perrine, s bělokabátníky je Padan Fain," začal Bran. "Teď si říká Ordeith a na svý jméno vůbec nereaguje, ale je to on, ať už se na nás dívá jak chce svrchu."
"On je temnej druh," prohodil Perrin nepřítomně. Adora a Deselle si na jaře vždycky vplétaly jabloňové květy do vlasů. "Sám to přiznal. To on přivedl v předvečer Jarnic trolloky." Paet rád šplhal po jabloních. Když jste se nedívali, házel po vás jablka přímo z koruny stromu.
"Takže tak," prohlásil zachmuřeně starosta. "No, to je teda zajímavý. Má u bělokabátníků velký slovo. Poprvý jsme uslyšeli, že jsou tady, když vypálili Tamův statek. To byla Fainova práce. Vedl bělokabátníky, kteří to udělali. Tam jich pár zasáhl šípy, než se dostal do lesa, a na Cauthonův statek se dostal těsně předtím, než mohli dostat Abella. Ale zavřeli Natti a děvčata. A Harala Luhhana a Alsbet taky. Myslím, že by je byl Fain nechal pověsit, ale urozený pán Bornhald to nedovolil. Ale ani je nenechal jít. Pokud jsem mohl zjistit, zatím jim neublížili, ale drží je v bělokabátnickým táboře nahoře v Hlídce. Fain z nějakýho důvodu nenávidí tebe, Randa a Mata. Nabídl sto zlatejch za každýho, kdo je s váma

třeba nějak příbuznej, a dvě stě za Tama nebo Abella. A urozený pán Bornhald má zřejmě obzvláštní zájem o tebe. Když sem přijede bělokabátnická hlídka, obvykle je s nimi a ptá se na tebe."
"Ano," řekl Perrin. "Jasně. To by udělal." Perrin z Dvouříčí, který běhá s vlky. Temný druh. Zbytek jim mohl povykládat Fain. Fain s dětmi Světla? Byla to jen vzdálená myšlenka. Lepší však bylo myslet na trolloky. Zamračil se na své ruce a přinutil je nehybně ležet na stole. "Oni vás chrání před trolloky."
Marin al'Vereová se k němu podmračeně naklonila. "Perrine, my ty bělokabátníky potřebujeme. - Ano, vypálili Tamův statek, a Abellův taky, zatýkají lidi a dupou kolem, jako by jim patřilo všechno, co uvidí, ale Alsbet a Natti a ostatním se nic nestalo, jen je drží zavřené, a to se dá nějak napravit. Na pár dveří někdo naškrábal dračí špičák, ale kromě Congarů a Coplinů si toho nikdo jiný nevšímá, a nejspíš ho tam stejně nadrásali oni. Tam a Abell se můžou schovávat, dokud bělokabátníci neodtáhnou. Dřív nebo později musejí odejít. Ale dokud jsou tady trolloci, tak je potřebujeme. Prosím, pochop to. Ne že bychom tu raději neměli tebe než je, ale je potřebujeme, a nechceme, aby tě pověsili."
"Tomuhle ty říkáš být chráněná, správkyně střechy?" ozvala se Bain. "Když požádáš lva, aby tě chránil před vlky, rozhodla ses jenom skončit v jiném břiše."
"Copak se nemůžete chránit sami?" dodávala Chiad. "Viděla jsem Perrina bojovat, taky Mata Cauthona a Randa al'Thora. Oni jsou stejné krve jako vy."
Bran si zhluboka a těžce povzdechl. "My jsme jenom sedláci, obyčejní lidi. Urozený pán Luc mluví o tom, že zorganizuje chlapy, aby s trolloky bojovali, ale to by znamenalo nechat naše rodiny zcela nechráněné, když půjdeme s ním, a to se nikomu moc nelíbí."
Perrina to zmátlo. Kdo je urozený pán Luc? Zeptal se na to a paní hostinská odpověděla.
"Přišel zhruba ve stejné době jako bělokabátníci. Je to hledač valerskýho rohu. Zná příběh Velké hledání valerského rohu. Urozený pán Luc si myslí, že valerský roh je někde v pohoří Oparů nad Dvouříčím. Ale kvůli našim potížím se svýho hledání vzdal. Urozený pán Luc je moc vznešený a má ty nejvybranější způsoby." Uhladila si vlasy a pochvalně se usmála. Bran se na ni koutkem oka podíval a kysele zavrčel. Hledač rohu. Trolloci. Bělokabátníci. Dvouříčí rozhodně nevypadalo jako místo, které opustil. "Faile je taky hledač rohu. Ty tohohle urozenýho pána Luca znáš, Faile?"
"Už toho mám dost," oznámila Faile. Perrin se zamračil, když vstala a obešla stůl. Popadla ho za hlavu a přitáhla si jeho obličej na břicho. "Tvoje máma je mrtvá," řekla tiše. "Tvůj táta je mrtvý. Tvoje sestry jsou mrtvé i tvůj bráška. Tvoje rodina je mrtvá a ty to nemůžeš změnit. Rozhodně ne tak, že sám umřeš. Podvol se svýmu žalu. Nedrž ho uvnitř, kde může kypět."
Perrin ji popadl za lokty, aby ji odsunul, ale z nějakého důvodu to, jak se jí držel, bylo to jediné, co ho drželo na nohou. Teprve tehdy si uvědomil, že pláče, vzlyká jí do šatu jako děcko. Co si o něm musela myslet? Otevřel ústa, aby jí řekl, že je v pořádku, aby se jí omluvil za to, jak se složil, ale vyšlo z nich jen: "Nemohl jsem se sem dostat rychleji. Nemohl - já -" Zaťal zuby, aby sám sebe umlčel.
"Já vím," zamumlala Faile a hladila ho po vlasech, jako by byl malý chlapec. "Já vím."
Perrin chtěl přestat, ale čím víc šeptala, jak ho chápe, tím víc vzlykal, jako by z něj její měkké ruce, hladící ho po vlasech, vyháněly slzy.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

KAPITOLA DESÁTÁ

Za dubem

Jak mu tak Faile držela hlavu pod ňadry, Perrin ztratil veškerý pojem o tom, jak dlouho brečí. Hlavou se mu honily obrazy jeho rodiny, jak se jeho otec usmívá, když mu ukazuje, jak držet luk, jak si jeho matka zpívá při předení vlny, jak si ho Adora a Deselle dobírají, když se poprvé holil, jak Paet kdysi dávno o Letnicích doširoka otevírá oči na kejklíře. Když se konečně odtáhl, byli tu sami, tedy až na číču, která se olizovala na sudu. Přítomnost Faile však byla dost zlá. Jistým způsobem byl rád, že zůstala, jen si přál, aby nic neviděla a neslyšela.

Uchopil její ruce do svých a usadil ji na vedlejší židli. Byla tak krásná, s těma lehce zešikmenýma očima, velkýma a tmavýma, a vysedlými lícními kostmi. Perrin nevěděl, jak jí dokáže vynahradit způsob, jakým se k ní choval v posledních dnech. Ona si však nepochybně najde způsob, jak ho přimět zaplatit.

"Už ses vzdal toho nápadu, že se vydáš bělokabátníkům?" zeptala se dívka. V jejím hlasem nebylo ani stopy po tom, že ho právě viděla, jak brečí jako děcko.

"Zřejmě by to ničemu neprospělo. Půjdou po Randově a Matově tátovi bez ohledu na to, co udělám já. Moje rodina..." Rychle ji pustil, ale ona se usmála, místo aby sebou trhla. "Musím osvobodit pantátu Luhhana a jeho ženu, jestli to půjde. A Matovu mámu a sestry. Slíbil jsem mu, že se o ně postarám. A udělám, co budu moct, s těma trollokama." Možná má tenhle urozený pán Luc nějaký nápad. Aspoň že brána byla uzavřena. Po Cestách už žádní další trolloci nepřijdou.. Zvlášť chtěl něco podniknout s těmi trolloky. "A nic z toho nezvládnu, když je nechám, aby mě pověsili."

"Jsem moc ráda, že to vidíš takhle," sdělila mu Faile suše. "Nějaký další hloupý poznámky, abys mě zahnal?"

"Ne." Připravil se na výbuch, ale ona jen kývla, jako by to jediné slovo bylo vše, co čekala, vše, co chtěla. Maličkost, nic, kvůli čemu stálo za to se pohádat. Určitě měla v plánu ho nechat těžce zaplatit.

"Je nás pět, Perrine, šest, jestli se k nám připojí Loial. A jestli najdeme Tama al'Thora a Abella Cauthona... Jsou s lukem stejně dobří jako ty?"

"Lepší," prozradil jí popravdě. "Mnohem lepší."

Faile zlehka, nevěřícně přikývla. "Tak to nás bude osm. Začátek. Možná se k nám připojí i další. A pak je tu ještě ten urozený pán Luc. Ten se bude nejspíš chtít ujmout velení, ale jestli není úplný blbec, tak na tom nezáleží. Ale ne všichni, kdo složili přísahu hledače, měli v hlavě zdravý rozum. Už jsem potkala pár lidí, co si mysleli, že vědí úplně všechno, a kromě toho byli umínění jako mezci."

"Já vím." Ostře se na něj podívala a Perrinovi se podařilo zabránit, aby se mu na rty vkradl úsměv. "Chci říct, žes potkala pár takovejch lidí. Jednou jsem dva z nich viděl, pamatuješ?"

"Aha, ty dva. No, můžeme doufat, že urozenej pán Luc není lhář." Zatvářila se zaujatě a pevněji mu stiskla ruce. Nebyla znepokojená, spíš jako by se mu snažila dodat sílu. "Budeš chtít navštívit rodný statek, svůj domov. Půjdu s tebou, jestli mě necháš."

"Až to půjde, Faile." Zatím ale ne. Ještě ne. Kdyby se teď podíval na ty hroby pod jabloněmi... Bylo to zvláštní. Vždycky bral svou sílu jako zaručenou, a teď se ukázalo, že to vůbec není síla. No, už skončil s pláčem. To už byla minulost. "Hezky všechno popořádku. Asi bychom měli nejdřív najít Tama a Abella."

Do šenku strčil hlavu pantáta al'Vere, a když viděl, že sedí dál od sebe, došel až těsně k nim. "V kuchyni je ogier," sdělil Perrinovi omráčeně. "Pije čaj. I ten největší hrnek vypadá..." Zvedl dva prsty, jako by

držel jemný šálek. "Marin možná dokáže předstírat, že sem Aielové zaskočí každý den, ale když uviděla tohohle Loiala, skoro omdlela. Dal jsem jí dvojitou dávku pálenky a ona to do sebe hodila jako vodu. Málem se ukašlala k smrti. Obvykle nepije nic silnějšího než víno. Myslím, že kdybych jí dal další skleničku, vypila by ji taky." Našpulil rty a předstíral zájem o neexistující skvrnu na své bílé zástěře. "Už jseš v pořádku, chlapče?"
"Je mi dobře, pane," pospíšil si Perrin. "Pantáto al'Vere, už tu o moc dýl zůstat nemůžeme. Někdo by mohl říct bělokabátníkům, že jste nás tu nechali."
"Ó, není tu moc takovejch, co by to udělali. Ne všichni Congarové a dokonce ani pár Coplinů." Ale nenavrhl jim, aby tu zůstali.
"Víš, kde můžu najít pantátu al'Thora a pantátu Cauthona?"
"Někde v Západním polesí, nejspíš," řekl Bran pomalu. "To jediný vím jistě. Nezůstávají na jednom místě." Sepjal prsty na širokém břiše a naklonil na stranu hlavu s chomáčky šedivých vlasů. "Takže neodcházíš, co? No, řekl jsem Marin, že to neuděláš, ale ona mi nevěřila. Myslí si, že pro tebe bude nejlepší, když odejdeš - a jako většina žen si je jistá, že uvidíš věci tak, jako je vidí ona, když do tebe bude dost dlouho mluvit."
"No, pantáto al'Vere," pravila sladce Faile, "já například shledávám muže jako rozumné tvory, kteří jen potřebují ukázat tu nejmoudřejší cestu, aby se po ní vydali."
Starosta ji poctil pobaveným úsměvem. "Takže mám za to, že Perrina přemluvíš, aby odešel? Marin má pravdu. To je to nejmoudřejší, pokud se chce vyhnout oprátce. Jediný důvod zůstat je ten, že muž občas nemůže utýct. Ne? No, ty to bezpochyby víš nejlíp." Nevšímal si jejího kyselého pohledu. "Pojď se mnou, chlapče můj. Povíme Marin tu dobrou zprávu. Zatni zuby a drž se svých záměrů, protože ona se nevzdá a bude se snažit tě obrátit."
V kuchyni seděl Loial a Aielové se zkříženýma nohama na podlaze. V hostinci rozhodně nebyla jediná židle dost velká, aby udržela ogiera. Loial seděl s rukama na kuchyňském stole a byl i tak dost vysoký, aby paní hostinské viděl do očí. Bran přehnal to, jak malý vypadá hrnek v Loialových rukou, i když na druhý pohled Perrin poznal, že je to bíle polévaná polévková mísa.
Paní hostinská stále dělala, co mohla, jak předstírala, že Aielové a ogier jsou zcela normální hosté, a zabývala se podnosem s chlebem, sýrem a nakládanou zeleninou, ujišťovala se, že všichni mají co jíst, ale pokaždé, když jí oči padly na ogiera, rozšířily se jí, i když on se ji snažil uklidnit poklonami skládanými jejímu pekařskému umění. Pokaždé, když se na něj podívala, Loial nervózně zastříhal ušima se štětičkami, a ona pokaždé nadskočila, když to udělal, a pak zavrtěla hlavou, až jí silný prošedivělý cop prudce zavířil. Za pár hodin mohli jeden druhého dostat do postele s třesavkou.
Loial si při spatření Perrina zhluboka, basově vydechl a postavil hrnek - mísu - s čajem na stůl, ale vzápětí mu široká brada smutně poklesla. "Slyšel jsem o ztrátě, která tě potkala, Perrine, a je mi to moc líto. Panímáma al'Vereová..." prudce zastříhal ušima, i když se na ni zrovna nedíval, a ona sebou znovu trhla, "...mi řekla, že odejdeš, když tě tu teď nic nedrží. Jestli chceš, zazpívám před odchodem jablonímu."
Bran a Marin si vyměnili polekaný pohled a starosta si dokonce strčil prst do ucha.
"Děkuju, Loiale. Přijímám tvou nabídku, až bude čas. Ale teď musím něco udělat." Paní hostinská položila tác na stůl se zvučným zařinčením a ostře se na něj podivala, ale Perrin klidně pokračoval a nastínil svůj plán, jak ho zatím vymyslel. Najít Tama a Abella a zachránit lidi, které drží bělokabátníci. O trollocích se nezmínil, i když s nimi měl jisté, byť zatím nejasné, plány také. Vlastně ne tak nejasné.
Nehodlal odsud odejít, dokud ve Dvouříčí bude naživu jediný trollok nebo myrddraal. Zahákl si palce za opasek, aby se přinutil přestat hladit sekeru. "Nebude to snadný," zakončil. "Ocením tvoji společnost, ale pochopím, když budeš chtít odejít. Tohle není tvůj boj, a díky tomu, žes byl nablízku lidem z Emondovy Role, jsi už zažil dost trápení. A tady do svý knihy moc nenapíšeš."
"Tady nebo tam, myslím, že je to stejný boj," opáčil Loial. -"Kniha může počkat. Třeba získám i kapitolu o tobě."
"Říkal jsem, že půjdu s tebou," ozval se Gaul, aniž byl vyzván. "Nemyslel jsem tím, že jen dotud, dokud bude cesta snadná. Dlužím ti krevní dluh."
Bain a Chiad se zvídavě podívaly na Faile, a když ta kývla, připojily se také s rozhodnutím, že zůstanou.
"Umínění hlupáci," prohlásila panímáma al'Vereová, "to jste. Nejspíš skončíte na šibenici, jestli se toho

vůbec dožijete. To víte, že ano?" Když se na ni jenom dívali, odvázala si zástěru a přetáhla si ji přes hlavu. "No, když už jste dost hloupí, abyste zůstali, tak bych vám asi měla ukázat, kde se můžete schovat."
Její manžel se zatvářil překvapeně, že se tak snadno vzdala, ale rychle se vzpamatoval. "Napadl mě ten starý špitál, Marin. Tam teď nikdo nechodí, a myslím, že drží ještě většina střechy."
To, čemu se stále ještě říkalo nový špitál, kam se lidé chodili léčit, byla-li jejich nemoc nakažlivá, stálo na východ od vesnice za mlýnem pana otce Thanea, od doby, kdy byl Perrin ještě malý chlapec. Starý špitál, stojící v Západním polesí, byl tehdy téměř zničen zuřivou vichřicí. Perrin si vzpomínal, že je napůl zarostlý psím vínem a šípkovými růžemi, ve zbytcích došků hnízdili ptáci a pod zadními schody měl noru jezevec. Byla to dobrá skrýš.
Paní hostinská se na Brana ostře zadívala, jako by ji překvapilo, že ho to napadlo. "To by mělo, hádám, stačit. Aspoň pro dnešní noc. Tam je odvedu."
"To nemusíš, Marin. Můžu je tam klidně zavíst sám, jestli si Perrin nepamatuje cestu."
"Občas zapomínáš, že jsi starosta, Brane. Přitahuješ pozornost. Lidi se budou divit, kam jdeš a co tam hodláš dělat. Radši tady zůstaň, kdyby sem někdo zaskočil, a dohlídni na to, aby odešel přesvědčený, že je všechno, jak má být. V kotlíku je dušený jehněčí a čočková polívka jenom potřebuje přihřát. A s nikým o tom špitále nemluv, Brane. Lepší bude, když si nikdo ani nevzpomene, že ještě stojí."
"Nejsem trouba, Marin," zavrčel starosta škrobeně.
"Já vím, že ne, drahý." Poplácala manžela po tváři, ale její laskavý výraz se změnil, když přenesla pohled z Brana na ostatní přítomné. "Vyvoláváte potíže," zamumlala, než jim vydala příkazy.
Měli cestovat v malých skupinkách, aby nepřitáhli pozornost. Ona přejde vesnici sama a setká se s nimi v lese na druhé straně. Aielové ji ujistili, že dokážou najít bleskem rozštípnutý dub, který jim popsala, a vyklouzli ven zadními dveřmi. Perrin ten strom znal, veliký dub asi míli za vesnicí, který vypadal, jako by ho někdo uprostřed rozštípl sekerou, jenž však nějak dokázal přežít a dokonce se mu dařilo velice dobře. Byl si jist, že dokáže bez potíží dojít přímo ke špitálu, ale paní hostinská trvala na tom, že se všichni sejdou u dubu.
"Budeš se tady jen tak potulovat, Perrine, a Světlo ví, do čeho se zamotáš." Vzhlédla k Loialovi - jenž nyní stál a kosmatou hlavou se téměř dotýkal stropních trámů - a povzdechla si. "Přála bych si, abych mohla něco udělat s tou tvou výškou, Loiale. Vím, že je horko, ale nebude ti vadit, když si necháš plášť a nasadíš si kapuci? I v této době lidé brzy přesvědčí sami sebe, že neviděli, co viděli, když to není to, co čekali, že uvidí, ale kdyby zahlídli tvůj obličej... Ne, že by nebyl docela hezký, tím jsem si jistá, ale jako člověk z Dvouříčí bys nikdy neprošel."
Loial se pod širokým nosiskem usmál od ucha k uchu. "Dneska vůbec není příliš teplo na plášť, panímámo al'Vereová."
Paní hostinská sebrala lehký pletený šátek s modrými třásněmi a vyprovodila Perrina, Faile a Loiala za stáj, a na okamžik se zdálo, že veškerá jejich snaha o utajení je zmařena. Krhavýma očima tam Cenn Buie, vypadající, jako by byl složen ze samých pokroucených kořenů, obhlížel jejich koně. Zvláště Loialova velkého oře, vysokého jako dhurannský hřebec pantáty al'Vereho. Cenn se poškrábal na hlavě a zahleděl se na velké sedlo na vysokém koni.
Když zahlédl Loiala, oči se mu rozšířily a brada mu spadla. "Tr - tr - trollok!" podařilo se mu ze sebe nakonec vypravit.
"Nebuď labuť, Cenne Buie," zarazila ho pevně Marin a poodstoupila stranou, aby odvedla doškářovu pozornost na sebe. Perrin držel hlavu sklopenou, prohlížel si luk a nehýbal se. "Copak bych stála u svých vlastních zadních dveří s trollokem?" Opovržlivě si odfrkla. "Pantáta Loial je ogier, jak bys měl vědět, kdyby ses nechoval jako hašteřivá slepice, co si radši stěžuje, než by se koukla, co má pod nosem? Pantáta Loial tudy jenom prochází a nemá čas zdržovat se s takovýma, jako jsi ty. A ty se seber a jdi si po svých a nech naše hosty na pokoji. Víš moc dobře, že tě Corin Ayellinová nahání už celý měsíce kvůli tomu, jak mizernou práci jsi odvedl na její střeše."
Cenn tiše vyslovil "ogier" a zamrkal. Na okamžik to vypadalo, že se začne bránit proti nařčení z nedobře odvedené práce, ale pak mu padl zrak na Perrina a oči se mu zúžily. "To je on! To je on! Jdou po tobě, ty fakane, ty darebáku, co si jen tak uteče s Aes Sedai a stane se z něj temnej druh. To jsme tu měli

trolloky prvně. Teď jsi zpátky a oni taky. Nechceš mi snad namluvit, že je to shoda náhod? Co to máš s očima? Nejseš nemocnej? Máš snad nějakou chorobu, kterou jsi sem přivlekl, aby nás to všechny zabilo, kdyby nestačili trolloci? Děti Světla to s tebou skoncují. Uvidíme, jestli ne."
Perrin cítil, jak se Faile napjala, a spěšně jí položil ruku na paži, když si uvědomil, že vytáhla nůž. Co si myslela, že udělá? Cenn byl popudlivý starý hňup, ale to nebyl důvod vytahovat nože. Faile vyčerpaně pohodila hlavou, ale aspoň to nechala být.
"To stačí, Cenne," vyjela ostře Marin. "Tohle si necháš pro sebe. Nebo jsi snad začal běhat za bělokabátníkama s různýma historkama jako Hari a jeho bratříček Darl? Měla jsem podezření, když se bělokabátníci přišli hrabat v Branových knížkách. Šest jich sebrali a poučovali Brana, že má pod střechou takový rouhání. Rouhání, ze všech věcí! Protože nesouhlasili s tím, co bylo v těch knížkách. Máš štěstí, že po tobě nechci, abys ty knížky nahradil. Prolezli celej hostinec jako lasičky. Tvrdili, že hledají další rouhačský spisy, jako by někdo schovával knížku. Sházeli všechny slamníky z postelí a poničili mi lněný povlečení. Máš veliký štěstí, že jsem tě nepřitáhla zpátky, abys to všechno zase napravil."
Cenn se s každou větou trochu stáhl, až se zdálo, že si přetáhne kostnatá ramena přes hlavu. "Já jim nic neřekl, Marin," vzpíral se. "Jenom proto, že se člověk zmíní - Tak to je, jen jsem náhodou řekl, poznamenal -" Otřásl se a dál se vyhýbal jejímu pohledu, i když získal zpět trochu z bývalého chování.
"Tohle přednesu radě, Marin. Totiž jeho." Ukázal pokřiveným prstem na Perrina. "Dokud je tady, všichni jsme v nebezpečí. Jestli děti zjistí, že ho ukrýváš, mohly by to dávat za vinu i nám ostatním. Pak by nešlo jen o zpřeházený skříně."
"Tohle je věc ženskýho kroužku." Marin si upravila šátek na ramenou a postavila se před doškáře, aby mu viděla do očí. Byl o něco vyšší než ona, ale náhlý výraz vážné obřadnosti jí ten kousek hravě přidal. Cenn sice prskal, ale paní hostinská přešla všechny jeho pokusy skočit jí do řeči. "Věc kroužku, Cenne Buie. Jestli si myslíš, že není - jestli se vůbec odvážíš mě nazvat lhářkou - tak si běž pouštět pusu na špacír. Jen vydechneš slovíčko o věcech kroužku někomu jinýmu, včetně vesnický rady..."
"Kroužek nemá právo vměšovat se do záležitostí rady," zařval doškář.
"...a uvidíme, jestli tě tvoje žena vůbec nechá spát aspoň ve stodole. A jíst to, co nechají vaše dojný krávy. Myslíš si, že rada je výš než kroužek? Pošlu Daisu Congarovou, aby tě přesvědčila o opaku, jestli je to nutný."
Cenn sebou trhl, což bylo dobře. Byla-li Daisa Congarová vědmou, nejspíš by mu po celý další rok každý den násilím vlila do krku nějaký odporně chutnající lektvar, a Cenn byl příliš hubený, aby jí v tom dokázal zabránit. Alsbet Luhhanová byla jediná žena v Emondově Roli větší než Daisa, a Daisa se navíc velice snadno rozčílila a byla většinou špatně naložená. Perrin si ji jako vědmu neuměl představit. Nyneivu nejspíš raní mrtvice, až zjistí, kdo ji nahradil. Nyneiva byla vždycky přesvědčená, že sama používá zdravý rozum a má laskavý přístup.
"Není nutný být tak protivná, Marin," zamumlal Cenn, aby paní hostinskou uklidnil. "Jestli chceš, abych o tom mlčel, tak budu mlčet. Ale ženskej kroužek neženskej kroužek, riskuješ, že na nás na všechny poštveš děti Světla." Marin jenom zvedla obočí, a doškář se po chvíli odšoural pryč a jen si cosi brblal pod vousy.
"Skvělá práce," pochválila Faile, když viděla, jak Cenn mizí za rohem hostince. "Myslím, že se od tebe musím učit. Nejsem ani zpolovice tak dobrá v jednání s Perrinem, jako ty s pantátou al'Verem a tím chlapíkem." Usmála se na Perrina, aby mu ukázala, že jen žertuje. Aspoň Perrin doufal, že to znamená tohle.
"Musíš poznat, kdy je držet zkrátka," opáčila nepřítomně starší žena, "a kdy se nedá dělat nic jinýho, než je nechat, aby bylo po jejich. Když je necháš prosadit si svou, když o nic nejde, je pak snazší je ovládat, když je to důležitý." Mračila se za Cennem a příliš nevěnovala pozornost tomu, co říká, snad až na to, když dodala: "A některý by měli být uvázaný ve stáji a zůstat tam."
Perrin jí spěšně skočil do řeči. Faile rozhodně nepotřebovala další takové rady. "Myslíš, že bude držet jazyk za zuby, panímámo al'Vereová?"
Paní hostinská poněkud zaváhala a pak řekla: "Myslím, že bude. Cenn se narodil s bolavým zubem, který se s tím, jak stárne, jen čím dál víc kazí, ale není jako Hari Coplin a ta jeho banda." Přesto váhala.

"Měli bychom jít," řekl Perrin. Nikdo nic nenamítal.
Slunce již bylo výš, než čekal, za zenitem, což znamenalo, že většina lidí bude doma obědvat. Těch pár, co ještě bylo venku, byli většinou chlapci starající se o ovce a krávy, a teď spěšně pojídali to, co si přinesli zabaleno do plátna, byvše příliš zabraní do jídla a příliš daleko od vozových stezek, aby si všímali, kdo kolem projíždí. Přesto si Loial vysloužil pár udivených pohledů i přes kapuci, která mu zakrývala tvář. Dokonce ani na Tanečníkovi nesahal Perrin ogierovi na jeho vysokém koni ani po prsa. Lidem, kteří je zahlédli z větší dálky, museli připadat jako dospělý se dvěma dětmi, všichni jedoucí na ponících a vedoucí nákladní poníky. Rozhodně to nebylo nic obvyklého, ale Perrin doufal, že tak to budou lidé vidět. Řeči přitáhnou pozornost. Musel se tomu vyhnout, dokud neosvobodí panímámu Luhhanovou a ostatní. Jen kdyby Cenn dokázal mlčet. Sám si taky přidržoval kapuci pláště hluboko dole. To sice také mohlo vyvolat řeči, ale ne tolik, kdyby si někdo všiml jeho vousu a uvědomil si, že není dítě. Aspoň že nebylo zrovna horko. Po Tearu mu to skoro připadalo jako jaro, a ne plné léto.
Neměl nejmenší potíže najít rozštípnutý dub, jehož obě poloviny se nakláněly na opačné strany, vytvářejíce tak širokou vidlici, jejíž vnitřní strany byly zčernalé a tvrdší než železo. Půda pod rozložitou korunou byla holá. Projít vesnici zabralo kratší dobu než ji obcházet, takže tam panímáma al'Vereová již čekala a trochu netrpělivě si upravovala šátek. Aielové tam byli také, dřepěli ve vrstvě tlejícího dubového listí a chroupali žaludy. Gaul dřepěl kousek od obou žen. Děvy a Gaul se sledovali navzájem skoro stejně pozorně, jako obhlíželi okolní lesy. Perrin nepochyboval, že se na místo dostali, aniž by si jich někdo všiml. Přál si, aby měl jejich schopnosti. Dokázal se lesem plížit celkem bez toho, aby vzbuzoval pozornost, ale Aielům zřejmě nezáleželo na tom, je-li kolem nich les, obdělaná země či město. Když nechtěli, aby je někdo viděl, našli způsob, jak nebýt viděni.
Paní hostinská trvala na tom, že zbytek cesty půjdou pěšky, tvrdíc, že cesta je pro jízdu příliš zarostlá. Perrin nesouhlasil, ale přesto sesedl. Nepochybně nebylo nijak příjemné vést lidi jedoucí na koních, když jste sami museli jít pěšky. V každém případě měl Perrin hlavu plnou plánů. Potřeboval si prohlédnout bělokabátnický tábor v Hlídce dřív, než se rozmyslí, jak zachránit panímámu Luhhanovou a ostatní. A kde se asi skrývají Tam a Abell? Ani Bran, ani panímáma al'Vereová mu to neřekli. Možná to sami nevěděli. Jestli Tam s Abellem vězně ještě neosvobodili, tak to nebude snadný úkol. Ale nějak to musí dokázat. Pak může obrátit svou pozornost k trollokům.
Touto cestou nešel nikdo z vesnice celá léta a stezka zmizela, stromy však většinou udržovaly porost velmi nízký. Aielové se tiše sunuli dopředu spolu s ostatními, podléhajíce tak naléhání paní hostinské, že musejí všichni zůstat pohromadě. Loial pochvalně mumlal při pohledu na velké duby či zvláště vysokou jedli nebo kalinu. Občas ve stromoví zazpíval drozdec či červenka a jednou Perrin ucítil lišku, jež je pozorovala.
Náhle zachytil pach lidí, který tu před chvílí nebyl, a zaslechl tiché zašustění. Aielové se napjali a přikrčili se s připravenými oštěpy. Perrin sáhl pro toulec.
"Jen klid," naléhala paní hostinská a ukazovala jim, aby sklonili zbraně. "Prosím, uklidněte se."
Náhle vepředu stáli dva muži, první vysoký, snědý a štíhlý nalevo, druhý menší, podsaditý a prošedivělý napravo. Oba drželi luky s nasazenými šípy, připraveni je zvednout a napnout, a na opasku zavěšený meč jim na druhé straně vyvažoval plný toulec. Oba měli šaty, které jako by splývaly s okolním listím.
"Strážci!" vyjekl Perrin. "Proč jsi nám neřekla, že tu jsou Aes Sedai, panímámo al'Vereová? Pantáta al'Vere se o nich taky ani slůvkem nezmínil. Proč?"
"Protože to neví," vysvětlovala paní hostinská rychle. "Nelhala jsem, když jsem říkala, že tohle je záležitost ženskýho kroužku." Obrátila svou pozornost k oběma strážcům, kteří byli stále stejně napjatí. "Tomasi, Ihvone, znáte mě. Odložte ty luky. Víte, že bych sem nepřivedla nikoho, kdo by vám chtěl uškodit."
"Ogier," ozval se ten šedovlasý, "Aielové a žlutooký muž - samozřejmě ten, kterého hledají bělokabátníci - a divoká mladá žena s nožem." Perrin se ohlédl na Faile. Držela čepel připravenou k vrhu. Tentokrát s ní souhlasil. Možná to byli strážci, ale zatím se nezdálo, že hodlají odložit své luky. Obličeje jako by měli vyryty do kovadliny. Aielové byli od pohledu připraveni zatančit si s oštěpy bez toho, aby se zdržovali zahalováním obličejů. "Zvláštní skupina, panímámo al'Vereová," pokračoval starší strážce. "Uvidíme. Ihvone?" Štíhlý muž kývl a splynul s podrostem. Perrin ho skoro neslyšel odcházet. Když chtěli, strážci se

uměli pohybovat jako sama smrt.
"Co tím myslíš, záležitost ženskýho kroužku?" chtěl vědět Perrin. "Vím, že bělokabátníci by dělali potíže, kdyby se dozvěděli o Aes Sedai, takže to nechcete prozradit Harimu Coplinovi, ale proč to nechcete říct starostovi? A nám?"
"Protože jsme se na tom dohodly," prohlásila panímáma al'Vereová podrážděně. Podráždění zřejmě patřilo stejnou měrou Perrinovi, jakož i strážci, jenž tu stále stál a hlídal je - jiný výraz se k jeho činnosti prostě nehodil - a možná trošička patřilo i Aes Sedai. "Byli v Hlídce, když přišli bělokabátníci. Nikdo nevěděl, kdo jsou, kromě tamějšího kroužku, který je předal nám, abychom je ukryly. Před každým, Perrine. Tak se nejlíp uchová tajemství, když ho zná jen pár lidí. Světlo mě chraň, znám dvě ženy, které přestaly sdílet lože s manželem, protože se bály, že by mohly ve spánku promluvit. Dohodly jsme se, že to udržíme v tajnosti."
"Proč ses to rozhodla změnit?" zeptal se tvrdým hlasem šedovlasý strážce.
"Protože jsem to dobře zvážila a přišlo mi to rozumný, Tomasi." Podle toho, jak si popotáhla šátek, Perrin vytušil, že doufá, že členky kroužku - a Aes Sedai - budou uvažovat stejně. Povídalo se, že členky ženského kroužku umí být ještě tvrdší vůči sobě, než byly vůči ostatním vesničanům. "Kde tě líp schovat, Perrine, než u Aes Sedai? Ty se jich určitě nebojíš, ne poté, co jsi s jednou odešel. A... Brzy to zjistíš sám. Prostě mi musíš věřit."
"Jsou Aes Sedai a Aes Sedai," sdělil jí Perrin. Ale ty, které považoval za nejhorší, ty z červeného adžah, se nesvazovaly se strážci. Červené adžah neměly muže zrovna v lásce. Tenhle Tomas měl tmavé, neuhýbavé oči. Mohli přes něj přejít nebo - což by bylo lepší - prostě jen odejít, ale strážce by určitě prohnal šíp tělem prvního, kdo by udělal něco, co by se mu nelíbilo, a Perrin se byl ochoten vsadit, že ten muž má další střely po ruce, aby je mohl snadno nasadit. Aielové s ním zřejmě souhlasili. Stále byli připraveni vmžiku odskočit libovolným směrem, ale také se tvářili, jako by mohli zůstat, kde jsou, dokud slunce nezamrzne. Perrin poplácal Faile po rameni. "To bude v pořádku," řekl jí.
"Ovšemže bude," odpověděla ona s úsměvem. Schovala nůž. "Když to říká panímáma al'Vereová, tak já jí věřím."
Perrin doufal, že má pravdu. On nevěřil tolika lidem jako dřív. Ne Aes Sedai. A možná ani Marin al'Vereové ne. Ale tyhle Aes Sedai mu možná pomůžou bojovat proti trollokům. Bude věřit každému, kdo to udělá. Ale jak dalece se může na Aes Sedai spolehnout? Dělaly všechno ze svých vlastních důvodů. Dvouříčí pro něj bylo domovem, ale pro ně to klidně mohl být kámen na šachovnici. Faile a Marin al'Vereová jim však zřejmě důvěřovaly a Aielové čekali. Pro tuto chvíli zřejmě neměl moc na vybranou.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Záruky

Za pár minut se Ihvon vrátil. "Můžete jít dál, panímámo al'Vereová," bylo vše, co řekl, než spolu s Tomasem opět zmizeli v křoví, opět aniž by téměř pohnuli lístkem.
"Jsou dobří," řekl Gaul a podezíravě se rozhlížel kolem sebe.
"V tomhle by se i dítě schovalo," sdělila mu Chiad a plácla do větvičky brusinky. Nicméně podrost obhlížela pozorně jako Gaul.
Žádný z Aielů zřejmě nedychtil pokračovat dál. Ne že by zrovna váhali, a rozhodně se nebáli, ale zcela jistě nebyli nijak dychtiví pokračovat v cestě. Perrin doufal, že jednou přijde na to, co Aielové vlastně cítí k Aes Sedai. Jednou. On sám také nebyl dneska zrovna dvakrát nadšený.
"Tak se pojďme podívat za těmi tvými Aes Sedai," obrátil se drsně na paní hostinskou.
Starý špitál byl ještě pobořenější, než se pamatoval, roztažené první poschodí se poněkud opile naklánělo, půlka místností se otevírala k obloze a z jedné vyrůstala deset sáhů vysoká tupela. Stavení ze všech stran obklopoval les. Po zdech se plazila hustá síť psího vína a šípkových růží, pokrývající došky zelení. Perrina napadlo, že je to to jediné, co ještě drží stěny pohromadě. Ale přední dveře byly očištěny. Ucítil koně a slabou vůni fazolí a slaniny, ale kupodivu ne kouř.
Přivázali koně k nízkým větvím a následovali paní hostinskou dovnitř, kde psím vínem obrostlými okny pronikalo jen málo světla. Přední místnost byla velká a nebyl v ní žádný nábytek. V rozích bylo smetí a pár pavučin, které unikly očividně chvatnému uklízení. Na podlaze u zdi ležely čtvery stočené pokrývky spolu se sedly, sedlovými brašnami a úhledně svázanými ranečky. Vůně připravovaného jídla se linula z malého kotlíku na kamenném ohništi, přestože tu nehořel oheň. V menší konvičce zřejmě byla voda na čaj, téměř vroucí. Čekaly na ně dvě Aes Sedai. Marin al'Vereová spěšně udělala pukrle a vrhla se do nervózního vodopádu představování a vysvětlování.
Perrin si opřel bradu o luk. Poznal obě Aes Sedai. Verin Mathwin, buclatá, s hranatou tváří a šedivými prameny v hnědých vlasech i přes hladkou tvář bezvěké Aes Sedai, byla z hnědého adžah, a jako všechny hnědé sestry zdánlivě polovinu doby ztracená v pátrání po vědomostech, ať starých a ztracených, či nových. Ale občas její tmavé oči usvědčovaly ze lži ten mírně zasněný výraz, jako právě teď, kdy je upírala na něj, ostré jako připínáčky. Byla kromě Moirain jednou ze dvou Aes Sedai, o nichž s jistotou věděl, že znají pravdu o Randovi, a tušil, že toho i o něm ví víc, než dávala najevo. Když se zaposlouchala do Marinina vyprávění, její oči opět dostaly ten mírně zasněný výraz, ale na okamžik ho zvážila na lékařských vážkách a zahrnula ho do vlastních plánů. Bude si na ni muset dávat veliký pozor.
S druhou, štíhlou tmavou ženou v jezdeckých šatech z tmavozeleného hedvábí, které ostře kontrastovaly s Verininými prostými hnědými šaty, jež navíc měly na manžetách skvrny od atramentu, sice nikdy nemluvil, ale jednou ji zahlédl. Alanna Mosvani byla ze zeleného adžah, pokud se pamatoval dobře. Byla to krásná žena s dlouhými černými vlasy a pronikavýma tmavýma očima. Ty oči si ho také prohlížely, zatímco jejich majitelka naslouchala paní hostinské. Rozpomněl se na něco, co jednou řekla Egwain. Některé Aes Sedai, které by o Randovi neměly vědět, se o něj nějak moc zajímají. Například Elaida a

Alanna Mosvani. Myslím, že ani jedné se nedá věřit. Pokud se nepřesvědčí o opaku, měl by se nejspíš řídit Egwaininou radou.
Nastražil uši, když Marin řekla, stále bojácně: "Ptala ses na něj, Verin Sedai, totiž na Perrina. Na všechny tři chlapce, ale na Perrina mezi nimi. Připadlo mi, že nejsnazší způsob, jak mu zabránit, aby se nechal zabít, bude přivést ho za tebou. Jen jsem prostě neměla čas se nejdřív zeptat. Říkáš, že přes -"
"To je docela v pořádku, panímámo al'Vereová," přerušila ji Verin uklidňujícím tónem. Udělala jsi tu správnou věc. Perrin je teď ve správných rukou. A také ocením možnost zjistit víc o Aielech. Taktéž hovor s ogierem je mi vždy potěšením. Proberu tvůj mozek, Loiale. Objevila jsem v ogiejích knihách pár zajímavých věcí."
Loial se na ni potěšeně usmál. Cokoliv, co mělo něco společného s knihami, ho zřejmě dokázalo potěšit. Gaul, na druhou stranu, si vyměnil opatrný pohled s Bain a Chiad.
"Je to v pořádku, pokud to neuděláš znovu," prohlásila pevně Alanna. "Leda... Jsi sám?" zeptala se Perrina hlasem, který jasně vyžadoval okamžitou odpověď. "Ti druzí dva se vrátili také?"
"Proč jste tady?" chtěl vědět oplátkou Perrin.
"Perrine!" vyjela paní hostinská ostře. "Co tvoje způsoby! Možná ses ve světě přiučil hrubostem, ale když jsi teď doma, můžeš na ně klidně zapomenout."
"Nedělej si starosti," mírnila ji Verin. "My jsme teď s Perrinem staří přátelé. Já ho chápu." V tmavých očích, jež na něho upírala, se jí na okamžik zablýsklo světélko.
"My se o něj postaráme." Alannina chladná slova naznačovala mnoho možností.
Verin se usmála a poplácala Marin po rameni. "Radši by ses měla vrátit zpátky do vesnice. Nechceme, aby se někdo divil, proč se potloukáš po lesích."
Paní hostinská kývla. Zastavila se u Perrina a poplácala ho po paži. "Víš, že s tebou cítím," pravila laskavě. "Jen si pamatuj, že když se necháš zabít, ničemu tím nepomůžeš. Udělej, co ti Aes Sedai řeknou." Perrin zamumlal cosi neurčitého, ale ji to zřejmě uspokojilo.
Když Marin al'Vereová odešla, Verin řekla: "My s tebou soucítíme také, Perrine. Kdyby se bylo dalo něco dělat, byly bychom to udělaly."
Perrin teď nechtěl myslet na svou rodinu. "Pořád jste mi neodpověděly na otázku."
"Perrine!" Faile se podařilo napodobit tón paní hostinské téměř do puntíku, ale on si jí nevšímal.
"Proč jste tady? Připadá mi to jako zatraceně velká shoda okolností. Bělokabátníci a trolloci, a vy dvě se tu jen tak objevíte zrovna v tý době."
"To ale vůbec není shoda okolností," odvětila Verin. "Aha, voda na čaj už je skoro hotová." Voda přestala vřít, když do ní hodila hrst lístků, a Faile ukázala, kde v jednom z ranců u stěny najít kovové hrnečky. Alanna, s rukama zkříženýma na prsou, ani na okamžik neodtrhla oči od Perrina, a jejich žár se svářel s chladem její tváře. "Rok za rokem," pokračovala Verin, "nacházíme stále méně děvčat, které lze naučit usměrňovat. Sheriam věří, že jsme poslední tři tisíce let vlastně strávily tím, že jsme tuto vlastnost vykořeňovaly z lidské populace, když jsme zkrotily každého muže, jenž mohl usměrňovat, kterého jsme našly. Důkazem podle ní je, jak málo mužů teď nacházíme. No, záznamy hovoří o tom, že před sto lety to byli tak dva tři do roka, a před pěti sty lety -"
Alanna si odkašlala. "Co jiného můžeme dělat, Verin? Nechat je se zbláznit? Držet se toho šíleného plánu bílých?"
"To, myslím, ne," odpověděla klidně Verin. "I kdybychom našly ženy, které by byly ochotny porodit dítě zkroceného muže, neexistuje záruka, že to dítě bude schopno usměrňovat nebo že to bude dívka. Navrhovala jsem, že jestli chtějí rozšířit chov, měly by být Aes Sedai těmi, kdo budou rodit děti. Měly by to být ony samy, když už to navrhly. Alviarin to nepobavilo."
"To tedy určitě ne," zasmála se Alanna. Náhlý záblesk pobavení, proniknuvší jejím ohnivým tmavým pohledem, měl překvapivý účinek. "Moc ráda bych viděla, jak se zatvářila."
"Její výraz byl... zajímavý," prohlásila hnědá sestra pobaveně. "Uklidni se, Perrine. Dám ti i zbytek odpovědí. Čaj?"
Perrin se snažil zlobně nemračit. Zjistil, že se nějak ocitl vsedě na podlaze, s lukem položeným vedle a kovovým hrníčkem plným silného čaje v ruce. Všichni seděli v kruhu uprostřed místnosti. Alanna se ujala vysvětlování jejich přítomnosti, možná aby zabránila druhé Aes Sedai odbočovat neustále od tématu.

"Tady ve Dvouříčí, které, jak tuším, žádná Aes Sedai nenavštívila po tisíc let, našla Moirain dvě silné dívky, které nejenže bylo možné naučit usměrňovat, ale které se s tou schopností narodily, a doslechla se o další, která zemřela dřív, než ji to mohla naučit sama."
"Nemluvě o třech ta'veren" zamumlala Verin do svého čaje.
"Máš vůbec představu," pokračovala Alanna, "kolik měst a vesnic musíme obvykle navštívit, abychom našly tři dívky s vrozenou schopností usměrňovat? Jediný div je, že nám trvalo tak dlouho přijít sem hledat další. Stará krev je tady ve Dvouříčí velice silná. Jen týden předtím, než se objevily děti Světla, jsme byly v Hlídce, a dávaly jsme si velice dobrý pozor, abychom nikomu nevyjevily, kdo vlastně jsme, kromě tamního ženského kroužku, ale přesto jsme našly čtyři děvčata, které je možné vycvičit, a jednu holčičku, o níž si myslím, že se se schopností usměrňovat narodila."
"Bylo těžké poznat to s jistotou," dodávala Verin. "Je jí teprve dvanáct. Žádná není zdaleka tak silná jako Egwain a Nyneiva, ale ten počet je stále velmi významný. Kolem Hlídky by mohly být ještě dvě tři další. Neměly jsme možnost prohlédnout děvčata ani tam, ani dál na jih. Tarenský Přívoz byl, musím říci, zklamáním. Asi tam docházelo k příliš časté výměně pokrevních linií."
Perrin musel přiznat, že to dává smysl. Ale neodpovídalo to na jeho otázky, ani to nezahnalo všechny pochybnosti. Poposedl si a natáhl nohu. Rána po oštěpu ve stehně ho bolela. "Nechápu, proč se tady schováváte. Bělokabátníci zatýkají nevinný lidi a vy tu jen tak sedíte. Po celým Dvouříčí zřejmě pobíhají trolloci, a vy tu jenom tak sedíte." Loial si cosi tiše zamručel, znělo to jako vzdálené hřmění. Perrin zachytil slova "nahněvat Aes Sedai" a "sršní hnízdo", ale pokračoval a dál do nich bušil. "Proč něco neděláte? Jste Aes Sedai! Ať shořím, proč něco neděláte?"
"Perrine!" sykla Faile, než se na Verin a Alannu omluvně usmála. "Prosím, odpusťte mu. Moirain Sedai ho zkazila. Je nejspíš shovívavá a prominula mu spoustu věcí. Prosím, nehněvejte se na něj. Bude se chovat líp." Střelila po něm pohledem naznačujíc, že to bylo míněno stejně tak pro jeho uši jako pro jejich, ba víc. On se na ni taky zamračil. Neměla právo se do tohohle plést.
"Shovívavá?" Verin zamrkala. "Moirain? Toho jsem si nikdy nevšimla."
Alanna na Faile mávla, aby ji umlčela. "Ty tomu rozhodně nerozumíš," řekla Aes Sedai Perrinovi napjatým hlasem. "Nechápeš omezení, za nichž pracujeme. Tři přísahy nejsou jen pouhá slova. Přivedla jsem s sebou na toto místo dva strážce." Zelené byly jediné adžah, které se spojovaly s víc než jedním strážcem. Některé, jak slyšel, měly strážce tři či čtyři. "Děti Světla chytily Oweina, když šel přes otevřené prostranství. Cítila jsem každý šíp, který ho zasáhl, dokud nezemřel. Kdybych tam byla s ním, byla bych ho mohla ochránit, i sebe, s pomocí síly. Ale nemohu ji použít k pomstě. Přísahy to nedovolují. Děti jsou tak zlé, jak jen muži mohou být, až na temné druhy, ale nejsou to temní druzi, a z toho důvodu jsou chráněni před jedinou silou, pokud se nejedná o sebeobranu. I když to roztáhneme, jak to jen jde, jsou tu jisté hranice."
"A co se týče trolloků," doplnila Verin, "hodně jsme jich skolily, taky dva myrddraaly, ale i tady jsou hranice. Půllidé dokážou jistým způsobem vycítit usměrňování. Když se nám podaří proti sobě poštvat stovku trolloků, dá se dělat jen jediné, totiž utéci."
Perrin se poškrábal ve vousech. Měl to čekat, měl to vědět. Viděl Moirain čelit trollokům a měl jistou představu, co může udělat a co ne. Uvědomil si, že myslí na to, jak Rand zabil všechny trolloky v Tearském Kameni, jenže Rand byl silnější než obě tyto Aes Sedai, a pravděpodobně i silnější než obě dohromady. No, ať už mu pomůžou nebo ne, stále hodlal vyřídit každého trolloka ve Dvouříčí. Poté, co zachrání Matovu rodinu a Luhhanovy. Když si to pořádně promyslí, musí najít způsob. Stehno ho velice bolelo.
"Jsi zraněný." - Alanna odložila hrneček na podlahu, přiklekla k němu a vzala mu hlavu do dlaní. Zabrnělo ho. "Ano. Už to vidím. Tohle sis zřejmě neudělal při holení."
"To byli trolloci, Aes Sedai," promluvila Bain. "Když jsme vycházeli z brány v horách." Chiad jí položila ruku na loket a Bain umlkla.
"Bránu jsem uzamkl," dodal rychle Loial. "Už ji nikdo nepoužije, pokud nebude otevřena z této strany."
"Napadlo mě, že jste se sem museli dostat takhle," zamumlala zpola pro sebe Verin. "Moirain říkala, že používají Cesty. Dřív nebo později to pro nás bude znamenat skutečný problém."
Perrin uvažoval, co si o tom vlastně myslí.

"Cesty," řekla Alanna stále držíc jeho hlavu v dlaních. " Ta'veren! Mladí hrdinové!" Ta slova od ní zněla pochvalně a zároveň téměř jako kletba.
"Já nejsem žádnej hrdina," sdělil jí Perrin ledově. "Cesty byly ten nejrychlejší způsob, jak se sem dostat. To je všechno."
Zelená sestra pokračovala, jako by nebyl promluvil. "Nikdy nepochopím, proč amyrlinin stolec nechal vás tři jít si po svých. Elaidu kvůli vám třem málem ranila mrtvice, a není sama, jen je nejdůraznější. Když teď zámky povolují a Poslední bitva se blíží, poslední, co potřebujeme, jsou tři volně pobíhající ta'veren. Já bych vás tři uvázala na provázek, třeba bych vás tři i připoutala k sobě." Perrin se snažil odtáhnout, ale ona jenom zesílila stisk a usmála se. "Ještě zachovávám zvyky, takže bych k sobě nepřipoutala muže proti jeho vůli. Zatím ne." Perrin si nebyl jist, jak moc jí k tomu chybí. Její úsměv jí totiž nedostoupil k očím. Přejela prstem zpola zahojenou jizvu na jeho tváři. "Tohle už zašlo příliš daleko. Jizvu teď nezhojí ani léčení."
"Nepotřebuju být krásnej," zavrčel Perrin - rozhodně ne na to, co musel udělat - a Faile se zasmála nahlas.
"Kdo ti toto řekl?" zeptala se. Kupodivu si vyměnila úsměv s Alannou.
Perrin se zamračil a zauvažoval, jestli si z něj snad neutahují, ale než stačil něco pronést, zasáhlo ho léčení, jako by se měnil v kus ledu. Mohl jenom zalapat po dechu. Ta chvilka, než ho Alanna pustila, mu připadala nekonečná.
Když znovu popadl dech, zelená sestra držela v dlaních Baininu ohnivou hlavu, Verin prohlížela Gaula a Chiad zkoušela levou ruku a se spokojeným výrazem jí mávala dopředu a dozadu.
Alannino místo vedle Perrina teď zaujala Faile a přejela mu prstem po tváři podél jizvy pod okem. "Znamínko krásy," řekla a pousmála se.
"Co?"
"Ó, to je jenom něco, co dělají domanské ženy. Byla to jenom hloupá poznámka."
Přes její úsměv, nebo možná díky němu, se na ni Perrin poněkud podezíravě zamračil. Dělala si z něj legraci, jen nechápal přesně jak.
Do místnosti vklouzl Ihvon, pošeptal Alanně cosi do ucha a na její šeptem vydaný rozkaz se zase vytratil ven. Ani na dřevěné podlaze téměř nevydával žádný hluk. O chvíli později škrábání bot ohlásilo nové příchozí.
Perrin vyskočil, když se ve dveřích objevil Tam al'Thor a Abell Cauthon s luky v rukou, v pomačkaných šatech, s prošedivělým strništěm mužů, kteří spali pod širým nebem. Byli na lovu. Tamovi u pasu viseli čtyři králíci a Abellovi tři. Bylo zřejmé, že čekali jak Aes Sedai, tak návštěvníky, ale na Loiala, o polovinu vyššího, než byli oni, se štětičkami na uších a širokým, rozpláclým nosem, zírali v úžasu. Tamovou vážnou, vrásčitou tváří přelétl při pohledu na Aiely záblesk poznání.
Tamův pohled však na nich zamyšleně spočíval jenom chvilku, než si všiml Perrina, a trhl sebou skoro tolik, jako při pohledu na Loiala. Tam al'Thor byl statný muž s klenutým hrudníkem, a i přes to, že měl vlasy téměř šedé, byl tím typem muže, jehož na kolena srazí nejméně zemětřesení, a k tomu, aby se polekal, bylo třeba víc než jen to. "Perrine, mládenče!" zvolal Tam. "Je s tebou Rand?"
"A co Mat?" dodával dychtivě Abell. Vypadal jako starší, prošedivělý Mat, ale s vážnějším výrazem v očích. Muž, který s léty příliš nepřibral, a měl stále svižný krok.
"Jsou v pořádku," sdělil jim Perrin. "V Tearu." Koutkem oka zachytil Verinin výraz. Věděla příliš dobře, co Tear pro Randa znamená. Alanna jim však téměř nevěnovala pozornost. "Byli by přišli se mnou, ale nevěděli jsme, jak je to tu zlý." V obou případech to byla pravda, tím si byl jist. "Mat tráví čas hraním v kostky - a vyhráváním - a muchlováním se s holkama. Rand... No, když jsem Randa viděl naposled, měl na sobě šviháckej kabátec a na ruce pověšenou hezkou zlatovlásku."
"To vypadá na mýho Mata," zahihňal se Abell.
"Možná je dobře, že nepřišli," připojil pomaleji Tam, "s těmi trolloky. A taky ti bělokabátníci..." Pokrčil rameny. "Víš, že se vrátili trolloci?" Perrin přikývl. "Měla ta Aes Sedai pravdu? Ta Moirain. Šli po vás třech, tenkrát o Jarnících? Zjistili jste vůbec proč?"
Hnědá sestra vrhla na Perrina varovný pohled. Alanna vypadala, že je cele zaujata přehrabováním v sedlových brašnách, ale Perrin měl dojem, že teď poslouchá. Nebyly to však ony, proč zaváhal. Prostě

nemohl jen tak přijít a vypálit na Tama, že jeho syn může usměrňovat, že Rand je Drak Znovuzrozený. Jak mohl někomu sdělit tohle? Místo toho řekl: "Na to se budeš muset zeptat Moirain. Aes Sedai ti neřeknou víc, než musejí."
"Toho jsem si všiml," prohodil Tam suše.
Obě Aes Sedai určitě poslouchaly, a teď to ani nijak netajily. Alanna na Tamovu poznámku ledově zvedla obočí a Abell přešlápl, jako by si myslel, že Tam pokouší štěstí, ale chtělo to víc než jen zamračený pohled, aby to Tama vyvedlo z míry.
"Můžeme si promluvit venku?" zeptal se Perrin obou mužů. -"Chci se trochu nadýchat čerstvýho vzduchu." Chtěl si promluvit tak, aby je u toho neposlouchaly a nepozorovaly i Aes Sedai, ale těžko to mohl říci nahlas.
Tam s Abellem se zatvářili souhlasně, a možná dychtili uniknout pozorným zrakům Verin a Alanny stejně jako on, ale nejdřív tu byla otázka králíků, které muži všechny podali Alanně.
"Chtěli jsme si nechat dva pro sebe," řekl Abell, "ale vy teď musíte nakrmit víc krků."
"To není třeba." Zelená sestra mluvila, jako by to samé již říkala mnohokrát předtím.
"Rádi bychom zaplatili za to, co jsme dostali," řekl jí Tam stejným tónem. "Aes Sedai byly tak laskavé, že na nás použily trochu léčení," vysvětlil Perrinovi, "a my chceme vyrovnat dluh pro případ, že bychom to potřebovali zas."
Perrin kývl. Chápal, proč nechtějí od Aes Sedai přijmout žádný dar. "Dar od Aes Sedai v sobě má vždycky nějaký háček," znělo staré rčení. No, on věděl, že je až příliš pravdivé. Ale ono příliš nezáleželo na tom, jestli jste dar přijali, nebo jste za něj zaplatili. Aes Sedai se vždycky podařilo háček zatnout. Verin ho sledovala s lehkým úsměvem, jako by věděla, nač myslí.
Když tři muži vyrazili ven s luky v rukou, Faile vstala, že půjde s nimi. Perrin zavrtěl hlavou, a ona se k jeho úžasu znovu posadila. Napadlo ho, jestli snad není nemocná.
Poté, co se zastavili, aby Tam s Abellem mohli obdivovat Tanečníka a Vlaštovku, se vydali do lesa. Slunce se sklánělo k západu a stíny se dloužily. Starší muži udělali pár vtipů na jeho vousy, ale o jeho očích se ani slovem nezmínili. Zvláštní, že mu to opominutí nedělalo starosti. Měl důležitější starosti než uvažovat nad tím, jestli někomu připadají jeho oči zvláštní.
V odpověď na Abellovu otázku, jestli je "ta věc" dobrá k cezení polívky, si zamnul bradku a potom mírně poznamenal: "Faile se líbí."
"Ho ho," zachechtal se Tam. "To je to děvče, co? Vypadá rázně, mládenče. Nenechá tě spát celé noci, aby ti všechno vytmavila."
"Tyhle se dají zvládnout jediným způsobem," připojil se Abell a přikyvoval. "Nechat je, aby si myslely, že všemu velí ony. Tak, když je to důležitý, a ty řekneš něco jinýho, než se z toho vzpamatuje, už máš všechno vyřízený tak, jak chceš ty, a už je moc pozdě, aby tě otravovala a nutila tě to změnit."
To Perrinovi připadalo skoro jako to, co panímáma al'Vereová říkala Faile ohledně zacházení s muži. Napadlo ho, jestli si Abell a Marin někdy porovnali postřehy. Nejspíš ne. Třeba by stálo za to zkusit to s Faile. Jenže ona zřejmě vždycky dosáhla svého.
Ohlédl se přes rameno. Špitál byl téměř zakryt stromy. Už museli být z dosahu uší Aes Sedai. Perrin se pozorně zaposlouchal a zhluboka se nadechl. Někde v dálce bušil do stromu datel. V olistěných větvích nad nimi se honily veverky a nedávno tudy prošla liška se svou kořistí, králíkem. Kromě nich tří tu nebyl cítit žádný člověk, nic, co by prozrazovalo ukrytého strážce s nastraženýma ušima. Možná byl příliš opatrný, ale ať už k tomu měl dobrý důvod nebo ne, nemohl přejít okolnost, že obě Aes Sedai jsou ženy, které již potkal, z nichž jedné nevěřila Egwain a u druhé si on nebyl jist, může-li jí důvěřovat.
"Zůstanete tady?" zeptal se. "S Verin a Alannou?"
"Těžko," odtušil Abell. "Jak by mohl muž spát pod jednou střechou s Aes Sedai? Teda pod tím, co z ní zbylo."
"Mysleli jsme, že to bude dobrá skrýš," připojil Tam, "ale ony sem dorazily před námi. Myslím, že by nás ti strážci byli zabili, kdyby tam tenkrát nebyla Marin a pár ženských z kroužku."
Abell se zašklebil. "Podle mě je zarazilo to, že Aes Sedai zjistily, kdo jsme. Chci říct, kdo jsou naši synové. Na můj vkus se o vás, kluky, nějak moc zajímaly." Zaváhal a přejel prstem po luku. "Tý Alanně uklouzlo, že jste ta'veren. Všichni tři. Slyšel jsem, že Aes Sedai nemůžou lhát."

"Neviděl jsem na sobě žádný známky," podotkl suše Perrin. "Ani na Matovi."
Tam se na něj podíval, když nepřipojil Randovo jméno - bude se muset naučit lépe lhát, když bude chtít udržet svoje vlastní tajemství i tajemství ostatních - ale starší muž řekl jen: "Možná jenom nevíš, co hledat. Jak to, že cestuješ s ogierem a třemi Aiely?"
"Poslední forman, co jsem viděl, tvrdil, že Aielové jsou na týhle straně Páteře světa," vložil se do hovoru Abell, "ale já mu nevěřil. Tvrdil, že slyšel, že Aielové jsou v Murandy, jen si to pomysli, nebo snad v Altaře. Nebyl si moc jistej, kde přesně jsou, ale podle něj to bylo hodně daleko od Pustiny."
"Ale to nemá vůbec nic společnýho s tím být ta'veren," prohlásil Perrin. "Loial je kamarád a přišel mi pomoct. Gaul je taky přítel, aspoň myslím. Bain a Chiad přišly s Faile, ne se mnou. Je to dost složitý, ale prostě se to jen tak stalo. S ta'veren to nemá nic společnýho."
"No, ať je to jak chce," prohodil Abell, "Aes Sedai se o vás kluky zajímají. S Tamem jsme vloni šli až do Tar Valonu, do Bílý věže. Snažili jsme se zjistit, kde jste. Těžko jsme je dokázali přimět, aby vůbec přiznaly, že znají vaše jména, ale bylo jasný, že něco skrývají. Kronikářka nás nechala vyprovodit na člun plující dolů po řece s kapsama plnýma zlata a hlavama plnýma nejasnejch ujištění skoro dřív, než jsme se stačili poklonit. Nelíbí se mi představa, že by Věž mohla nějak zneužívat Mata."
Perrin si ze všeho nejvíc přál, aby mohl Matovu otci říci, že se vůbec nic takového neděje, ale nebyl si jist, jak velkou lež dokáže pronést s kamennou tváří. Moirain Mata nesledovala proto, že se jí líbil jeho úsměv. Mat byl s Věží zapletený tolik jako on sám, možná víc. Oni tři byli všichni pevně připoutaní, a Věž držela provázky.
Padlo na ně ticho, až nakonec Tam tiše pronesl: "Mládenče, o tvé rodině mám moc smutné zprávy."
"Já vím," řekl Perrin rychle, a znovu bylo ticho. Všichni tři si pozorně prohlíželi vlastní boty. Ticho právě potřebovali. Chvíli, aby zvládli bolestné pocity a rozpaky, že dovolili citům, aby se jim tak jasně objevily ve tváři.
Zapleskala křídla a Perrin vzhlédl a spatřil, jak se na větev dubu o padesát kroků dál snáší veliký krkavec s krhavýma černýma očima, upřenýma na trojici mužů. Hmátl po toulci, ale právě když natahoval tětivu k uchu, krkavce z jeho posedu srazily dva šípy. Tam a Abell už nasazovali nové střely a pátrali ve stromoví i po obloze po dalších černých ptácích. Žádný tu nebyl.
Tamova střela zasáhla krkavce do hlavy, což nebylo překvapivé ani náhodné. Perrin nelhal, když Faile říkal, že tito dva muži jsou s lukem lepší než on. Tamovu lukostřeleckému umění se nevyrovnal nikdo v celém Dvouříčí.
"Odporná stvoření," zamručel Abell a šlápl na ptáka, aby dostal ven svůj šíp. Očistil hlavici o hlínu a vrátil šíp do toulce. "Dneska jsou prostě všude."
"Aes Sedai nám o nich řekly," promluvil Tam, "že špehují pro mizelce, a my jsme tu zprávu roznesli. Ženský kroužek taky. Nikdo tomu ale nevěnoval moc pozornost, dokud nezačali napadat ovce. Vyklovávali jim oči, některé i zabili. Stříž bude letos špatná i bez toho. Ale asi na tom moc nezáleží. S těmi bělokabátníky a trolloky pochybuji, že uvidíme moc kupců, co se budou zajímat o naši vlnu."
"Nějaký hlupák se kvůli tomu úplně zbláznil," dodával Abell. "Možná víc než jeden. Našli jsme spoustu mrtvejch zvířat. Králíky, jeleny, lišky, dokonce i medvěda. Někdo je zabil a nechal shnít. Většina ani nebyla stažená. A je to člověk, nebo víc lidí, ne trolloci. Našel jsem stopy bot. Velkej chlap, ale na trolloka přesto moc malej. Je to škoda a plejtvání."
Zabíječ. Zabíječ tady, a ne jen ve vlčím snu. Zabíječ a trolloci. Muž ve snu mu připadal povědomý. Perrin nohou nahrnul na mrtvého krkavce hlínu a listí. Na trolloky bude mít spoustu času později. Celý život, bude-li to potřeba. "Slíbil jsem Matovi, že dohlídnu na Bode a Eldrin, pantáto Cauthone. Jak těžký bude dostat je a ostatní na svobodu?"
"Těžký." Abell si povzdechl a protáhla se mu tvář. Náhle vypadal na svůj věk, ba starší. "Hrozně těžký. Dostal jsem se dost blízko, abych zahlíd Natti potý, co ji dostali. Vyšla ze stanu, kde je všechny drží. Viděl jsem ji - s pár stovkama bělokabátníků mezi náma. Byl jsem trochu neopatrnej, a jeden z nich mi prohnal tělem šíp. Kdyby mě Tam nedotáhl sem, k Aes Sedai..."
"Je to slušně velký tábor," vykládal Tam, "přímo pod Hlídkou. Sedm nebo osm set mužů. Hlídkují ve dne v noci, a nejvíc jich je pod Hlídkou směrem k Emondově Roli. Kdyby se trochu víc roztáhli, usnadnili by nám to, ale až asi na sto mužů v Tarenském Přívoze prostě jen nechali zbytek Dvouříčí na pospas

trollokům. Dole kolem Devenského Průseku je to dost špatné, jak jsem slyšel. Skoro každou noc vyhoří nějaký statek. To stejné mezi Hlídkou a řekou Taren. Vyvést Natti a ostatní ven bude těžké, a poté budeme muset jen doufat, že je Aes Sedai nechají tady. Ty dvě nejsou zrovna nadšené, že vůbec někdo ví, kde jsou."
"Někdo je přece určitě schová," namítl Perrin. "Neříkej mi, že se k vám všichni obrátili zády. Přece opravdu nevěří, že jste temní druzi?" Ještě nedomluvil, když si vzpomněl na Cenna Buie.
"Ne, to ne," ujistil ho Tam, "až na pár hlupáků. Spousta lidí nám dá jídlo a nechá nás přespat ve stodole, někdy dokonce i v jizbě na posteli, ale musíš pochopit, že se necítí dobře, když pomáhají lidem, které honí bělokabátníci. Není na tom nic špatného. Život je teď těžký a většina chlapů se snaží postarat o vlastní rodinu, jak jen to jde. Žádat někoho, aby k sobě vzal Natti a děvčata, Harala a Alsbet... No, to bys po nich možná chtěl moc."
"Měl jsem o lidech z Dvouříčí lepší mínění," zamumlal Perrin.
Abell se zmohl na slabý úsměv. "Většina lidí se cítí chycená mezi dvěma mlýnskýma kamenama, Perrine. Prostě jenom doufají, že je bělokabátníci a trolloci mezi sebou nerozemelou na prášek."
"Měli by přestat doufat a začít něco dělat." Na okamžik se Perrin zastyděl. Nežil tady, neměl potuchy, jaké to je. Ale přesto měl pravdu. Dokud se lidé budou před dětmi Světla skrývat, dotud budou muset dělat to, co budou děti Světla chtít, ať už se bude jednat o zabavování knih, nebo zatýkání žen a dětí.
"Zítra se podívám na ten bělokabátnickej tábor. Musí existovat nějakej způsob, jak je osvobodit. A jakmile budou volní, můžeme obrátit pozornost na trolloky. Jeden strážce mi kdysi řekl, že trolloci nazývají Aielskou pustinu ‚Krajem umírání'. Hodlám je přimět, aby stejný jméno dali i Dvouříči."
"Perrine," začal Tam, pak se odmlčel a zatvářil se ustaraně.
Perrin věděl, že jeho oči tam ve stínu pod dubem zachytily světlo. Měl pocit, jako by měl obličej vytesaný z kamene.
Tam si povzdechl. "Nejdřív se postaráme o Natti a ostatní. Pak se můžeme rozhodnout, co podniknout s trolloky."
"Nedovol, aby tě to užíralo zevnitř, chlapče," poznamenal tiše Abell. "Nenávist dokáže narůst tak, až v tobě spálí všechno ostatní."
"Mě nic neužírá," řekl jim Perrin vyrovnaným hlasem. "Jenom hodlám udělat, co je potřeba." Přejel palcem po ostří sekery. Co bude potřeba udělat.
* * *
Dain Bornhald se držel v sedle hezky zpříma, když se stovka jezdců, které s sebou vzal na obhlídku, blížila k Hlídce. Teď jich však nebyla celá stovka. Na jedenácti sedlech byla přivázána těla zabalená v pláštích, a třiadvacet dalších mužů si lízalo rány. Trolloci na ně připravili hezkou léčku. Proti méně vycvičeným vojákům to mohlo mít úspěch, méně tvrdým, než byly děti Světla. Co však Bornhaldovi dělalo starosti, byl fakt, že toto byla třetí hlídka, na niž trolloci zaútočili. Nebylo to náhodné střetnutí, kdy by narazili na trolloky zabíjející sedláky a pálící statky, ale plánovaný útok. A docházelo k tomu jedině tehdy, když vedl hlídku on osobně. Trolloci se ostatním snažili vyhýbat. To vyvolávalo nepříjemné otázky, a odpovědi, na které přišel, neposkytovaly žádná řešení.
Slunce zapadalo. Ve vesnici, pokrývající kopec od úpatí po vršek doškovými střechami, se již objevilo několik světel. Jediná střecha z tašek byla na hřebeni, hostinec U bílého medvěda. Další večer, kdy tam mohl zajít na pohár vína, přes nervózní ticho, které vždycky nastalo, když místní uviděli bílý plášť se zlatým slunečním kotoučem. Bornhald pil zřídka, ale občas se rád pohyboval mezi lidmi mimo děti Světla, když tito lidé po chvíli trochu pozapomněli na jeho přítomnost a začali se znovu smát a bavit mezi sebou. Někdy jindy. Dneska v noci chtěl být sám a přemýšlet.
Kolem stovky barevných povozů, shromážděných ani ne půl míle od úpatí kopce, bujela činnost. Muži a ženy v šatech ještě jasnějších odstínů, než byly jejich vozy, prohlíželi koně a postroje a nakládali věci, které se celé týdny povalovaly po táboře. Zdálo se, že Kočovný lid hodlá dostát svému jménu, nejspíš za rozbřesku.
"Farrane!" Zavalitý setník pobídl koně blíž a Bornhald kývl směrem ke karavaně Tuatha'anů. "Sděl hledači, že jestli chce se svými lidmi odjet, tak pojedou na jih." Jeho mapy říkaly, že Taren se nedá překročit jinde než v Tarenském Přívoze, ale on zjistil, jak jsou jeho mapy zastaralé, brzy poté, co sám

překročil řeku. Nikdo neopustí Dvouříčí, aby snad nalíčil past na jeho muže, dokud tomu dokáže zabránit. "A Farrane? Není nutné používat boty a pěsti, ano? Slova budou stačit. Ten Raen má uši."
"Jak přikazuješ, urozený pane Bornhalde." Setník mluvil jenom trochu zklamaně. Dotkl se pak pěstí v pancéřované rukavici prsou a odcválal k táboru Tuatha'anů. Nebude se mu to líbit, ale poslechne. Byť Kočovným lidem tolik opovrhoval, byl to dobrý voják.
Pohled na vlastní tábor v něm na okamžik vyvolal pýchu. Dlouhé, úhledné řady bílých stanů se špičatými střechami, ohrady pro koně přesně seřazené. Dokonce i tady, v tomto Světlem zapomenutém koutě světa, se děti držely, nikdy nedovolily, aby došlo k narušení disciplíny. Bylo to tu Světlem zapomenuté. Trolloci toho byli důkazem. Jestli pálili statky, znamenalo to, že jen pár lidí tady je čistých. Jen pár. Ostatní se klaněli a říkali: "ano, můj pane," „jak si přeješ, můj pane," a umíněně si dál všechno dělali po svém, jakmile se k nim obrátil zády. A kromě toho ukrývali Aes Sedai. Druhý den jižně od Taren zabili strážce. Měňavý plášť toho muže byl dostatečným důkazem. Bornhald Aes Sedai nenáviděl. Zahrávaly si s jedinou silou, jako by jedno Rozbití světa nestačilo. A udělají to znovu, jestli je někdo nezastaví. Jeho chvilková dobrá nálada zmizela jako sníh při jarním tání.
Očima vyhledal stan, kde byli drženi zajatci, až na kratičkou chvíli, kdy jim bylo jednomu po druhém dovoleno vyjít na procházku. Nikdo se nepokusí uprchnout, znamená-li to nechat ostatní za sebou. Ne že by dokázali uběhnout víc než pár kroků - v každém rohu stanu stála stráž a tucet kroků libovolným směrem by je přivedlo do náručí nejméně dvacítce dětí Světla - ale on chtěl co nejméně potíží. Potíže vyvolávaly další potíže. Bylo-li by nutné se zajatci zacházet drsně, mohlo by to ve vesnici vyvolat odpor dost velký, aby se s tím muselo něco udělat. Byar byl jenom velký hlupák. On - a ostatní, zvláště Farran - chtěli zajatce vyslýchat. Bornhald nebyl tazatel a nerad používal jejich metody. Ani nehodlal pustit Farrana k těm dívkám, i kdyby to byly temné družky, jak tvrdil Ordeith.
Ať už to byli temní druzi nebo ne, Bornhald si uvědomil, že jediné, co doopravdy chce, je jediný temný druh. Víc než trolloky, víc než Aes Sedai chtěl Perrina Aybaru. Těžko mohl uvěřit Byarovým povídačkám o muži běhajícím s vlky, ale Byar měl dost jasno v tom, že Aybara zavedl Bornhaldova otce do pasti temných druhů, že na Tomově Hlavě zavedl Geoframa Bornhalda na smrt z rukou seanchanských temných druhů a jejich spojenců Aes Sedai. Možná, jestli žádný z Luhhanů brzy nepromluví, by mohl nechat Byara, aby si pohrál s kovářem. Zlomí se buď on, nebo jeho žena, když se bude muset dívat. A jeden z nich by mohl poskytnout způsob, jak najít Perrina Aybaru.
Když sesedal před svým stanem, čekal tam na něj Byar, škrobený a vyzáblý jako strašák do zelí. Bornhald se znechuceně podíval na mnohem menší shluk stanů, stojící opodál. Vítr vál z té strany a jemu se do nosu dostal pach z toho tábora. Ti své stany ani sebe v čistotě neudržovali. "Ordeith je zřejmě zpátky, což?"
"Ano, můj pane Bornhalde." Byar se zarazil a Bornhald se na něj tázavě podíval. "Hlásili šarvátku s trolloky na jihu. Dva mrtví. Šest zraněných, podle nich."
"A kdo jsou ti mrtví?" zeptal se Bornhald tiše.
"Dítě Joelin a dítě Gomanes, můj pane Bornhalde." Výraz Byarových propadlých tváří se ani na chvíli nezměnil.
Bornhald si pomalu stáhl pancéřované rukavice. Ty dva poslal, aby doprovázeli Ordeitha, aby se podívali, co dělá na svých výpravách na jih. Dával si pozor, aby nezvedl hlas. "Vyřiď mou poklonu panu Ordeithovi, Byare, a - Ne! Žádnou poklonu. Řekni mu, a to těmito slovy, že chci okamžitě vidět to jeho vyzáblé tělo. Vyřiď mu to, Byare, a přiveď mi ho, i kdybys ho musel zatknout, i ty jeho špinavé mizery, kteří dětem přinášejí tolik zneuctění."
Bornhald udržel hněv na uzdě, dokud nebyl sám ve stanu se staženými chlopněmi. Pak se zavrčením smetl mapy i krabičku s psacími potřebami z polního stolku. Ordeith ho musel považovat za skutečného prosťáčka. Dvakrát s ním vyslal své muže a dvakrát byli oni jediní, kdo zahynuli v "šarvátce s trolloky", po níž mezi ostatními nebyl jediný zraněný. Vždycky na jih. Ten muž byl posedlý Emondovou Rolí. No, byl by se tam sám utábořil, kdyby nebylo... Teď to nemělo smysl. Měl tady Luhhanovy. A oni mu vydají Perrina Aybaru, ať tak nebo tak. Hlídka bylo mnohem lepší místo, kdyby se musel rychle přesunout k Tarenskému Přívozu. Vojenská rozhodnutí měla přednost před osobními.
Potisícáté se podivil, proč ho sem velící kapitán vlastně poslal. Zdejší lidé se nijak zvlášť nelišili od lidí na

stovkách dalších míst. Až na to, že jen občané z Tarenského Přívozu vykazovali nadšení pro vykořeňování vlastních temných druhů. Ostatní se jen dívali s mrzutou umíněností, když se někomu na dveřích objevil Dračí špičák. Jinde vesničané vždycky dobře věděli, koho mezi sebou nechtějí, a vždy byli připraveni vesnici očistit, stačila jen trocha povzbuzení, a bylo jisté, že každý temný druh bude vyštván spolu s těmi, kterým lidé chtěli vidět záda. Ale tady ne. Černá škrábanice ostrého špičáku na dveřích mohla být vzhledem ke svému účinku klidně novou vápennou omítkou. A trolloci. Věděl Pedron Niall, že sem přijdou trolloci, už tenkrát, když psal své rozkazy? Jak by to ale mohl vědět? Jestli to však nevěděl, proč sem posílal dost dětí, aby vykořenily menší povstání? A proč, pod Světlem, ho velící kapitán obtížil tím vraždícím šílencem?
Stanová chlopeň odlétla stranou a dovnitř se vkolébal Ordeith. Skvěle ušitý šedý kabátec měl vyšívaný stříbrem, ale celý špinavý. Vychrtlý krk, který mu čouhal z límce, takže vypadal jako želva, měl také celý černý. "Dobrý večer, můj pane Bornhalde. Nádherný dobrý večer." Dnes byl jeho lugardský přízvuk zvlášť patrný.
"Co se stalo dítěti Joelinovi a dítěti Gomanesovi, Ordeithe?"
"Taková strašná věc, můj pane. Když jsme narazili na trolloky, dítě Gomanes chrabře -" Bornhald ho udeřil do tváře těžkou rukavicí. Kostnatý mužík se zapotácel, přitiskl si ruku na rozseknutý ret a prohlédl si červeň na prstech. Úsměv na jeho tváři už nebyl posměšný. Teď připomínal zmiji. - "Nezapomněls, kdo podepsal mý jmenování, panáčku? Pedron Niall tě pověsí na střevech tvý vlastní mámy, stačí, když řeknu slovíčko, potý, co vás oba nechá zaživa stáhnout z kůže."
"Totiž jestli se dožiješ toho, abys to slovíčko mohl říci, viď?" Ordeith zaprskal a přikrčil se jako nějaké divoké zvíře. Od rtů mu odstřikovaly sliny. Pomalu se otřásl a narovnal. "Musíme pracovat společně."
Lugardský přízvuk byl pryč, nahradil ho vznešenější, velitelštější tón. Bornhald dával však přednost výsměšnému lugardskému hlasu před lehce slizkým, jen tak tak zastřeným opovržením v tomto. "Stín tu leží všude kolem nás. Nejen prostí trolloci a myrddraalové. Ti jsou to nejmenší. Tady byli zplozeni tři temní druzi, předurčení k tomu, aby otřásli světem. Jejich chov vedl Temný po tisíc let, i déle. Rand al'Thor. Mat Cauthon. Perrin Aybara. Znáš jejich jména. Na tomto místě byly vypuštěny síly, které budou sužovat celý svět. Stvoření Temného tu chodí za nocí a špiní lidská srdce, kazí lidské sny. Sužuj tuto zemi. Sužuj ji, a oni vylezou. Rand al'Thor. Mat Cauthon. Perrin Aybara." To poslední jméno téměř jako by hladil na jazyku.
Bornhald se roztřeseně nadechl. Nebyl si jist, jak Ordeith zjistil, co tu chce. Jednoho dne mu mužík prostě vyjevil, že to ví. "Zahladil jsem to, cos udělal na Aybarově statku -"
"Sužuj je." V tom vznešeném hlase se ozýval náznak šílenství a na čele se Ordeithovi objevil pot. "Stáhni je z kůže a ti tři vylezou."
Bornhald zvedl hlas. "Zahladil jsem to, protože jsem musel." Neměl jinou možnost. Kdyby pravda vyšla najevo, musel by se vyrovnat s něčím víc než jen s mrzutými pohledy. Poslední, co by navrch k trollokům potřeboval, byla otevřená vzpoura. "Ale neprominu vraždu dětí. Slyšíš mě? Co to tu děláš, že to potřebuješ zakrývat před dětmi Světla?"
"Pochybuješ snad, že Stín udělá cokoliv, jen aby mě zastavil?"
"Cože?"
"Pochybuješ o tom?" Ordeith se napjatě předklonil. "Viděl jsi šedé muže."
Bornhald zaváhal. Byl tenkrát v Hlídce, kolem sebe měl padesát dětí Světla, a dvojice mužů s dýkami si nikdo ani nevšiml. Díval se přímo na ně, a neviděl je. Dokud Ordeith oba nezabil. Ten vychrtlý mužíček si díky tomu u mužstva vysloužil značnou úctu. Bornhald později nechal dýky zakopat hluboko do země. Jejich čepele vypadaly jako z nejlepší oceli, ale jejich dotek pálil jako rozžhavený kov. První hlína, kterou na ně do jámy hodili, syčela a stoupala z ní pára. "Myslíš, že tady jdou po tobě?"
"Aha, ano, můj pane Bornhalde. Jdou po mně. Cokoliv bude potřeba, jen aby mě zastavili. Samotný Stín mě chce zastavit."
"To pořád nevysvětluje vraždu -"
"To, co dělám, musím provádět tajně." Byl to šepot, skoro syčení. "Stín může vstoupit do myslí lidí a najít mě tak, vstoupit do lidských myslí a snů. Chtěl bys zemřít ve snu? I to se může stát."
"Ty jsi... šílený."

"Dej mi volnou ruku, a já ti dám Perrina Aybaru. Tohle stojí v rozkazech Pedrona Nialla. Volnou ruku pro mě, a já vložím Perrina Aybaru do tvé."
Bornhald dlouho mlčel. "Nechci se na tebe dívat," prohlásil nakonec. "Vypadni."
Když Ordeith odešel, Bornhald se otřásl. Co měl velící kapitán s tímto mužem v plánu? Ale jestli tak získá Perrina Aybaru... Odhodil rukavice a začal se prohrabávat svými věcmi. Někde měl láhev pálenky.
* * *
Muž, jenž si říkal Ordeith, a občas na sebe jako na Ordeitha i myslel, se protahoval mezi stany dětí Světla a ostražitě bíle oděné muže pozoroval. Užitečné nástroje, nevědomé nástroje, ale nedalo se jim věřit. Zvláště ne Bornhaldovi. Toho se možná bude nutné zbavit, jestli začne dělat příliš velké potíže. Byara bude mnohem snazší ovládat. Zatím však ještě ne. Byly tu jiné, důležitější věci. Někteří vojáci se uctivě klaněli, když procházel kolem. On jim ukázal zuby a oni to považovali za přátelský úsměv. Nástroje, a hloupé.
Očima hladově přelétl stan, v němž byli vězni. Ti mohli počkat. Zatím. Ještě chvíli. Byly to stejně jenom drobky. Návnada. Měl se na Aybarově statku ovládnout, ale Con Aybara se mu vysmál do obličeje a Joslyn ho nazvala mrňavým hloupým skrčkem se špinavou duší, když jejího syna označil za temného druha. No, poučili se, když s řevem hořeli. Proti své vůli se tiše zahihňal. Drobky.
Cítil jednoho z těch, které nenáviděl, někde na jihu, směrem k Emondově Roli. Který to je? Nezáleželo na tom. Rand al'Thor byl jediný, který byl skutečně důležitý. A kdyby to byl al'Thor, věděl by to s jistotou. Řeči ho ještě nepřilákaly, ale k tomu dojde. Ordeith se zachvěl touhou. Muselo to tak dopadnou. Kolem Bornhaldových stráží v Tarenském Přívoze musí proniknout další zprávy o soužení ve Dvouříčí, aby se to dostalo až do uší Randa al'Thora a vpálilo se mu to pořádně do mozku. Nejdřív al'Thor, a pak Věž, za to, co mu sebrali. Dostane zpátky všechno, co mu podle práva patřilo.
Všechno tikalo jako dobře namazané hodiny, dokonce i to, jak se Bornhald vzpíral, dokud se neobjevil ten nový, se svými šedými muži. Ordeith si hubenými prsty prohrábl mastné vlasy. Proč aspoň jeho sny nemohly být jen jeho? Už nebyl ničí loutkou, tancující kolem, jak myrddraalové a Zaprodanci tahali za provázky, dokonce ani Temný ne. Teď tahal za provázky on. Nemohli ho zastavit, nemohli ho zabít.
"Nic mě nemůže zabít," zamumlal si se zlobným zamračením. "Ne mě. Přežil jsem od trollockých válek."
No, alespoň jedna jeho část. Řezavě se zasmál a zaslechl v tom chechotu šílenství, rozpoznal je, a nezáleželo mu na tom.
Jakýsi mladý bělokabátnický důstojník se na něj zamračil. Tentokrát nebylo na Ordeithových vyceněných zubech po úsměvu ani stopy, a mladík s chmýřím na tvářích se stáhl. Ordeith chvátal dál, přičemž tahal nohy po zemi.
Kolem jeho stanů bzučely mouchy a pod jeho pohledem se s trhnutím odvracely mrzuté, podezíravé oči. Tady měli muži bílé pláště špinavé. Ale meče měli ostré a jeho rozkazy poslouchali okamžitě a bez ptaní. Bornhald si myslel, že tihle muži jsou stále jeho. Také Pedron Niall tomu věřil, věřil, že Ordeith je jeho ochočené zvířátko. Hlupáci.
Odhodil stranou stanovou chlopeň, vstoupil a prohlédl si svého zajatce, nataženého mezi dvěma kůly dost silnými, aby udržely vozové spřežení. Dobrý ocelový řetěz se zachvěl, když ho zkoumal, ale on vypočítal, jak silný musí být, a pak to zdvojnásobil. Ještě že to udělal. O smyčku méně, a ty pevné ocelové články by praskly.
S povzdechem se posadil na okraj postele. Lampy už byly zapáleny, bylo jich víc než tucet, takže ve stanu nezůstal žádný stín. Bylo tu světlo jako v poledne. "Už sis promyslel moji nabídku? Přijmi ji, a odejdeš odsud volný. Odmítni... Já vím, jak takovým, jako jsi ty, způsobit bolest. Můžu tě přimět vřískat během nekonečného umírání. Budeš věčně umírat, věčně křičet."
Řetězy zabzučely, jak sebou spoutaný trhl. Kůly zaražené hluboko do země zaskřípaly. "No dobře."
Myrddraalův hlas zněl, jako když se drolí hadí kůže. "Přijímám. Pusť mě."
Ordeith se usmál. Myrddraal ho považoval za hlupáka. No, poučí se. Všichni se poučí. "Nejdřív je tu otázka... řekněme dohody a souhlasu." Ještě nedomluvil, když se myrddraal začal potit.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Otázky, které je třeba položit

"Brzy bychom měli vyrazit do Hlídky," oznámila příštího rána Verin, když slunce ještě pořádně nevykouklo nad vrcholky stromů stojících dosud v nočních šeru, "tak se nezdržujte." Perrin vzhlédl od studené ovesné kaše a před jejím upřeným pohledem neuhnul. Aes Sedai nečekala námitky. Verin po chvíli zamyšleně dodala: "Ale nemysli si, že to znamená, že ti pomohu v nějaké hlouposti. Jsi pěkně vynalézavý mladý muž. Ať tě ani nenapadne to zkoušet na mě."
Tam a Abell se zarazili se lžícemi v půli cesty k ústům a vyměnili si překvapené pohledy. Doposud si očividně šli svou vlastní cestou a Aes Sedai zase svou. Po chvíli se oba muži znovu dali do jídla, i když se zamyšleně mračili. Veškeré námitky si však nechali pro sebe. Tomas, jenž měl plášť již složený a zabalený v sedlové brašně, jim - a Perrinovi - přesto věnoval kamenný pohled, jako by námitky předvídal a hodlal je udusit hned v počátku. Strážci dělali to, co bylo nutné a co chtěly Aes Sedai. Verin do toho chtěla strkat nos - Aes Sedai to dělaly pořád - ale mít ji tady, kde na ni viděl, bylo rozhodně lepší než nechat si ji za zády. Úplně se vyhnout síti Aes Sedai bylo skoro nemožné, když chtěly někam strkat prsty. Dalo se jedině využít je, když využívaly vás, dávat pozor a doufat, že se vám podaří

uskočit dřív, než se rozhodnou nacpat vás po hlavě, jako fretku, do králičí nory. Občas se ukázalo, že králičí nora je vlastně jezevčí doupě, což byl pro fretku dost tvrdý oříšek.
"Budeš taky vítaná," řekl Alanně, ale ona se na něj mrazivě podívala, takže ho okamžitě zarazila v rozletu. Kaši odmítla a stála u jednoho popínavkami porostlého okna a vyhlížela skrz listnatou záclonu.
Perrin nepoznal, jestli ji jeho plánované výzvědy potěšily. Poznat, co si myslí, bylo téměř nemožné. Aes Sedai měly být ztělesněná chladná vážnost, a to ona taková byla zcela jistě, ale Alanna občas vzplála vzteky, či ukázala zcela nepředvídatelný smysl pro humor ve chvíli, kdy to naprosto nečekal. Jako když udeří blesk, práskne, a je pryč. Občas se na něj dívala tak, že kdyby nebyla Aes Sedai, byl by si myslel, že ho obdivuje. Jindy mohl docela dobře být jen složitým strojkem, jejž hodlala rozložit, aby rozluštila, jak pracuje. Dokonce i Verin byla lepší než ona. Ta byla většinou prostě jen nečitelná. Občas ho vyváděla z rovnováhy, ale aspoň se nemusel pořád v duchu ptát, jestli bude vědět, jak jeho kousky zase seskládat nazpátek.
Přál si, aby dokázal přimět Faile zůstat tady - to nebylo stejné, jako někde ji nechat, jen ji chtěl udržet v bezpečí před bělokabátníky - ale ona umíněně zaťala zuby a v zešikmených očích se jí nebezpečně zablesklo. "Těším se na to, že uvidím kousek z tvýho domova. Můj táta chová ovce." Její tón nepřipouštěl námitky. Nehodlala tu zůstat, leda by ji uvázal.
Chvíli o tom uvažoval. Ale nebezpečí, hrozící od bělokabátníků, nemohlo být tak velké. Dneska se hodlal jenom podívat. "Myslel jsem, že je kupec," řekl.
"Taky chová ovce." Na tvářích jí naskočily rudé skvrny. Možná byl její otec chudý a vůbec nebyl kupec. Nevěděl, proč něco předstírá, ale jestli to tak chtěla, on jí v tom nijak bránit nehodlal. Ať už byla na rozpacích nebo ne, nevypadala o nic méně umíněně.
Vzpomněl si na metodu pantáty Cauthona. "Nevím, kolik z toho uvidíš. Na některých statcích možná zrovna stříhají. Nejspíš se to nijak neliší od toho, co dělá tvůj otec. Stejně ale budu rád, když budeš se mnou." Překvapený výraz, který se jí objevil na tváři, když si uvědomila, že se s ní nebude hádat, skoro stál za to, že si kvůli ní dělal starosti. Možná měl Abell nakonec pravdu.
Loial však byl něco zcela jiného.
"Ale já chci jít," namítal ogier, když mu řekli, že nemůže. "Chci ti pomoci, Perrine."
"Zůstaneš mimo, pane Loiale," prohlásil Abell, a Tam dodal: "Musíme se vyhnout tomu, abychom přitáhli víc pozornosti, než je naprosto nezbytné."
Perrin si ho vzal stranou, co nejdál od ostatních, jak to jen v místnosti šlo. Loial se kšticí otíral o krokve, dokud mu Perrin neukázal, aby si dřepl. Pak se usmál, jako by ho jenom uklidňoval. Doufal, že to tak ostatní pochopí.
"Chci, abys dohlídl na Alannu," skoro šeptal. Loial sebou trhl a Perrin ogiera popadl za rukáv a pořád se usmíval jako trouba. "Usměj se, Loiale. Teď spolu přece nemluvíme o ničem důležitým, ne?" Ogierovi se podařil nejistý úsměv. Bude to muset stačit. "Aes Sedai dělají, co dělají, ze svých vlastních důvodů." A ty důvody mohly být to poslední, co jste čekali, nebo vůbec ne to, co jste si mysleli, že to je. "Kdo ví, co si mohla vzít do hlavy? Už jsem od příchodu domů zažil dost překvapení, a nechci, aby k tomu ona přihodila nějaký svoje. Nečekám, že ji zastavíš, jen si všímej, kdyby došlo k něčemu neobvyklýmu."
"To ti teda pěkně děkuju," zamumlal suše Loial a zastříhal ušima. "Nemyslíš, že nejlepší je nechat Aes Sedai dělat, co chtějí?" Jemu se to snadno řeklo. Uvnitř ogierské državy nemohly Aes Sedai usměrňovat.
Perrin se na něj jenom díval a ogier si po chvíli povzdechl. "Asi ne. No dobrá. Nikdy jsem netvrdil, že být ve tvé společnosti není... zajímavé." Narovnal se a tlustým prstem si přejel po horním rtu. Potom řekl ostatním: "Asi bych opravdu přitahoval pozornost. No, aspoň budu mít možnost opět pracovat na svých poznámkách. Celé dny jsem pro svou knihu neudělal vůbec nic."
Verin si vyměnila nečitelný pohled s Alannou a pak obě obrátily oči, které ani nemrkly, na Perrina. Prostě se nedalo poznat, co si která myslí.
Nákladní zvířata také musela zůstat tady. Nákladní koně by určitě vyvolali přinejmenším náhodné poznámky, protože prozrazovali dlouhou cestu. Nikdo ve Dvouříčí necestoval příliš daleko od svého domova ani v nejpříhodnějších dobách. Alanna měla na rtech slabý, spokojený úsměv a dívala se, jak si sedlají koně. Bezpochyby si myslela, že ho zvířata a proutěné koše poutají ke starému špitálu, k ní a k Verin. Jestli na to přijde, bude pěkně překvapená. Od chvíle, co opustil domov, žil dost často jen z toho,

co měl v sedlových brašnách. Co se toho týkalo, chvíli žil taky jen z toho, co měl ve váčku u pasu a v kapsách kabátce.
Dotáhl Tanečníkovi podpínku, narovnal se a trhl sebou. Verin ho pozorovala s vědoucím výrazem, který vůbec nebyl nepřítomný, jako by věděla, nač právě myslí, a docela ji to pobavilo. Už dost špatné bylo, že právě tohle dělávala Faile. Od Aes Sedai to bylo stokrát horší. Kladivo přivázané k jeho stočeným pokrývkám a sedlovým brašnám ji však zřejmě mátlo. Byl rád, že existuje něco, čemu zjevně nerozumí. Na druhou stranu by se obešel bez toho, aby byla tolik zaujatá. Co mohlo Aes Sedai fascinovat na kladivu?
Když museli nasedlat jen jezdecké koně, nezabralo jim mnoho času, než byli připraveni na cestu. Verin měla nevýrazného hnědého valacha, pro necvičené oko stejně prostého, jako byly její šaty, kůň však měl klenutý hrudník a silný zadek, který prozrazoval, že je stejně vytrvalý, jako ohnivý bělouš strážce, vysoký a štíhlý. Tanečník na ostatní koně frkal, dokud Perrin šedáka nepoplácal po krku. Bělouš byl mnohem vychovanější - a zrovna tak připravený bojovat, kdyby ho Tomas nechal chvíli samotného. Strážce zvíře ovládal koleny stejně jako otěžemi, a oba vypadali téměř jako jeden tvor.
Pantáta Cauthon si Tomasova koně prohlížel se zájmem - zvířata cvičená pro válku nebyla v tomto kraji zrovna často k vidění - ale Verinin oř si na první pohled vysloužil pochvalné přikývnutí. Abell Cauthon uměl posoudit koňské maso stejně dobře jako kdokoliv ve Dvouříčí. Svého kosmatého koně a koně pantáty al'Thora zcela jistě vybíral on. Zvířata sice nebyla tak vysoká jako koně ostatních, ale statná, s krokem, jenž prozrazoval slušnou rychlost a sílu.
Když skupinka vyrazila k severu, tři Aielové odpluli dopředu dlouhými kroky, jež je brzy odnesly z dohledu ostatních, takže zmizeli v lese, kde právě vycházející slunce vrhalo na zemi ostré a dlouhé ranní stíny. Mezi stromy občas zableskla hnědá či šedá, nejspíš schválně, aby ostatní věděli, že tam pořád jsou. Tam a Abell se ujali vedení. Luky měli přeložené přes sedlovou hrušku. Perrin a Faile jeli za nimi a Verin s Tomasem průvod uzavírali.
Perrin by se byl obešel bez toho, aby mu Verin upírala oči na záda. Cítil její pohled mezi lopatkami. Napadlo ho, jestli ví všechno o něm a o vlcích. Nebylo to příjemné pomyšlení. Hnědé sestry měly vědět věci, které nevěděly ostatní adžah, tajemné věci, staré vědomosti. Třeba by věděla, jak se vyhnout tomu, aby ztratil to, co v něm bylo lidského, a stal se vlkem. Pokud znovu nenajde Eliase Macheru, mohla být jeho nejlepší šancí. Musel jí jedině důvěřovat. Cokoliv věděla, byla ochotna použít jistě ku prospěchu Bílé věže, možná, aby pomohla Randovi. Jediná potíž byla v tom, že pomoc Randovi nemuselo přinést to, co chtěl vědět. Všechno by bylo mnohem snazší, kdyby se do toho nepletly Aes Sedai.
Většinu cesty urazili mlčky, ozývaly se jen zvuky lesa, veverky a datlové, občas zazpíval nějaký pták. V jedné chvíli se Faile ohlédla. "Ona ti neublíží," řekla, a její tichý hlas se svářel s divokým světlem v jejích tmavých očích.
Perrin zamrkal. Chtěla ho chránit. Proti Aes Sedai. Nikdy ji nepochopí, ani nepozná, co má čekat vzápětí. Občas ho mátla stejně jako Aes Sedai.
Z Luhu se dostali asi čtyři pět mil severně od Emondovy Role. Slunce stálo kousek nad vrcholky stromů na východě. Mezi nimi a nejbližším polem s ječmenem, ovsem či tabákem, obrostlým živým plotem, nebo loukou s vysokou trávou na seno, se táhly roztroušené hájky, většinou kaliny, borovice a duby. Zvláštní bylo, že nebylo vidět živáčka, z komínů statků za poli nestoupal kouř. Perrin znal lidi, kteří tam bydleli. Al'Lorasovi žili ve dvou z velkých domů a Barstersovi v ostatních. Tvrdě se lopotící lidé. Pokud by v domech někdo zůstal, teď už by dávno pracovali. Gaul na ně zamával od hájku a zmizel mezi stromy.
Perrin pobídl Tanečníka k Tamovi a Abellovi. "Neměli bychom zůstat v lese, jak nejdýl to půjde? Šestice lidí na koních si každý všimne." Muži vedli koně rychlým krokem.
"Moc lidí si nás nevšimne, mládenče," odtušil pantáta al'Thor, "dokud se budeme držet mimo Severní silnici. Většina statků poblíž lesa je opuštěná. A stejně, dneska nikdo necestuje sám, aspoň ne daleko od vlastního prahu. Dneska by si nikdo nevšiml ani deseti lidí pohromadě, i když pokud teď lidi cestují, tak většinou na vozech."
"Dostat se do Hlídky nám takhle bude trvat většinu dne," prohodil pantáta Cauthon, "i když se nebudeme pokoušet tam dostat lesem. Po silnici by to sice bylo kapku rychlejší, ale tam bychom zase spíš mohli potkat bělokabátníky. Větší šance, že nás někdo udá kvůli odměně."

Tam přikývl. "Ale tímhle směrem máme taky přátele. Kolem poledne se zastavíme na statku Jaca al'Seena, aby se koně vydýchali a my si protáhli nohy. Do Hlídky se dostaneme, když bude ještě dost světla, aby bylo vidět."
"Světla bude dost," prohodil Perrin nepřítomně. Pro něj bylo vždycky dost světla. Pootočil se v sedle, aby viděl na statky za nimi. Opuštěné, ale pokud viděl, ne vypálené, ne vyrabované. V oknech stále visely záclony. Okna nebyla rozbitá. Trolloci rádi všechno rozbíjeli a prázdné domy jako by přímo zvaly. V ječmeni a ovsu rostl již vysoký plevel, ale pole nebyla zdupaná. "Napadli trolloci i samotnou Emondovu Roli?"
"Ne, to nenapadli," odvětil pantáta Cauthon vděčným tónem. "Ale kdyby to udělali, neměli by to snadný. Lidi se o minulých Jarnicích naučili dávat pozor. U každejch dveří stojí luk a oštěp a tak. Kromě toho každejch pár dní patrolují v Emondově Roli bělokabátníci. I když to hrozně nerad přiznávám, udržují trolloky zpátky."
Perrin zavrtěl hlavou. "Máte vůbec představu, kolik trolloků tady je?"
"Až moc," zabručel Abell.
"Tak asi dvě stovky," řekl Tam. "Možná víc. Nejspíš víc." Pantáta Cauthon se zatvářil překvapeně. "Jen si to vezmi, Abelli. Nevím, kolik jich zabili bělokabátníci, ale ten strážce tvrdí, že s Aes Sedai jich dostali tak padesát, a dva mizelce. Pokud jsme ale slyšeli, nijak se nezmenšil počet vypálených statků. Myslím, že jich musí být víc, ale ty si to spočítej sám." Druhý muž přikývl.
"Tak proč nepřepadli Emondovu Roli?" zeptal se Perrin. "Kdyby sem v noci přišly dvě stovky trolloků, mohly by vypálit celou vesnici a zmizet dřív, než by se o tom bělokabátníci nahoře v Hlídce jenom doslechli. A ještě snazší by pro ně bylo, kdyby napadli Devenský Průsek. Říkali jste, že tak daleko bělokabátníci nejezdí."
"Štěstí," zamumlal Abell, ale znělo to ustaraně. "Tím to je. Měli jsme štěstí. Co jinýho by to mohlo být? Co se tím snažíš říct, chlapče?"
"Snaží se tím říct," ozvala se Faile, jež k nim mezitím dojela, "že to musí mít nějaký důvod." Vlaštovka byla o dost vyšší než dvouříčtí koně, takže se dívala Tamovi a Abellovi do očí, a její pohled byl velice pevný. "Viděla jsem, jak to v Saldeii vypadalo po trollockým nájezdu. To, co nespálili, znečistili, lidi i hospodářský zvířata pobili nebo odnesli, dostali všechno, co nebylo chráněný. Ve špatných letech zmizely celý vesnice. Najdou nejslabší místo, to, kde můžou zabíjet nejvíc. Můj táta -" Rychle to spolkla, zhluboka se nadechla a pak pokračovala dál. "Perrin si všiml toho, čeho jste si měli všimnout vy." Bleskla po něm pyšným úsměvem. "Jestli trolloci nepřepadli vaše vesnice, tak k tomu měli důvod."
"Napadlo mě to," přiznal Tam tiše, "ale nemohl jsem přijít na to, proč. Pokud víme, štěstí je stejně dobrá odpověď jako ostatní."
"Možná," připojila se k nim Verin, „je to léčka." Tomas se o trochu zdržel a propátrával krajinu, jíž projížděli, stejně neúnavně jako nějaký Aiel. Strážce také sledoval oblohu. Vždycky existovala možnost, že se objeví nějaký krkavec. Verin se skoro nezastavila, přelétla pohledem Perrina i oba starší muže. "Zprávy o neustálých potížích, zprávy o trollocích, by k Dvouříčí přitáhly pozornost. Andor by sem jistě vyslal vojáky a jiné státy možná také, proti trollokům tak daleko na jihu. Totiž, kdyby děti Světla dovolily, aby se ty zprávy dostaly ven. Předpokládám, že gardisté královny Morgasy by byli o něco šťastnější, kdyby našli bělokabátníky, než kdyby našli trolloky."
"Válka," zamumlal Abell. "To, co tu máme, je už tak dost špatný, ale ty mluvíš o válce."
"Možná to tak je," pravila vyrovnaně Verin. "Možná to tak je." Zamračila se tím přepracovaným způsobem, vylovila z váčku pero s ocelovým hrotem a malou, v kůži vázanou knížečku a otevřela malé kožené pouzdérko na opasku, v němž měla lahvičku s atramentem a sypátko s pískem. Nepřítomně si otřela pero o rukáv a začala psát do knížky i přesto, jak bylo nepohodlné psát za jízdy. Zdálo se, že si vůbec neuvědomuje, jak by tím mohla lidi kolem sebe znepokojit. Nejspíš si to ani neuvědomovala. Pantáta Cauthon si neustále mumlal "válka", užasle a velmi tiše, a Faile Perrinovi položila na uklidněnou ruku na paži a v očích měla smutný výraz.
Pantáta al'Thor jenom zabručel. On už ve válce byl, aspoň jak Perrin slyšel, i když nevěděl kde a jak. Prostě někde mimo Dvouříčí, kam se vydal jako mladý muž, a vrátil se po letech se ženou a dítětem, s Randem. Jen pár lidí kdy Dvouříčí skutečně opustilo. Perrin pochyboval, že někdo z místních skutečně

věděl, co to je válka, kromě toho, co se doslechli od formanů či kupců a jejich stráží a vozků. Perrin to však věděl. On válku viděl, tenkrát na Tomově Hlavě. Abell měl pravdu. To, co tu měli, bylo dost špatné, ale válce se to ani zdaleka nepodobalo.
Perrin se držel. Možná měla Verin pravdu. A možná jenom chtěla, aby přestal spekulovat. Jestli to, že Dvouříčí drancovali trolloci, byla past, tak to byla past na Randa, a Aes Sedai to musely vědět. To byla jedna z potíží s Aes Sedai. Dokázaly vám předhazovat "kdyby" a Jestli", dokud jste si nebyli jisti, že vám jasně řekly to, co jenom naznačily. No, jestli to trolloci - nebo spíš ten, kdo je poslal, možná jeden ze Zaprodanců? - mínili jako past na Randa, tak se budou muset místo toho spokojit s Perrinem - prostým kovářem místo Draka Znovuzrozeného - a on nehodlal padnout do pasti.
Celé dopoledne pak jeli mlčky. V této oblasti stály statky daleko od sebe, někdy mezi nimi byla i celá míle či víc. Všechny do jednoho byly opuštěné, pole zdušená plevelem, dveře stodol se pohybovaly při každém závanu větru. Jen jediný statek byl vypálený, a z toho stály jen komíny, jako očazené prsty zvednuté z popela. Lidé, kteří tu zahynuli - Ayellinové, bratranci těch, kteří žili v Emondově Roli - byli pochováni pod hrušněmi za domem. Těch pár, které bylo možné najít. Abella bylo třeba nutit, aby o tom byl ochoten hovořit, a Tam to naprosto odmítl. Zřejmě si mysleli, že by ho to rozčílilo. On však věděl, čím se trolloci živí. Libovolným masem. Nepřítomně hladil sekeru, dokud ho Faile nevzala za ruku. Z nějakého důvodu to byla ona, kdo vypadal znepokojeně. Myslel si, že toho o trollocích ví víc.
Aielům se dařilo zůstat mimo dohled i mezi hájky, až na případy, kdy chtěli být viděni. Když Tam zamířil k východu, Gaul a obě Děvy zabočili s ním.
Jak předpovídal pantáta Cauthon, statek al'Seenových se objevil na dohled ve chvíli, kdy slunce bylo jen kousek před zenitem. Na dohled jinak nebyl jediný statek, i když se na severu a na východě daleko od sebe zvedaly šedé chocholy kouře z komínů. Proč se tu jen tak zdržovali? Kdyby trolloci zaútočili, jejich jedinou nadějí by bylo, že se na stejném místě ve stejnou dobu náhodou objeví bělokabátníci.
Když byl neuspořádaný statek ještě v dálce, Tam přitáhl koni otěže a zamával na Aiely, aby se k němu připojili. Navrhl jim, aby si našli místo, kde počkají, dokud ostatní neodjedou ze statku. "O Abellovi nebo o mně mluvit nebudou," vysvětloval, "ale vy tři byste vyvolali řeči i přes tu nejsilnější vůli na světě." To bylo mírně řečeno, s jejich zvláštními šaty a oštěpy, a když navíc dvě byly ženy. Každému z Aielů visel u pasu vedle toulce králík, i když Perrin nechápal, jak si našli čas k lovu, když se stále drželi před koňmi. Vlastně vypadali méně unavení než koně.
"To stačí," řekl Gaul. "Najdu si místo, kde sním svoje vlastní jídlo, a budu čekat, dokud nevyjdete." Obrátil se a okamžitě odklusal. Bain a Chiad si vyměnily pohled. Po chvíli Chiad pokrčila rameny a obě ho následovaly.
"Oni nejsou spolu?" zeptal se Matův otec škrábaje se na hlavě.
"To je dlouhej příběh," odvětil Perrin. Bylo to lepší, než mu vykládat, že by se Chiad a Gaul mohli navzájem zabít kvůli krevní mstě. Doufal, že vodní přísaha stále platí. Musí se jednou Gaula zeptat, co to ta vodní přísaha vlastně je.
Statek al'Seenových byl velký, jako byly ostatně všechny statky ve Dvouříčí, se třemi vysokými stodolami a pěti úpravnami tabáku. Kamenný košár a prkenná ohrada pro černohlavé ovce byly velké jako některé pastviny a další ohrady oddělovaly dojné krávy s bílými skvrnami od černého masného skotu. V bahně se spokojeně válela prasata a všude se potulovaly slepice a u slušně velkého rybníčku kejhaly bílé husy.
První zvláštnost, které si Perrin všiml, byli chlapci na doškových střechách domu a stodol. Bylo jich asi osm nebo devět, a měli luky a toulce. Jakmile spatřili jezdce, zavolali dolů a ženy zahnaly děti dovnitř dřív, než si zastínily oči, aby se podívaly, kdo to vůbec přijíždí. Na dvoře se shromáždili muži, někteří s luky, jiní s vidlemi a háky na stahování dříví, které drželi jako zbraně. Příliš mnoho lidí. Až příliš mnoho, dokonce i na tak velké hospodářství. Perrin se zvědavě podíval na pantátu al'Thora.
"Jac k sobě vzal rodinu bratrance Wita," vysvětloval Tam, "protože jejich statek je moc blízko Západního polesí. A rodinu Flanna Lewina poté, co byl napaden jejich statek. Bělokabátníci trolloky sice zahnali dřív, než stačili vypálit víc než stodolu, ale Flann se rozhodl, že je čas odejít. Jac je dobrý chlap."
Když vjeli na dvůr a lidé poznali Tama a Abella, ženy i muži se kolem nich seběhli s úsměvy a slovy na uvítanou, ještě než stačili sesednout. Když to uviděly děti, vyběhly z domu, a za nimi ženy, které se o ně

staraly, přímo z kuchyně, ještě si otíraly ruce do zástěr. Byla tu všechna pokolení, od bělovlasé Astelle al'Seenové s ohnutými zády, která svou hůl používala častěji k tomu, aby někoho přetáhla po hřbetě, než jako oporu při chůzi, až po nemluvně v náručí zavalité mladé ženy se zářivým úsměvem.
Perrin tu zavalitou mladou ženu jen přejel pohledem, a pak se k ní prudce vrátil. Když opouštěl Dvouříčí, Laila Dernová byla hubená holka, která dokázala utancovat tři chlapce málem k smrti. Bývaly doby, kdy snil o tom, že se s Lailou ožení, a ona jeho city trochu opětovala. Pravda byla, že se toho držela déle než on. Naštěstí byla tolik zaujata svým děckem a ještě zavalitějším chlapíkem vedle sebe, že mu nevěnovala příliš velkou pozornost. Perrin muže vedle ní poznal také. Natley Lewin. Takže teď byla Laila Lewinová. Zvláštní. Nat nikdy neuměl tancovat. Děkuje Světlu za to, jak unikl, se Perrin ohlédl na Faile.
Zjistil, že nepřítomně popotahuje za Vlaštovčiny otěže, zatímco klisna se jí nosem jemně otírá o rameno. Faile však byla příliš zaujatá tím, jak se obdivně usmívala na Wila al'Seena, bratrance ze strany Devenského Průseku, aby si všímala svého koně, a Wil její úsměv opětoval. Byl to hezký mládenec, ten Wil. No, byl o rok starší než Perrin, ale vypadal příliš dobře, takže stále působil příliš chlapeckým dojmem. Když si Wil přišel do Emondovy Role zatancovat, všechna děvčata na něm mohla oči nechat a vzdychala. Právě jako teď Faile. Pravda, ona nevzdychala, ale její úsměv byl rozhodně pochvalný.
Perrin k ní přistoupil a položil jí ruku kolem ramen. Druhou ruku si opřel o sekeru. "Jak se máš, Wile?" zeptal se a usmíval se, co měl sil. Nemělo smysl dávat Faile najevo, že žárlí. Ne že by žárlil.
"Skvěle, Perrine." Wil před ním uhnul očima a pohled mu padl na sekeru. Na okamžik vypadal nemocně. "Přímo skvěle." Vyhýbaje se dalšímu pohledu na Faile, odspěchal k lidem shromážděným kolem Verin.
Faile vzhlédla k Perrinovi, našpulila rty a pak ho jednou rukou jemně uchopila za vousy a zavrtěla hlavou. "Perrine, Perrine, Perrine," mumlala tiše.
Nebyl si vůbec jistý, co tím mínila, ale usoudil, že bude moudřejší se neptat. Vypadala, jako by sama nevěděla, jestli se zlobí nebo - mohlo ji to pobavit? Lepší bude, když se nebude muset rozhodovat.
Wil samozřejmě nebyl jediný, kdo se mu do očí díval jen úkosem. Zřejmě všichni, mladí či staří, ženy i muži, sebou trhli, když se mu poprvé podívali do očí. Stařičká panímáma al'Seenová do něj dloubla holí a tmavé oči se jí rozšířily překvapením, když zavrčel. Možná si myslela, že není skutečný. Nikdo však neřekl ani slovíčko.
Brzy byli koně odvedeni do jedné ze stodol - Tomas si svého šimla odvedl osobně. Zvíře zjevně nehodlalo strpět, aby se jeho otěží dotýkal někdo jiný - a všichni až na chlapce na střechách se natlačili do domu. Vešli se sem jen tak tak. Dospělí stáli v předním pokoji ve dvou řadách a Lewinové a al'Seenové byli promíseni bez ohledu na nějaký řád či postavení, děti držely jejich matky v náručí, nebo se ty starší stáhly ke dveřím a dívaly se dospělým mezi nohama.
Hosté dostali silný čaj a židle s vysokými opěradly a rákosovým výpletem, jen Verin a Faile dostaly vyšívané polštáře. Verin, Tomas a Faile vzbudili značný rozruch. Místností se neslo mumlání jako kejhání husí, a všichni na trojici zírali, jako by měli koruny, či mohli každou chvíli provést nějaké kouzlo. Cizinci byli ve Dvouříčí vždy předmětem zvědavosti. Tomasův meč zvláště vyvolával poznámky, sice téměř šeptané, ale Perrin jim snadno rozuměl. Meče tu nebyly běžné, alespoň před příchodem bělokabátníků ne. Někteří si mysleli, že je Tomas bělokabátník, jiní že urozený pán. Jeden chlapec, jenž Perrinovi sahal tak do pasu, se zmínil o strážcích, než ho dospělí se smíchem umlčeli.
Jakmile se hosté usadili, Jac al'Seen se postavil před široký, kameny obložený krb. Byl to rozložitý muž se širokými rameny, s méně vlasy, než měl pantáta al'Vere, a stejně šedými. Na krbové římse za jeho hlavou tikaly hodiny stojící mezi dvěma stříbrnými poháry, důkazy jeho úspěchu jako hospodáře. Když zvedl ruku, šum hlasů utichl, i když jeho bratranec Wit, vypadající jako jeho dvojče, až na to, že neměl vůbec žádné vlasy, a Flann Lewin, pokřivený, prošedivělý hubeňour připomínající tyčku, stejně umlčeli své rodiny.
"Paní Mathwin, urozená paní Faile," řekl Jac a neohrabaně se oběma uklonil, „jste tu vítány, jak dlouho si budete přát. Ale musím vás varovat. Víte o potížích, které máme na venkově. Nejlepší by pro vás bylo, kdybyste zamířily přímo do Emondovy Role nebo do Hlídky a zůstaly tam. Vesnice jsou příliš velké, aby jim někdo dělal potíže. Radil bych vám, abyste Dvouříčí opustily úplně, ale pochopil jsem, že děti Světla nedovolí nikomu překročit Taren. Nevím proč, ale tak to je."
"Ale po venkově koluje tolik příběhů," namítla Verin mírně mrkajíc. "A ty by mi všechny unikly, kdybych

zůstala ve vesnici." Aniž by jedenkrát zalhala, podařilo se jí vzbudit dojem, že do Dvouříčí přišla sbírat staré příběhy, stejně jako předtím Moirain, což teď vypadalo jako nesmírně dávno. Prsten s Velkým hadem měla ve váčku u pasu, i když Perrin pochyboval, že by někdo z místních vůbec poznal, co to je. Elisa al'Seenová si uhladila bílou zástěru a vážně se na Verin usmála. I když neměla vlasy tak šedé jako její manžel, vypadala starší než Verin a její vrásčitá tvář měla mateřský výraz. Nejspíš si myslela, že je starší. "Je mi ctí mít pod střechou skutečného učence, ale Jac má pravdu," řekla pevně. "Opravdu jsi tu vítaná, ale až odjedeš, musíš zamířit přímo do vesnice. Cestování teď není bezpečné. To stejné platí pro urozenou paní," dodala k Faile. "Trolloci nejsou něco, čemu by dvě ženy měly čelit jen s hrstkou mužů na ochranu."
"Promyslím si to," prohlásila Faile klidně. "A děkuju za tvou starostlivost." Usrkla čaje stejně bezstarostná jako Verin, jež se na Elisu usmála a zamumlala: "Venkovem koluje tolik příběhů." Faile přijala máslový koláček od jedné z al'Seenovic dívek, jež udělala pukrle a prudce se zarděla, přičemž však na Faile celou dobu civěla s nesmírným obdivem.
Perrin se v duchu usmál. V těch jezdeckých šatech ze zeleného hedvábí všichni Faile považovali za urozenou šlechtičnu, a on musel přiznat, že to zvládá přímo nádherně. Když chtěla. Dívka by ji nejspíš tolik neobdivovala, kdyby ji viděla při jednom z výbuchů vzteku, když dokázala jazykem stáhnout z kůže i vozku.
Panímáma al'Seenová se obrátila na manžela a zavrtěla hlavou. Faile ani Verin se přesvědčit nedají. Jac se podíval na Tomase. "Dokážeš je přesvědčit?"
"Já jdu tam, kam ona řekne," odvětil Tomas. Jak tam tak strážce seděl, s hrníčkem čaje v dlaních, pořád vypadal, jako by každou chvíli hodlal tasit meč.
Pantáta al'Seen si povzdechl a přesunul svou pozornost. "Perrine, většina z nás se s tebou setkala už dřív dole v Emondově Roli. Jistým způsobem tě známe. Alespoň víme, jaký jsi byl, než jsi vloni utekl. Slyšeli jsme spousty znepokojivých historek, ale Tam a Abell by tu podle mě nebyli, kdyby to byla pravda."
Flannova žena Adina, baculatá paní se sebevědomým výrazem, si ostře odfrkla. "Já slyšela historky taky o Tamovi a Abellovi. A o jejich chlapcích taky, prej utekli s Aes Sedai. S Aes Sedai! A byl jich tucet! Všichni si pamatujem, jak Emondova Role shořela na popel. Světlo ví, co mohly mít za lubem. Taky jsem se doslechla, že Aes Sedai unesly to al'Vereovic děvče." Flann odevzdaně potřásl hlavou a omluvně se podíval na Jaca.
"Jestli tomu věříš," podotkl suše Wit, "tak už uvěříš všemu. Já mluvil s Marin al'Vereovou tak před dvěma týdny, a ona říkala, že jejich dcera odešla o svý vlastní vůli. A byla tam jen jedna Aes Sedai."
"Co zde naznačuješ, Adino?" Elisa al'Seenová si založila ruce v bok. "Tak ven s tím." V jejím hlase bylo víc než pouhý náznak „jen se opovaž".
"Já netvrdila, že tomu věřím," namítala honem Adina, „jen že jsem to slyšela. Jsou tu jistý otázky, které je třeba položit. Děti by ty tři nechtěly zavřít jen proto, že jejich jména vytáhly z klobouku."
"Kdybys pro změnu poslouchala," prohlásila Elisa zcela pevně, "mohla bys pár odpovědí zaslechnout." Adina se jala upravovat sukně, ale i když si pro sebe cosi bručela, jinak se zdržela hlasitějších poznámek.
"Má ještě někdo něco?" zeptal se Jac s jen tak tak zakrytou netrpělivostí. Když nikdo nepromluvil, pokračoval sám. "Perrine, nikdo nevěří, že jsi temný druh, o nic víc, než že jimi jsou Tam a Abell." Vrhl na Adinu tvrdý pohled a Flann položil ženě ruku na rameno. Adina mlčela, ale rty se jí pohybovaly. Jac si cosi zabručel, než pokračoval. "Přesto, Perrine, máme myslím právo slyšet, proč bělokabátníci říkají to, co říkají. Obvinili tebe, Mata Cauthona a Randa al'Thora z toho, že jste temní druzi. Proč?"
Faile rozzlobeně otevřela ústa, ale Perrin na ni mávl, aby zůstala zticha. To, že poslechla, jej natolik překvapilo, že na ni chvíli jenom zíral, než znovu promluvil. Možná byla nemocná. "Bělokabátníkům stačí málo, pantáto al'Seene. - Když se nepokloníš a neklekneš a obloukem se jim nevyhneš, musíš být temnej druh. Nevím, proč si myslí, že jimi jsou Rand a Mat." To byla prostá pravda. Kdyby bělokabátníci věděli, že Rand je Drak Znovuzrozený, bohatě by jim to stačilo, ale oni to vědět nemohli. Mat ho zcela mátl. Musela to být Fainova práce. "Já sám jsem jich pár zabil." Kupodivu ho vzdechy, které proběhly místností, nepřinutily, aby se v duchu přikrčil, ani pomyšlení na to, co spáchal. "Zabili mi přítele a byli by zabili i mě. Prostě jsem to nemohl nechat jen tak. To je tak ve zkratce všechno."

"Chápu, proč ses nenechal zabít," poznamenal pomalu Jac. Dokonce i s trolloky kolem nebyli lidé z Dvouříčí zvyklí na zabíjení. Před několika lety jedna žena zavraždila svého manžela, protože se chtěla provdat za jiného muže. To bylo naposledy, pokud Perrin věděl, co někdo ve Dvouříčí zahynul násilnou smrtí. Do příchodu trolloků.
"Děti Světla," ozvala se Verin, "jsou velmi dobré v jedné věci. Jak přimět lidi, kteří si byli celý život sousedy, začít podezírat jeden druhého." Všichni sedláci se na ni podívali a někteří po chvíli přikývli.
"Jak jsem slyšel, mají s sebou jednoho muže," promluvil znovu Perrin. "Padana Faina. Toho formana."
"To jsme taky slyšeli," řekl Jac. "Ale prý si dneska říká jinak."
Perrin kývl. "Ordeith. Ale ať Fain nebo Ordeith, on je temný druh. Tolik sám přiznal. Přiznal, že vloni o Jarnících přivedl trolloky do Emondovy Role. A jezdí s bělokabátníky."
"To se ti snadno řekne," vyjela ostře Adina Lewinová. "Každýho můžeš označit za temnýho druha."
"Tak komu věříte?" zeptal se Tomas. "Těm, kteří přišli před pár týdny a pozatýkali lidi, které znáte, a vypálili jejich statky? Nebo mladému muži, který tu mezi vámi vyrostl?"
"Já nejsem žádnej temnej druh, pantáto al'Seene," prohlásil Perrin, "ale jestli chceš, abych odešel, půjdu."
"Ne," řekla rychle Elisa a vrhla na manžela významný pohled. A na Adinu tak mrazivý, že druhá žena spolkla to, co chtěla říci.
"Ne. Jsi tu vítaný, můžeš zůstat, jak dlouho chceš." Jac zaváhal, a pak kývl na souhlas. Elisa přistoupila blíž, podívala se na Perrina a položila mu ruce na ramena. "Cítíme s tebou," prohlásila tiše. "Tvůj táta byl dobrý člověk. A tvoje máma byla moje přítelkyně a skvělá žena. Vím, že by chtěla, abys zůstal s námi, Perrine. Děti Světla sem zavítají jen zřídka, a pokud ano, kluci na střeše nás varují dost dopředu, aby ses mohl schovat na půdě. Budeš tu v bezpečí."
Myslela to vážně. Opravdu to myslela vážně. A když se Perrin podíval na pantátu al'Seena, ten znovu přikývl. "Děkuju," řekl Perrin se staženým hrdlem. "Ale mám... něco na práci. O něco se musím postarat."
Elisa si povzdechla a jemně ho poplácala. "Ovšem. Jen si dej pozor, ať si přitom... neublížíš. No, aspoň tě pošlu na cestu s plným žaludkem."
V domě nebylo dost stolů, aby všichni mohli u oběda sedět. Kolem dokola se podávaly misky s dušeným jehněčím a krajíce chleba a připomínky, ať nikdo nic nepokape, a všichni jedli tam, kde zrovna seděli nebo stáli. Než dojedli, vřítil se dovnitř hubený kluk, jemuž zápěstí čouhala z rukávů, s lukem vyšším, než byl sám. Perrin měl dojem, že je to Win Lewin, ale nebyl si jist. Chlapci v jeho věku rostli hrozně rychle.
"Je to urozený pán Luc," vykřikoval hubený hoch vzrušeně. "Urozený pán Luc přijíždí."

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Nové tkanivo ve vzoru

Urozený pán vstoupil téměř těsně za chlapcem. Byl to vysoký, širokoramenný muž ve středních letech, s

tvrdou, hranatou tváří a tmavě rusými vlasy s bílými prameny na spáncích. V tmavomodrých očích měl poněkud nadutý výraz a rozhodně vypadal každým coulem jako šlechtic, v dobře střiženém zeleném kabátci, s nenápadnou výšivkou zlatých spirál na rukávech, a v jezdeckých rukavicích vyšívaných zlatou nití. Pochvu meče měl také vykládanou zlatem, stejně jako svršky naleštěných holínek. Nějak se mu podařilo, že i prostý vstup do dveří u něj vypadal velkolepě. Perrinovi se na první pohled nelíbil.
Všichni al'Seenové a Lewinové se hromadně vrhli urozeného pána přivítat, muži, ženy i děti se kolem něj seběhli se širokými úsměvy, klaněli se a žvanili o tom, jaká je to pro ně čest, že sem zavítal, jak velkou čest jim prokázal samotný hledač valerského rohu. Zřejmě je to velice vzrušovalo. Urozený pán pod stejnou střechou mohl znamenat vzrušení, ale jeden z těch, kteří přísahali, že budou pátrat po bájném valerském rohu - to byl námět pro příběhy. Perrin si nemyslel, že někdy viděl dvouříčské lidi se k někomu lísat, ale teď k tomu měli velice blízko.
Urozený pán Luc to bral jako naprostou samozřejmost, možná i nedostačující. Vlastně jako by pro něj spíš bylo dost únavné to snášet. Sedláci to však zřejmě neviděli, nebo možná prostě nepoznali ten mírně vyčerpaný výraz a lehce blahosklonný úsměv. Možná si jenom mysleli, že tak se chovají všichni urozenci. Pravda byla, že jich to mnoho dělalo, ale Perrina dráždilo dívat se na to, jak to snášejí tito lidé - jeho lidé.
Když začal zmatek opadat, Jac a Elisa představili své hosty - až na Tama a Abella, kteří se s ním již setkali - urozenému pánu Lucovi z rodu Chiendelna a vykládali, že jim radil, jak se bránit proti trollokům, že je povzbuzoval, aby se postavili bělokabátníkům a bránili se sami. Ostatní v místnosti to doprovázeli pochvalným mručením. Kdyby si ve Dvouříčí volili krále, urozený pán Luc by byl měl za sebou všechny al'Seeny a Lewiny do posledního. A on to dobře věděl. Jeho napohled znuděná nálada mu však nevydržela dlouho.
Při prvním pohledu na Verininy hladké líce se škrobeně narovnal a pohledem sjel na její ruce tak rychle, že si toho mnozí ani nevšimli. Málem upustil své vyšívané rukavice. Baculatá, v prostých šatech, Verin by klidně prošla jako další selka, ale on zcela očividně poznal bezvěkou tvář Aes Sedai, když nějakou uviděl. Nebyl zrovna štěstím bez sebe, že tu jednu z nich vidí. Koutek oka mu zacukal, když poslouchal, jak ji panímáma al'Seenová označuje za "paní Mathwin", "učenou ženu z daleka".
Verin se na něj usmála, jako by podřimovala. "Potěšení," zamumlala. "Rod Chiendelna. Odkud pochází? Zní to jako z Hraničních států."
"Nic tak velkolepého," opáčil Luc rychle a ostražitě se jí uklonil, i když jen maličko.
"Vlastně pochází z Murandy. Menší rod, ale hodně starý." Vypadal znepokojeně, když od ní musel odtrhnout oči kvůli ostatnímu představování.
Na Tomase se skoro ani nepodíval. Musel v něm poznat strážce "paní Mathwin", ale přesto ho pominul stejně zřetelně, jako by to vykřičel nahlas. To bylo velice zvláštní. Ať byl Luc s mečem jak chtěl dobrý, nikdo nebyl tak dobrý, aby jen tak pominul strážce. Nadutost. Ten chlapík jí měl dost pro deset mužů. Co se Perrina týkalo, jasně to ukázal na Faile.
Úsměv, který jí Luc předvedl, byl rozhodně víc než jen sebevědomý. Taky byl důvěrný a hřejivý. Vlastně byl o polovinu obdivnější a hřejivější, než být musel. Uchopil její ruku do svých, sklonil se nad ní a podíval se jí do očí, jako by jí chtěl nahlédnout do hlavy. Perrin měl na okamžik dojem, že se na něj ani nepodívá, ale ona místo toho jeho pohled opětovala a celá ruměná předstírala chlad. Jen lehce sklonila hlavu.
"Já jsem také hledač rohu, můj pane," pravila a znělo to trochu, jako by nemohla popadnout dech. "Myslíš, že ho najdeš tady?"
Luc zamrkal a pustil její ruku. "Možná, má paní. Kdo může říci, kde by mohl valerský roh býti?" Faile se zatvářila trochu překvapeně - možná zklamaně - jak náhle ztratil zájem.
Perrin se tvářil neutrálně. - Jestli se chtěla usmívat na Wila al'Seena a červenat před hloupými pány, klidně mohla. Mohla ze sebe dělat husu, co se jí ráčilo, i zírat na každého muže, kterého potká. Takže Luc chtěl vědět, kde je valerský roh? Ten byl schovaný v Bílé věži, tam byl. Perrina to ponoukalo, aby to tomu chlapíkovi prozradil, jen aby ho viděl, jak zoufale skřípe zuby.
Byl-li Luc překvapen tím, koho našel pod al'Seenovic střechou, jeho reakce na Perrina byla přinejmenším zvláštní. Při pohledu na Perrinův obličej sebou trhl a v očích se mu mihlo zděšení. Ve

chvilce to bylo pryč, maskováno vrchnostenskou povýšeností, až na to, že mu divoce cukal koutek levého oka. Potíž byla, že to nedávalo smysl. Perrin si byl jist, že to nebylo tím, že by Luca zarazily jeho oči. Spíš jako by ho ten chlapík znal a překvapilo ho, že ho vidí tady, ale on tohoto Luca v životě neviděl. Víc než to, byl by se vsadil, že se ho Luc bojí. Vůbec to nedávalo smysl.
"To urozený pán Luc navrhl, aby chlapci hlídali na střeše," vykládal Jac. "Žádný trollok se sem nedostane, aby nás mládenci nevarovali."
"To je nějaký varování," podotkl Perrin suše. Tohle byl příklad rady velkého urozeného pána Luca?
"Trolloci potmě vidí jako kočky. Dostali by se k vám a vykopli by dveře dřív, než by kluci stačili zařvat."
"Děláme, co můžeme," štěkl Flann. "Přestaň nás děsit. Jsou tu děti. Urozený pán Luc nám aspoň nabídl užitečný rady. Byl u nás den předtím, než trolloci zaútočili, aby viděl, jestli jsem všechny dobře rozmístil. Krev a popel, kdyby nebylo jeho, byli by nás trolloci všechny pobili."
Luc se tvářil, jako by tu chválu neslyšel. Ostražitě pozoroval Perrina, přičemž si pohrával s rukavicemi a strkal je za přezku se zlatou vlčí hlavou na opasku závěsu s mečem. Faile ho také sledovala a mírně se mračila. Perrin si jí nevšímal.
"Myslel jsem, že vás zachránili bělokabátníci, pantáto Lewine. Myslel jsem, že hlídka bělokabátníků dorazila na poslední chvíli a trolloky zahnala."
"No, to udělali." Flann si hladil prošedivělé vlasy. "Ale urozený pán Luc... Kdyby byli bělokabátníci nedorazili, mohli jsme... Aspoň se nás nesnažil vyděsit," zamumlal.
"Tak vás nevyděsil," prohodil Perrin. "Ale trolloci děsí mě. A bělokabátníci od vás drží trolloky dál. Když můžou."
"Ty to chceš připsat bělokabátníkům?" Luc Perrina připíchl studeným pohledem, jako by konečně našel slabé místo, které hodlal využít. "A kdo je podle tebe zodpovědný za ty Dračí špičáky naškrábané lidem na dveřích? Ó, oni nikdy nedrželi uhel v ruce, ale stojí za tím. Lezou do domů těchto dobrých lidí, kladou otázky a vyžadují odpovědi, jako by to byla jejich vlastní střecha. Já říkám, že tito lidé jsou svými vlastními pány, ne psy, kteří přiběhnou na bělokabátnické zavolání. Ať hlídkují po krajině - to je dobře - ale postav se jim u dveří a řekni jim, na čí půdě stojí. To říkám já. Jestli chceš být bělokabátnickým psem, buď si, ale nezáviď těmto lidem jejich svobodu."
Perrin před Lucem neuhnul pohledem. "Já bělokabátníky v lásce nemám. Chtějí mě přece pověsit, nebo jsi to neslyšel?"
Vysoký šlechtic zamrkal, jako by to opravdu neslyšel, nebo na to zapomněl, jak byl dychtiv si na Perrina vyskočit. "Tak co přesně tedy navrhuješ?"
Perrin se k němu obrátil zády, došel ke krbu a postavil se před něj. Nehodlal se s Lucem hádat. Ať to slyší všichni. Rozhodně se na něj všichni dívali. Řekne, co si myslí, a tím to skončí. "Jste závislí na bělokabátnících a musíte doufat, že udrží trolloky dál od vás, doufat, že přijdou včas, jestli trolloci zaútočí. Proč? Protože se každý chlap snaží zůstat na vlastním statku, pokud to jde, nebo se drží co nejblíž, pokud to nejde. Jste vlastně stovka malejch hloučků, jako hrozny připravený k očesání. A dokud to bude tak, dokud se musíte modlit, aby bělokabátníci dokázali udržet trolloky dál od vašeho vína, nemáte jinou možnost, než je nechat dávat otázky, co chtějí oni, a vyžadovat od vás odpovědi. Musíte stát stranou a dívat se, jak odvlíkají nevinný lidi. Nebo si snad někdo z vás tady myslí, že Haral a Alsbet Luhhanovi jsou temní druzi? Nebo Natti Cauthonová? Bodewhin a Eldrin?" Abell sledoval místnost s výrazem, který každého varoval, aby byť jen naznačil, že si to myslí, ale nebylo to nutné. Dokonce i Adina Lewinová věnovala pozornost cele Perrinovi. Luc se na něho mračil, pokud zrovna nesledoval, jak se tváří lidé natlačení v místnosti.
"Vím, že Natti a Alsbet a ostatní zatknout neměli," řekl Wit, "ale už se stalo." Přejel si dlaní holou hlavu. "Teda pokud je nepřimějeme, aby je nechali jít. Ale od tý doby, jak jsem slyšel, už nikoho jinýho nezatkli."
"Myslíš, že to znamená, že už s tím skončili?" zeptal se Perrin. "Opravdu si myslíš, že se spokojí s Cauthony a Luhhany? S vypálenými dvěma statky? Kteří z vás budou další na řadě? Možná proto, že někdo řekne něco špatnýho, nebo jen aby z něj udělali odstrašující příklad. Příště by mohli zapalovat bělokabátníci, a ne trolloci. Nebo vám možná za noci naškrábou na dveře Dračí špičák. Vždy se najdou lidi, co takovým věcem věří." Několik očí se stočilo na Adinu, která zašoupala nohama a nahrbila se. "I

kdyby to jen znamenalo, že se budete muset tahat za kštici pokaždý, když kolem projde bělokabátník, opravdu chcete žít takhle? A co vaše děti? Jste vydaný na milost trollokům, na milost bělokabátníkům a na milost každýmu, kdo proti vám bude něco mít. A dokud na vás jedni mají páku, mají ji všichni tři. Schováváte se ve sklepě a doufáte, že vás jeden vzteklej pes ochrání před druhým, doufáte, že se tam za noci neprotáhnou krysy a nepohryžou vás."
Jac si vyměnil ustaraný pohled s Flannem a Witem i s dalšími muži v místnosti, a pak pomalu řekl: "Jestli si myslíš, že to děláme špatně, tak co navrhuješ?"
Perrin tuto otázku nečekal - byl si jist, že se rozzlobí - ale pokračoval dál a řekl jim, co si myslí. "Seberte lidi. Sežeňte ovce a krávy, slepice, prostě všechno. Sežeňte je a odveďte je někam, kde budou v bezpečí. Jděte do Emondovy Role. Nebo do Hlídky, ta je blíž, i když tak se dostanete přímo pod nos bělokabátníků. Dokud bude padesát lidí tady a dvacet támhle, jste kořist a trollokům stačí ji jen sebrat. Když vás budou pohromadě stovky, máte šanci, a to takovou, která nezávisí na tom, jestli ohýbáte hřbet před bělokabátníkama." Tohle vyvolalo bouři, kterou očekával.
"Opustit úplně moje hospodářství!" hulákal Flann, zatímco Wit křičel: "Ty jsi zešílel!" Slova se z nich řinula jedno přes druhé, i z jejich bratrů a bratranců.
"Odejít do Emondovy Role? Už teď jsem moc daleko, abych moh udělat víc, než jen jednou denně zkontrolovat pole!"
"Plevel všechno udusí!"
"Nevím, jak budem sklízet, už jak je to teď!"
"...jestli bude pršet...!"
"...snažíme se přestavět...!"
"...tabák shnije...!"
"...musel jsem nechat stříž...!"
Perrin udeřil prudce pěstí do krbové římsy nad ohništěm, aby je zarazil. "Neviděl jsem jediný pole zdupaný nebo vypálený, ani jedinej dům nebo stodolu spálenou, pokud uvnitř nebyli lidi. Trolloci chtějí lidi. A když něco stejně spálí? Můžete zasadit novou úrodu. Kámen a maltu můžete předělat. Můžete ale předělat tohle?" Ukázal na Lailino dítě, které si ona okamžitě přitiskla k prsům a zlobně se na něj zamračila, jako by ho sám ohrožoval. Pohled, který vrhla na manžela a Flanna však byl vyděšený. Ozval se šum znepokojených hlasů.
"Odejít," bručel Jac a vrtěl nespokojeně hlavou. "Já nevím, Perrine."
"Je to tvoje volba, pantáto al'Seene. Země tu bude pořád, až se vrátíte. Tu trolloci odnýst nemůžou. Mysli na to, jestli to samý platí i pro tvou rodinu."
Šum se změnil v hukot. Mnoho žen se začalo hádat s manželi, většinou ty, které u sebe měly nějaké dítě. Žádný z mužů se zřejmě nevzpíral.
"Zajímavý plán," pronesl Luc a pozorně si Perrina prohlížel. Z jeho výrazu se nedalo poznat, zda s tím souhlasí či nikoliv. "Budu se dívat, jak se to vyvine. A teď, pantáto al'Seene, se musím znovu vydat na cestu. Jen jsem se tu zastavil, abych viděl, jak se vám vede." Jac a Elisa ho vyprovodili ke dveřím, ale ostatní byli příliš zabraní do hovoru, aby mu věnovali pozornost. Luc odešel se stisknutými rty. Perrin měl pocit, že jeho odchody bývaly obvykle stejně velkolepé jako jeho příchody.
Jac přešel ode dveří přímo k Perrinovi. "Je to smělý plán. Připouštím, že mě netěší představa, že budu muset opustit statek, ale mluvíš rozumně. Jenom nevím, co si z toho vyberou děti Světla. Připadají mi jako pěkně podezíravá cháska. Mohly by si myslet, že proti nim něco kujeme, když budeme všichni pohromadě."
"Ať si to myslí," odtušil Perrin. "Vesnice plná lidí se může řídit Lucovou radou a říct jim, aby se starali o svý věci někde jinde. Nebo by bylo podle tebe lepší zůstat zranitelný jen proto, abyste si zachovali přízeň bělokabátníků, jak vám ji projevují?"
"Ne. Ne, chápu, co máš na mysli. Přesvědčil jsi mě. A zdá se, že i ostatní."
Opravdu to tak vypadalo. Tichý hovor pomalu umlkal, ale jen proto, že se všichni zřejmě dohodli. Kupodivu i Adina, která teď hlasitými rozkazy posílala dcery, aby šly okamžitě balit. Dokonce Perrinovi věnovala neochotné kývnutí.
"Kdy chcete odejít?" zeptal se Perrin Jaca.

"Jakmile se všichni připraví. Do západu slunce se můžeme dostat na statek Jona Gaelina u Severní silnice. Řeknu Jonovi to, cos řekl ty nám, a taky všem až do Emondovy Role. Tam to bude lepší než v Hlídce. Když se chceme dostat z dosahu bělokabátníků, stejně jako trolloků, lepší bude nesedět jim přímo pod nosem." Jac se prstem podrbal ve věnečku řídkých vlasů. - "Perrine, sice si nemyslím, že by děti Světla skutečně ublížily Natti Cauthonové a děvčatům nebo Luhhanovým, ale dělá mi to starosti. Jestli si pomyslí, že máme něco zalubem, kdo to pozná?"
"Hodlám je osvobodit, hned jak to bude možné, pantáto al'Seene. A taky všechny, který bělokabátníci zajali."
"Smělý plán," zopakoval Jac. "No, radši bychom měli vyrazit, jestli chceme do západu slunce dorazit k Jonovi. Jdi se Světlem, Perrine."
"To je velice smělý plán," řekla Verin, která přišla, když pantáta al'Seen odspěchal volaje rozkazy, aby byly přitaženy vozy a lidé si zabalili, co jen unesou. Verin si Perrina se zájmem prohlížela s hlavou nakloněnou na stranu, stejně jako Faile po jejím boku. Faile se tvářila, jako by ho nikdy předtím neviděla.
"Nevím, proč tomu tak všichni říkají," zavrčel Perrin. "Totiž plán. Ten Luc plácal hlouposti. Odepřít bělokabátníkům vstup. Kluci na střeše, aby dávali pozor na trolloky. Pár otevřených vrátek ke katastrofě. Já jsem na to jenom poukázal. Přesně tohle měli udělat hned na začátku. Ten chlap..." Zarazil se, aby neřekl, že ho Luc dráždil. Ne, když tu stála Faile. Mohla by to špatně pochopit.
"Ovšem," pravila velice mírně Verin. "Neměla jsem příležitost vidět to předtím. Nebo jsem možná měla, a nevěděla jsem to."
"O čem to tu mluvíš? Cos neviděla?"
"Perrine, když jsme přijeli, tito lidé byli připraveni se udržet za každou cenu. Tys použil zdravý rozum a silné city, ale myslíš, že to stejné ode mne by jimi pohnulo? Nebo třeba od Tama či Abella? Z nás všech ty první musíš vědět, jak umínění lidé ve Dvouříčí umějí být. Ty jsi změnil běh událostí, které by Dvouříčí bez tebe nabralo. A to jenom pár slovy pronesenými v... podráždění? Ta'veren opravdu vtahují lidské životy do svého vzoru. Fascinující. Jenom doufám, že budu mít nějakou příležitost znovu sledovat Randa."
"Ať je to cokoliv," zabručel Perrin, „je to k dobrýmu. Čím víc lidí bude pohromadě na jednom místě, tím budou ve větším bezpečí."
"Ovšem. Rand má ten meč, předpokládám?"
Perrin se zamračil, ale neměl důvod jí to neříkat. Věděla o Randovi, a věděla, co pro něj Tear znamená.
"Má ho."
"Dávej si pozor na Alannu, Perrine."
"Cože?" Rychlé změny předmětu hovoru od Aes Sedai ho začínaly mást. Zvláště když mu říkala to, nač již sám myslel, a doufal, že to před ní udrží v tajnosti. "Proč?"
Verinin výraz se nezměnil, ale její tmavé oči náhle byly jasné a pronikavé. "Ve Věži je mnoho... záměrů. Ne všechny jsou špatné, ani zdaleka ne, ale občas se to dá těžko poznat, dokud není pozdě. A i ten nejlepší plán často dovolí, aby pár vláken ve vzoru prasklo. Při pletení košíku se vždycky pár proutků zlomí a zahodí. A ta'veren by znamenal užitečný proutek ve všech možných plánech." Stejně náhle se zatvářila, jako by byla poněkud zmatena ruchem, panujícím kolem nich, a mnohem spokojenější s knihou či vlastními myšlenkami než se skutečným světem. "Ten pantáta al'Seen tedy rozhodně nemarní čas, že? Měla bych se podívat, jestli by nemohl někoho postrádat, aby nám došel pro koně."
Když hnědá sestra odešla, Faile se otřásla. "Občas mě Aes Sedai... vyvádějí z míry," zabručela.
"Vyvádějí tě z míry?" podivil se Perrin. "Mě většinu času děsí k smrti."
Faile se tiše zasmála a začala si pohrávat s knoflíkem na jeho kabátci, přičemž si knoflík pečlivě prohlížela. "Perrine, já jsem... se chovala... hloupě."
"Co tím myslíš?" Vzhlédla k němu - přičemž mu knoflík málem utrhla - a on spěšně dodal: "Ty se chováš skoro nejmíň hloupě ze všech lidí, co znám." A zaťal zuby dřív, než připojil "většinou", a hned byl rád, že to udělal, protože ona se usmála.
"To je od tebe hezký, že to říkáš, ale je to pravda." Poplácala knoflík a začala mu upravovat kabátec - který to vůbec nepotřeboval - a uhlazovat klopy - které to vůbec nepotřebovaly. "Tys byl jako

praštěný," mluvila poněkud příliš rychle,, jenom proto, že se ten mladý muž na mě díval - vážně, je trochu moc jako chlapec, vůbec ne jako ty - takže mě napadlo, že tě přinutím žárlit - jenom trošičku - když budu předstírat - jenom předstírat - že mě přitahuje urozený pán Luc. Neměla jsem to dělat. Odpustíš mi?"
Snažil se vyznat v té změti slov. Bylo dobře, že Wila považovala za mladého - kdyby se on pokusil nechat si narůst vousy, byly by nejspíš jako chmýří - ale nezmínila se o tom, jak Wilův pohled opětovala. A jestli předstírala, že ji Luc přitahuje, tak proč se tolik červenala? "Jasně, že ti odpouštím," prohlásil. Jí se v očích objevilo nebezpečné světélko. "Totiž, není co odpouštět." Pokud něco, tak to světélko zaplálo ještě jasněji. Co chtěla, aby řekl? "Odpustíš ty mně? Když jsem se tě snažil od sebe odehnat, řekl jsem věci, který jsem neměl. Odpustíš mi to?"
"Tys řekl něco, co je potřeba odpouštět?" zeptala se sladce, a Perrin okamžitě pochopil, že má potíže. "Nenapadá mě, co by to mohlo být, ale zvážím to."
Ona to zváží? Teď mluvila skoro jako šlechtična. Možná její otec pracoval pro nějakého urozeného pána, tak mohla nastudovat, jak mluví urozené dámy. Perrin neměl ponětí, co tím myslela. Ale byl si jist, že to brzy zjistí.
Byla to úleva, vyšplhat se uprostřed zmatku, panujícím při připřahání spřežení k vozům, kdy se lidé hádali, jestli mají vzít tohle nebo tamto, a děti honily slepice a husy a svazovaly jim nohy, aby je bylo možné naložit na vozy, Tanečníkovi do sedla. Chlapci už odháněli dobytek na východ a další vyháněli ovce z košáru.
Faile se ani jediným slůvkem nezmínila o tom, co bylo řečeno uvnitř. Vlastně se na něj spokojeně usmívala, srovnávala chov ovcí zde a v Saldeii, a když jí jedna z dívek přinesla kytičku malých červených kvítků, byly to srdcovky, snažila se mu jich pár vplést do vousů a smála se jeho snaze jí v tom zabránit. Zkrátka, málem kvůli ní vyskočil z kůže. Potřeboval si znovu promluvit s pantátou Cauthonem.
"Jdi se Světlem," řekl jim pantáta al'Seen znovu, právě když chtěli vyjet, "a dej pozor na chlapce."
Čtyři mladí muži se rozhodli, že pojedou s nimi, na kosmatých koních, ani zdaleka tak dobrých, jako byli ti, na nichž jeli Tam a Abell. Perrin si nebyl jist, proč by na ně měl dávat pozor zrovna on. Všichni byli starší než on, i když ne o moc. Wil al'Seen byl jedním z nich, další byl jeho bratranec Ban, jeden z Jacových synů, jenž měl ten největší nos z celé rodiny, a dva Lewinovic chlapci, Tell a Dannil, kteří tolik připomínali Flanna, že mohli být klidně jeho synové místo synovci. Perrin se jim to snažil rozmluvit, zvláště když dali jasně najevo, že chtějí pomoci osvobodit Cauthonovy a Luhhanovy z rukou bělokabátníků. Zřejmě si mysleli, že je to otázka toho, vjet do tábora dětí Světla a vyžádat si, aby byli všichni propuštěni. Postavit se jim čelem, tak to Tell nazval, a Perrinovi z toho málem vstávaly vlasy na hlavě. Příliš často naslouchali vyprávěním kejklířů. Příliš často naslouchali hlupákům, jako byl Luc. Tušil, že Wil má i jiný důvod, i když se snažil předstírat, že Faile neexistuje, ale ostatní byli i bez toho dost špatní.
Nikdo jiný nic nenamítal. Tama a Abella zřejmě zajímalo jen to, že všichni umějí používat luky, které nesli, a udrží se na koni. Verin to jenom sledovala a dělala si poznámky do knížečky. Tomas se tvářil pobaveně a Faile se naprosto věnovala pletení věnečku ze srdcovek, který, jak se ukázalo, byl pro Perrina. Ten si povzdechl a přehodil věneček přes hrušku sedla. "Postarám se o ně, jak nejlíp to půjde, pantáto al'Seene," slíbil.
Míli od al'Seenovic statku měl dojem, že by se mohl jednoho či dvou zbavit přímo na místě, když se z houští náhle vynořil Gaul, Chiad a Bain a poklusali, aby se k nim mohli připojit. Mohl o ně přijít díky aielským oštěpům. Wil a jeho přátelé se na Aiely jenom podívali, a začali spěšně nasazovat šípy na luky. Aielové, aniž vypadli z rytmu, měli vmžiku oštěpy připravené a tváře zahalené. Trvalo chvíli, než se všechno vyjasnilo. Když to Gaul a obě Děvy konečně pochopili, zřejmě to považovali za ohromný vtip a zařvali smíchy. To Lewinovy a al'Seenovy vyvedlo z míry stejně, jako když zjistili, že ti tři jsou Aielové, a dva z nich navíc ženy. Wil Bain a Chiad věnoval úsměv a ony si vyměnily pohled a krátce kývly. Perrin nevěděl, oč tu jde, ale rozhodl se, že to nechá být, leda by se Wil rozhodl, že si nechá podříznout krk. Bylo dost času to zarazit, kdyby některá z Aielanek skutečně vytáhla nůž. Koneckonců, Wil by se mohl přiučit pár věcí o úsměvech.
Perrin hodlal dorazit do Hlídky, jak nejrychleji to půjde, ale o míli či víc na sever od al'Seenova

hospodářství zahlédl jeden z těch několika málo statků, kde z komínů stoupal kouř. Tam je vedl tak, že lidé kolem domů byli jen stíny. Avšak ne pro Perrinovy oči. On na dvoře rozeznával děti. A Jac al'Seen byl jejich nejbližší soused. Tedy byl, až dodnes. Zaváhal a pak pobídl Tanečníka směrem k domům. Nejspíš to nebude k ničemu dobré, ale musel to zkusit.
"Co to děláš?" zeptal se Tam zamračeně.
"Chci jim dát stejnou radu, jako jsem dal pantátovi al'Seenovi. Nezabere to ani minutku."
Tam kývl a ostatní zabočili za ním. Verin si Perrina zamyšleně prohlížela. Aielové se kousek od statku odpojili, aby počkali o něco dál na sever. Gaul klusal kousek stranou od obou žen.
Perrin Torfinnovy neznal, ani oni jeho, ale k jeho překvapení, jakmile opadlo vzrušení z příchodu cizinců a obhlížení Tomase, Verin a Faile, vyslechli ho a začali zapřahat koně do dvou vozů a dvou kár s vysokými koly dřív, než Perrin s ostatními odjel.
Ještě třikrát se zastavil, když je cesta přivedla blíž ke statku, jednou dokonce k pěti blízko sebe. Pokaždé to bylo stejné. Lidé namítali, že nemohou jen tak opustit své statky, ale pokaždé za sebou nechal hlouček lidí chvatně balících své věci a shánějících hospodářská zvířata.
A stalo se i něco jiného. Nemohl zabránit tomu, aby Wil a jeho bratranec, či Lewinovi, neklábosili s mladými muži na statcích. Jejich oddíl se rozrostl o třináct dalších jinochů, Torfinny a al'Daje, Ahany a Marwiny, vyzbrojené luky a jedoucí na nesourodé sbírce koníků a tažných chladnokrevníků, a všichni dychtili osvobodit zajatce z rukou bělokabátníků.
Nebylo to samozřejmě tak snadné. Wil a ostatní z al'Seenova statku považovali za nespravedlivé, že Perrin ty, co se k nim nově připojili, varoval před Aiely, a tak zkazil legraci, kdy doufali, že uvidí, jak ostatní nadskakují. Na Perrinův vkus nadskakovali už tak až moc, a způsob, jakým prohlíželi keře a každý hájek, prozrazoval, že si myslí, že tu musí být Aielů mnohem víc bez ohledu na to, co řekl. Wil se nejdřív snažil velet Torfinnům a ostatním na základě toho, že se k Perrinovi připojil první - tedy přinejmenším jako jeden z prvních, jak přiznal, když se na něj Ban a oba Lewinové zlostně zamračili - zatímco oni přišli později.
Perrin tomu učinil přítrž, když mládence rozdělil do dvou zhruba stejně velkých skupinek a do jejich velení ustanovil Danilla a Bana, i když se kvůli tomu zpočátku také ozývaly námitky; al'Dajové si mysleli, že vůdce by měl být vybrán podle věku - Bili al'Daj byl o rok starší než ostatní - zatímco druzí vyzdvihovali Hu Marwina jako nejlepšího stopaře, a Jaima Torfinna jako nejlepšího střelce, kdežto Kenley Ahan býval často v Hlídce, než přišli bělokabátníci, a vyzná se v tom, jak to ve vesnici chodí. Všichni to zřejmě považovali za maličkost. Nejednou opakovali Tellovu větu o stavění se čelem.
Perrin se na ně nakonec obrátil s chladným vztekem a každého přinutil zastavit na louce mezi dvěma lesíky. "Tohle není hra a není to taneček o Bel Tinu. Uděláte, co se vám řekne, nebo se vraťte domů. Stejně nevím, k čemu tu vůbec jste, a nehodlám se nechat zabít, protože si vy myslíte, že víte, co děláte. - Nyní se seřaďte a držte pěkně zobáky. Mluvíte jako ženský kroužek na schůzce v šatně."
A oni to udělali. Rozdělili se do dvou zástupů za Banem a Dannilem. Wil a Bili se znechuceně mračili, ale svoje případné námitky si nechali pro sebe. Faile na Perrina pochvalně kývla a Tomas taktéž. Verin to všechno sledovala s hladkou, nečitelnou tváří. Nepochybně si myslela, že vidí ta'veren při práci. Perrin neviděl důvod jí říkat, že se jenom snažil myslet na to, co by řekl jeden Shienaranec, kterého poznal, voják jménem Uno, i když Uno by bezpochyby užil drsnějších výrazů.
Statky se teď, když se blížili k Hlídce, objevovaly častěji, vždy jich stálo víc pohromadě, až lemovaly cestu bez přerušení, stejně jako kolem Emondovy Role. Jako by to byla výšivka za živými ploty či kamennými zídkami obehnaných polí, oddělených úzkými chodníčky, stezkami či cestami pro vozy. I když se zastavili asi na čtyřech statcích, bylo pořád dost světla a muži pracovali na polích a chlapci na noc vyháněli dobytek z pastvin. V těchto dnech nikdo nenechával zvířata na noc venku.
Tam navrhl, aby Perrin přestal lidi varovat, a on váhavě souhlasil. Tady by všichni zamířili do Hlídky a varovali tak bělokabátníky. Dvacítka lidí jedoucí po zadních stezkách přitahovala již tak dost velkou pozornost, i když většina místních vypadala příliš zabraná do práce, aby si jich víc všímala. Bude se to ale muset provést dřív, nebo později, a čím dřív, tím líp. Dokud lidé zůstanou mimo vesnice, budou potřebovat ochranu bělokabátníků, a do té doby budou mít bělokabátníci ve Dvouříčí své místo, kterého se nebudou chtít vzdát.

Perrin dával pozor na jakékoliv známky po hlídce bělokabátníků, ale až na oblak prachu nad Severní silnicí, mířící na jih, žádnou nespatřil. Po nějaké době Tam navrhl, aby sesedli a koně vedli. Půjdou-li pěšky, bude menší šance, že je někdo zahlédne, a živé ploty a dokonce i nízké kamenné zídky je trochu ochrání.
Tam s Abellem znali houštinu, z níž byl dobrý výhled na tábor bělokabátníků. Byla to spleť dubů, tupel a kalin, která zarůstala tři čtyři hony asi míli na jihozápad od Hlídky, a před ní bylo otevřené prostranství. Perrin doufal, že je nikdo nespatřil vcházet dovnitř, že se nikdo nediví, proč nevycházejí, a nezmíní se o tom.
"Zůstaňte zde," nařídil Wilovi a ostatním mladým mužům, když uvazovali koně ke větvím. "Mějte luky po ruce a buďte připravení utýct, kdybyste mě uslyšeli křičet. A jestli někdo ztropí nějaký hluk, zmlátím ho jako žito. Jsme tady, abychom to tu obhlídli, ne abychom na sebe poštvali bělokabátníky tím, že tu budem dupat jako slepí bejci." Mládenci nervózně hladili luky a přikyvovali. Nejspíš jim začínalo docházet, co přesně chtějí udělat. Děti Světla by nemuselo potěšit, když se kolem bude projíždět hlouček ozbrojených Dvouříčanů.
"Tys byl někdy voják?" zeptala se Faile zaujatě tichým hlasem. "Někteří ze... strážců mého otce mluví taky tak."
"Já jsem kovář," zasmál se Perrin. "Jen jsem slyšel vojáky mluvit. Ale zřejmě to zabírá." Dokonce i Wil a Bili se nejistě rozhlíželi kolem sebe a skoro se neodvažovali pohnout.
Perrin s Faile následovali Tama a Abella a kradli se od stromu ke stromu k místu, kde se již v mlází na severním okraji houštiny krčili Aielové. Verin tam byla také, a samozřejmě i Tomas. Křoví vytvářelo tenkou clonu z listí, dost na to, aby je to zakrylo, ale nijak jim nebránilo ve výhledu.
Tábor bělokabátníků se rozkládal na úpatí Hlídky jako nějaká vesnice. Mezi vyrovnanými řadami bílých stanů s řadami koní, po pěti za sebou, na severu a na východě, se pohybovaly stovky mužů, někteří ve zbroji. Odsedlávaná a hřebelcovaná zvířata ukazovala na ukončenou hlídku, zatímco dvojstup asi stovky mužů na koních, přesně vyrovnaných, mířil rázným krokem směrem k Luhu, se všemi kopími skloněnými v naprosto stejném úhlu. V pravidelných rozestupech kolem tábora přecházely sem a tam stráže v bílých pláštích, s kopími na ramenou jako oštěpy, a vyleštěné přílby se jim leskly v zapadajícím slunci.
K Perrinovým uším dolehl hřmot. Dost daleko na západ se objevilo dvacet jezdců, cválalo ze směru od Emondovy Role a spěchalo ke stanům. Ze směru, jímž přijel on a ostatní. Kdyby se o pár minut opozdili, určitě by byli spatřeni. Ozvalo se troubení polnice a muži se začali věnovat ohňům a přípravě večeře.
Stranou stál mnohem menší tábor, se stany náhodně nastavěnými na stráni. Některé se dokonce nakláněly na bok. Ať tam přebýval kdokoliv, teď byl pryč. U krátkého provazu nataženého na plaňkách se pár koní ohánělo ocasy po mouchách naznačujíce tak, že tam vůbec někdo je. Ale nebyli to bělokabátníci. Děti Světla byly na takový tábor příliš pořádkumilovné.
Mezi houštinou a dvojicí táborů se táhla travnatá pláň posetá lučním kvítím. Nějaký místní sedlák ji nejspíš používal jako pastvinu. Teď však ale ne. Plocha to byla rovná, a bělokabátníci, cválající jako právě se blížívší hlídka, ji dokázali překonat v několika minutách.
Abell nasměroval Perrinovu pozornost na větší tábor. "Vidíš ten stan skoro uprostřed, co v každým rohu hlídá jeden muž? Rozeznáš to odsud?" Perrin kývl. Zapadající slunce vrhalo dlouhé ostré stíny k východu, ale on viděl dost dobře. "Tam jsou Natti a děvčata. A Luhhanovi. Viděl jsem je vycházet a jít dovnitř. Vždycky po jednom a vždycky se stráží, i na záchod."
"Třikrát jsme se tam pokusili proklouznout za tmy," připojil Tam, "ale kolem tábora to hlídají. Naposled jsme unikli jen tak tak."
Bude to jako snažit se strčit ruku do mraveniště, aniž by člověka pokousali mravenci. Perrin se posadil pod vysokou kalinu a luk si položil na kolena. "Chci si to chvíli promyslet. Pantáto al'Thore, uklidníš, prosím, Wila a tu jeho bandu? Ať nikdo z nich nevystrkuje hlavu nebo neuteče domů. Nejspíš by zamířili přímo na Severní silnici, protože vůbec nemyslí, a pak bychom tu měli půl sta těch bílejch kabátů, co by tu kolem čenichali. Pokud někoho z nich napadlo vzít s sebou něco k jídlu, můžou se najíst. Jestli budeme muset utíkat, můžeme být v sedle taky celou noc."
Náhle si uvědomil, že vydává rozkazy, ale když se pokusil omluvit, Tam se zakřenil a řekl: "Perrine, ty ses ujal velení už tam, v Jacově domě. Tohle není poprvé, co se řídím rozkazy mladšího muže, který ví,

co je třeba udělat."
"Vedeš si dobře, Perrine," připojil Abell, a pak oba muži zmizeli mezi stromy.
Perrin se zmateně poškrábal ve vousech. On že se ujal velení? Teď, když nad tím tak uvažoval, ani Tam, ani Abell neudělali žádné rozhodnutí od chvíle, co opustili al'Seenovic statek, jen mu dávali návrhy a nechávali všechno na něm. A od té chvíle ho ani jeden nenazval "mládencem".
"Zajímavé," poznamenala Verin. Zase měla v ruce tu svou knížečku. Perrin zatoužil, aby měl někdy příležitost si přečíst, co si tam zapsala.
"Chceš mě zase varovat, že se chovám hloupě?" prohodil.
Ona místo odpovědi pravila zamyšleně: "A bude ještě zajímavější dívat se, co uděláš dál. Nemůžu tvrdit, že hýbeš světem v jeho základech, jako to dělá Rand al'Thor, ale Dvouříčí se rozhodně hýbe. Ráda bych věděla, jestli máš vůbec ponětí, kam s ním hýbeš."
"Hodlám osvobodit Luhhanovy a Cauthonovy," oznámil jí rozzlobeně. "To je všechno!" Až na trolloky.
Opřel se hlavou o kůru kaliny a zavřel oči. "Dělám, co musím. Dvouříčí zůstane zrovna tam, kde bylo vždycky."
"Ovšem," pravila Verin.
Slyšel ji, jak odchází spolu s Tomasem, střevíčky a holínky zněly na měkké půdě poseté loňským listí stejně. Otevřel oči. Faile se dívala za dvojicí a nevypadala potěšeně.
"Ona tě nenechá ani chvíli na pokoji," zamumlala. V ruce se jí houpal věneček ze srdcovek, který chvíli předtím visel Perrinovi na sedle.
"To Aes Sedai nikdy," sdělil jí.
Faile se k němu vyzývavě obrátila. "Předpokládám, že je hodláš vyvést ven už dneska v noci."
Musí se to udělat teď. Protože varoval lidi kolem, a ti věděli, kdo je varoval. Možná bělokabátníci svým vězňům neublíží. Možná. V milosrdenství bělokabátníků věřil asi tak dalece, jako by dokázal hodit koně.
Podíval se na Gaula, jenž přikývl.
"Tam al'Thor a Abell Cauthon se na mokřiňany pohybují dobře, ale tihle bělokabátníci jsou, myslím, moc ztuhlí, aby viděli něco, co se hýbe ve tmě. Myslím, že čekají, že jejich nepřátelé přijdou v hojném počtu, a tam, kde je bude nejlépe vidět."
Chiad na Aielana obrátila pobavené šedé oči. "Hodláš se snad pohybovat jako vítr, Kamenný pse? Bude to docela zábavné vidět Kamenného psa, jak se snaží pohybovat na lehkých nohou. Až se svou sestrou oštěpu zachráníme zajatce, třeba se vrátíme i pro tebe, jestli nejsi dost starý, aby sis našel vlastní cestu."
Bain se dotkla její ruky a Chiad se na ženu s ohnivými vlasy překvapeně ohlédla. Po chvíli se pod svým opálením lehce zarděla. Obě ženy přenesly pohled na Faile, která stále pozorovala Perrina. Hlavu teď držela vysoko a ruce měla zkřížené na prsou.
Perrin se zhluboka nadechl. Když jí řekne, že nechce, aby chodila, zcela určitě nepůjdou ani Bain a Chiad. Stále dávaly jasně najevo, že tu jsou s ní, ne s ním. Možná to tak Faile chápala také. Třeba by to s Gaulem zvládli sami, ale nevěděl, jak by ji mohl přimět zůstat, pokud nebude chtít. Faile, jaká už byla, by se docela dobře mohla začít plížit za nimi. "Budeš se držet blízko mě," prohlásil pevně. "Chci zajatce zachránit, ne tam nechat dalšího."
Faile si se smíchem dřepla k němu a protáhla se mu pod paži. "Držet se blízko tebe mi přijde jako dobrý nápad." Nasadila mu věneček červených květů na hlavu a Bain se zahihňala.
Perrin vyvrátil oči. Docela se viděl, jak mu věneček visí do čela. Musel vypadat jako úplný blbec. Ale nechal to být.
Slunce klouzalo pomalu jako kapka medu. Abell jim přinesl trochu chleba a sýra - víc než polovina těch rádobyhrdinů si s sebou nakonec nic k jídlu nepřinesla - a tak jedli a čekali. Přišla noc osvětlená měsícem, jenž sice stál vysoko, ale který čas od času zakryly plující mraky. Perrin čekal. Světla v bělokabátnickém táboře mizela, také v Hlídce, až zůstaly jen jiskřičky osvětlených oken na jinak tmavé hroudě. Tehdy si k sobě zavolal Tama, Faile a Aiely. Jejich tváře viděl zcela jasně. Verin přistoupila blíž a poslouchala. Abell a Tomas byli s ostatními Dvouříčany a dávali pozor, aby byli zticha.
Perrinovi připadalo zvláštní vydávat rozkazy, a tak to zkrátil. Tam měl všechny připravit, aby mohli vyjet ve chvíli, kdy se Perrin vrátí se zajatci. Bělokabátníci po nich půjdou v okamžiku, kdy zjistí, co mají za lubem, takže bylo třeba najít vhodnou skrýš. Tam o jedné věděl, byl to opuštěný statek na okraji

Západního polesí.
"Snažte se nikoho nezabít, pokud to jen půjde," upozorňoval Perrin Aiely. "Bělokabátníci budou už tak vzteky bez sebe, že přišli o zajatce. Jestli ztratí nějaký muže, zapálí třeba i slunce." Gaul a Děvy přikyvovali, jako by se na to těšili. Zvláštní lidé. Zmizeli do noci.
"Dávej na sebe pozor," řekla mu tiše Verin, když si dával luk na záda. "Být ta'veren neznamená být nesmrtelný."
"Tomas by mohl pomoct, víš."
"Myslíš, že jeden navíc by znamenal nějaký rozdíl?" zeptala se zadumaně. "Kromě toho pro něj mám jiné úkoly."
Perrin potřásl hlavou a vyšel z houštiny, přičemž klesl na kolena. Jakmile se dostal mimo keře, téměř se tiskl k zemi. Faile po jeho boku ho napodobila. Tráva a luční květy byly dost vysoké, aby je zakryly. Perrin byl rád, že mu Faile nevidí do tváře. Hrozně se bál. Ne o sebe, ale že by se něco mohlo stát jí...
Jako dva měsícem vrhané stíny, tak se plazili přes otevřené prostranství. Na Perrinovo znamení se zastavili asi deset kroků od místa, kde kousek od první řady stanů přecházely stráže, jejichž pláště se leskly v měsíčním světle. Přímo před nimi se dva vojáci zastavili čelem k sobě.
"S nocí je všechno v pořádku," oznámil jeden. "Světlo na nás sviť a ochraňuj nás od Stínu."
"S nocí je všechno v pořádku," odpověděl druhý. "Světlo na nás sviť a ochraňuj nás od Stínu."
Obrátili se na patě a odpochodovali zpátky, nedívajíce se napravo ani nalevo.
Perrin je nechal ujít tucet kroků, pak se dotkl Faileina ramene a vstal. Skoro nedýchal. Ji také téměř neslyšel dýchat. Skoro po špičkách spěchali mezi stany, a jakmile se dostali přes první stan, zase se přikrčili. Muži ve stanech chrápali a mumlali ze spánku, jinak byl tábor zcela tichý. Dupot strážných byl jasně slyšet. Ve vzduchu visel pach zdušených ohňů na vaření, stanového plátna, koní a mužů.
Perrin tiše mávl na Faile, aby šla těsně za ním. Stanové provazy znamenaly pro neopatrné nohy ve tmě past. On je však viděl jasně a snadno se jim vyhnul.
V hlavě měl jasně označené umístění stanu se zajatci a opatrně k němu zamířil. Skoro uprostřed tábora. Odsud to bylo dost daleko, a cesta zpátky bude stejně dlouhá.
Zakřupání bot na hlíně a Faileino zachrčení ho varovalo, takže se obrátil právě včas, aby ho na zem srazila obrovská postava v bílém plášti. Muž byl skoro stejně silný jako pantáta Luhhan. Do hrdla se Perrinovi zarývaly železné prsty, jak se oba muži váleli po zemi. Perrin muže popadl jednou rukou za bradu a silou mu zvrátil hlavu dozadu ve snaze jej odstrčit. Chtěje se zbavit ruky, jež mu tiskla hrdlo, zároveň protivníka udeřil pěstí do žeber. Muž jenom zachrčel, jiný účinek to na něj nemělo. Perrinovi v uších zabušila krev. Přestával vidět, ze stran se k němu přikrádala temnota. Snažil se nahmátnout sekeru, ale prsty měl zcela bez citu.
Muž sebou náhle trhl a sesul se na něj. Perrin bezvládné tělo odstrčil stranou a zhluboka lapal po svěžím nočním vzduchu.
Faile odhodila klacek a mnula si spánek. "Myslel si, že se mnou se nemusí dál obtěžovat, že mě stačí jen srazit na zem," vysvětlovala šeptem.
"Hlupák," odpověděl Perrin také šeptem. "Ale silnej." Ty prsty na krku bude cítit celé dny. "Jseš v pořádku?"
"Jistě. Přece nejsem porcelánová panenka."
Perrin usoudil, že to tedy nejspíš není.
Chvatně přitáhli bezvědomého muže ke stanu, kde doufali, že ho nikdo hned tak nenajde. Perrin mu stáhl bílý plášť a náhradními tětivami mu svázal ruce a nohy. V kapse muži našli kapesník, který posloužil jako roubík. Nebyl sice příliš čistý, ale to byla bělokabátníkova chyba. Perrin si zvedl luk nad hlavu a upravil si na ramenou plášť. Jestli ho zahlédne ještě někdo jiný, třeba si ho splete s někým z vlastních řad. Plášť měl pod zlatým slunečním kotoučem zlatý uzel. Důstojník. Tím lépe.
Nyní šel mezi stany otevřeně a rychle. I když byl schovaný, ten chlapík mohl být nalezen každou chvíli, což by spustilo poplach. Faile se kradla vedle něj jako stín, a stejně pozorně jako on se po táboře rozhlížela po známkách života. Přesouvající se stíny zakrývaly prostory mezi stany dokonce i před jeho očima.
Když se Perrin přiblížil ke stanu s vězni, zpomalil, aby nerozrušil stráže. Na tomto konci stál muž v bílém

plášti a lesklé kopí dalšího bylo vidět nad špičatou střechou stanu.
Hrot kopí náhle zmizel. Neozval se jediný zvuk. Prostě upadlo.
O zlomek vteřiny později se dvě temné skvrny náhle změnily v zahalené Aielany, z nichž ani jeden nebyl dost vysoký na Gaula. Než se strážný stačil pohnout, jedna z Aielanek se vrhla do vzduchu a kopla ho do obličeje. Muž se sesul na kolena a druhá Děva se otočila a připojila se s dalším kopem. Strážný se složil, jako by se mu rozpustily kosti. Děvy se přikrčily a s připravenými oštěpy se rozhlédly kolem sebe, aby se ujistily, že nikoho nevyrušily.
Při pohledu na Perrinův bílý plášť po něm málem skočily, dokud nezahlédly Faile. Jedna zavrtěla hlavou a pošeptala cosi druhé, která se zřejmě tiše zasmála.
Perrin si řekl, že by se neměl cítit rozladěný, ale nejdřív ho Faile zachránila před uškrcením, a teď ho zachránila před tím, aby mu Děvy vrazily oštěp do ledví. Na někoho, kdo by měl vést záchrannou výpravu, se zatím moc nepředvedl.
Perrin odhodil stranou stanovou chlopeň a strčil hlavu dovnitř. Ve stanu byla ještě větší tma než venku. U vchodu do stanu spal pantáta Luhhan a ženy se choulily vzadu. Perrin položil ruku pantátovi Luhhanovi na ústa, a když ten prudce otevřel oči, položil si prst na rty. "Vzbuď ostatní," nařizoval Perrin tiše. "Potichu. Vyvedeme vás odsud." Kováři se v očích objevilo pochopení a kývl.
Perrin vycouval ze stanu a stáhl plášť z ležícího strážce. Muž stále ještě dýchal - chraptivě bublal skrz zcela rozdrcený nos - ale to, že se s ním hýbalo, jej neprobralo. Museli si pospíšit. Připojil se k nim i Gaul s pláštěm druhého strážného. Trojice Aielů ostražitě sledovala ostatní stany. Faile doslova tancovala netrpělivostí.
Když pantáta Luhhan vyvedl svou manželku a ostatní ženy ven, všichni se kolem sebe v měsíčním světle nervózně rozhlíželi. Perrin přes kováře spěšně přehodil druhý bílý plášť. Zrovna dobře mu nepadl - Haral Luhhan jako by byl stvořen z kmenů - ale muselo to stačit. Poslední plášť dostala Alsbet Luhhanová. Nebyla sice tak velká jako její manžel, ale pořád byla větší než většina mužů. V jejím kulatém obličeji se zprvu zračilo překvapení, ale pak kývla. Stáhla padlému strážnému z hlavy kónickou přilbu a narazila si ji na silný cop. Oba strážní byli svázáni, dostali roubíky z rozřezané pokrývky a byli vtaženi do stanu.
Proklouznout cestou, kterou přišli, bylo nemožné. Perrin to věděl od začátku. I kdyby se pantáta a panímáma Luhhanovi dokázali pohybovat dost tiše - o čemž pochyboval - Bode a Eldrin se držely navzájem a zřejmě nebyly schopny uvěřit ve svou záchranu. Jedině to, že je jejich matka šeptem uklidňovala, zabránilo tomu, aby úlevou propukly v pláč. Perrin to věděl dopředu. Potřebovali koně, jak k tomu, aby se rychle dostali z tábora, tak aby mohli jet ostatní i cestou do skrýše. A u provazů byli uvázáni koně.
Aielové se pohybovali jako stíny kdesi vepředu a Perrin je následoval s Faile a Cauthonovými za sebou. Haral a Alsbet průvod uzavírali. Při zběžném pohledu by aspoň vypadali jako tři bělokabátníci doprovázející čtyři ženy.
Uvázaní koně byli hlídáni, ale jen na straně směrem od stanů. Koneckonců, proč je hlídat před muži, kteří na nich jezdili? Perrinovi to tedy rozhodně usnadnilo práci. Prostě jenom došli k řadě koní nejblíž ke stanům. Koně byli zajištěni prostou provazovou ohlávkou, takže je stačilo jenom odvázat. Každý si vzal jednoho, samozřejmě až na Aiely. Nejtěžší bylo dostat panímámu Luhhanovou na koňský hřbet bez sedla. Vyžadovalo to spojenou Perrinovu i Haralovu sílu, a ona si pořád stahovala suknice přes kolena. Natti a její dcery se nahoru vyškrábaly zcela snadno, stejně jako Faile. Stráže, které měly hlídat koně, pokračovaly v odměřeném přecházení a neustále na sebe volaly, že za noci je všechno v pořádku.
"Až dám znamení," začal Perrin, když v tom někdo v táboře vykřikl, a pak znovu, hlasitěji. Ozvalo se troubení a ze stanů se vyhrnuli křičící muži. Ať už zjistili, že zajatci unikli, nebo našli bezvědomého vojáka, jenž je prve napadl, bylo to jedno. "Za mnou!" zařval Perrin a pobídl patami tmavého valacha, kterého si vybral. "Jedem!"
Byla to šílená jízda, ale Perrin se přesto snažil dávat na všechny pozor. Pantáta Luhhan byl skoro stejně špatný jezdec jako jeho žena, oba málem spadli na zem, když se koně rozběhli. Buď Bode nebo Eldrin křičela, co měla sil, vzrušením či hrůzou. Naštěstí žádný ze strážných nečekal potíže uvnitř tábora. Jeden z bíle oděných mužů vyhlížející do temnoty se obrátil právě včas, aby stačil uskočit z cesty řítícím se koním. Křičel přitom téměř stejně pronikavě jako Cauthonovic děvče. Za nimi se ozvaly další polnice a

nocí se rozlehl křik, v němž se jasně dal poznat velitelský tón, dřív než se dostali k houštině. Teď to příliš dobrý úkryt stejně nebyl.
Tam nechal všechny nasednout, jak ho o to Perrin požádal. Nebo jak přikázal. Teď přeskočil z valacha rovnou do Tanečníkova sedla. Verin a Tomas byli jediní, kdo málem doslova nenadskakovali vzrušením v sedlech. Jejich koně také byli jediní, kteří netančili, jak jejich jezdci vzrušeně tahali za otěže. Abell se snažil obejmout ženu a dcery, všechny tři najednou. Všichni se smáli i plakali zároveň. Pantáta Luhhan se snažil potřást každému v dosahu rukou. Všichni až na Aiely, Verin a jejího strážce zřejmě ostatním blahopřáli, jako by bylo po všem.
"No Perrine, jsi to ty!" vzkřikla panímáma Luhhanová. Její kulatý obličej vyhlížel pod přílbou nepatřičně, navíc měla přílbu kvůli copu nakřivo. "Co to máš na bradě, mladý muži? Jsem ti víc než vděčná, ale nepustím tě ke svýmu stolu, když vypadáš jako -"
"Na to teď není čas," zarazil ji Perrin, nevšímaje si jejího šokovaného výrazu. Nebyla to žena, které lidé skákali do řeči, ale rohy bělokabátníků teď vyvolávaly i něco jiného než jen poplach, krátkou, stále se opakující melodii, pronikavou a naléhavou. Nějaký rozkaz. "Tame, Abelli, vezměte pantátu Luhhana a ženy do tý skrýše, co znáte. Gaule, ti jdi s nimi. A ty, Faile, taky." Tím se přidají i Chiad a Bain. "A Hu a Haim." To by mělo pro bezpečnost stačit. "Hlavně potichu. Ticho je lepší než rychlost, aspoň na chvíli určitě. Ale už jděte."
Jmenovaní bez odporu zamířili k západu, i když panímáma Luhhanová, svírající oběma rukama koňskou hřívu, mu věnovala velice upřený pohled. Jeho však ohromilo to, že Faile nic nenamítá, a to natolik, že mu chvíli trvalo, než si uvědomil, že pantátu al'Thora a Cauthona oslovil prvním jménem.
Verin a Tomas se drželi za ním a on si je ostře prohlédl.
"Je nějaká naděje, že mi pomůžeš?"
"Nejspíš ne tak, jak si myslíš," odpověděla tak klidně, jako by ani ne míli za nimi nevřel celý bělokabátnický tábor. "Moje důvody jsou dnes stejné jako včera. Ale myslím, že by tak asi... oh... za půl hodiny mohlo začít pršet. Čekám, že to bude pěkný liják."
Půl hodiny. Perrin zavrčel a obrátil se ke zbývajícím dvouříčským mládencům. Všichni se téměř doslova třásli touhou utíkat a luky drželi tak pevně, až měli bílé klouby. Doufal, že si nikdo z nich nezapomněl vzít aspoň náhradní tětivy, protože mělo pršet. "My," sdělil jim, "odvedeme pozornost bělokabátníků, aby se panímáma Cauthonová a Luhhanová a ostatní v pořádku dostali pryč. Odvedeme je na jih po Severní silnici a pak se jich zbavíme v dešti. Jestli se chce někdo odtrhnout, měl by odjet teď." Pár rukou se posunulo na otěžích, ale všichni seděli v sedlech a dívali se na něj. "Tak dobrá. Křičte, jako byste se zbláznili, aby nás uslyšeli. Křičte, dokud nebudeme na silnici."
Zařval, obrátil Tanečníka a vyrazil k silnici. Nejdřív si nebyl jist, zda ho budou následovat, ale jejich divoký řev se připojil k jeho, a on zaslechl dusot jejich koní. Jestli to bělokabátníci neslyšeli, tak museli být hluší.
Ne všichni však přestali křičet, když dorazili na tvrdě udusanou hlínu Severní silnice a tryskem zamířili nocí k jihu. Někteří se smáli a výskali. Perrin ze sebe setřásl bílý plášť a nechal jej spadnout. Rohy se ozvaly znovu, teď trochu méně hlasitě.
"Perrine," zvolal Wil a naklonil se nad krk svého koně, "co budem dělat teď? Co budem dělat teď?"
"Teď budem lovit trolloky!" křikl Perrin přes rameno. Z toho, jak se jejich smích zdvojnásobil, usoudil, že mu nevěří. Ale cítil, jak se mu do zad zaryly Verininy oči. Ona to věděla. Ozvěnou k dusotu jejich koní se po noční obloze převalil hrom.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

Ten, kdo přichází s úsvitem

Ranní stíny se krátily a bledly, když Rand s Matem klusali přes holé dno údolí, jež bylo stále ve tmě, nechávajíce tak mlhou zahalený Rhuidean za sebou. Suchý vzduch naznačoval nadcházející vedro, ale lehký větřík Randovi, jenž byl bez kabátce, připadal velice studený. Dlouho to však nevydrží. Brzy jej vystřídá spalující žár. Spěchali, co měli sil, v naději, že se ke svému cíli dostanou dřív, ale Rand si nemyslel, že to dokážou. Nejrychlejší tempo, jaké zvládli, nebylo právě rychlé.
Mat klusal celý skrčený bolestí. Půlku obličeje měl pokrytou černajícím koláčem a kabátec měl rozepnutý, takže bylo vidět rozvázané tkanice košile přilepené k hrudi další zasychající krví. Občas se váhavě dotkl silné podlitiny, kterou měl kolem krku, jež byla nyní skoro černá, tiše zavrčel a klopýtal dál, opíraje se o podivný oštěp s černým ratištěm a drže se za hlavu. Ale nijak si nestěžoval, což bylo špatné znamení. Mat si vždycky hrozně stěžoval na malé bolístky. To, že teď mlčel, znamenalo, že má opravdu silné bolesti.
Stará, zpola zahojená rána v boku Randa zabolela, jako by se mu do ní něco zarývalo, a šrámy na obličeji a na hlavě ho pálily, ale přesto se šoural dál, nakloněný na bolavou stranu, ale na vlastní zranění příliš nemyslel. Až moc dobře si uvědomoval, že za nimi vychází slunce a že Aielové čekají na holém úbočí hory před nimi. Tam nahoře byla voda a stín a pomoc pro Mata. Vycházející slunce za nimi a Aielové před nimi. Úsvit a Aielové.
Ten, kdo přichází s úsvitem. Ta Aes Sedai, kterou viděl, nebo snil, že vidí, před Rhuideanem - mluvila, jako by předpovídala. On vás spojí. On vás odvede zpátky a zničí vás. Slova pronesená jako proroctví. Zničí je. Proroctví pravilo, že znovu rozbije svět. Ta představa jej děsila. Třeba se mu podaří vyhnout aspoň té části, ale v jeho šlépějích se již hromadily válka, smrt a ničení. Tear byl prvním místem za velmi dlouhou dobu, kde za sebou nezanechal zmatek, umírající lidi a vypálené vesnice.
Přistihl se, jak si přeje, aby se mohl vyšplhat Jeade'enovi do sedla a ujíždět tak rychle, jak ho hřebec ponese. Nebylo to poprvé. Jenže já nemůžu utéci, pomyslel si. Musím to udělat, protože tu není nikdo jiný, kdo by to udělal. Udělám to, jinak Temný zvítězí. Byla to těžká dohoda, ale jediná možná. Ale proč bych měl ničit Aiely?A jak?
Ta poslední myšlenka ho zamrazila. Až příliš to vypadalo, že přijímá, že to udělá, že to může udělat. Nechtěl Aielům ublížit. "Světlo," vydechl chraptivě, "nechci nikoho zničit." Měl pocit, jako by měl znovu plná ústa prachu.
Mat se na něj mlčky podíval. Ostražitě.

Ještě jsem nezešílel, pomyslel si Rand ponuře.
Nahoře se ve třech táborech pohybovali Aielové. Faktem bylo, že je potřeboval. Proto vlastně začal uvažovat o tomhle, když poprvé zjistil, že Drak Znovuzrozený a Ten, kdo přichází s úsvitem, by docela dobře mohli být jedna a tatáž osoba. Potřeboval lidi, jimž by mohl důvěřovat, lidi, kteří ho budou následovat i z jiného důvodu než ze strachu z něj či touhy po moci. Lidi, kteří ho nebudou chtít využít ke svým vlastním cílům. Udělal, co bylo třeba, a teď využije on je. Protože musel. Ještě nebyl šílený - aspoň si nemyslel, že je - ale mnoho lidí jej bude brzy za šílence považovat. Dřív než začali šplhat nahoru po Chaendaeru, dostalo je plné, žhnoucí slunce. Žár je zasáhl jako rána palicí. Rand se po nerovném svahu šplhal, jak nejrychleji dokázal, přes prohlubně, římsy a skaliska. Jeho hrdlo již zapomnělo, kdy naposledy pil, a slunce mu vysušovalo košili tak rychle, jak se mu na těle tvořil pot. Mat také nepotřeboval pobízet.
Tam nahoře byla voda. Před nízkými stany moudrých stála Bair s měchem s vodou, lesknoucím se sraženou vodní párou, v rukou. Rand si olízl popraskané rty a byl si jist, že ten lesk vidí.
"Kde je? Co jste mu udělali?"
Ten křik Randa na místě zastavil. Muž s vlasy jako oheň, Couladin, stál na silném žulovém výběžku, připomínajícím palec vyčnívající z hory. Kolem skaliska se tlačili další Shaidové a všichni upřeně sledovali Randa s Matem. Někteří měli zahalené tváře.
"O kom to mluvíš?" zavolal Rand v odpověď. Hlas měl ochraptělý žízní.
Couladinovi vzteky málem lezly oči z důlků. "O Muradinovi, mokřiňane! Vstoupil tam dva dny před vámi, a vy jste přesto vyšli první. Nemohl neuspět tam, kde jste vy přežili! Museli jste ho zavraždit!"
Rand měl dojem, že od stanů moudrých slyší volání, ale než stačil jenom mrknout, Couladin se pohnul jako had a vrhl po něm oštěp. Dva další po něm mrštili Aielové, stojící pod žulovým prstem.
Rand pudově hrábl po saidínu a z plamenů ukutém meči. Čepel mu v rukou zavířila - Vítr točící se v horách, jak vhodné pojmenování - a rozsekl dva oštěpy vejpůl. Mat zatočil černým oštěpem a právě včas odrazil třetí.
"Důkaz!" zavyl Couladin. "Vstoupili do Rhuideanu ozbrojení! To je zakázáno! Podívejte, jak jsou zakrvácení! Zavraždili Muradina!" Ještě nedomluvil, a již hodil další oštěp. Tentokrát to byl jeden z celého tuctu.
Rand se vrhl stranou a jen si stačil uvědomit, že Mat odskočil na druhou stranu, ale než dopadl na zem, oštěpy se srazily na místě, kde předtím stál, a odrazily se od sebe. Rand se překulil a vstal. Zjistil, že oštěpy jsou všechny zaražené do kamenité země. V dokonalém kruhu kolem místa, z něhož odskočil. Couladin chvíli vypadal jako omráčený.
"Dost!" křičela Bair a utíkala dolů v tom jako by zamrzlém okamžiku. Dlouhé nabírané sukně jí v běhu nebránily o nic víc než její věk. Přes bílé vlasy se hnala po stráni jako dívenka, a to velice rozzuřená dívenka. "Mír Rhuideanu, Couladine!" Její slabý hlas byl tvrdý jako železo. "Už dvakrát ses ho pokusil narušit. Ještě jednou, a bude z tebe psanec! Máš moje slovo! Z tebe i každého, kdo jenom zvedne ruku!" Se sklouznutím se zastavila před Randem, čelem k Shaidům, s měchem na vodu pozvednutým, jako by je tím chtěla utlouci. "Ať ten, kdo pochybuje o mých slovech, zvedne zbraň! Tomu bude odepřen stín podle rhuideanské dohody, bude mu odepřena držba, stojna i stan. Jeho vlastní kmen ho uštve jako divou zvěř."
Někteří ze Shaidů si začali spěšně odhalovat obličeje - někteří z nich - ale Couladinem to nepohnulo.
"Jsou ozbrojení, Bair! Vstoupili do Rhuideanu ozbrojení! To je -!"
"Mlč!" Bair zatřásla pěstí. "Ty se odvažuješ mluvit o zbraních? Ty, který bys klidně porušil mír Rhuideanu a zabíjel s odhalenou tváří? Oni s sebou žádnou zbraň nenesli, to dosvědčuji." Schválně se ke Couladinovi obrátila zády, ale pohled, jímž přelétla Mata a Randa, nebyl o nic laskavější než ten, který věnovala Couladinovi. Zamračila se na Matův podivný oštěp s čepelí meče, a zamumlala: "Tohle jsi našel v Rhuideanu, chlapče?"
"Dostal jsem ho, stařeno," zavrčel Mat v odpověď drsně. "Zaplatil jsem za něj a hodlám si ho nechat."
Bair si odfrkla. "Oba vypadáte, jako kdybyste se váleli v ostřici. Co -? Ne, to mi povíte později." Prohlédla si Randův s pomocí síly ukutý meč a otřásla se. "Zbav se toho. A ukaž jim znamení dřív, než se je ten hlupák Couladin pokusí znovu vybičovat. S tím, jak je rozzuřený, by bez mrknutí nechal vyštvat celý kmen. Rychle!"

Rand na ni chvíli zíral. Znamení? Pak si vzpomněl, co mu jednou ukázal Rhuark, znamení muže, který přežil Rhuidean. Nechal meč zmizet, rozvázal si tkanice na levé manžetě a vyhrnul si rukáv k lokti. Kolem předloktí se mu vinul tvor jako ten na Dračím praporci. Hadovitý tvor se zlatou hřívou a šarlatovými a zlatými šupinami. Samozřejmě to čekal, ale přesto ho to poděsilo. Ta věc vypadala jako součást jeho kůže, jako by se s ním ten neexistující tvor spojil. Necítil se jinak, ale šupiny se přesto ve slunci třpytily jako leštěný kov. Měl dojem, že kdyby se dotkl zlaté lví hřívy na zápěstí, ucítil by jeden každý chlup.
Jakmile ohrnul rukáv, zvedl ruku do vzduchu tak, aby Couladin a jeho lidé viděli. Shaidové si začali mezi sebou mumlat a Couladin na ně vrčel. Počet lidí kolem skaliska se zvětšoval, jak sem od stanů přibíhali další Shaidové. O kousek výš po svahu stál Rhuark s Hairnem a jeho Jindy. Ostražitě sledovali Shaidy a Randa s náznakem očekávání, které jeho zdvižená ruka nijak neumenšila.
V polovině cesty mezi oběma skupinami stál Lan s rukama položenýma na jílci meče a obličejem jako bouřkový mrak.
Právě když Randovi začalo docházet, že Aielové čekají ještě něco víc, doškrábala se k němu dolů Egwain a ostatní tři moudré. Aielanky vypadaly jaksi nepatřičně, když musely tolik pospíchat, a stejně rozzlobeně jako Bair. Amys se zlostně mračila na Couladina, kdežto Melain se zlatými vlasy vrhala obviňující pohledy na Randa. Seana vypadala, že každou chvíli začne hryzat skálu. Egwain, se šátkem přes vlasy a ramena, se na něj a na Mata dívala zpola soustředěně, a zpola jako by nebyla věřila, že je ještě někdy uvidí.
"Hlupáku," zavrčela Bair. "Všechna znamení." - Hodila měch s vodou Matovi a vyhrnula Randovi i pravý rukáv, takže se objevil zrcadlový odraz tvora, kterého měl na levém předloktí. Bair se zadrhl dech, a moudrá až po chvíli dlouze vydechla. Vypadalo to, že balancuje na ostří břitvy mezi úlevou a znepokojením. Nedalo se to zaměnit. Doufala, že uvidí i druhé znamení, přesto ji to lekalo. Amys a druhé dvě moudré její vzdechnutí téměř přesně napodobily. Bylo zvláštní vidět vylekané Aiely.
Rand se málem rozesmál. - Ne že by se tolik bavil. "Dvakrát a dvakrát bude poznačen." Tak to stálo v Dračích proroctvích. Na obou dlaních měl vypálenou volavku, a teď tohle. Jeden z těch zvláštních tvorů - Draků, tak je nazývala proroctví - měl být "pro ztracenou vzpomínku". Rhuidean mu jich rozhodně poskytl zásobu, ztracené dějiny aielského původu. A ten druhý byl pro "cenu, kterou musí zaplatit". Jak brzy ji budu muset zaplatit? uvažoval. A kolik lidí ji bude muset zaplatit se mnou? Vždycky museli platit i další lidé, i když se snažil zaplatit sám.
Ať už znepokojená nebo ne, Bair se vůbec nezarazila a hned mu zvedla ruku nad hlavu a hlasitě prohlásila: "Popatřete, co jste ještě nikdy neviděli. Car'a'carn byl vybrán, náčelník náčelníků. Zrozen z Děvy k nám přišel s úsvitem z Rhuideanu, podle proroctví, aby sjednotil Aiely! Naplňování proroctví započalo!"
Reakce ostatních Aielů byla úplně jiná, než si Rand představoval. Couladin na něj zíral s ještě větší nenávistí než předtím, tedy pokud to vůbec bylo možné, a pak seskočil ze skály a odkradl se nahoru, kde zmizel mezi stany Shaidů. Shaidové samotní se začali rozcházet, a než se vydali nahoru ke svým stanům, vrhali po Randovi nečitelné pohledy. Heirn a jeho válečníci z klanu Jindo ani nezaváhali a udělali to samé. Ve chvíli tu zůstal Rhuark sám s ustaraným výrazem. Lan sešel dolů ke kmenovému náčelníkovi. Z výrazu jeho tváře se dalo soudit, že by strážce Randa raději neviděl. Rand si nebyl jist, co vlastně čekal, ale určitě to nebylo nic podobného.
"Ať shořím!" zabručel Mat. Zřejmě si poprvé uvědomil, že drží měch s vodou. Vytrhl zátku, vysoko zvedl kožený vak a nechal si téměř tolik vody stéci po tváři, kolik se mu jí dostalo do úst. Když konečně vak sklonil, znovu se podíval na znamení na Randových rukou, zavrtěl hlavou a zopakoval: "Ať shořím!" načež mu vrazil měch s vodou do rukou.
Rand zaujatě sledoval Aiely, ale ještě rád se napil. První doušky mu poškrábaly hrdlo, jak je měl suché.
"Co se ti stalo?" chtěla vědět Egwain. "Ten Muradin tě napadl?"
"Je zapovězeno hovořit o tom, co se stane v Rhuideanu," zarazila ji ostře Bair.
"Muradin ne," odpověděl Rand. "Kde je Moirain? Čekal jsem, že tu bude první a bude na nás čekat." Zamnul si obličej. Pod rukou se mu drolila černá zaschlá krev. "Pro jednou by mi bylo jedno, kdyby se ani nezeptala, než mě vyléčí."

"Mně taky ne," zachraptěl Mat. Zapotácel se, opřel se o oštěp a přitiskl si ruku na čelo. "Točí se mi hlava."
Egwain se zachmuřila. "Je nejspíš pořád ještě v Rhuideanu. Ale jestli se vám dvěma podařilo dostat ven, tak ona by měla být taky v pořádku. Odešla hned po vás. Aviendha taky. Byli jste všichni pryč tak dlouho."
"Moirain šla do Rhuideanu?" zeptal se Rand nevěřícně. "A Aviendha? Proč by -?" Náhle si uvědomil, co řekla. "Co tím myslíš, ‚tak dlouho'?"
"Tohle je sedmý den," odvětila Egwain. "Sedmý den od chvíle, co jste všichni odešli dolů do údolí."
Randovi vypadl měch s vodou z rukou. Seana ho sebrala dřív, než na kamenný svah mohlo uniknout víc než pár kapek, tak vzácná byla voda v Pustině. Rand si toho skoro ani nevšiml. Sedm dní. Za sedm dní se mohlo stát cokoliv. Mohli by mě dohonit, přijít na to, co mám v plánu. Musím se pohnout. Rychle. Musím se udržet před nimi. Nedošel jsem tak daleko, abych nakonec zklamal.
Všichni na něj zírali, dokonce i Rhuark a Mat, a ve tvářích měli vepsány starosti. A ostražitost. Nebylo divu. Kdo mohl říci, co by mohl udělat, či jak duševně zdravý ještě je? Jen Lan nezměnil svůj kamenně podmračený výraz.
"Říkal jsem ti, že to je Aviendha, Rande. Nahatá, jako když přišla na svět." Matovi se v ochraptělém hlase ozývala bolest a nohy ho nedržely právě nejpevněji.
"Za jak dlouho se vrátí Moirain?" zeptal se Rand. Jestli odešla zároveň s nimi, měla by být zpátky dost brzy.
"Nevrátí-li se do desátého dne," odvětila Bair, "nevrátí se vůbec. Ještě nikdo se nevrátil po deseti dnech."
Možná další tři dny. Tři další dny, když už ztratil sedm. Tak ať si teď přijdou. Teď je nezklamu! Jen tak tak, že se nezačal opovržlivě šklebit. "Můžete usměrňovat. Aspoň jedna z vás může. Viděl jsem, jak jste odhodili Couladina. Vyléčíte Mata?"
Amys a Melain si vyměnily pohledy, které on mohl nazvat pouze jako lítostivé.
"Naše stezky vedly jinudy," sdělila mu smutně Amys. "Existují moudré, které dokážou, oč žádáš, aspoň jistým způsobem, ale my k nim nepatříme."
"Co tím myslíš?" vyštěkl Rand rozzlobeně. "Můžete usměrňovat jako Aes Sedai. Tak proč nemůžete léčit jako ony? Přece jste původně vůbec nechtěly, aby do Rhuideanu chodil. Myslíte, že ho teď nechám kvůli tomu umřít?"
"Já to zvládnu," řekl Mat, ale oči měl přimhouřené, jak trpěl.
Egwain položila Randovi ruku na paži. "Ne všechny Aes Sedai umějí léčit zrovna nejlíp," pravila uklidňujícím hlasem. "Nejlepší léčitelky jsou ze žlutého adžah. Sheriam, správkyně novicek, neumí vyléčit nic vážnějšího než odřeninu, a to ještě docela malou. Ne všechny ženy mají přesně stejný nadání nebo schopnosti."
Její tón ho podráždil. Nebyl nějaké rozmazlené dítě, které je třeba utišit. Zamračil se na moudré. Ať už nemohly nebo nechtěly, budou s Matem muset počkat na Moirain. Pokud ji nezabije ta bublina zla, ti prašní tvorové. Touhle dobou už se musela rozplynout. Ta bublina v Tearu taky zmizela. Ti tvorové by ji ale nezastavili. Ona si mohla usměrnit cestu mezi nimi. Ona ví, co dělá, nemusí si přemýšlet nad každým coulem cesty jako já. Ale proč se tedy ještě nevrátila? A proč tam vlastně vůbec chodila a proč ji neviděl?
Hloupé otázky. V Rhuideanu mohla být stovka lidí, aniž by je byl zahlédl. Příliš mnoho otázek a žádné odpovědi, dokud se nevrátí, jak usoudil. Pokud vůbec.
"Máme bylinky a masti," ozvala se Seana. "Pojďte pryč ze slunce a my vám ošetříme ta zranění."
"Pryč ze slunce," zamumlal Rand. "Ano." - Začínal se chovat dost hrubě, ale nezáleželo mu na tom. Proč chodila do Rhuideanu i Moirain? Nevěřil jí, že ho přestala postrkovat směrem, který považovala za nejlepší, ale Temný měl také své představy. Jestli tam byla, mohla nějak ovlivnit to, co viděl? Nějak to pozměnit? Jestli vytušila, co má v plánu...
Vyrazil ke stanům Jindů - Couladinovi lidé by mu nejspíš místo k odpočinku nenabídli - ale Amys ho nasměrovala směrem k plošině o něco výš, kde stály stany moudrých. "Zatím by se jim nemuselo líbit, že jsi mezi nimi," řekla. Rhuark, jenž se k ní připojil, kývl na souhlas.

Melain se ohlédla na Lana. "Tohle není tvoje věc, aan'alleine. Vezměte s Rhuarkem Matrima a -"
"Ne," zarazil ji Rand. "Chci je mít s sebou." Částečně proto, že od kmenového náčelníka chtěl pár odpovědí, a částečně z čiré umíněnosti. Tyhle moudré se rozhodly, že ho budou vodit na vodítku, stejně jako Moirain. A on se s tím nehodlal smířit. Jestli si myslely, že se bude chovat jako hodný chlapeček jen proto, že mu daly cukrátko, tak se mýlily. "Myslel bych si, že budeš s Moirain," řekl Lanoví nevšímaje si moudrých a jejich přikyvování.
Strážci se po tváři mihl záblesk rozpaků. "Moudrým se podařilo skrýt její odchod téměř do západu slunce," pravil škrobeně. "Pak mě... přesvědčily, že následovat ji by ničemu neposloužilo. Tvrdily, že i když za ní půjdu, nenajdu ji, dokud nebude již na cestě zpátky, a to mě už stejně nebude potřebovat. Teď si ale nejsem jist, že jsem je měl poslechnout."
"Poslechnout!" odfrkla si Melain. Její zlaté a slonovinové náramky zachřestily, jak si je podrážděně upravila. "Věřit muži, že bude mluvit rozumně. Byl bys zcela jistě zemřel a ji nejspíš zahubil taky."
"Musely jsme ho s Melain držet celé půl noci, než začal poslouchat," připojila Amys. Její úsměv byl trochu pobavený a trochu suchý.
Lanova tvář mohla být v té chvíli docela dobře vytesána z bouřkových mračen. Nebylo divu, jestli na něj moudré použily jedinou sílu. Co to tam ta Moirain dělá?
"Rhuarku," řekl Rand, „jak mám vlastně Aiely sjednotit? Vždyť se na mě nechtějí ani podívat." Zvedl na chvíli holá předloktí. Dračí šupiny se zatřpytily v ostrém slunci. "Tihle říkají, že já jsem Ten, kdo přichází s úsvitem, ale jakmile jsem je předvedl, všichni jako by se rozplynuli."
"Jedna věc je vědět, že proroctví budou nakonec naplněna," vysvětloval kmenový náčelník pomalu, "a něco úplně jiného je vidět, jak se začínají naplňovat před tvýma očima. Říká se, že znovu vytvoříš z klanů jeden národ, jako tomu bylo kdysi dávno, ale my jsme proti sobě bojovali skoro tak dlouho, jako jsme bojovali proti zbytku světa. A pro některé z nás je toho víc."
On vás spojí a pak vás zničí. Rhuark to musel slyšet taky. A též ostatní kmenoví náčelníci a moudré, jestli taky vstoupili do toho lesa zářících skleněných sloupů. Jestli pro něj ovšem Moirain nepřipravila zvláštní vidění. "Vidí všichni v těch skleněných sloupech to stejné, Rhuarku?"
"Ne!" štěkla Melain s očima jako ze zelené oceli. "Mlč, nebo pošli aan'alleina a Matrima pryč. Ty musíš také odejít, Egwain."
"Není dovoleno," řekla Amys hlasem jen o maličko měkčím, "hovořit o tom, co se přihodí v Rhuideanu, kromě s těmi, kteří tam byli také." Jen o maličko měkčím. "I tak o tom ale mluví málokdo a zřídka."
"Chci změnit to, co je dovoleno a co není," sdělil jim Rand vyrovnaně. "Tak si na to zvykněte." Zachytil Egwaininu tichou poznámku, že by potřeboval dostat za uši, a zazubil se na ni. "Egwain taky může zůstat, když tak hezky poprosila." Egwain na něho vyplázla jazyk a pak se zarděla, když si uvědomila, co vlastně udělala.
"Změna," prohodil Rhuark. "Víte, že přináší změnu, Amys. Právě to, že se divíme, jaká ta změna bude, z nás činí děti, které zůstaly samotné potmě. A protože k tomu musí dojít, ať to začne hned. Ani dva kmenoví náčelníci, s nimiž jsem mluvil, se nedívali přesně stejnýma očima, Rande, ani neviděli přesně stejné věci, až po sdílení vody a setkání, kde byla uzavřena rhuideanská smlouva. Nevím, je-li to stejné s moudrými, ale řekl bych, že je.
Myslím, že je to otázka pokrevních linií. Věřím, že jsem viděl očima svých předků, a ty zase svých."
Amys a ostatní moudré se ponuře mračily v mrzutém tichu. Mat a Egwain se oba tvářili stejně zmateně. Jen Lan vypadal, že vůbec neposlouchá. Pohled měl obrácený dovnitř, bezpochyby si dělal starosti kvůli Moirain.
Rand se sám cítil trochu divně. Vidět očima předků. Již nějakou dobu věděl, že Tam al'Thor není jeho skutečným otcem, že ho našel jako novorozeně na svazích Dračí hory po poslední velké bitvě aielské války. Novorozeně u mrtvé matky, Děvy oštěpu. Dovolával se své aielské krve, když se dožadoval vstupu do Rhuideanu, ale ve skutečnosti mu to začínalo docházet teprve teď. Jeho předkové. Aielové.
"Takže jsi taky viděl, jak byl právě budován Rhuidean," řekl. "A ty dvě Aes Sedai. Musel jsi... slyšet, co jedna z nich říkala." On vás zničí.
"Slyšel," řekl odevzdaně Rhuark jako muž, jenž zjistil, že si musí nechat uříznout nohu. "Vím."
Rand změnil předmět hovoru. "Co znamenalo to ‚sdílení vody'?"

Kmenový náčelník zvedl překvapeně obočí. "Tys to nepoznal? Vlastně nechápu, jak bys mohl. Tys nevyrostl na příbězích. Podle nejstarších příběhů ze dnů, kdy teprve začalo rozbíjení světa, až do dnů, kdy jsme poprvé vstoupili do Trojí země, nás nepřepadli jenom jediní lidé. Jen jediní lidé nám volně poskytli vodu, když jsme ji potřebovali. Trvalo nám dlouho zjistit, kdo to byl. Teď je ale po všem. Mírová smlouva byla zničena. Zabíječi stromů nám plivli do tváře."
"Cairhien," řekl Rand. "Mluvíš o Cairhienu a avendolardeře a o tom, jak Laman podťal strom života."
"Laman za trest zemřel," pravil Rhuark vyrovnaně. "S křivopřísežníky jsme to vyřídili." Koutkem oka se pak podíval na Randa. "Někteří, jako Couladin, to berou jako důkaz, že nelze důvěřovat nikomu, kdo není Aiel. Částečně proto tě taky tolik nenávidí. Jen částečně. Bere tvou tvář a šaty jako lež. Alespoň to tvrdí."
Rand potřásl hlavou. Moirain občas mluvila o složitosti krajky věků, o vzoru věků, tkaném kolem času z vláken lidských životů. Kdyby předkové Cairhieňanů před třemi tisíci lety nedovolili Aielům nabrat vodu, tak by Cairhien nikdy nezískal právo používat Hedvábnou stezku přes Pustinu s odřezkem avendesory na stvrzení smlouvy. Nebyl by tu závazek, a král Laman by neměl žádný strom života, který by mohl podetnout. Nebyla by žádná aielská válka a on by se nemohl narodit na svazích Dračí hory, aby byl odnesen a vychován ve Dvouříčí. Kolik dalších bodů jako tyhle tu ještě bylo, kdy jediné rozhodnutí jedním či druhým způsobem ovlivnilo tkanivo vzoru o tisíc let později? Tisíckrát tisíc maličkých zlomových bodů, tisíckrát tolik, všechny popotahující vzor jiným směrem. On sám byl kráčejícím zlomovým bodem, a možná i Mat a Perrin. Co udělali nebo neudělali vyslalo vlnky na celé roky dopředu, skrze celé věky.
Podíval se na Mata kulhajícího nahoru po svahu s pomocí svého oštěpu, s hlavou sklopenou a očima přimhouřenýma bolestí. Stvořitel nemyslel, když vložil budoucnost na ramena tří kluků ze statku. Nesmím ho upustit. Musím to břímě nést, ať to stojí, co to stojí.
U nízkých stanů moudrých, s odhrnutými bočními stěnami, se ženy sklonily a s tichými poznámkami o vodě a stínu vstoupily pod střechu. Mata málem doslova vtáhly za sebou. Důkazem toho, jak ho musela bolet hlava i hrdlo, bylo, že nejen poslechl, ale učinil tak mlčky.
Rand se vydal za nimi, ale Lan mu položil ruku na rameno. "Viděl jsi ji tam?" zeptal se strážce.
"Ne, Lane. Mrzí mě to. Ale jestli se někdo dokáže dostat v pořádku ven, tak je to ona."
Lan zavrčel a odtáhl ruku. "Dávej pozor na Couladina, Rande. Už jsem takové, jako je on, viděl. V žaludku je pálí ctižádost. Obětoval by celý svět, aby dosáhl svého."
"Aan'allein říká pravdu," ozval se Rhuark. "Draci na tvých pažích nebudou znamenat vůbec nic, když budeš mrtvý dřív, než to náčelníci kmenů zjistí. Zařídím, aby u tebe neustále byli někteří z Heirnových Jindů, dokud nedorazíme k Chladným skalám. I potom se Couladin nejspíš pokusí vyvolat potíže, a Shaidové, přinejmenším někteří z nich, jej budou následovat. Možná i další. Rhuideanské proroctví praví, že nebudeš vychovám těmi z pravé krve, ale Couladin nemusí být jediný, kdo v tobě uvidí pouze mokřiňana."
"Zkusím si hlídat záda," prohlásil Rand suše. V příbězích, když někdo naplnil věštbu, všichni křičeli: "Popatřete!" nebo něco podobného, pokud jste zrovna nebyli zločinec. Ve skutečném životě to tak zřejmě nefungovalo.
Když vstoupili do stanu, Mat už seděl na červeném polštáři se zlatými třásněmi a kabátec i košili měl svlečené. Jakási žena v bílém rouchu s kapuci mu právě smyla krev z obličeje a dala se do krve na jeho hrudi. Amys mezi koleny držela kamenný hmoždíř a míchala paličkou nějakou mast, kdežto Bair a Seana skláněly hlavy nad bylinami vařícími se v kotlíku s vodou.
Melain se na Lana s Rhuarkem zamračila a pak upřela studené zelené oči na Randa. "Svlékni se do pasu," přikázala mu stroze. "Ty rány na hlavě nevypadají moc zle, ale chci se podívat, proč se tolik krčíš." Udeřila do malého mosazného gongu a do stanu vstoupila další bíle oděná žena s mísou s vodou, z níž stoupala pára, v rukou a kusem plátna přes rameno.
Rand se posadil na polštář a přiměl se sedět vzpřímeně. "Kvůli tomu si starosti dělat nemusíš," ujistil ji.
Druhá žena v bílém půvabně poklekla po jeho boku, odolala jeho snahám sebrat jí vlhkou látku, namočila ji ve vodě, vykroutila ji a začala mu jemně otírat obličej. Napadlo ho, kdo to asi je. Vypadala jako Aielanka, ale rozhodně se tak netvářila. V šedých očích měla jakousi odhodlanou pokoru.

"Je to staré zranění," sdělila Egwain zlatovlasé moudré. "Moirain to nikdy nedokázala pořádně vyléčit." Pohled, který vrhla na Randa, říkal, že obyčejná slušnost ho měla přimět říci aspoň tohle. Z pohledů, které si vyměnily moudré, však pochopil, že Egwain už tak řekla až příliš. Rána, kterou nedokáže vyléčit ani Aes Sedai. To pro ně byla hádanka. Moirain toho o něm zřejmě věděla víc, než toho o sobě věděl sám, a on měl těžkou práci vyrovnat se s ní. Možná to s moudrými půjde snáz, budou-li si muset věci o něm domýšlet.

Mat sebou trhl, když mu Amys začala vtírat mast do sečných ran na hrudi. Rand usoudil, že pokud to mělo stejný účinek, jako to bylo cítit, měl Mat důvod sebou trhat. Bair Matovi strčila do rukou stříbrný pohár.

"Vypij to, mladý muži. Timsinový kořen a stříbrný list mochny ti pomůžou od bolestí hlavy, pokud to tedy vůbec něco dokáže."

Mat nezaváhal, než obsah pohárů vypil na jedno polknutí. Vzápětí se otřásl a zkřivil rty. "Chutná to jako vnitřek mých bot." Nicméně se Bair vsedě uklonil, dost obřadně i na Tairena, až na to, že byl bez košile, a zkazil to jenom maličko, když se zakřenil. "Děkuju ti, moudrá. A nebudu se ptát, jestlis tam něco nepřidala, jen aby to mělo tu... výraznou... chuť." Tichý smích Bair a Seany mohl znamenat, že ano, nebo že ne, ale zdálo se, že Matovi se jako obvykle podařilo získat ženy na svou stranu. Dokonce i Melain se na něho krátce usmála.

"Rhuarku," řekl Rand, "jestli si Couladin myslí, že mi může dělat potíže, tak před ním musím získat nějaký náskok. Jak to mám říct ostatním kmenovým náčelníkům? Totiž to o sobě. O tomhle." Ukázal draky ozdobené ruce. Bíle oděná žena po jeho boku, čistící mu právě dlouhou ránu ve vlasech, se pohledu na ně schválně vyhýbala.

"Není nutná nějaká zvláštní obřadnost," prohlásil Rhuark. "Jak by taky mohla pro něco, co se stane jenom jednou? Když se kmenoví náčelníci musejí sejít, existují místa, kde platí něco jako rhuideanský mír. Nejblíž k Chladným skalám, nejblíž k Rhuideanu, je Alcair Dal. Důkazy můžeš předvést náčelníkům kmenů a klanů tam."

"Alcair Dal?" ozval se Mat a dal slovům trochu jiný přízvuk. "Zlatá mísa?"

Rhuark kývl. "Okrouhlý kaňon, i když na něm není nic zlatého. Na jednom konci je římsa, a muže, který na ní stojí, je slyšet po celém kaňonu bez toho, aby musel zvedat hlas."

Rand se zamračil na draky na předloktích. Nebyl jediný, kdo byl v Rhuideanu nějak poznamenán. Mat už neříkal tu a tam pár slov ve starém jazyce, aniž by věděl, co znamenají. Od návštěvy v Rhuideanu jim rozuměl, i když si to zřejmě neuvědomoval. Egwain Mata pozorovala. Zamyšleně. Strávila příliš dlouhou dobu mezi Aes Sedai.

"Rhuarku, můžeš poslat posly k ostatním kmenovým náčelníkům?" zeptal se Rand. "Jak dlouho potrvá, než je všechny pozveme do Alcair Dalu? A co je potřeba, aby tam určitě přišli?"

"Poslům potrvá celé týdny, a další týdny zabere, než se všichni shromáždí." Rhuark pokynem své ruky zahrnul všechny moudré. "Ony můžou promluvit ke všem kmenovým náčelníkům ve svých snech za jedinou noc, i ke všem náčelníkům klanů. A také ke všem ostatním moudrým, aby zajistily, že to žádný muž nebude považovat jen za sen."

"Oceňuji tvoji důvěru, že dokážeme pohnout horami, stíne mého srdce," podotkla suše Amys a klekla si k Randovi s mastí, "ale to ještě neznamená, že tomu tak je. Potrvá několik nocí, než provedeme, co požaduješ, aniž bychom si odpočaly."

Rand ji chytil za ruku, když mu začala vtírat ostře páchnoucí mast do tváře. "Uděláte to?"

"To tolik dychtíš po tom nás zničit?" zeptala se ho, a potom se usouženě kousla do rtu, když sebou žena v bílém vedle ní trhla.

Melain dvakrát tleskla. "Odejděte," nařídila ostře, a obě ženy v bílém se odklaněly i s miskami a ručníky.

"Dráždíš mě jako bodlák pod kůží," řekla Randovi hořce Amys. "Ať už jim bylo řečeno cokoliv, tyto ženy teď budou hovořit jen o tom, co by neměly vědět." Osvobodila ruku z jeho sevření a začala mu vtírat mast do kůže snad poněkud silněji, než bylo nutné. Pálilo to hůř, než to bylo cítit.

"Nechtěl jsem tě dráždit," pravil Rand, "ale není čas. Zaprodanci jsou volní, Amys, a jestli zjistí, kde jsem, nebo co mám v plánu..." Aielanky nevypadaly překvapeně. Copak to už věděly? "Devět jich je stále naživu. Příliš mnoho, a ti, kteří mě nechtějí zabít, si myslí, že mě můžou využít. Nemám čas.

Kdybych znal způsob, jak sem všechny kmenové náčelníky sehnat teď, a přinutit je, aby mě přijali, udělal bych to."
"A co máš vlastně v plánu?" Amysin hlas byl stejně tvrdý jako její výraz.
"Požádáte - řeknete - kmenovým náčelníkům, aby přišli do Alcair Dalu?"
Dlouhou dobu se mu jen dívala do očí. Když konečně kývla, bylo to jen neochotně.
Ať podrážděný či ne, trocha napětí z něj opadla. Neexistoval způsob, jak získat zpět oněch sedm ztracených dní, ale třeba se dá zabránit tomu, aby dál ztrácel čas. Avšak Moirain, stále přebývající v Rhuideanu, spolu s Aviendhou ho tu držely. Nemohl je prostě jen opustit.
"Znala jsi mou matku," řekl. Egwain se předklonila, stejně napjatá jako on, a Mat potřásl hlavou.
Amysina ruka na jeho tváři se zastavila. "Znala jsem ji."
"Pověz mi o ní. Prosím."
Amys přenesla pozornost na ránu nad jeho uchem. Kdyby zamračený pohled dokázal léčit, nepotřeboval by její masti. Nakonec řekla: "Shaielin příběh, jak ho znám já, se začal, když jsem byla pořád ještě Far Dareis Mai, víc než rok předtím, než jsem se vzdala oštěpu. Hodně z nás se dostalo skoro až k Dračí stěně společně. Jednou jsme spatřily ženu, zlatovlasou mladou mokřiňanku, celou v hedvábí, s nákladním koněm a pěknou jezdeckou klisnou. Muže bychom byly samozřejmě zabily, ale ona kromě nože za pasem neměla žádnou jinou zbraň. Některé z nás ji chtěly zahnat za Dračí stěnu nahou..." Egwain zamrkala. Zřejmě ji neustále překvapovalo, jak jsou Aielové tvrdí. Amys bez přerušení pokračovala, "...ale ona zjevně něco velice odhodlaně hledala. Byly jsme zvědavé, a tak jsme ji sledovaly, den za dnem, aniž bychom se jí ukázaly. Koně jí zahynuli, došlo jí jídlo i voda, ale ona se neobrátila. Klopýtala dál pěšky, až nakonec upadla a už nevstala. Rozhodly jsme se jí dát vodu a zeptat se jí na její příběh. Byla blízko smrti, a trvalo celý den, než dokázala promluvit."
"Jmenovala se Shaiel?" zeptal se Rand, když Amys zaváhala. "Odkud byla? Proč sem přišla?"
"Shaiel," promluvila Bair, "bylo jméno, které si dala sama. Za tu dobu, co jsem ji znala, nikdy neřekla jiné. Ve starém jazyce by to znamenalo Žena, která je rozhodnutá." Mat souhlasně kývl, aniž si uvědomil, že to dělá. Lan si ho zamyšleně prohlížel nad stříbrným pohárem s vodou. "V Shaiel byla na začátku hořkost."
Amys si dřepla na paty vedle Randa a kývla. "Mluvila o opuštěném dítěti, o synovi, kterého milovala. A manželovi, kterého nemilovala. Kde, to však neřekla. Myslím, že si nikdy neodpustila, že opustila své dítě. Řekla toho jen málo kromě toho, co musela. Předtím hledala nás, Děvy oštěpu. Jedna Aes Sedai jménem Gitara Moroso, která měla dar věštění, jí řekla, že na ni i na její lid, možná i na celý svět, padne neštěstí, pokud se nevydá mezi Děvy oštěpu a nikomu neřekne, kam jde. Musí se stát Děvou a nesmí se vrátit do vlastní země, pokud Děvy nedojdou k Tar Valonu."
Užasle potřásla hlavou. "Musíš pochopit, jak to tehdy znělo. Děvy že mají jít do Tar Valonu? Žádný Aiel nepřekročil Dračí stěnu od chvíle, kdy jsme poprvé vstoupili do Trojí země. Trvalo další čtyři roky, než nás do mokřin vyvedl Lamanův zločin. A rozhodně žádná žena, která by nebyla Aielanka, se nikdy nestala Děvou oštěpu. Některé z nás si myslely, že se zbláznila ze slunce. Ale ona byla umíněná a my jsme se nějak přistihly, že souhlasíme, aby to zkusila."
Gitara Moroso. Aes Sedai s věštebným nadáním. Někde to jméno už slyšel, ale kde? A má bratra. Polobratra. Když vyrůstal, přemýšlel, jaké by to bylo, mít bratra nebo sestru. Kdo to je, a kde? Ale Amys pokračovala.
"Skoro každá dívka sní o tom, že se stane Děvou, a tak se naučí aspoň základy zacházení s oštěpem a lukem a boje rukama a nohama. I tak ty, které učiní konečný krok a sezdají se s oštěpem, zjistí, že nevědí nic. Pro Shaiel to bylo ještě těžší. S lukem uměla zacházet dobře, ale nikdy neuběhla víc než míli, ani nežila z toho, co dokázala najít. I desetiletá holka ji dokázala dostat na lopatky, a nevěděla ani, které rostliny ukazují na vodu. Přesto vytrvala. Za rok pronesla své přísahy oštěpu jako Děva přijatá do klanu Chumai Taardad Aielů."
A nakonec odešla k Tar Valonu spolu s Děvami, aby zahynula na svazích Dračí hory. Polovina odpovědi, zanechávající nové otázky. Jen kdyby mohl vidět její tvář.
"Máš některé její rysy," ozvala se Seana, jako by mu četla myšlenky. Usadila se se zkříženýma nohama a malým stříbrným pohárem s vínem. "Z Janduina míň."

"Janduin? To byl můj otec?"
"Ano," přitakala Seana. "Byl v té době kmenovým náčelníkem Taardadů, nejmladší, co se pamatujeme. Přesto měl v sobě cosi zvláštního, sílu. Lidé mu naslouchali a následovali ho, i ti, kdo nebyli z jeho kmene. Zakončil krevní mstu mezi Taardady a Nakai po dvou stech letech bojů a uzavřel spojenectví nejen s Nakai, ale i s Reyny, a to s Reyny Taardadové také málem vedli krevní mstu. Téměř také zakončil krevní mstu mezi Shaarady a Goshieny, a byl by to dokázal, kdyby nebyl Laman podťal strom života. Byť byl tak mladý, byl to on, kdo vedl Taardady, Nakai, Reyny a Shaarady, když si šli pro Lamanovu cenu za krev."
Byl. Takže byl taky mrtvý. Egwain se tvářila soucitně. Rand si jí nevšímal. Nechtěl soucit. Jak mohl cítit ztrátu lidí, které nikdy nepoznal? Ale cítil ji. "Jak Janduin zemřel?"
Moudré si vyměnily váhavé pohledy. Nakonec Amys řekla: "Bylo to začátkem třetího roku pátrání po Lamanovi, když Shaiel zjistila, že čeká dítě. Podle zákona se měla vrátit do Trojí země. Děvě je zapovězeno nosit oštěp, když čeká dítě. Ale Janduin jí nemohl nic zapovědět. Kdyby byla požádala o měsíc, aby ho mohla nosit kolem krku, byl by se jí ho pokusil dát. A tak zůstala a v posledním boji před Tar Valonem se ztratila, i dítě se ztratilo. Janduin si nemohl odpustit, že ji nepřinutil poslechnout zákon."
"Vzdal se svého místa kmenového náčelníka," promluvila Bair. "To ještě nikdy nikdo neudělal. Řekli mu, že to nemůže udělat, ale on prostě odešel. Odešel na sever s mladými muži, aby v Morně lovil trolloky a myrddraaly. Tohle divocí mladí muži dělávají, i Děvy, které mají méně rozumu než kozy. Ti, kteří se vrátili, však říkali, že ho zabil muž. Říkali, že Janduin tvrdil, že ten muž vypadal jako Shaiel, a nedokázal se přimět zvednout oštěp, když ho ten muž probodl."
Takže byli oba mrtví. Oba mrtví. Nikdy neztratí lásku k Tamovi, ani ho nepřestane považovat za svého otce, ale přál si, aby mohl Janduina a Shaiel aspoň jednou spatřit na vlastní oči.
Egwain se ho samozřejmě snažila utěšovat, jak to ženy dělávaly. Nemělo smysl snažit se jí vysvětlit, že to, co ztratil, bylo něco, co nikdy neměl. Jeho vzpomínky na rodiče patřily Tamovu tichému smíchu, dokonce se matně upomínal na jemné ruce Kari al'Thorové. To bylo vše, co mohl muž chtít, nebo co potřeboval. Egwain vypadala zklamaně, dokonce i trochu rozmrzele, a moudré její pocity ve větší či menší míře sdílely. Bair to zcela otevřeně neschvalovala a mračila se, Melain si odfrkla a okatě si upravovala šátek. Ženy nikdy nic nechápaly. Rhuark, Lan a Mat ano. Nechali ho samotného, jak si to přál.
Z nějakého důvodu neměl hlad, když mu Melain přinesla jídlo, a tak si lehl na kraji stanu, s loktem podloženým polštářem tak, aby mohl pozorovat svah a mlhou zahalené město. Údolí i okolní hory spalovalo slunce a zahánělo stíny. Vzduch na okraji stanu jako by vycházel z otevřené pece.
Po chvíli k němu přistoupil Mat v čisté košili. Beze slova se posadil vedle Randa a vyhlížel do údolí dole. Ten podivný oštěp měl opřený o koleno. Občas přejel prstem výrazný nápis vyrytý do černého ratiště.
"Co dělá hlava?" zeptal se Rand, a Mat nadskočil.
"Už to... nebolí." Odtrhl prsty od nápisu a schválně složil ruce do klína. "Aspoň ne tolik. Ať už mi namíchaly cokoliv, posloužilo to."
Pak se znovu odmlčel a Rand ho nechal. Taky mu nebylo do řeči. Skoro cítil, jak ubíhá čas, jak zrnka písku v přesýpacích hodinách padají jedno po druhém, příliš pomalu. Ale všechno jako by se zároveň chvělo, písek byl připraven vybuchnout v proud. Hloupost. Jenom se nechal ovlivnit chvějivým žárem stoupajícím z obnažené skály. Kmenoví náčelníci nemohli dorazit do Alcair Dalu ani o den dřív, i kdyby se před ním Moirain objevila v té chvíli. A náčelníci byli stejně jen malou součástí plánu, dokonce snad tou nejméně důležitou. O chvíli později si všiml, jak si Lan plavně kleká na stejný skalnatý prst, jaký předtím použil Couladin, aniž věnuje nejmenší pozornost slunci. Strážce také sledoval údolí. Další muž, kterému nebylo do řeči.
Rand odmítl i polední jídlo, i když se Egwain a moudré střídaly ve snaze přimět ho jíst. Jeho odmítnutí sice vzaly napohled klidně, ale když navrhl, že se vrátí do Rhuideanu a podívá se po Moirain - a zároveň taky po Aviendze - Melain vybuchla.
"Ty hlupáku! Žádný muž nemůže do Rhuideanu vstoupit dvakrát. Ani ty by ses zpět nevrátil živý! Ó, klidně si umři hladem, jestli chceš!" Hodila mu na hlavu půl bochníku chleba. Mat ho chytil ve vzduchu a klidně začal jíst.

"Proč chceš, abych žil?" zeptal se jí Rand. "Víš, co říkala ta Aes Sedai před Rhuideanem. Zničím vás. Tak proč se nespojíš s Couladinem a nezabiješ mě?" Mat se zakuckal a Egwain si dala ruce v bok, připravena mu dát lekci, ale Rand sledoval jen Melain. Ta se na něho místo odpovědi jen zlobně podívala a opustila stan.
Byla to Bair, kdo se ozval. "Všichni si myslí, že znají rhuideanské proroctví, ale vědí jen to, co jim po celá pokolení vykládali moudré a kmenoví náčelníci. Nebyly to lži, ale ani ne celá pravda. Pravda by mohla zlomit i nejsilnějšího muže."
"A jaká je celá pravda?" naléhal Rand.
Bair mrkla na Mata a pak řekla: "V tomto případě je celá pravda, ta, kterou doposud znali pouze moudré a kmenoví náčelníci, taková, že ty jsi naše zkáza. Naše zkáza a naše vykoupení. Bez tebe nikdo z našich lidí nepřežije Poslední bitvu. Možná se ani nedožije Poslední bitvy. Takové je proroctví a pravda. S tebou... ‚On vylije krev těch, kteří si říkali Aielové, na písek jako vodu a zláme je jako suché větvičky, a přesto zbytky zbytků zachrání, a oni budou žít.' Tvrdé proroctví, ale tohle nikdy nebyla měkká země." Bez mrknutí se mu podívala do očí. Tvrdá země a tvrdá žena.
Rand se znovu převalil na bok a zadíval se do údolí. Ostatní až na Mata odešly.
V půli dopoledne konečně zahlédl postavičku šplhající nahoru do kopce. Jen se unaveně škrábala. Aviendha. Mat měl pravdu. Byla nahá jako novorozeně. A také na ní byly vidět účinky slunce, Aielanka nebo ne. Opálené měla jen ruce a obličej, ostatek těla měla rozhodně zarudlý. Rand byl rád, že ji vidí. Neměla ho ráda, ale to jen proto, že si myslela, že se špatně chová k Elain. Z toho nejprostšího důvodu. Ne kvůli proroctví nebo zkáze, ne kvůli drakům na jeho pažích nebo proto, že je Drakem Znovuzrozeným. Ale z prostého lidského důvodu. Skoro se na její chladné, vyzývavé pohledy těšil. Když ho Aviendha spatřila, ztuhla, a v jejích modrozelených očích nebylo nic chladného. Vedle jejího pohledu vypadalo slunce jako studený kotouč. Mohla ho na místě sežehnout pohledem na popel.
"Ehm... Rande?" ozval se tiše Mat. "Kdybych byl tebou, určitě bych se k ní neobracel zády."
Randovi unikl unavený vzdech. Jistě. Jestli byla v těch skleněných sloupech, tak to věděla. Bair, Melain, ostatní - všichni měli roky, aby si na to zvykli. Pro Aviendhu to byla čerstvá rána, ještě bez zaschlé krve. Není divu, že mě teď nenávidí.
Moudré se vrhly Aviendze vstříc, spěšně ji odvedly do jiného stanu. Když ji Rand uviděl příště, měla na sobě hnědou sukni a volnou bílou halenu a kolem ramen loktuši. Z těch šatů rozhodně neměla radost. Když si všimla, že ji pozoruje, zuřivost v jejím výraze - čirý zvířecí vztek - stačil, aby se odvrátil.
Stíny se už začaly natahovat k vzdáleným horám, když se objevila Moirain, při šplhání do kopce neustále padající a klopýtající a stejně spálená jako Aviendha. Randa překvapilo, že na sobě taky nemá šaty. Ženy byly prostě šílené, to bylo vše.
Lan seskočil dolů ze skalního výčnělku a rozběhl se jí naproti. Popadl ji do náruče a vyběhl zpátky nahoru snad ještě rychleji, než běžel dolů, a střídavě klel a volal moudré. Moirainina hlava se mu bezvládně opírala o rameno. Moudré si ji přišly převzít. Melain se mu postavila do cesty, když se je snažil následovat do stanu. Lan zůstal venku, kde neustále přecházel sem a tam a bušil se pěstí do dlaně druhé ruky.
Rand se převalil na záda a zadíval se na nízký strop stanu. Zachránil tři dny. Měl by být rád, že jsou Moirain a Aviendha v pořádku zpátky, ale on cítil jen úlevu, že zachránil tři dny. Čas byl všechno. Bude si muset vybrat vlastní půdu. Možná to ještě půjde.
"Co budeš dělat teď?" zeptal se Mat.
"Něco, co se ti bude líbit. Hodlám porušovat pravidla."
"Chci tím říct, půjdeš si sehnat něco k jídlu? Já umírám hlady."
Rand se proti své vůli rozesmál. Něco k jídlu? Bylo mu jedno, jestli ještě vůbec někdy bude jíst. Mat se na něj zamračil, jako by se Rand zbláznil, a to ho přimělo smát se ještě víc. Nebyl blázen. Poprvé někdo zjistí, co to znamená, že je Drak Znovuzrozený. Hodlal porušit pravidla tak, jak to nikdo nečekal.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Důkladné lekce

Srdce Kamene v Tel'aran'rhiodu bylo stejné, jak si ho Egwain pamatovala ze skutečného světa. K vysokánskému stropu se zvedaly mohutné sloupy z leštěné krevele a pod mohutnou ústřední kopulí byl do světlého kamene podlahy zaražen Callandor. Jen lidé tu scházeli. Zlaté lampy nebyly zapálené, a přesto tu bylo jakés takés světlo, nejasné i ostré zároveň, které jako by zároveň vycházelo odevšad a odnikud. Tak to v Tel'aran'rhiodu vypadalo uvnitř budov často.

To, co nečekala, však byla žena stojící za třpytícím se křišťálovým mečem a nahlížející do nezřetelných stínů mezi sloupy. Způsob, jakým byla oblečena, Egwain překvapil. Žena byla bosá a měla široké kalhoty ze žlutého hedvábného brokátu. Nad tmavší žlutou šerpou byla zcela nahá, jen kolem krku jí visely zlaté řetězy. Uši měla ozdobené maličkými zlatými kroužky v třpytných řadách, ale ze všeho nejpřekvapivější byl kroužek, který měla daný v nose, od nějž vedl tenký řetízek se zavěšenými medailonky k jednomu z kroužků v levém uchu.

"Elain?" vydechla Egwain a upravila si loktuši kolem ramen, jako by to byla ona, kdo nemá halenu. Tentokrát se přioděla jako moudrá, i když k tomu neměla nějaký zvláštní důvod.

Dědička nadskočila, a když se obrátila k Egwain, měla na sobě vážné, světle zelené roucho s vysokým vyšívaným límcem a dlouhými rukávy, které končily špičkami přehrnutými přes ruce. Žádné náušnice. Žádný kroužek v nose. "Takhle se oblékají ženy Mořského národa, když vyplují na moře," vysvětlovala rychle s jasným ruměncem na tvářích. "Chtěla jsem vědět, jaké to je, a tohle mi připadalo jako nejlepší místo. Koneckonců, na lodi to přece udělat nemohu."

"A jaký to je?" vyzvídala Egwain.

"Je v tom vlastně docela zima." Elain se rozhlédla po okolních sloupech. "A nějak cítíš, že na tebe lidé civějí, i když tam nikdo jiný není." Náhle se zasmála. "Ubohý Tom a Juilin. Oni většinou ani nevědí, kam s očima. Polovina posádky jsou ženy."

Egwain se také rozhlédla po sloupech a znepokojeně pokrčila rameny. Měla opravdu pocit, jako by je někdo pozoroval. Bezpochyby to bylo jen proto, že byly v celém Kameni samy. Nikdo, kdo vstoupil do Tel'aran'rhiodu, nemohl čekat, že tu najde někoho, koho by mohl pozorovat. "Tom? Tom Merrilin? A Juilin Sandar? Oni jsou oba s tebou?"

"Ó Egwain, Rand je poslal. Rand a Lan. No, Toma vlastně poslala Moirain, ale mistra Sandara poslal Rand. Aby nám pomohli. Nyneiva je na to docela pyšná, totiž kvůli Lanovi, i když to nedá najevo."

Egwain zakryla úsměv. Nyneiva že byla pyšná? Elainina tvář přímo zářila a její oděv se opět proměnil, i když si to ona zjevně neuvědomila. Ter'angrial, zkroucený kamenný prsten, pomohl dědičce dosáhnout světa snů stejně snadno, jako to uměla Egwain, ale neznamenalo to, že ho Elain umí ovládat. To se teprve musela naučit. Náhodné myšlenky - jako třeba, jak ráda by se poohlédla po Randovi - mohly pro Elain stále měnit věci.

"Jak je mu?" Elainin tón byl zvláštní směsí nucené ledabylosti a obav.

"Dobře," odpověděla Egwain. "Myslím, že je mu dobře." Podala jí plnou zprávu. O Portálových kamenech a o Rhuideanu - stejně to, co věděla, i to, co se doslechla, co sama usoudila z řečí o vidění skrze oči předků - o zvláštním tvorovi z Dračí zástavy, který teď zdobil obě Randova předloktí, i o tom, jak Bair vyjevila, že bude zhoubou Aielů, a o svolání náčelníků kmenů do Alcair Dalu. Amys a ostatní

moudré by to právě teď měly provádět. Egwain skutečně doufala, že tomu tak je. Dokonce vypověděla i podivný příběh o Randových skutečných rodičích, i když zkráceně. "Ale nevím. Od tý doby se chová ještě divněji než předtím, a Mat taky. Nechci tím říct, že zešílel, ale... Je stejně tvrdý jako Rhuark a Lan, aspoň v některých věcech, možná i tvrdší. Něco, myslím, plánuje - něco, o čem nechce, aby se to někdo dozvěděl - a hrozně spěchá, aby se k tomu dostal. Dělá mi to starosti. Občas nám pocit, že už nevidí živý lidi, jenom kameny na šachovnici."
Elain se ale netvářila ustaraně, alespoň ne kvůli tomuto. "Je, co je, Egwain. Král nebo generál si nemohou vždycky dovolit vidět lidi. Když musí vládce udělat, co je správné pro stát, občas dojde na to, že někdo to ošklivě odskáče při něčem, co je nejlepší pro celek. A Rand je král, Egwain, i když za sebou nemá žádný stát, pokud nepočítáš Tear, a jestli neudělá něco, co ublíží pár lidem, tak skončí tím, že ublíží všem."
Egwain si odfrkla. Možná to dávalo smysl, ale ještě se jí to nemuselo líbit. Lidé byli lidé, a bylo nutné je vidět jako lidi. "Je toho víc. Některé moudré umějí usměrňovat. Nevím, kolik jich je, ale předpokládám, že jich nebude zrovna málo, aspoň do určitý míry. Podle toho, co mi řekla Amys, najdou každou ženu, která v sobě má jiskřičku, do jediný." Žádné Aielanky neumíraly, když se snažily samy naučit usměrňovat, aniž by vůbec věděly, co vlastně dělají. Mezi Aielankami nebyla jediná divoženka. Muže, kteří zjistili, že mohou usměrňovat, však čekal mnohem horší osud. Odcházeli na sever do Velké Morny, a možná ještě dál, do Spálených zemí a Shayol Ghulu. "Jít zabít Temného," tak tomu říkali. Nikdo nepřežil dost dlouho, aby musel čelit šílenství. "Jak se ukázalo, Aviendha je jedna z těch, co v sobě mají tu jiskru. Myslím, že bude velice silná. Amys si to taky myslí."
"Aviendha," řekla udiveně Elain. "No ovšem. Měla jsem to vědět. Tu stejnou spřízněnost jsem cítila k Jorin, hned když jsem ji poprvé spatřila. A k tobě, když už jsme u toho."
"Jorin?"
Elain se zamračila. "Slíbila jsem, že zachovám její tajemství, a při první příležitosti to hned vybreptnu. No, ty jí a jejím sestrám určitě neuškodíš. Jorin je hledačka větru na Tanečníkovi na vlnách, Egwain. Může usměrňovat, a stejně tak ostatní hledačky větru." Rozhlédla se kolem sebe po sloupech a límec měla náhle pod bradou. Upravila si tmavý krajkový šátek, který před chvílí neměla, jenž jí zakrýval vlasy a stínil tvář. "Egwain, nesmíš to nikomu prozradit. Jorin se bojí, že je Věž bude nutit, aby se staly Aes Sedai, nebo že je bude chtít nějak ovládnout. Slíbila jsem jí, že udělám, co půjde, aby se nic takového nestalo."
"Neřeknu to," slíbila pomalu Egwain. Moudré a hledačky větru. Ženy schopné usměrňovat mezi nimi a žádná z nich nesložila tři přísahy, zpečetěné holí přísahy. Přísahy měly pomoci lidem, aby Aes Sedai věřili nebo aspoň aby se nebáli jejich moci, ale Aes Sedai se přesto musely často pohybovat potají. Moudré - a jak se byla ochotna vsadit, i hledačky větru - měly ve své společnosti významné místo. Aniž by byly vázány něčím, co mělo ostatní před nimi zabezpečit. Byla to látka k přemýšlení.
"Jsme s Nyneivou také napřed s plánem, Egwain. Jorin mě učí pracovat s počasím - nevěřila bys, jak velké prameny vzduchu dokáže splést! - a když pracujeme společně, Tanečník na vlnách se pohybuje rychleji, než kdy dokázal, a to je rychle. Za tři dny bychom měli být v Tanchiku, možná za dva, podle Coine. To je velitelka plavby, něco jako kapitán. Z Tearu nebo Tanchika je to asi deset dní. Totiž když připočítáme to, že se zastavíme na kus řeči s každou lodí Atha'an Miere, kterou potkáme. Egwain, Mořský národ si myslí, že Rand je jejich Coramoor."
"Cože?"
"Coine něco z toho, co se stalo v Tearu, špatně pochopila - například předpokládá, že teď Aes Sedai slouží Randovi. Myslely jsme s Nyneivou, že bude lepší, když jí to nebudeme vymlouvat - ale jakmile to řekla další velitelce plavby, jsou všichni ochotní tu zprávu šířit dál a sloužit Randovi. Myslím, že udělají všechno, oč je požádá."
"Přála bych si, aby byli Aielové taky tak vstřícní," povzdechla si Egwain. "Rhuark si myslí, že by ho někteří mohli odmítnout uznat, i přes Rhuidean a draky a tak. Jeden chlapík, jmenuje se Couladin, by ho podle mě určitě ve vteřině zabil, kdyby dostal šanci."
Elain udělala krok blíž. "Dohlédneš na to, aby se to nestalo." Nebyla to otázka ani žádost. V jejích modrých očích se ostře zablesklo a v ruce se jí objevila obnažená dýka.

"Udělám, co půjde. Rhuark mu dává osobní strážce."
Elain si zřejmě dýky ve své ruce všimla poprvé a trhla sebou. Čepel zmizela. "Musíš mě naučit všechno, co Amys naučí tebe, Egwain. Vyvádí mě z míry, jak se věci pořád objevují a mizejí, nebo když si náhle uvědomím, že na sobě mám úplně jiné šaty. Prostě se to stává."
"Udělám to. Až budu mít čas." Byla v Tel'aran'rhiodu už tak moc dlouho. "Elain, jestli tady nebudu, až se budeme mít příště setkat, tak si nelam hlavu. Zkusím to, ale možná nebudu moct přijít. Určitě to vyřiď taky Nyneivě. Jestli nebudu moct přijít, zkuste to další noci. Určitě se neopozdím víc než o jednu nebo dvě, tím jsem si jistá."
"Když to říkáš," odpověděla Elain. "Jistě potrvá celé týdny, než zjistíme, jestli je Liandrin a ostatní v Tanchiku nebo ne. Tom si asi myslí, že ve městě bude velký zmatek." Očima zalétla ke Callandoru, zaraženému z polovice do země. "Proč to udělal, co myslíš?" "Říkal, že to k němu připoutá Taireny. Dokud vědí, že je tady, budou vědět, že se vrátí. Možná ví, o čem to mluví. Aspoň doufám."
"Ó. Myslím... možná byl... možná se kvůli něčemu... hněval."
Egwain se na dědičku Andoru zamračila. Ta náhlá nerozhodnost se Elain vůbec nepodobala. "Hněval kvůli čemu?"
"Ó, to nic nebylo. Jen mě to tak napadlo. Egwain, než jsem odjela z Tearu, dala jsem mu dva dopisy. Víš, jak je vzal?"
"Ne, to nevím. Napsalas tam něco, co by ho mohlo rozzlobit?"
Ovšemže ne." Elain se vesele zasmála. Znělo to nuceně. Náhle měla tmavé vlněné šaty, dost silné i pro největší zimu. "Byla bych hloupá, kdybych psala dopisy, které by ho nahněvaly." Vlasy jí vstaly na hlavě mříce každý jiným směrem, jako nějaká ztřeštěná koruna. Nebyla si toho vědoma. "Přece se ho snažím přimět, aby mě miloval. Jen se ho snažím přimět, aby mě miloval. Ó, proč nemohou být muži prostí? Proč musejí pořád vyvolávat takové těžkosti? Aspoň se dostal pryč od Berelain." Vlna se znovu změnila v hedvábí, s ještě větším výstřihem než posledně, a vlasy jí spadly na ramena ve vlnách lesklých tak, že by jim mohlo hedvábí jejího šatu závidět. Zaváhala a kousla se do rtu. "Egwain? Jestli najdeš vhodnou chvilku, řekla bys mu, že jsem myslela vážně, co jsem napsala v - Egwain? Egwain!"
Něco Egwain popadlo. Srdce Kamene se ztratilo do temnoty, jako by ji někdo popadl za krk a odtáhl.
* * *
Egwain se probrala a zalapala po dechu. Srdce jí prudce bušilo. Hleděla na nízkou střechu ztemnělého stanu. Jen otevřenými stranami se dovnitř dostávalo trochu měsíčního světla. Ležela pod pokrývkami - v Pustině bylo v noci stejně zima jako ve dne horko, a ohřívadlo, z něhož byl cítit nasládlý pach hořícího trusu, nevydávalo zrovna moc tepla - pod pokrývkami právě tam, kde se uložila ke spánku. Ale co ji to odtáhlo za krk?
Náhle si uvědomila Amys sedící vedle ní se zkříženýma nohama, zahalenou ve stínech. Nezřetelný obličej moudré vypadal stejně temný a nevěštící nic dobrého, jako sama noc.
"Tos udělala ty, Amys?" zeptala se Egwain rozzlobeně. "Nemělas právo mě jenom tak odtáhnout. Jsem Aes Sedai ze zeleného adžah..." Teď jí ta lež splývala ze rtů docela snadno, "...a tys neměla právo -"
Amys ji uťala ponurým hlasem. "Za Dračí stěnou v Bílé věži jsi Aes Sedai. Tady jsi jen nevědomá žačka, hloupé dítě lezoucí do doupěte plného zmijí."
"Vím, že jsem slíbila, že v žádném případě nepůjdu do Tel'aran'rhiodu bez tebe," řekla Egwain a snažila se, aby to znělo rozumně, "ale -"
Něco ji popadlo za kotníky a zvedlo do vzduchu. Pokrývky odlétly stranou a košile se jí shrnula ke krku. Visela hlavou dolů, s obličejem ve stejné rovině jako Amys. Rozzuřeně se otevřela saidaru - a zjistila, že jí něco brání.
"Chtěla jsi jít sama," sykla Amys tiše. "Varovala jsem tě, ale tys musela jít." Oči jako by jí ve tmě zářily stále jasněji. "Aniž by sis byla vědoma toho, co tam může čekat. Ve snech jsou tvorové, kteří dokážou roztrást i to nejsmělejší srdce." Kolem očí připomínajících modré uhlíky její obličej roztál a roztáhl se. Z kůže jí vyrazily šupiny. Čelisti se jí protáhly a náhle byly plné ostrých zubů. "Tvorové, kteří žerou ta nejsmělejší srdce," zavrčela.
Egwain s řevem marně tloukla do štítu, jenž jí bránil dosáhnout na pravý zdroj. Snažila se udeřit tu hroznou tvář, toho tvora, jenž přece nemohl být Amys, ale něco ji popadlo za zápěstí a roztáhlo jí ruce,

až se nemohla pohnout, jen se, visíc ve vzduchu, třásla. Mohla jenom ječet, když se jí ty čelisti svíraly kolem hlavy.

* * *

Egwain se s řevem posadila a tiskla k sobě pokrývky. Se značným úsilím se jí podařilo zavřít ústa, ale nijak se jí nedařilo ovládnout třesavku. Byla ve stanu - nebo nebyla? A ve stínu seděla se zkříženýma nohama Amys obklopená září saidaru - nebo to nebyla ona? Egwain se zoufale otevřela pravému zdroji, a málem zavyla, když zjistila, že je opět odstíněná. Odhodila pokrývky stranou a po kolenou přelezla navršené koberce. Oběma rukama pak rozhrabala úhledně složené šaty. Měla u pasu nůž. Kde je? Kde? Tady!

"Sedni si," řekla Amys zatrpkle, "než tě nacpu párou. Ta chuť by se ti nelíbila."

Egwain se otočila na kolenou a krátký nůž držela oběma rukama. Kdyby tolik netiskla rukojeť nože, třásly by se jí. "Jsi to tentokrát opravdu ty?"

"Jsem to já, teď i tehdy. Důkladné lekce jsou ty nejlepší lekce. Hodláš mě snad bodnout?"

Egwain váhavě vrátila nůž do pochvy. "Nemáš právo -"

"Mám všechna práva! Dala jsi mi své slovo. Nevěděla jsem, že Aes Sedai můžou lhát. Jestli tě mám učit, musím vědět, že uděláš, co ti řeknu. Nebudu se dívat, jak si jedna z mých žaček sama podřezává hrdlo!"

Amys si povzdechla. Záře kolem ní zmizela a stejně tak přehrada mezi Egwain a saidarem. "Už jsem tě déle nedokázala odříznout. Jsi mnohem silnější než já. V jediné síle jsi silnější. Skoro jsi můj štít prorazila. Ale jestli nedokážeš držet své slovo, tak nevím, jestli tě chci učit."

"Budu držet slovo, Amys. Slibuju, že budu. Ale musím se scházet se svýma kamarádkama, tam, v Tel'aran'rhiodu. Jim jsem to taky slíbila. Amys, mohly by potřebovat mou pomoc, mou radu." Amysinu tvář ve tmě sice tak dobře nerozeznávala, ale neviděla, že by výraz moudré nějak změkl. "Prosím, Amys. Už jsi mě toho tolik naučila. Myslím, že je teď dokážu najít, ať jsou kdekoliv. Prosím, nebraň mi, když se toho musím ještě tolik naučit. Ať chceš po mně cokoliv, já to udělám."

"Zapleť si vlasy," řekla Amys odměřeným tónem.

"Vlasy?" zeptala se Egwain nejistě. Sice ji to nijak neobtěžovalo, ale proč to měla dělat? Teď je nosila rozpuštěné, spadaly jí pod ramena, ale nebylo to tak dávno, co skoro pukla pýchou, když jí ženský kroužek u nich doma sdělil, že je dost stará, aby si mohla zaplést vlasy do copu, jaký doteď nosila Nyneiva. Ve Dvouříčí cop znamenal, že je dívka dost stará, aby byla považována za ženu.

"Do copů nad ušima." Amysin tón byl pořád tvrdý jako kámen. "Jestli nemáš stuhy, co by sis vpletla do vlasů, tak ti nějaké dám. Tak u nás nosí vlasy jenom malé holky. Dívky příliš mladé, aby je bylo možné brát za slovo. Až mi dokážeš, že dovedeš držet své slovo, můžeš je tak přestat nosit. Ale jestli mi ještě jednou zalžeš, donutím tě, aby sis ustřihla sukně jako malá holka, a najdu ti panenku, kterou budeš nosit. Až se rozhodneš, že se budeš chovat jako dospělá žena, budu s tebou jako s dospělou ženou zacházet. Buď s tím budeš souhlasit, nebo tě už nebudu učit."

"Souhlasím, jestli mě doprovodíš, až se budu muset sejít -"

"Dej mi slovo, Aes Sedai! S dětmi já dohody neuzavírám, ani s těmi, kteří neumějí držet slovo. Uděláš, co říkám, přijmeš, co se ti rozhodnu dát, a nic víc. Nebo odejdi a nechej se klidně zabít. V tom - ti - já - pomáhat - nebudu!"

Egwain byla ráda, že je ve stanu tma. Zakryla její zlobné zamračení. Přece dala své slovo, ale bylo to tak strašně nespravedlivé. Randa se nikdo nesnažil omezovat hloupými pravidly. No, s ním to možná bylo jiné. Nebyla si vůbec jistá, jestli by chtěla vyměnit Amysina nařízení za Couladinovo přání prohnat jí tělem při první vhodné příležitosti oštěp. Mat by se rozhodně nesmířil s pravidly jiných lidí. Ale ať ta'veren nebo ne, Mat se neměl co učit. On musel jedině existovat. Nejspíš by se odmítl čemukoliv učit, i kdyby dostal příležitost, leda by to mělo něco společného s hraním nebo šaškováním. Ona se chtěla učit. Občas jí to připadalo jako neuhasitelná žízeň. Ať toho přijala, kolik chtěla, stále ji nedokázala uhasit. To ale pořád neznamenalo, že to bylo spravedlivé. Tak to prostě v životě chodí, pomyslela si lítostivě.

"Souhlasím," řekla. "Udělám, co říkáš, přijmu, co mi dáš, a nic víc."

"Dobrá." Po dlouhé odmlce, jako by se chtěla přesvědčit, jestli snad Egwain nehodlá ještě něco dodat - Egwain však moudře držela jazyk za zuby - Amys dodala: "Hodlám na tebe být tvrdá, Egwain, ale ne bez důvodu. To, že si myslíš, že jsem tě už hodně naučila, mi jen ukazuje, jak málo do začátku znáš. Máš pro

snění velké nadání. Jednoho dne nejspíš předčíš všechny z nás. Ale jestli se nenaučíš, co tě můžu naučit - co tě my čtyři dokážeme naučit - nejspíš svoje nadání nikdy plně nerozvineš. Z největší pravděpodobnosti nebudeš žít dost dlouho, abys je mohla rozvíjet."
"Zkusím to, Amys." Měla dojem, že se jí podařilo dobře napodobit poddajnost. Proč ta žena neřekne, co chce slyšet? Jestli Egwain nemůže jít do Tel'aran'rhiodu sama, tak musí jít Amys s ní, až půjde příště za Elain. Nebo by to příště mohla být Nyneiva.
"Dobrá. Chceš ještě něco říct?"
"Ne, Amys."
Odmlka byla tentokrát delší. Egwain čekala, jak nejtrpělivěji dokázala, s rukama složenýma v klíně.
"Takže když chceš, dokážeš své požadavky udržet na uzdě," poznamenala Amys nakonec, "i když se přitom třeseš jako koza se svrabem. Nebo jsem špatně pochopila příčinu? Můžu ti dát nějaké mazání. Ne? No dobrá. Až se budeš muset sejít se svými přáteli, doprovodím tě."
"Děkuju ti," řekla Egwain uctivě. Koza se svrabem, to určitě!
"Pro případ, žes neposlouchala, když jsem ti to říkala poprvé, tak výuka nebude ani snadná, ani rychlá. Myslíš, žes v posledních dnech pracovala. Připrav se tomu teď věnovat skutečný čas a námahu."
"Amys, naučím se, kolik mě toho dokážeš naučit, a budu pracovat tak tvrdě, jak budeš chtít, ale je tu Rand a temní druzi... Čas k učení může být moc drahý, a já můžu mít prázdný váček."
"Já vím," řekla Amys unaveně. "On už má potíže i tak. Pojď. Už jsme těmito dětinskostmi promarnily dost času. Teď musíme probrat nějaké ženské záležitosti. Pojď. Ostatní čekají."
Egwain si poprvé uvědomila, že Moirainino lůžko je prázdné. Natáhla se pro šaty, ale Amys řekla: "To nebude potřeba. Půjdeme jenom kousek. Zabal se do pokrývky a pojď. Už jsem dneska v noci pro Randa al'Thora udělala hodně velký kus práce, a musím udělat víc, až skončíme."
Egwain si pochybovačně ovinula pokrývku kolem ramen a následovala starší ženu do noci. Byla zima. Naskočila jí husí kůže, jak bosky poskakovala po kamenité půdě, která jí připadala skoro jako led. Po žáru, jenž panoval ve dne, jí noc připadala stejně mrazivá jako srdce zimy ve Dvouříčí. Dech se jí kousek od úst měnil v opar, jejž okamžitě pohltil okolní vzduch. Ať studený nebo rozpálený, vzduch byl pořád stejně suchý.
Na konci tábora moudrých stál malý stan, který ještě neviděla. Byl nízký jako ostatní, ale všechny stěny byly pevně přikolíkované k zemi. K jejímu překvapení si Amys začala svlékat šaty a jí pokynula, aby učinila to samé. Egwain stiskla zuby, aby jí necvakaly, a pomalu následovala Amysina příkladu. Když tu Aielanka stála nahá jako při zrození, vůbec nevypadala, že na ni noční chlad působí. Zhluboka se nadechla a poplácala se po pažích, než se konečně sklonila a vstoupila do stanu. Egwain se okamžitě vrhla za ní.
Vlhké vedro ji zasáhlo jako klacek mezi oči. Ze všech pórů se jí vyřinul pot.
Moirain již byla ve stanu, stejně jako ostatní moudré a Aviendha, všechny nahé a zpocené, seděly kolem velkého železného kotle po okraj plného rozpálených kamenů. Z kotle i kamenů vyzařoval žár. Aes Sedai vypadala, že se již téměř vzpamatovala ze svého zážitku, i když kolem očí měla kůži napjatou, což dříve nebylo.
Když si Egwain opatrně hledala místo, kam usednout - tady nebyly vrstvy koberců, jen kamenitá půda - Aviendha nabrala do dlaně vodu z menšího kotlíku vedle sebe a hodila ji do většího. Voda se okamžitě se sykotem změnila v páru, aniž by na kamenech zanechala aspoň vlhké skvrny. Aviendha se tvářila kysele. Egwain věděla, jak se cítí. Novicky ve Věži měly také své povinnosti. Nebyla si jistá, jestli víc nenáviděla drhnutí podlah nebo nádobí v kuchyni. Tento úkol však zdaleka nevypadal tak obtížně.
"Musíme si promluvit o tom, co uděláme s Randem al'Thorem," prohlásila Bair, když se usadila i Amys.
"Co s ním uděláte?" vyjekla poplašeně Egwain. "Má přece znamení. On je ten, kterýho jste hledali."
"To on je," pravila ponuře Melain a odhrnula si z mokrého obličeje pramen rudozlatých vlasů. "Musíme zařídit, aby jeho příchod přežilo co nejvíc z našich lidí."
"A stejně důležité je," dodávala Seana, "abychom zajistily, že přežije i naplnění zbytku proroctví." Melain se na ni zlostně zamračila a Seana trpělivým tónem připojila: "Jinak nepřežije nikdo z nás."
"Rhuark říkal, že mu pošle několik Jindů jako tělesnou stráž," řekla Egwain pomalu. "Copak změnil názor?"

Amys zavrtěla hlavou. "To nezměnil. Rand al'Thor spí ve stanu Jindů a stovka mužů bdí, aby dohlédla na to, že se i probudí. Ale muži často vidí věci jinak než my. Rhuark ho bude následovat, možná mu i odporovat ve věcech, které bude považovat za špatné, ale nepokusí se ho vést."
"Ty si myslíš, že potřebuje vedení?" Moirain při tom prohlášení zvedla obočí, ale Egwain si jí nevšímala. "Zatím udělal, co musel, bez toho, aby ho někdo vedl."
"Rand al'Thor nezná naše způsoby," opáčila Amys. "Může udělat stovku chyb, které proti němu obrátí náčelníka nebo celý kmen, chyb, díky nimž bude vypadat jako mokřiňan místo Toho, kdo přichází s úsvitem. Můj manžel je dobrý muž a skvělý náčelník, ale neumí mluvit o míru, není cvičený, aby vedl rozzlobené muže k tomu, aby zarazili oštěpy do země. Musíme mít u Randa al'Thora někoho, kdo mu dokáže zašeptat do ucha, když to bude vypadat, že hodlá učinit špatný krok." Pokynula Aviendze, aby na rozpálené kameny nalila další vodu. Žena poslechla s mrzutým půvabem.
"A musíme ho hlídat," vložila se do hovoru ostře Melain. "Musíme nějak zjistit, co hodlá udělat, dřív, než to udělá. Naplnění rhuideanského proroctví se započalo - nelze to zastavit před koncem, ať tak nebo tak - ale chci dohlédnout na to, aby přežilo co nejvíc našich lidí. Jak se to dá zařídit, záleží na tom, co má Rand al'Thor v úmyslu."
Bair se naklonila směrem k Egwain. Vypadala jen kost a kůže. "Ty ho znáš od dětství. Svěří se ti?"
"Pochybuju," řekla jí Egwain. "Už mi nevěří tak jako dřív." Pohledu na Moirain se vyhnula.
"Řekla by nám, kdyby se jí svěřil?" chtěla vědět Melain. "Nechci tu vyvolávat hněv, ale Egwain a Moirain jsou Aes Sedai. Jejich cíle nemusejí být stejné jako naše."
"Kdysi jsme Aes Sedai sloužili," pravila prostě Bair. "Tenkrát jsme je zklamali. Možná jim máme sloužit znovu." Melain se zarděla, jak byla na rozpacích.
Moirain však nedávala najevo, že by si toho všimla, vlastně ani to, že slyšela, co ta žena říkala předtím. Až na napětí v koutcích očí vypadala chladná jako led. "Pomohu vám, pokud budu moci," pravila studeně, "ale na Randa nemám příliš velký vliv. Prozatím jsou vlny ve vzoru jen jeho dílem."
"Tak ho musíme dobře sledovat a doufat," povzdechla si Bair. "Aviendho, každé ráno se sejdeš s Randem al'Thorem, až se probudí, a neopustíš ho, dokud se na noc neuloží do pokrývek. Budeš se ho držet, jako bys byla vlasem na jeho hlavě. Tvůj výcvik bude, jak se obávám, pokračovat, jak jen to zvládneme. Bude to pro tebe zátěž, dělat obě věci zároveň, ale nelze se tomu vyhnout. Když s ním budeš mluvit - a zvlášť poslouchat, co říká - neměla bys mít potíže zůstat u něj dost blízko. Jen málokterý muž by poslal pryč hezkou mladou ženu, která mu naslouchá. Třeba mu něco uklouzne."
Aviendha tuhla při každém jejím slově. Když Bair domluvila, Aviendha si odplivla: "To neudělám!" Nyní nastalo smrtelné ticho. Všechny ženy na ni upřely oči, ale ona jejich pohledy vzdorně opětovala.
"Neuděláš?" prohodila Bair tiše. "Neuděláš." Zřejmě to zvláštní slovo zkoumala ze všech stran.
"Aviendho," promluvila laskavě Egwain, "nikdo tě nežádá, abys zradila Elain, jen s ním musíš mluvit."
Pokud něco, tak bývalá Děva oštěpu vypadala ještě dychtivější najít si nějakou zbraň.
"Tohle je disciplína, které se teď Děvy učí?" vyjela ostře Amys. "Pokud ano, tak zjistíš, že naše výuka je tvrdší. Pokud tu je nějaký důvod, proč nemůžeš zůstat u Randa al'Thora, tak ho řekni." Aviendžin vzdor se na okamžik zachvěl a ona cosi neslyšitelně zabručela. Do Amysina hlasu se vkradlo ostří. "Povídám mluv!"
"Nemám ho ráda!" vybuchla Aviendha. "Nenávidím ho! Nenávidím!" Kdyby ji byla Egwain neznala lépe, byla by si myslela, že má slzy na krajíčku. Ta slova ji však šokovala. Aviendha to přece nemohla myslet vážně.
"My tě nežádáme, abys ho milovala, ani aby sis ho brala do postele," pronesla jedovatě Seana. "My ti říkáme, abys tomu muži naslouchala, a ty poslechneš!"
"Dětinskost!" odfrkla si Amys. "Jaké mladé ženy se to teď rodí? Copak už nikdo nedospívá?"
Bair a Melain byly ještě ostřejší, starší žena Aviendze vyhrožovala, že ji přiváže na Randova koně místo sedla - a znělo to, jako by to myslela naprosto vážně - a Melain navrhla, že by Aviendha mohla místo spánku strávit noc tím, že bude kopat díry a házet do nich to, co se jí vysype z hlavy. Egwain si uvědomila, že ty hrozby nemají Aviendhu přesvědčit. Tyto ženy očekávaly, že je každý uposlechne, a hodlaly dohlédnout na to, aby tomu tak bylo. Každá zbytečná práce, kterou si teď Aviendha vysloužíí, bude trestem za její umíněnost. Ta umíněnost teď zřejmě povolovala, když se na ni upíraly čtyři páry očí

moudrých - teď Aviendha zaujala obranné postavení a krčila se na kolenou - ale držela se.
Egwain se naklonila a položila Aviendze ruku na rameno. "Řekla jsi mi, že jsme skoro sestry, a já myslím, že jsme. Uděláš to pro mě? Ber to tak, že ho hlídáš pro Elain. Ji ráda máš, to vím. Můžeš mu vyřídit, že to, co napsala v těch dopisech, myslela vážně. To moc rád uslyší."
Aviendze se křečovitě stáhl obličej. "Udělám to," řekla a uvolnila svaly. "Budu ho hlídat pro Elain. Pro Elain."
Amys se otřásla. "Hloupost. Budeš ho hlídat, protože jsme ti to řekly, děvče. Jestli si myslíš, že máš jiný důvod, tak zjistíš, že ses ošklivě zmýlila. Víc vody. Pára už skoro zmizela."
Aviendha vylila další vodu na kameny tak prudce, jako by házela oštěpem. Egwain byla ráda, že se jí vrátila odvaha, ale v duchu si říkala, že Aviendhu upozorní, až budou samy. Odvaha byla sama o sobě moc dobrá věc, ale existovaly ženy - například tyto čtyři moudré a třeba Siuan Sanche - při jednání s nimiž vám zdravý rozum říkal, že musíte svou odvahu ovládat. Na ženský kroužek jste mohli křičet třeba celý den, a přesto jste nakonec stejně udělali to, co chtěly ženy, a ještě jste si přáli, abyste radši drželi pusu zavřenou.
"Teď když se to vyřešilo," pravila Bair, "tak si aspoň užijeme trochu té páry v tichu, dokud ještě můžeme. Některé z nás toho dnes v noci ještě musí hodně udělat, jestli máme pro Randa al'Thora zařídit to setkání v Alcair Dalu."
"Muži si vždycky najdou nějaký způsob, jak přinutit ženy pracovat," prohlásila Amys. "Proč by to mělo být s Randem al'Thorem jiné?"
Ve stanu se rozhostilo naprosté ticho, jen občas se ozvalo zasyčení, když Aviendha hodila další vodu na rozpálené kameny. Moudré seděly s rukama na kolenou a zhluboka dýchaly. Bylo to vlastně docela příjemné, velmi uklidňující, to vlhké horko, očistný pocit potu na kůži. Egwain si řekla, že za tohle stojí obětovat trochu spánku.
Moirain však uvolněně nevypadala. Hleděla do kotle, z něhož stoupala pára, jako by viděla něco jiného, něco velmi daleko.
"Bylo to zlý?" zeptala se Egwain tiše, aby nevyrušila moudré. "Totiž v Rhuideanu?" Aviendha prudce zvedla hlavu, ale neřekla nic.
"Vzpomínky vyblednou," řekla Moirain stejně tiše. Nicméně se dál dívala kamsi do dálky a její hlas zněl dost mrazivě, aby skoro vyhnal všechno teplo ze stanu. "Většina je pryč. Něco jsem už znala. Jiné... Kolo tká, jak si kolo přeje, a my jsme jenom vlákna ve vzoru. Obětovala jsem život, abych našla Draka Znovuzrozeného, abych našla Randa, a připravila ho na Poslední bitvu. Dohlédnu na to, aby tomu tak bylo, bez ohledu na cenu. Nic a nikdo nemůže být důležitější než tohle."
Egwain se zachvěla i přes to, jak byla zpocená, a zavřela oči. Aes Sedai nepotřebovala utěšit. Byla jako kus ledu, ne jako žena. Egwain se snažila znovu zachytit ten příjemný pocit. Tušila, že v nadcházejících dnech jich bude málo a budou od sebe vzdáleny.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Svedení z cesty

Aielové zrušili tábor brzy ráno a Rhuidean opustili, když ještě slunce, zatím ne příliš žhavé, ostře osvětlovalo siluety vzdálených hor. Tři oddíly se vinuly kolem Chaendaeru a dolů, na drsnou náhorní plošinu občas přerušenou kopci, vysokými kamennými věžemi a pahorky s plochým vrškem, šedé a hnědé a všechny odstíny mezi tím, některé s dlouhými pásy červené a okrové. Jak šli na severozápad, nad plošinu se občas zvedalo dost velké, přírodou vytvořené okno, či mohutné kamenné desky nemožně balancovaly, na věky upoutané na pokraji pádu. Kam se Rand podíval, tam se v dálce zvedala nějaká zubatá hora. - Tady, na místě zvaném Aielská pustina, jako by se nahromadily všechny trosky způsobené Rozbitím světa. Tam, kde se nerozkládal rozpukaný jíl, žlutý a hnědý a něco mezi tím, bylo našedlé kamení, a všude byly vyschlé žleby a jámy. Roztroušené rostlinstvo bylo řídké, nízké trnité keře a bezlisté stonky s ostny. Pár květů, bílých, červených či žlutých, bylo ve své osamělosti překvapivě krásných. Občas zemi pokrýval pás trávy a zřídka se objevil pokřivený strom, který měl nejspíš taky trny. Ve srovnání s Chaendaerem a údolím Rhuideanu to tu vypadalo skoro šťavnatě. Vzduch byl tak čistý a země tak jalová, že Rand dohlédl na celé míle daleko.

Vzduch však nebyl o nic vlhčí a žár byl stejně neúprosný. Slunce viselo vysoko na obloze jako hrouda roztaveného zlata. Rand si kolem hlavy ovinul šufu ve snaze chránit se před sluncem, a často pil z měchu, který visel Jeade'enovi na sedle. Zvláštní bylo, že mu kabátec zjevně pomáhal. Nepotil se o nic méně, ale košile mu pod rudým suknem zůstávala vlhká, takže ho trochu chladila. Mat použil pruh látky, aby si mohl na hlavu připevnit velký bílý kapesník jako nějakou podivnou čapku, která mu visela až na krk, a neustále si před žárem stínil oči. Oštěp s mečem označený krkavci držel jako kopí, s patkou opřenou o třmen.

Jejich oddíl tvořilo asi čtyři sta Jindů. Rand a Mat jeli v čele vedle Rhuarka a Heirna. Aielové šli samozřejmě pěšky, i když stany a něco z toho, co naloupili v Tearu, se vezlo na nákladních mezcích a koních. Značná část jindských Děv šla vepředu ve větších rozestupech jako zvědové a Kamenní Psi se drželi zpátky jako zadní stráž. Hlavní oddíl se ježil oštěpy a luky s nasazenými šípy. Všichni Jindové se pozorně rozhlíželi po okolí. Rhuideanský mír sice měl trvat do doby, než se ti, kteří odešli na Chaendaer, vrátí domů, ale jak Rhuark Randovi vysvětlil, občas docházelo k omylům, a ani omluvy, ani cena krve nevyvedou mrtvé z jejich hrobů. Rhuark si zřejmě myslel, že by k omylu mohlo dojít zvláště nyní, částečně určitě kvůli oddílu Shaidů.

Území kmene Shaidů leželo těsně za územím Jindo Taardadů, stejným směrem od Chaendaeru, a Shaidové teď šli vlastně stejným směrem jako Jindové, asi o čtvrt míle dál. Podle Rhuarka by měl Couladin počkat ještě jeden den, jestli se jeho bratr nevrátí. To, že Rand viděl Muradina poté, co si ten vydloubl oči, neznamenalo žádný rozdíl. Deset dní byl určený čas. Odejít dřív znamenalo opustit toho, kdo do Rhuideanu vstoupil. Přesto Couladin nechal Shaidy složit stany, jakmile uviděl, že Jindové nakládají svá zvířata. Shaidové teď šli vedle Jindů, s vlastními zvědy a zadní stráží, a zdánlivě si Jindů nevšímali, ale prostor mezi nimi se nikdy nezvětšil dál než na tři sta kroků. Rozhodl-li se muž získat označení za náčelníka kmene, bylo obvyklé mít u toho svědky z půl tuctu větších klanů, a Couladinovi lidé byli nad Jindy v přesile nejméně dva na jednoho. Rand tušil, že třetí oddíl, v půli cesty mezi Shaidy a Taardady, byl jediný důvod, proč se mezera náhle a násilně nezmenšila.

Moudré šly tak jako ostatní Aielové, včetně těch zvláštních, bíle oděných mužů a žen, které Rhuark nazýval gai'šainové, kteří vedli nákladní koně. Nebyli to přesně řečeno sluhové, ale Rand si nebyl jist, jestli skutečně pochopil Rhuarkovo vysvětlování ohledně cti, závazků a zajetí. Heirn mluvil ještě zmateněji, jako by si dával práci a vysvětloval, proč je voda mokrá. Moirain, Egwain a Lan jeli s moudrými, nebo alespoň obě ženy, protože strážce vedl svého válečného hřebce kousek stranou směrem k Shaidům a sledoval je stejně pozorně jako okolní krajinu. Moirain či Egwain, nebo obě dvě, občas na chvíli slezly z koní a šly pěšky, rozmlouvajíce s moudrými. Rand by byl dal poslední groš, aby slyšel, co si říkají. Často se totiž dívaly jeho směrem, vrhaly po něm kradmé pohledy, jichž si bezpochyby neměl

všimnout. Z nějakého důvodu měla Egwain vlasy zapletené do dvou copů propletených červenou stužkou jako nevěsta. Rand netušil proč. Před odjezdem z Chaendaeru se o nich zmínil - jen zmínil - a ona mu málem utrhla hlavu.
"Elain je žena pro tebe."
Zmateně se podíval dolů na Aviendhu. Do modrozelených očí se jí zase vrátil vyzývavý pohled, ale přes něj byla stále vidět silná nechuť k jeho osobě. Když se ráno probudil, Aviendha na něj čekala před stanem, a od té doby se od něj nevzdálila dál než na tři kroky. Bylo jasné, že ji moudré poslaly jako špeha, a on to neměl poznat. Byla hezká, a ony ho pokládaly za dost velkého troubu, aby to neprohlédl. To byl také nepochybně důvod, proč teď na sobě měla sukně a kromě malého nože u pasu neměla jinou zbraň. Ženy si zřejmě myslely, že muži jsou dost jednoduší. Když na to přišlo, tak žádný z Aielů nekomentoval její změnu v oblékání, ale dokonce i Rhuark se vyhýbal delšímu pohledu na ni. Nejspíš věděli, proč tu je, nebo aspoň tušili, co mají moudré v plánu, a nechtěli o tom mluvit.
Rhuidean. Stále nevěděl, proč tam chodila. Rhuark jen zamumlal něco o "ženských záležitostech", a očividně se o ní nehodlal dál vybavovat. Vzhledem k tomu, jak se na Randa lepila, to znamenalo, že se o ní vůbec nemůže bavit. Náčelník kmene teď poslouchal, i Heirn a všichni Jindové na doslech. U Aielů se to občas těžko poznávalo, ale Rand měl dojem, že teď vypadají pobaveně. Mat si tiše pohvizdoval a nápadně se díval všude jinde než na ně dva. Přes to všechno to bylo poprvé, co na něj za celý den promluvila.
"Co tím myslíš?"
Bachraté sukně jí nijak nebránily v pohybu, když kráčela po Jeade'enově boku. Ne, ne kráčela. Kradla se. Kdyby byla kočka, byla by mrskala ocasem. "Elain je mokřiňanka, tvůj vlastní druh." Nadutě pohodila hlavou. Krátký ohon, který aielští válečníci nosili na temeni, byl také pryč. Složený šátek, který měla kolem spánků, jí skoro zakrýval vlasy. "Přesně žena pro tebe. Copak není krásná? Má rovná záda, silné a pružné údy, oči modré jako safíry a rty plné jako kvítky slivoně. Vlasy má jako utkané ze zlata, hebká a plná ňadra. Boky má -"
Rand ji zoufale zarazil. Tváře mu hořely. "Vím, že je hezká. Co to děláš?"
"Popisuju ji." Aviendha se na něj zamračila. "Viděl jsi ji v lázni? Není nutné, abych ti ji popisovala, pokud jsi ji viděl -"
"Já ji neviděl!" Přál si, aby nemluvil tak dušené. Rhuark a ostatní opravdu poslouchali s výrazy tak prázdnými, že se prostě museli skvěle bavit. Mat koulel očima v otevřeném poťouchlém šklebu.
Aielanka jen pokrčila rameny a upravila si šátek. "Měla to zařídit sama. Ale já jsem ji viděla a já se budu chovat jako její skoro sestra." Důraz zřejmě znamenal, že jeho "skoro sestra" by byla mohla udělat to samé. Aielské zvyky byly zvláštní, ale tohle bylo šílené! "Její boky -"
"Přestaň s tím!"
Aviendha se na něj úkosem podívala. "Ona je žena pro tebe. Elain ti položila srdce k nohám jako svatební věneček. Myslíš, že v Tearském Kameni byl někdo, kdo to neví?"
"Nechci se bavit o Elain," sdělil jí pevně. Rozhodně ne, jestli hodlala pokračovat tak, jak začala. Z toho pomyšlení mu znovu zahořel obličej. Té ženské bylo zřejmě úplně jedno, co říkala, nebo kdo to slyšel!
"To je dobře, že se červenáš, když jsi ji odvrhl poté, co ti odhalila své srdce." Aviendžin hlas byl tvrdý a opovržlivý. "Dva dopisy ti napsala a v nich odhalila vše, jako by se svlékla pod střechou tvé matky. Tys ji tahal do temných koutů, abys ji mohl políbit, a pak jsi ji zavrhl. Každé slovo v těch dopisech myslela vážně, Rande al'Thore! Egwain mi to řekla. Myslela vážně každé slovo. Co s ní hodláš udělat, mokřiňane?"
Rand si prohrábl vlasy a musel si upravit šufu. Elain že myslela vážně každé slovo? V obou dopisech? To bylo zhola nemožné. Jeden druhému odporoval téměř doslova! Náhle sebou trhl. Egwain že jí to řekla? O Elaininých dopisech? Copak ženy tyhle věci probírají mezi sebou? Copak mezi sebou plánují, jak muže nejlépe zmást?
Zjistil, že mu chybí Min. S Min si nikdy nepřipadal jako hlupák. No, rozhodně ne víc než jednou nebo dvakrát. A nikdy ho neurážela. No, jen když ho párkrát nazvala "ovčákem". Ale s ní se cítil příjemně, zvláštním způsobem v bezpečí. Nikdy z něj nedělala naprostého hlupáka jako Elain a Aviendha.
Jeho mlčení Aielanku zřejmě podráždilo ještě víc, jako by to bylo vůbec možné. Cosi si pro sebe

zavrčela a dusala vedle něj, jako by chtěla něco zadupat do země. Snad tucetkrát si upravila loktuši na ramenou. Nakonec přestala bručet. Místo toho na něj upřela zrak. Dívala se jako sup. Rand nechápal, jak to, že nezakopne a nespadne.
"Proč se na mě tak díváš?" chtěl vědět.
"Poslouchám, Rande alThore, jelikož sis přál, abych mlčela." Usmála se se zaťatými zuby. "Copak se ti nelíbí, když tě poslouchám?"
Rand se podíval přes ni na Mata, který potřásal hlavou. Ženy prostě byly nepochopitelné. Rand se snažil uvažovat o tom, co leží před ním, ale přišlo mu to zatěžko, když na něj Aviendha pořád tak civěla. Měla by moc hezké oči, kdyby nebyly plné zášti, ale on si přál, aby se dívala na něco jiného.
* * *
Mat si zastínil oči před sluneční září a dělal co mohl, aby se vyhnul pohledu na Randa a Aielanku dusající mezi jejich koňmi. Nechápal, proč ji Rand snáší. Aviendha byla jistě docela hezká - vlastně víc než jen hezká, teď, když na sobě měla oděv, jenž připomínal slušné šaty - ale jazyk měla jako zmije a náturu tak prudkou, že vedle ní Nyneiva vypadala poddajně. Mat byl rád, že ji má na krku Rand a ne on.
Stáhl si šátek z hlavy, otřel si pot z obličeje a pak si ho uvázal zpátky. Žár a slunce, které mu neustále svítilo do očí, ho začínaly unavovat. Existovalo vůbec v téhle zemi něco takového jako stín? Pot ho pálil v ranách. Včera v noci odmítl léčení, když ho Moirain vzbudila poté, co se mu konečně podařilo usnout. Pár škrábanců nebyla vysoká cena, když se vám podařilo vyhnout působení jediné síly, a bolesti hlavy ho zbavil ten odporně chutnající čaj moudrých. No, aspoň trochu. A s tím, co mu jinak dělalo starosti, Moirain stejně nejspíš nemohla nic udělat, a on jí o tom stejně nehodlal vykládat dřív, než to pochopí sám. Pokud jí to vůbec řekne. Nechtěl na to dokonce ani myslet.
Moirain a moudré ho pozorovaly. Předpokládal, že vlastně pozorují Randa, ale pocit to byl stejný. Kupodivu moudrá se zlatými vlasy, Melain, vyšplhala na Aldíb a neobratně se vezla za Moirain, které se držela kolem pasu, zatímco spolu rozmlouvaly. Mat netušil, že Aielové vůbec jezdí na koních. Byla to moc hezká žena, ta Melain, s divokýma zelenýma očima. Až na to, samozřejmě, že uměla usměrňovat. Muž musel být naprostý pitomec, aby se zapletl s někým takovým. Mat si poposedl v sedle a připomněl si, že mu nezáleží na tom, co Aielové dělají.
Byl jsem v Rhuideanu. Udělal jsem, co ti hadí lidi říkali, že musím udělat. A co z toho měl? Tenhle zatracený oštěp, stříbrný medailonek a... Teď můžu odejít. Jestli mám aspoň trochu zdravého rozumu, tak půjdu.
Mohl odejít. Zkusit si najít vlastní cestu z Pustiny - dřív, než zemře žízní nebo na úžeh. Mohl odejít, pokud ho Rand stále nepřitahuje, nedrží ho u sebe. Nejsnazší způsob, jak to zjistit, byl prostě zkusit odejít. Zadíval se na pustou krajinu a zašklebil se. Zvedl se vítr - bylo to, jako by vanul z rozpálené pece - a přes rozpukanou půdu hnal malé víry žlutého prachu. V žáru se vzdálené hory chvěly. Možná bude lepší ještě chvíli zůstat s Randem.
Jedna z Děv, která byla na zvědech vepředu, se klusem vrátila a srovnala krok s Rhuarkem, hovořic tak, aby to slyšel jen on. Když domluvila, bleskla po Matovi úsměvem, a on začal rychle vytahovat bodláčí z Okovy hřívy. Pamatoval si na ni až moc dobře. Rusovláska se jmenovala Dorindha a byla asi v Egwainině věku. Dorindha byla jednou z těch, které ho umluvily, aby zkusil hrát Dívčinu hubičku. Ne že by se jí nechtěl nebo nemohl podívat do očí, to tedy rozhodně ne. Vybrat koni z hřívy bodláčí a tak bylo prostě stejně důležité.
"Formani," oznámil Rhuark, když Dorindha odběhla směrem, z něhož předtím přišla. "Formanské vozy, a míří tímto směrem." Neznělo to nadšeně.
Matovi se však výrazně zlepšila nálada. Forman mohl znamenat cestu pryč. Jestli nějaký chlapík zná cestu dovnitř, musí znát i cestu ven. Napadlo ho, jestli Rand tuší, o čem právě uvažuje. Jeho tvář byla stejně bezvýrazná, jako by byl rodilý Aiel.
Aielové trochu zrychlili krok - Couladinovi lidé Jindy a moudré bez nejmenšího váhání napodobili. Jejich zvědové jim nejspíš donesli úplně stejnou zprávu - a posléze natolik, že koně museli téměř klusat. Slunce Aielům vůbec nedělalo potíže, dokonce ani gai'šainům v jejich bílých hávech. Prostě plynuli přes rozlámanou zemi.
Po necelých dvou mílích cesty se na dohled objevily povozy. Bylo jich na půldruhého tuctu, roztažených

do kolony. Na všech bylo vidět, že mají za sebou tvrdou cestu, a všude byla přivázána náhradní kola. I přes plášť nažloutlého prachu vypadaly první dva vozy jako bíle namalované truhlice na kolech, jako malé domky, až po dřevěné schůdky vzadu a kovové komíny od pícek trčící ze střechy. Poslední tři, tažené dvacetispřežím mul, vypadaly jen jako velké sudy, také bílé, a bezpochyby byly plné vody. Vozy mezi tím by ve Dvouříčí klidně prošly jako formanské povozy, s vysokými obitými koly a řinčícími svazky hrnců a věcmi ve velkých síťových pytlech přivázaných na vysokých plachtách, jež byly nataženy přes kovové obruče.

Vozkové přitáhli otěže, jakmile zahlédli Aiely, a počkali, než k nim všechny tři oddíly doběhly. Mohutný muž ve světle šedém plášti a tmavém klobouku se širokou krempou slezl z vedoucího vozu a čekal na ně. Občas si sundal klobouk a otřel si čelo velkým bílým kapesníkem. Byl-li nervózní, když se díval, jak se k němu blíží patnáct set Aielů, Mat mu to rozhodně nedával za vinu. Zvláštní však byl výraz Aielů kolem Mata. Rhuark, klusající před Randovým koněm, vypadal zachmuřeně a před Heirnovým výrazem by mohla i skála puknout.

"To nechápu," řekl Mat. "Vypadáte, jako byste chtěli někoho zabít." To by mu rozhodně zhatilo veškeré naděje. "Myslel jsem, že vy Aielové necháváte do Pustiny vstoupit tři druhy lidí: formany, kejklíře a Kočovný lid."

"Formani a kejklíři jsou vítáni," odpověděl stroze Heirn. Pokud tohle znamenalo být vítán, tak Mat nechtěl vidět Aiely, když někoho nevidí rádi.

"A co Kočovný lid?" zeptal se zvědavě. Když Heirn mlčel, Mat dodal: "Cikáni? Tuatha'ani?" - Výraz klanového náčelníka ještě ztvrdl, než obrátil oči zpátky k vozům. Aviendha na Mata vrhla pohled, jako by byl úplný trouba.

Rand pobídl Jeade'ena blíž k Okovi. "Já bych se o Cikánech před nimi nezmiňoval, kdybych byl tebou," radil Matovi tichým hlasem. "To je... citlivý předmět."

"Když to říkáš." Proč byli Cikáni citlivý předmět hovoru? "Mně to připadá, že kvůli tomuhle formanovi jsou rozcitlivělí až moc. Forman! Pamatuju se na kupce, kteří do Emondovy Role přijeli s míň vozama."

"On přijel do Pustiny," zachechtal se Rand. Jeade'en pohodil hlavou a zatančil. "Rád bych věděl, jestli ji taky opustí?" Pokřivený úsměv však Randovi nedostoupil až k očím. Mat si občas skoro přál, aby se Rand rozhodl, jestli je šílený nebo ne, a držel se toho. Skoro.

Tři sta kroků od vozů Rhuark dal znamení zastavit a s Heirnem šli dál sami. Aspoň to byl zřejmě jejich záměr, ale Rand pobídl grošáka za nimi a nevyhnutelná stovka jindských osobních strážců jej následovala. A samozřejmě také Aviendha, která se ho držela, jako by byla k jeho hřebci přivázaná. Mat jel s nimi. Jestli Rhuark toho chlapíka pošle šupem zpátky, Mat nehodlal promarnit svou šanci.

Od Shaidů přiklusal Couladin. Sám. Možná to chtěl udělat stejně jako Rhuark s Heirnem, ale Mat tušil, že tento muž chce poukázat na to, že jde sám tam, kde Rand potřebuje stovku strážců. Nejdřív se zdálo, že přijede i Moirain, ale ta si vyměnila několik slov s moudrými, a všechny ženy zůstaly, kde byly. Ale dívaly se. Aes Sedai sesedla a začala si hrát s něčím malým, co jiskřilo, a Egwain a moudré se shlukly kolem ní.

Přes zpocenou tvář nevypadal velký muž v šedém plášti zblízka nijak zvlášť znepokojeně, i když nadskočil, když se ze země kolem vozů náhle zvedly Děvy. Vozkové, muži s tvrdými tvářemi a nejednou jizvou či zlomeným nosem, slezli z kozlíků, a zdálo se, že každou chvíli zalezou pod vozy. Ve srovnání s aielskými vlky připomínali tvrdé zaběhlé psy. Forman se okamžitě vzpamatoval. Přes svou výšku nebyl nijak tlustý, kosti měl obaleny převážně svaly. Rand a Mat na koních si vysloužili zvědavý pohled, ale muž přesto okamžitě vybral Rhuarka jako vůdce. Nos měl velký jako zoban a zešikmené oči, díky nimž měl jeho snědý, hranatý obličej dravčí výraz, který nezmizel, i když muž nasadil široký úsměv a strhl si široký klobouk v rozmáchlé úkloně. "Jsem Hadnan Kadere," řekl, "forman. Hledám držbu Chladné skály, dobří lidé, ale budu obchodovat s každým do jednoho. Mám spoustu skvělých -"

Rhuark ho uťal jako ledovým nožem. "Míříš přímo od držby Chladné skály i každé jiné držby. Jak to, že ses dostal tak daleko od Dračí stěny, aniž by sis vysloužil průvodce?"

"To opravdu nevím, dobrý muži." Kadere se stále usmíval, ale koutky úst se mu trochu napjaly. "Cestoval jsem otevřeně. Toto je moje první návštěva tak daleko na jihu Trojí země. Myslel jsem, že tady třeba nejsou žádní průvodci." Couladin si hlasitě odfrkl a líně zatočil jedním oštěpem. Kadere se nahrbil, jako

by již cítil, jak mu ocel vjíždí do těla.
"Průvodci jsou vždycky," sdělil mu Rhuark chladně. "Máš štěstí, že ses bez něj dostal tak daleko. Štěstí, že nejsi mrtvý nebo se nevracíš k Dračí stěně bez šatů." Kadere na něj vrhl nejistý úsměv plný zubů, a kmenový náčelník pokračoval. "Štěstí, že jsi nás potkal. Kdybys byl ještě den dva pokračoval tímto směrem, byl bys dosáhl Rhuideanu."
Forman zešedl. "Slyšel jsem..." Zarazil se a polkl. "To jsem nevěděl, dobří lidé. Musíte mi věřit, něco takového bych schválně neudělal. Ani náhodou," dodával spěšně. "Světlo, osviť moje slova, že jsou pravdivá, dobří lidé, že neudělal!"
"To je dobře," řekl mu Rhuark. "Tresty jsou vážné. Můžeš jet se mnou do Chladných skal. Nechci, aby ses znovu ztratil. Trojí země může být nebezpečné místo pro ty, kdo ji neznají."
Couladin vzdorně zvedl hlavu. "Proč ne se mnou?" vyjel ostrým hlasem. "Shaidů je tu víc, Rhuarku. Podle zvyku pojede se mnou."
"Ty ses teď někdy stal kmenovým náčelníkem, když jsem se nedíval?" Rusovlasý Shaido zrudl, ale Rhuark nedal najevo žádné uspokojení, jen pokračoval dál tím vážným hlasem. "Forman hledá Chladné skály. Pocestuje se mnou. Shaidové s ním můžou obchodovat, zatímco budeme na cestě. Taardadové po formanech netouží natolik, aby si je nechávali jen pro sebe."
Couladinova tvář potemněla ještě víc, i když svůj tón mírnil, i když se mu hlas lámal tou námahou. "Utábořím se u Chladných skal, Rhuarku. Ten, kdo přichází s úsvitem, je záležitostí všech Aielů, ne jenom Taardadů. Shaidové získají své pravé místo. Shaidové také budou následovat Toho, kdo přichází s úsvitem." Mat si uvědomil, že neuznal, že jím je Rand. Rand, obhlížející vozy, však zřejmě neposlouchal.
Rhuark chvíli mlčel. "Shaidové budou na území Taardadů vítanými hosty, pokud přijdou jako následovníci Toho, kdo přichází s úsvitem." A to se také dalo vzít dvěma způsoby.
Kadere si celou dobu utíral obličej. Zřejmě se už viděl uprostřed bitvy mezi Aiely. Rhuarkovo pozvání doprovodil tím, že si silně vydechl úlevou. "Děkuju vám, dobří lidé. Děkuju vám." Nejspíš za to, že ho nezabili. "Třeba byste rádi viděli, co vám moje vozy můžou nabídnout? Chtěli byste něco zvláštního?"
"Později," zarazil ho Rhuark. "Na noc se zastavíme u Stojny Imre a tam nám můžeš předvést svoje zboží." Couladin vyrazil pryč ve chvíli, kdy uslyšel jméno Stojna Imre, ať co bylo cokoliv. Kadere si dal klobouk zpátky na hlavu.
"Klobouk," řekl Mat a pobídl Oka blíž k formanovi. Když už musí zůstat v Pustině o něco déle, nemusí mu pořád svítit do očí to zatracené slunce. "Za takovej klobouk bych dal zlatou marku."
"Platí!" ozval se hrdelní leč melodický ženský hlas.
Mat se rozhlédl kolem sebe a trhl sebou. Jediná žena v dohledu kromě Aviendhy a Děv právě přicházela od druhého vozu, ale jí zcela jistě nemohl patřit takový hlas, jeden z nejmilejších, jaké kdy Mat slyšel. Rand se na ni zamračil a potřásl hlavou. Měl k tomu dobrý důvod. Žena byla o tři dlaně menší než Kadere, ale vážit musela mnohem víc. Záhyby tuku jí téměř zakrývaly oči, takže nebylo vidět, má-li je zešikmené či nikoliv, ale nosisko měla takové, že vedle něj formanův nos vypadal jako trpaslík. Oděná byla ve světlém smetanovém hedvábí, které se napínalo kolem jejího mohutného trupu, a složité slonovinové hřebeny, zasunuté do hrubých černých vlasů, jí nad hlavou držely bílý krajkový šátek. Přesto se pohybovala s neuvěřitelnou lehkostí, skoro jako jedna z Děv.
"Dobrá nabídka," pravila tím melodickým hlasem. - "Já jsem Keille Shaogi, forman." Sebrala Kaderemu klobouk a strčila ho Matovi pod nos. "Je pevný, dobrý muži, a skoro nový. Abys přežil v Trojí zemi, budeš takový potřebovat. Tady může muž zemřít..." luskla tlustými prsty, "...takhle." Náhle se rozesmála a její hlas získal hrdelní podtón, který přímo laskal. "Nebo žena. Zlatou marku, jak jsi říkal." Když Mat zaváhal, její zpola zakryté oči se zaleskly havraní černí. "A já zřídka někomu nabízím něco dvakrát."
Byla to přinejmenším zvláštní žena. Kadere nijak neprotestoval, jen se lehce zamračil. Byla-li Keille jeho partnerkou, tak nebylo pochyb, kdo tu má hlavní slovo. A jestli ten klobouk Mata zachrání před tím, aby se mu neuvařil mozek, tak mu opravdu za tu cenu stál. Žena do tairenské marky nejdřív kousla, než pustila klobouk z ruky. Kupodivu mu padl. A i když mu pod širokou krempou nebylo o nic menší vedro, aspoň mu požehnaně stínil oči. Kapesník se vrátil zpátky do kapsy kabátce.
"Chce ještě někdo něco?" Statná žena přelétla zrakem Aiely a při pohledu na Aviendhu zabručela: "Jaké

je to hezké dítě," přičemž odhalila zuby, což snad měl být úsměv. Randovi sladce řekla: "A ty, dobrý muži?" Hlas vycházející z jejích úst byl opravdu zarážející, zvláště když získal tento medový podtón. "Něco, co by tě ochránilo před touto zoufalou zemí?" Rand obrátila Jeade'ena, aby se mohl podívat na vozky, a jen zavrtěl hlavou. Se šufou kolem hlavy opravdu vypadal jako Aiel.
"Dnes večer, Keille," řekl Kadere. "Dnes večer otevřeme obchod na místě zvaným Stojna Imre."
"No tedy." Dlouhou dobu se jen dívala na zástup Shaidů, a na oddíl moudrých ještě o něco déle. Náhle se obrátila k vlastnímu vozu a k druhému formanovi jen prohodila přes rameno: "Tak proč zdržuješ tyto dobré lidi a jen tu tak stojíš? Pohni se, Kadere. Honem." Rand za ní civěl a znovu potřásl hlavou.
U jejího vozu stál kejklíř. Mat zamrkal, protože si myslel, že ho vedro dostalo, ale ten chlapík nezmizel. Byl to tmavovlasý muž ve středních letech v záplatovaném plášti. Znepokojeně si prohlížel lidi kolem sebe, dokud ho Keille nevystrkala před sebou po schůdcích na vůz. Kadere se na její bílý vůz zadíval se stejně prázdným výrazem, jako by byl Aiel, a pak odkráčel ke svému. Skutečně to byli zvláštní lidé.
"Viděl jsi toho kejklíře?" zeptal se Mat Randa, jenž matně kývl a sledoval karavanu vozů, jako by ještě nikdy neviděl nákladní vůz. Rhuark a Heirn se již vraceli zpátky k ostatním Jindům. Stovka mužů kolem Randa trpělivě čekala a dívala se stejnou měrou na něj a na cokoliv kolem, kde by se mohla schovat byť třeba jen myš. Vozkové začali sbírat opratě, ale Rand se nehýbal. "Zvláštní lidi, tihle formani, co myslíš, Rande? Podle mě ale stejně musíš být divnej, když vůbec vlezeš do Pustiny. Koukni na nás." To vyvolalo Aviendžiho zamračení, ale Rand zřejmě neposlouchal. Mat chtěl, aby něco řekl. Cokoliv. To ticho ho znervózňovalo. "Myslel by sis, že doprovázet formana je taková pocta, že se o ni Rhuark s Couladinem pohádají? Rozumíš vůbec něčemu z toho jejich ji'e'toh?"
"Ty jsi hlupák," zamumlala Aviendha. "Tohle nemá vůbec nic společného s ji'e'toh. Couladin se snaží chovat jako náčelník kmene. Rhuark to však nemůže dovolit, dokud - pokud vůbec - nevstoupí do Rhuideanu. Shaidové by i psovi ukradli kost - vlastně by ukradli kost i psa - ale i takovíhle si zaslouží skutečného náčelníka. A kvůli Randu al'Thorovi musíme dovolit tisícovce takových, aby si postavili stany na našem území."
"Jeho oči," řekl Rand, aniž odvrátil pohled od vozů. "Nebezpečný muž."
Mat se na něj zamračil. "Čí oči? Couladinovy?"
"Kadereho. Všechno to pocení a blednutí. Ale jeho oči se vůbec nezměnily. Vždycky se musíš dívat na oči. Ne na to, jak člověk vypadá."
"Jistě, Rande." Mat si poposedl a již zvedl otěže, že pojede dál. Možná mlčení nakonec nebylo tak špatné. "Musíš se dívat na oči."
Rand přenesl upřený pohled na nejbližší kamenné věže a homole, obraceje hlavu sem a tam. "Čas je riziko," zamumlal. "Čas připravuje pasti. Musím se vyhnout těm jejich a připravit svoje."
Nahoře nebylo vůbec nic, co by Matovi připadalo nějak zvláštní, jen občas keřík či pokřivený strom. Aviendha se zamračila na pahorky, potom na Randa, a upravila si loktuši. "Pasti?" řekl Mat. Světlo, ať mi dá odpověď, která nebude bláznivá. "Kdo připravuje pasti?"
Rand se na něj chvíli díval, jako by nerozuměl otázce. Vozy formanů se vydaly znovu na cestu s doprovodem Děv po stranách, a první vozy zatáčely, aby mohly sledovat Jindy, kteří proklusali kolem, což okamžitě napodobili Shaidové. Jen Aielové kolem Randa stáli nehybně, i když se oddíl moudrých zavlnil a čekal. Z Egwainina gesta Mat usoudil, že je chce jít zkontrolovat.
"Ty to nemůžeš vidět ani cítit," prohlásil Rand nakonec. Naklonil se trochu k Matovi a zašeptal hlasitě, jako by předstíral. "Teď jedeme se zlem, Mate. Dávej si pozor." A znovu se tak pokřiveně usmál a zadíval se na vozy hrkotající kolem.
"Ty myslíš, že Kadere je zlej?"
"Je to nebezpečný muž, Mate - jeho oči ho prozradily - ale kdo to může říct s jistotou? Proč bychom si ale měli dělat starosti, když mě hlídá Moirain a moudré? A nesmíme zapomínat na Lanfear. Byl někdy nějaký muž pod dohledem tolika pozorných očí?" Náhle se Rand narovnal v sedle. "Už to začalo," řekl tiše. "Přál bych si mít tvoje štěstí, Mate. Už to začalo, a teď už se nedá vrátit zpátky, ať už čepel padne kam padne." Pro sebe si přikývl a pobídl grošáka za Rhuarkem. Aviendha klusala po jeho boku a stovka Jindů jej následovala.
Mat ho ještě rád následoval. Lepší než zůstat tu sám. Slunce hořelo vysoko na jasně modré obloze. Do

západu slunce ještě museli urazit kus cesty. Už to začalo? Co tím myslel, už to začalo? Začalo to v Rhuideanu. Nebo spíš v Emondově Roli o loňských Jarnících. "Jedeme se zlem"? a "nedá se to vrátit zpátky"? A Lanfear? Rand teď kráčel po ostří břitvy. O tom nebylo pochyb. Musel existovat nějaký způsob, jak se dostat z Pustiny dřív, než bude pozdě. Mat se čas od času zadíval na vozy formanů. Než bude příliš pozdě. Pokud už nebylo pozdě teď.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

Stojna Imre

Slunce bylo pořád kus nad zubatými horami na západním obzoru, když Rhuark řekl, že Stojna Imre, místo, kde se hodlal utábořit na dnešní noc, je jen asi míli daleko.
"Proč se zastavujeme už teď?" chtěl vědět Rand. "Zbývají ještě hodiny světla."
Tentokrát to byla Aviendha, kráčející po Jeade'enově druhém boku, než šel náčelník kmene, kdo odpověděl, a zase tím opovržlivým tónem, který Rand očekával. "U Stojny Imre je voda. Je to nejlepší tábor poblíž vody, když je k tomu příležitost."
"A vozy formanů už příliš daleko nedojedou," dodal Rhuark. "Až se prodlouží stíny, musejí se zastavit, jinak se jim začnou lámat kola a mulám nohy. Nehodlám je nechat za sebou. Nemůžu postrádat nikoho, aby na ně dohlédl, a Couladin může."
Rand se otočil v sedle. Obklopeny nyní jindskými Duadhe Mahdi'in, Hledači vody, se vozy těžce propracovávaly kupředu o pár set kroků stranou, poskakovaly na nerovné cestě a zvedaly za sebou oblaka žlutého prachu. Většina žlebů byla příliš hluboká či s příliš sráznými stěnami, takže je vozkové museli postupně objíždět, a kolona se tudíž kroutila jako opilý had. Od této zvlněné řady sem přilétaly hlasité kletby, a většina dávala za to všechno vinu mulám. Kadere a Keille byli stále uvnitř svých bíle pomalovaných vozů.
"Ne," řekl Rand, "to bys určitě nechtěl." Tiše se proti své vůli zasmál.
Mat se na něj divně díval zpod široké krempy svého nového klobouku. Rand se usmál, jak doufal, uklidňujícím způsobem, ale Matův výraz se nezměnil. Bude se o sebe muset postarat sám, pomyslel si Rand. Teď se toho děje příliš mnoho najednou.
Když už byl u toho, jak se postarat o sebe, uvědomil si, že si ho Aviendha prohlíží, s loktuší ovinutou kolem hlavy, až připomínala šufu. Znovu se narovnal. Moirain jí možná řekla, že ho má chlácholit, ale Rand měl dojem, že ta žena čeká, jak ho uvidí spadnout. Nepochybně by jí to připadalo veselé, vzhledem k tomu, jaký měli Aielové smysl pro humor. Rand by si byl velice rád myslel, že jí je pouze proti mysli, že ji nacpaly do šatů a poslaly ji, aby ho sledovala, ale to, jak se jí leskly oči, bylo příliš osobní.

Pro jednou ho Moirain a moudré nepozorovaly. Moirain a Egwain, v polovině cesty mezi Jindy a Shaidy, rozmlouvaly s Amys a ostatními. Všech šest žen se dívalo na něco, co držela Aes Sedai v rukou. Zachytilo to světlo zapadajícího slunce a zatřpytilo se to jako drahokam. Ženy se rozhodně tvářily soustředěně, jako když malá děvčátka dostanou nějakou drahou cetku. Lan jel vzadu mezi gai'šainy a soumary, jako by ho poslaly pryč.
Ta scéna Randa zneklidnila. Byl zvyklý, že je ve středu jejich pozornosti. Co těm ženským mohlo připadat zajímavější? Určitě nic, z čeho by měl radost, ne když to zajímalo Moirain, a k tomu ještě Amys a ostatní. Všechny s ním měly své plány. Egwain byla jediná z nich, které opravdu věřil. Světlo, doufám, že jí pořád můžu věřit. Když z úkrytu vyrazí kanec, jsi tu jen ty a tvůj oštěp. Tentokrát byl jeho smích trochu příliš hořký.
"Tobě připadá Trojí země zábavná, Rande al'Thore?" Aviendžin úsměv byl jen záblesk bílých zubů. "Směj se, dokud ještě můžeš, mokřiňane. Až tě tato země začne lámat, bude to vhodný trest za to, jak se chováš k Elain."
Proč to ta ženská nenechá být? "Neprokazuješ nejmenší úctu k Draku Znovuzrozenému," vyštěkl, "ale trochu bys jí mohla mít pro Car'a'carna."
Rhuark se zachechtal. "Náčelník kmene není jako mokřinský král, Rande, stejně jako Car'a'carn. Je tu úcta - i když jí ženy obvykle prokazují tak málo, kolik jim projde - ale s náčelníkem může mluvit každý."
Přesto se zamračil na ženu na druhé straně Randova koně. "Někteří však posouvají hranice cti."
Aviendha musela poznat, že poslední slova jsou určena pro její uši. Obličej jí ztuhl. Kráčela dál mlčky a ruce měla zaťaté v pěst.
Objevila se dvojice Děv, které byly na výzvědách. Vracely se plným tryskem. Očividně nepatřily k sobě. Jedna zamířila rovnou k Shaidům, druhá k Jindům. Rand ji poznal, byla to plavovláska jménem Adelin, hezká, ale s tvrdou tváří a jizvou, která tvořila tenkou bílou čáru na opálené tváři. Byla jednou z těch, které byly v Kameni, i když byla starší než většina Děv tam, asi o deset let starší než on. Rychlý pohled, který vrhla na Aviendhu, než se zařadila vedle Rhuarka, byl stejnou měrou zvědavý i soucitný, až Randovi naskočila husí kůže. Jeho společnost přece nebyla tak odporná. Jeho si však Adelin vůbec nevšímala.
"U Stojny Imre jsou potíže," sdělila Rhuarkovi a mluvila rychle a slova jen odsekávala. "Není tam nikoho vidět. Držely jsme se v úkrytu a nepřiblížily se."
"Dobrá," odpověděl Rhuark. "Oznam to moudrým." Nevědomky potěžkal oštěpy a počkal na hlavní oddíl Jindů. Aviendha si pro sebe cosi zamumlala a vyhrnula si sukně. Zřejmě se hodlala připojit k náčelníkovi.
"Myslím, že ty už to vědí," poznamenal Mat, když Adelin vyrazila k oddílu moudrých.
Z podráždění žen kolem Moirain Rand usoudil, že má Mat pravdu. Všechny zřejmě mluvily najednou. Egwain si stínila oči a dívala se buď na Adelin, nebo na něj. Druhou ruku měla položenou na rtech. Jak se to dozvěděly, byla hádanka, kterou bude muset rozřešit později.
"Jaké potíže by to mohly být?" zeptal se Rand Aviendhy. Ta si jen stále cosi bručela pro sebe a neodpověděla. "Aviendho? Jaké potíže?" Nic. "Světlo tě spal, ženská, nemůžeš mi odpovědět aspoň na prostou otázku? Jaké potíže?"
Aielanka zrudla, ale odpověděla vyrovnaným hlasem. "Nejspíš to bude nájezd na kozy a ovce. Obojí se může pást u Imre, ale spíš to budou kozy, kvůli vodě. Asi to budou Chareenové, klan Bílá hora nebo Jarra. Ti jsou nejblíž. Nebo by to mohl být některý z goshienských klanů. Tomanelle jsou příliš daleko. Aspoň myslím."
"Dojde k boji?" Sáhl pro saidín. Zaplavil ho sladký proud jediné síly. Unikala z něj páchnoucí špína a z každého póru mu vyrazil pot. "Aviendho?"
"Ne. Adelin by byla řekla, kdyby byli nájezdníci ještě na místě. Stádo a gai'šainové teď už budou na míle daleko. Nemůžeme ale získat stádo zpátky, protože musíme provázet tebe."
Randa napadlo, proč se nezmínila o tom, že znovu získají zpátky zajatce, gai'šainy, ale neuvažoval o tom moc dlouho. Námaha, jak se snažil udržet zpříma, zatímco se držel saidínu, nezhroutit se a nenechat se smést tím proudem, mu moc času na přemýšlení nenechávala.
Rhuark a Jindové už se hnali kupředu a halili si tváře. Rand je následoval pomaleji. Aviendha se na něj

netrpělivě mračila, ale on nechával jít Jeade'ena jen rychlým krokem. Nehodlal nacválat do něčí pasti. Aspoň že Mat nikam nespěchal. Váhal a díval se na formanské vozy, než pobídl Oka do klusu. Rand se na vozy ani nepodíval.
Shaidové se opozdili, zpomalili, dokud se moudré znovu nevydaly na cestu. Ovšem. Toto bylo území Taardadů. Couladinovi nezáleželo na tom, jestli sem někdo podnikl nějaký nájezd. Rand doufal, že náčelníci kmenů se v Alcair Dalu shromáždí co nejrychleji. Jak mohl sjednotit lidi, kteří spolu zřejmě neustále vedli boje? To teď byla nejmenší z jeho starostí.
Když se konečně objevila na dohled Stojna Imre, bylo to velké překvapení. Několik daleko od sebe roztroušených stádeček dlouhosrstých bílých koz se páslo trsech tuhé trávy a dokonce i na listí trnitých keřů. Nejdřív si nevšiml hrubé kamenné budovy stojící u paty vysoké homole. Hrubé kameny dokonale splývaly s pozadím a na hlínou pokryté střeše se dokonce uchytilo několik trnitých keřů. Budova nebyla příliš velká, místo oken měla úzké střílny, a Rand viděl jen jediné dveře. Po chvíli zahlédl další stavení, o nic větší než první, vtlačené na římsu asi o dvacet kroků výš. K římse a dál nahoru vedla od kamenného domu u paty hluboká proláklina. Nebyla vidět žádná cesta vedoucí k oné římse.
Rhuark stál odkrytý asi čtyři sta kroků od homole. Závoj měl dole. Byl jediný Jindo v dohledu. To však neznamenalo, že tu někde nejsou. Rand přitáhl otěže vedle Rhuarka a sesedl. Náčelník kmene si dál prohlížel kamenné budovy.
"Kozy," řekla Aviendha a znělo to znepokojeně. "Nájezdníci by za sebou žádné kozy nenechali. Většina jich je pryč, ale skoro to vypadá, jako by nechali stádo jen tak potulovat."
"Už pár dní," souhlasil Rhuark, aniž odtrhl zrak od budov, Jinak by jich zůstalo víc. Proč nikdo nevychází ven? Měli by přece vidět můj obličej a poznat mě." Vykročil kupředu a nic nenamítal, když se k němu Rand připojil veda Jeade'ena za sebou. Aviendha měla ruku položenou na rukojeti nože a Mat, jedoucí za ní, nesl svůj černý oštěp, jako by čekal, že ho bude potřebovat.
Dveře byly z hrubě přitesaného dřeva, sbité z krátkých úzkých desek. Některé kusy pevného dřeva byly přeražené, prosekané sekerou. Rhuark chvíli váhal, než do dveří strčil a otevřel je. Jen se dovnitř podíval a hned se začal rozhlížet po okolní krajině.
Rand strčil dovnitř hlavu. Nikdo tam nebyl. Vnitřek, osvětlený jen světlem, které sem pronikalo střílnami, tvořila jediná místnost a očividně nebyla určená k bydlení, jen místem, kde se mohli pasáci ukrýt a bránit v případě napadení. Nebyl tu žádný nábytek, žádné stoly ani židle. Pod očazenou dírou ve stropě bylo zvýšené otevřené ohniště. V široké štěrbině vzadu byly v šedé skále vytesány schody. Panoval tu hrozný nepořádek. Pokrývky, slamníky i hrnce se válely rozházené po kamenné podlaze mezi rozřezanými polštáři a čalouny. Všude byla rozlitá nějaká tekutina, dokonce i po stropě, po zaschnutí černá.
Když si Rand uvědomil, co to je, uskočil zpátky a do rukou mu vlétl s pomocí jediné síly ukutý meč dřív, než na něj jen pomyslel. Krev. Tolik krve. Tady došlo k vraždění, nejsurovějšímu, jaké si uměl představit. Venku se kromě koz nic nehýbalo.
Aviendha vycouvala, jak nejrychleji dokázala. "Kdo?" chtěla vědět nevěřícně a velké modrozelené oči se jí naplnily vztekem. "Kdo to udělal? Kde jsou mrtví?"
"Trolloci," zamumlal Mat. "Mně to připadá jako práce trolloků."
Aviendha si opovržlivě odfrkla. "Trolloci nepřicházejí do Trojí země, mokřiňane. Rozhodně se nedostanou dál než na pár mil od Morny, a i to jen zřídka. Slyšela jsem, že Trojí zemi nazývají Zemí umírání. To my lovíme trolloky, mokřiňane, ne oni nás."
Nikde se nic nehýbalo. Rand propustil meč a odstrčil od sebe saidín. Bylo to těžké. Sladkost jediné síly téměř přemáhala odpornou špínu, čiré vzrušení téměř stačilo, že mu na tom nezáleželo. Mat měl pravdu, ať už Aviendha říkala cokoliv, ale krev byla stará, trolloci dávno zmizeli. Trolloci v Pustině, v místě, kam přišel.
Nebyl tak hloupý, aby to považoval za shodu okolností. Ale jestli si myslí, že jsem, tak možná budou neopatrní.
Rhuark dal Jindům znamení, aby přišli blíž - zvedali se, jako by vstávali přímo ze země - a o chvíli později se objevili i ostatní, Shaidové, formanské vozy i oddíl moudrých. Zpráva o nálezu se rychle rozšířila a napětí mezi Aiely bylo téměř hmatatelné. Pohybovali se, jako by čekali náhlý útok, možná od druhého kmene. Všemi směry se rozvinuli zvědové. Vozkové začali vypřahat muly a trhaně se kolem sebe

rozhlíželi. Zřejmě byli připraveni vrhnout se pod vozy při prvním výkřiku.
Na okamžik se to tu hemžilo jako v mraveništi. Rhuark zajistil, že formani seřadili své vozy na okraji jindského tábora. Couladin se zlobně mračil, protože to znamenalo, že Shaidové, kteří chtěli obchodovat, museli přijít za Jindy, ale nehádal se. Možná i on nakonec pochopil, že by to teď vedlo k tanci s oštěpy. Shaidové své stany postavili asi o čtvrt míle dál, s moudrými, jako obvykle, mezi oběma tábory. Moudré prohlédly vnitřek budovy, stejně jako Moirain s Lanem, ale pokud došly k nějakému závěru, nikomu ho nesdělily.
Voda u Stojny Imre byla, jak se ukázalo, jen maličký pramínek v puklině, napájející hluboké jezírko zhruba kruhového tvaru - Rhuark to nazýval cisternou - asi dvě stě kroků v průměru. Pro pasáky to stačilo, i Jindům k naplnění některých měchů na vodu. Žádný ze Shaidů se ani nepřiblížil. Na taardadském území měli první nárok na vodu Jindové. Zdálo se, že kozy získávají všechnu vláhu čistě jen ze silných listů trnitých keřů. Rhuark Randa ujistil, že na příští zastávce bude mnohem víc vody.
Když vozkové vypřahali spřežení a vytahovali z vozů vědra, Kadere se postaral o menší překvapení. Když vylezl ze svého vozu, doprovázela ho mladá, tmavovlasá žena v červeném hedvábném rouše a červených sametových střevíčcích, vhodnějších do paláce než do Pustiny. Průsvitný červený šátek omotaný kolem hlavy skoro jako šufa a závoj neznamenaly žádnou ochranu před sluncem a zcela jistě nijak nezakrývaly její krásný srdcovitý obličej . Žena, držící se pevně formanovy silné paže, se kymácela vzrušením, když ji muž vedl, aby se mohla podívat na zakrvácenou místnost. Moirain a ostatní odešly k místu, kde gai'šainové stavěli stany moudrých. Když dvojice vyšla z domu, mladá žena se lehce otřásala. Rand si byl jist, že to předstírá, stejně jako si byl jist, že požádala, aby se mohla podívat na tu řeznickou práci. Odpor však předváděla jen asi dvě vteřiny, a pak se začala se zájmem rozhlížet po Aielech. Randovi se zdálo, že on je jednou z těch věcí, které chce vidět. Kadere ji už zřejmě chtěl odvést zpátky do vozu, ale ona ho místo toho navedla k Randovi, a za mlhovinovým závojem bylo jasně vidět její plné rty zvednuté ve svůdném úsměvu. "Hadnan mi o tobě vyprávěl," řekla zastřeným hlasem. Možná se věšela na formana, ale její tmavé oči odvážně přejížděly Randa. "Ty jsi ten, o kom Aielové mluví. Ten, kdo přichází s úsvitem." Z druhého vozu vystoupila Keille a kejklíř a stáli spolu opodál a dívali se.
"Zdá se, že jsem," odtušil Rand.
"Zvláštní." Její úsměv byl náhle šelmovský. "Myslela jsem, že budeš hezčí." Poplácala Kadereho po tváři a povzdechla si. "Tohle strašné horko je tak únavné. Nezdrž se dlouho."
Kadere nepromluvil, dokud se nevyšplhala po schůdcích zpátky do vozu. Místo klobouku teď měl na hlavě uvázaný velký bílý šátek, jehož konce mu visely na krk. "Musíš Isendru omluvit, dobrý muži. Ona je... občas příliš přímá." Jeho hlas měl Randa udobřit, ale oči toho muže patřily dravému ptáku. Zaváhal a pak pokračoval. "Slyšel jsem i další věci. Slyšel jsem, žes ze Srdce Kamene vynesl Callandor."
Jeho oči se za celou dobu nezměnily. Pokud věděl o Callandoru, musel taky vědět, že Rand je Drak Znovuzrozený, že vládne jedinou silou. A jeho oči se vůbec nezměnily. Byl to nebezpečný člověk. "Slyšel jsem, jak se povídá," řekl mu Rand, "že by člověk neměl věřit ničemu, co uslyší, a jen polovině toho, co uvidí."
"Velice moudrý pravidlo," řekl Kadere po chvíli. "Přesto, aby něčeho dosáhl, musí člověk něčemu věřit. Víra a znalosti dláždí cestu k velikosti. Musíš mě omluvit, dobrý muži. Isendra není zrovna trpělivá žena. Třeba budeme mít jinou příležitost si promluvit."
Než však udělal tři kroky, pronesla Aviendha tichým, tvrdým hlasem: "Ty patříš Elain, Rande al'Thore. To takhle civíš na každou ženu, která ti přijde na oči, nebo jenom na ty, které jsou polonahé? Kdybych si svlékla šaty, civěl bys tak i na mě? Ty patříš Elain!"
Rand úplně zapomněl, že tu je. "Já nepatřím nikomu, Aviendho. Elain? Ona se zřejmě nedokáže rozhodnout ani ohledně toho, co si o mně myslí."
"Elain ti položila srdce k nohám, Rande al'Thore. Jestli ti to jasně neukázala v Tearském Kameni, copak ti její dva dopisy neřekly, co cítí? Ty jsou její a nikoho jiného."
Rand rozhodil rukama a odešel od ní. Aspoň to zkusil. Ona šla těsně za ním, znechucený stín ve sluneční záři.
Meče. Aielové možná naprosto zapomněli, proč nenosí meče, ale rozhodně jimi zcela opovrhovali. Meče by ji mohly přimět, aby odešla. Zašel potom do tábora moudrých, kde vyhledal Lana, a požádal ho, aby

na něj dohlédl, až bude cvičit. Bair byla jediná ze čtyř moudrých v dohledu a mrak ještě prohloubil vrásky na její tváři. Egwain nebyla nikde poblíž a Moirain nosila klid jako masku, tmavé oči měla chladné. Rand nepoznal, jestli to schvaluje či nikoliv.
Rand se však nehodlal dotknout Aielů, a tak se s Lanem vydali mezi stany moudrých a stany Jindů. Rand použil jeden ze cvičných mečů, které Lan vezl s sebou, svazek volně svázaných prutů místo čepele. Meč však byl správně těžký i vyvážený, a Rand se mohl zapomenout v plavných pohybech, kdy jako tanečník přecházel od jedné figury k druhé. Cvičný meč jako by mu v rukou ožil, jako by byl jeho částí. Obvykle tomu tak bylo. Dnes však bylo na obloze slunce jako otevřená pec a vysávalo z něj pot i sílu. Aviendha si dřepla stranou, rukama si objala kolena přitažená k hrudi a civěla na něj.
Nakonec, lapaje po dechu, Rand svěsil ruce.
"Přestal ses soustředit," pravil mu Lan. "Musíš se soustředit, i kdyby se ti svaly změnily ve vodu. Přestaneš se soustředit, a to bude den, kdy zemřeš. A bude to nejspíš nějaký sedláček, který poprvé drží v rukou meč, kdo to dokáže." Náhle se usmál, díky čemuž jeho jinak kamenný obličej vypadal zvláštně.
"Ano. No, já už nejsem žádný sedláček, že?" Měli teď obecenstvo, i když v dálce. Na okraji jak jindského, tak shaidského tábora stáli Aielové. Mezi Jindy stála mohutná Keille zabalená ve smetanovém hedvábí, s kejklířem v plášti z barevných záplat po boku. Kterého si vybral? Nechtěl, aby si někdo z nich všiml, že je pozoruje. "Jak bojují Aielové, Lane?"
"Tvrdě," odtušil suše strážce. "Nikdy se nepřestávají soustředit. Podívej se sem." Mečem načrtl do spečené hlíny kruh a šipky. "Aielové mění taktiku podle okolností, ale jednu mají zvláště v oblibě. Postupují ve dvou zástupech rozdělených na čtvrtiny. Když se střetnou s nepřítelem, první čtvrtina spěchá dopředu, aby ho přiměla zůstat na místě. Druhá a třetí čtvrtina ho obejdou z obou stran a zaútočí na křídla a zadek. Poslední čtvrtina čeká v záloze a často se na boj ani nedívá, kromě velitele. Když se objeví slabost - mezera, cokoliv - záloha zaútočí tam. Konec!" Zabodl meč do kruhu již proraženého šipkami.
"A jak se proti tomu dá bránit?" vyzvídal Rand.
"Těžko. Když se poprvé střetnete - Aiely nezahlédneš dřív, než zaútočí, pokud nemáš štěstí - okamžitě vyšli dopředu jízdu, aby prorazila, nebo aspoň zpomalila jejich útočící křídla. Když udržíš většinu oddílu vzadu a odrazíš zadržovací útok, tak se můžeš postupně obrátit proti ostatním a porazit je taky."
"Proč se chceš učit, jak porazit Aiely?" vybuchla Aviendha. "Copak nejsi Ten, kdo přichází s úsvitem, který nás má připoutat k sobě a navrátit nám bývalou slávu? Kromě toho, jestli chceš vědět, jak porazit Aiely, tak se zeptej Aielů, ne nějakého mokřiňana. Jeho způsob nebude fungovat."
"U Hraničářů to občas zafungovalo docela dobře." Rhuarkovy měkké boty nadělaly na ztvrdlé hlíně jen málo hluku. Náčelník měl pod paží měch s vodou. "Když někdo utrpí zklamání, vždycky to špatně snáší, Aviendho, ale i špatná nálada má své meze. Vzdala ses oštěpu kvůli závazkům ke svému lidu a krvi. Jednoho dne určitě přiměješ náčelníka kmene, aby dělal, co chceš ty, místo toho, co chce on, ale i když místo toho budeš moudrou v té nejmenší držbě nejmenšího kmene Taardadů, ty závazky platí a vyrválem jim čelit nemůžeš."
Moudrá. Rand se cítil jako hlupák. Ovšem, proto přece šla do Rhuideanu. Ale on by si nikdy nebyl pomyslel, že se Aviendha vzdá oštěpu. Nicméně to však vysvětlovalo, proč ji poslaly, aby ho špehovala. Náhle ho napadlo, jestli může usměrňovat. Zdálo se, že Min je jediná žena, s níž se od Jarnic potkal, která to neumí.
Rhuark Randovi hodil šplouchající měch. Vlažná voda Randovi klouzala do hrdla jako chlazené víno. Snažil se jí příliš nevylít na tvář, aby jí neplýtval, ale bylo to těžké.
"Myslel jsem, že by ses třeba chtěl naučit zacházet s oštěpem," řekl Rhuark, když Rand konečně odložil poloprázdný měch. Rand si poprvé uvědomil, že kmenový náčelník nese jen dva oštěpy a dva puklíře. Oštěpy však nebyly cvičné, pokud vůbec Aielové něco takového měli, a oba byly zakončeny dvěma dlaněmi ostré oceli.
Ať ocel nebo dřevo, jeho svaly volaly po odpočinku. Ze všeho nejvíc se chtěl posadit nebo si třeba lehnout. Keille a kejklíř byli pryč, ale Aielové z obou táboru je stále pozorovali. Viděli ho cvičit s opovrhovaným mečem, i když jen dřevěným. Byli to jeho lidé. Neznal je, ale byli jeho, a to více způsoby.

Aviendha ho také stále sledovala a zlostně se mračila, jako by mu dávala vinu za to, že ji Rhuark usadil. Ne že by samozřejmě měla něco společného s jeho rozhodnutím. Jindové a Shaidové se dívali, a to rozhodlo.
"Ta hora je občas odporně těžká," povzdechl si a vzal si od Rhuarka oštěp a puklíř. "Kdy máš vůbec šanci ji na chvíli odložit?"
"Když zemřeš," odpověděl Lan prostě.
Rand přinutil své nohy k pohybu - a snažil se nevšímat si Aviendhy - a připravil se na Rhuarka. Zatím ještě nehodlal zemřít. Ještě dlouhou, velice dlouhou dobu.
* * *
Mat se opíral o vysoké kolo ve stínu jednoho z formanských vozů a občas mrkl na řadu Jindů pozorujících Randa. Teď viděl jen jejich záda. Ten muž byl úplný hlupák, když tak poskakoval v tom horku. Každý rozumný muž by si našel nějakou ochranu před sluncem a něco k pití. Mat si ve stínu poposedl, zadíval se na pohár piva, který koupil od jednoho z vozků, a zamračil se. Pivo prostě nechutnalo správně, když bylo teplé jako polívka. Alespoň bylo mokré. Jediná věc, kterou ještě koupil, kromě klobouku, byla fajfka s krátkou troubelí se stříbrem okovanou hlavičkou, kterou teď měl strčenou v kapse kabátce spolu s váčkem na tabák. Neměl však náladu na obchod. Pokud by se nejednalo o cestu ven z Pustiny, což bylo zboží, které v této chvíli vozy formanů zřejmě nenabízely.
Obchod však kvetl, i když ne v pivu. Aielům teplota nápoje nevadila, ale zřejmě ho považovali za příliš slabý. Většinou to byli Jindové, ale z druhého tábora sem bez ustání proudili Shaidové. Couladin a Kadere dali na dlouhou dobu hlavy dohromady, i když se zřejmě nijak nedohodli, protože Couladin odešel s prázdnýma rukama. Kaderemu se však nejspíš nelíbilo, že neuskutečnil obchod, protože za Couladinem upíral své jestřábí oči, a Jindo, který chtěl obchodovat, na něj musel třikrát promluvit, než si ho forman všiml.
Aielové neměli mnoho mincí, ale formani a jejich lidé ochotně přijímali stříbrné misky či zlaté sošky a drahé závěsy naloupené v Tearu. Aielové také měli váčky plné zlatých a stříbrných valounků, což Mata přimělo zvýšit pozornost. Ale Aiel, který prohrál v kostkách, mohl docela dobře sáhnout po oštěpech. Mata napadlo, kde mají doly. Kde mohl najít zlato jeden člověk, mohl i druhý. Nejspíš to ale znamenalo spoustu práce, takové kutání zlata. Mat se zhluboka napil teplého piva a znovu se opřel o kolo vozu.
Co se prodávalo a co ne a za jakou cenu, bylo zajímavé. Aielové nebyli žádní prosťáčci, aby vyměnili takovou zlatou solničku třeba za štůček látky. Znali cenu věcí a tvrdě smlouvali, i když měli vlastní požadavky. Knihy byly vyprodány téměř vmžiku. Nechtěl je sice každý, ale ti, kdo je kupovali, vzali všechny, co byly na vozech, do poslední. Krajky a samet zmizely, jakmile byly předvedeny, za ohromující množství stříbra a zlata, a stužky za skoro stejnou cenu, ale nejjemnější hedvábí zůstalo ležet. Mat vyslechl jednoho Shaida, jak Kaderemu říká, že hedvábí je levnější na východních trzích. Mohutně stavěný vozka s přeraženým nosem se snažil umluvit jednu jindskou Děvu na náramek z vyřezávané slonoviny. Ona vytáhla jiný, širší a tlustší, neméně vyřezávaný, z váčku a nabídla mu, že se s ním bude o oba přetlačovat. Vozka chvíli váhal, než odmítl, z čehož Mat usoudil, že je ještě hloupější, než vypadal.
Jehly a špendlíky šly na dračku, ale hrnce a většina nožů si vysloužily jen opovržlivý úšklebek. Aielští kováři odváděli lepší práci. Vyměňovalo se všechno, od fiól s voňavkami a koupacími solemi po lahvice s kořalkou. Za víno a kořalku se dobře platilo. Mata překvapilo, když slyšel, jak Heirn žádá dvouříčský tabák. Formani žádný neměli.
Jeden z vozků se neúspěšně snažil Aiely zaujmout těžkou, zlatem vykládanou kuší. Kuše však padla do oka Matovi, se všemi těmi vykládanými zlatými lvy, kteří měli místo očí něco, co zřejmě měly být rubíny. Byť malé, pořád to byly rubíny. Ovšem dobrý dvouříčský luk vyslal do vzduchu šest šípů, zatímco kušištník stále ještě točil klikou a natahoval tětivu k druhému výstřelu. Ale takhle velká kuše musela mít větší dostřel, dobře o sto kroků. Když dva muži nedělali nic jiného, než že drželi kuši se šipkou na místě v rukou každého z kušištníků, a statní pikynýři zadržovali jízdu...
Mat sebou škubl a znovu se opřel hlavou o paprsky kola. Už se to stalo zase. Musel se dostat z Pustiny, daleko od Moirain, daleko od všech Aes Sedai. Možná by se mohl na chvíli vrátit domů. Možná by se tam mohl dostat včas, aby pomohl vyřešit ty potíže s bělokabátníky. Na to není moc velká naděje, leda bych použil ty zatracené Cesty nebo jiný zatracený Portálový kámen. To by však jeho problémy stejně

nevyřešilo. Například v Emondově Roli neznali odpovědi na to, co ti hadí lidé mysleli ohledně svatby s dcerou Devíti měsíců nebo umírání a novém životě. Nebo o Rhuideanu.
Přes kabátec nahmatal medailonek se stříbrnou liščí hlavou, který mu opět visel na krku. Zorničku liščího oka tvořil maličký kroužek, uprostřed rozdělený vlnovkou, jehož jedna polovina byla vyleštěná, až zářila, a druhá matná. Prastarý symbol Aes Sedai z doby před Rozbitím světa. Sebral oštěp s černým toporem a čepelí meče označenou na hrotu dvěma krkavci, který měl opřený vedle sebe o kolo, a položil si ho na kolena. Další práce Aes Sedai. Rhuidean mu také nepřinesl žádné odpovědi, jen další otázky a...
Před Rhuideanem měl děravou paměť. Když tehdy pátral ve své paměti, dokázal si vzpomenout jen na to, jak ráno vstupuje do dveří a večer vychází, ale na nic mezi tím. Teď si vzpomínal i na to, všechny díry byly zaplněné. Bylo to, jako by byl bdělý a zároveň snil. Nebo něco velice podobného. Bylo to, jako by si vzpomínal na tance a bitvy a ulice a města, které ve skutečnosti nikdy neviděl, o nichž si ani nebyl jist, zda skutečně existují, jako stovka útržků vzpomínek od stovky různých lidí. Lepší možná bylo na ně myslet jako na sny - o trochu lepší - a přesto si jimi byl tak jist, jako tím, co si skutečně pamatoval. Nejčastější byly vzpomínky na bitvy, a občas se k němu přikradly, jako nedávno ta s kuší. Občas se přistihl, jak hledí na kus země a plánuje, jak tu přichystat léčku nebo se proti léčce chránit, či jak rozestavit vojsko k bitvě. Bylo to šílené.
Bez dívání objížděl prstem rozevlátý nápis vyřezaný do ratiště oštěpu. Dokázal ho teď přečíst stejně snadno jako knihu, i když mu trvalo celou cestu zpátky k Chaendaeru, než si to uvědomil. Rand neříkal nic, ale Mat vytušil, že se prozradil tam, v Rhuideanu. Teď Mat znal starý jazyk, který vytanul celý z těch snů. Světlo, co mi to udělali?
"Sa souvraya niende misain ye," pronesl nahlas. "Jsem ztracený ve své vlastní mysli."
"Učenec, pro tento den a věk."
Mat vzhlédl a zjistil, že na něj tmavýma, hluboko zapadlýma očima hledí kejklíř. Chlapík to byl vyšší než většina ostatních, byl zhruba ve středních letech a nejspíš by přitahoval ženy, kdyby však podivným, nejistým způsobem nenakláněl hlavu, jako by se na vás snažil dívat úkosem.
"Jen něco, co jsem kdysi slyšel," prohodil Mat. Musí být opatrnější. Kdyby se Moirain rozhodla ho zabalit a poslat do Bílé věže, aby ho tam mohly studovat, už by se odtamtud znovu nedostal. "Zaslechneš útržky věcí a zapamatuješ si je. Znám pár vět." To by mělo zamaskovat ty případy, kdy byl natolik hloupý a nechal si něco uklouznout.
"Jsem Jasin Natael. Kejklíř." Natael nezamával pláštěm, jako by to byl udělal Tom. Natael by klidně mohl oznamovat, že je truhlář nebo kolář. "Nebude ti vadit, když se připojím?" Mat kývl na zem vedle sebe a kejklíř se posadil a popotáhl si plášť, aby seděl na něm. Jindové a Shaidové hemžící se kolem vozů, s oštěpy a puklíři většinou stále u sebe, jej zřejmě fascinovali. "Aielové," zamumlal. "Nejsou takoví, jako jsem čekal. Pořád tomu nemůžu uvěřit."
"Jsem s nima už pár týdnů," řekl Mat, "a nevím, jestli tomu věřím sám. Zvláštní lidi. Kdyby tě některá Děva požádala, aby sis s ní zahrál Dívčinu hubičku, tak ti radím, odmítni. Zdvořile."
Natael se na něj zvídavě podíval. "Vedeš zajímavý život, zdá se."
"Co tím myslíš?" zeptal se Mat opatrně.
"Přece si nemyslíš, že je to tajemství? Jen málo mužů putuje ve společnosti... Aes Sedai. Ženy Moirain Damodredovny. A pak je tu Rand al'Thor. Drak Znovuzrozený. Ten, kdo přichází s úsvitem. Kdo ví, kolik proroctví má vlastně naplnit? To je rozhodně neobvyklý společník na cesty."
Aielové samozřejmě mluvili. Kdokoliv mohl promluvit. Přesto Mata poněkud zneklidnilo, že cizinec tak klidně hovoří o Randovi. "Prozatím si vede dobře. Jestli tě zajímá, tak si s ním promluv sám. Já jsem docela rád, když mi to nikdo nepřipomíná."
"Možná to udělám. Možná později. Pochopil jsem, že jsi šel do Rhuideanu, kam po tři tisíce let nevstoupil jediný člověk, který by nebyl Aiel. Tos dostal tam?" Natáhl se pro oštěp na Matových kolenou, ale nechal ruku klesnout, když ho Mat trochu poodtáhl. "No dobře. Řekni mi, co tam viděl."
"Proč?"
"Jsem kejklíř, Matrime." Natael zase tím znepokojujícím způsobem naklonil hlavu na stranu, ale v jeho hlase se ozývalo podráždění, že musí něco vysvětlovat. Zvedl růžek pláště s barevnými záplatami, jako by chtěl podat důkaz. "Viděl jsi to, co nikdo jiný, krom hrstky Aielů. Jaké příběhy bych jenom mohl

vytvořit z toho, co spatřily tvé oči? Dokonce z tebe udělám hrdinu, jestli chceš."
Mat si odfrkl. "Nechci být žádnej zatracenej hrdina."
Přesto nebyl důvod k mlčení. Amys a ta její banda mohly žvanit o tom, že se o Rhuideanu nesmí mluvit, ale on nebyl Aiel. Kromě toho by se mohlo vyplatit, kdyby měl u formanů někoho, kdo by k němu choval trochu dobré vůle, někoho, kdo by se za něho mohl přimluvit, až to bude potřeba.
Vyprávěl příběh od chvíle, kdy došli k mlžné stěně, až po okamžik, kdy zase vyšli ven, i když některé kousky vynechal. Nehodlal nikomu vykládat o tom pokrouceném dveřním rámu, o ter'angrialu, a docela rád by zapomněl i na to, jak se prach změnil v živé tvory, kteří se ho pokoušeli zabít. To zvláštní město s obrovskými paláci rozhodně muselo stačit. A avendesora.
Strom života Natael rychle přešel, ale zbytek nechal Mata neustále opakovat, vyptávaje se na další a další podrobnosti, od toho, jaké to přesně bylo projít mlžnou stěnou, a jak dlouho trvalo, než došli k tomu barevnému světlu, co nevrhalo žádné stíny, uvnitř, až po popis každé věci, na kterou si Mat vzpomínal z velkého náměstí v srdci města, do poslední. Náměstí Mat popisoval neochotně. Stačilo uklouznutí, a začne mluvit o ter'angrialu, a kdo ví, kam by to mohlo vést? I tak vyzunkl teplé pivo do poslední kapky, a mluvil pořád dál, až měl vyprahlé hrdlo. Podle toho, jak to vyprávěl, to znělo dost nezajímavě, jako by jen vstoupil do města a počkal, dokud Rand nevyjde ven, a pak zase vyšel ven, ale Natael zřejmě hodlal vyhrabat i poslední střípek. Tehdy Matovi připomínal Toma. Občas se na vás Tom soustředil tak, jako by vás chtěl vyždímat do sucha.
"Tak tohle tu máš dělat?"
Při zvuku Keilleina hlasu, tvrdému i přes medový tón, Mat proti své vůli nadskočil. Ta žena ho vyváděla z míry, a teď se mu zřejmě chystala vyrvat srdce z těla, a kejklíři taktéž.
Natael se vyškrábal na nohy. "Tento mladý muž mi právě vykládal naprosto úžasné věci o Rhuideanu. Nebudeš tomu věřit."
"My tu nejsme kvůli Rhuideanu." Ta slova byla stejně ostrá jako její nos. Aspoň se teď zlobně mračila na Nataela.
"Povídám ti -"
"Nic mi nepovídej."
"Nesnaž se mě umlčet!"
Nevšímajíce si Mata odešli podél řady vozů, hádajíce se tichými hlasy a zuřivě gestikulujíce. Než zmizeli v jejím voze, Keille byla zřejmě utlučena argumenty do mrzutého mlčení.
Mat se zachvěl. Neuměl si představit, že by bydlel pohromadě s takovou ženou. Bylo by to jako bydlet s medvědem s bolavým zubem. Ale Isendra... Ten obličej, ty rty, ta houpavá chůze. Kdyby ji dokázal dostat pryč od Kadereho, možná by zjistila, že mladý hrdina - prašní tvorové přece pro ni mohli být i dva sáhy vysocí, popsal by jí všechny podrobnosti, na které by si dokázal vzpomenout či si je vymyslet - švarný mladý hrdina by se jí mohl líbit víc než ten nabručený starý forman. Stálo za to si to lépe promyslet.
Slunce sklouzlo pod obzor a malé ohýnky přikrmované trnitými větvemi vytvářely mezi stany jezírka žlutého světla. Tábor naplnila vůně připravovaných pokrmů. Skopové opékané se sušenými papričkami. Táborem se také šířil chlad, studená noc Pustiny. Bylo to, jako by s sebou slunce odneslo všechno teplo. Když se Mat balil při odchodu z Kamene, nečekal, že bude toužit po tlustém plášti. Třeba by formani nějaký měli. Možná by si byl Natael o ten svůj ochoten hodit kostkami.
Mat jedl u Rhuarkova ohně spolu s Heirnem a Randem. A samozřejmě Aviendhou. Byli tam i formani, Natael po boku Keille a Isendra, téměř ovinutá kolem Kadereho. Oddělit Isendru od toho chlapa se zahnutým nosem bude možná těžší, než si Mat myslel - nebo snazší. I když se tak tiskla k formanovi, přimhouřené oči měla jen pro Randa a nikoho jiného. Skoro jste si mohli myslet, že už mu prostříhala uši jako ovci, označené za její majetek. Ani Rand, ani Kadere si toho však zřejmě nevšímali. Forman také skoro neodtrhl oči od Randa. Aviendha si toho všimla a zlobně se zamračila na Randa. Aspoň že oheň vydával trochu tepla.
Když dojedli pečené skopové - a nějakou hrudkovatou žlutou kaši, která chutnala ostřeji, než vypadala - Rhuark a Heirn si nacpali fajfky s krátkou troubelí a náčelník kmene požádal Nataela o píseň.
Kejklíř zamrkal. "No ovšem. Ovšem. Přinesu si harfu." - Jeho plášť se vzdouval v suchém, chladném

větru, když mizel směrem ke Keillеině vozu.
Ten chlapík se od Toma Merrilina opravdu hodně lišil. Tom málem nevylezl z postele, aby s sebou nevzal flétnu či harfu nebo obojí. Mat si palcem nacpal fajfku, a než se Natael vrátil a zaujal pózu vhodnou pro krále, již spokojeně bafal. Ta póza však Toma připomínala. Kejklíř hrábl do strun a začal.

"Hebké, větry, jako prsty jara.
Hebké, deště jako slzy nebe.
Hebké, léta v štěstí ubíhají,
neprozradí příchod bouří,
neprozradí vírů spoušť,
déšť oceli a hrom bitev,
válku, srdce rvoucí řev. "

Byl to "Mideanský brod". Stará píseň, kupodivu o Manetherenu a válce před trollockými válkami. Natael odvedl docela dobrou práci. Samozřejmě nic jako Tomův zvučný přednes, ale valící se slova přitáhla k okraji světla vrhaného ohněm dav Aielů. Zločinný Aedomon vedl Safery do nic netušícího Manetherenu, kde loupili a pálili, až král Buiryn sebral manetherenské vojsko a muži z Manetherenu se střetli se Safery u Mideanského brodu, kde se udrželi, i když proti hrozné přesile, tři dny za neustálých bojů, kdy voda v řece zrudla krví a obloha zčernala slétajícími se supy. Třetího dne, kdy mužů ubývalo a naděje se rozplývaly, Buiryn a jeho muži se v zoufalém výpadu probojovali přes brod a prorazili hluboko do Aedemonovy hordy, snažíce se zahnat nepřítele na útěk tím, že zabijí samotného Aedemona. Jenže voje, které byly příliš silné, je obklíčily, lapily je do pasti a tlačily je na sebe. Manetherenští obstoupili svého krále a praporec s rudým orlem a bojovali dál, odmítajíce se vzdát, i když bylo jasné, že jejich zkáza je nevyhnutelná.
Natael zpíval, jak se jejich odvaha dotkla dokonce i Aedomonova srdce a jak nakonec dovolil zbytkům oddílu svobodně odejít. Na jejich počest pak odvedl své vojsko zpátky do Saferu.

"Zpět přes krvavě rudou vodu,
pochodují zpět se vztyčenou hlavou.
Nevzdali se, vojů ni meče,
nevzdali se, srdce ni duše.
Čest patří jim, na věky věků,
čest, na věky tu bude věčně. "

Zahrál poslední akord a Aielové pochvalně zahvízdali a zabušili oštěpy o kožené puklíře a někteří začali pronikavě křičet.
Tak to, samozřejmě, nebylo. Mat si na to vzpomínal - Světlo, já to nechci! Ale stejně si vzpomněl - pamatoval se, jak Buirynovi radil, aby tu nabídku nepřijímal, ale bylo mu řečeno, že malá šance je lepší než žádná. Aedomon, jemuž zpod ocelových kroužků, které mu chránily obličej, splýval lesklý černý vous, nařídil svým oštěpníkům, aby ustoupili, a počkal, dokud se nedostali ven a nebyli téměř u brodu, než se zvedli skrytí lučištníci, a pak zaútočila jízda. A ohledně toho návratu do Saferu... Mat si to nemyslel. Poslední, nač si u toho brodu vzpomínal, bylo, jak se snaží udržet na nohou, po pás hluboko v řece, se třemi šípy v těle, ale bylo tu ještě něco, později, útržek vzpomínky. Viděl Aedomona, nyní se šedivým vousem, jak padá k zemi při prudké šarvátce v lese, jak se řítí ze vzpínajícího se koně, s oštěpem v zádech, který mu tam vrazil kluk bez brnění, kterému ještě ani nerašil vous. Tohle bylo ještě horší než díry v paměti.
"Tobě se ta píseň nelíbila?" zeptal se Natael.
Matovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že kejklíř hovoří k Randovi, ne k němu. Rand si mnul ruce a dlouho se díval do ohýnku, než odpověděl. "Nejsem si jistý, jak je moudré být závislý na velkomyslnosti nepřítele. Co myslíš, Kadere?"
Forman zaváhal a mrkl na ženu, která se držela jeho ruky. "Já na takový věci nemyslím," prohlásil

nakonec. "Já myslím na výdělek, ne na bitvy." Keille se drsně zasmála. Tedy smála se do chvíle, než si všimla Isendřina úsměvu. Ta se otevřeně pošklebovala ženě, která by vydala za tři takové, jako byla sama. Pak se Keille tmavé oči za záhyby tuku nebezpečně zaleskly.
Náhle se ve tmě za stany ozvaly varovné výkřiky. Aielové si strhli závoje přes obličeje a o chvíli později se z noci vyhrnuli trolloci, samé čenichy a rohy, tyčící se nad lidmi, vyjící a mávající kosinami, bodající zahnutými sudlicemi a trojzubci s ozuby, sekající sekerami s hroty. Za nimi plynuli myrddraalové, jako smrtící bezocí hadi. Trvalo to jen zlomek vteřiny, ale Aielové bojovali, jako by byli hodinu dopředu varováni, odpovídajíce na útok svými vlastními hbitými oštěpy.
Mat si nejasně uvědomil, že se Randovi náhle v ruce objevil ohnivý meč, ale pak i jeho pohltil vír bitvy. Svůj oštěp používal jako oštěp i hůl zároveň, sekal a bodal a otáčel jím v rukou. Pro jednou byl za ty snové vzpomínky vděčný, za způsob, jakým mu tato zbraň připadala známá, a potřeboval všechnu svou zručnost. Vše se změnilo v šílenou změť.
Před ním se zvedali trolloci a padali pod jeho oštěpem či pod oštěpy Aielů, nebo se ve zmateném křiku a vytí a řinčení oceli obraceli jinam. Postavili se mu i myrddraalové, černé čepele se střetly s jeho krkavci poznačenou ocelí v zášlezích modrého světla jako cloně z blesků, postavili se mu a zmizeli v okolním zmatku. Dvakrát mu kolem hlavy prolétl krátký oštěp a zasáhl trolloka, jenž se ho chystal probodnout zezadu. Vrazil svou čepel do hrudi myrddraala a věděl, že zemře, když tvor nepadl, ale stáhl své bezkrevné rty do úšklebku, bezokým pohledem mu do kostí vyslal strach a napřáhl černý meč. O chvíli později sebou půlčlověk začal trhat, jak se do něj zarazily aielské oštěpy, trhal sebou poněkud dlouho, takže Mat stačil uskočit dozadu, než ten tvor padl, přičemž se ho stále snažil bodnout, snažil se bodnout kohokoliv v dosahu. Tucetkrát ratiště, tvrdé jako železo, jen tak tak odrazilo výpad některého z trolloků. Byla to práce Aes Sedai, a on za ni byl vděčný. Stříbrná liščí hlava na jeho hrudi jako by tepala chladem, jako by mu chtěla připomenout, že ona také nese značku Aes Sedai. V té chvíli mu na tom však nezáleželo. Jestli bylo potřeba práce Aes Sedai, aby zůstal naživu, tak byl ochoten následovat Moirain jako štěně.
Nepoznal, jestli to trvalo pár minut nebo hodin, ale náhle tu na dohled nebyl jediný stojící myrddraal ani trollok, i když křik a vytí ve tmě hovořilo o pronásledování. Na zemi leželi mrtví a umírající, Aielové i zplozenci Stínu, kdy se půllidé stále ještě zmítali. Sténání plnilo vzduch bolestí. Mat si náhle uvědomil, že má svaly jako vodu a v plicích oheň. Lapaje po dechu se svezl na kolena a opřel se o oštěp. Tři formanské vozy překryté plachtami plápolaly jako hranice. Na jednom byl na boku trolločím oštěpem přibodnutý vozka, a hořely i některé stany. Křik ozývající se od tábora Shaidů a záře příliš velká na táborové ohně prozrazovaly, že Shaidové byli napadeni také.
Rand, s ohnivým mečem neustále v ruce, došel až k místu, kde klečel Mat. "Jsi v pořádku?" Aviendha se za ním táhla jako stín. Někde si našla oštěp a puklíř a vytáhla si roh loktuše, aby jí zakrýval obličej. Dokonce i v sukních vypadala smrtelně nebezpečně.
"Ech, já jsem v pořádku," zamumlal Mat a vyškrábal se na nohy. "Není nad to trochu si před spánkem zatančit s trolloky. Správně, Aviendho?" Aielanka si odhalila tvář a věnovala mu napjatý úsměv. Ta žena se nejspíš bavila. Mat byl zlitý potem. Měl pocit, že na něm pot zamrzá.
Se dvěma moudrými, Amys a Bair, se objevily Moirain a Egwain a obcházely raněné. Aes Sedai následovaly křeče léčení, i když občas Moirain jen zavrtěla hlavou a šla dál.
Se zachmuřeným výrazem k nim došel Rhuark.
"Špatné zprávy?" zeptal se tiše Rand.
Kmenový náčelník zavrčel. "Kromě trolloků tady, kde by vůbec neměli být, ne aspoň dalších dvě stě mil nebo víc? Možná. Asi padesát trolloků napadlo tábor moudrých. Dost na to, aby je přemohli, kdyby nebylo Moirain Sedai a štěstí. Nicméně se zdá, že na Shaidy jich zaútočilo míň než na nás, i když to, že mají větší tábor, by mělo znamenat opak. Skoro bych řekl, že je napadli jen proto, aby jim zabránili jít nám na pomoc. Ne že bych si byl u Shaidů tou pomocí jistý, ale trolloci a noční běžci to nemuseli vědět."
"A jestli věděli, že Aes Sedai je s moudrými," připojil Rand, "ten útok mohl mít za účel udržet ji taky stranou. Já si své nepřátele vodím s sebou, Rhuarku. Pamatuj si to. Ať jsem kdekoliv, moji nepřátelé nikdy nejsou daleko."
Z prvního vozu vystrčila hlavu Isendra. O chvíli později kolem ní dolů prolezl Kadere a ona zalezla

zpátky dovnitř a zavřela za ním bíle pomalované dveře. Kadere tam stál a díval se na okolní jatka. Světlo hořících vozů mu přes tvář vrhalo vlnící se stíny. Skupinka kolem Mata jeho pozornost zaujala nejvíc. Vozy jej zřejmě vůbec nezajímaly. Z Keilleina vozu sešplhal Natael a pak k ní hovořil nahoru s očima upřenýma na Mata a ostatní.
"Hlupáci," zabručel Mat. "Schovávat se ve vozech, jako by to pro trolloka znamenalo nějakej rozdíl. Ti by je upekli zaživa."
"Jsou stále naživu," podotkl Rand a Mat si uvědomil, že je Rand také viděl. "To je vždycky důležité, Mate, kdo zůstane naživu. Je to jako kostky. Nemůžeš vyhrát, když nehraješ, a nemůžeš hrát, když jsi mrtvý. Kdo může říct, jakou hru ti formani hrají." Tiše se zasmál a ohnivý meč mu zmizel z rukou.
"Jdu se trochu prospat," oznámil Mat a už se obracel k odchodu. "Vzbuďte mě, kdyby se zase ukázali nějací trolloci. Nebo spíš nechte je, ať mě zabijí v pokrývkách. Na to, abych zas tak brzo vstával, jsem moc utahanej." S Randem se to určitě zhoršovalo. Třeba dnešní noc přesvědčí Keille a Kadereho, aby se vrátili. Jestli ano, Mat hodlal být s nimi.
* * *
Rand se pak nechal prohlédnout Moirain, která si pro sebe cosi mumlala, i když nebyl zraněn. S tolika raněnými kolem nemohla plýtvat silami a smýt z něj únavu.
"Tohle bylo namířeno proti tobě," řekla mu, obklopena sténáním raněných. Trolloky právě s pomocí nákladních koní a formanských mul odvlékali do noci. Aielové očividně hodlali nechat myrddraaly na místě, kde tito leželi, dokud se úplně nepřestanou hýbat, aby si byli jisti, že jsou mrtví. V poryvech se zvedl vítr jako suchý led.
"Vážně?" prohodil Rand. Její oči se zaleskly ve světle ohňů, než se obrátila zpátky k raněným.
Přišla k němu i Egwain, ale jen aby mu tichým, ohnivým šeptem sdělila: "Ať už děláš cokoliv, aby ji to naštvalo, nechej toho!" Vrhla pohled za něj na Aviendhu, takže bylo zcela jasné, co tím míní, a pak odešla pomáhat Bair a Amys, než se Rand zmohl na to, aby řekl, že nic nedělá. S těmi stuhami propletenými copy vypadala směšně. Aielové si to zřejmě mysleli také. Někteří se za jejími zády zubili.
Rand, klopýtající a celý roztřesený, odešel do svého stanu. Ještě nikdy nebyl tak unavený. Meč k němu téměř nepřišel. Doufal, že to bylo díky únavě. Občas, když se natáhl po pravém zdroji, tam nic nebylo, a občas síla neudělala, co chtěl, ale téměř hned od začátku meč přicházel skoro bez přemýšlení. A právě teď... Muselo to být tou únavou.
Aviendha trvala na tom, že s ním dojde až ke stanu, a když se ráno probudil, seděla venku se zkříženýma nohama, i když bez oštěpu a puklíře. Ať už ho špehovala nebo ne, byl rád, že ji vidí. Aspoň věděl, kdo je a co je a co k němu cítí.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Skryté tváře

Zahrada Stříbrných vánků vůbec nebyla zahradou, ale velkou vinárnou a obchodem s vínem, vlastně až příliš velkým, aby se tomu dalo říkat obchod. Vinárna stála na vrcholku kopce na Calpene, nejzápadnějším ze tří poloostrovů Tanchika pod Velkým kruhem. Přinejmenším část jména pocházela z větrů, které vanuly tam, kde sloupy a balustráda z leštěného, zeleně postříkaného mramoru nahrazovaly jednu stěnu, kromě na horním podlaží. V případě deště bylo možné stáhnout zlaté závěsy z naolejovaného hedvábí. Kopec na té straně spadal dost prudce dolů a od stolů podél balustrády bylo krásně vidět přes bílé kupole a štíhlé věže až na velký přístav, v němž se nyní tlačilo víc lodí než předtím. Tanchiko potřebovalo vše, a to zoufale, a dalo se tu vydělat zlato - dokud nedošlo zlato i čas.
S pozlacenými lustry a stropy vyloženými mosazným mřížovím, vyleštěnými do zlatého lesku, sloužícími i služebnými vybranými kvůli svému půvabu, kráse a diskrétnosti, byla tak Zahrada Stříbrných vánků nejdražší vinárnou ve městě dokonce ještě předtím, než se objevily potíže. Nyní byly ceny naprosto neúnosné. Ale ti, kteří vydělávali tyto ohromné sumy, neustále přicházeli, jakož i mocní a vlivní nebo ti, kteří se za takové považovali. Bylo teď těžší obchodovat, neboť bylo méně zboží, ale zase na druhou stranu byly některé obchody snazší.
Každý stůl byl obklopen nízkou zídkou, vytvářející na zelených a zlatých dlaždicích jakýsi ostrůvek. Každá zídka byla protkána krajkovou řezbou, takže nikdo nemohl poslouchat neviděn, a byla právě tak vysoká, aby ten, kdo náhodou procházel kolem, nespatřil, kdo se tam baví s kým. Přesto stálí hosté obvykle vstupovali se škraboškami, zvláště v poslední době, a někteří měli u stolu i osobního strážce, taktéž maskovaného, aby se také, pokud byl host prudérní, vyhnul poznání. A, jak se povídalo, ti nejprudérnější měli strážce bez jazyka. Žádný ze strážců u sebe neměl viditelně zbraň. Majitelka Zahrady Stříbrných vánků, štíhlá žena neurčitého věku jménem Selindrin, teď uvnitř nedovolovala nosit žádné zbraně. Její pravidlo nikdo neporušil, alespoň ne otevřeně.
Od svého obvyklého stolku u balustrády Egeanin pozorovala lodi v přístavu, zvláště ty, které vyplouvaly. Při tom pohledu vždycky toužila být zpátky na palubě a vydávat rozkazy. Nikdy by nečekala, že ji služba přiměje k něčemu takovému.
Nevědomky si upravila sametovou škrabošku, která jí zakrývala horní polovinu obličeje. Cítila se v té věci směšně, ale bylo nezbytné aspoň trochu splynout s okolím. Škraboška - modrá, aby ladila s jejími hedvábnými šaty s vysokým límcem - šaty samy a její tmavé vlasy, které jí teď spadaly až k ramenům, znamenaly tu nejzazší hranici, kam až byla ochotna zajít. Vydávat se za Taraboňanku nebylo nutné - Tanchiko přetékalo uprchlíky a spousta cizinců vyvolávala potíže - a ona by to navíc ani nebyl ochotna dopustit. Tito lidé byli zvířata. Neměli žádnou disciplínu, žádný řád.
Egeanin se lítostivě obrátila od přístavu ke svému společníkovi, chlapíkovi s úzkou tváří a chamtivým lasiččím úsměvem. - Potrhaný límec Florana Gelba do Zahrady Stříbrných vánků nepatřil, a mužík si navíc neustále otíral ruce do kabátce. Egeanin se s nimi vždycky scházela tady, s umaštěnými mužíčky, s nimiž musela jednat. Pro ně to byla odměna a pro ni způsob, jak je neustále vyvádět z rovnováhy.
"Co pro mě máš, mistře Gelbe?"
Mužík si opět otřel ruce, zvedl na stůl hrubý jutový pytel a nervózně se na ni zadíval. Egeanin podržela pytel vedle sebe, než jej otevřela. Uvnitř ležel stříbrný kov a'damu, obojek a náramek spojené vodítkem, vše rafinovaně vyrobené a propojené. Egeanin zavřela pytel a položila ho na podlahu. Tohle byl třetí, který Gelb získal, což bylo víc, než dokázal kdo jiný.
"Velmi dobře, mistře Gelbe." Přes stůl na druhou stranu se přesunul malý váček. Gelb dokázal, že váček zmizel pod jeho kabátcem, jako by v něm byla císařovnina koruna, a ne hrstka stříbrňáků. "A máš něco jiného?"
"Ty ženský. Ty, cos chtěla, abych se po nich poohlídl?" Egeanin si již zvykla na rychlou mluvu těchto lidí, ale přála si, aby si tolik neolizoval rty. Sice mu kvůli tomu nebylo rozumět o nic hůř, ale bylo to nechutné. Skoro mu řekla, že už ji to vůbec nezajímá. Ale toto byl koneckonců částečně důvod, proč byla v

Tanchiku. Teď možná celý důvod. "Co je s nimi?" To, že ji vůbec napadlo, že by se vyhnula své povinnosti, ji přimělo mluvit drsněji, než hodlala, a Gelb sebou škubl.
"Já... myslím, že jsem našel další."
"Jsi si jistý? Už došlo k... chybám."
Chyby bylo ještě mírně řečeno. Téměř tucet žen, které jen vzdáleně odpovídaly popisům, znamenalo obtíže, na něž mohla zapomenout, jakmile je viděla. Až na tu šlechtičnu, uprchlici z panství vypáleného za války. Gelb tu ženu unesl přímo z ulice, protože si myslel, že dostane víc, když ji přivede, než když o ní jenom podá zprávu. Na jeho obranu urozená paní Leilwin téměř odpovídala popisu jedné z žen, které Egeanin hledala, až na to, že mu řekla, že nebudou mluvit s žádným přízvukem, který by poznal, a rozhodně ne s tarabonským. Egeanin ji nechtěla zabít, ale dokonce i v Tanchiku by někdo mohl její příběh vyslechnout. Leilwin byla uprostřed noci poslána svázaná a s roubíkem na jeden z poštovních člunů. Byla mladá a hezká a někdo ji využije lépe, než kdyby jí jen podřízli hrdlo. Ale Egeanin nebyla v Tanchiku kvůli tomu, aby vyhledávala služky pro urozené.
"Žádný chyby, paní Elidar," vykládal rychle Gelb a vrhl na ni úsměv plný zubů. "Tentokrát ne. - Ale... - potřebuju trochu zlata. Abych si byl jistej. Abych se dostal dost blízko. Čtyř nebo pět korunek?"
"Já platím za výsledky," oznámila mu zcela pevně Egeanin. "Po tvých... chybách máš štěstí, že tě ještě vůbec platím."
Gelb si nervózně olizoval rty. "Říkalas... Tenkrát na začátku jsi říkala, že bys měla pár penízků pro ty, co by zvládli zvláštní práci." Svaly na tváři se mu zacukaly. Očima jezdil kolem sebe, jako by někdo mohl poslouchat u krajkové zídky obklopující stůl ze tří stran, a hlas ztišil do drsného šepotu. "Vyvolat potíže, tos říkala? Slyšel jsem něco - od chlapíka, co dělá osobního strážce urozenýmu pánu Brysovi - ohledně shromáždění a volby nový panarchy. Myslím, že je to asi pravda. Ten chlap byl namol, a když si uvědomil, co řekl, málem se strachy podělal. Ale i kdyby to nebyla pravda, mohlo by to rozdělit Tanchiko."
"Opravdu si myslíš, že v tomto městě je nutné za nepokoje platit?" Tanchiko bylo jako nahnilý šedok připravený spadnout při prvním závanu větru. Celá tahle země byla taková. Egeanin chvíli lákalo tuto "zprávu" koupit. Vydávala se za obchodnici se vším zbožím i informacemi, jaké byly k mání, a dokonce něco i sama prodávala. Ale z jednání s Gelbem se jí dělalo zle. A její vlastní pochyby ji děsily. "To bude všechno, mistře Gelbe. Víš, jak se se mnou spojit, kdybys našel některý z nich." Dotkla se hrubě tkaného pytle.
Gelb, místo aby vstal, stále seděl a snažil se jí nahlédnout pod škrabošku. "Odkud jseš, paní Elidar? To, jak mluvíš, tak šišlavě a měkce - odpusť, nechtěl jsem se tě dotknout - nedokážu tě zařadit."
"To bude všechno, Gelbe." Možná to byl její velitelský hlas, nebo možná škraboška na chvíli přestala zakrývat její chladný pohled, ale Gelb vyskočil, začal se uklánět a koktat omluvy, zatímco se snažil otevřít dvířka v krajkové stěně.
Egeanin tam po jeho odchodu seděla a dávala mu dost času, aby mohl opustit Zahradu Stříbrných vánků. Někdo ho bude následovat ven, aby se ujistil, že někde nečeká, aby ji sledoval. Všechno to skrývání a plížení ji znechucovalo. Téměř si přála, aby něco její převlek zničilo a ona tak měla čestnou možnost bojovat.
Do přístavu dole mířila nová loď - fregata Mořského národa s vysokánskými stěžni a mraky plachet. Egeanin si prostudovala zajatou fregatu, ale dala by téměř cokoliv, aby mohla jednu dostat na širé moře, i když by nejspíš bylo nutné mít posádku Mořského národa, aby z lodi dostala co nejvíc. Atha'an Miere byli ohledně skládání přísah umínění. Nebylo by to tak dobré, kdyby musela celou posádku koupit. Koupit celou posádku! Množství zlata, které sem připlouvalo na poštovních člunech, aby je mohla jen tak rozhazovat, jí začínalo stoupat do hlavy.
Egeanin vzala jutový pytel a začala se zvedat, ale pak se zase spěšně posadila, když spatřila, jak od jiného stolu vstává muž se širokými rameny. Kulatou tvář Bayleho Domona lemovaly tmavé vlasy po ramena a horní ret měl vyholený. On samozřejmě neměl masku. Patřil mu tucet plavidel, pohybujících se sem a tam podél pobřeží, a očividně mu nezáleželo na tom, kdo se dozví o tom, kde se právě nalézá. Maska. Už jí to vůbec nemyslelo. V její škrabošce ji nemohl poznat. Přesto počkala, dokud nebyl pryč, než vstala také. S tím mužem možná bude muset něco udělat, pokud bude znamenat nebezpečí.

Selindrin si vzala zlato a s hbitým úsměvem zamumlala, že doufá, že je bude Egeanin navštěvovat i nadále. - Majitelka Zahrady Stříbrných vánků měla tmavé vlasy spletené do několika tuctů cůpků a na sobě měla přiléhavé bílé hedvábí, dost tenké, že by se hodilo i pro službu, a jeden z těch průhledných závojů, kvůli nimž se Egeanin vždycky chtěla Taraboňanek zeptat, jaké tance že to ovládají. Tanečnice šea nosily téměř stejné závoje, a nic jiného. Egeanin však cestou na ulici přemýšlela o tom, že ta žena má bystrou mysl, jinak by nemohla manévrovat mezi mělčinami Tanchika a dodávat všem frakcím, aniž by si od jediné vysloužila nepřátelství.

Připomínkou toho byl vysoký muž v bílém plášti, s prošedivělými spánky, ale s tvrdou tváří a tvrdýma očima, který teď prošel kolem Egeanin a byl uvítán Selindrin. Na plášti Jaichima Carridina se na prsou skvěl zlatý sluneční kotouč se čtyřmi zlatými uzly pod a karmínovou pastýřskou holí nad ním. Inkvizitor ruky Světla, vysoký důstojník dětí Světla. Už samotná podstata dětí Světla Egeanin rozčilovala, vojenské těleso, které odpovídá pouze samo sobě. Ale Carridin a několik set jeho vojáků měli jistou moc i v Tanchiku, kde většinou chyběla jakákoliv autorita. Občanská civilní hlídka již v ulicích nehlídkovala a vojsko - ti z vojáků, kteří ještě zůstali věrní králi - mělo příliš mnoho práce udržet pevnosti kolem města. Egeanin si také všimla, že se Selindrin na meč u Carridinova pasu ani nepodívala. Ten tedy rozhodně měl moc.

Jakmile Egeanin vystoupila na ulici, přiběhli z chumlu sluhů čekajících na své pány její nosiči s otevřenými nosítky a obstoupili ji její osobní strážci s oštěpy. Byla to nesourodá skupina, někteří měli ocelové klobouky, tři měli kožené košile pošité ocelovými šupinami. Byli to muži s drsnými tvářemi, nejspíš zběhové z vojska, ale věděli, že jejich plný břich a stříbro závisejí na jejím stálém bezpečí. Dokonce i nosiči měli za šerpami zasunuté pevné nože a palice. Nikdo, kdo vypadal, že má nějaké peníze, by se neodvážil objevit v ulicích bez ochrany. V každém případě, kdyby se to odvážila riskovat, jen by to k ní přitáhlo nežádoucí pozornost.

Stráže se bez potíží protlačily davem. Lidé se mačkali a hemžili v úzkých ulicích, které obtáčely kopce, vytvářejíce volnější místa kolem otevřených nosítek obklopených osobní stráží. Vidět bylo jen velmi málo kočárů. Koně se stávali výstředností.

Otrhanci ani zdaleka nevystihovalo hemžící se lidi, otrhanci a šílenci. Zedřené obličeje a otrhané šaty a příliš jasné, šílené oči, zoufalé, doufající, i když bylo jasné, že žádná naděje není. Mnoho se jich vzdalo, krčilo se u zdí, choulilo se ve dveřích, drželo manželky, manžele, děti, nebyli jen otrhaní, ale v úplných hadrech a s prázdnými výrazy. Občas se probrali natolik, aby na kolemjdoucího zavolali a žádali peníze, kůrku chleba, cokoliv.

Egeanin upírala oči přímo před sebe a z nutnosti spoléhala na své osobní stráže, že zachytí každé nebezpečí. Kdyby se podívala do očí žebrákovi, znamenalo by to, že se jich kolem jejích nosítek s nadějí sesype aspoň dvacet. Hodit minci znamenalo, že se jich seběhla stovka, kvílela a blábolila. Egeanin již použila část peněz, které přinášely poštovní čluny, na podporu dobročinné veřejné jídelny, jako by byla jednou z urozené krve. Otřásla se, když si pomyslela, co by znamenalo, kdyby někdo přišel na to, jak překročila meze. To si klidně mohla obléknout brokát a vyholit hlavu.

Jakmile Tanchiko padne, to všechno bude možné urovnat, až budou všichni nakrmení a všichni zaujmou své správné místo. A ona bude moci svléknout šaty a věci, s nimiž neměla žádné zkušenosti, ani se jí nelíbily, a vrátí se na svou loď. Přinejmenším Tarabon a možná i Arad Doman byly připraveny se při nejslabším doteku rozpadnout jako ohořelé hedvábí. Proč se velkopaní Suroth drží zpátky? Proč?

* * *

Jaichim Carridin se válel v křesle, plášť měl přehozený přes vyřezávané lenochy, a studoval tarabonské šlechtice, kteří zaujali ostatní křesla v soukromém pokoji. Seděli tu, celí škrobení, ve svých zlatem vyšívaných kabátcích, se stisknutými rty pod škraboškami umně vypracovanými tak, aby připomínaly hlavy jestřábů, lvů a panterů. Měl větší starosti, než byli oni, ale podařilo se mu zachovat klid. Byly tomu již dva měsíce od té doby, co dostal zprávu, že jeho bratrance našli v jeho ložnici zaživa staženého z kůže, a tři od chvíle, kdy jeho sestru Dealdu unesl ze svatební hostiny myrddraal. Rodinný písař to psal nevěřícně, celý zoufalý z neštěstí, jež dopadlo na rod Carridinů. Dva měsíce. Doufal, že Dealda zemřela rychle. Říkalo se, že ženy v rukou myrddraalů nezůstanou dlouho při zdravém rozumu. Celé dva měsíce. Každý kromě Jaichima Carridina by již potil krev.

Každý muž držel pohár s vínem, ale nebyli tu žádní sloužící. Selindrin jim posloužila a pak se vzdálila s ujištěním, že nebudou rušeni. Na nejvyšším poschodí Zahrady Stříbrných vánků kromě nich vlastně nikdo jiný nebyl. Dva muži, kteří přišli se šlechtici - příslušníci oddílu ochránců královského života, pokud se Carridin nemýlil - stáli u paty schodiště, aby zajistili, že je ani nadále nebude nikdo rušit.
Carridin usrkl vína. Nikdo z Tarabonských se svého ani nedotkl. "Takže," pravil lehce, "král Andrik si přeje, aby děti Světla pomohly ve městě znovu nastolit řád. Ale my se nenecháváme zatahovat do vnitřních záležitostí států." Ne otevřeně. "Já si tedy rozhodně na podobnou žádost nepamatuji. Nevím, co na to řekne náš velící kapitán." Pedron Niall by řekl, aby udělal, co je potřeba, a zajistil, že Taraboňané budou vědět, že jsou dlužníky dětí a že svůj dluh plně splatí.
"Není čas, aby sis vyžádal instrukce z Amadoru," pravil naléhavě muž v masce pantera s černými skvrnami. Nikdo mu nesdělil své jméno, ale Carridin to nepotřeboval.
"To, oč žádáme, je nezbytné," vyštěkl jiný muž a díky hustému knír pod jestřábí maskou vypadal jako zvláštní sova. "Musíš vědět, že bychom tuto žádost neučinili, kdyby to nebylo naprosto nezbytné. Musíme být jednotní, žádné další spory, ano? Dokonce i v Tanchiku je mnoho buřičů. Ty je nutné potlačit, jestli máme vůbec doufat na to, že na venkov zaneseme mír."
"Smrt panarchy záležitosti ještě ztížila," dodal první chlapík.
Carridin tázavě zvedl obočí. "Už jste zjistili, kdo ji zabil?"
On sám měl podezření, že ten čin nařídil sám Andrik v přesvědčení, že panarcha dávala na trůně přednost jednomu z povstalců. Král měl možná pravdu, ale poté, co povolal ty členy shromáždění urozených pánů, které mohl - protože mnoho z nich bylo s tou či onou skupinou povstalců na venkově - zjistil, že jsou ohromně umínění ohledně schválení jeho návrhu. Dokonce i kdyby urozená paní Amathera právě nesdílela královské lože, volba krále a panarchy byla jediná skutečná moc, kterou shromáždění mělo, a jeho členové se jí teď nehodlali vzdát. Neshody ohledně urozené paní Amathery však neměly být veřejně známy. Dokonce i shromáždění si uvědomilo, že by to mohlo vyvolat bouře.
"Určitě jeden z těch šílených Dračích spřísahanců," prohlásil soví muž a zuřivě se zatahal za knír. "Žádný skutečný Taraboňan by panaršе neublížil, ano?" Znělo to, skoro jako by tomu sám věřil.
"Ovšem," pravil hladce Carridin. Znovu usrkl vína. "Jestli mám zabezpečit panaršin palác kvůli nástupu urozené paní Amathery, musím to slyšet od krále osobně. Jinak by to mohlo vypadat, že děti Světla se snažily získat v Tarabonu přístup k moci, když my toužíme po jediném, jak říkáš, a to je konec sporů, mír pod Světlem."
Starší partner, s hranatou bradou a bílými prameny ve žlutých vlasech, pronesl chladným hlasem: "Slyšel jsem, že Pedron Niall touží po jednotě proti Dračím spřísahancům. Sjednocených pod jeho velením, není to pravda?"
"Pan velící kapitán netouží po žádné nadvládě," odtušil Carridin stejně ledově. "Děti slouží Světlu, stejně jako všichni lidé dobré vůle."
"Nemůže být ani řeči," vložil se do hovoru první panter, "o tom, že by Tarabon byl jakýmkoliv způsobem poddán Amadoru. Ani řeči!" Z téměř každého křesla se ozval hněvivý souhlas.
"Ovšemže ne," řekl Carridin, jako by ho něco takového v životě ani nenapadlo. "Jestli chcete moji pomoc, tak vám ji poskytnu - za podmínek, které jsem vám sdělil. Pokud ne, tak pro děti se vždycky najde práce. Služba Světlu nikdy nekončí, protože Stín číhá všude."
"Dostaneš záruky, podepsané a s pečetí krále," prohlásil prošedivělý muž se lví maskou, což byla první slova, která pronesl. Byl to, samozřejmě, Andrik sám, i když Carridin to neměl vědět. Král se nemohl setkat s inkvizitorem ruky Světla, aniž by to vyvolalo řeči, stejně jako nemohl navštívit vinárnu, dokonce ani Zahradu Stříbrných vánků.
Carridin kývl. "Až je budu mít v ruce, zabezpečím panaršin palác a děti zajistí všechny... narušitele... kteří by se pokusili narušit investituru. Pod Světlem, to přísahám." Napětí z Tarabonských viditelně vyprchalo. Teď obrátili poháry, jako by se ho snažili nahradit vínem, dokonce i Andrik.
Pokud se tarabonského lidu týkalo, děti Světla budou vineny ze všech nevyhnutelných zabití, ne však král nebo tarabonské vojsko. Jakmile Amathera získá korunu a hůl ze stromu života, může se pár dalších členů shromáždění přidat k povstalcům, ale jestli ostatní připustí, že ji nezvolili, z té zprávy bude v Tanchiku hořet. A co se týkalo příběhů od těch, kteří uprchlí - no, povstalci přece šíří všechny možné

zrádné lži. A král a panarcha Tarabonu budou oba viset na provázcích, které může Carridin předat Pedronu Niallovi, aby s nimi naložil, jak se mu zlíbí.
Nebyla to tak velká cena, jako když král Tarabonu ovládal víc než pár čtverečních mil kolem Tanchika, avšak Tarabon mohl být znovu velkolepý. S pomocí dětí - bude potřeba přinejmenším legie nebo dvě, ne jen těch pět stovek mužů, které měl Carridin teď - ještě bude možné rozdrtit Dračí spřísahance, porazit nejrůznější povstalce, dokonce i úspěšně prosadit válku s Arad Domanem. Pokud si jedna či druhá země ještě uvědomovala, že spolu bojují. Arad Doman byl v ještě horším stavu než Tarabon, jak se Carridin doslechl.
Popravdě mu příliš nezáleželo, jestli Tarabon padne do rukou dětí Světla, či Tanchiko nebo obojí. Bylo třeba uvést do pohybu jisté věci, udělat, co dělával vždycky, ale bylo těžké myslet na něco jiného než na to, kdy mu podříznou hrdlo. Možná bude toužit po tom, aby mu podřízli hrdlo. Celé dva měsíce od poslední zprávy.
Nezůstal na přípitek s Taraboňany, nýbrž se rozloučil a loučení zkrátil, jak nejvíc mohl. Pokud se snad urazili, tak ho příliš potřebovali, aby to dali najevo. Selindrin ho zahlédla, když scházel ze schodů, takže když vystoupil na ulici, podomek mu již přiváděl koně k předním dveřím. Carridin chlapci hodil měďák a pobídl černého valacha do rychlého klusu. Otrhanci v křivolakých ulicích mu uhýbali z cesty, což bylo dobře. Nebyl si jist, že by si všiml, kdyby některého z nich přejel. Ne že by to byla nějaká ztráta. Město bylo plné žebráků. Carridin skoro nemohl dýchat, jak mu do nosu stoupal smrad starého, kyselého potu a špíny. Tamrin by je měl sehnat do houfu a vyhnat z města. Ať si to s nimi vyřídí povstalci na venkově.
Právě o venkově teď přemýšlel, ale ne o povstalcích. S těmi to mohl srovnat poměrně snadno, stačilo roznést zprávu, že ten či onen je temný druh. A jakmile by se mu podařilo jich několik předat ruce Světla, ochotně by se postavili před každého a přiznali se, že vzývali Temného, požírali děti, cokoliv, co by jim řekli. Povstalci by pak již dlouho nevydrželi. Ti, kteří by potom dál předstírali, by se jednou ráno probudili a zjistili by, že jsou sami. Ale Dračí spřísahanci, muži a ženy, kteří již vyhlásili svou podporu Draku Znovuzrozenému, neodpadnou kvůli obvinění z toho, že jsou temní druzi. Většina lidí je již za ně stejně považovala, když přísahali, že budou následovat muže, jenž může usměrňovat.
A právě muž, jehož přísahali následovat, znamenal problém. Muž, jehož jméno dokonce ani neznali. Rand al'Thor. Kde je? Tam venku byla stovka tlup Dračích spřísahanců, z nichž přinejmenším dvě byly dost velké, aby se jim dalo říkat vojsko, které bojovaly s královskými vojáky - tedy těmi, kteří stále věrně setrvávali na Andrikově straně - bojovaly s povstalci - kteří stejně často bojovali proti sobě jako proti Andrikovi nebo Dračím spřísahancům - a přesto Carridin neměl ani tušení, která z tlup Randa al'Thora ukrývá. Mohl být na Almothské pláni nebo v Arad Domanu, kde byla situace stejná. Pokud tam byl, Jaichim Carridin byl z největší pravděpodobnosti mrtvý muž.
V paláci na Veraně, který zabral jako hlavní stan dětí, hodil otěže jednomu z bíle oděných strážných, a bez toho, aby odpovídal na pozdravy, odešel dovnitř. Majitel této zdobené hromady světlých kupolí a krajkových věžiček a stíněných zahrad ohlásil svůj nárok na trůn Světla, a proti zabrání jeho paláce nikdo nic nenamítal. Nejméně ze všeho majitel. To, co zbylo z jeho hlavy, stále zdobilo kopí nad Zrádcovskými schodištěm na Masetě.
Carridin si pro jednou téměř nevšiml jemných tarabonských koberců ani nábytku vyloženého zlatem a slonovinou či nádvoří s vodotrysky, kde šplouchající voda vytvářela chladivé zvuky. Široké chodby se zlatými lampami a vysokými stropy pokrytými složitými zlacenými spirálami jej v nejmenším nezajímaly. Tento palác se vyrovnal těm nejlepším v Amadicii, když už ne těm největším, ale v této chvíli patřily jeho myšlenky silné kořalce v komnatě, kterou si zabral jako pracovnu.
Už byl v půli cesty přes tarabonský koberec nesmírné ceny, s modrými, šarlatovými a zlatými vzory, oči upíral na vyřezávanou skříňku, v níž byla stříbrná karafa s dvakrát destilovanou kořalkou, když si náhle uvědomil, že není sám. U vysokého nízkého okna, z něhož bylo vidět do jedné stromy zastíněné zahrady, stála jakási žena v přiléhavých, světle červených šatech. Medové vlasy měla spletené do cůpků, které jí spadaly na ramena. Mlžný závoj její obličej v nejmenším nezakrýval. Byla mladá a hezká, s poupětem úst a velkýma hnědýma očima. Takhle oblečená, to jistě nebyla žádná služka.
"Kdo jsi?" chtěl vědět podrážděně. "Jak ses sem dostala? Okamžitě odejdi, nebo tě nechám vyhodit na ulici."

"Hrozby, Borsi? Hosta by sis měl víc považovat, ne?"
To jméno mu projelo až do páteře. Než si to uvědomil, tasil meč a vrhl se jí po hrdle.
Něco ho zachytilo - vzduch se změnil v protivný rosol - něco ho přinutilo pokleknout, drželo ho to od krku dolů. Sevřelo se mu to kolem zápěstí, až mu zapraskaly kosti. Ruka se mu prudce otevřela a meč mu vypadl. Síla. Používala na něj jedinou sílu. Tarvalonská čarodějnice. A jestli znala jeho jméno...
"Vzpomínáš si," řekla žena a přistoupila blíž, "na schůzku, kde se objevil sám Ba'alzamon a ukázal nám tváře Matrima Cauthona, Perrina Aybary a Randa al'Thora?" Ta jména skoro vyplivla, zvláště to poslední. Očima mohla vrtat díry do oceli. "Vidíš? Vím, kdo jsi, ano? Přislíbil jsi svou duši Velikému pánu Temnoty, Borsi." Náhle se rozesmála a znělo to jako malé zvonečky.
Carridinovi na čele vyrazil pot. Nejen odporná tarvalonská čarodějnice. Černá adžah. Byla černá adžah. Myslel si, že za ním přijde myrddraal. Myslel si, že ještě bude mít trochu času. Víc času. Ale ne. "Snažil jsem se ho zabít," blekotal. "Randa alThora. Snažil jsem se! Ale nemůžu ho najít. Nemůžu! Řekli mi, že když neuspěju, pobijí mi rodinu, jednoho po druhém. Slíbili mi, že já budu poslední! Mám ještě bratrance. Synovce. Neteře. Mám další sestru! Musíš mi dát víc času!"
Ona tam jen stála, upírala na něj ty pronikavé hnědé oči a kypré rtíky měla zvlněné v úsměvu. Poslouchala, když vyplivl, kde je možné najít Vanoru, kde leží její ložnice, jak ráda jezdí sama po lese za Carmerou. Možná, kdyby vykřikl, přiběhly by sem stráže. Možná by ji zabily. Otevřel víc ústa - a ten hustý, neviditelný rosol mu pronikl do úst a přinutil ho otevřít čelisti, až mu zapraskalo v kloubech. Rozevřel chřípí a zoufale nasával vzduch. Stále mohl dýchat, ale nemohl křičet. Ven se dostalo jen tlumené sténání, jako když žena kvílí za zdí. Chtěl ječet.
"Velice mě bavíš," řekla žena s medovými vlasy nakonec. "Jaichim. To je jméno vhodné pro psa, myslím. Chtěl bys být mým pejskem, Jaichime? Když budeš hezky hodný pejsek, mohla bych ti dovolit dívat se, jak jednoho dne Rand al'Thor umírá, ano?"
Chvíli trvalo, než její slova pronikla až k němu. Jestli má vidět, jak Rand al'Thor umírá, nechtěla... Nechtěla ho zabít, zaživa stáhnout z kůže, dělat věci, vedle nichž, jak usoudil, by stažení z kůže byla úleva. Po tváři mu stékaly slzy. Roztřásl se, jak začal vzlykat úlevou, tedy pokud se mohl třást, jak byl v pasti. To, co ho drželo, náhle zmizelo, a on, stále plačící, přepadl dopředu. Nemohl přestat vzlykat.
Žena si klekla vedle něj, zajela mu rukou do vlasů a zvedla mu hlavu. "Takže teď mě budeš poslouchat, ano? Smrt Randa al'Thora je záležitost pro budoucnost, a uvidíš ji jenom tehdy, když budeš hodný pejsek. Nyní povedeš bělokabátníky do panaršina paláce."
"J-jak t-to v-víš?"
Žena mu zatřásla hlavou ze strany na stranu, a nijak jemně. "Hodný pejsek nedává své paní otázky. Já hodím klacík, ty ho přineseš. Ano? Ano." Její úsměv byl jen zábleskem zubů. "Budou při tom nějaké těžkosti? Je tam panaršina legie, tisíc mužů, spí v chodbách, ve výstavních síních, na nádvořích. Ty tolik bělokabátníků nemáš."
"Oni..." Musel se odmlčet a polknout. "Oni nebudou dělat potíže. Oni uvěří, že Amathera byla vybrána shromážděním. Právě shromáždění musí -"
"Nenuď mě, Jaichime. Mně je jedno, jestli pobiješ celé shromáždění, dokud udržíš panaršin palác. Kdy vyrazíš?"
"To... to zabere tak tři čtyři dny, než Andrik dodá záruky."
"Tři nebo čtyři dny," zamumlala napůl k sobě. "No dobře. Menší odklad by neměl způsobit žádné potíže." Napadlo ho, jaký odklad měla na mysli, když mu podtrhla i ten zbyteček pevné půdy pod nohama. "Ovládneš palác a pošleš panaršiny milé vojáčky pryč."
"To nejde," zalapal po dechu, a ona mu zvrátila hlavu tak tvrdě, až nevěděl, jestli mu dřív zlomí vaz, nebo mu vyrve všechny vlasy. Neodvažoval se jí vzepřít. Do těla se mu zabodlo tisíc neviditelných jehliček, do obličeje, do hrudi, do zad, do paží a nohou, všude. Byly neviditelné, ale byl si jist, že pro to nejsou o nic méně skutečné.
"Nejde, Jaichime?" prohodila žena tiše. "Nejde je slovo, které velice nerada slyším."
Jehličky se zabodly hlouběji. Carridin zasténal, ale musel jí to vysvětlit. Co chtěla, opravdu nešlo. Jak spěchal, začal funět. "Jakmile bude Amathera uvedena jako panarcha, bude legii velet ona. Když se pokusím ovládnout palác, obrátí je proti mně, a Andrik jí pomůže. Neexistuje způsob, jak palác udržet

proti legii a proti těm vojákům, které Andrik může sebrat z pevností prstence."
Studovala ho tak dlouho, až se začal potit. Neodvážil sebou ani trhnout, skoro nemrkl. Těch tisíc bodavých jehel mu to nedovolilo.
"S panarchou se to vyřídí," řekla nakonec. Jehličky zmizely a ona Vstala.
Carridin vstal také a snažil se sebrat. Třeba by bylo možné dosáhnout nějaké dohody. Ta žena teď zřejmě byla ochotna poslouchat důvody. Nohy se mu třásly strachem, ale přiměl se mluvit co nejpevnějším hlasem. "I kdybys dokázala ovlivnit Amathera -"
Uťala ho. "Říkala jsem ti, abys mi nekladl otázky, Jaichime. Hodný pejsek svou paničku poslouchá, ano? Slibuji ti, že jestli to neuděláš, budeš mě ještě prosit, abych ti našla myrddraala, co by si s tebou pohrál. Rozumíš mi?"
"Rozumím," vydechl těžce. Ona na něj dál upírala oči a on po chvíli pochopil. - "Udělám, co říkáš... paní." Při pohledu na její krátký, pochvalný úsměv zrudl. Pohnula se ke dveřím a obrátila se k němu zády, jako by byl opravdu pes, a to bezzubý pes. "Jak...? Jak se jmenuješ?"
Její úsměv byl tentokrát sladký, a posměšný. "Ano. Pejsek by měl znát jméno své paničky. Jmenuji se Liandrin. Ale to jméno pejskovi nikdy nesmí přejít přes rty. Pokud ano, budu s tebou velice nespokojená."
Když se za ní zavřely dveře, Carridin se dopotácel k židli s vysokým opěradlem vyloženým slonovinou a sesul se na ni. Kořalku nechal, kde byla. Díky tomu, jak se mu obracel žaludek, by z ní začal zvracet. Jaký zájem mohla mít na panaršině paláci? Byla to nejspíš nebezpečná cesta k přemýšlení, ale i když oba sloužili stejnému pánovi, cítil k té tarvalonské čarodějnici jen odpor.
Nevěděla toho tolik, kolik si myslela, že ví. S královskými zárukami v rukou si mohl udržet Tamrina a vojsko dál od těla hrozbou odhalení, a Amatheru také. Ale oni stále mohli vybudit dav. A velícího kapitána by to celé mohlo víc než jen rozčílit. Mohl by uvěřit, že Carridin touží po osobní moci. Carridin svěsil hlavu do dlaní a představil si, jak Niall podepisuje jeho rozsudek smrti. Zatkli by ho jeho vlastní muži, a pověsili. Kdyby mohl zařídit smrt té čarodějnice... Ale ona mu slíbila, že ho ochrání před myrddraaly. Znovu mu bylo do breku. Ona tu ani nebyla, a přesto ho držela stejně pevně jako předtím, na obou nohou měl ocelové okovy a kolem krku oprátku.
Musí z toho být cesta ven, ale ať se podíval kam chtěl, všude jen číhala další past.
* * *
Liandrin se nesla chodbami a snadno se vyhnula sluhům i bělokabátníkům. Když vyšla z malých zadních dvířek do úzké uličky za palácem, vysoký mladý strážný na ni hleděl se směsicí úlevy a znepokojení. Ten malý trik, kdy někoho přiměla, aby poslouchal, co mu podsunula - jen s pomocí maličkého pramínku jediné síly - na Carridina nepotřebovala, ale tohoto mladého blázna snadno přesvědčila, že by ji měl pustit dovnitř. Liandrin mu s úsměvem pokynula, aby se k ní naklonil. Ten hubený trouba se zakřenil, protože očekával hubičku, jeho úsměv však ztuhl, když mu vrazila úzkou čepel do oka.
Když padal jako pytel masa bez kostí, Liandrin hbitě odskočila stranou. Teď už o ní nepromluví ani náhodou. Na rukou jí nezůstala ani kapka krve. Liandrin zatoužila po tom, aby uměla zabíjet s pomocí jediné síly jako Chesmal, nebo dokonce i jen jako Rianna. Zvláštní, že schopnost zabíjet s pomocí síly, zastavit srdce nebo uvařit krev v žilách, musela být tak blízce spojena s léčením. Ona sama nedokázala vyléčit o moc víc než odřeniny či modřiny. Ne že by o to měla nějaký zvláštní zájem.
Její otevřená nosítka, červeně lakovaná a vyložená zlatem a slonovinou, čekala na konci uličky spolu s její osobní stráží tvořenou tuctem velkých chlapů, s tvářemi připomínajícími vyhladovělé vlky. Když vyšli do ulic, muži si snadno vynutili průchod mezi davy lidí. Prostě oštěpy ztloukli každého, kdo nebyl dost rychlý, aby uhnul stranou. Všichni byli samozřejmě oddáni Velikému pánu Temnoty, a i když přesně nevěděli, kdo je ona, věděli, že jiní muži zmizeli, muži, kteří nedokázali správně sloužit.
Dům, který spolu s ostatními zabrala, dvě rozlehlá poschodí s plochou střechou, z bíle omítnutého kamene, na úbočí pod Veranou, nejvýchodnějším poloostrovem Tanchika, patřil kupci, jenž také složil přísahy Velikému pánu. Liandrin by byla dala přednost paláci - jednoho dne možná bude mít královský palác na Masetě. Vyrůstala s pohledem závistivě upřeným na paláce urozených pánů, ale proč by se měla spokojit jen s něčím takovým? - přesto dávalo smysl zůstat ještě chvíli vskrytu. Nebylo možné, aby ty hlupačky v Tar Valonu vytušily, že jsou v Tarabonu, ale Věž je zcela určitě pronásledovala a mazlíčkové

Siuan Sanche mohli čmuchat kdekoliv.
Brána vedla na malé nádvoří bez oken, kromě horního poschodí. Liandrin nechala stráže i nosiče tady a sama spěchala dovnitř. Kupec měl pár sloužících, všichni také přísahali Velikému pánu, jak je ujišťoval, což však nestačilo, aby se postarali o jedenáct žen, které se zřídka vydávaly ven. Jedna, hezká, i když rozložitá žena s tmavými copy jménem Gyldin, právě zametala červenobílé dlaždice vstupní haly, když Liandrin vstoupila.
"Kde jsou ostatní?" chtěla vědět černá adžah.
"V předním obývacím pokoji." Gyldin ukázala k dvojitému oblouku dveří napravo, jako by Liandrin nevěděla, kde to je.
Liandrin stiskla rty. Ta žena neudělala pukrle. Nepoužila žádné uctivé oslovení. Pravda, nevěděla, kdo Liandrin ve skutečnosti je, ale Gyldin určitě musela vědět, že je dost vysoko postavená, aby mohla vydávat rozkazy, které bylo nutné poslouchat. Dost na to, aby poslala toho tlustého kupce, s poklonami a celou rodinou, aby se šli plazit někam jinam. "Máš tu uklidit, ano? Ne tu jen tak postávat? No, tak uklízej! Všude je prach. Jestli večer najdu jenom zrníčko prachu, ty krávo jedna, nechám tě zřezat!"
Pevně stiskla rty. Napodobovala způsob, jakým urození a bohatí mluvili, už tak dlouho, že občas zapomněla na to, jak její otec prodával ovoce z vozíku, a přesto ve chvíli hněvu zase mluvila stejně jako obyčejní chudáci. Příliš velké napětí. Příliš dlouhé čekání. Ještě naposledy štěkla: "Dělej!" a vstoupila do pokoje a práskla za sebou dveřmi.
Ostatní tu nebyly všechny, což Liandrin podráždilo ještě víc, ale bylo jich tu dost. Eldrith Jhondar s kulatou tváří, sedící u lapisem vykládaného stolku pod závěsem na jedné z bíle omítnutých stěn, si dělala pečlivé poznámky z otrhaného rukopisu. Občas si nepřítomně očistila hrot brku o rukáv tmavých vlněných šatů. Marillin Gemalphin seděla u úzkého okna, modré oči zasněně upírala na maličký vodotrysk šumící na malém nádvoří a nepřítomně drbala za ušima hubenou žlutou kočku. Očividně si nijak nevšímala toho, jak má na zelených hedvábných šatech všude chlupy. S Eldrith byly obě z hnědého adžah, ale kdyby se Marillin někdy dozvěděla, že Eldrith je důvod, proč všechny zatoulané kočky, které neustále přinášela, mizejí, nastaly by potíže.
Bývaly z hnědého. Občas bylo těžké si zapamatovat, že to již neplatí nebo že ona sama již nepatří k červenému. Ještě i teď, když se otevřeně zavázaly černému adžah, toho zůstalo tolik, co je jasně označovalo za členky jejich starých adžah. Vezměte si třeba bývalé dvě zelené sestry. Jeaine Caide s měděnou pletí a labutí šíjí na sobě vždycky měla ty nejtenčí, nejpřiléhavější hedvábné šaty, jaké dokázala najít - dnes byly bílé - a smála se, že ty šaty budou muset stačit, když v dnešní době není v Tarabonu nic, co by přitáhlo pohled mužů. Jeaine byla z Arad Domanu. Domanské ženy byly nechvalně vyhlášené svými pobuřujícími šaty. Asne Zeramene, s tmavými vlasy, zešikmenýma očima a velkým nosem, vypadala skoro ponuře ve světle zelených šatech, prostě střižených a s vysokým límečkem, ale Liandrin ji nejednou slyšela, jak lituje, že musela opustit své strážce. A co se týkalo Rianny Andomeran... Černé vlasy s jasným bílým pramenem nad levým uchem lemovaly tvář tak chladnou a nadutou, jakou dokázaly nasadit jen bílé.
"Je to hotovo," oznámila jim Liandrin. "Jaichim Carridin přesune své bělokabátníky do panaršina paláce a udrží ho pro nás. Ještě neví, že budeme mít hosty... samozřejmě." Objevilo se několik zamračení. Změna adžah rozhodně nezměnila vztah žen k mužům, kteří nenáviděli ženy, jež mohly usměrňovat. "Je tu jedna zajímavá věc. On si myslel, že jsem ho tam přišla zabít. Za to, že nedokázal zabít Randa al'Thora."
"To nedává smysl," řekla Asne a zamračila se. "Musíme ho spoutat a ovládnout, ne ho zabít." Náhle se zasmála, měkce a tiše, a opřela se. "Jestli existuje způsob, jak ho ovládnout, nevadilo by mi připoutat ho k sobě. Je to pohledný mladý muž, aspoň podle toho mála, co jsem viděla." Liandrin si odfrkla. Ona muže neměla ráda vůbec.
Rianna ustaraně potřásla hlavou. "Dává to znepokojující smysl. Naše rozkazy z Věže byly naprosto jasné, a přesto je jasné, že Carridin dostal jiné. Z toho mohu usoudit jen na rozpory mezi Zaprodanci."
"Zaprodanci," zamumlala Jeaine a pevně zkřížila ruce na prsou. Tenké bílé hedvábí ještě víc poodhalilo její ňadra. "K čemu jsou dobré sliby, že budeme vládnout světu, až se Veliký pán vrátí, jestli nás předtím rozdrtí soupeřící Zaprodanci? Copak si některá z vás myslí, že bychom se jim mohly postavit?"
"Odřivous." Asne se rozhlédla kolem sebe a v zešikmených očích měla výzvu. "Odřivous zničí dokonce i

jednoho ze Zaprodanců. A my máme možnost jej vytvořit." Jeden z ter'angrialů, které sebraly z Věže, černá tyč s dírou, na krok dlouhá, měl tento účel. Žádná z nich vlastně nevěděla, proč dostaly rozkaz ho sebrat, dokonce ani sama Liandrin. Příliš mnoho ter'angrialů bylo takových, vzaly je, protože to dostaly nařízeno, bez nějakého opodstatnění, ale některé rozkazy bylo nutné uposlechnout. Liandrin si přála, aby dokázaly získat alespoň jeden angrial.
Jeaine si ostře odfrkla. "Pokud by ho některá z nás dokázala ovládnout. Nebo jsi už zapomněla na tu jedinou zkoušku, kterou jsme se odvážily podstoupit, kdy mě to málem zabilo? A vypálilo to díru v obou bocích lodi dřív, než jsem to dokázala zastavit? Vážně by nám to prospělo, kdybychom se utopily dřív, než jsme se dostaly do Tanchika."
"K čemu by nám byl odřivous?" vyjela Liandrin. "Jestli dokážeme ovládnout Draka Znovuzrozeného, ať si Zaprodanci přijdou na způsob, jak se s námi vypořádat." Náhle si uvědomila přítomnost další osoby v místnosti. Gyldin v rohu otírala vyřezávanou židli s nízkým opěradlem. "Co tady děláš, ženská?"
"Uklízím." Tmavovlasá žena se bezstarostně narovnala. "Řekla jsi mi, abych uklidila."
Liandrin na ni málem udeřila jedinou silou. Málem. Ale Gyldin určitě nevěděla, že jsou Aes Sedai. Kolik toho ta žena zaslechla? Nic důležitého. "Zajdi za kuchařem," řekla Liandrin s chladným vztekem, "a řekni mu, aby tě spráskal. A pořádně! A nedostaneš nic k jídlu, dokud nebude prach pryč." Znovu. Ta žena ji znovu přiměla mluvit jako chudá holka.
Marillin vstala, téměř se otřela nosem kočce o čumáček a podala zvířátko Gyldin. "Ať dostane talíř smetany, až s tebou kuchař skončí. A trochu toho pěkného jehněčího. Nakrájej mu to hodně najemno. Už mu, chudáčkovi, nezůstalo moc zoubků." Gyldin se na ni bez mrkání dívala a Marillin dodala: "Něčemu snad nerozumíš?"
"Rozumím." Gyldin stiskla rty. Třeba nakonec pochopila. Byla pouhá služka, ne jim rovná.
Poté, co odešla s kočkou v náručí, Liandrin chvíli počkala a potom prudce otevřela dveře. Vstupní hala byla prázdná. Gyldin neposlouchala. Liandrin té ženské nevěřila. Ale vlastně ji nenapadl nikdo, komu by věřila.
"Musíme se věnovat tomu, co se týká nás," prohlásila napjatě a zavřela dveře. "Eldrith, už jsi v těch stránkách našla nějaký nový klíč? Eldrith?"
Kyprá žena sebou trhla a pak se na ně na všechny podívala a silně mrkala. Bylo to poprvé, co vůbec zvedla hlavu od otrhaného žlutého rukopisu. Zřejmě ji překvapilo, že vidí Liandrin. "Cože? Klíč? Aha. Ne. Je už tak dost těžké dostat se do královské knihovny. Kdybych sebrala jenom stránku, knihovníci by to okamžitě poznali. Ale kdybych se jich zbavila, už bych nikdy nic nenašla. To místo je hotové bludiště. Ne, tohle jsem našla v knihkupectví poblíž královského paláce. Je to zajímavý traktát o -"
Liandrin uchopila saidar a rozhodila stránky po podlaze. "Pokud to nejsou traktáty o tom, jak ovládnout Randa al'Thora, tak ať shoří! Co jsi zjistila o tom, co hledáme?"
Eldrith zamrkala na rozházené papíry. "No, je to v panaršině paláci."
"To jsi zjistila přede dvěma dny."
"A musí to být ter'angrial. Ovládnutí někoho, kdo může usměrňovat, musí vyžadovat jedinou sílu, a protože se jedná o specializované použití, tak jde určitě o ter'angrial. Najdeme ho ve výstavní síni nebo možná v panaršině sbírce."
"Něco nového, Eldrith." Liandrin dalo spoustu práce, aby její hlas nezněl příliš pronikavě. "Našla jsi něco nového? Cokoliv?"
Žena s kulatou tváří nejistě zamrkala. "Vlastně... Ne."
"Na tom nezáleží," prohlásila Marillin. "Za pár dní, jakmile si zvolí tu svou drahou panarchu, můžeme začít hledat, a i kdybychom musely prohlédnout každý svícen, najdeme to. Už to skoro máme, Liandrin. Uvážeme Randa al'Thora na vodítko a naučíme ho sednout a válet se na povel."
"No ano," řekla Eldrith a šťastně se usmála. "Na vodítko."
Liandrin doufala, že tomu tak bude. Čekání ji už unavovalo, unavovalo ji skrývání. Ať se o ní svět dozví. Ať lidé poklekají, jak jí bylo přislíbeno, když poprvé odmítla staré přísahy kvůli novým.
* * *
Egeanin poznala, že není sama, jakmile dveřmi od kuchyně vstoupila do malého domku, ale škrabošku i jutový pytel bezstarostně odhodila na stůl a došla k místu, kde vedle cihlového krbu stálo vědro s vodou.

Když se sklonila, aby uchopila měděné držadlo, pravou rukou hmátla do mělké prohlubně, kde za vědrem byly odstraněny dvě cihly. Otočila se a narovnala s malou kuší v rukou. Kuše nebyla ani půl lokte dlouhá, neměla velkou sílu ani dostřel, ale ona ji vždycky měla nataženou, a černá skvrnka na ostré ocelové střele dokázala ve vteřině zabít.
Pokud si muž, ledabyle se opírající v rohu, kuše všiml, nedal to nijak najevo. Měl světlé vlasy a modré oči, byl ve středních letech a vypadal docela dobře, i když na její vkus byl trochu hubený. Určitě ji sledoval, jak přechází malý dvorek, skrze okénko se železnou mříží vedle sebe. - "Myslíš, že tě ohrožuji?" zeptal se po chvíli.
Poznala známý přízvuk domova, ale kuši nesklonila. "Kdo jsi?"
Místo odpovědi muž opatrně strčil dva prsty do váčku u pasu -zřejmě tedy měl v pořádku zrak - a vyndal něco malého a plochého. Egeanin mu pokynula, aby to položil opatrně na stůl a zase ucouvl. Teprve když byl zase docela v koutě, Egeanin přistoupila dost blízko, aby mohla zvednout, co tam položil. Aniž by od muže odtrhla oči či sklonila kuši, zvedla předmět tak, aby na něj viděla. Byla to malá slonovinová destička obroubená zlatem, na níž byl vyřezán krkavec a věž. Krkavec měl oči z černých safírů. Krkavec, symbol císařské rodiny. Věž Krkavců, symbol císařské spravedlnosti.
"Normálně by to stačilo," sdělila muži, "ale jsme daleko od Seanchanu, v zemi, kde to nejpodivnější je zcela obvyklé."
Muž se docela pobaveně usmál, sundal si kabátec, rozvázal košili a stáhl si ji. Na obou ramenou měl vytetovaného krkavce a věž.
Většina hledačů pravdy měla krkavce stejně jako věž, ale dokonce ani někdo, kdo by se odvážil ukrást odznak hledače, by se nenechal takto označit. Nosit krkavce znamenalo být majetkem císařské rodiny. Existoval starý příběh o jednom hloupém mladém pánovi a paní, kteří se v opilosti nechali potetovat. Odehrálo se to asi před třemi sty lety. Když to zjistila císařovna, nechala je přivést ke dvoru Devíti měsíců a drhnout podlahy. Tento chlapík mohl být jedním z jejich potomků. Značka krkavce byla navěky.
"Omlouvám se, hledači," řekla a odložila kuši. "Proč jsi zde?" Nezeptala se na jméno. Ať by jí řekl cokoliv, mohla a nemusela to být pravda.
Muž ji nechal držet odznak, dokud se neuspěchaně neoblékl. Jemná připomínka. Ona byla kapitán a on majetek, ale on byl také hledačem, a podle zákona ji mohl předat k výslechu ze své vlastní pravomoci. Podle zákona měl právo ji poslat, aby si koupila provaz, kterým by ji mohl svázat, aby ji mohl vyslechnout přímo tady, a očekával by, že se s ním vrátí. Odmítnutí spolupráce s hledačem byl zločin. Egeanin nikdy za celý život na žádný zločin ani nepomyslela, stejně jako neuvažovala o velezradě proti Křišťálovému trůnu. Ale kdyby položil špatné otázky, vyžadoval špatné odpovědi... Kuši měla stále po ruce a Cantorin byl daleko. Divoké myšlenky. Nebezpečné myšlenky.
"Já sloužím velkopaní Suroth a corenne pro císařovnu," pravil hledač. "Kontroluji pokroky agentů, které velkopaní umístila do těchto zemí."
Kontrola? Co se musí kontrolovat, a navíc hledačem? "O tomhle jsem nic z poštovních člunů neslyšela."
Jeho úsměv se prohloubil a ona zrudla. Ovšem, posádky by se o hledači nezmínily. Přesto odpověděl, zatímco si zavazoval tkanice u košile.
"Pro své cesty nemůžu riskovat poštovní čluny. Použil jsem plavidla místního pašeráka, muže jménem Bayle Domon. Jeho lodi staví všude v Tarabonu a Arad Domanu, i mezi tím."
"Slyšela jsem již o něm," podotkla Egeanin suše. "Všechno jde dobře?"
"Teď ano. Jsem rád, že alespoň ty jsi své příkazy pochopila správně. Z ostatních to pochopili pouze hledači. Je politováníhodné, že s Hailene není hledačů víc." Upravil si plášť na ramenou a sebral jí z ruky odznak hledače. "Došlo k nějakým nepříjemnostem ohledně návratu zběhů sul'dam. Takové zprávy nesmějí vejít v obecnou známost. Mnohem lepší je, když ty ženy prostě zmizí."
Jen díky tomu, že neměla moc času na přemýšlení, dokázala Egeanin udržet bezvýraznou tvář. Sul'dam byly, jak jí bylo sděleno, po neúspěchu ve Falme ponechány na břehu. Některé možná zběhly. Velkopaní Suroth jí osobně předala rozkaz vrátit každou, kterou najde, ať už dobrovolně, nebo proti jejich vůli, a pokud to nebude možné, zbavit se jich. To poslední zřejmě byla jediná konečná možnost. Až doteď.
"Lituji, že v těchto zemích neznají kafu," poznamenal muž a usadil se ke stolu. "Dokonce i v Cantorinu

mají kafu pouze urození. Aspoň tomu tak bylo, než jsem odešel. Třeba od té doby dorazily lodi se zásobami ze Seanchanu. Musí stačit čaj. Udělej mi čaj."
Egeanin ho málem srazila ze židle. - Ten chlap byl majetek. A hledač. Uvařila mu čaj a stála u jeho židle s konvicí, aby mu mohla dolévat šálek. Překvapilo jí, že ji nepožádal, aby si nasadila závoj a zatančila mu kolem stolu.
Konečně dostala svolení se posadit, když mu sehnala brk a inkoust a papír, ale jen aby mu načrtla mapy Tanchika a jeho pevností, aby nakreslila každé další město i městys, o němž alespoň něco věděla. Napsala mu seznam nejrůznějších oddílů v poli, pokud znala jejich sílu, a to, komu byly zavázány věrností, i to, co odhadla o jejich záměrech.
Když skončila, muž nacpal papíry do kapsy a řekl jí, aby odeslala obsah jutového pytle nejbližším poštovním člunem, a odešel s jedním ze svých pobavených úsměvů řka, že by mohl její pokroky znovu zkontrolovat za pár týdnů.
Poté, co odešel, Egeanin ještě dlouho seděla. Každá mapa, kterou nakreslila, každý seznam, který sepsala, byl kopií papírů, jež dávno poslala po poštovním člunu. To, že ji to nechal udělat znovu pod jeho dohledem, mohlo být trestem za to, že jej přiměla ukázat své tetování. Gardisté smrtihlavové se svými krkavci se vychloubali, hledači to dělali zřídka. Mohlo to být tím. Aspoň že před jejím příchodem nešel dolů do sklepa. Nebo šel? Čekal tu jen tak, aby si mohli promluvit?
Pevný železný zámek visel zdánlivě nepoškozený na dveřích do chodby těsně za kuchyní, ale říkalo se, že hledači umějí otevřít zámek i bez klíče. Egeanin vytáhla klíč z váčku u pasu, zámek odemkla a sešla po úzkých schodech.
Odpadky pokrytý sklep osvětlovala jedna lampa na polici. Byly to jen čtyři cihlové stěny očištěné ode všeho, co by mohlo pomoci k útěku. Ve vzduchu visel slabý zápach vycházející z kyblíku s odpadky. Na straně proti dveřím seděla na několika hrubých vlněných pokrývkách sklesle žena ve špinavých šatech. Při zvuku Egeanininých kroků žena zvedla hlavu. V očích měla strach a prosbu. Byla to první sul'dam, kterou Egeanin našla. První a jediná. Egeanin už skoro přestala hledat poté, co našla Bethamin. A Bethamin byla od té doby ve sklepě, zatímco poštovní čluny připlouvaly a odplouvaly.
"Přišel někdo sem dolů?" zeptala se Egeanin.
"Ne. Slyšela jsem nahoře kroky, ale... Ne." Bethamin natáhla ruce. "Prosím, Egeanin. Tohle je všechno chyba. Znáš mě deset let. Sundej mi to."
Kolem krku měla stříbrný obojek připevněný k stříbrnému vodítku, vedoucímu k náramku ze stejného kovu, který visel na kolíku dva lokte nad její hlavou. Byla to skoro náhoda, že jí ho nasadila, prostě ji chtěla jen na chvíli zabezpečit. Potom se jí podařilo srazit Egeanin na zem. Vzápětí se Bethamin vrhla ke svobodě.
"Jestli mi ho přineseš, tak to udělám," pravila Egeanin rozzlobeně. Zlobila se kvůli mnoha věcem, ne kvůli Bethamin. "Přines mi a'dam sem, a já ti ho sundám."
Bethamin se zachvěla a nechala ruce klesnout. "Je to chyba," zašeptala. "Hrozná chyba." Ale směrem k náramku se nepohnula.
První pokus o útěk skončil tak, že ležela a svíjela se nahoře na schodech a zvracela. Egeanin to ohromilo.
Sul'dam ovládaly damane, ženy, které mohly usměrňovat, prostřednictvím a'damu. Byly to damane, kdo mohl usměrňovat, ne sul'dam. Ale a 'dam mohl ovládat jen ženu, která dokázala usměrňovat. Žádnou jinou ženu ani muže - mladí muži s touto schopností byli samozřejmě popraveni - jen ženu, která mohla usměrňovat. Žena, která měla tuto schopnost a která měla nasazený obojek, nemohla udělat víc než pár kroků bez toho, aby sul'dam měla nasazený náramek a tak dosáhla spojení.
Egeanin se cestou do schodů a při zamykání dveří cítila velice unavená. Chtěla si dát trochu čaje, ale to málo, které zanechal hledač, vystydlo, a jí se nechtělo vařit další. Místo toho se posadila a vytáhla z jutového pytle a 'dam. Pro ni to bylo jen umně spojené stříbro. Nemohla ho použít a on jí nemohl ublížit, leda by ji s ním někdo udeřil.
I když se spojila s a'damem jen takto, popírajíc jeho schopnost ji ovládat, stačilo to, aby jí začal běhat mráz po zádech. Ženy, které mohly usměrňovat, byly nebezpečná zvířata spíš než lidé. To ony rozbily svět. Musely být ovládány, jinak by změnily každého ve svůj majetek. Tohle ji učili, tohle se učilo v

Seanchanu přes tisíc let. Zvláštní, že se to nestalo i tady. Ne. Tohle byl nebezpečný, hloupý směr uvažování.
Strčila a'dam zpátky do pytle a umyla čajovou soupravu, aby se uklidnila. Měla ráda pořádek, a takový úklid kuchyně jí poskytl menší uspokojení. Než si to uvědomila, už si vařila konvici čaje pro sebe. Nechtěla myslet na Bethamin, a to bylo také nebezpečně hloupé. Posadila se zase ke stolu a zamíchala si med do čaje tak černého, jak jen ho dokázala vyrobit. Nebyla to kafa, ale bude to muset stačit.
Přes to, že všechno popírala, přes její prosby mohla Bethamin usměrňovat. Dokázaly to i ostatní sul'dam? Proto chtěla velkopaní Suroth, aby ty, které zůstaly ve Falme, byly všechny zabity? Bylo to nemyslitelné. Bylo to nemožné. Každoroční zkoušky po celém Seanchanu objevily každou dívku, která v sobě měla byť jen jiskřičku této schopnosti. Každá byla vymazána z občanských svitků, vymazána z rodinných záznamů a odvedena, aby se z ní mohla stát uvázaná damane. Ty samé zkoušky objevily dívky, které se mohly naučit nosit náramek sul'dam. Žádná žena neunikla každoročním zkouškám, dokud nebyla dost stará, aby již začala usměrňovat, pokud v ní ta jiskřička byla. Jak by mohla být byť jen jediná dívka vybrána za sul'dam, když byla damane? A přesto tu byla Bethamin, dole ve sklepě, držená a'damem jako kotvou.
Jedna věc byla jistá. Možnosti, které se tím odkrývaly, byly potenciálně nebezpečné. Zahrnovalo to urozené i hledače. Možná dokonce Křišťálový trůn. Odvážila by se velkopaní Suroth zadržet takovou informaci před císařovnou? Pouhý kapitán lodi mohl s křikem umřít, kdyby se v takové společnosti třeba jen nevhodně zamračil, nebo by mohl zjistit, že je něčí majetek pro zábavu. Musí se dozvědět víc, má-li doufat, že se vyhne Smrti tisíců trhnutí. Pro začátek to znamenalo utratit víc peněz na Gelba a ostatní lasiččí otrapy, jako byl on, najít další sul'dam a zjistit, jestli je a'dam udrží. A potom... A potom se bude plavit mezi nezmapovanými útesy bez lodivoda na přídi.
Dotkla se kuše stále ležící na stole s tou smrtonosnou šipkou a uvědomila si, že jisté je ještě něco. Nedovolí hledačům, aby ji zabili. Nejen proto, aby pomohli udržet velkopaní Suroth její tajemství. A možná ani z žádného jiného důvodu. Ta myšlenka se děsivě blížila velezradě, ale nedala se zahnat.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Pohár vína

Když Elain sešla na palubu s věcmi úhledně svázanými do ranečku, zapadající slunce jako by se dotýkalo vody za ústím do tanchického přístavu. Lodníci právě připevňovali poslední silná lana, jež poutala Tanečníka na vlnách k loďmi lemovanému molu, jen jednomu z mnoha na tomto nejzápadnějším poloostrově města. Někteří členové posádky svinovali poslední plachty. Za dlouhými skladišti se na

kopcích zvedalo město, bílá záře, kupole a štíhlé věže se třpytícími se korouhvičkami. Asi míli na sever Elain rozeznávala vysoké kulaté hradby. Velký kruh, pokud se dobře pamatovala.
Přehodila si ranec na rameno, kde již měla kožený tlumok, a sešla za Nyneivou po lávce spolu s Coine a Jorin. Skoro jí připadalo zvláštní, vidět sestry zase plně oblečené, v zářivých hedvábných brokátových halenách ladících se širokými kalhotami. Náušnice a dokonce i nosní kroužky, na které si zvykla, i jemný zlatý řetízek na snědých lících obou žen jí teď vůbec nepřipadaly divné.
Tom a Juilin stáli opodál se svými věcmi a vypadali dost mrzutě. Nyneiva měla pravdu. Když přede dvěma dny zjistili pravý důvod jejich cesty, nebo alespoň jeho část, začali mít postranní myšlenky. Ani jeden si zřejmě nemyslel, že dvě mladé ženy jsou schopné - schopné! - pátrat po černých adžah. Nyneiva jim pohrozila, že je nechá přenést na jinou loď Mořského národa mířící opačným směrem, takže to jejich námitky udusilo hned na začátku. Aspoň pro tu chvíli, kdy se Toram a tucet lodníků chystalo strčit je do člunu a dopravit je jinam. Elain se na oba muže pátravě zadívala. Mrzutost znamenala vzpouru. Tito dva jim způsobí další potíže.
"Kam poplujete teď, Coine?" ptala se Nyneiva, když k nim Elain došla.
"Do Dantory a Aile Jafaru," odpověděla velitelka plavby, "a pak dál do Cantorinu a Aile Somery, kde budeme šířit zprávy o Coramoorovi, zlíbí-li se Světlu. Ale musím Toramovi dovolit tady obchodovat, jinak by pukl."
Její manžel teď byl dole v přístavu, bez svých zvláštních čoček s drátěnými obrubami, s holou hrudí a s prsteny, se vážně dohadoval s muži v širokých bílých spodcích a kabátcích s vyšitými spirálami na ramenou. Každý Tanchikan měl tmavou válcovitou čapku a přes obličej průhledný závoj. Závoje působily směšně, zvlášť u mužů s hustými kníry.
"Světlo vám dej bezpečnou plavbu," řekla Nyneiva a posunula si rance na zádech. "Jestli tady objevíme nějaký nebezpečí, který by vás mohlo ohrozit, než odplujete, pošleme vám zprávu." Coine i její sestra vypadaly úžasně klidně. To, že věděly o černých adžah, je nijak nevzrušilo. Byl to Coramoor, Rand, na kom záleželo.
Jorin si políbila konečky prstů a přitiskla je Elain na rty. "Světlo dej, abychom se znovu setkaly."
"Světlo dej," odpověděla Elain a zopakovala gesto hledačky větru. Stále jí to připadalo zvláštní, ale byla to také pocta, používaná pouze mezi členy rodiny či milenci. Žena Mořského národa jí bude chybět. Hodně se od ní naučila, a na oplátku naučila něco ji. Jorin teď rozhodně uměla mnohem lépe splétat prameny ohně.
Když došly na konec lávky, Nyneiva vydechla úlevou. Olejové kapky, které jí dala Jorin, uklidnily po dvou dnech na moři její žaludek, ale ona přesto stále mhouřila oči a tiskla rty, dokud se na dohled neobjevilo Tanchiko.
Oba muži se k nim okamžitě připojili, bez rozkazů, a Juilin se ujal vedení s rancem na zádech a světlou, na palec silnou hůl držel v obou rukou. Tmavé oči měl pozorné. Tom šel vzadu a nějak se mu dařilo vypadat nebezpečně i přes bílé vlasy, kulhání a kejklířský plášť.
Nyneiva chvíli špulila rty, ale pak nic neřekla, což Elain považovala za moudré. Než ušli padesát kroků po dlouhém kamenném molu, všimla si Elain, jak je pozoruje množství mužů s očima jako škvírky a hladovými výrazy ve tvářích, i Tanchikané a další, kteří po molu přemísťovali bedny, balíky a pytle. Elain vytušila, že spousta z nich by jí byla ochotná podříznout hrdlo v naději, že hedvábné šaty znamenají peníze ve váčku. Muži ji neděsili, byla si jistá, že dokáže zvládnout dva i tři z nich. Ale měly s Nyneivou prsteny s Velkým hadem schované ve váčcích, a nebylo by k ničemu popírat spojení s Bílou věží, kdyby usměrňovala před stovkou lidí. Lepší bylo, když se Juilin i Tom tvářili, jak nejdivočeji uměli. Nevadilo by jí, kdyby s sebou měly deset takových mužů.
Náhle se z paluby jedné z menších lodí ozval řev. "Vy! Jste to vy!" Na molo seskočil rozložitý muž s kulatou tváří v zeleném hedvábném kabátci a nevšímaje si Juilinovy pozvednuté hole, hleděl na ni a na Nyneivu. Plnovous bez kníru znamenal, že je z Illianu, a odtamtud pocházel i jeho přízvuk. Elain připadal trochu povědomý.
"Mistr Domon?" řekla Nyneiva po chvíli a prudce se zatahala za cop. "Bayle Domon?"
Muž kývl. "Jo. Nikdy by mě nenapadlo, že vás ještě uvidím. Já... na vás ve Falme čekal, jak dlouho se to jen dalo, ale pak došlo na to, kdy jsem musel buď vyplout, nebo se dívat, jak mi hoří loď."

Elain ho konečně poznala. Souhlasil, že je dopraví pryč z Falme, ale pak ve městě zavládl zmatek, dřív než se dostaly na jeho plavidlo. Jeho kabátec prozrazoval, že se mu od té doby nevedlo špatně.
"Ráda tě zase vidím," pravila Nyneiva chladně, "ale jestli nás omluvíš, musíme si ve městě najít pokoje."
"To bude těžký. Tanchiko praská ve švech. Znám ale místo, kde byste na mou přímluvu mohly něco získat. Ve Falme jsem už zůstat nemohl, ale cítím, že vám něco dlužím." Domon se odmlčel a náhle se znepokojeně zamračil. "Když jste teď tady. Stane se tu to stejný jako ve Falme?"
"Ne, mistře Domone," uklidňovala ho Elain, když Nyneiva zaváhala. "Ovšemže ne. A rády přijmeme tvoji pomoc."
Napůl čekala, že Nyneiva bude něco namítat, ale starší žena jen zamyšleně kývla a představila muže navzájem. Při pohledu na Tomův plášť Domon zvedl obočí, ale Juilinovo tairenské odění vyvolalo zamračení, které bylo do jisté míry opětováno. Ani jeden muž však nic neřekl. Třeba se jim podaří udržet nepřátelství mezi Tearem a Illianem mimo Tanchiko. A pokud ne, bude si s nimi muset vážně promluvit.
Domon je doprovodil z mola a cestou mluvil o tom, jak se mu vedlo od odjezdu z Falme, a skutečně na tom byl docela dobře. "Tucet dobrých lodí pro plavbu kolem pobřeží, o kterých panaršini daňoví úředníci vědí," smál se, "a čtyři plavidla pro otevřené moře, o kterých nevědí."
Za tak krátkou dobu mohl těžko tolik získat poctivě. Elain šokovalo, že tak otevřeně hovoří na molu plném lidí.
"Jo, pašuju, a mám takový zisky, že bych tomu nikdy nevěřil. A desetina toho jde do kapsy financů, takže se dívají jinam a mají pusy na zámek."
Kolem prošli dva Tanchikané s těmi svými závoji a kulatými klobouky a s rukama sepjatýma za zády. Každému na krku na silném řetěze visel těžký mosazný klíč. Vypadalo to jako odznak úřadu. Kývli na Domona, jako by se znali. Tom se tvářil pobaveně, ale Juilin se na Domona i oba Tanchikany mračil stejně. Jako chytač zlodějů neměl v lásce nikoho, kdo překračoval zákon.
"Ale nemyslím, že by to vydrželo moc dlouho," řekl Domon, když Tanchikané prošli. "A v Arad Domanu je to ještě horší než tady, a to je to tady už tak dost zlý. Urozený pán Drak sice ještě nerozbil svět, ale rozbil Arad Doman a Tarabon."
Elain mu chtěla říci něco ostrého, ale došli na konec mola, a ona se tudíž jen mlčky dívala, když najímal otevřená nosítka a nosiče, tucet mužů s pevnými klacky a tvrdými tvářemi. Na konci mola stáli strážní s meči a oštěpy a vypadali jako najatí muži, a ne jako vojáci. Na druhé straně široké ulice, naproti řadám mol, zírali na strážné stovky poražených lidí s propadlými tvářemi. Občas přelétli očima k lodím. Elain si vzpomněla, co Coine říkala o lidech, kteří se jí tu tlačili na loď a zoufale se snažili koupit si cestu kamkoliv pryč z Tanchika, a otřásla se. Když se ty oči podívaly na lodi, zahořela v nich touha. Elain seděla ztuhle v nosítkách, které se kymácely skrze tlačenici za klacky, a snažila se nedívat na nic. Nechtěla vidět ty tváře. Kde byl jejich král? Proč se o ně nestaral?
Znamení nad vchodem do bíle omítnutého zájezdního hostince, kam je Domon vzal, pod Velkým kruhem, ohlašoval Dvůr Tří slivoní. Jediný dvůr, který tu Elain zahlédla, bylo nádvoří obehnané dost vysokými stěnami, vydlážděné velkými kameny, před hostincem. Hostinec samotný tvořily tři poschodí čtvercového půdorysu s okny pouze nahoře, a ta okna byla zakrytá složitě kovanou mříží. Uvnitř se v šenku tlačili muži a ženy v tanchických šatech a hukot hlasů téměř přehlušoval melodii dulcimeru.
Nyneiva při pohledu na hostinskou, hezkou ženu jen o málo starší, než byla sama, s hnědýma očima a světle medovými cůpky, jejíž závoj nijak nezakrýval našpulené poupě úst, zalapala po dechu. Elain sebou také trhla, ale Liandrin to nebyla. Tato žena - jmenovala se Rendra - Domona očividně dobře znala. Přívětivě se usmála na Elain a Nyneivu, nadělala spoustu řečí ohledně toho, že je Tom kejklíř, a dala jim poslední dva pokoje za cenu, o níž Elain tušila, že je značně nižší než současná cena za pokoj. Elain se ujistila, že dostanou ten s větší postelí. Už se s Nyneivou o postel dělila dřív, a věděla, že její přítelkyně ve spánku hojně používá lokty.
Rendra jim také opatřila večeři v soukromé jídelně. Jídlo jim přinesli dva mladí sluhové v závojích. Elain zjistila, že jenom hledí na talíř s pečeným jehněčím s kořeněným jablečným rosolem a nějakými dlouhými nažloutlými fazolemi připravenými s limbovými oříšky. Nedokázala se jídla dotknout. Všechny ty hladové tváře. Domon jedl s chutí, on s tím svým pašováním a zlatem. Tom a Juilin také nijak neváhali.
"Rendro," ozvala se tiše Nyneiva, "pomáhá tady vůbec někdo chudým? Mohla bych postrádat trochu

zlata, kdyby to pomohlo."
"Můžeš dát dar Bayleho kuchyni," odvětila hostinská a usmála se na Domona. "Ten chlap se vyhýbá všem možným daním, ale sám si daně ukládá. Za každou korunu, kterou vydá na úplatky, dá dvě na polívku a chleba pro chudé. Dokonce přesvědčil i mě, abych něco dávala, a já daně platím."
"Stejně je to míň než daně," zamumlal Domon a v obraně krčil rameny. "Slušně vydělávám, ať se picnu, jestli ne."
"Je dobrý, že rád pomáháš lidem, mistře Domone," řekla Nyneiva, když Rendra a sloužící odešli. Tom a Juilin se oba zvedli, aby se přesvědčili, že opravdu odešli. Tom nechal s malou úklonou Juilina otevřít dveře. Chodba za nimi byla prázdná. Nyneiva hned pokračovala. "My bychom taky mohli potřebovat pomoc."
Illiánci ztuhl nůž a vidlička uprostřed krájení kousku jehněčího. "Jak?" zeptal se podezíravě.
"To přesně nevím, mistře Domone. Máš lodi. Musíš mít muže. Mohli bychom potřebovat uši a oči. Některé z černých adžah by docela dobře mohly být v Tanchiku, a jestli tu jsou, my je musíme najít."
Nyneiva si zvedla k ústům vidličku s fazolkami, jako by neřekla nic neobvyklého. V poslední době zřejmě vykládala o černých adžah kdekomu.
Domon na ni vyvalil oči a pak se nevěřícně zadíval na Toma a Juilina, kteří se opět usazovali ke stolu. Když muži kývli, odstrčil stranou talíř a složil si hlavu do dlaní. Podle toho, jak Nyneiva stiskla rty, si od ní málem vysloužil pohlavek, a Elain to skoro schvalovala. Proč si to musel nechat potvrdit od nich?
Nakonec se Domon sebral. "Zase se to stane. Falme znovu dokola. Možná je čas, abych se sbalil a odplul. Když převedu svý lodi zpátky do Illianu, bude tam ze mě boháč."
"Pochybuji, že by se ti v Illianu líbilo," poznamenala Nyneiva pevným hlasem. "Pokud vím, tak tam teď vládne Sammael, i když ne otevřeně. Pod jedním ze Zaprodanců by sis svýho bohatství moc neužil."
Domonovi málem vypadly oči z důlků, ale ona hned mluvila dál. "Na světě už neexistuje žádný bezpečný místo. Můžeš utíkat jako zajíc, ale nemůžeš se schovat. Není pak lepší udělat, co můžeš, a bojovat jako chlap?"
Nyneiva byla trochu moc tvrdá. Vždycky musela lidi strašit. Elain se usmála, naklonila se a poplácala Domona po ruce. "Nechceme tě nutit, mistře Domone, ale opravdu potřebujeme tvoji pomoc. Vím, že jsi chrabrý muž, jinak bys na nás ve Falme nebyl čekal tak dlouho. Budeme ti nesmírně vděčné."
"Tohle děláte moc dobře," zamumlal Domon. "Jedna s vozkovým bejkovcem, druhá s královninym medem. No tak dobře. Pomůžu vám, jestli to půjde. Ale neslibuju, že tady zůstanu na další Falme."
Tom a Juilin se ho při jídle blíže vyptávali na Tanchiko. Alespoň Juilin to dělal oklikou, když Tomovi navrhoval otázky ohledně toho, ve kterých obvodech je nejvíc zlodějů, berků a lupičů, které vinárny používají a kdo kupuje jejich kradené zboží. Chytač zlodějů trval na tom, že takoví lidé často vědí víc o tom, co se ve městě děje, než úřady. Zřejmě se nechtěl s Illiáncem bavit přímo, a Domon prskal pokaždé, když odpovídal na některou z Tomem zprostředkovaných Tairenových otázek. Ale neodpověděl, dokud to Tom neřekl. Tomovy vlastní otázky nedávaly smysl, přinejmenším ne od kejklíře. Tom se ptal na šlechtice a jednotlivé frakce, kdo je ve spojení s kým a proti komu, kdo se otevřeně hlásí k čemu a co komu jeho akce vynesly, a také jestli se výsledky lišily od těch, jaké se předpokládaly. Takové otázky by od něj Elain rozhodně nečekala, i po všech těch rozhovorech na Tanečníkovi na vlnách. On byl docela ochoten si s ní povídat - dokonce se přitom snad i bavil - ale pokaždé, když si už říkala, že by mohla vykutat něco o jeho minulosti, jemu se podařilo ji zatlačit zpátky a poslat pryč. Domon však Tomovi odpovídal hbitěji než Juilinovi. V každém případě však Tanchiko znal docela dobře, jak urozené pány a úředníky, tak i jeho temné podsvětí. Podle jeho řeči to skoro vypadalo, že mezi tím není větší rozdíl.
Jakmile oba muži vymačkali pašeráka do sucha, Nyneiva zavolala Rendru, aby přinesla inkoust, brk a papír, a napsala seznam, kde popsala každou z černých sester. Domon přeopatrně zvedl papíry a nejistě se na ně mračil, jako by si myslel, že to jsou ty ženy osobně, ale slíbil, že řekne svým mužům, kteří zůstávají v přístavech, aby měli oči otevřené. Když mu Nyneiva připomněla, že by měl být nesmírně opatrný, zasmál se tak, jako by mu říkala, aby se vlastnoručně neprohodí mečem.
Juilin odešel hned za Domonem, zatočil holí a řekl, že noc je nejlepší čas na to, kdy hledat zloděje a lidi, kteří ze zlodějů tyjí. Nyneiva oznámila, že jde do svého pokoje - svého pokoje - a na chvilku si lehne.

Vypadala trochu nejistě, a Elain si náhle uvědomila proč. Nyneiva si zvykla na kymácení Tanečníka na vlnách. Teď měla potíže, když se země nekymácela. Její žaludek nebyl zrovna příjemný společník na cesty.
Ona sama následovala Toma dolů do šenku, kde kejklíř Rendře slíbil, že bude vystupovat. Kupodivu našla lavici u prázdného stolu, a chladný pohled stačil, aby zahnal muže, kteří tu náhle chtěli také sedět. Rendra jí přinesla stříbrný pohár s vínem a ona usrkávala a poslouchala, jak Tom hraje na harfu a zpívá zamilované písničky, jako třeba "První letní růžička" a "Vítr, jenž vrbkou třese" a veselé písničky jako "Jenom jedna bota" a "Ta stará šedá husa". Posluchači jej oceňovali a místo potlesku bušili do stolů. Po chvíli Elain také plácla do stolní desky. Nevypila ještě ani polovinu svého vína, ale jeden hezký sloužící se na ni usmál a dolil jí. Bylo to zvláštním způsobem vzrušující. Za celý svůj život nebyla Elain v šenku hostince ani půltucetkrát a nikdy tam nepila víno a nenechávala se bavit jako obyčejná žena.
Tom zamával pláštěm, aby se zatřepetaly mnohobarevné záplaty, a začal vyprávět příběhy - "Mara a tři hloupí králové" a několik příběhů o Anle, moudré rádkyni - a zarecitoval dlouhý úryvek z Velkého hledání valerského rohu, recitoval to tak, až se zdálo, že přímo v šenku koně tančí a trubky vřeští a muži a ženy bojují, milují a umírají. Dlouho do noci zpíval a recitoval, jen občas se odmlčel, aby si svlažil hrdlo douškem vína, zatímco hosté se dychtivě dožadovali přídavku. Žena, která předtím hrála na dulcimer, seděla v rožku s nástrojem na kolenou a kyselým výrazem ve tváři. Lidé Tomovi často házeli peníze - a on si najal malého chlapce, aby je sbíral - a nezdálo se pravděpodobné, že by jí dávali tolik za její hudbu.
K Tomovi se to všechno velice hodilo, harfa a zvláště to recitování. No, byl přece kejklíř, ale tohle vypadalo na víc. Elain by byla přísahala, že ho slyšela recitovat Velké hledání valerského rohu už dřív, ale vznešenou řečí, ne prostou. Ale jak by k tomu mohlo dojít? Byl to přece jen obyčejný starý kejklíř.
Nakonec, v pozdní noční hodině, se Tom uklonil s posledním rozmáchlým zamáváním pláště a zamířil ke schodům uprostřed nadšeného bušení do stolů. Elain do svého plácala stejně bujaře jako ostatní.
Zvedla se, že půjde za ním, uklouzla a zvysoka se zase posadila. Zamračila se na stříbrný pohár s vínem. Byl plný po okraj. Určitě z něj už trochu upila. Z nějakého důvodu se jí točila hlava. Ano. Ten sladký mládenec s těma něžnýma hnědýma očima jí pohár dolil - po kolikáté už? Ne že by na tom záleželo. Nikdy nevypila víc než jeden pohár vína. Nikdy. Muselo to být tím, že je pryč z Tanečníka na vlnách a zpátky na souši. Reagovala jako Nyneiva. To bylo vše.
Opatrně se zvedla na nohy - odmítla téměř starostlivou nabídku toho sladkého mladého muže, že jí pomůže - a podařilo se jí vyšplhat do schodů, i když se tolik kymácely. Nezastavila se však na druhém poschodí, kde byl její a Nyneivin pokoj, ale vyšla až nahoru a zaťukala na Tomovy dveře. Ten je pomalu otevřel a podezíravě vyhlédl ven. Elain měla dojem, že kejklíř má v ruce nůž, ale ten hned zmizel. Zvláštní. Elain ho popadla za jeden dlouhý bílý knír.
"Vzpomínám si," řekla. Jazyk jí zřejmě pořádně nepracoval, slova zněla poněkud... nezřetelně. "Seděla jsem ti na kolenou a tahala tě za kníry..." Trhla mu za vousy, aby to předvedla, a on sebou cukl. "...a moje máti se ti nakláněla přes rameno a smála se na mě."
"Myslím, že bys měla jít do svýho pokoje," řekl a snažil se jí otevřít prsty. "Myslím, že se potřebuješ kapku prospat."
Odmítla odejít. Spíš jako by ho zatáhla zpátky do pokoje. Za knír. - "Moje máti ti taky sedávala na kolenou. Viděla jsem to. Vzpomínám si."
"Spánek je skvělej, Elain. Ráno se budeš cítit líp." Tomovi se podařilo uvolnit si knír a pokusil se ji zavést ke dveřím, ale ona kolem něj proklouzla. Postel neměla žádné sloupky. Kdyby se byla mohla opřít o nějaký sloupek, třeba by se pokoj přestal houpat sem a tam.
"Chci vědět, proč ti máti sedávala na klíně." - Tom ustoupil a Elain si uvědomila, že se mu znovu natahuje po knírech. "Ty jsi kejklíř. Moje máti by neseděla na klíně kejklíři."
"Jdi do postele, dítě."
"Já nejsem dítě!" Rozzlobeně dupla nožkou a málem upadla. Podlaha byla níž, než se zdálo. "Nejsem dítě. A ty mi to povíš. Teď!"
Tom povzdechl a potřásl hlavou. Nakonec škrobeně řekl: "Nebyl jsem vždy kejklíř. Kdysi jsem byl bard. Dvorní bard. V Caemlynu, jak už se to tak stalo. U královny Morgasy. Ty jsi byla malá. Jen si

pamatuješ věci špatně, to je všechno."
"Tys byl její milenec, že ano?" Zacukalo mu oko a jí to stačilo. "Byl jsi! Vždycky jsem věděla o Garethu Bryneovi. Aspoň jsem si to domyslela. Ale vždycky jsem doufala, že si ho vezme. Gareth Bryne a ty a tenhle urozený pán Gaebril, co Mat tvrdí, že na něj teď dělá telecí oči a... Kolik dalších? Kolik? Čím se vůbec liší od Berelain, která si odtáhne každého muže, na kterého jí padne zrak, do postele? Je úplně stejná -" Začala vidět rozmazaně a zvonilo jí v hlavě. Chvíli jí trvalo, než si uvědomila, že jí vlepil políček. Dal jí políček! Narovnala se a přála si, aby se přestal houpat. "Jak se opovažuješ? Já jsem dědička Andoru a nedovolím -"
"Ty jsi malá holčička, která přebrala vína, takže se teď vzteká," vyštěkl Tom. "A jestli tě ještě někdy uslyším říkat něco podobnýho o Morgase, ať už budeš opilá nebo střízlivá, přehnu si tě přes koleno, ať už umíš usměrňovat nebo ne! Morgasa je skvělá žena, ta nejlepší, jaká může být!"
"Opravdu?" Hlas se jí třásl a Elain si uvědomila, že brečí. "Tak proč -? Proč -?" Nějak se jí podařilo zabořit mu obličej do přednice kabátce a on ji hladil po vlasech.
"Protože být královnou znamená být osamělá," vykládal tiše. "Protože většina mužů, které přitahuje královna, vidí moc, a ne ženu. Já viděl ženu, a ona to věděla. Předpokládám, že Bryne v ní viděl to samý, a ten Gaebril taky. Musíš to pochopit, dítě. Všichni chtějí mít v životě někoho, někoho, komu na nich záleží, někoho, na kom by mohlo záležet jim. Dokonce i královna."
"Proč jsi odešel?" mumlala mu do hrudi. "Vždycky jsi mě dokázal rozesmát. Vzpomínám si na to. Ji jsi taky rozesmál. A nosil jsi mě na ramenou."
"To je dlouhý příběh." Bolestně si povzdechl. "Povím ti to jindy. Jestli to budeš chtít vědět. S trochou štěstí na tohle do rána zapomeneš. Je čas, abys šla do postele, Elain."
Zavedl ji ke dveřím, a ona využila příležitosti a znovu ho zatahala za knír. "Jako teď," prohlásila spokojeně. "Tahala jsem tě přesně takhle."
"Ano, tos dělala. Dokážeš sejít dolů sama?"
"Ovšemže to zvládnu." Věnovala mu povýšený pohled, ale podle jeho výrazu byl víc než kdy předtím připraven následovat ji do chodby. Aby mu dokázala, že to není nutné, došla - opatrně - až ke schodišti. Když začala sestupovat, Tom se na ni stále ustaraně mračil ode dveří.
Naštěstí klopýtla teprve tehdy, když už byla z jeho dohledu, ale prošla rovnou kolem dveří do svého pokoje a musela se vrátit. Něco muselo být v tom jablečném rosolu. Věděla, že ho neměla sníst tolik. Lini vždycky říkala... Nemohla si vzpomenout na to, co Lini říkala, ale týkalo se to jezení příliš velkého množství sladkostí.
V pokoji hořely dvě lampy, jedna na malém kulatém stolku u postele a druhá na bíle omítnuté římse nad cihlovým krbem. Nyneiva ležela natažená na posteli, která nebyla odestlaná, a byla úplně oblečená. Jak si Elain všimla, lokty měla vystrčené.
Elain řekla první věc, co ji napadla. "Rand si musí myslet, že jsem úplný blázen, Tom je bard a Berelain nakonec není moje matka." Nyneiva se na ni zvláštně podívala. Asi jsem nějaká omámená, kdo ví proč. Milý chlapec se sladkýma hnědýma očima mi nabízel, že mě doprovodí nahoru.
"To se vsadím, že je," řekla Nyneiva a každé slovo odsekávala. Vstala a objala Elain kolem ramen. "Pojď sem, na chvíli. Je tu něco, co bys měla vidět." Vypadalo to jako další vědro vody u stojanu s umyvadlem. "Tady. Obě si klekneme, aby ses mohla podívat."
Elain to udělala, ale ve vědru nebylo nic, jen její odraz ve vodě. Napadlo ji, proč se tak zubí. Pak ji Nyneiva popadla zezadu za krk a strčila jí hlavu do vody.
Elain začala mávat rukama a snažila se zvednout, ale Nyneiva měla ruku jako železnou tyč. Pod vodou jste měli zadržet dech. Elain to věděla. Jenom si nemohla vzpomenout, jak na to. Mohla jedině mávat rukama, lokat vodu a dusit se.
Nyneiva ji s trhnutím zvedla a Elain stékala voda po obličeji. Nabrala dech do plic. "Jak se - opovažuješ," lapala Elain po dechu. "Já jsem - dědička -" Podařilo se jí ještě vyjeknout, než jí hlava s cáknutím zajela zpátky pod vodu. Elain popadla vědro oběma rukama a snažila se vzepřít, ale k ničemu to nebylo. Ani kopání do podlahy. Utopí se. Nyneiva ji utopí.
Po celém věku byla zase zpátky na vzduchu. Do obličeje jí visely pramínky mokrých vlasů. "Myslím," prohlásila nejpevnějším hlasem, na jaký se zmohla, "že mi bude strašně špatně."

Nyneiva sundala velké bíle polévané umyvadlo ze stojanu právě včas a držela Elain hlavu, když ona ze sebe vyhazovala všechno jídlo, které za celý život snědla. O rok později - no, přinejmenším o několik hodin později, tak dlouho jí to připadalo - jí Nyneiva umývala obličej a otírala jí ústa a koupala ruce. V jejím hlase se však neozýval nejmenší soucit.
"Jaks to mohla udělat? Co tě to popadlo? Od nějakýho mladýho hlupáka bych čekala, že se opije, až se neudrží na nohou, ale ne od tebe! A dneska večer."
"Měla jsem jenom jeden pohár," zamumlala Elain. I když jí ten mladý muž doléval, nemohla vypít víc než dva. Určitě ne.
"Pohár o velikosti džbánu." Nyneiva si odfrkla a pomohla Elain na nohy. Spíš ji vytáhla. "Dokážeš zůstat vzhůru? Chci se podívat po Egwain, ale pořád si nemůžu věřit, že se dostanu z Tel'aran'rhiodu bez toho, aby mě někdo probudil."
Elain na ni zamrkala. Hledaly Egwain, neúspěšně, každou noc od chvíle, kdy tak náhle zmizela při jejich setkání v Srdci Kamene. "Zůstat vzhůru? Nyneivo, dneska je řada na mně, měla bych to být já. Víš, že nemůžeš usměrňovat, pokud se zrovna nezlobíš, a..." Uvědomila si, že druhou ženu obklopuje záře saidaru. A měla navíc dojem, že je tomu tak již delší dobu. Náhle měla pocit, že má hlavu plnou vlny. Myšlenky se jí musely prodírat. Pravý zdroj skoro necítila. "Možná bude lepší, když půjdeš ty. Já zůstanu vzhůru."
Nyneiva se na ni zamračila, ale nakonec kývla. Elain se jí snažila pomoci při svlékání, ale prsty jí nějak nefungovaly, když došlo na ty malé knoflíčky. Nyneiva si tiše bručela, ale podařilo se jí je rozepnout samotné. Pouze v košili navlékla pokroucený kamenný prsten na kožený řemínek, který jí visel kolem krku, vedle mužského prstenu, těžkého a zlatého. To byl Lanův prsten. Nyneiva ho vždycky nosila na prsou.
Elain si k posteli přitáhla nízkou dřevěnou stoličku a Nyneiva se zatím natáhla. Stále byla dost ospalá, ale při sezení na tomhle určitě neusne. Potíž zřejmě byla v tom, nespadnout na zem. "Odhadnu hodinu a vzbudím tě."
Nyneiva kývla, a pak zavřela oči a oběma rukama stiskla prsteny. Po chvíli začala zhluboka dýchat.
* * *
Srdce Kamene bylo docela prázdné. Nyneiva, rozhlížejíc se kolem temnotou mezi velkými sloupy, úplně obešla Callandor jiskřící v podlaze, než si uvědomila, že je stále v košili a kolem krku jí visí kožený řemínek se dvěma prsteny. Zamračila se a po chvíli na sobě měla dvouříčské šaty z dobré hnědé vlny a pevné boty. Elain a Egwain tyhle věci zřejmě šly snadno, ale pro ni to jednoduché nebylo. Při svých prvních návštěvách v Tel'aran'rhiodu zažila nepříjemné chvilky, většinou když si náhodně vzpomněla na Lana, ale když chtěla oděv změnit schválně, musela se soustředit. Jen to - vzpomínka - a šaty měla hedvábné a průsvitné jako Rendřin závoj. Berelain by se při pohledu na ně začervenala. Taktéž Nyneiva, když si pomyslela, že by ji tak mohl vidět Lan.
Horší bylo, že ji přešel hněv - ta hloupá holka, copak si neuvědomila, co se stane, když vypije moc vína? Copak nikdy předtím nebyla sama v šenku? No, nejspíš ne - a pravý zdroj klidně vůbec nemusel existovat, aspoň co se jí týkalo. Třeba to nebude potřeba. Nejistě se rozhlížela po lese mohutných krevelových sloupů, otáčejíc se na místě. Co tady Egwain přimělo tak rychle zmizet?
Kámen byl tichý, byla to taková dutá prázdnota. Slyšela, jak jí v uších hučí krev. Přesto ji svědila kůže mezi lopatkami, jako by ji někdo pozoroval.
"Egwain?" Její výkřik se odrážel v tichu mezi sloupy. - "Egwain?" Nic.
Otřela si dlaně do sukní a zjistila, že drží pokřivenou hůl s velkým sukem na konci. Tohle bude vážně užitečné. Ale přesto hůl sevřela pevněji. Meč by mohl být užitečnější - hůl se na okamžik rozmazala a zpola se změnila v meč - nevěděla, jak meč používat. Lítostivě se vysmála sama sobě. Kyj tady byl stejně dobrý jako meč. Obojí bylo prakticky k ničemu. Usměrňování bylo jedinou obranou, to a útěk. Což jí v této chvíli ponechalo jedinou možnost.
Teď chtěla utéci, jak na sobě cítila ty oči, ale tak rychle se odmítla vzdát. Ale co měla dělat? Egwain tu nebyla. Byla někde v Pustině. V Rhuideanu, říkala Elain. Ať to bylo kdekoliv.
Mezi dvěma kroky se náhle ocitla na nějakém horském úbočí. Žhavé slunce vycházelo nad dalšími rozeklanými horami za údolím a spalovalo již tak suchý vzduch. Pustina. Byla v Pustině. Na chvíli ji slunce

překvapilo, ale Pustina byla dost daleko na východ, aby tu již mohlo vycházet slunce, když v Tanchiku byla stále noc. V Tel'aran'rhiodu na tom ale stejně nezáleželo. Sluneční světlo nebo tma zřejmě neměly žádný vztah ke skutečnému světu, pokud Nyneiva věděla.
Skoro polovinu údolí pokrývaly dlouhé světlé stíny, ale dole se vlnila zvláštní masa mlhy, která zřejmě nemizela, i když se do ní opřely sluneční paprsky. Z mlhy se zvedaly vysoké věže a některé vypadaly nedostavěné. Město. V Pustině?
Nyneiva mhouřila oči, aby rozeznala postavu dole v údolí. Byl to muž, i když jediné, co z té vzdálenosti rozeznala, byl někdo ve spodcích a jasně modrém kabátci. Rozhodně to nebyl Aiel. Přecházel podél hranice mlhy a čas od času se zastavil a sáhl do mlhy. Nyneiva si nebyla jistá, ale měla dojem, že se mu ruka vždycky zastavila kousek před ní. Možná to nakonec vůbec nebyla mlha.
"Musíš odsud pryč," pravil naléhavě ženský hlas. "Jestli tě tamten uvidí, zemřeš, nebo něco horšího."
Nyneiva nadskočila a s pozvednutým kyjem se otočila, přičemž na kraji svahu málem uklouzla.
Ta žena stála kousek nad ní. Na sobě měla krátký bílý kabátec a objemné, světle žluté kalhoty nabrané nad nízkými holínkami. Její plášť zavlál v závanu suchého vzduchu. Ale díky jejím zlatým vlasům, spleteným do složitých copů, a stříbrnému luku v její ruce Nyneiva nevěřícně vyhrkla jméno.
"Birgitte?" Birgitte, hrdinka stovky příběhů, a její stříbrný luk, s nímž nikdy neminula. Birgitte, jedna z mrtvých hrdinů, které valerský roh povolá zpátky z hrobu, aby bojovali v Poslední bitvě. "To není možný. Kdo jsi?"
"Teď není čas, ženo. Musíš odejít, než tě uvidí." Jediným plavným pohybem vytáhla z toulce u pasu stříbrný šíp, nasadila ho na tětivu a natáhla luk, až měla opeření šípu u ucha. Stříbrná hlavice šípu mířila Nyneivě přímo na srdce. "Jdi!"
Nyneiva utekla.
Nebyla si jistá, jak to udělala, ale teď stála na Trávníku v Emondově Roli a hleděla na hostinec U Vinného střiku s jeho komíny a střechou z červených tašek. Trávník obklopovaly domy s doškovými střechami, a ze skalky tu vyvěral potok Vinný střik. Slunce tady stálo vysoko na obloze, i když Dvouříčí leželo daleko na západ od Pustiny. Přesto i přes bezmračnou oblohu ležel na vesnici hluboký stín.
Nyneiva měla jen chvíli, kdy se mohla divit, jak se sem dostala. Koutkem oka zahlédla jakýsi pohyb, záblesk stříbra, a za roh úhledného domku Ailyse Candwina stojícího za Vinným střikem se vrhla jakási žena. Birgitte.
Nyneiva nezaváhala. Rozběhla se k mostku přes zurčící vody potoka. Boty jí zadupaly na dřevěných deskách. "Vrať se zpátky," volala. "Vrať se zpátky a odpověz mi! Kdo to byl? Buď se sem vrátíš, nebo ti ukážu! Zřežu tě tak, až si budeš myslet, že to je dobrodružství!"
Zahnula za roh Ailysova domu a skutečně zpola očekávala, že uvidí Birgitte. Co však nečekala, byl muž v tmavém kabátci, asi sto kroků daleko, který se k ní hnal po ulici. Zadrhl se jí dech. Lan. Ne, ale měl stejné rysy i stejné oči. Teď se zastavil, zvedl luk a vystřelil. Na ni. Nyneiva se s výkřikem vrhla stranou a zoufale se snažila probudit.
* * *
Elain vyskočila na nohy tak prudce, až převrhla stoličku, když Nyneiva vyvřískla a s očima doširoka rozevřenýma se posadila.
"Co se stalo, Nyneivo? Co se stalo?"
Nyneiva se otřásla. "Vypadal jako Lan. Vypadal jako Lan a snažil se mě zabít." Položila si roztřesenou ruku na levou paži, kde jí pár coulů pod ramenem tekla krev z mělkého škrábance. "Kdybych byla neuskočila, dostala bych to do srdce."
Elain se posadila na okraj postele a ránu Nyneivě prohlédla. "Není to zlé. Umyju ti to a zavážu." Přála si, aby věděla něco o léčení. Zkoušet to bez toho, aby to věděla, by mohlo věci ještě zhoršit. Ale byl to jen dlouhý škrábanec. A to se snažila zapomenout na to, že má hlavu stále plnou rosolu. Třesoucího se rosolu. "To nebyl Lan. Uklidni se. Ať to byl kdo chtěl, nebyl to Lan."
"To já vím," prohlásila Nyneiva kysele. Vypověděla, co se jí stalo, stejně rozzlobeným hlasem. Muž, který na ni vystřelil v Emondově Roli, a muž v Pustině. Nebyla si jistá, že je to ten stejný muž. Birgitte sama už byla dost neuvěřitelná.
"Jsi si jistá?" zeptala se Elain. "Birgitte?"

Nyneiva si povzdechla. "Jediná věc, kterou si jsem jistá, je, že jsem nenašla Egwain. A že se tam dneska v noci nevrátím." Udeřila se pěstí do stehna. "Kde je? Co se jí stalo? Jestli potkala toho chlapa s lukem... Ó Světlo!"
Elain musela chvíli přemýšlet. Tolik se jí chtělo spát a myšlenky jí utíkaly. "Říkala, že by tam nemusela být, až se zase budeme mít sejít. Možná proto tak rychle odešla. Ať už nemůže z jakéhokoliv důvodu... chci říci..." Zřejmě to nedávalo moc velký smysl, ale nedokázala to ze sebe dostat správně.
"To doufám," prohlásila Nyneiva unaveně. Podívala se na Elain a dodala: "Radši bychom tě měly dostat do postele. Vypadá to, že se každou chvíli složíš."
Elain byla Nyneivě vděčná, že jí pomohla při svlékání. Nepamatovala se, že by Nyneivě obvazovala ruku, ale postel jí připadala tak úžasná, že skoro nemohla myslet na nic jiného. Ráno se třeba pokoj přestane pomalu točit kolem postele. Spánek k ní přišel ve chvíli, kdy se hlavou dotkla polštáře.
Ráno si přála, aby byla mrtvá.
Když slunce teprve vykouklo nad obzor, byl šenk až na Elain prázdný. Elain držela hlavu v dlaních a zírala na pohár, který před ni Nyneiva postavila na stůl, než odešla hledat hostinskou. Pokaždé, když vydechla, cítila vlastní dech. Stahovalo se jí chřípí. Měla pocit, že se jí hlava... Ne, nedalo se popsat, co by jí mohla hlava udělat. Kdyby jí v té chvíli někdo nabídl, že jí uřízne hlavu, možná by mu dokonce poděkovala.
"Jsi v pořádku?"
Při zvuku Tomova hlasu sebou trhla a jen tak tak potlačila zakvílení. "Jsem docela v pořádku, děkuji." Z mluvení jí začala třeštit hlava. Kejklíř se nejistě popotahoval za knír. "Tvoje příběhy včera v noci byly báječné, Tome. Co si z nich pamatuji." Nějak se jí podařilo trochu se zasmát sama sobě. "Obávám se, že si toho mnoho nepamatuji kromě toho, že jsem tu seděla a poslouchala. Zřejmě jsem snědla nějaký zkažený jablečný rosol." Nehodlala přiznat, že vypila všechno to víno. Pořád neměla tušení, kolik ho vlastně bylo. Ani že ze sebe udělala hlupáka v jeho pokoji. Zvláště toto nehodlala připustit. Tom jí zřejmě věřil, jak usoudila z toho, jak si při sedání vydechl úlevou.
Objevila se Nyneiva, a než si sedla, podala jí vlhký ručník. Také jí přisunula blíž pohár s tím odporným odvarem. Elain si vděčně přitiskla ručník k hlavě.
"Viděl někdo z vás dneska ráno mistra Sandara?" zeptala se starší žena.
"Nespal v našem pokoji," odpověděl Tom. "Za což bych mu měl být vděčný, vzhledem k velikosti postele."
Jako by ho ta slova přivolala, předními dveřmi vstoupil Juilin s unavenou tváří a těsně padnoucí kabátec měl celý pomačkaný. Pod levým okem měl modřinu a krátké černé vlasy, které měl obvykle hladce přičesané k hlavě, vypadaly, jako by si je pročesával prsty, ale když se k nim připojil, usmál se. "Zlodějů je v tomto městě jako střevlí v rákosí a jsou ochotní mluvit, když jim koupíte něco k pití. Mluvil jsem se dvěma muži, kteří tvrdili, že viděli ženu s bílým pramenem nad levým uchem. Myslím, že jednomu z nich věřím."
"Takže jsou tady," řekla Elain, ale Nyneiva zavrtěla odmítavě hlavou.
"Není to vůbec jisté. Možná. Bílý pramen ve vlasech může mít víc žen."
"On nepoznal, jak je stará," připojil ještě Juilin zakrývaje rukou zívnutí. "Tvrdil, že vůbec neměla věk. Ještě udělal vtip, že to mohla být Aes Sedai."
"Jdeš na to moc rychle," vyjela na něj Nyneiva napjatým hlasem. "A nijak nám tím neprospěješ, když je přivedeš přímo na nás."
Juilin se temně zarděl. "Jsem opatrný. Nijak netoužím po tom, aby mě Liandrin zase dostala do rukou. Já nekladu otázky, já si povídám. Občas o ženách, které jsem znával. Dva muži se chytili na ten bílý pramen, ale ani jednoho by nikdy nenapadlo, že se jednalo o něco jiného než nezávazné povídání nad laciným pivem. Dneska večer do mých sítí třeba vpluje někdo další, ale tentokrát to třeba bude křehká žena z Cairhienu s velikánskýma modrýma očima." To by byla Temaile Kinderode. "Kousek po kousku zúžím okruh, kde by se mohly pohybovat, až zjistím, kde jsou. Já je pro vás najdu."
"Nebo já." Tom mluvil, jako by si myslel, že je to stejně pravděpodobné. "Spíš než se zloději, nebudou se motat kolem šlechticů a politiků? Některý urozený pán ve městě začne dělat, co obvykle nedělá, a přitáhne mě k nim."

Oba muži se prohlíželi. Elain čekala, že si vzápětí navrhnou, že spolu budou zápasit. Muži. Nejdřív Juilin a Domon, a teď Juilin a Tom. Tom a Domon se nejspíš do sebe dají pěstmi, aby to dokončili. Muži. To bylo to jediné, co ji k tomu napadlo.
"Možná s Elain uspějeme i bez vás dvou," podotkla Nyneiva suše. "Dneska začneme hledat samy." Na Elain se skoro ani nepodívala. "Aspoň já začnu. Elain si možná bude muset trochu odpočinout, aby se vzpamatovala z... plavby."
Elain opatrně odložila ručník a oběma rukama zvedla pohár před sebou. Hustá šedozelená tekutina chutnala ještě hůř než páchla. Elain se otřásla a přinutila se pít dál. Když se jí odvar dostal do žaludku, na okamžik se cítila jako plášť vlající ve vichřici. "Dvoje oči vidí víc než jedny," oznámila Nyneivě a se zazvoněním položila prázdný pohár na stůl.
"A stovka očí vidí ještě víc," připojil chvatně Juilin, "a jestli ten illianský úhoř opravdu vyslal svoje lidi, budeme jich mít nejmíň tolik, spolu se zloději a berky."
"Já - my - ty ženy pro vás najdeme, jestli je to jenom trochu možný," řekl Tom. "Není nutný, abyste vůbec vylezly z hostince. Tohle město je moc nebezpečný, i kdyby tu Liandrin vůbec nebyla."
"Kromě toho," dodal Juilin, „jestli tu jsou, tak vás dvě znají. Znají vaše tváře. Mnohem lepší bude, když zůstanete v hostinci, mimo dohled."
Elain se na ně užasle dívala. Před chvílí se snažili přinutit jeden druhého, aby první sklopil zrak, a teď postupují ruku v ruce. Nyneiva měla pravdu, že budou dělat potíže. No, dědička Andoru se nebude schovávat za mistra Juilina Sandara a mistra Toma Merrilina. Otevřela ústa, aby jim to řekla, ale Nyneiva promluvila první.
"Máte pravdu," řekla klidně. Elain na ni nevěřícně zírala. Tom a Juilin se zatvářili překvapeně a zároveň odporně spokojeně. "Ony nás znají," pokračovala Nyneiva. "Myslím, že jsem se o to dnes ráno postarala. Aha, tady je paní Rendra s naší snídaní."
Tom a Juilin si vyměnili znepokojené zamračení, ale nemohli říci nic, když se na ně hostinská usmívala zpoza závoje.
"A to, o co jsem tě žádala?" řekla Nyneiva, když před ni žena postavila misku s medem oslazenou kaší. "Aha, ano. Nebude to problém najít šaty, aby vám dvěma padly. A vlasy - máte tak krásné vlasy, tak dlouhé - to bude úplně snadné vyřešit." Přejela si prstem vlastní tmavě zlaté copy.
Výrazy Toma a Juilina Elain málem rozesmály. Možná byli připraveni na námitky, ale proti tomu, když si jich ženy nevšímaly, obranu neměli. Vlastně už ji přestávala bolet hlava. Nyneivina odporná směs zřejmě fungovala. Když Nyneiva s Rendrou probíraly cenu, střih a látky - Rendra chtěla zopakovat své přiléhavé šaty, dnes světle zelené. Nyneiva byla proti, ale zřejmě už nebyla tak pevná - Elain snědla lžičku kaše, aby zahnala tu pachuť v ústech. Připomnělo jí to, že má hlad.
Byl tu však jeden problém, o němž se nikdo zatím nezmínil, problém, o němž Tom a Juilin nevěděli. Jestli byly černé adžah v Tanchiku, tak tu bylo i to, co ohrožovalo Randa. Něco, co ho dokázalo spoutat skrze jeho vlastní sílu. Najít Liandrin a ostatní nestačilo. Musely najít také tohle. Náhle ji nově nalezená chuť k jídlu úplně přešla.

Slovníček

Poznámka k datování v tomto slovníčku.

Od Rozbití světa byly použity tři systémy zaznamenávání dat. První zaznamenává roky Po Rozbití světa (PR). Jelikož však panoval v letech Rozbití a několika následujících téměř dokonalý zmatek, a protože tento kalendář byl přijat téměř sto let po Rozbití, byl jeho začátek stanoven uměle. Po skončení trollockých válek bylo mnoho záznamů ztraceno. Bylo jich tolik, že vznikl spor o přesné datování podle starého systému. Proto byl zaveden nový kalendář, který se datuje od konce válek a oslavuje domnělé osvobození světa od hrozby trolloků. Tento druhý kalendář zaznamenával každý rok jako Svobodný rok (SR). Po rozsáhlém ničení, zabíjení a rozvratu, způsobeném stoletou válkou, vznikl třetí kalendář. Tento kalendář, zaznamenávající léta Nové éry (NE), se používá v současné době.
a'dam: Seanchanský nástroj, jež lze použít k ovládání ženy, která může usměrňovat, sestávající z obojku a náramku spojených vodítkem, vše ze stříbřitého kovu. Na ženu, která usměrňovat nemůže, nemá žádný vliv. Viz též damane; Seanchané; sul'dam.
adžah: Společenství Aes Sedai, k nimž patří všechny Aes Sedai kromě amyrlin. Rozlišují se podle barev: modré adžah, červené adžah, bílé adžah, zelené adžah, hnědé adžah, žluté adžah a šedé adžah. Všechny Aes Sedai, kromě amyrlin, jsou členky jednoho z adžah. Každé se při užívání jediné síly řídí vlastní filozofií a má s Aes Sedai vlastní cíle. Např. červené adžah zaměřují veškerou energii na hledání a krocení mužů, kteří se pokoušejí ovládnout sílu. Hnědé adžah, na druhou stranu, upustilo od vměšování se do světských záležitostí a cele se oddalo získávání vědomostí, zatímco bílé adžah se většinou vystříhá světa i světských vědomostí a oddává se otázkám filozofie a pravdy. Zelené adžah (během trollockých válek nazývané bojové adžah) je připraveno se v Tarmon Gai'donu utkat s každým novým hrůzopánem. Kolují pověsti (jež ovšem Aes Sedai ostře popírají a nikdy to nikdo bezpečně neřekl před nimi) o černých adžah, oddaných službě Temnému.
Aes Sedai: Vládkyně jediné síly. Od Časů šílenství jediní Aes Sedai, kteří přežili, byly ženy. Lidé jim nedůvěřují a bojí se jich, dokonce je nenávidí, kladou jim totiž za vinu Rozbití světa, a většinou se o nich tvrdí, že se pletou do státních záležitostí. Zároveň se jen málo vládců obejde bez poradkyň Aes Sedai, dokonce i v zemích, kde takové spojení musí být udržováno v tajnosti. Po několika letech usměrňování jediné síly získává Aes Sedai bezvěký vzhled, takže i Aes Sedai, která by mohla být babičkou, nevykazuje známky stárnutí, snad až na pár šedivých vlasů. Viz také adžah; amyrlinin stolec; Čas šílenství.
Aielové: Lid z Aielské pustiny. Zuřivý a tvrdý. Než zabijí, zakrývají si obličej, z čehož vzniklo rčení "chovat se jako černě zahalený Aiel" k popisu člověka, který se chová násilnicky. Smrtelně nebezpeční válečníci se zbraní i holýma rukama, nikdy by se nedotkli meče. Do bitvy je provázejí dudáci taneční hudbou a Aielové bitvu nazývají "tanec" nebo "tanec oštěpů". Viz též Aielská pustina; Aielská válečná společenstva.
Aielská pustina: Drsná, rozervaná krajina téměř bez vody, východně od Páteře světa. Aiely také nazývaná Trojí země. Zatoulá se sem jen pár cizinců, a to nejen proto, že je téměř nemožné zde nalézt vodu, ale taky proto, že Aielové jsou ve válečném stavu se všemi ostatními lidmi a cizince nevítají. Pouze

formani, kejklíři a Tuatha'ani mají zaručen volný průchod, i když se Aielové vyhýbají veškerému styku s Tuatha'any, které nazývají "Ztracení". Není známa žádná mapa Aielské pustiny.
aielská válečná společenstva: Všichni aielští válečníci jsou členy jednoho z válečných společenstev, jako jsou Kamenní psi (Shae'en M'taal), Rudé štíty (Aethan Dor) nebo Děvy oštěpu {Far Dareis Mai). Každé společenstvo má své vlastní zvyky a některé zvláštní povinnosti. Například Rudé štíty fungují jako policie. Kamenní psi bývají často používáni jako zadní stráž při ústupu, kdežto Děvy zase jako zvědové. Kmeny Aielů na sebe často pořádají nájezdy a bojují mezi sebou, ale členové stejného společenstva nikdy nebojují proti sobě, i když tak činí jejich kmeny. Takto vždy existuje kontakt mezi kmeny, i když právě vedou otevřenou válku. Viz též Aielové; Aielská pustina; Far Dareis Mai.
aielská válka: (976-78 NE) Když cairhienský král Laman podťal avendesoru, několik aielských kmenů přešlo Páteř světa. Aielové vyloupili a vypálili hlavní město Cairhienu i mnoho menších měst a vesnic a střet se rozšířil i do Andoru a Tearu. Obvyklý názor je, že Aielové byli nakonec poraženi v bitvě pod Zářícími hradbami před Tar Valonem, ale ve skutečnosti v té bitvě padl Laman, a když Aielové dokončili to, proč přišli, znovu se vrátili za Páteř. Viz též avendoraldera; Cairhien.
Alanna Mosvani: Aes Sedai ze zeleného adžah.
al'Mearová, Nyneiva (také Nyneina z al'Mearů): Žena, která byla kdysi vědmou v Emondově Roli v andorském kraji Dvouříčí. - Nyní jedna z přijatých novicek.
al'Thor, Rand: Mladý muž z Emondovy Role, jenž je ta'veren. Kdysi ovčák. Nyní prohlášen za Draka Znovuzrozeného.
al'Thor, Tam: Sedlák a ovčák z Dvouříčí. Jako mladý muž odešel a stal se vojákem, vrátil se se ženou (Kari, nyní po smrti) a dítětem (Rand).
Alteima: Vznešená paní Tearu, ctižádostivá, má velké starosti kvůli zdraví svého manžela.
al'Vereová, Egwain (také Egwain z al'Vereů): Mladá žena z Emondovy Role. Nyní jedna z přijatých novicek.
Alviarin: Aes Sedai z bílého adžah.
amyrlinin stolec: (1.) Titul nejvyšší představené Aes Sedai. Doživotně ji volí věžová sněmovna, nejvyšší rada Aes Sedai, sestávající ze tří představených (zvaných přísedící, jako např. "přísedící za zelené adžah") každého ze sedmi adžah. Amyrlinin stolec je pro Aes Sedai, aspoň teoreticky, nejvyšší autoritou. Její hodnost se společensky rovná králi či královně. O něco méně uctivé oslovení je prostě amyrlin. (2.) Trůn, na němž sedává nejvyšší představená Aes Sedai.
Amys: Moudrá z Držby Chladné skály, která umí chodit ve snech. Aielanka z klanu Devět údolí Taardad Aielů. Manželka Rhuarka, sestra-žena Lian, jež je správkyní střechy Držby Chladné skály a sestra-matka Aviendky.
angrial: Pozůstatek z věku pověstí, který každému, kdo je schopen použít jedinou sílu, umožňuje zvládnout větší část síly, než je pro něj samotného bezpečné. Některé byly vyrobeny tak, aby je mohly používat ženy, jiné pro muže. Pověsti o angrialu, který by mohli používat jak muži, tak ženy, nebyly nikdy potvrzeny. O jejich výrobě již není nic známo. Zůstalo jich jen velice omezené množství. Viz též usměrňování; sa'angrial; ter'angrial.
Arad Doman: Stát na březích Arythského oceánu. V současné době rozerván občanskou válkou a zároveň boji proti těm, kteří se prohlásili za stoupence Draka Znovuzrozeného, a proti Tarabonu. Většina domanských kupců jsou ženy, a rčení "nechat muže obchodovat s Domany" znamená dělat něco velice nemoudrého. Domanské ženy jsou vyhlášené - či spíše nechvalně známé - svou krásou, svůdností a pohoršujícím odíváním.
Artuš Jestřábí křídlo: Bájný král, Artuš Pendrag Tanreall. Vládl v letech 943-994 SR. Sjednotil všechny země západně od Páteře světa a několik zemí za Aielskou pustinou. Poslal dokonce svá vojska přes Arythský oceán (992 SR), ale spojení s nimi bylo přerušeno po jeho smrti, jež vyvolala stoletou válku. Ve znaku měl zlatého jestřába v letu. Viz též stoletá válka.
Atha'an Miere: Viz Mořský národ.
avendesora: Ve starém jazyce "strom života". Zmínky v mnoha příbězích a pověstech.
avendoraldera: Strom rostoucí ve městě Cairhienu, odnož avendesory. Tato odnož byla darem od Aielů v roce 566 NE i přesto, že se nedochoval žádný záznam, že mezi Aiely a avendesorou existuje nějaké

spojení. Viz též aielská válka.
Aviendha: Žena z klanu Hořká voda Taardad Aielů.
Aybara, Perrin: Mladý muž z Emondovy Role, dříve kovářský tovaryš. Je ta'veren. Viz též ta'veren.
Ba'alzamon: V jazyce trolloků: "Srdce Temnoty". Většina lidí, chybně, předpokládá, že je to trollocké jméno pro Temného. Viz též Temný; trolloci.
Bain: Žena z klanu Černá skála Shaarad Aielů. Děva oštěpu.
Bair: Moudrá z klanu Haido Shaarad Aielů. Chodí ve snech.
bělokabátníci: Viz děti Světla.
Berelain sur Pendrag: První z Mayene, požehnaná Světlem, obránkyně Vln, nejvyšší paní rodu Paeron. Překrásná a velice svéhlavá mladá žena, zkušená vladařka. Vždycky dostane, po čem zatouží, bez ohledu na cenu, a vždycky drží slovo. Viz Mayene.
bezduší: Viz šedí muži.
Bornhald, Dain: Kapitán dětí Světla.
Byar, Jaret: Důstojník dětí Světla.
cadin'sor: Oděv aielských válečníků. Kabátec a spodky v hnědých a šedých odstínech, které splývají se skalami nebo stíny, doplněné měkkými, po kolena vysokými botami přivazovanými tkanicemi. Ve starém jazyce "pracovní oděv".
Caemlyn: Hlavní město Andoru.
Cairhien: Stát u Páteře světa a jeho hlavní město. Město bylo za aielské války vypáleno a vydrancováno, podobně jako mnoho jiných měst a vesnic. Sedláci následně opouštěli statky poblíž Páteře světa, takže bylo nezbytné dovážet velké množství obilí. Zavraždění krále Galldriana (998 NE) vyústilo v občanskou válku mezi rody o následnictví na Slunečním trůnu, kdy byla přerušena dodávka obilí a nastal hladomor. Na vlajce Cairhienu je v modrém poli vycházející zlaté slunce.
Callandor: Meč, jenž není mečem, Meč, jehož se nelze dotknout. Křišťálový meč držený v Tearském Kameni. Velice silný sa'angrial, jejž může používat muž. Jeho vynesení z komnaty zvané Srdce Kamene bylo, spolu s pádem Tearského Kamene, jedním z nejdůležitějších znamení příchodu Draka Znovuzrozeného a toho, že se blíží Tarmon Gai'don. Viz též Drak Znovuzrozený; sa'angrial; Tearský Kámen.
Carridin, Jaichim: Inkvizitor ruky Světla, vyšší důstojník dětí Světla.
Cauthon, Abell: Sedlák z Dvouříčí, otec Mata Cauthona. Žena: Natti. Dcery: Eldrin a Bodewhin, zvaná Bode.
Cauthon, Mat: Mladý muž z Emondovy Role v Dvouříčí, který je ta'veren. Celé jméno: Matrim Cauthon.
Chaendaer: Hora v Aielské pustině nad údolím Rhuideanu. Viz též Aielská pustina; Rhuidean.
Chiad: Žena z klanu Kamenná řeka Goshien Aielů, který vede krevní mstu proti Shaaradům. Děva oštěpu.
Congarová, Daisa: Žena z Dvouříčí, nyní vědma v Emondově Roli. Manžel: Wit.
Couladin: Ctižádostivý muž klanu Domai Shaido Aielů. Jeho válečným společenstvem je Seia Doon, Černé oči.
cuendillar: Nezničitelná substance vytvořená během věku pověstí. Každou známou sílu použitou k jeho rozbití je schopen pohltit a tím zesílit. Jiný název pro srdečník.
Čas šílenství: Léta poté, kdy protiútok Temného pošpinil veškerou mužskou polovici pravého zdroje a kdy všichni muži Aes Sedai zešíleli a rozbili svět. Přesná doba trvání tohoto období není známa, nicméně se má za to, že trvala téměř sto let. Úplně skončil se smrtí posledního muže Aes Sedai. Viz též stovka rytířů; pravý zdroj; jediná síla.
damane: Ve starém jazyce doslova "uvázané". Seanchanský výraz pro ženy, které mohou usměrňovat a které jsou, podle jejich názoru, ovládány pomocí a'damu. Po celém Seanchanu jsou každý rok mladé ženy zkoušeny, dokud nedosáhnou věku, kdy by se tato jejich vrozená schopnost sama projevila. Stejně jako mladí muži, u nichž je nalezena schopnost usměrňovat (kteří jsou popraveni), jsou damane vyškrtnuty z rodinných záznamů a odstraněny z občanských svitků, takže vlastně přestanou existovat jako lidé. Ženy, které mohou usměrňovat, ale ještě z nich nebyly vytvořeny damane, se nazývají marath'damane, doslova "ty, které je nutné uvázat". Viz též a'dam; Seanchané; sul'dam.

Damodred, urozený pán Galadedrid: Nevlastní bratr Elain a Gawyna, všichni měli stejného otce, Taringaila Damodreda. Ve znaku má svislý okřídlený stříbrný meč.
Dcera noci: Viz Lanfear.
dědička: Titul následnice andorského trůnu. Královnina nejstarší dcera nastupuje po své matce na trůn. Nemá-li královna dceru, přechází trůn na královninu nejbližší pokrevnou příbuznou.
děti Světla: Společenství držící se přísné, asketické víry, odhodlané porazit Temného a zničit jeho temné druhy. Založeno během stoleté války Lothairem Mantelarem na obranu víry před rostoucím počtem temných druhů, během války se vyvinulo v plně vojenskou organizaci, jejíž členové jsou naprosto nesmlouvaví v otázkách víry a jsou přesvědčeni, že pouze oni znají pravdu a právo. Aes Sedai a všechny, kdož je podporují, považují za temné druhy. Neuctivě se jim přezdívá bělokabátníci. Ve znaku mají ve stříbrném poli zlatý sluneční kotouč. Viz též Tazatelé.
din Jubai Divoké větry, Coine: Žena z národa Atha'an Miere, Mořského národa. Velitelka plavby fregaty Tanečník na vlnách. Sestra Jorin.
din Jubai Bílé křídlo, Jorin: Žena z národa Atha'an Miere, Mořského národa. Hledačka větru fregaty Tanečník na vlnách. Sestra Coine.
Domon, Bayle: Námořní kapitán, narozen v Illianu, kdysi zajatec Seanchanů, nyní úspěšný pašerák do a mezi válkou rozervanými Tarabonem a Arad Domanem. Občas sbírá starožitnosti a vždy platí své dluhy.
divoženka: Žena, která se naučí usměrňovat jedinou sílu sama a přežije krizi, což dokáže pouze jedna ze čtyř. Takové ženy se obvykle obrní a odmítají si uvědomit, co dělají, ale když se podaří tyto přehrady rozbít, stávají se divoženky jedněmi z nejmocnějších usměrňovatelek. Termín se často používá jako urážka.
Dračí proroctví: Velmi málo známá, zřídkakdy zmiňovaná proroctví, o nichž pojednává Karaethonský cyklus, předpovídají, že Temný bude opět osvobozen, aby se mohl dotknout světa. A že Luis Therin Telamon, Drak, Ten, kdo rozbil svět, se znovu zrodí, aby mohl vybojovat Tarmon Gai'don, Poslední bitvu proti Stínu. Drak Znovuzrozený, praví se v proroctvích, zachrání svět - a rozbije ho znovu. Viz též Drak.
Drak: Jméno, pod nímž byl znám Luis Therin Telamon za války Stínu. Během šílenství, které postihlo muže Aes Sedai, Luis Therin zabil každou žijící osobu, jíž v žilách kolovala jeho krev, stejně jako všechny, které miloval, a tak si získal jméno Rodovrah. Viz též Drak Znovuzrozený; Dračí proroctví.
Drak, falešný: Občas se někteří muži prohlašují za Draka Znovuzrozeného a občas některý z nich získá dost následovníků, aby k jeho likvidaci muselo nastoupit celé vojsko. Někteří dokonce začali války, které zachvátily mnoho států. Během staletí to většinou byli muži neschopní usměrňovat jedinou sílu, ale několik jich to dokázalo. Nicméně všichni buď zmizeli, nebo byli lapeni či zabiti, aniž by naplnili proroctví týkající se znovuzrození Draka. Těmto mužům se říká falešní Draci. Mezi těmi, kteří jedinou sílu usměrňovat dokázali, byli nejsilnější Raolin Zhoubce Temného (335-36 PR), Jurian Kamenný luk (asi 1300-1308 PR), Davian (SR 351), Guair Amalasan (SR 939-43) a Logain (997 NE). Viz též Drak Znovuzrozený; válka Druhého Draka.
Drak Znovuzrozený: Podle Dračích proroctví muž, který je znovu zrozeným Luisem Therinem Rodovrahem. Viz též Drak; Drak, falešný; Dračí proroctví.
država: Ogierská domovina. Velmi mnoho držav bylo od Rozbití světa opuštěno. Jsou nějakým způsobem, který již vůbec nikdo nezná, chráněny, takže v nich Aes Sedai nemohou usměrňovat jedinou sílu, dokonce ani vycítit existenci pravého zdroje. Pokusy ovládnout jedinou sílu z vnější strany državy nemají žádný vliv uvnitř hranic državy. Do državy žádný trollok nevstoupí, pokud není poháněn, a dokonce i myrddraal to udělá pouze v případě nejvyšší nouze, i to však pouze váhavě a s největším odporem. Dokonce ani temní druzi, pokud jsou Temnému skutečně oddáni, se v državě necítí vůbec dobře.
Elaida: Aes Sedai z červeného adžah, která kdysi radila královně Morgase z Andoru. Občas je schopná věštění.
Elain z rodu Trakandů: Dcera královny Morgasy, dědička andorského trůnu. Nyní jedna z přijatých novicek. Ve znaku má zlatou nepřepásanou lilii.
Estanda: Vznešená paní Tearu, která ráda získává všechno pomalu, ale zato zcela.

Faile: Ve starém jazyce to znamená "sokol". Jméno, které přijala Zarin Bashereová, mladá žena ze Saldeii.
Far Dareis Mai: Doslova "Děva oštěpu". Jedno z mnoha aielských válečných společenstev. Na rozdíl od ostatních do ní mohou vstoupit ženy a jenom ženy. Děva se nesmi vdát a zůstat nadále ve spolku, ani nesmí bojovat těhotná. Každé dítě, které se Děvě narodí, je dáno jiné ženě na vychování tak, aby se nikdo nedozvěděl, kdo je jeho matkou. ("Nesmíš patřit žádnému muži, ani žádný muž nesmí patřit tobě, ani dítě. Oštěp je tvým milencem, tvým dítětem a tvým životem.") Viz též Aielové; Aielská válečná společenstva.
gaidin: Doslova "bratr bitvy". Titul používaný Aes Sedai pro strážce. Viz též strážce.
Galad: Viz Damodred, urozený pán Galadedrid.
Gaul: Aiel z klanu Imran Shaarad Aielů, kteří vedou krevní mstu proti Goshienům. Kamenný pes.
Gawyn z rodu Trakandů: Syn královny Morgasy, Elainin bratr, jenž se stane jejím prvním knížetem mečů, až Elain nastoupí na trůn. Ve znaku má stříbrného kance.
hledač pravdy: Policejní a špionážní organizace seanchanského císařského trůnu. I když je většina hledačů majetkem císařské rodiny, mají velkou moc. Dokonce i jeden z urozených může být zatčen, pokud nedokáže odpovědět na otázky, které mu hledač položí, či pokud nedokáže s hledačem plně spolupracovat. Míru spolupráce plně posoudí pouze hledač, odvolat rozsudek může jen císařovna.
Hraniční státy: Státy kolem Velké Morny: Saldeia, Arafel, Kandor a Shienar.
hra rodů: Jméno pro pletichaření, intrikánství a manipulování s lidmi kvůli získání výhod pro ten který rod. Velmi se při ní oceňuje delikátnost, kdy, ve snaze získat jedno, člověk zdánlivě usiluje o něco jiného, a když člověk dosáhne svého cíle s nejmenší možnou námahou. Také známa jako velká hra rodů a občas i pod svým jménem ve starém jazyce daes dae'mar.
hrůzopáni: Ti muži a ženy, kteří byli schopni usměrňovat jedinou sílu a přešli za trollockých válek na stranu Stínu, kde se stali veliteli trollockých vojů. Méně vzdělanými lidmi občas zaměňováni se Zaprodanci.
chození ve snech: Aielský výraz pro činnosti, kdy je žena schopna vstoupit do Tel'aran'rhiodu.
Illian: Velký přístav v Bouřlivém moři, hlavní město státu stejného jména.
jediná síla: Síla získávaná z pravého zdroje. Velká většina lidí je úplně neschopná se naučit jedinou sílu usměrňovat. Jen velice málo lidí je možné usměrňování naučit, a ještě méně se jich s touto schopností rodí. Těch pár se nemusí nic učit, mohou se dotknout pravého zdroje a usměrňovat sílu, ať už chtějí či nikoliv, snad si ani neuvědomují, co dělají. Tato vrozená schopnost se obvykle projeví při dospívání. Pokud ji dotyčného někdo nenaučí ovládat nebo se to nenaučí sám (což je nesmírně obtížné a uspěje pouze jeden ze čtyř lidí), potká ho jistá smrt. Od Času šílenství není žádný muž schopen usměrňovat sílu, aniž by nakonec úplně nezešílel, a to i když se sílu naučí ovládat, až nakonec zemře na zhoubnou chorobu, kdy trpící shnije zaživa - choroba je způsobena, stejně jako šílenství, tím, že Temný svým dotekem poskvrnil saidin. Pro ženu je smrt, která přichází při nezvládnutí síly, méně strašlivá, nicméně stejně zemře. Aes Sedai vyhledávají dívky s touto vrozenou schopností jak proto, aby jim zachránily život, tak proto, aby zvýšily počet členek Aes Sedai, a muže proto, aby zabránily oněm hrozným věcem, které sílou ve svém šílenství nevyhnutelně způsobují. Viz též Aes Sedai; usměrňování; Čas šílenství; pravý zdroj.
jednotky délky: 30 coulů = 9 dlaní = 1 krok; 2 kroky = 1 sáh; 1 000 sáhů = 1 míle; 4 míle = 1 legue.
jednotky hmotnosti: 10 uncí = 1 libra; 10 liber = 1 kámen; 10 kamenů = 1 centnýř; 10 centnýřů = 1 tuna.
kejklíř: Potulný vypravěč příběhů, hudebník, pěvec, akrobat a bavič. Poznají se podle zvláštního pláště s mnoha různobarevnými záplatami, většinou účinkuji po vsích a menších městech.
Kočovný lid: Viz Tuatha'ani.
kolo času: Čas je kolo se sedmi paprsky, každý paprsek značí jeden věk. Jak se kolo otáčí, věky přicházejí a odcházejí, každý zanechá vzpomínky, které vyblednou do pověstí, pak do mýtů, a ve chvíli, kdy onen věk znovu nadejde, jsou již dávno zapomenuty i ty. Vzor věků je pokaždé, když daný věk nastane, trochu jiný a pokaždé projde velkou změnou, nicméně stále se jedná o stejný věk.
krajka věků: Jiné jméno pro vzor. Viz vzor věku.

krocení: Úkon prováděný Aes Sedai, kdy odříznou muže, který dokáže usměrňovat jedinou sílu. Toto je nezbytné, protože každý muž, který sílu dokáže usměrňovat, zešílí kvůli poskvrnění saidínu a ve svém šílenství pomocí síly napáchá zcela určitě strašlivé věci. Muž po zkrocení stále cítí pravý zdroj, ale nemůže se ho dotknout. Pokud dojde k nějakým duševním poruchám před zkrocením, jsou nyní díky zkrocení pod kontrolou, ale nejsou jím vyléčeny, je-li však zkrocení provedeno dostatečně brzy, je možné jím odvrátit smrt. Viz též jediná síla; utišování.
kronikářka: Mezi Aes Sedai druhá hodnost po amyrlinině stolci, funguje též jako sekretářka amyrlin. Volí ji doživotně věžová sněmovna, obvykle pochází ze stejného adžah jako amyrlin. Viz též amyrlinin stolec; adžah.
lán: Plošná míra, odpovídá 100 krát 100 krokům.
Lan; al'Lan Mandragoran: Strážce připoutaný k Moirain. Nekorunovaný král Malkieru, dai šan (pán bitvy) a poslední žijící malkierský šlechtic. Viz též strážce; Moirain; Malkier.
Lanfear: Ve starém jazyce "Dcera noci". Jedna ze Zaprodanců, pravděpodobně nejmocnější z nich hned po Izmaelovi. Na rozdíl od ostatních Zaprodanců si své jméno vybrala sama. Říká se, že byla zamilovaná do Luise Therina Telamona a že nenáviděla jeho manželku Ilienu. Viz též Zaprodanci; Drak.
Laras: Správkyně kuchyní v Bílé věži, centru moci Aes Sedai, v Tar Valonu. Žena s překvapivými znalostmi a šokující minulostí.
legue: Viz jednotky délky.
Leana: Aes Sedai z modrého adžah a kronikářka. Viz též adžah; kronikářka.
Liandrin: Aes Sedai původně z červeného adžah, z Tarabonu. Nyní je o ní známo, že patří k černému adžah.
Lini: Chůva urozené paní Elain a ještě předtím Elaininy matky Morgasy.
Loial, syn Arenta syna Halanova: Ogier z Državy Šangtai. Budoucí autor knihy o Draku Znovuzrozeném.
Logain: Muž, jenž se kdysi prohlásil za Draka Znovuzrozeného, nyní zkrocen a uvězněn v Bílé věži v Tar Valonu.
Luis Therin Telamon; Luis Therin Rodovrah: Viz Drak.
Malkier: Stát, kdysi jeden z Hraničních států, nyní pohlcen Mornou. Znakem Malkieru byl zlatý jeřáb v letu.
Manetheren: Jeden z deseti států, které vytvořily Druhou úmluvu, a také hlavní město tohoto státu. Jak město, tak stát byly úplně zničeny za trollockých válek. Viz též trollocké války.
Mayene: Městský stát v Bouřlivém moři, který své bohatství a nezávislost odvozuje z toho, že ví, kde nalézt bohatá hejna olejovek, které ekonomicky soupeří s olivovými háji Tearu, Illianu a Tarabonu. Olejovky a olivy dodávají téměř veškerý olej do lamp. Současnou vládkyní Mayene je Berelain, první z Mayene. Znakem Mayene je zlatý jestřáb v letu.
Melain: Moudrá z klanu Jhirad Goshien Aielů. Chodí ve snech.
Merillin, Tom: Ne zcela obyčejný kejklíř.
míle: Viz jednotky délky.
Min: Mladá žena, která má schopnost rozpoznat význam aury, kterou občas vidí kolem lidí.
Moirain: Aes Sedai z modrého adžah, původem z rodu Damodredů, i když nemá nástupnická práva na trůn. Byla vychována v královském paláci v Cairhienu.
Morgasa: Z milosti Světla královna andorská, obránkyně říše, ochránkyně lidu, hlava rodu Trakandů. Ve znaku má zlaté klíče. Znakem rodu Trakandů je stříbrný klenák.
Morna: Viz Velká Morna.
Mořský národ: Přesněji Atha'an Miere, Lidé moře. Obyvatelé ostrovů v Arythském oceánu a Bouřlivém moři, na těchto ostrovech tráví jen málo času a většinu života tráví na lodích. Většina zámořského obchodu se děje na lodích Mořského národa.
myrddraalové: Tvorové Temného, velitelé trolloků. Pokřivení potomci trolloků, u nichž se opět projevuje lidský materiál použitý při stvoření trolloků. Fyzicky se podobají lidem, jenom nemají oči, nicméně vidí ve dne i v noci jako orel. Mají určitou moc, jež vyvěrá z Temného, včetně schopnosti vyvolat pohledem ochromující strach a schopnosti zmizet všude tam, kde je nějaký stín. Jedna z jejich mála známých slabostí je, že jen váhavě překonávají vodní toky. V různých zemích jsou známi pod různými jmény,

například půllidé, bezocí, stínomilové, číhači, přízraky a mizelci.
nadání: Schopnost používat jedinou sílu v daných oblastech. Nejznámější je samozřejmě léčení. Některé, jako cestování, schopnost přenést se z jednoho místa na druhé, aniž by dotyčný musel překonávat mezilehlý prostor, byly ztraceny. Jiné, jako třeba věštění (schopnost předpovídat budoucí události, ale všeobecně), se nyní objevuje nejméně často. Jiné nadání, dlouho považované za ztracené, je snění, jež mezi jiným zahrnuje i výklad snílkových snů k předpovídání budoucích událostí přesněji, než se děje u věštění. Někteří snílci mají schopnosti vstoupit do Tel'aran'rhiodu, světa snů, a říká se, že i do snů jiných lidí. Posledním známým snílkem byla Corianin Nedeal, která zemřela 526 NE, nyní je tu však další žena s touto schopností, o níž však ví jen málokdo.
Niall, Pedron: Velící kapitán dětí Světla. Viz též děti Světla.
ogierové: Rasa nelidí, charakteristická značnou výškou (dva a půl sáhu je typická výška dospělého samce), širokým nosem připomínajícím čenich a dlouhýma ušima se štětičkami na koncích. Žijí v oblastech nazývaných državy. Když byli po Rozbití světa z těchto držav vytrženi (ogierové nazývají tuto dobu vyhnanstvím), mělo to za následek tak zvané toužení. Ogier, jenž je příliš dlouho mimo državu, onemocní a zemře. Jsou vyhlášenými kameníky, kteří po Rozbití vystavěli mnoho lidských měst, ale sami považují stavebnictví za něco, co se naučili během vyhnanství a zdaleka ne tak důležité jako péči o stromy v državách, zvláště nesmírně vysoké velké stromy. Své državy opouštějí zřídka, obvykle jen kvůli stavbě, a s lidmi se příliš nestýkají. Lidé o nich mnoho nevědí a hodně lidí věří, že ogierové jsou jen stvořeními z pověstí. I když jsou považováni za mírumilovné tvory, kteří se jen zřídka rozhněvají, v některých starých příbězích se vypráví, že za trollockých válek bojovali po boku lidí, a jsou zde líčeni jako neúprosní nepřátelé. Většinou si nesmírně váží znalostí a jejich knihy a příběhy často obsahují vědomosti pro lidstvo ztracené. Typický ogier se dožívá nejméně tři až čtyřikrát vyššího věku než člověk. Člen této nelidské rasy se nazývá ogier. Viz též Rozbití světa; država; stromový zpěvák.
Ordeith: Ve starém jazyce "pelyněk". Jméno přijaté mužem, jenž radí velícímu kapitánu dětí Světla.
Páteř světa: Vysoké pohoří jen s několika málo průsmyky, které odděluje Aielskou pustinu od západních zemí.
pět sil: Existuje pět pramenů jediné síly, pojmenovaných podle toho, co se s nimi dá ovládat - země, vzduch (občas nazývaný vítr), oheň, voda a duch - a jmenují se pět sil. Každý, kdo vládne jedinou silou, je nejsilnější při používání jednoho, možná dvou z nich, a méně silný při používání ostatních. Ve věku pověstí se duch mezi muži a ženami vyskytoval rovnoměrně, ale lepší ovládání země a (nebo) ohně se mnohem častěji vyskytovala u mužů, vody a (nebo) vzduchu zase u žen. I když existují výjimky, ale síly země a ohně začaly být nejčastěji považovány za mužské síly, zatímco síly vzduchu a vody za ženské. Všeobecně nejde za jednu schopnost považovat plamen Tar Valonu: Znak Tar Valonu, amyrlinina stolce a Aes Sedai. Stylizovaný obraz plamene. Bílá slza špičkou nahoru.
pravý zdroj: Hnací síla vesmíru, která otáčí kolem času. Je rozdělena na mužskou polovici (saidin) a ženskou polovici (saidar), které pracují zároveň společně i proti sobě. Pouze muž může čerpat ze saidínu a pouze žena ze saidaru. Na počátku Času šílenství byl saidin poskvrněn dotykem Temného. Viz též jediná síla.
přijaté novicky: Mladé ženy, které se cvičí na Aes Sedai, a již dosáhly jisté úrovně moci a prošly jistými zkouškami. Obvykle trvá pět až deset let, než je mladší novicka pozvednuta mezi přijaté. Přijaté jsou poněkud méně vázány pravidly než novicky a mohou si do jisté míry vybírat oblasti studia. Přijatá novicka má právo nosit prsten s Velkým hadem, ale pouze na prostředníku levé ruky. Když přijatá povýší mezi Aes Sedai, rozhodne se pro některé adžah, získá právo nosit šátek a může si prsten nasadit na kterýkoliv prst nebo ho v některých situacích dokonce sundat. Viz též Aes Sedai.
přísahy, tři: Přísahy, které skládají přijaté před povýšením na Aes Sedai. Pronášejí se, když adeptka drží hůl přísahy, což je ter'angrial, který zavazuje. Jsou to: 1. Neříci jediné slovo, které by nebylo pravda. 2. Nevyrobit zbraň, s níž by mohl jeden člověk zabít druhého. 3. Nikdy nepoužít jediné síly jako zbraně, pokud to nebude proti zplozencům Stínu, nebo v nejzazším případě při obraně života vlastního, života strážce či jiné Aes Sedai. Tyto přísahy se nevyžadovaly vždy, ale různé události před a během Rozbití vedly k tomu, že jsou nyní nezbytné. Druhá přísaha byla vlastně první přijatou jako reakce na válku síly. První přísahu, je-li dodržována do písmene, lze často pečlivým výběrem slov obejít. Má se za to, že

druhé dvě přísahy jsou neporušitelné.
Rhuark: Aiel, náčelník kmene Taardad Aielů.
Rhuidean: Místo v Aielské pustině, kam musí vstoupit každý muž, jenž se chce stát kmenovým náčelníkem, a každá žena, která se chce stát moudrou. Muži smějí vstoupit pouze jedenkrát, ženy dvakrát. Výpravu do Rhuideanu přežije pouze jeden muž ze tří. Počet přeživších žen je značně vyšší u obou návštěv. Umístění Rhuideanu je Aiely přísně stráženým tajemstvím. Trestem, nařízeným pro Neaiela, který do údolí Rhuideanu vstoupí, je smrt, i když někteří z těch, kdo jsou u Aielů v milosti (jako třeba formani nebo kejklíři), mohou skončit pouze vysvlečení donaha, dostanou měch s vodou a je jim dovoleno pokusit se z Pustiny odejít.
Rozbití světa: Za Časů šílenství muži Aes Sedai, kteří zešíleli a ovládali jedinou sílu tak, že si to dnes nikdo ani neumí představit, změnili tvář světa. Způsobili hrozná zemětřesení, srovnali horské hřebeny, vyzvedli nová pohoří. Tam, kde byla moře, vyzvedli pevninu, a tam, kde bývala pevnina, zřídili oceán. Mnoho částí světa bylo naprosto vylidněno a ti, kteří přežili, byli roztroušeni jako prach ve větru. O této katastrofě se příběhy, pověsti a dějiny zmiňují jako o Rozbití světa. Viz též Čas šílenství; stovka rytířů.
sa'angrial: Kterýkoliv z mnoha předmětů, které umožňují usměrňovat mnohem větší díl jediné síly, než by jinak bylo bezpečné. Sa'angrial je podobný, ale mnohem, mnohem silnější než angrial. Množství jediné síly, které lze usměrnit pomocí sa'angrialu, ve srovnání s množstvím jediné síly, které lze usměrnit pomocí angrialu, odpovídá poměru mezi množstvím jediné síly, které lze usměrnit s angrialem, a množstvím, které lze usměrnit bez pomoci. Pozůstatek věku pověstí, o jeho výrobě již není nic známo. Zůstala jich pouze hrstka, mnohem méně než angrialu.
sáh: Viz jednotky délky.
saidar; saidín: Viz pravý zdroj.
Sandar, Juilin: Chytač zlodějů z Tearu.
Seana: Moudrá z klanu Černý útes Nakai Aielů. Chodí ve snech.
Seanchan: Země za Arythským oceánem, odkud přišli Seanchané.
Seanchané: Potomci vojáků, jež Artuš Jestřábí křídlo vyslal přes Arythský oceán. Věří, že každá žena, která je schopna usměrňovat, musí být pro bezpečnost ostatních ovládána, a každý muž, který dokáže usměrňovat, musí být ze stejného důvodu zabit.
Shayol Ghul: Hora ve Spálených zemích, místo věznice Temného.
Síň služebníků: Ve věku pověstí velká sněmovní síň Aes Sedai.
Siuan Sanche: Dcera tairenského rybáře. Podle tairenských zákonů byla posazena na loď do Tar Valonu ještě před druhým západem slunce od okamžiku, kdy byla objevena její schopnost usměrňovat. Původně z modrého adžah.
snílek: Viz nadání.
starý jazyk: Jazyk, jímž se hovořilo ve věku pověstí. - Obvykle se předpokládá, že se mu naučí všichni urozenci a vzdělanci, ale většina zná jen pár slov. Překlad je často složitý, neboť jazyk umožňuje mnoho maličko odlišných významů.
stoletá válka: Řada překrývajících se válek mezi neustále se měnícími spojenci, vyvolaná smrtí Artuše Jestřábí křídlo a následným bojem o jeho říši. Trvala od SR 994 do SR 1117. Válka vylidnila velké části země mezi Arythským oceánem a Aielskou pustinou, od Bouřlivého moře k Velké Morně. Ničení dosáhlo takových rozměrů, že se do současnosti dochovaly jen zlomky záznamů. Velká říše Artuše Jestřábí křídlo byla rozervána na kusy a na jejím místě se vytvořily současné státy. Viz též Jestřábí křídlo, Artuš.
stovka rytířů: Sto mužů Aes Sedai, ve věku pověstí jedněch z nejmocnějších lidí, kteří pod vedením Luise Therina Telamona provedli poslední útok, jímž byla ukončena válka Stínu a Temný byl opět uzavřen do vězení. Protiútok Temného poskvrnil saidín. Stovka rytířů zešílela a nastalo Rozbití světa. Viz též Čas šílenství; Rozbití světa; pravý zdroj; jediná síla.
strážce: Válečník ve spojení s Aes Sedai. Pouto je součástí jediné síly a díky ní válečník získává takové dary, jako je rychlé uzdravování, schopnost ujít velkou vzdálenost bez jídla, vody a odpočinku, a schopnost na dálku vycítit skvrnu Temného. Dokud strážce žije, Aes Sedai, s níž je spojen, ví, že je naživu, ať je jakkoliv daleko, a když zemře, pozná okamžik a způsob jeho smrti. Spojení jí neprozradí,

jak daleko strážce je, ani kterým směrem. Zatímco většina adžah věří, že Aes Sedai smí k sobě mít připoutaného pouze jednoho strážce v dané chvíli, červené adžah se odmítají se strážci spojovat vůbec a zelené adžah věří, že Aes Sedai k sobě může připoutat tolik strážců, kolik se jí zlíbí. Z morálního hlediska musí strážce s poutem souhlasit, ale je známo, že spojení bylo provedeno i proti jeho vůli. Co z tohoto spojení získává Aes Sedai, je pečlivě uchovávaným tajemstvím. Viz též Aes Sedai.
šedý muž: Osoba (muž či žena), která se dobrovolně vzdala své duše, aby se mohla stát zabijákem ve službách Temného. Šedí muži vypadají velice obyčejně, takže si jich ostatní lidé nevšimnou, dokud není pozdě. Většina šedých mužů jsou vskutku muži, ale menší počet tvoří ženy.
Tarabon: Stát na břehu Arythského oceánu. Hlavní město: Tanchiko. Kdysi to byl významný obchodní stát, kromě jiného zdroj tkaných koberců, barev a rachejtlí pro ohňostroje, které vyráběl cech ohňostrůjců. Nyní rozerván občanskou válkou, stejně jako válkou vedenou zároveň proti Arad Domanu a lidem, kteří se přidali k Draku Znovuzrozenému.
Tarmon Gai'don: Poslední bitva. Viz též Dračí proroctví; Valerský roh.
ta'veren: Osoba, kolem níž kolo času splétá všechny okolní nitky osudu, dokonce snad VŠECHNA vlákna osudu, aby vytvořilo síť osudu. Viz též vzor věku.
tazatelé: Řád uvnitř dětí Světla. Jeho členové hodlají objevit pravdu polemikami a odhalováním Temných druhů. Obvykle při vyšetřování používají útrpné právo a obvykle zastávají názor, že pravdu již stejně znají, je jen třeba, aby se k ní oběť přiznala. Tazatelé si říkají ruka Světla, ruka, která vyhrabe pravdu, a občas jednají tak, jako by byli zcela odděleni od dětí a rady pomazaných, která dětem velí. Hlavou tazatelů je hlavní inkvizitor, jenž sedí v radě pomazaných. Ve znaku mají krvavě rudou pastýřskou hůl.
Tear: Stát na břehu Bouřlivého moře. Též hlavní město tohoto státu a velký mořský přístav. Zástavou Tearu jsou tři stříbrné půlměsíce na děleném červenozlatém poli. Viz též Tearský Kámen.
Tearský Kámen: Velká pevnost ve městě Tear, o níž se tvrdí, že byla postavena krátce po Rozbití světa, a to s použitím jediné síly. Bezpočtukrát byla obléhána, ale vždy bez úspěchu. O Kameni se dvakrát zmiňují Dračí proroctví. Jednou se v nich praví, že Kámen nepadne, dokud nepřijde lid Draka. Na jiném místě stojí, že Kámen nepadne, dokud Drak nesevře Meč, jehož se nelze dotknout, Callandor. Někteří lidé věří, že proroctví počítají s odporem vznešených pánů k jediné síle a s tairenských zákonem, který zakazuje usměrňování. Přes tento odpor je v Kameni uloženo značné množství angrialů a ter'angrialů, dokonce snad větší než vlastní Bílá věž. Tato sbírka byla podle některých nashromážděna, aby byla umenšena sláva vlastnictví Callandoru.
Telamon, Luis Therin: Viz Drak.
Tel'aran'rhiod: Ve starém jazyce "neviděný svět" nebo "svět snů". Svět spatřovaný ve snech, o němž kdysi dávno lidé věřili, že proniká a obklopuje všechny možné světy. Na rozdíl od jiných snů, co se stane živým bytostem ve světě snů, je skutečné. Rána, utržená v tomto světě, zůstane i po probuzení, a ten, kdo tam zemře, se již neprobudí.
temní druzi: Ti, kdo vyznávají Temného a věří, že získají velikou moc a dostane se jim odměny, dokonce nesmrtelnosti, když ho osvobodí z vězení.
Temný: Nejobvyklejší jméno používané ve všech zemích pro Šej'tana. Zdroj zla a protiklad Stvořitele. Uvězněn Stvořitelem v okamžiku stvoření ve věznici v Shayol Ghulu. Pokus jej osvobodit z této věznice vyvolal válku Stínu, poskvrnění saidínu, Rozbití světa a konec věku pověstí.
Temný, pojmenování: Vyslovení pravého jména Temného (Šej'tan) přiláká jeho pozornost a nevyhnutelně přivolá přinejlepším neštěstí, přinejhorším pohromu. Z toho důvodu se používá mnoho eufemismů, mezi nimi Temný, Otec lží, Oslepitel, Pán hrobů, Noční pastýř, Zhouba srdce, Zhouba duše, Jedovatý jazyk, Děs, Spalovač trávy, Požírač listí a Prašivec. Temní druzi ho nazývají Veliký pán Temnoty. O tom, kdo na sebe očividně přivolal smůlu, se často říká: "pojmenoval Temného".
ter'angrial: Pozůstatek věku pověstí, který používá jedinou sílu. Na rozdíl od angrialů a sa'angrialů, každý ter'angrial byl vyroben k nějakému určitému účelu. Například jeden zaručuje, že přísahy, v něm složené, budou zavazující. Některé používají Aes Sedai, ale jejich původní účel je většinou neznámý. Některé zničí schopnost usměrňovat jedinou sílu v každé ženě, která by je použila.
Torean: Vznešený pán Tearu. Muž, jenž touží po něčem, co mu ani jeho nesmírné bohatství, ani jeho obličej nemohou získat.

trolloci: Stvoření Temného, vytvořená během války Stínu. Mohutní postavou, nesmírně zuřiví, jsou pokřivenými křiženci lidí a zvířat. Dělí se do jakýchsi kmenových tlup, z nichž nejvýznamnějšími jsou dha'bel, dhai'mon, ko'bal. Od přírody zlotřilí, zabíjejí pro pouhé potěšení ze zabíjení. Jsou nesmírně lstiví a nelze jim věřit, leda jsou-li k něčemu nuceni strachem.
trollocké války: Řada válek, první začala kolem roku 1000 PR, a trvaly více než tři sta let, během nichž trollocké hordy pustošily svět. Nakonec byli trolloci pobiti či zahnáni zpátky do Velké Morny, ale některé státy přestaly existovat a jiné byly téměř vylidněné. Všechny záznamy jsou pouze útržkovité.
Tuatha'ani: Toulavý lid, také známi jako Cikáni či Kočovný lid, žijící v jasně obarvených povozech a řídící se naprosto mírumilovnou filozofií, nazývanou Cesta listu. Věci, které Cikáni spraví, jsou často lepší než nové. Patří mezi pár lidí, kteří mohou překročit Aielskou pustinu bez toho, aby byli obtěžováni, protože Aielové se jim důsledně vyhýbají.
usměrňování: Řízení průtoku jediné síly. Viz též jediná síla.
utišování: Úkon prováděný Aes Sedai, kdy odříznou ženu, která může usměrňovat jedinou sílu, od pravého zdroje. Žena, která byla utišena, pořád pravý zdroj cítí, ale nemůže se ho dotknout. Provádí se jen zřídkakdy, takže novicky se musejí naučit jména a zločiny všech žen, na nichž kdy bylo provedeno. Oficiálně je utišení výsledkem soudu a odsouzení za zločin. Když k němu dojde náhodou, nazývá se to spálením. V praxi se však termín utišení používá v obou případech.
Valerský roh: Bájný předmět z cyklu pověstí Hledání rohu. Roh by měl být schopen povolat z hrobu mrtvé hrdiny zpět k boji se Stínem. Bylo svoláno nové Velké hledání valerského rohu a hledači složili přísahu hledačů v Illianu.
válka Druhého Draka: Válka vedená proti falešnému Draku Guairu Amalasanovi (939-43 SR). Během této války se vynořil mladý král jménem Artuš Tanreall Pendrag, později známý jako Artuš Jestřábí křídlo, a dosáhl ohromné moci.
válka síly: Viz válka Stínu.
válka Stínu: Též známa jako válka síly, zakončila věk pověstí. Začala krátce po pokusu osvobodit Temného a brzy se rozšířila po celém světě. Ve světě, kde byla dokonce zapomenuta i vzpomínka na válku, byla znovu objevena každičká stránka válčení, často pokřivená díky tomu, že se světa dotýkal Temný, a jediná síla byla používána jako zbraň. Válka skončila opětným uzavřením Temného do jeho věznice. Viz též stovka rytířů; Drak.
vědma: Na vesnici žena, kterou si do svého středu vybere ženský kroužek pro znalost takových věcí, jako je léčení a předpovídání počasí, jakož i pro zdravý rozum. Postavení značící velkou zodpovědnost a pravomoce, jak skutečné, tak mlčky předpokládané. Všeobecně stojí na roveň starostovi, ale v některých vesnicích stojí nad ním. Na rozdíl od starosty je volena na celý život a jen zcela výjimečně je vědma odvolána ze svého úřadu ještě před svou smrtí. Je téměř tradicí, že se sváří se starostou. Podle kraje může mít jiný titul, jako strážkyně, léčitelka, moudrá žena, učitelka nebo moudrá.
věk pověstí: Věk zakončený válkou Stínu a Rozbitím světa. Doba, kdy Aes Sedai prováděly zázraky, o nichž dnes pouze sní. Viz též kolo času; Rozbití světa; válka Stínu.
Velká Morna: Oblast na dalekém severu zcela ovládaná Temným. Prodlévají zde trolloci, myrddraalové a další tvorové náležející Stínu.
Veliký pán Temnoty: Jméno, kterým temní druzi oslovují Temného tvrdíce, že používání jeho pravého jména by bylo rouháním.
Velké hledání Valerského rohu: Cyklus příběhů soustředěných kolem pověstného pátrání po valerském rohu, odehrávajících se v letech mezi koncem trollockých válek a začátkem stoleté války. Je-li vyprávěn úplně celý, může vyprávění zabrat mnoho dní. Viz též Valerský roh.
Velký had: Symbol času a věčnosti, starý již v dobách, kdy začal věk pověstí, je tvořen hadem požírajícím vlastní ocas. Prsten ve tvaru Velkého hada dostávají ženy, které mají povýšit mezi přijaté novicky Aes Sedai.
Verin Mathwin: Aes Sedai z hnědého adžah.
vznešení páni Tearu: Jednají jako rada. Vznešení páni Tearu jsou vládci státu Tear, který nemá ani krále, ani královnu. Jejich počet není přesně dán a během let se měnil od dvaceti na pouhých šest. Neplést s pány země, což jsou níže postavení tairenští páni.

vzor věku: Kolo času splétá nitky lidských životů do vzoru věku, často nazývaný prostě jen vzor, jenž tvoří podstatu reality toho kterého věku. Viz též ta'veren.
Zaprodanci: Jméno dané třinácti nejsilnějším Aes Sedai z věku pověstí, kteří za války Stínu přešli na stranu Temného, bylať jim na oplátku přislíbena nesmrtelnost. Podle jak pověstí, tak útržků záznamů byli uvěznění spolu s Temným, když byla jeho věznice znovu uzavřena. Jejich jména se stále používají ke strašení dětí. Byli to Aginor, Asmodean, Balthamel, Be'lal, Demandred, Graendal, Izmael, Lanfear, Mesaana, Moghedien, Rahvin, Sammael a Semirhage.